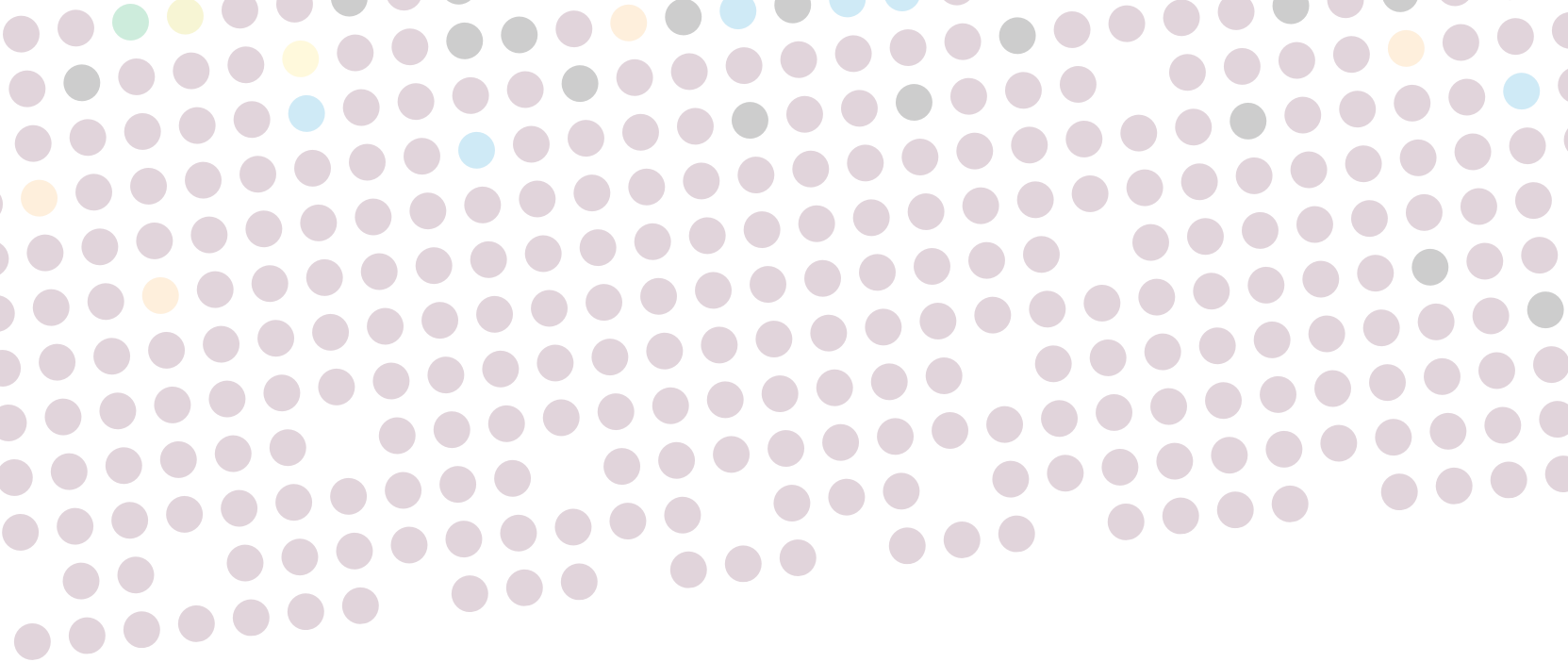

INSTITUTUL
CULTURAL
ROMÂN

20
23

INSTITUTUL
CULTURAL
ROMÂN
RAPORT DE
ACTIVITATE

RAPORTUL

INSTITUTULUI CULTURAL ROMÂN

2023

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	6
DIRECȚIA GENERALĂ REPREZENTANȚE ÎN STRĂINĂTATE ȘI COMUNITĂȚI ISTORICE (INTRODUCERE)	8
» INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA BEIJING	18
» INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „TITU MAIORESCU” DE LA BERLIN	30
» INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA BRUXELLES	44
» INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA BUDAPESTA ȘI FILIALA SEGHEdin	58
» INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „MIHAI EMINESCU” DE LA CHIȘINĂU	74
» INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „DIMITRIE CANTEMIR” DE LA ISTANBUL	94
» INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA LISABONA	104
» INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA LONDRA	120
» INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA MADRID	136
» INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA NEW YORK	156
» INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA PARIS	178
» INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA PRAGA	198
» ACCADEMIA DI ROMANIA DIN ROMA	208
» INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA STOCKHOLM	230
» INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA TEL AVIV	242
» INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA VARȘOVIA	252

» INSTITUTUL ROMÂN DE CULTURĂ ȘI CERCETARE UMANISTICĂ DE LA VENEȚIA	270
» INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA VIENA	288
» COMPARTIMENTUL COMUNITĂȚI ISTORICE	306
DIRECȚIA RELAȚII INTERNAȚIONALE	310
» DEPARTAMENTUL EUNIC	311
» BIROUL COOPERĂRI EXTERNE	334
» PROGRAMUL CANTEMIR	367
CENTRUL NAȚIONAL AL CĂRȚII	388
» TÂRGURI INTERNAȚIONALE DE CARTE ȘI EVENIMENTE DEDICATE CĂRȚII, ÎN ȚARĂ ȘI ÎN STRĂINĂȚATE	389
» PROGRAMELE TPS ȘI PUBLISHING ROMANIA	407
» EDITURA ȘI PUBLICAȚIILE ICR	413
BIROUL LIMBA ROMÂNĂ	416
DIRECȚIA PROGRAME INTERNE	422
» PROIECTE	423
» BURSE	447
DIRECȚIA PROMOVARE ȘI COMUNICARE	452
BIROUL RESURSE UMANE	458
BIROUL AUDIT PUBLIC INTERN	460
DIRECȚIA GENERALĂ ECONOMICĂ	462
» CONTUL DE EXECUȚIE BUGETARĂ	466

CUVÂNT ÎNAINTE

2023 a fost pentru Institutul Cultural Român un an aniversar. Astfel, manifestările organizate la București și în rețeaua sa de 18 reprezentanțe din străinătate pe durata întregului an au stat sub semnul marcării celor **20 de ani de la înființare**. Tot în acest an, ICR a relansat, după o pauză de peste un deceniu, Programul Cantemir, prin care oferă finanțare nerambursabilă pentru proiecte culturale organizate în străinătate. În formatul actual, programul de finanțare pune accentul pe stimularea parteneriatelor între operatorii culturali din România și cei din alte țări. Așa cum s-a întâmplat și în 2023, vom continua să avem un calendar predictibil în ceea ce privește toate programele noastre de finanțare: programe culturale, programe de traduceri și programe de burse.

În conformitate cu Strategia ICR 2022-2026, programele și inițiativele Institutului în toate domeniile culturale s-au diversificat. Au avut loc evenimente care au adus artiști, intelectuali și personalități în fața publicului internațional nu doar în țările în care există institute culturale românești, ci în întreaga lume. Creșterea în raport cu anul anterior a bugetului pentru proiecte s-a reflectat într-o alocare substanțială (cea mai ridicată din ultimii cinci ani, deși bugetul ICR a fost încă departe de nivelurile atinse în anii pre-pandemici) către proiectele implementate prin reprezentanțele ICR din străinătate. De asemenea, programele concepute de ICR s-au conectat organic la evoluțiile din plan internațional, inclusiv prin

intermediul celor peste 50 de clustere ale EUNIC (Rețeaua Institutelor Culturale Naționale din Uniunea Europeană) din care facem parte. Apreciez că votul favorabil pe care l-am primit în cadrul Adunării Generale a EUNIC din luna decembrie pentru funcția de vicepreședinte al acestei rețele globale este și rezultatul acestei sincronizări cu partenerii europeni prin echipele institutelor culturale românești din străinătate sau ale misiunilor diplomatice, după caz, consfințind recunoașterea statutului ICR de partener serios, solid și competent la nivel regional și internațional. De altfel, ca și în ultimii doi ani, ICR va continua să susțină scenele culturale din regiune, precum cele din Republica Moldova și Ucraina, ca semn al solidarității și sprijinului pe care îl oferă în astfel de împrejurări critice. Am certitudinea că, în noul context, Institutul Cultural Român va continua să își îndeplinească din ce în ce mai bine și cu multă responsabilitate misiunea de promovare a culturii românești.

ICR are forța să se adapteze și să inoveze, consolidându-și poziția de partener solid și de lider în susținerea culturii naționale oriunde în lume. În aprilie 2023 a fost aprobată, prin Hotărâre de Guvern, înființarea ICR Tokyo, reprezentanță pe care sperăm să o avem operațională cât mai curând. Implicarea ICR, alături de Ministerul Culturii și de Ambasada României în Mexic, în organizarea prezenței românești la Festivalul Internațional de Literatură de la Guadalajara, la care Uniunea Europeană a avut statutul de invitat special, a reprezentat punctul culminant al unei serii de colaborări culturale sprijinite sau inițiate în parteneriat cu Ambasada României în această țară. Avem astfel modele de bune practici care arată că fie prin extinderea rețelei ICR, fie prin implicarea în clustere EUNIC în țări în care nu există reprezentanțe ale Institutului, fie cu sprijinul ambasadelor și misiunilor diplomatice ale României, ICR poate fi un jucător la nivel global pe piața diplomației culturale. Institutul Cultural Român acționează pe diverse paliere de programe, de la cursuri de limbă română, în străinătate și în țară, până la burse pentru traducători în formare sau consacrați, pledând și încurajând, în colaborare cu partenerii europeni, multilingvismul, de la susținerea culturii scrise (prin programe de traduceri, prin promovarea autorilor de limbă română la târguri internaționale de carte etc.), la proiecte dedicate comunităților de români - parteneri importanți ai proiectelor culturale ale ICR-, de la susținerea prezențelor românești la cele mai importante târguri de artă, festivaluri de film sau teatru, până la asigurarea prezenței României pe cele mai reprezentative scene ale diplomației culturale, cum ar fi (spicuiesc în viteză) Bienala de la Veneția sau Organizația Internațională a Francofoniei. În 2023, eforturile

noastre au urmărit și interconectarea acestei diversități de programe astfel încât să fructificăm resursele și experiențele valoroase. Faptul că am sărbătorit, împreună cu parteneri importanți ai noștri, aniversări comune (30 de ani de FITS - Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu, 30 de ani de Astra Film Festival, 60 de ani de la înființarea corului Madrigal etc.) nu este doar o coincidență, ci un semn al solidei noastre colaborări și capacității ICR de a fi partener și susținător eficace al prezenței culturale românești la nivel înalt, cum a fost cazul turneului aniversar „Madrigal 60 - The Magic of Winter” în Statele Unite ale Americii sau turneul Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu la Paris, chiar de Ziua Națională a României. Așadar, 2023 este pentru Institutul Cultural Român un an de consolidare a evoluției instituționale și al certitudinii: parteneriate confirmate, credibilitate accentuată, rol recunoscut la nivel internațional. Avem de ce să fim și mândri, și încrezători.

LIVIU SEBASTIAN JICMAN
Președintele Institutului Cultural Român

DIRECȚIA GENERALĂ REPREZENTANȚE ÎN STRĂINĂTATE ȘI COMUNITĂȚI ISTORICE

ICR New York,
24 noiembrie - 3 decembrie 2023
Turneul Aniversar al Corului Național de
Cameră „Madrigal - Marin Constantin” /
„The Magic of Winter: The Romanian
Madrigal Choir Jubilee Tour”
© Johnny Vacar

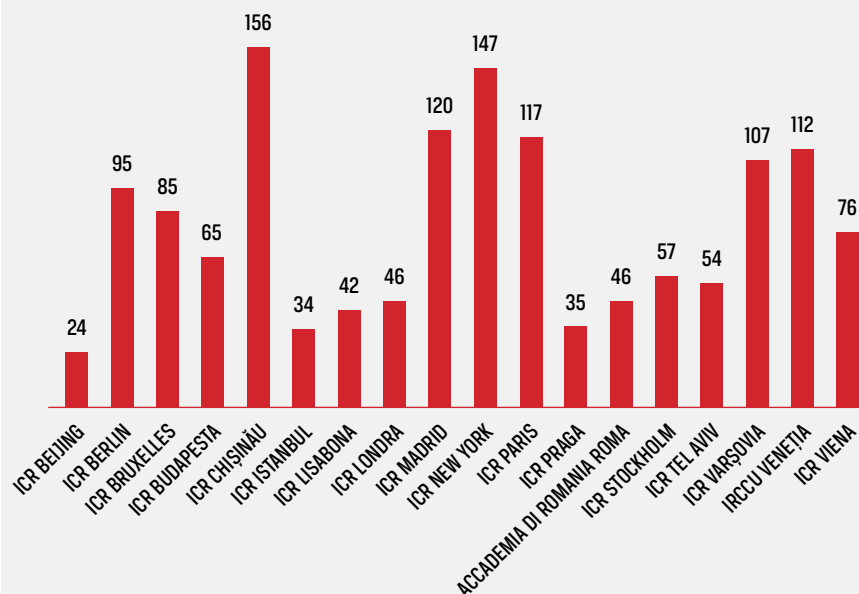
Obiectivele principale ale **Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice** (DGRSCI) sunt elaborarea, coordonarea și derularea proiectelor și programelor menite să promoveze cultura și civilizația poporului român în lume, prin rețeaua celor 18 institute culturale românești din străinătate (la Beijing, Berlin, Bruxelles, Budapesta - cu filială la Seghedin, Chișinău, Istanbul, Lisabona, Londra, Madrid, New York, Paris, Praga, Roma, Stockholm, Tel Aviv, Varșovia, Veneția, Viena), afirmarea identității culturale, spirituale și lingvistice a românilor din comunitățile istorice, în permanentă comunicare cu țara de origine, și dezvoltarea unor programe strategice menite să creeze prestigiu și o vizibilitate crescută și pe termen lung culturii române în străinătate. Prin programele și proiectele pe care le implementează la nivelul întregii rețele a reprezentanțelor în străinătate și în comunitățile istorice, DGRSCI este un mediator între cultura română și spațiile

culturale europene și internaționale, urmărind stabilirea și continuarea relațiilor de parteneriat cu operatorii culturali străini și identificarea permanentă de noi parteneri de proiect. Structura organizatorică a DGRSCI cuprinde Direcția Programe prin Reprezentanțe, cu Serviciul Reprezentanțe în Uniunea Europeană și Compartimentul Reprezentanțe în Spații Non-UE în subordine, Compartimentul Comunități Istorice și Biroul Monitorizare Programe prin Reprezentanțe.

PROIECTE CULTURALE REALIZATE ÎN 2023 DE REȚEAUA REPREZENTANȚELOR ÎN STRĂINĂTATE

La nivelul întregului an, în rețeaua celor 18 reprezentanțe ale Institutului Cultural Român s-au desfășurat proiecte culturale derulate prin toate direcțiile de specialitate ale Institutului Cultural Român (Direcția Generală Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice, Direcția Relații Internaționale prin Departamentul EUNIC, Centrul Național al Cărții și Biroul Limba Română), la care au participat sute de invitați aparținând tuturor sferelor culturale și mediului universitar și academic. Dintre acestea, 692 proiecte culturale diseminate în peste 1400 de evenimente au fost realizate, implementate și monitorizate de către Direcția Generală Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice, în urma transmiterii de către reprezentanțe a mesajelor internet post-eveniment și a ecurilor mediatiche.

EVENIMENTE ORGANIZATE ÎN REȚEAUA ICR ÎN 2023 ÎN COORDONAREA DGRSCI

Direcția Programe prin Reprezentanțe din cadrul Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice este principala structură de suport pentru rețeaua institutelor culturale românești din străinătate, rețea care, în mod programatic, instrumentează, ca inițiator/promotor/facilitator și partener/co-curator/co-organizator, prezența culturii românești (în sens larg/pluridisciplinar – incluzând artele, educația, științele și tehnologia, toate domeniile creativității umane) în spațiul internațional. Cooperarea directă (strategic concepută) cu instituții publice și cu organizații private din domeniu din țară sau din afara granițelor permite o promovare prolifică și eficientă, dialogul și relațiile culturale între România și Austria, Belgia, Cehia, China, Franța, Germania, Israel, Italia, Marea Britanie, Polonia, Portugalia, Republica

Moldova, Spania, Statele Unite ale Americii, Suedia, Turcia, Ungaria fiind permanente. Sutele de proiecte și evenimente implementate anul acesta evidențiază atât o pluralitate tematică (sectoarele culturale și creative: patrimoniul material și imaterial și creația contemporană, la care se adaugă patrimoniul natural, protecția mediului, istoria, sociologia, antropologia, colaborarea academică, știința, cercetarea, filosofia și științele cognitive) bine calibrată curatorial/estetic la preferințele de consum ale publicului local, cât și forme de prezentare/organizare extrem de diverse și o multitudine de tipuri de public mobilizate (audiințe mai largi, dar și de nișă), în spații fizice sau digitale. Programele, proiectele și evenimentele anului 2023 s-au încadrat în liniile strategice ale Institutului Cultural Român pentru perioada

2022-2026, rețeaua institutelor culturale românești din străinătate asumându-și rolul de vehicul diplomatic, instrument de valorificare și agregator.

Politica culturală la nivel internațional este un mod de a ne (re)contura profilul, prin promovarea unor proiecte care aduc în prim-plan valori (ale unor grupuri/comunități/societății, în general) ce ne definesc și ne spun povestea. Produsele culturale transmit mesaje simbolice și sunt importante, din acest motiv, pentru valoarea lor socială și exprimarea identității noastre. Rețeaua institutelor culturale românești din străinătate înțelege cultura ca parte a țesutului social.

Unul dintre evenimentele majore ale anului 2023, derulat în România, programul Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023 a generat numeroase proiecte de cooperare și promovare în cadrul rețelei institutelor culturale românești din străinătate. Potrivit sloganului „Luminează orașul prin tine!” (Timișoara a fost, în anul 1884, primul oraș din Europa continentală cu iluminare stradală electrică), obiectivele proiectului s-au axat pe influența oamenilor asupra comunității. Au fost organizate, printre altele: expoziții de fotografie despre Revoluția Română din 1989, dar și despre fațetele orașului (Madrid, Viena, Londra, Bruxelles), concerte/recitaluri (Budapesta, Berlin, Bruxelles), expoziții de artă (Roma, New York, Veneția, Bruxelles, Varșovia), conferințe/prezentări (Tel Aviv, Lisabona, Bruxelles), spectacole de poezie (Stockholm) și au fost organizate vizite de documentare ale unor jurnaliști străini (Ungaria). Evenimente speciale au avut loc și pentru a marca opera cărturarului umanismului

românesc Dimitrie Cantemir (1673-1723, 350 de ani de la naștere, respectiv 300 de ani de la trecerea în eternitate) și a compozitorului Ciprian Porumbescu (1853-1883, 170 de ani de la naștere și 140 de ani de la trecerea în eternitate), anul 2023 fiind declarat în România Anul Cultural Dimitrie Cantemir și Ciprian Porumbescu. Au fost prezentate concerte și recitaluri (Berlin, Praga, Lisabona, Veneția, Bruxelles, Viena, Chișinău, Madrid), filmul biografic *Ciprian Porumbescu* (r.: Gheorghe Vitanidis, România, 1973), conferințe/prelegeri (Berlin, Chișinău, Stockholm, Milano, Madrid, Budapesta).

Anul 2023 a marcat și 30 de ani de la aderarea României la Organizația Internațională a Francofoniei. Cu acest prilej festiv, continuând tradiția, au avut loc mai multe evenimente menite să (re)afirme apartenența culturii noastre la acest spațiu cultural. Au fost organizate proiecte specifice sub forma unor recitaluri de poezie (Madrid), proiecții de film (Chișinău, Beijing, Roma, Varșovia, Israel, Spania), concerte (Berlin, Bruxelles, Madrid, Lisabona), întâlniri dedicate benzilor desenate (Paris) sau teatrului (Luxemburg), expoziții de artă plastică/vizuală și sonoră (Veneția, Praga) ș.a. Ca în fiecare an, ca repere ale activităților de diplomație publică și culturală, au fost avute în vedere datele simbolice și temele de interes prioritar: Ziua Națională a României – 1 Decembrie, alături de 15 ianuarie – Ziua Culturii Naționale, 24 ianuarie – Ziua Unirii Principatelor Române, 27 ianuarie – Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului, 15 februarie – Ziua Națională a Lecturii, 19 februarie – Ziua Brâncuși, 1 martie – Mărțișorul, 9 mai – Ziua Europei, 13 iunie – Ziua Eroilor, 15 iunie – comemorarea poetului

național Mihai Eminescu, 26 iunie – Ziua Drapelului Național, 29 iulie – Ziua Imnului Național, 31 august – Ziua Limbii Române, 26 septembrie – Ziua Europeană a Limbilor.

PROIECTE DE VIZIBILITATE ȘI IMPACT LA NIVELUL REȚELEI DE REPREZENTANȚE ÎN STRĂINĂTATE (SELECTIV)

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA BEIJING

- Participarea Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu cu spectacolul *Cui i-e frică de Virginia Woolf?* în cadrul festivalului de teatru China Shanghai Modern Drama Valley
- Participarea României la Târgul cultural de la Ningbo din cadrul China-CEE Cultural and Trade Activity (3rd CHINA-CEEC Ex po & International Consumer Goods Fair), unul dintre cele mai mari târguri expoziționale din China

— Participarea Teatrului Coquette cu spectacolul *Noaptea barbare* în cadrul Festivalului Internațional de Teatru „Saint Muse 17”, Ulan Bator, Mongolia

— Concertul extraordinar pentru vioară și pian „Sunete în Timp: Enescu și Compozitori Contemporani” susținut de Alexandru Tomescu și Sînziana Mircea, cu ocazia celebrării Zilei Naționale a României la Silk Road International Arts Center – Diamond Concert Hall, una dintre cele mai mari săli de concerte din China

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „TITU MAIORESCU” DE LA BERLIN

— Seria manifestărilor dedicate celebrării a 350 de ani de la nașterea lui Dimitrie Cantemir, în marja „Anului Cultural Dimitrie Cantemir”, prin conferințe, expoziții și concerte susținute de Ansamblul Cameral de Muzică Veche „Anton Pann” în cadrul proiectului „Restitutio Cantemir”, coorganizat de Institutul Cultural Român, ComputerLand România, și de Ansamblul turc de muzică veche SIPIHR din Istanbul, la Biblioteca Națională din Berlin

— Participarea românească la cea de-a 73-a ediție a Festivalului Internațional de Film de la Berlin 2023

— Concertele Orchestrei Române de Tineret la Kassel și Berlin, în cadrul festivalurilor Kultursommer Nordhessen la Kongress Palais și Young Euro Classic, la Sala Mare de la Konzerthaus Berlin

— Expoziția „Anca Benera & Arnold Estefán. Rehearsals for Peace”, la Neuer Berlin Kunstverein (n.b.k.)

20 DE ANI INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

Eu și România

concurs
de eseuri / povești / compuneri
dedicat copiilor și tinerilor
din comunitățile românești
de peste hotare
8-10 ani • 11-14 ani • 15-18 ani

înscriseri
20 iunie - 20 iulie
eusiromania@icr.ro
Detalii: www.icr.ro

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA BRUXELLES

— Prezențe culturale românești în colecțiile Bibliotecii Regale a Belgiei – expoziția de carte și conferința susținută la Bruxelles de istoricul Adrian Cioroianu, managerul Bibliotecii Naționale a României, cu prilejul sărbătoririi Zilei Culturii Naționale

— Celebrarea Anului Cultural Dimitrie Cantemir, prin proiectul „Restitutio Cantemir” – expoziție și concert cu Ansamblul Cameral de

Muzică Veche „Anton Pann” la BOZAR

— Reprezentația spectacolului-document *Dosarele Siberiei*, al Teatrului Național „Mihai Eminescu” din Chișinău, despre dramele tulburătoare ale comunismului, pe scena Espace Lumen din Ixelles

— Luna Francofoniei la Bruxelles – „Mission Cymbalum dans l'espace Francophone”, la sala Auditorium a Muzeului Regal de Artă și Istorie din Bruxelles

— Concert de gală susținut de Teatrul

Muzical Ambasadorii la Bruxelles pentru sărbătorirea Anului Cultural Ciprian Porumbescu, la Sala de teatru a Primăriei din Saint-Gilles

- Întrevederi literare cu scriitorul Eric-Emmanuel Schmitt la Reședința Ambasadorului României în Regatul Belgiei – dialog literar între Eric-Emmanuel Schmitt și Denisa Comănescu, cu tema „De ce iubesc România”

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA BUDAPESTA ȘI FILIALA SEGHEĐIN

- Săptămâna filmului românesc la Budapesta – ediția a XVII-a, în parteneriat cu Cinematograful Național de Artă Urânia și Fondul Cultural Național din Ungaria
- Participarea Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu la Olimpiada de Teatru din Budapesta, cu spectacolul *Povestea Prințesei Deocheate*, regia Silviu Purcărete, pe scena „Bánffy Miklós” a Studioului Eiffel
- Participarea prim-balerinilor Operei Naționale de Balet a României la Gala Internațională de Balet „Meeting of the stars”, la Teatrul Național al Dansului din Budapesta
- Participarea la cea de-a 94-a ediție a Săptămânii Festive a Cărții de la Szeged
- Expoziția de fotografie „Timișoara Incognito – Revoluția din 1989” și o serie de proiecții pe fațada clădirii Institutului, în cadrul proiectului „Descoperă Timișoara: oraș liber, spirit liber”

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „MIHAI EMINESCU” DE LA CHIȘINĂU

- Expoziția de artă plastică românească „Art Safari – Castel Art – Femei în arta românească”, în colaborare cu Art Safari, Fundația

„Constantin Mimi” și Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova, la Castelul Mimi din Bulboaca, Republica Moldova

- Concertele de vară ale Moldovan Național Youth Orchestra, la Chișinău și Bălți
- Reuniunea Teatrelor Naționale Românești, ediția a VIII-a, cu participarea a opt teatre din România: Teatrul Național „Ion Luca Caragiale” din București, Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași, Teatrul Național „Radu Stanca” din Sibiu, Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova, Teatrul Național din Târgu Mureș, Teatrul Național „Lucian Blaga” din Cluj-Napoca, Teatrul de Stat din Constanța și Teatrul Național Radiofonic din București
- „Cei cu inima română!” – concert festiv la împlinirea a 20 de ani de ICR și 13 ani de la înființarea ICR „Mihai Eminescu” de la Chișinău, în colaborare cu Teatrul Național de Operă și Balet „Maria Bieșu” și TVR Moldova
- „Împreună de Sărbători” – concert festiv de colinde al Orchestrei Operei Naționale București, ai Corului Național Român, alături de soliști de operă, pop și crossover, într-un program muzical, condus de dirijorul Daniel Jinga, pe scena Teatrului Național de Operă și Balet „Maria Bieșu” din Chișinău

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „DIMITRIE CANTEMIR” DE LA ISTANBUL

- Săptămâna culturală românească la Istanbul, sub egida Anului Cultural Dimitrie Cantemir, organizată în parteneriat cu Ambasada României la Ankara, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe din România și al Ministerului Culturii și Turismului din Republica Turcia, a cuprins o serie amplă de

evenimente artistice, găzduite de centrul AKM: concerte de muzică clasică, folclor și rock, artă contemporană, literatură și film

- 1600 de ani de istorie – Șerefiye Sarnıcı (Cisternele lui Theodosius) au vibrat în sunetele muzicii lui Dimitrie Cantemir într-un „Concert pentru Umanitate”, organizat în colaborare cu Primăria Metropolitană Istanbul și Consulatul General al României la Istanbul
- Participarea României la cea de-a 42-a ediție a Festivalului de Film din Istanbul (IKSV, 2023)
- Turnirul de poezie, ediția a XII-a, la Alanya, cu tema „Riviera turcească a Mediteranei și regiunea Cilicia legată de Antonio și Cleopatra”, un proiect organizat de Uniunea Scriitorilor din România în parteneriat cu Ministerul Culturii din România

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA LISABONA

- Expoziția „Arta iei și ceramicii românești: Patrimoniul al Umanității” la Muzeul Național al Ceramicii din Lisabona, în colaborare cu Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București
- Sărbătoarea Francofoniei în Portugalia și celebrarea a 30 de ani de la aderarea României la Organizația Internațională a Francofoniei, printr-un concert extraordinar susținut de duoul româno-francez Clara Cernat și Thierry Huillet la Muzeul Național al Ceramicii din Lisabona
- Participările românești la Festivalul de film IndieLisboa-ediția a XX-a, la Festivalul Internațional de Film Est European – BEAST, Porto și la cea de VI-a ediție a Târgului Internațional de artă contemporană ARCOLisboa
- Spectacolul *Café Bonheur* de Matei Vișniec la Teatro da Cerca de São Bernardo din Coimbra

■ Concertul de cameră susținut de „Romanian Chamber Orchestra String Quartet” cu ocazia sărbătoririi Zilei Naționale a României la Lisabona

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA LONDRA

- Expoziția documentară „Circular Catalysts” - design și colaborare interdisciplinară, program în colaborare cu British Council România
 - Expoziția „Spotlight Heritage Timișoara -Capitală Europeană a Culturii 2023. Cultură Digitală, Patrimoniu și Demonstrații XR” în cadrul Open House Festival London
 - Seria Concertelor Enescu - concerte susținute de Alexandru Tomescu, Sinziana Mircea, Teodora Gheorghiu, Filip Papa, Horia Mihail, Cristian Sandrin, Anna Serova, Gabriel Croitoru
 - „Freedom / Libertate” - Expoziție foto-documentară de marcare a 34 de ani de la Revoluția Română din 1989 și a luptei continue pentru libertate din Ucraina
 - Parteneriatul cu Festivalul de Film Românesc (FFR) de la Londra (Curzon Soho) - Ediția a XX-a aniversară
 - Concertul de colinde românești în emblematică Trafalgar Square, un eveniment realizat de Asociația Roconect cu sprijinul ICR Londra și al Ambasadei României la Londra
-

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA MADRID

- Sărbătorirea Zilei Culturii Naționale 2023 la Ateneo de Madrid - zi dedicată operei lui Mihai Eminescu
- Festivalul filmului românesc la Madrid,

Barcelona, Valencia, Oviedo, Sevilla, Zaragoza, Santander și Palma de Mallorca

- Turneul literar al scriitoarei Gabriela Adameșteanu în Spania - la Granada, Madrid, Barcelona
 - Participarea României la cea de a IX-a ediție a Festivalului Internațional de Arhitectură și Design Concéntrico de la Logroño, în Piața Sfânta Ana din Logroño, cu instalația „Fresa/ Căpșună” creată de arhitecta Oana Stănescu
 - Participarea corului de copii Meloritm la Festivalul Internațional Chorus Inside Spain
 - Concertul susținut de Ansamblul Violoncellissimo dedicat Zilei Naționale a României în sala de teatru „Fernando de Rojas” a prestigiosului Círculo de Bellas Artes din Madrid și la Auditoriumul Joan Miró din Barcelona
-

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA NEW YORK

- Turneul Aniversar al Corului Național de Cameră „Madrigal - Marin Constantin” - „The Magic of Winter: The Romanian Madrigal Choir Jubilee Tour”, realizat de Institutul Cultural Român din New York și Ambasada României în Statele Unite
- „Weekend-ul românesc la Washington”/ „Romanian Weekend at the Wharf”, ediția a II-a, parte a programului „România - Statele Unite ale Americii: un parteneriat pentru viitor. Celebrarea talentului românesc”
- Turneul american al scriitorului Mircea Cărtărescu pentru promovarea romanului *Solenoid*, apărut în limba engleză la editura Deep Vellum din Chicago, în traducerea lui Sean Cotter, în orașele San Francisco,

Seattle, Dallas, Houston, New York

- Reprezentațiile piesei *Ioana și focul (Joan and the Fire)* de Matei Vișniec, la Trap Door Theatre din Chicago, în traducerea lui Jeremy Lawrence și în regia lui Nicole Wiesner
 - Concertul de gală „ZMEI3: A Very Romanian Affair” la John F. Kennedy Center for Performing Arts din Washington, în colaborare cu Ambasada României la Washington
 - „Reinventing Realism - New Cinema from Romania” - Festivalul de Film Românesc de la Washington, D.C, ediția a IV-a, la E Street Cinema, cinematograful specializat în difuzarea filmelor de artă
-

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA PARIS

- Reprezentația spectacolului *Jocuri, vorbe, greieri...*, regia Silviu Purcărete, scenariu Dragoș Buhagiar, o producție a Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu (TNRS) la Théâtre de la Ville - Espace Cardin din Paris - un eveniment teatral dedicat sărbătoririi Zilei Naționale a României la Paris
- Cea de-a X-a ediție aniversară a Festivalului Internațional „Rencontres Musicales Enesco”/ „Întâlnirile Muzicale Enescu”, organizată împreună cu Societatea Muzicală Franceză „George Enescu”, cu sprijinul SEAM, în parteneriat cu Ambasada României la Paris și sub Înaltul patronaj al Delegației Permanente a României la UNESCO, în cadrul căruia au avut loc Concursul internațional de artă vocală „George Enescu” și Gala Laureatilor găzduită de Automobil Club de France
- Seară festivă în onoarea laureaților români ai Academiei Franceze în anul 2023: Toma

Pavel, Alexandra Badea și Cristian Fulaș, eveniment la care au fost invitați reprezentanți ai Academiei Franceze

■ Expoziția „Génica Athanasiou: muză și parteneră a lui Antonin Artaud” realizată de Muzeul Național al Literaturii Române (MNLR), prezentată la prima ediție a Festivalului Internațional du Film Mut de la Chartres „Sound of Silent”

– Susținerea participării Anca Poterașu Gallery cu o expoziție Matei Bejenaru și Jecza Gallery, cu lucrări ale artiștilor Pusha Petrov, Paul Neagu, Anca Munteanu Rimnic, Miklos Erdely, la târgul internațional de fotografie Paris Photo, la Grand Palais Ephémère Paris

■ Acordarea premiului „Benjamin Fondane” 2023 scriitorului Luc Raharimanana (Madagascar), organizată anual în parteneriat cu Organizația Internațională a Francofoniei

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA PRAGA

■ Participarea României la Cvadriena de Scenografie și Spațiu Performativ de la Praga, a XV-a ediție, cu instalația *Podul/The Bridge* a scenografului Adrian Damian – un proiect curatoriat de Dragoș Buhagiar, președintele UNITER, în secțiunea Țări și Regiuni.

■ „Lost in the Moment that Follows” – Colecția Ovidiu Șandor la Kunsthalle Praha, curatoriată de Tevž Logar, în cadrul conceptului expozițional inițiat de către Christelle Havranek, în cadrul căreia a avut loc un spectacol de dans contemporan în coregrafia lui Alex Mirutzii

■ Participarea cineaștilor români la cea de-a LVII-a ediție a Festivalului Internațional de Film de la Karlovy Vary

■ Expoziția „Atelierele Constantin Brâncuși” la České Budějovice, cu lucrări de artă modernă din Colecția de artă contemporană a Centrului de Cercetare Documentare și Promovare „Constantin Brâncuși”

ACCADEMIA DI ROMANIA DIN ROMA

■ Seria de conferințe științifice, evenimente și lecții de istorie vie, organizată în marja expoziției de patrimoniu „Dacia, ultima frontieră a Imperiului Roman”, Roma, Museo Nazionale Romano – Terme di Diocleziano, eveniment promovat de Ambasada României în Italia și realizat de MNIR, cu sprijinul Ministerului Culturii

■ Spazi Aperti XXI – Expoziția colectivă a bursierilor rezidenți în academiile și institutele culturale străine din Roma, ediția 2023

■ Concertul susținut de Emy Drăgoi Quartet – „Swing de Paris – de la Edith Piaf la Maria Tănase”, la sala Institut Français Centre Saint-Louis, cu ocazia Zilei Internaționale a Francofoniei și a aniversării a 30 de ani de la aderarea României la Organizația Internațională a Francofoniei

■ Zilele filmului românesc la Roma, eveniment găzduit de Casa del Cinema din Roma

■ România, țară invitată la Festivalul Literar Internațional „I Dialoghi di Trani XXII”, unde a fost marcat și faptul că Timișoara a fost Capitală Europeană a Culturii

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA STOCKHOLM

■ Zilele Filmului Românesc la Oslo. Focus Cristian Mungiu – un festival de filme românești, incluzând o retrospectivă Cristian Mungiu, organizat în colaborare

cu Cinemateca din Oslo și cu Ambasada României în Regatul Norvegiei

■ Participarea românească la târgul alternativ de arta Supermarket 2023. Grupul artistic românesc ETAJ artist-run space a fost invitat pentru a doua oară la Supermarket Independent Art Fair. Artiști participanți: Mircea Modreanu, Iliana Schileru, Lucian Sandu-Milea și Răzvan Năstase

■ Turneele de lansare a volumelor *Melancolia* de Mircea Cărtărescu la Stockholm și *Grădina de sticlă* de Tatiana Țibuleac în Norvegia

■ Expoziția „Horia Bernea: Pictor al demodernității”, la galeria Kunsthalle Kohta din Helsinki, Finlanda

■ Decernarea Premiului „Marin Sorescu” 2023, ediția a XV-a, scriitorului suedez Bengt Berg

■ Concert de Ziua Națională a României la Stockholm, susținut de pianistul Daniel Ciobanu, pianista Andreea Spînu și violoncelistul Constantin Borodin în Sala Mare a Colegiului Regal de Muzică din Stockholm (Kungliga Musikhögskolan)

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA TEL AVIV

■ Concertul extraordinar de muzică românească „Enescu inspirațional”, cu ocazia Zilei Culturii Naționale, organizat în colaborare cu Conservatorul Israelian din Tel Aviv

■ Prezentarea în premieră în Israel, de Ziua Națională a Comemorării Holocaustului din Israel, a documentarului *Spioni de ocazie*, cu participarea regizoarei Oana Bujgoi Giurgiu, la Cinemateca din Ierusalim

- Participarea la ediția 2023 a Festivalului Internațional de Operă de la Ierusalim a tenorului Alin Stoica și a sopranei Adina Nițescu
- Conferința „Timișoara evreiască” dedicată Capitalei Europene a Culturii 2023, la Tel Aviv, organizată în colaborare cu AMIR (Organizația Israelienilor Originari din România) la ANU – Muzeul Poporului Evreu din Tel Aviv
- Expoziția de arhitectură „Iancu dezlanțuit”, dedicată lui Marcel Iancu, la Muzeul Janco Dada din Ein Hod, un proiect inițiat de Uniunea Arhitecților din România în colaborare cu Muzeul Janco Dada din Ein Hod
- Prezentarea expoziției documentare „75 de ani de relații diplomatice neîntrerupte între România și Israel”, realizată de Ambasada României în Israel, la sediul ICR Tel Aviv

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA VARȘOVIA

- Festivalul Culturii Române la Cracovia, ediția a XIII-a, în colaborare cu instituții de cultură și universitare din România și Republica Polonă, care a inclus 15 evenimente publice și a fost concepută pe două teme: deținerea de către orașul Timișoara, în anul 2023, a titlului de Capitală Europeană a Culturii și împlinirea a 350 de ani de la nașterea lui Dimitrie Cantemir
- Caravana Noului Film Românesc în Polonia, în orașele Cracovia, Varșovia, Białystok, Łódź, Poznań, Wrocław
- Sub genericul „Weekend regal românesc la Varșovia”, sărbătorirea centenarului vizitei Familiei Regale a României în Polonia (23-29 iunie 1923), în colaborare cu Ambasada României în Republica Polonă și Casa Întâlnirilor cu Istoria din Varșovia

- Expoziția „Via Transilvanica” pe simelele exterioare ale Bibliotecii Voievodale din Cracovia, la Poznań și la Varșovia
- Spectacolul „Poveștile bunicilor șoptite fiicelor de mamele lor” de Gianina Cărbunariu, la Teatrul Contemporan din Szczecin
- România, invitat special la cea de-a 31-a ediție a Târgului Cărților Bune de la Wrocław, desfășurată în perioada 30 noiembrie – 3 decembrie 2023, cu o participare având ca temă „Istoriile din Europa Centrală. Oameni și locuri”

INSTITUTUL ROMÂN DE CULTURĂ ȘI CERCETARE UMANISTICĂ DE LA VENEȚIA

- Concert extraordinar dedicat compozitorului Ciprian Porumbescu în interpretarea artiștilor Clara Cernat (vioară) și Thierry Huillet (pian) la Castello di Spilimbergo, Palazzo Thadea
- Ediția a XI-a a Colocviului internațional de studii româno-venețiene „Veneția și Europa Răsăriteană în secolele XIII-XVIII / Venezia e l'Europa Orientale tra il tardo Medioevo e l'Età moderna”, în Sala de Conferințe a IRCCU Veneția și la Arhiva de Stat de la Veneția – Aula „Paolo Selmi”
- Manifestarea cultural-științifică „Dimitrie Cantemir (1673-1723), principe și cărturar român al Epocii Luminilor”, la sediul Bibliotecii Ambrosiana din Milano, cu prilejul Anului Cultural „Dimitrie Cantemir”, în parteneriat cu Centrul Cultural Italo-Român din Milano, în colaborare cu Biblioteca Ambrosiana din Milano, Academia Română, Ambasada României în Republica Italiană, Malta și San Marino
- „Omaggio Hariclea Darclée / Omaggio a Hariclea Darclée”, la Palatul Moriggia din Milano și o ceremonie de dezvelire a plăcii

comemorativă în amintirea mării soprane Hariclea Darclée

- Conferința internațională „1933-2023: 90 de ani de Limbă și literatură română la Universitatea din Padova / 1933-2023: Novant'anni di romeno all'Università din Padova”, în colaborare cu Departamentul de Studii Lingvistice și Literare al Universității din Padova, Societatea de Studii Românești „Miron Costin”, Universitatea din Oradea, Universitatea de Stat a Moldovei din Chișinău

și Muzeul Țării Crișurilor din Oradea, sub patronajul Primăriei Padova

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA VIENA

Concertele Coralei „Armonia” la Wiener Karlskirche și la Biserica ortodoxă română din Viena

Spectacolul *Miorița* al companiei timișorene Teatrul Independent „Auăleu” la Universitatea din Viena, în parteneriat cu Universitatea din Viena și Institutul de Romanistică din cadrul aceleiași universități

Concertul „Transylvanian Folk Songs” susținut de pianistul Lucian Ban, violistul Mat Maneri și saxofonistul John Surman, la Porgy & Bess Jazz & Music Club din Viena

Expoziția „Artiști români pe mapamond”, cu lucrări din colecția avocatului și colecționarului George Șerban, realizate de peste 50 de artiști români care s-au stabilit în țări din întreaga lume, la Galeria ICR Viena, în colaborare cu Muzeul Național Brukenthal

Participarea românească la târgul internațional de artă contemporană *viennacontemporary* prin Galeria Ivan, cu lucrările artiștilor Giulia Crețulescu, Gavril Pop și Florina Coulin, și prin Galeria Sandwich, cu instalația artistului Cristian Răduță

COMPARTIMENTUL COMUNITĂȚI ISTORICE

din cadrul Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice a organizat pe parcursul anului 2023 un număr de șase proiecte, care au presupus desfășurarea a 17 evenimente: prelegeri științifice, expoziții, con-

certe, cartografieri prin hărți on-line, concursuri. Proiectele au vizat trei direcții de acțiune:

Informarea și documentarea atât a românilor din comunitățile istorice, cât și a celor din țară, prin hărți digitale ale spațiilor locuite de comunități istorice românești,

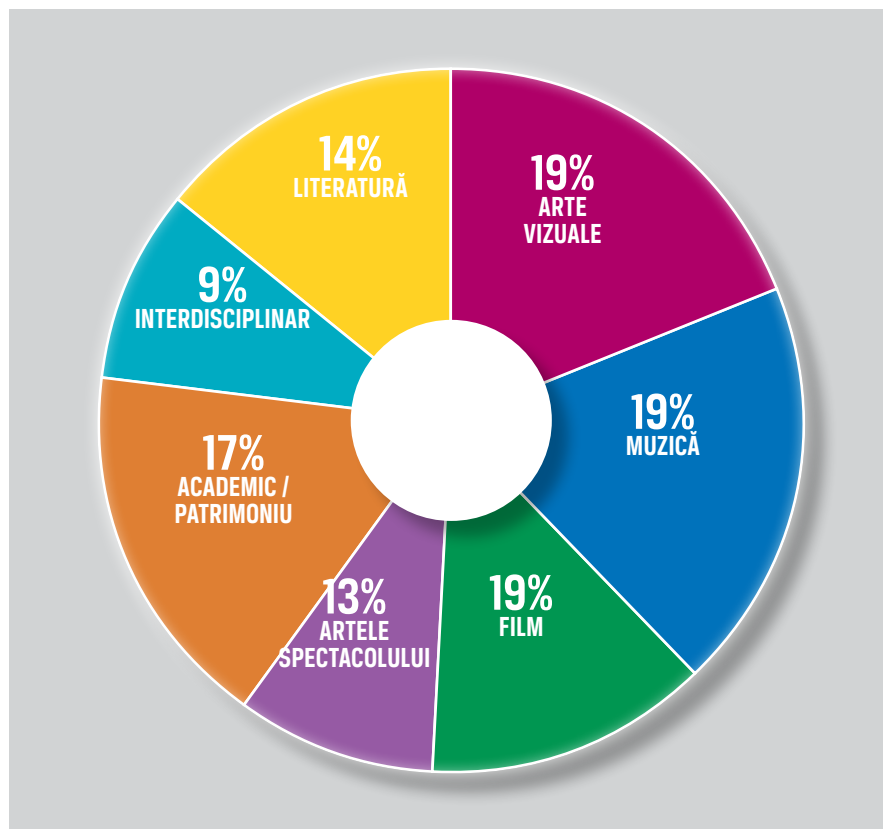
Conectarea la cultura română prin concerte, prelegeri, proiecții de film, expoziții, la care au participat artiști și conferențieri atât din țară, cât și din comunitățile istorice și diasporă: Cipru, Republica Albania, Macedonia de Nord, Bulgaria.

Apropierea tinerilor din comunitățile istorice și diasporă de limba română și

cultura română: Concursul de eseuri, povești și compuneri cu tema „Eu și România”. La concursul lansat cu prilejul Zilei Românilor de Pretutindeni și al Zilei Internaționale a Copilului au participat 58 de copii din 16 țări.

BIROUL MONITORIZARE PROGRAME PRIN REPREZENTANȚE (BMPR)

din cadrul Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice (DGRSCI) a monitorizat de-a lungul anului 2023 activitatea reprezentanțelor Institutului Cultural Român din Străinătate (ICRS), prin rapoarte trimestriale

≡ ICR Madrid, 14 noiembrie 2023

Recital susținut de violonistul Alexandru Tomescu și pianista Sinziana Mircea la Real Casino de Madrid

după implementarea proiectelor propuse și aprobate de Comitetul Director al ICR. BMPR a realizat sinteze cu proiectele tematice pe care reprezentanțele ICRS le-au derulat conform strategiei Institutului. BMPR a monitorizat activitatea reprezentanțelor ICRS, în principal utilizând criteriile de tip calitativ prin analiza conținutului, continuității, gradului de noutate, a oportunității și unicității, dar și criteriile cantitative prin sinteze numerice însoțite de

ponderi procentuale. Analizele, concretizate prin rapoarte trimestriale după implementarea proiectelor propuse și aprobate de Comitetul Director al ICR, au avut în vedere condițiile de activitate specifică a reprezentanțelor ICRS și opțiunile acestora în materie de proiecte culturale pentru un domeniu cultural-artistic sau altul, marcând semnificația ponderii acestora în tabloul general.

BMPR a acordat o atenție deosebită monitorizării proiectelor tematice pe care reprezentanțele ICR le-au desfășurat conform Strategiei Institutului Cultural Român 2022-2026, temelor transversale și obiectivelor strategice definite în cadrul acesteia, precum

și celor de diplomatie publică și culturală. Cote importante de vizibilitate și impact, la nivelul întregii rețele de reprezentanțe a Institutului Cultural Român, au atins proiectele dedicate personalităților Dimitrie Cantemir și Ciprian Porumbescu, cele consacrate Zilei Internaționale a Francofoniei 2023 și a aniversării a 30 de ani de la aderarea României la Organizația Internațională a Francofoniei, precum și ampla serie de proiecte organizate de reprezentanțele ICR în străinătate în marja promovării programului cultural „Timișoara - Capitală Europeană a Culturii 2023”.

BEIJING

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA BEIJING

ICR Beijing, 21 octombrie 2023
Concert susținut de trupa Lupus Dacus în
cadrul „China-CEEC Culture and Art Carnival”

13 ianuarie / Ziua Culturii Naționale la Beijing, la sediul reprezentanței din Galaxy Soho. Proiectul a cuprins o masă rotundă cu cei mai importanți traducători chinezi de limbă română, un recital bilingv de poezie eminesciană, recitalul de pian intitulat „Omagiu Dinu Lipatti” și vernisajul expoziției de fotografie „Timișoara - Capitală Europeană a Culturii 2023”. Participanți: Xu Wende, eminescolog, prof. univ. dr. Ding Chao, decanul Departamentului de limba română de la Universitatea de Limbi și Culturi Străine din Beijing), prof. univ. dr. Dong Xixiao, prodecan, profesor de limbă română la Beijing Language and Culture University, Wu Min, director, Secția de limbă română a Radio China Internațional/China Media Group RCI-CMG, precum și diplomații de carieră Wang Tieshan și Li Ming. Evenimentul dedicat culturii române s-a încheiat cu un recital susținut de Andrei Ivanovici, pianist de origine română, care a ales lucrări de Chopin, alături de Șase

dansuri *românești* de Béla Bartók și *Valurile Dunării* de Ion Ivanovich. La final, pe simezele ICR Beijing a fost inaugurată expoziția de fotografie „Timișoara, Capitala Europeană a Culturii în 2023”, organizată în parteneriat cu Consulatul General al României la Shanghai și finanțată de Direcția Diplomatie Publică din cadrul Ministerul Afacerilor Externe.

19 februarie – 19 mai / Omagiu Constantin Brâncuși la Beijing. Ziua „Constantin Brâncuși” a fost marcată la ICR Beijing printr-o expoziție de fotografie și prelegere cu titlul „Constantin Brâncuși – Arhitectura, sculptură locuită”. Evenimentul a fost organizat de ICR Beijing în parteneriat cu Uniunea Arhitecților din România și s-a desfășurat în grădina interioară a galeriei JinShang, din centrul Beijingului. Expoziția a constat într-o selecție de 68 de fotografii cu principalele opere expuse în marile muzee ale lumii, din expoziția curatoriată în 2007 de arhitect prof. dr. Sorin Vasilescu. Evenimentul a debutat cu un cuvânt de bun-venit din partea directorului ICR Beijing, Liviu Țăranu și a directoarei galeriei JinShang, Lilian Tian. A urmat prelegerea despre viața și opera lui Constantin Brâncuși susținută de profesorul Zhi Min, vicepreședintele Institutului de Sculptură din cadrul Academiei de Artă a Chinei. Evenimentul a continuat cu prezentarea online a Centrului „Constantin Brâncuși” de la Craiova, o creație remarcabilă a arhitectului Dorin Ștefan, care a pregătit un eseu video și a intervenit în direct, via Zoom. În aprecierilor publicului chinez, care a vizitat expoziția în număr mare, precum și la insistențele gazdelor, durata expoziției a fost extinsă până la data de 19 mai.

23 februarie / Sărbătoarea dragostei la români, la sediul reprezentanței din Galaxy Soho, un eveniment menit să illustreze o veche sărbătoare românească, Dragobetele. Evenimentul a inclus proiecția scurtmetrajului *Prin oraș circulă povești de dragoste*, în regia Carinei-Gabriela Dașoveanu, și expoziția de fotografie „Emoții în stradă” a artistului fotograf Denis Malciu. După vizionarea filmului, premiat la Cannes în 2021, regizoarea a vorbit în direct prin intermediul platformei Zoom și a răspuns întrebărilor spectatorilor. Expoziția „Emoții în stradă” a fost prezentată de autor printr-un mesaj video înregistrat, subtitrat în limbile engleză și chineză, în care Denis Malciu a vorbit despre pasiunea sa pentru fotografie precum și despre sărbătoarea de Dragobete.

⋈ ICR Beijing, 11 martie 2023

Atelier de creație măștișoare cu Beijing International Kids Club

11 martie / Atelier de măștișoare, la sediul reprezentanței. 16 elevi de la Beijing International School Kids Club, cu vârste cuprinse între 9-12 ani, însoțiți de doi profesori, au vizitat sediul ICR Beijing pentru a învăța mai multe despre România, despre cultura, tradițiile și specificul ei în pragul primăverii. Elevii au vizionat un material video despre semnificația măștișorului, au învățat cântece românești de primăvară, și-au confecționat propriile măștișoare și au învățat câteva cuvinte în limba română. La final, elevii de la BIS Kids Club au oferit și un moment artistic, cu dans tradițional chinezesc și recital de poezie.

20-26 martie / „Rencontres du Cinéma Francophone” la ICR Beijing. În contextul celebrării a 30 de ani de la aderarea României la Organizația Internațională a Francofoniei (1993), ICR Beijing și Consulatul General al României la Shanghai s-au alăturat Festivalului Francofoniei organizat

🚩 ICR Beijing, 19 februarie - 19 mai 2023
Expoziția de fotografie „Constantin Brâncuși -
Arhitectura, sculptură locuită”

🔗 ICR Beijing, 19 februarie - 19 mai 2023

Expoziția de fotografie „Constantin Brâncuși -
Arhitectura, sculptură locuită”

🔗 ICR Beijing, 18-28 martie 2023

„Rencontres du Cinéma Francophone"

de Institut Français de Chine. Au fost prezentate filmele: *Tatăl nostru/Holy Father*, r.: Andrei Dăscălescu, (documentar, 2020), la Institut français de Pékin; *România neîmblânzită / Untamed România*, r.: Tom Barton-Humphreys (documentar, 2019), la sediul ICR Beijing; *Călătoria fantastică a Maronei / L'extraordinaire voyage de Marona*, r.: Anca Damian (animație, 2019), la Institut français de Pékin.

24-30 aprilie / Filmul *Oameni de treabă*, în regia lui Paul Negoescu, la cea de a XIII-a ediție a Festivalului Internațional de Film de la Beijing (BJIFF). ICR Beijing a susținut filmul *Oameni de treabă* (România/Bulgaria, 2022) în competiția pentru premiile Tiantan. Filmul a avut

premierea asiatică la Wanda Vista Studios pe 26 aprilie, iar a doua zi, la sediul din Galaxy SOHO, a urmat o proiecție specială, urmată de o sesiune Q&A cu echipa de producție. La eveniment au participat regizorul filmului Paul Negoescu, actorul Iulian Postelnicu, producătoarea Ana-Maria Voicu și directoarea de imagine Ana Drăghici. Evenimentul a fost moderat de prof. univ. dr. Wang Yao, critic de film și cercetător în domeniul cinematografeii românești de la Academia de Film din Beijing. La proiecție au participat studenți și cinefili chinezi, dar și invitați din diaspora română, iar sesiunea de Q&A a fost înregistrată și difuzată de Radio China Internațional.

🔗 ICR Beijing, 27 aprilie 2023

Oameni de treabă în regia lui Paul Negoescu la BJIFF 2023

26 aprilie - 31 mai / „Icoane și martiri în spațiul românesc". Seria celor trei evenimente dedicate spiritualității și istoriografeii românești a debutat în sala MUSI de la Universitatea de Studii Străine din Beijing (BFSU) cu o prelegere despre Gheorghe I. Brătianu (1898-1953), istoricul martir al românilor, la 70 de ani de la moartea lui. Prelegerea a fost susținută de un remarcabil specialist al perioadei interbelice, dr. Alin Spănu, doctor în istorie, profesor asociat la Facultatea de Istorie, Universitatea din București și autor de volume din istoria României interbelice. Evenimentul a fost organizat cu sprijinul prof. univ. dr. Dong Xixiao, prodecanul Departamentului de Limba Română

din cadrul Universității de Studii Străine din Beijing (BFSU). Prelegerea a fost prezentată studenților chinezi de la cele mai importante universități din Beijing în cadrul cărora se studiază limba română și s-a încheiat cu o serie de întrebări din partea studenților chinezi, timp de încă o oră, exprimate în limba română. În continuarea proiectului „Icoane și martiri în spațiul românesc”, pe 29 aprilie, la sediul ICR Beijing a avut loc vernisajul expoziției de icoane „Arta iconografică bizantină”, realizată de maestrul iconar Cristina Cîmpianu, de la Muzeul Național al Țăranului Român. Istoricul Alin Spănu a introdus auditoriul în pictura bisericească din spațiul românesc care este în întregime bizantină, iar artista iconară Cristina Cîmpianu a vorbit despre semnificația și importanța icoanei în cadrul ortodoxiei românești. Vernisajul a continuat cu patru ateliere de pictură de icoane, în perioada 29 aprilie – 2 mai, la care au luat parte și copii.

2-3 mai / Participarea Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu cu trei reprezentații ale spectacolului *Cui i-e frică de Virginia Woolf?*, regizat de Andrei și Andreea Grosu, în cadrul China Shanghai Modern Drama Valley. Producția teatrului sibian a fost vizionată de peste patru mii de spectatori la Yun Feng Theatre din Shanghai, printre aceștia numărându-se mulți practicieni din domeniul artelor spectacolului, regizori și actori. Spectacolul îi are în distribuție pe actrii Ofelia Popii, Marius Turdeanu, Antonia Dobocan și Horia Fedorca.

10 mai – 12 iulie / Cursuri de dans popular românesc. După succesul din 2016 și 2017, ICR Beijing a reluat organizarea cursurilor de dans popular, la sediu, susținute de instructorul Nicoleta Olimpia Andrei. Perioada de înscriere: 28 aprilie – 9 mai 2023; perioada de desfășurare: 10 mai – 12 iulie 2023. Cursurile au avut o durată de 10 ore, nivel începător. China are o tradiție foarte bogată în ceea ce privește dansurile populare, publicul chinez fiind deschis experimentării unor noi dansuri ce provin din alte părți ale lumii. La această sesiune s-au înscris 20 participanți.

16-20 mai / ICR Beijing la Târgul Cultural de la Ningbo din cadrul China-CEE Cultural and Trade Activity (3rd CHINA-CEEC Expo & International

Consumer Goods Fair), unul dintre cele mai mari târguri expoziționale din China. Scopul participării ICR Beijing la ediția din acest an a fost continuarea eforturilor de promovare a produselor culturale românești în rândul publicului tânăr din China. Evenimentul a fost împărțit în mai multe secțiuni: expoziție, instalație de artă, film, conferințe etc. Pentru expoziție, a fost organizat un stand cu obiecte de artă tradițională meșteșugărească de la Muzeul Astra din Sibiu (costume tradiționale românești, ii, pălării și suveniruri – marame, broderii, șervete, opinci, cărți poștale etc. și alte obiecte artizanale specifice, ce au putut fi achiziționate de vizitatori online, pe site-ul organizatorilor). A fost vizionat și un documentar al Muzeului Astra despre păstrarea patrimoniului cultural românesc, ce a rulat în fiecare zi a târgului. De asemenea, publicul a putut vedea o expoziție de ceramică, cu motive românești, realizată de artista Irina Banari, rezidentă la Shanghai și o expoziție de fotografie cu sculpturile lui Constantin Brâncuși. În a doua secțiune a fost prezentată o instalație de artă în care mascota târgului Davy a fost pictată în versiuni diferite de către artiști din țările participante și a fost montată într-o expoziție centrală emblematică pentru întreg evenimentul de la Ningbo. Responsabil de realizarea picturii și a instalației de artă a fost asist. univ. Lucian Brumă, pictor și cadru universitar la Catedra de Pictură a Universității de Arte „George Enescu” din Iași. În secțiunea forum-conferință a fost organizată o masă rotundă pe tema schimburilor culturale cu centrele/institutele culturale din Europa Centrală și de Est. Nu în ultimul rând, artistul chinez Song Sijie a susținut un recital de pian cu repertoriu din muzica clasică est-europeană, printre care și George Enescu (*Rapsodia Română* nr. 1 și *Ciocârlia*). Tânărul pianist a vorbit și despre influența marelui maestru Dinu Lipatti în China. Evenimentul a fost un succes, bucurându-se de participarea a 12 țări din Europa de Est, însumând peste 126.000 de vizitatori în cinci zile. Participarea la Târgul Cultural de la Ningbo conferă avantajul accesării unei platforme importante pentru promovarea industriilor culturale pe piața chineză.

16-20 mai / „Nicolae Titulescu – un titan al diplomației universale” – lansare de carte și conferință la sediul ICR Beijing. La evenimentul dedicat personalității și operei diplomatului, universitarului și omului politic Nicolae Titulescu (1882-1941) a luat parte prof. univ. dr. Adrian

🚩 ICR Beijing, 16-20 mai 2023

Standul românesc la Târgul Cultural de la Ningbo
din cadrul China-CEE Cultural and Trade Activity

🔗 ICR Beijing, 2-3 mai 2023

Teatrul Național „Radu Stanca” din Sibiu la China Shanghai Modern Drama Valley

Actorii Horia Fedorca, Ofelia Popii, Marius Turdeanu și Antonia Dobocan

⇨ ICR Beijing, 16-20 mai 2023

„Nicolae Titulescu - un titan al diplomației universale” - lansare de carte și conferință la Institutul Diplomatic Chinez

Năstase, fost ministru de externe și premier al României, alături de profesori universitari, diplomați și jurnaliști chinezi, vorbitori de limba română. De asemenea, au fost prezenți studenți chinezi de la facultățile cu predare în limba română, dar și români care activează în instituții universitare și la reprezentanța UE în China. În prelegerea intitulată „Actualitatea lui Nicolae Titulescu”, prof. univ. dr. Adrian Năstase a evocat o serie de calități de excepție ale diplomatului Nicolae Titulescu; din ampla evocare s-a desprins discursul său din 7 martie 1932, în care s-a adresat Adunării Generale Extraordinare a Societății Națiunilor în problema conflictului chino-japonez. A luat cuvântul și directorul Departamentului de Limba Română din cadrul Radio China Internațional - China Media Group, Wu Min. În cadrul evenimentului a fost lansat și albumul bilingv *Nicolae Titulescu - un mare Român, un mare European, un mare Contemporan* (ediția a II-a revăzută și adăugită, coord. Dumitru Preda), lucrare apărută în București la editura Fundației Europene Titulescu în 2023. Proiectul s-a înscris în seria „Conferințele ICR Beijing” de promovare a exemplelor de valoare și excelență din cultura, istoria și arta românească în rândul publicului tânăr din China.

4 iunie / Cine-Documentar: Tratatul de la Trianon și amintirea României

Mari. În parteneriat cu Trinitas TV, Patriarhia Română, ICR Beijing a organizat proiecția documentarului *Unirea din 1918*, realizat de Răzvan Clipici. Afișul evenimentului a fost conceput de artistul plastic Irina Banari, stabilită de mai mulți ani la Shanghai. În cadrul documentarului proiectat chiar în ziua de 4 iunie 2023, când s-au împlinit 103 ani de la eveniment, au fost dezbătute evoluția României în Primul Război Mondial, cum s-a ajuns la momentul Marii Uniri de la 1 decembrie 1918 și contextul în care a fost semnat Tratatul de la Trianon, importanța și semnificația acestuia în procesul recunoașterii internaționale a Marii Uniri. În cuvântul introductiv, directorul ICR Beijing a amintit că între cele 22 de țări semnatare ale tratatului s-a numărat și China. În public s-au aflat profesori universitari, diplomați și jurnaliști chinezi, vorbitori de limba română.

24 iunie - 15 august / „BucurlA Universală” - colecție de ii și documente fotografice, la sediul reprezentanței, eveniment organizat în colaborare cu Arhivele Naționale ale României și Consulatul General al României de la Shanghai. Colecția de bluze tradiționale românești aparține artistei Marie-Jeanne Măi-Antal, membră a Orchestrei Naționale Radio, rezidentă la Shanghai. Au fost expuse 20 de costume și alte zeci de elemente distincte, adunate din diferite zone ale țării, costume complete din borangic, cânepă, in, cu fir de aur, argint, mătase, lână și tel din zonele Teleorman, Argeș, Olt, Vâlcea, Gorj, Mehedinți, Vrancea și Muscel, brăie din Bacău și opreg din Banat. De asemenea, au fost prezentate 20 de documente fotografice de la Arhivele Naționale ale României (SANIC), oferind o perspectivă în timp asupra costumului popular, de la începutul secolului al XX-lea, îndeosebi imagini cu Regina Elisabeta, Regina Maria și alți membri ai Familiei Regale a României. Au susținut prelegeri consulul general al României la Shanghai, Ovidiu Simina, și artista Marie-Jeanne Măi-Antal, care a vorbit despre semnificația simbolurilor înscrise cu acul pe ia românească, amintind de simboluri similare existente în alte culturi. În public s-au aflat cadre universitare, diplomați și jurnaliști chinezi.

15 august - 14 septembrie / Expoziția „Brâncovenii”, la sediul ICR Beijing din Galaxy Soho. Curatoriată de jurnalistul și autorul român Dan Tomozei, expoziția a avut ca subiect moștenirea artistică și istorică a

lui Constantin Brâncoveanu și a fost compusă din 17 lucrări, din care cinci de mari dimensiuni, cu o suprafață totală de expunere de 600 mp, fotografiile imprimate pe mătase în stilul huazhou (rolă specifică mesajelor imperiale chineze și apoi manieră de realizare a tablourilor tradiționale). Imaginile din cadrul expoziției „Brâncovenii” au reprodus fragmente din fresca Mănăstirii Surpatele (Sec. XVI) din județul Vâlcea, mănăstire refăcută din temelii prin grija Mariei Brâncoveanu, unde aceasta a petrecut cea mai mare parte a anilor 1714-1720, respectiv perioada cuprinsă între mazălirea și decapitarea lui Constantin Brâncoveanu până la aducerea osemintelor în țară. Proiectul a cuprins un caiet de expoziție care a prezentat în trei limbi (română, engleză și chineză) istoria domniei și martirajului lui Constantin Brâncoveanu, a moștenirii lăsate de acesta, precum și a Mănăstirii Surpatele, evidențierea stilului brâncovenesc, reper în arta românească. Proiectul a inclus și proiecția scurtmetrajelor *Palatul Brâncovenesc din Potlogi (1698)* și *Biserica Sf. Gheorghe Nou (1707)*, ctitorii ale domnitorului Constantin Brâncoveanu, filmările fiind realizate în anul 2023 de autorul expoziției.

13-17 septembrie / Participarea Teatrului Coquette, cu spectacolul *Noaptele barbare*, în cadrul Festivalului Internațional de Teatru „Saint

⇨ **ICR Beijing, 15 august - 14 septembrie 2023**
„Brâncovenii” - expoziție de artă și istorie

Muse 17” de la Ulaanbaatar (Ulan Bator), Mongolia. Piesa *Noaptele barbare* reprezintă o adaptare modernă după *1001 de nopți*. Regizoarea Ingrid Bonța, cu ajutorul actorilor Ruxandra Bălașu și Ovidiu Ușvat, a dramatizat tema cunoscutelor povești orientale. Spectacolul a fost apreciat de critica internațională și a fost nominalizat la trei premii, primind unul dintre acestea – Ruxandra Bălașu a fost distinsă cu premiul pentru cea mai bună actriță.

⇨ **Cursuri de limba română la Universitatea de Limbă și Cultură din Beijing (BLCU)**

20-22 octombrie / Participarea ICR Beijing la cea de-a treia ediție a „China-CEEC Culture and Art Carnival”, în parcul Chaoyang din Beijing. Ediția din acest an, prima după cei trei ani de pandemie, a avut ca principali organizatori Biroul Municipal de Cultură și Turism și Centrul pentru Schimburi Culturale cu Străinătatea, sub egida Ministerului Culturii de la Beijing. Din Europa Centrală și de Est au participat nouă țări: România, Bulgaria, Ungaria, Serbia, Polonia, Bosnia-Herțegovina, Croația, Slovenia și Grecia, la ceremonia de deschidere fiind prezenți ambasadorii, atașai culturali și șefii de institute culturale. România a fost singura țară care a avut un stand dublu, unde meșteșugarul Tudor Octavian-Victor a prelucrat și a expus podoabe din ceramică și porțelan, un alt stand fiind dedicat materialelor de promovare

🏠 ICR Beijing, 9-10 noiembrie 2023

Concerte JazzyBIT la Blue Note Jazz Club din Beijing și Shanghai

culturală și turistică a României și vinului românesc. Obiectele expuse s-au bucurat de un interes deosebit din partea publicului chinez, standurile României fiind vizitate de aproximativ 30.000 de persoane. Concertul susținut în a doua zi a festivalului de trupa de muzică veche românească „Lupus Dacus” a fost foarte bine receptat. Solistul trupei, Marcel Sâpcu, mânuind cu virtuozitate instrumente muzicale vechi, precum fluierul, ocarina, cavatul și cimpoiul, acompaniat la chitară electrică de Octavian Logoș și Cristian Vețan, iar la tobe de

liderul formației, Andrei Moț, au creat o atmosferă electrizantă în rândul tinerilor prezenți într-un număr mare (cca 6000), cu mult peste așteptările organizatorilor chinezi. Impactul unui asemenea eveniment a fost amplificat și de transmisiunile live sau înregistrările transmise de mass-media chineză, precum China Daily.com, The Beijinger, Radio China Internațional, CCTV, CGTV.

9-10 noiembrie / Concerte JazzyBIT, la Blue Note Jazz Club din Beijing și Shanghai. Proiect realizat cu sprijinul Asociației Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii, Ministerului Culturii și Consulatului General al României la Shanghai. ICR Beijing a organizat și o conferință de presă, la sediu, la care au fost invitați jurnaliști de la Radio China Internațional, Beijing Daily, China News și The Beijinger. JazzyBIT a prezentat cel mai recent album, intitulat *Drive*. În total, la concertele au fost prezenți în jur de 400-450 de spectatori. JazzyBIT este un renumit trio de loud jazz din Timișoara, format din Teodor Pop (pian, claviaturi), Mihai Moldoveanu (bas) și Szabó Csongor-Zsolt (tobe), ce activează din 2012 și oferă o combinație energică de jazz și rock, presărată pe alocuri cu blues, latin și funk. Prezența JazzyBIT a fost bine apreciată, deopotrivă de către publicul chinez, organizatori, jurnaliști, membri ai corpului diplomatic, la concert fiind prezent și E.S. domnul Dan-Horia Maxim, ambasadorul României la Beijing.

7-12 decembrie / Ziua Națională a României: „Strings Through Time: Enescu and Contemporary Composers – Extraordinary Romania National Day Violin and Piano Concert with Alexandru Tomescu and Sinziana Mircea”. Concert susținut de violonistul Alexandru Tomescu și pianista Sinziana Mircea la grandiosul Silk Road International Arts Center – Diamond Concert Hall, una dintre cele mai mari săli de concert din China. În deschiderea evenimentului, a luat cuvântul E.S. domnul Dan-Horia Maxim, ambasadorul României în R.P. Chineză, urmat de Claudia Yang – CEO al Silk Road International Arts Center, președinte onorific al Conservatorului de Muzică de la Tianjin și pianistă chineză renumită. Programul concertului a inclus *Balada pentru pian și vioară*, *Lăutarul și Hora Unirii* de George Enescu și *Dans Țărănesc* de Constantin Dimitrescu, aducând totodată în prim-plan

și compoziții din repertoriul compozitorilor contemporani – *Meditație din opera Thais* a lui Jules Massenet, *Schon Rosmarin* și *Caprice Viennois* de Fritz Kreisler, *Centone di sonate* de Niccolò Paganini, și *Introduction et Rondo Capriccioso* de Saint-Saëns. Sinziana Mircea a interpretat *Time reflection*, piesă pe care a compus-o pentru a marca împlinirea a 120 de ani de la nașterea marelui compozitor român Theodor Rogalski. La final, publicul a aplaudat minute în șir, Alexandru Tomescu și Sinziana Mircea revenind pe scenă și interpretând *Balada* lui Ciprian Porumbescu. Concertul s-a desfășurat cu sala plină (500 de spectatori). La eveniment au participat numeroși invitați, printre care personalități ale lumii culturale și diplomatice: Claudia Yang, E.S domnul Dan-Horia Maxim, Ambasadorul României în R.P. China, Valentin Petrache, Consulul României la Beijing, reprezentanți ai corpului diplomatic român precum și diplomați din Belgia, Slovenia, Italia, Tunisia etc., jurnaliști români și chinezi de la Radio China Internațional,

Beijing Daily și The Beijinger, reprezentanți din comunitatea românească (studenți și profesori universitari) și publicul minunat din China. La invitația ICR Beijing, în sală s-au aflat profesori și studenți de la Conservatorul de Muzică din China, de la Catedra de Limba Română a universităților Beijing Language and Culture University, Beijing Foreign Studies University, Beijing International Studies. Concertul a fost transmis live de către organizatori. Seria evenimentelor dedicate celebrării marelui compozitor român George Enescu a continuat, în perioada 9-12 decembrie, la Tianjin Conservatory of Music și Langfang Silk Road International Arts Center cu un masterclass și un concert, susținute solo de pianista Sinziana Mircea. Astfel, au avut loc lecții, cu auditoriu, pentru studenți și masteranzi ai Conservatorului de Muzică de la Tianjin, urmate de un recital de pian, precum și cursuri de pian cu elevi (7-13 ani), la Langfang International Arts Center.

≡ ICR Beijing, 23 februarie 2023

Sărbătoarea dragostei la români – expoziția „Emoții în stradă”

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „TITU MAIORESCU” DE LA BERLIN

ICR Berlin,
7 decembrie 2023 - 25 februarie 2024
Expoziția „Architectures of Healing” /
Duo-show Diana Păun & Oana Pop

10 ianuarie / „ORDER 7161” – prezentare de carte și discuție publică la Centrul de Documentare Stiftung Flucht Vertreibung Versöhnung din Berlin, în prezența autorului Marc Schroeder. Finalist al proiectelor editoriale nominalizate pentru premiul Aperture Foundation Photobook Award din cadrul prestigiosului târg Paris Photo 2022, volumul de fotografie *ORDER 7161*, conceput și realizat de fotografii luxemburghezi Marc Schroeder, a fost protagonistul unei prezentări publice moderate de Andreas Kossert (SFVV) la care au participat autorul și dr. Heinke Fabritius, din partea Muzeului Transilvaniei din Gundelsheim. *ORDER 7161* relatează povestea deportării românilor germani printr-o combinație de portrete ale martorilor supraviețuitori, imagini de arhivă și fotografii contextuale ce discută trauma deportării forțate dintr-o perspectivă intimă, printr-o selecție de mărturii

înregistrate a 40 de supraviețuitori din spațiul transilvan. Volumul *ORDER 7161*, apărut în 2021 la Editura

Eriskay Connection din Regatul Țărilor de Jos în versiune bilingvă, engleză și germană (prin finanțarea Fondului Național pentru Cultură Luxemburg), a fost publicat cu sprijinul ICR, prin programul PUBLISHING ROMANIA, derulat de Centrul Național al Cărții.

17 ianuarie / Celebrarea Zilei Culturii Naționale la Berlin, la Ambasada României din Berlin, printr-un concert cameral și o prezentare multimedia dedicate compozitorului, pianistului și dirijorului român Constantin Silvestri, la aniversarea a 110 ani de la naștere. Mezzosoprana Andreea Novac, violoncelistul Radu Nagy, violonista Alexandra Paladi, violistul Wontae Kim, pianiștii Iosif Ion Prunner și Cristian Niculescu au interpretat compoziții camerale și lieduri semnate de Constantin Silvestri și de maestrul său, George Enescu. Concertul cameral a fost însoțit de o prezentare multimedia dedicată operei compozitorului român, după un concept realizat de istoricul Cristina Enășescu, cu imagini adunate din arhiva publică a Bibliotecii Central Universitare București, dar și din arhiva personală a muzicianului Iosif Ion Prunner, nepotul lui Constantin Silvestri.

24 ianuarie / „Căutând o istorie pierdută, pe urmele iudaismului românesc”, cu prilejul Zilei Internaționale de Comemorare a Victimelor Holocaustului, la Ambasada României din Berlin. O serie de prelegeri despre iudaismul

🏡 **ICR Berlin, 17 ianuarie 2023**
Ziua Culturii Naționale la Ambasada României la Berlin

din România au fost completate de un moment literar dedicat autorului de origine evreiască B. Fundoianu/ Benjamin Fondane, pseudonimele literare ale poetului Benjamin Barbu Wexler. Autoare a două volume fundamentale pentru cunoașterea comunității evreiești din Timișoara – *Destine evreiești la Timișoara și Pe urmele Timișoarei evreiești* – Getta Neumann a realizat o prezentare despre particularitățile comunității evreilor din Timișoara și Banat, presărată de documente istorice și de amintiri personale, care au constituit și un preambul al manifestărilor cuprinse în programul Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023. În continuare, conf. dr. Felicia Waldman a povestit despre nașterea, existența și dispariția dinastiilor hasidice din România, cu un accent pus pe latura genealogică, dar și pe cea a moștenirilor culturii materiale și spirituale evreiești. Printre prezentările istoricilor, acto-

rul Dan Schlanger a recitat din versurile lui B. Fundoianu/ Benjamin Fondane, cu un acompaniament de pian realizat de către Cristian Niculescu, directorul ICR Berlin. Discuțiile au fost moderate de Robert Schwartz, redactor la *Deutsche Welle Germania*.

8 februarie / Finisajul expoziției „Berlin BANANA” a artistului Matei Branea, deschisă la Galeria ICR Berlin în perioada 6 decembrie 2022 – 8 februarie 2023. În încheierea expoziției, artistul Matei Branea a invitat publicul berlinez la o incursiune în practica sa polivalentă, printr-un *artist talk* despre traseul său în domeniile benzilor desenate, al ilustrației și al lucrărilor video, dar și în relația sa personală cu Berlinul. Pe lângă o discuție pe marginea lucrărilor din spațiul expozițional, Matei Branea a proiectat o serie importantă din practica sa de animator: *Omulan, Planeta Moldova, Next IFF, Sonoro*. În introducerea prezentării de artist, publicul a fost invitat în fața intrării clădirii ce găzduiește

ICR BERLIN, 15 Iunie 2023
 CONFERINȚA „BRANCUSI'S BIRD IN SPACE:
 FROM MAGIC SONG TO FLIGHT”,
 SUSȚINUTĂ DE DOINA LEMNY,
 LA KUNSTHAUS DAHLEM, BERLIN

Galeria Institutului „Titu Maiorescu” din Berlin, unde artistul a realizat un moment performativ care a servit ca preambul pentru un demers procesual de durată, conceput alături de ICR Berlin. Artistul a aplicat – în lumina reflectoarelor și sub ochii participanților la finisaj – o nouă serie de litere ce marchează noua identitate a spațiului de artă a Institutului „Titu Maiorescu” din Berlin: *[Ceci n'est pas une] Gallery*.

14 februarie / „Înainte de judecata frunzelor. Poezii de Nichita Stănescu”, la Haus für Poesie, Berlin. La 40 de ani de la dispariția marelui poet român Nichita Stănescu, Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” de la Berlin a organizat o seară literară dedicată creației lui Nichita Stănescu, în colaborare cu Haus für Poesie din Berlin. Au avut loc astfel o lectură și discuții tip masă rotundă în jurul volumului *II Elegii* publicat de poet în 1966, poeme traduse recent în limba germană de autorul și traducătorul Ernest Wichner. Alături de Mara-Daria Cojocaru, poetă germană și lector

în filozofie, a luat cuvântul poetul și traducătorul Gabriel Horațiu Decuble, profesor la Universitatea din București, Catedra de Studii Germane. Specialist în limba și literatura germană, Decuble a susținut o prelegere despre viața și opera lui Nichita Stănescu din perspectiva problematicii transpunerii în germană a poeziilor sale.

16-26 februarie / Participarea românească la cea de-a 73-a ediție a Festivalului Internațional de Film de la Berlin, la cinematografe din Berlin, Teatrul HAU Hebbel am Ufer (gazda Berlinale Talent Summit) și Galeria ICR Berlin („Romanian Film Lounge #Berlinale 2023”). ICR Berlin a acordat sprijin logistic și mediatic echipei filmelor *Mammalia* r.: Sebastian Mihăilescu și *Între revoluții* r.: Vlad Petri, selectate în secțiunea „Forum”, și regizoarei Alina Șerban, în cadrul Berlinale Talents Summit. De asemenea, în perioada 17-24 februarie 2023, în timpul desfășurării Festivalului, Galeria ICR Berlin și-a deschis porțile pentru

ICR BERLIN, 22 OCTOMBRIE 2023
SPECTACOLUL *DOSARELE SIBERIEI*,
PRODUȚIE A TEATRULUI NAȚIONAL
„MIHAI EMINESCU” DIN CHIȘINĂU,
LA SALA ATRIUM DIN BERLIN

⌘ ICR Berlin, 14 februarie 2023

„Înainte de judecata frunzelor. Poezii de Nichita Stănescu”, la Haus für Poesie, Berlin

⌘ ICR Berlin, 16-26 februarie 2023

Filmele *Mammalia*, r.: Sebastian Mihăilescu, și *Între revoluții*, r.: Vlad Petri, prezentate în secțiunea Forum a Festivalului Internațional de Film de la Berlin

cineasții și vizitatorii Berlinalei – „Romanian Film Lounge #Berlinale 2023”, cu o selecție de materiale video realizată de Ioana Mandea și Judith Albrecht, prin cooperarea cu Muzeul Național de Artă Contemporană (MNAC) din București și Colecția Video-Forum, Neuer Berliner Kunstverein (n.b.k) din Berlin. Astfel, cineasții, producători de filme și publicul prezenți la Berlinale au putut utiliza Galeria de artă între orele 12-18 pentru a se întâlni și a realiza schimburi de idei într-o atmosferă relaxată și informală, și a consulta o selecție de albume și cataloage de artă din biblioteca ICR Berlin, în timp ce simezele galeriei au devenit suport de proiecție pentru o serie curatoriată de artă video românească, aparținând unor autori precum Ionică Grigorescu, Alex Mirutziu, Irina Botea, Mădălina Zaharia, Eduard Constantin, Biroul de Cercetări Melodramatice, Iosif Kiraly, Anetta Mona Chișu & Lucia Tkáčováova, Marilena Preda Sânc sau Alexandru Solomon. Documentarul *Între revoluții* al regizorului Vlad Petri a câștigat premiul FIPRESCI – Premiul Federației Internaționale a Criticilor de Film.

1 martie – 14 aprilie / Expoziția fotografică „Modern Agora” de Andrei Pungovschi, în cadrul EMOP Berlin – European Month of Photography 2023, la Galeria ICR Berlin. Expoziția, curatoriată de Alexandra Crăsnaru-Dragomir, a cuprins o selecție de fotografii în format diptic din seria „Modern Agora”, expuse în premieră la Berlin. „Modern Agora” reinterpretează conceptul agoriei – locul unde, în Antichitate, își intersectau drumurile două lumi, cea a ideilor care stau la baza

democrației moderne și cea a comerțului și a negustorilor – prin prezentarea unei paralele vizuale între expresia actuală a democrației, protestul și aspectele banale ale vieții cotidiene surprinse în diverse orașe europene. Proiectul a fost selectat în urma unui concurs organizat public de festival, de un juriu compus din: Özlem Altin (artistă, Berlin), Katia Reich (șefa colecției fotografice a Berlinische Galerie), Andreas Rost (fotograf, Berlin), Wolfgang Ullrich (istoric de artă și expert în științe culturale, Leipzig) și Maren Lübbecke-Tidow (directoare artistică, EMOP Berlin).

3-4 martie / Piesa *Dispariții* a autoarei Elise Wilk, în premieră germană la Teatrul Uckermärkische Bühnen Schwedt (ubs) din orașul Schwedt/Oder. Teatrul Uckermärkische Bühnen Schwedt a realizat prima producție în limba germană a piesei *Dispariții* de Elise Wilk,

în regia lui Vlad Massaci, după o traducere de Ciprian Marinescu. Programată în cadrul sălii „Intimes Theater”, piesa a fost jucată până pe 6 aprilie de 8 ori. *Dispariții* (2019) povestește istoria unei familii de sași transilvăneni din 1945 până în zilele noastre. Povestea este structurată în trei părți, în jurul a trei perioade cruciale pentru istoria României: 1944-1945 (când a avut loc deportarea etnicilor germani în lagărele de muncă din Uniunea Sovietică), 1989-1990 (Revoluția, urmată de exodul în

masă a minorității germane) și 2007 (anul aderării României la Uniunea Europeană). Totodată este cronică a unei familii în ale cărei tragedii se reflectă, de fapt, un fragment din tumultuoasă istorie a României secolului trecut.

10 martie / „Dimitrie Cantemir – între occidentalitate și orientalizare”, la sala de concerte „Simón-Bolívar” a Bibliotecii Naționale din Berlin. Organizat în colaborare cu Ambasada României la Berlin, evenimentul a deschis seria manifestărilor din țară și din străinătate organizate de Institutul Cultural Român în marja Anului cultural Dimitrie Cantemir, prin care s-au aniversat, în 2023, 350 de ani de la nașterea lui Dimitrie Cantemir (1673-1723), cărturar al umanismului românesc, primul teoretician al muzicii otomane și totodată

« ICR Berlin, 10 martie 2023

„Dimitrie Cantemir – între occidentalitate și orientalizare”
Președintele ICR, Liviu Jicman, i-a înmănat placheta aniversară Dimitrie Cantemir doamnei Mehtap Demir, conferențiar la Conservatorul de Stat din Istanbul

primul membru român al Academiei de Științe de la Berlin. În prima parte a seriei au avut loc trei intervenții, în limba engleză, susținute de etnomuzicologul Mehtap Demir, de prof. univ. dr. Bogdan Crețu și de istoricul Ștefan Lemny, urmate de concertul „Colecția muzicală Cantemir”/„Kantemiroğlu Kulliyat” interpretat cu instrumente originale de epocă de ansamblul turc de muzică veche SİPIHR din Istanbul. Cu această ocazie, Liviu Jicman, președintele ICR, a înmănat placheta aniversară Dimitrie Cantemir, realizată de artistul Ciprian Istrate, lui Mehtap Demir, dr. conferențiar în cadrul secției de Muzicologie a Conservatorului de Stat - Universitatea din Istanbul și membru fondator al Departamentului de Etno-muzicologie și Folclor.

18-19 martie / „Spotlight Romania” – retrospectivă cinematografică a Festivalului de Film de la Cottbus 2022, la Cinematograful Il Kino din Berlin. În urma succesului înregistrat de participarea filmelor românești la Festivalul de Film de la Cottbus (FFC), în noiembrie 2022, Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” de la Berlin a organizat două seri retrospective de film românesc pentru publicul berlinez. Astfel, scurtmetrajul *Moștenirea*, r.: Marian Fărcaț și lungmetrajul *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu, au fost proiectate în data de 18 martie, iar scurtmetrajul *În numele Tatălui*, r.: Vladimir Dembinski, urmat de documentarul *Vulturii din Țaga*, r.: Adina Popescu & Iulian-Manuel Ghervas, în data de 19 martie. Pentru a construi un context de analiză și înțelegere aprofundate în jurul fenomenului cinematografiei românești recente, criticul de film Judith Albrecht a moderat în cadrul programului o discuție la care au fost invitați profesioniști din lumea filmului: Bernd Buder, directorul de program al FFC 2022, și Peter Domsch, reprezentant al Europäischer Filmmarkt din cadrul Berlinalei 2023, care au vorbit despre procesul curatorial al festivalului în contextul peisajului de film românesc, despre oportunitățile, dar și despre limitările existente pentru filmele est-europene în ceea ce privește piața internațională.

24 martie / Concert dedicat Zilei Internaționale a Francofoniei, la sala de concerte a Institut français din Berlin. Cu ocazia celebrării a 30 de ani de când România a devenit membru cu drepturi depline al Organizației Internaționale a Francofoniei și cu ocazia Zilei

Internaționale a Francofoniei, ICR Berlin a organizat, în colaborare cu Institut français Berlin, un concert extraordinar cu ansamblul cameral „Trio à cordes de Paris”, format din muzicieni români și francezi. Helène Colletterte (vioară), Teodor Coman (violă) și Fabrice Bihan (violoncel) au interpretat lucrări de George Enescu, Franz Schubert și Jean Cras.

26 aprilie - 5 mai / Participarea românească din cadrul Festivalului Internațional de film GoEast de la Wiesbaden, la cinematografe din Wiesbaden, Mainz, Darmstadt și Frankfurt. Participarea românească la festival a inclus *Ordinary Failures*, 2022, r.: Cristina Groșan (în Competiție); *Whose Dog Am I?*, 2022, r.: Róbert Lakatos; *Amok*, 2022, r.: Balázs Turai; *Aurică, viață de câine*, 2022, r.: Mihai-Gavril Dragolea; și *Almanah Cinema. Șase filme scurte*, 2022, r.: Radu Jude. Festivalul de film GoEast a fost înființat în 2001 de Institutul de Film din Frankfurt/Main și este dedicat filmului din Europa Centrală și de Est, dezvoltându-se ca o platformă de dialog între Est și Vest. Temele importante care stau în centrul manifestării sunt schimbările razante din Europa Centrală și de Est, dar și identitatea europeană.

26-27 aprilie / Serie de evenimente dedicată autorilor români Ioana Pârvulescu, Petre Solomon și Irina Wolf la Târgul de carte de la Leipzig, la Haus für Poesie Berlin, la sediul ICR Berlin și la Forumul Internațional din cadrul Târgului de carte de la Leipzig. Astfel, în data de 26 aprilie, a avut loc o dezbatere cu ocazia lansării ediției germane a cărții *Paul Celan - o dimensiune românească* de Petre Solomon, apărută pentru prima dată în limba germană la editura berlineză Noack & Block, în traducerea Mariei Herlo, revăzută de Ingrid Baltag, la Haus für Poesie Berlin, urmată de proiecția filmului *Duo pentru paolonceț și petronom* (r.: Alexandru Solomon, 1994) – un eseu despre forța poeziei și a prieteniei dintre Paul Celan și Petre Solomon. Pe 27 aprilie, volumul *Das rumänische Theater im 21. Jahrhundert. Freie Szene und neue Wege (Teatrul românesc în secolul 21. Scena independentă și noi impulsuri)* a fost prezentat de autoare, Irina Wolf, la Forumul Internațional (Internationales Forum) din cadrul Târgului Internațional de Carte de la Leipzig, iar la sediul ICR Berlin a avut loc prezentarea romanului *Inocenții (Wo die Hunde in drei Sprachen bellen)* de Ioana Pârvulescu,

apărut la editura Zsolnay în traducerea lui Georg Aesch, în prezența autoarei și a traducătorului.

27 aprilie / Expoziția „100 de ani de regalitate românească”, la Ambasada României la Berlin, cu ocazia vizitei Familiei Regale a României. În cadrul festivităților legate de vizita în Germania a ASR Principele Radu, a fost prezentată în spațiile Ambasadei Române de la Berlin expoziția organizată în colaborare cu Muzeul Național Bran, Muzeul Județean Argeș și Muzeul Județean de Etnografie Brașov. Fotografii expuse au descris în imagini istoria României între anii 1866 și 1947, perioada cuprinsă între venirea în Țările Române a

prințului Carol de Hohenzollern-Sigmaringen (1866) și abdicarea forțată a ultimului rege al României, Regele Mihai I (30 decembrie 1947). Expoziția a fost prezentată inițial în perioada 1-5 noiembrie 2022 la sediul ICR Berlin cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la încoronarea Regelui Ferdinand și a Reginei Maria.

28 aprilie - 25 iunie / Expoziția „Hug Me Hard. Chapter #1”: Alexandra Boaru, Lucia Ghegu, Denise Lobonț, la [Ceci n'est pas une] Gallery - spațiul de artă al ICR Berlin. Expoziția a inaugurat o nouă linie de pro-

👉 ICR Berlin, 28 aprilie - 25 iunie 2023

Expoziția „Hug Me Hard. Chapter #1”, la galeria ICR Berlin

🏠 ICR Berlin, 10 martie 2023

„Dimitrie Cantemir – între occidentalitate și orientalizare”

gram care dorește să reunească și să confrunte practici artistice ale unor creatori emergenți, rezidenți în România și/sau Germania. Făcând vizibile poziții și gesturi artistice relevante în prezent pentru diverse direcții ale artei contemporane din România, dar și de pe plan internațional, miza expoziției a fost aceea de a veni în întâmpinarea și de a aduce în atenția publicului berlinez voci mai puțin vehiculate sau insuficient cunoscute la nivelul scenei artistice (inter)naționale, dar care demonstrează un potențial critic, estetic sau discursiv inconturabil pentru preocupările teoretice și vizuale actuale.

30 aprilie / Seară de sonate, la Konzerthaus Berlin. Un recital cameral de clarinet și pian, susținut de clarinetistul Petru Pane și pianista Oxana Corjos, a avut loc la Konzerthaus Berlin, în sala mică de concerte (Kleiner Saal). Programul serii a inclus lucrări de Alin Constantin

Chelărescu (compoziție nouă, un omagiu adus compozitorului Tiberiu Olah și inspirată de celebra *Sonată pentru clarinet solo* a compozitorului, interpretată în primă audiție germană), Tiberiu Olah, Johannes Brahms și Francis Poulenc.

17 mai / Concert și expoziție „Restitutio Cantemir”, la sala de concerte „Otto Braun” a Bibliotecii Naționale din Berlin. Cu ocazia celebrării a 350 de ani de la nașterea lui Dimitrie Cantemir și a instituirii anului 2023 Anul cultural Dimitrie Cantemir, Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” din Berlin a organizat, în parteneriat cu ComputerLand România și alături de Ansamblul „Anton Pann”, un concert și o expoziție dedicate marelui enciclopedist, etnograf, geograf, filozof, istoric, lingvist, muzician, compozitor și membru al Academiei de Științe din Berlin, Dimitrie Cantemir. Ansamblul „Anton Pann” a interpretat compoziții muzicale autentice de Dimitrie Cantemir, preluate din lucrarea acestuia *Cartea Științei Muzicii după forma literelor* și contextualizate sonor cu ajutorul muzicienilor-cercetători din cadrul ansamblului. Unicitatea spectacolului a fost dată de o video-proiecție holografică, realizată de o echipă specializată,

care a recreat – după stampe și imagini de arhivă – chipul principelui Dimitrie Cantemir. Expoziția a inclus piese din arhiva de cancelarie a lui Dimitrie Cantemir, cu sprijinul Bibliotecii Academiei Române, Filiala Iași a Arhivelor Naționale, precum și a Muzeului Literaturii Române. Alături de aceste documente de arhivă, expoziția a inclus reproduceri de hărți, stampe și semne de validare (sigilii), care au acoperit deopotrivă perioada șederii prințului Cantemir la Istanbul, anii de domnie în tronul Moldovei, precum și perioada refugiului în Rusia.

👉 17 mai 2023

Concert și expoziție „Restitutio Cantemir”

19 mai / Concert aniversar „20 de ani. Primăvara muzicală din Chiemgau”, la Allerheiligen Hofkirche der Residenz, München. Pianista Diana Ketler și violistul Răzvan Popovici, cei doi fondatori și directori ai Festivalului Chiemgauer Musikfrühling și,

în același timp, fondatorii Festivalului SoNoRo de la București, au susținut, alături de alți muzicieni, un concert aniversar în reședința Allerheiligen Hofkirchen din München. În cadrul concertului a fost prezentat CD-ul *Impressions d'enfance / Impresii din copilărie* al Ansamblului Raro, care include exclusiv opere ale lui George Enescu și care a fost nominalizat „Albumul Săptămânii”, „Album der Woche” de postul de radio BR-Klassik. Pe lângă cvintetul cu pian de George Enescu, au fost interpretate trio-ul pentru clarinet, violoncel și pian de Gabriel Fauré (profesorul lui George Enescu) și cvartetul cu pian de Camille Saint-Saëns (profesorul lui Gabriel Fauré). Pentru a înobilă aniversarea de 20 de ani a Festivalului, muzicienii invitați au interpretat în prima audiție absolută cvintetul cu pian „Christal Foam” al compozitorului român Dan Dediu, o compoziție dedicată Ansamblului „Raro” și ediției jubiliare a Festivalului.

9 iunie – 8 august / Expoziția „Anca Benera & Arnold Estefán. Rehearsals for Peace”, la Neuer Berlin Kunstverein (n.b.k.). Prima expoziție personală în Germania a duo-ului artistic Anca Benera & Arnold Estefán, curatori: Diana Marincu și Krisztina Hunya, s-a concentrat pe dinamica paradoxală dintre pregătirea militară, operațiunile simulate și dorința păcii mult râvnite. În centrul expoziției s-a aflat lucrarea video *Repetiții pentru pace* (2023), care tematizează diversele tradiții populare folosite în scopul protecției împotriva spiritelor rele, precum obiceiul transilvănean al Urzelnaufen. Aceasta a fost prezentată în premieră ca parte a unei instalații site-spe-

cific, împreună cu lucrările *Perpetual Harvest* (2023): o serie de sculpturi țesute din paie ce amintesc de un ritual străvechi de recoltare însoțind ritmul sezonier al cultivării grâului. Anca Benera și Arnold Estefán desfășoară o practică interdisciplinară, orientată atât spre cercetarea narațiunilor istorice, sociale sau geopolitice, cât și spre cea a structurilor de putere ce se află în spatele lor. Proiectele actuale abordează probleme ecologice și se concentrează pe intersecțiile dintre preocupările legate de mediu și militarism.

14-18 iunie / Caravana UNATC pentru românii de pretutindeni, la Ingolstadt, Aschaffenburg, Leipzig și Berlin. Organizat de Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale”, sub patronajul Administrației Prezidențiale și sprijinit de către Departamentul pentru Românii de Pretutindeni și Ministerul Educației din România, proiectul „Caravana UNATC” a fost dezvoltat sub forma unei platforme itinerante de practică studențească, incluziune socială și promovare artistică a limbii și culturii române în străinătate, cu scopul de a facilita cunoașterea culturii și învățarea limbii române, prin metode și mijloace puse la dispoziție de arta teatrului și filmului.

15 iunie / Dialog cu Brâncuși la Kunsthaus Dahlem, Berlin. Cu prilejul proiectului expozițional „Paul Jaray – The Reason of the Streamline” (28 aprilie – 3 septembrie 2023) prezentat la muzeul Kunsthaus Dahlem, Institutul Cultural „Titu Maiorescu” din Berlin a organizat un eveniment conex dedicat lui Constantin

Brâncuși. Printre exponatele de vârf selectate în expoziție s-au numărat două fotografii de atelier și o replică a sculpturii brâncușiene, *L'Oiseau dans l'espace* (1923), reformulată ca un omagiu vizual adus sculptorului român de către americanul Inigo Mangano-Ovalle. Invitată la eveniment a fost istoricul de artă Doina Lemny, care a susținut prelegerea „Pasărea în văzduh: de la cânt la zbor, magia în plină creație / Brancusi' s Bird in Space: from Magic Song to Flight” – parcursul seriei de *Păsări în văzduh*, lucrare care a provocat unul dintre cele mai importante procese publice ale secolului trecut în jurul redefinirii statutului operei de artă.

23 iunie – 1 iulie / Participarea românească la cea de 40-a ediție a Festivalului Internațional de film München Filmwochen, al doilea festival internațional de film ca importanță în Germania, desfășurat la diferite cinematografe din München. A fost prezentat filmul fost prezentat filmul *Spre nord*, r.: Mihai Mincan, coproducție România, Franța, Grecia, Bulgaria și Republica Cehă. Filmul a avut premiera mondială la Biennale di Venezia (2022), unde a câștigat Premiul Criticii – Bisato D' Oro pentru cel mai bun film, și premiera națională la „Les Filmes de Cannes” din București, unde a primit Premiul Publicului. O altă capodoperă cinematografică prezentată în cadrul festivalului de la München a fost *Die Tagebücher von Adam und Eva / The Diaries of Adam and Eve*, în regia lui Franz Müller, care o are ca actriță în rol principal pe Anca Androne. De asemenea, în perioada 27-29 iunie 2023, a avut loc a doua ediție a conferinței internaționale „München CineCopro”, o conferință dedicată coproducțiilor între Germania și țările din Europa de Sud, unde România a fost în focus prin prezentarea filmului *Spre nord* și prin prezența regizorului Mihai Mincan și a producătorilor Ada Solomon și Radu Stancu.

7 iulie / Performance-ul „Gross National Heel/ The Perfect Heel”, susținut de Biroul de Cercetări Melodramatice, la Kunstverein am Rosa-Luxemburg-Platz. Parte integrantă și componentă centrală a expoziției intitulată „High Heel Communism”, desfășurate în perioada 9 iunie – 23 iulie 2023, curator: Susanne Prinz, performance-ul a fost interpretat de artista fondatoare a grupului artistic Biroul de Cercetări Melodramatice, Irina Gheorghe, și colaboratoarea Silvia Costin.

Revizuit pentru prima dată după 13 ani și reconfigurat în cadrul expoziției de la Kunstverein am Rosa-Luxemburg-Platz Berlin, performance-ul a interogat modul în care s-a conturat ideea de egalitate la intersecția dintre fostul bloc estic și fostul vest, cât și procesul de construcție a rolurilor de gen. „Gross National Heel / The Perfect Heel” a interacționat cu instalația mixtă din expoziție care include fotografii, manechine, costume, gravuri, precum și un film nou pe peliculă de 16 mm.

19-20 iulie / Spectacolul-recital de muzică și poezie „Pianul cu poeme”, la Cottbus și Berlin. Proiectul transdisciplinar al Filarmonicii „Paul Constantinescu” din Ploiești le-a avut protagoniste pe pianista Ioana-Maria Lupașcu (solist-concertistă a Filarmonicii Ploiești) și pe actrița Daniela Nane (director artistic al Teatrului Muzical „Ambasadorii” din București). Versurile unor poeți precum Mihai Eminescu, Jacques Prévert, Victor Eftimiu, George Coșbuc, Ana Blandiana, Magda Isanos și Costache Ioanid au fost recitate pe armonii de Astor Piazzolla, Serghei Rahmaninov, Constantin Silvestri, Saeed Sharifian și Ioan Dobrinescu. Proiectul s-a desfășurat în data de 19 iulie la Universitatea BTU Cottbus-Senftenberg, în cadrul secției de cultură și civilizație românească din programul bilingv română-germană - asistență socială (coordonat de Cătălina Ene Onea), și în data de 20 iulie la Ambasada României în Republica Federală Germania, la Berlin.

11 și 13 august / Turneul Orchestrei Române de Tineret la Kassel și Berlin. Cele două concerte, susținute de Orchestra Română de Tineret în Germania, au avut loc la Sala de Bal din cadrul Kongress Palais, în cadrul festivalului Kultursommer Nordhessen, respectiv la Sala Mare de la Konzerthaus Berlin, în cadrul prestigiosului festival Young Euro Classic. Având ca dirijor pe maestrul Cristian Mandeal și ca soliști doi pianiști români consacrați, Oxana Corjos și Cristian Niculescu, programul a inclus compoziții muzicale de Alin Chelărescu, Francis Poulenc și Franz Schubert. Concertul de la Berlin a fost difuzat în data de 17 august de postul național de radio Deutschlandfunk Kultur, la oră de maximă audiență, în cadrul rubricii „Konzert”, acesta fiind arhivat în mediатеca postului de radio și selecționat de Uniunea Europeană de Radio pentru a fi distribuit în întreaga Europă.

🏠 ICR Berlin, 11 și 13 august 2023

Turneul Orchestrei Române de Tineret la Kassel și Berlin

15 septembrie – 19 noiembrie / Expoziția Ana Adam – „Care-i firul uitat care mă leagă pe mine de mine?”, la [Ceci n'est pas une] Gallery a ICR Berlin. Realizată sub o concepție curatorială de Ami Barak, în colaborare cu Galeria Jecza din Timișoara, prima expoziție personală a artistei timișorene Ana Adam la Berlin a reunit lucrări și serii din ultimii cinci ani de producție. Opera și universul artistei explorează modul în care aceasta nu a încetat să se reinventeze, dezvoltând un limbaj bazat pe cercetarea miturilor originale, pe relația sa cu vizibilul și felul în care exprimă amprenta corpului și locul său în natură.

22-23 septembrie / Concerte de înfrățire Gera-Timișoara cu ocazia programului „Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii”, la Kultur- und Kongresszentrum Gera din cadrul Theater Altenburg Gera. Cele două concerte au fost susținute de Orchestra și Corul Filarmonic Banatul din Timișoara, Corurile Liceului de Muzică Rutheneum, al Liceului de Artă „Ion Vidu” și al Operei de Stat din Timișoara, împreună

cu Orchestra Filarmonică Altenburg Gera și Corul de Operă al Teatrului Altenburg Gera, în seria „Muzica viitorului – o punte înspre Europa de Est”, cu ocazia programului „Timișoara 2023 - Capitală Europeană a Culturii”. Programul a inclus oratoriul în trei părți pentru cinci soliști vocali, narator, cor (aprox. 200 de persoane) și orchestră (140 de muzicieni) *Gurre-Lieder* de Arnold Schönberg.

22-24 septembrie / Participarea românească la festivalul și târgul de carte de artă Miss Read 2023, la HKW Berlin (Haus der Kulturen der Welt). Cartea de artă românească a fost prezentă cu o selecție importantă de publicații recente din programul P+4 Publications realizată de istoricul de artă Alina Șerban. P+4 Publications este un program editorial independent dedicat fotografiei, artei și arhitecturii românești contemporane, explorând mediul cărții ca punct de întâlnire între cercetarea teoretică, experimentul în design grafic și ideile și subiectele abordate de artiști în practica lor. Printre artiștii prezenți s-au numărat: Constantin Flondor, Dan Perjovschi, Ion Grigorescu, Matei Bejenaru, Miriam Răducanu și alții.

11-28 octombrie / Filmul *Los(ge)lassen* al regizoarei Brigitte Drotloff, la cinematografele „Il Kino” și „Klick Kino” din Berlin. În vederea continuării parteneriatelor cu instituții culturale din Germania și a consolidării acestora, Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” de la Berlin a promovat și a susținut difuzarea filmului *Los(ge)lassen* al regizoarei Brigitte Drotloff în Berlin. Lungmetrajul a fost difuzat la cinematograful „Il Kino” din Berlin în datele de 11 și de 13 octombrie, dar și la cinematograful „Klick Kino” din Berlin, în datele de 22, 23 și 28 octombrie. Filmul a câștigat numeroase premii și distincții la festivaluri, printre care: Toronto Independent Film Festival (Best International Feature, 2021), Lady Filmmakers 2021, WRPN Women's International Film Festival (premiul de excelență, 2022) etc.

22 octombrie / Spectacolul *Dosarele Siberiei*, producție a Teatrului Național „Mihai Eminescu” din Chișinău, la Sala Atrium din complexul sediului reprezentanței ICR Berlin. *Dosarele Siberiei* a prezentat un spectacol-document pentru care autorii scenariului, Petru Hadârcă și Mariana Onceanu, au studiat caietele de memorii ale unor victime ale comunismului stalinist. *Dosarele Siberiei* este un spectacol-document care vine să recupereze memoria dramelor trăite de poporul basarabean în timpul dictaturii staliniste după intrarea în vigoare a pactului Ribentrop-Molotov. Cu un scenariu scris după memoriile unor supraviețuitori ai deportărilor în Siberia și atrocităților comise de puterea sovietică stalinistă, spectacolul regizat de Petru Hadârcă se desfășoară nu doar

ca un act artistic ci și ca un omagiu adus celor 30,000 de nevinovați – copii, bătrâni, femei și bărbați – care între anii 1941 și 1949 au suferit prigoana deportărilor. Spectacolul a avut loc cu sprijinul Ministerului Culturii din Republica Moldova și misiunilor diplomatice ale Republicii Moldova și României din capitala federală.

31 octombrie - 1 noiembrie / „Back to the roots”, la Popakademie din Mannheim și la Betriebswerk din Heidelberg, în cadrul Enjoy Jazz Festival. Primul eveniment a avut loc la Popakademie din orașul Mannheim și a inclus o prelegere pe tema „Muzica lăutărească românească”, susținută de Shaun Williams, muzician american stabilit în România din anul 2016, a cărui teză de doctorat a constat

în cercetarea tarafurilor și a muzicii tradiționale a minorității rome, urmată de un recital susținut de acordeonistul Shaun Williams (cu numele de scenă Jean Americanu') și taraful său format din violonistul Meliade Mihalache, țambalistul Marian Șerban și contrabasistul Constantin Nechita. În data de 1 noiembrie a avut loc un recital de muzică lăutărească tradițională susținut de Corina Sîrghi (voce) și taraful Jean Americanu' la Betriebswerk din Heidelberg, în cadrul Enjoy Jazz Festival. „Back to the roots”, organizat de asociația Kultur Tandem și susținut prin promovare de ICR Berlin, a urmărit să aducă în prim-plan importanța muzicii lăutărești românești în contextul cultural al Europei unite și să creeze noi punți culturale între România și Germania.

🏠 ICR Berlin, 31 octombrie - 1 noiembrie 2023

„Back to the roots” - Muzică lăutărească românească

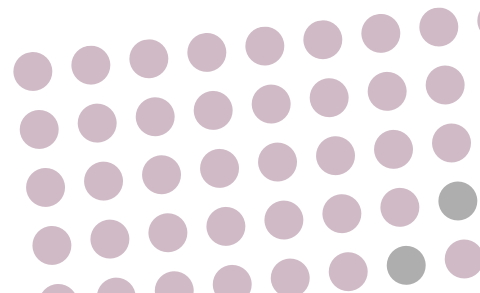
2 noiembrie / Recital de pian Cristian Sandrin, în Sala Mică a celebrei Konzerthaus din Berlin. Recitalul a debutat cu *Introduceri și Cânteccele ariciului*, lucrarea compozitorului Dan Dediu care a primit în anul 2000 premiul Uniunii Muzicologilor și Compozitorilor din România. Seara s-a încheiat cu una dintre cele mai importante lucrări aparținând marelui compozitor german Johann Sebastian Bach – *Variațiuni Goldberg*.

7-12 noiembrie / Prezență românească la Festivalul Internațional de Film de la Cottbus 2023. Publicul german a putut viziona mai multe pelicule românești: în cadrul competiției de lungmetraj, filmul *Libertate*, r.: Tudor Giurgiu, premiat la cea de-a 29-a ediție a Festivalului de la Sarajevo; în secțiunea Spectrum – *MMXX*, ultimul film semnat de Cristi Puiu, *Între revoluții*, r.: Vlad Petri, și *Clara*, r.: Sabin Dorohoi, care a avut premiera mondială la Cottbus. De asemenea, filmul *Carbon* al regizorului moldovean Ion Borș, care a înregistrat un mare succes de casă în România, a rulat în cadrul festivalului.

7-24 noiembrie / Zilele Culturii Române și Festivalul Filmului Românesc la München. ICR Berlin a sprijinit participarea regizorului Mihai Sofronea care, în data de 19 noiembrie, a susținut o sesiune de Q&A cu publicul și presa înainte și după proiecția filmului *Căutătorul de vânt* (2022). Regizorul Mihai Sofronea a fost prezent la München ca invitat special al organizatorilor în ziua închiderii festivalului, zi în care a fost decernat și Premiul Publicului. Deschiderea evenimentelor a avut loc la Casa Germană Sudetă, proiecțiile filmelor – în sălile de proiecție ale Filmmuseum, iar festivitatea de închidere și recepția – la Consulatul General al României în München. În cadrul festivalului au fost proiectate următoarele filme românești: *Potemkiniștii* (scurtmetraj), r.: Radu Jude; *Metronom*, r.: Alexandru Belc; *Boss*, r.: Bogdan Mirică; *Taximetriști*, r.: Bogdan Theodor Olteanu; *Spre nord*, r.: Mihai Mincan; *Între revoluții*, r.: Vlad Petri; *Carbon*, (Republica Moldova), regizor Ion Borș; *Libertate*, r.: Tudor Giurgiu; *Castelul Crăiței*, r.: Liviu Mărghidan; *Copacul* (scurtmetraj) și *Căutătorul de vânt*, r.: Mihai Sofronea.

7 decembrie 2023 – 25 februarie 2024 / Expoziția „Architectures of Healing” / Duo-show Diana Păun & Oana Pop, la [Ceci n'est pas une] Gallery – spațiul de artă al ICR Berlin. Reprezentanța a inițiat prima cooperare cu Fundația Berliner Leben și Urban Nation Museum din Berlin [Muzeul de Artă Urbană Contemporană], prin organizarea proiectului „Architectures of Healing / Duo-show Diana Păun & Oana Pop”. Concepută ca o prezentare conexă a expoziției de grup „Linguistic Xpedition”, ce încheie rezidența Fresh A.I.R. la Muzeul Urban Nation din Berlin, expoziția „Architectures of Healing” a aprofundat proiectele celor două bursiere românce pentru a releva întreaga complexitate a procesului de lucru: de la palierul documentar și metodologia critică din spatele procesului de creație, până la etapele artistice intermediare și geneza lucrărilor finale. Folosind o varietate de tehnici, expoziția s-a dezvoltat transmedial oscilând între forme clasice, precum arta grafică și pictura și experimentul fotografic, instalația audio-video și desene experimentale.

8 decembrie / Concertul Corului Național Român, cu ocazia Zilei Naționale a României, la Villa Elisabeth din Berlin. Eveniment organizat în colaborare cu Ambasada României la Berlin. Corul Național Român a interpretat *a capella*, iar programul concertului a inclus atât muzică românească tradițională, colinde, cât și lucrări semnate de compozitori consacrați.

BRUXELLES

ICR BRUXELLES, 22 MAI 2023
PROIECTUL „RESTITUTIO CANTEMIR” LA BOZAR
- CONCERT ȘI EXPOZITIE DOCUMENTARĂ

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA BRUXELLES

12-16 ianuarie / Expoziție dedicată manuscriselor Eminescu, la Ambasada României din Marele Ducat al Luxemburgului, eveniment cultural realizat cu ocazia Zilei Culturii Naționale. În cadrul expoziției „Manuscrisele Mihai Eminescu” a fost prezentată o colecție de volume editate de Academia Română în coordonarea acad. Eugen Simion. Publicul prezent la evenimentul de deschidere a inclus un grup de elevi ai Școlii Europene II din Luxemburg însoțiți de profesori ai secției de limba română, evenimentul fiind completat de un scurt recital de poezie eminesciană, în coordonarea profesoarei Maria Monalisa Pleșea.

12 ianuarie - 1 martie / „Prezențe culturale românești în colecțiile Bibliotecii Regale a Belgiei” – conferință susținută de istoricul Adrian Cioroianu, managerul Bibliotecii Naționale a României, și expoziție de carte, în contextul Zilei Culturii Naționale, la sediul Bibliotecii Regale a Belgiei (KBR). Expoziția, organizată de ICR Bruxelles și departamentul Cărți rare și manuscrise al KBR, cu sprijinul dr. Nadia Petre, bibliograf în cadrul Bibliotecii Regale, a cuprins aproximativ 70 de volume selectate din colecțiile bibliotecii, traduceri recente în limbile franceză și neerlandeză ale operelor unor scriitori români, dar și exemplare ale unor ediții mai vechi, datând de la începutul secolului al XX-lea, lucrări la care se

adaugă albume de artă vizuală, monografiile, hărți, obiecte și manuscrise din colecțiile de cărți rare ale bibliotecii. Expoziția a cuprins și câteva volume din seria „Manuscrisele Mihai Eminescu”, editată de Academia Română în coordonarea acad. Eugen Simion. La ambele evenimente a fost prezentă Sara Lammens, director al Bibliotecii Regale a Belgiei.

15 ianuarie - 15 decembrie / 2023 – Anul Art Nouveau în Belgia. Cu ocazia Zilei Culturii Naționale, Institutul Cultural Român de la Bruxelles a lansat o campanie online de promovare a patrimoniului Art Nouveau din România.

Campania a început cu o prezentare, în limbile franceză și română, a stilului arhitectural, cu ilustrații reprezentative din Oradea, singurul oraș din România inclus în Rețeaua Europeană a Orașelor Art Nouveau. Proiectul s-a derulat pe tot parcursul anului 2023, cu episoade distincte ce prezintă elemente ale importantului patrimoniu Art Nouveau construit și mobil, românesc și mondial. Astfel, au fost realizate episoade care au prezentat elemente de istorie și arhitectură Art Nouveau în România și în lume, realizările arhitectului român Ion Mincu, dar și elemente de design interior (obiecte, bijuterii, iluminat etc.), grafia și caligrafia Art Nouveau.

🏠 **ICR Bruxelles, 15 ianuarie 2023**

„Prezențe culturale românești în colecțiile Bibliotecii Regale a Belgiei” – expoziție de carte și prelegere susținută de istoricul Adrian Cioroianu la sediul Bibliotecii Regale a Belgiei (KBR)

1 februarie / Ziua Brâncuși – conferința „Brâncuși: au cœur de son œuvre et de sa vie”, susținută de cercetătoarea Doina Lemny la Cercul Regal Artistic și Literar Gaulois. Conferința a fost un ecou al expoziției centrale din cadrul Festivalului Europalia Romania (2019), pentru care curatoarea Doina Lemny a coordonat realizarea catalogului *Brâncuși. Sublimarea formei*, volum cu un mare impact la public. Evenimentul a avut loc în marja Zilei Naționale Constantin Brâncuși și în contextul expoziției de carte românească găzduită de Biblioteca Regală a Belgiei, precum și al lansărilor, la Bruxelles, a două dintre cele mai recente titluri publicate la editura Gourcuff-Gradenigo, de istoricul de artă Doina Lemny: *Brancusi, la chose vraie* și *Brancusi et ses muses* (publicat cu sprijinul programului PUBLISHING ROMANIA derulat de Centrul Național al Cărții din cadrul ICR), volume prezentate publicului și în cadrul conferinței. La final, a avut loc o discuție publică între profesorul Jan de Maere, istoric de artă belgian, curator, jurnalist și autor de lucrări de neuroștiință, și cercetătoarea Doina Lemny.

15-16 februarie / Ziua Națională a Lecturii: dialog-prezentare, lectură și Q&A – „Wild Wild East” – mystery & thriller/polar, în România și Benelux. Institutul Cultural Român de la Bruxelles, în colaborare cu Ambasada României în Regatul Belgiei și cu Ambasada României în Regatul Țărilor de Jos, a organizat două evenimente de prezentare de carte polițistă (lectură și dezbateri), la Reședința Ambasadorului României în Regatul Belgiei, respectiv la sediul Ambasadei României în Regatul Țărilor de Jos, evenimente susținute de scriitorii Tony Mott (pseudonim folosit de Antoneta Gales) și Bogdan Hrib. Evenimentele au avut loc în formatul întâlnire deschisă de tipul „dialog-prezentare”, însoțită de lectură din romanele celor doi autori români, o sesiune de Q&A cu tema „Wild Wild East”, în jurul unei întrebări-cheie: „va fi literatura mystery & thriller a Estului noua mare revelație a pieței de carte?”. În data de 15 februarie, dialogul efervescent al publicului cu cei doi autori din România a fost moderat de scriitoarea Iuliana Alexa, în prezența E.S. doamna Andreea Păstârnac, ambasadoarea României în Regatul Belgiei. Gazda evenimentului din 16 februarie a fost E.S. domnul Lucian Fătu, ambasadorul României în Regatul Țărilor de Jos. A fost prezentată o panoramă a literaturii de suspans din România, fiind organizată și o expoziție de carte cu volume ale unor autori români contemporani.

25 februarie – 5 martie / Expoziția „Mărțișorul – patrimoniul cultural imaterial UNESCO”, la Dienstencentrum Schiervelde, Roeselare, în cadrul evenimentului „Mărțișorul – simbolul primăverii la români”. Eveniment organizat în colaborare cu Muzeul Județean Buzău, cu Asociația României din Roeselare și cu Ambasada României în Regatul Belgiei. Expoziția a inclus 12 panouri de mari dimensiuni cu informații despre acest obicei, cu imagini și text în limbile română, engleză și franceză. Expoziția a fost realizată de Muzeul Județean Buzău, cu sprijinul Consiliului Județean Buzău, care acordă o atenție deosebită promovării valorilor și tradițiilor culturale naționale. La Târgul artizanal de primăvară „Mărțișor Călător”, o serie de artizani locali și-au prezentat mărțișoarele și cadourile tematice și decorative și au susținut ateliere pentru public.

9 martie / „Spring Song – A Celebration of Music For Viola and Piano” – concert Duo Anima la Muzeul Instrumentelor Muzicale din Bruxelles, marcând și Ziua Internațională a Femeii. Eveniment organizat în colaborare cu Ambasada României în Regatul Belgiei. Duo Anima este compus din muzicienii Andreea Banciu (violă) și Aileen Cahill (pian). Evenimentul a fost dedicat femeilor care au depășit granițe – fizice și metaforice – în timpul vieții lor. Din programul interactiv au făcut parte creații și povești despre Cleopatra Valentina Perepelita, pianistă și compozitoare contemporană română, în prezent profesor respectat în Germania, despre violista și compozitoare britanică Rebecca Clarke, prima femeie care a făcut parte dintr-o orchestră profesionistă din Marea Britanie. La final, corul de copii al Liceului „Sfinții Siluan și Sofronie” din Huldenberg a oferit publicului un moment muzical.

19 martie / Luna Francofoniei la Luxemburg: „Dialogue Musical: Ștefan Cazacu & Cyrielle Golin – Le Violoncelle à l'honneur”. Institutul Cultural Român de la Bruxelles, în colaborare cu Ambasada României, Ambasada Franței în Marele Ducat al Luxemburgului și cu Institut français du Luxembourg, a organizat un concert susținut de violoncelistii Ștefan Cazacu și Cyrielle Golin. Programul a cuprins piese care reflectă bogăția muzicii clasice, piese de subtilitate și profunzime, ale unor compozitori celebri – Jean Sibelius, Marin Marais, George Enescu, Johann Sebastian Bach, Jean-Baptiste Barrière.

15 martie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film de la Mons (FIF Mons) 2023. ICR Bruxelles a susținut prezentarea lungmetrajului *Tigru*, regia Andrei Tănase, și prezența la festival a regizorului, la cea de a XXXVIII-a ediție a Festivalului Internațional al Filmului / Festival International du Film (FIF) Mons. Noua identitate a „Love International Film Festival Mons (LIFF)” și-a propus să aducă în prim-plan diversitatea iubirii și relațiile umane într-o dimensiune internațională asertivă. La ediția din 2023, organizatorii l-au invitat pe regizorul Andrei Tănase să participe cu proiecția *Tigru*, în secțiunea concurs. Prezentarea a fost organizată în colaborare cu Mons 2012 Foundation, având în vedere faptul că Timișoara a fost Capitală Europeană a Culturii în 2023. Andrei Tănase a avut întâlniri cu reprezentanții Fundației Mons 2012, a fost invitat la City of Mons pentru prezentarea oficială care a avut loc în prezența autorităților locale și a board-ului festivalului și a luat parte la întâlniri în cadrul panelurilor de lucru, care facilitează întâlnirile ale profesioniștilor din cinematografie.

18-31 martie / Ziua Internațională a Francofoniei, sărbătorită prin proiectul „Ocolul lumii pe jos. Povestea celor 497 de opinci”. ICR Bruxelles, în colaborare cu Muzeul Județean Buzău și Consiliul Județean Buzău, Asociația RoAth, Primăria orașului Ath – Valonia și Ambasada României în Regatul Belgiei, a organizat expoziția „Ocolul lumii pe jos. Povestea celor 497 de opinci”, prezentarea filmului de scurtmetraj *Opinci* în regia lui Anton și Damian Groves, prelegeri susținute de dr. Daniel Costache și Alexandru Anghel, reprezentanți ai Muzeului Județean Buzău. Deschiderea evenimentului a avut loc în holul Primăriei din Ath, în prezența E.S. doamna Andreea Păstărnac, ambasadorul României în Regatul Belgiei, E.S. domnul Viorel Cibotaru, ambasadorul Republicii Moldova în Regatul Belgiei și Luxemburg, Bruno Lefévre, primarul orașului Ath, Laurent Dubuisson, director al Oficiului de Turism Ath, Costel Nazîru, președintele Asociației RoAth Belgium, Adriana Pietrăreanu, directorul adjunct al ICR Bruxelles, membrii Consiliului Local Ath, diplomați, reprezentanți ai diasporei, ai asociațiilor de români, ai presei locale și regionale, dar și în prezența unui numeros public belgian. Alexandru Anghel a prezentat expoziția care a cuprins 20 de imagini care valorifică patrimoniul inedit legat de personalitatea *globe-trotter*-ului român Dumitru Dan, imagini cu

documente din timpul călătoriei, cu obiecte personale, contribuind la creșterea nivelului de informare și conștientizare a importanței și unicității acestui patrimoniu inedit. Dr. Daniel Costache a vorbit despre personalitatea și moștenirea lăsată de Dumitru Dan, *globe-trotter*-ul român înscris în Cartea Recordurilor, despre activitățile organizate de muzeu pentru a-i cinsti memoria, printre care Trofeul „Dumitru Dan”, ajuns la ediția a IV-a.

22 martie / Conferința „Francofonia – Orizont Cultural Comun”, dedicată teatrului francofon, susținută de poetul, dramaturgul și jurnalistul Matei Vișniec la Teatrul Național din Luxemburg. Evenimentul a fost inaugurat de E.S. doamna Livia Rusu, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al României în Marele Ducat al Luxemburgului, Frank Hoffmann, directorul Teatrului Național Luxemburg, Liliana Țuroiu, directorul Institutului Cultural Român de la Bruxelles, Maxime Dafri, directorul Institut français du Luxembourg. În deschidere, criticul literar Franck Colotte, profesor la Universitatea din Luxemburg și membru corespondent al Academiei Naționale din Metz, a prezentat câteva dintre cele mai recente volume semnate de Matei Vișniec, publicate atât în România, cât și în Franța, și a punctat câteva dintre cele mai relevante aspecte legate de evoluția teatrului francofon.

30 martie / Luna Francofoniei la Bruxelles: „Mission Cymbalum dans l'espace Francophone”, la sala Auditorium a Muzeului Regal de Artă și Istorie din Bruxelles. Pentru a sărbători Ziua Internațională a Francofoniei, ICR Bruxelles, în colaborare cu Ambasada României în Regatul Belgiei și cu Organizația Internațională a Francofoniei, a organizat concertul susținut de The Preda's, trio format din muzicianul român Marius Preda, însoțit de cei doi fii, Edward Preda și Thomas Preda, cunoscuți în lumea jazz-ului. Concertul a fost original, electric, pornind de la jazz spre cântec francez, evoluând spre muzica de film, precum și spre „slam”.

31 martie - 15 aprilie / „Nemuritorul Nichita 90 - 40 / Nichita Stănescu prin oglinda poeziei sale” - expoziție și seară literară la Consutul României în Regatul Belgiei. ICR Bruxelles, în colaborare

cu Ambasada României în Regatul Belgiei, a organizat o expoziție și o seară literară la Consulatul României în Regatul Belgiei pentru a marca 90 de ani de la nașterea și 40 de ani de la trecerea în neființă a lui Nichita Stănescu. E.S. doamna Andreea Păstărnac, ambasadorul României în Regatul Belgiei, a deschis evenimentul, iar Adriana Pietrăreanu, director adjunct ICR Bruxelles, a vorbit despre Nichita din perspectiva personală, așa cum l-a cunoscut. Prelegerea susținută de prof. dr. Alice Toma „Nichita Stănescu prin oglinda poeziei sale / Nichita Stănescu à travers le miroir de sa poésie” a constat în abordarea poeziei lui

Nichita Stănescu din perspectiva tradiției liricii interbelice și trecerea în literatura autohtonă, de la modernismul începutului de secol spre postmodernismul anilor '60-'80, fiind amintit rolul pe care l-a avut Nichita Stănescu în mutația structurilor limbajului și a viziunii poetice. La eveniment au contribuit: Ioana Raluca Zaharia, cercetător în artele spectacolului, scriitoare, care a recitat poezii din creația lui Nichita Stănescu; Laura Dos Santos, muziciană, care a interpretat două melodii compuse pe versurile lui Nichita Stănescu. Expoziția de fotografie a cuprins 15 imagini ale poetului, completate cu fragmente din opera și gândi-

rea lui Nichita Stănescu, și a putut fi vizitată până pe 15 aprilie la Consulatul României în Regatul Belgiei.

21-23 aprilie / Participarea poetului Cosmin Peța la Festivalul „Primăvara poezilor/Printemps des Poètes”, Luxemburg. Eveniment în colaborare cu Ambasada României în Marele Ducat al Luxemburgului. Tema ediției a XVI-a a fost „Frontierele”. Cei 12 poeți invitați din cele 12 țări reprezentate au citit din opera proprie, fie în franceză, engleză sau germană, fie în limba națională, cu lectura versiunii

🏠 ICR Bruxelles, 29 aprilie 2023

Trupa Subcarpați la Balkan Trafik Bruxelles

traduse (în una dintre cele trei limbi) a poemului/poemelor de către un alt lector, la fiecare dintre momentele principale ale festivalului: „Seara de inaugurare”, la Kulturfabrik din Esch-sur-Alzette, „Marea Noapte a Poeziei”, la Sala Nic Kleger a Abației Neumünster, și la „Dimineată poetică”, la Galerile de Artă „Simoncini” din centrul capitalei.

29 aprilie / Concert susținut de trupa Subcarpați în cadrul Festivalului Balkan Trafik, la Place de Broukere, Bruxelles. Înregistrând un succes fulminant, concertul Subcarpați a avut loc la doi pași de Grand Place, un loc apreciat de artiștii și programatorii de evenimente culturale. Concertul artiștilor români a reunit peste o mie de spectatori într-o atmosferă incendiară. Din programul concertului au făcut parte piesele de mare succes *Mircea Alimoș*, *Rege pe Deal*, *2000 de km*, *Codrule, mărite domn, '84-'85*, *Pe deal în văi*, *Oamenii sunt încă frumoși*, *Balada Românelui*, *Frunzuliță*, *iarbă deasă* și altele, formația românească fiind cap de afiș al festivalului desfășurat în perioada 27-30 aprilie la Bruxelles, dar și la Namur – Le Delta & Point Culture. Trupa Subcarpați și solistul Marius-Andrei Alexe (Bean MC) au creat momente emoționante prin alăturarea mai multor instrumente moderne, dar și tradiționale (caval, fluier, țambal), mânuite cu virtuozitate de componenții trupei, vocea inconfundabilă a lui Bean MC electrizând audiența.

5-6 mai / Alexandra Sand, cu performance-ul „Counting Colours”, în cadrul expoziției „André Cadere – Expanding Art”, la Fondation CAB Art Center Bruxelles. Proiect realizat în colaborare cu Fondation CAB. Plecând de la legenda Penelopei, artista a propus un performance pentru care a folosit o frânghie foarte lungă, meșteșugit împletită sau simplă, pe care a înșirat mărgelile, colorate chiar ea. O acțiune repetitivă prin care artista a invitat publicul să contemple asupra acțiunilor simple, precum și să taie și să ia câte o bucată de frânghie cu mărgelile colorate, amintind de acțiunea Penelopei de a-și distruge munca de zi la apus, un gest care evocă infinit devotament prins într-o buclă zilnică de acțiuni simple.

9 mai / Concertul de gală „From Europe to Romania and back: a European Musical Odyssey in 60 minutes”, susținut de Adrian Mantu (violoncel) și Marco Ramelli (chitară clasică), la Ferme Rose, Bruxelles, pentru sărbătorirea Zilei Europei. Evenimentul organizat în colaborare cu Ambasada României în Regatul Belgiei a fost deschis de E.S. doamna Andreea Păstârnac, ambasadorul României în Regatul Belgiei, și Adriana Pietrăreanu, director adjunct al ICR Bruxelles. Repertoriul a combinat tradiția europeană a muzicii de cameră cu o abordare inovatoare, o fuziune artistică ce a prezentat, într-un spectacol incendiar și proaspăt, muzică din Europa sau conectată la Europa, de la Bach la Elgar, de la Paganini la Maya Badian, de la rock la muzică contemporană. La finalul concertului, Corul de copii al Liceului „Sfinții Siluan și Sofronie” din Huldenberg, Belgia, a oferit publicului un moment muzical în limbile română, engleză și franceză.

22 mai / Sărbătorirea Anului Dimitrie Cantemir prin spectacolul „Restitutio Cantemir”, susținut de Ansamblul Cameral de Muzică Veche „Anton Pann”, și expoziția omonimă, la BOZAR. Proiect organizat de ICR Bruxelles în parteneriat cu Ambasada României în Regatul Belgiei, ComputerLand, Ministerul Culturii, Societatea Română de Televiziune, Radio România, cu sprijinul Software Imagination & Vision. Înaintea concertului, publicul a vizionat expoziția foto-documentară cu imagini după documente și artefacte din perioada vieții lui Dimitrie Cantemir, organizată de Arhivele Naționale ale României, în parteneriat cu Academia Română, Academia de Științe a Moldovei și Muzeul Național al Literaturii Române. Expoziția a fost prezentată de Laura Dumitru, curatoarea expoziției „Restitutio Cantemir”. Programul muzical a cuprins compoziții preluate din lucrarea *Cartea științei muzicii după forma literelor*, care au fost contextualizate sonor cu ajutorul muzicienilor-cercetători din Ansamblul „Anton Pann” și al muzicienilor invitați din SUA, Canada, Turcia și Liban. Concertul a fost deschis cu un discurs susținut de E.S. doamna Andreea Păstârnac, ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Regatul Belgiei, urmat de cel al doamnei Ioana Drăgan, director general, Direcția Generală Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice din cadrul ICR. Prezența publicului la concert a fost impresionantă, aproximativ 350 de persoane în Sala M a Palais des Beaux Arts (BOZAR), spectatori români și belgieni deopotrivă, și numeroși ambasadori și reprezentanți ai comu-

≡ ICR Bruxelles, 22 mai 2023

Concert susținut de Ansamblul Anton Pann în cadrul proiectului „Restitutio Cantemir” la BOZAR Bruxelles

≡ **ICR Bruxelles, 2 iunie 2023**

Recital susținut de actori ai trupei Teatrului Muzical Ambasadorii, la Primăria din Saint-Gilles

⇨ ICR Bruxelles, 11 iunie 2023

Concert Musica Mundi - Fete de la musique

nității diplomatice din Regatul Belgiei. Audiența a apreciat compozițiile muzicale create de Dimitrie Cantemir. Unicitatea și modernitatea spectacolului de la Bruxelles au fost date de utilizarea instrumentelor specifice perioadei, alături de video-proiecția holografică a principelui Dimitrie Cantemir, care și-a prezentat „personal” creațiile muzicale. La finalul concertului, aplauzele furtunoase au rechemat pe scenă cei opt artiști.

2 iunie / 2023 – Anul Ciprian Porumbescu. Concert susținut de trupa Teatrului Muzical Ambasadorii la sala de teatru a Primăriei din Saint-Gilles, Bruxelles. Eveniment organizat în colaborare cu Teatrul Muzical Ambasadorii, Ambasada României în Regatul Belgiei și cu Primăria Saint-Gilles. Concertul a fost susținut de soliștii Andreea Bucur, Mihaela Virban, Octavian Ene, Silviu Mihăilă, Sergiu Neamțu, Andrei

Racu. Actrița Daniela Nane a fost invitată specială. Concertul a fost deschis de E.S. doamna Andreea Păstârnac, ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Regatul Belgiei, și de Jean Spinette, primarul comunei Saint Gilles. Programul muzical a inclus lucrări din creația lui Ciprian Porumbescu, dar și din creația altor compozitori români și europeni.

6 iunie – 30 iulie / Expoziția „Oradea Heritage Realm – Nymphes Of The Palaces”, la Halles de Saint-Géry, Bruxelles, pentru a marca Anul Art Nouveau. ICR Bruxelles, în colaborare cu Oradea Heritage și cu RANN (Réseau Art Nouveau Network), a realizat și promovat un proiect expozițional, în cadrul evenimentului „Bruxelles 2023 – Capitală Art Nouveau”, proiect care valorifică patrimoniul arhitectural ilustrat de

palatele orădene cu ajutorul inteligenței artificiale și al imaginilor surprinse de artista fotografă Larisa Birta. Vernisajul a inclus momente artistice și discuții, iar invitații au putut socializa degustând, în același timp, vinuri românești.

11 iunie / Seară de gală dedicată colaborării extraordinare între tenorul și dirijorul român Zeno Popescu și soliștii în rezidență ai Capelei Regale, cu participarea Corului Equinox, la Chapelle Musicale Reine Elisabeth – Sala „Haas Teichen”, în cadrul „MuCh Waterloo Festival 2023”. Eveniment organizat în colaborare cu ReMua, Equinox, Singing Molenbeek și Orchestra Young Belgian Strings. Programul muzical a fost subtil și sobru, fiind aleasă lucrarea muzicală *Stabat Mater* (integral), pe care Giovanni Battista Pergolesi a scris-o în 1736, în ultimele sale săptămâni de viață, și care a devenit cea mai populară lucrare a lui Pergolesi. Atmosfera a fost incendiară, cu aplauze la scenă deschisă. Concertul a fost prezentat și la Timișoara, în cadrul programului oficial „Timișoara – Capitala Europeană a Culturii 2023”.

17-30 iunie / Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023: Recital de vioară Alexandru Tomescu, conferință și expoziție la Bruxelles. ICR Bruxelles, în colaborare cu Biblioteca Regală a Belgiei (KBR) și cu Universitatea de Vest din Timișoara (UVT), a organizat trei evenimente pentru a promova programul „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”: un recital de vioară susținut de Alexandru Tomescu, o conferință susținută de Alexandru Tomescu și Marie Cornaz și o expoziție deschisă la Biblioteca Regală a Belgiei. Recitalul „Sărbătoarea viorii/ Fête du violon” a fost dedicat și Zilei Mondiale a Muzicii. Expoziția „À la redécouverte d'une amitié: George Enescu – Eugène Ysaÿe” a avut loc la Biblioteca Regală a Belgiei (KBR) și a inclus fotografii, partituri originale, cărți și obiecte din arhiva KBR, ce au pus în valoare relația dintre George Enescu și compozitorul belgian Eugène Ysaÿe. Evenimentul a fost deschis de directorul ICR Bruxelles, Liliana Țuroiu, alături de rectorul UVT, prof. univ. dr. Marilen Gabriel Pirtea și dr. Marie Cornaz, director al departamentului de muzică din cadrul KBR. Un laudatio a fost rostit în onoarea prezenței violonistului Alexandru Tomescu la Bruxelles de Ana Camelia Ștefănescu, soprană, și Zeno Popescu, tenor și dirijor al Corului Equinox Bruxelles.

Conferința susținută de Alexandru Tomescu și Marie Cornaz a avut loc în preambulul vernisajului expoziției „À la redécouverte d'une amitié: George Enescu – Eugène Ysaÿe”. Programul muzical interpretat de Alexandru Tomescu a cuprins: J.S. Bach – *Adagio și Fuga din Sonata nr.1 în sol minor*; Eugène Ysaÿe – *Obsession și Sonata nr. 3 pentru vioară*; Jozef Baczewicz – *Capriciul polonez*; George Enescu – *Lăutarul și Vasile Filip – Suita românească*; Ciprian Porumbescu – *Balada*.

9 august – 30 octombrie / Expoziția de fotografie „Timișoara – ieri și azi”, eveniment realizat în colaborare cu Ambasada României în Regatul Belgiei în contextul „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”. Expoziția, alcătuită din 27 de fotografii ce prezintă orașul prin clădirile sale, fotografii realizate de Marius Popovici, a fost prezentată la Bruxelles, la reședința Ambasadorului României în Regatul Belgiei, apoi la Consatul României, loc unde sute de persoane solicită zilnic servicii consulare.

22-24 septembrie / Expoziția „Ocolul lumii pe jos. Povestea celor 497 de opinci”, în cadrul manifestării „Toamna Culturală Românească – Zilele Românilor din Roeselare”. Proiect realizat împreună cu Ambasada României în Regatul Belgiei și Asociația „Români din Roeselare vzw” (RuR). Programul celor trei zile a cuprins un concert de muzică populară, o prezentare de port popular și ateliere pentru copii. ICR Bruxelles a fost prezent cu expoziția „Ocolul lumii pe jos. Povestea celor 497 de opinci” și cu filmul *Opinci*, r.: Anton Groves și Damian Groves. Expoziția a fost realizată de Muzeul Județean Buzău, care deține „Colecția Dumitru Dan”. De asemenea, ICR Bruxelles a pus la dispoziție o serie de filme realizate în cadrul unor proiecte ale reprezentanței despre personalități ale culturii române, o oportunitate excelentă de a promova operele creatorilor români în spațiul Benelux.

22-26 septembrie / Participarea scriitoarelor Simona Antonescu și Tatiana Niculescu la Festivalul „Terres mythiques”, Bruxelles. ICR Bruxelles a susținut prezența scriitoarelor Simona Antonescu și Tatiana Niculescu la cea de-a zecea ediție a festivalului organizat la Clos du

Parnasse din Bruxelles și online. Proiectul a fost realizat în colaborare cu Asociația EuropaNova și Ambasada României în Regatul Belgiei, cu ocazia Zilei Multilingvismului și a Zilei Europene a Limbilor. Festivalul a cuprins mai multe evenimente: lansări de carte, întâlniri cu autori, seri de poezie și muzică, vernisaje, expoziții, conferințe și spectacole pentru copii și adulți. În cadrul festivalului „Terres mythiques”, scriitorile române au susținut prelegerile: „Ficțiunea istorică între adevăr și literatură” – Simona Antonescu și „De ce iubim biografiile? O poveste despre literatură și istorie” – Tatiana Niculescu. De asemenea, acestea au participat la sesiuni Q&A, dar și la evenimente susținute de alți români prezenți la festival: Claudiu Komartin (scriitor), Mihai Ionuț Grăjdeanu (Bandă Desenată), Ilina Cristina Elza, Octavian Blaga (etnograf), Virginia Georgescu (artist plastic), Ioana Cristina Mihai (pian și voce), scriitorul Bogdan Hrib, eseistul Lucian Țion, Cosmin Budeancă (istoric), Ovi D. Pop (artist fotograf), Raluca Pătuleanu și Ștefan Negură (nai).

5-22 octombrie / Prezență românească la Festivalul de film din Europa Centrală și de Est – CinEast, Luxemburg. Institutul Cultural Român de la Bruxelles a susținut, împreună cu Ambasada României în Marele Ducat al Luxemburgului, participarea românească la cea de-a 16-a ediție a Festivalului de film din Europa Centrală și de Est – CinEast, care a abordat tema „Adaptări”, în contextul numeroaselor provocări cu care se confruntă societatea: schimbările climatice, migrația, războiul de la granițele Europei de Est. Deși ediția din acest an a fost dedicată cinematografului și culturii din Ucraina, România a avut o prezență fără precedent, cu un total de nouă filme: șase lungmetraje și trei scurtmetraje, care au beneficiat de vizibilitate și de un public numeros, inclusiv datorită prezenței a trei invitați speciali: regizorii Alexandru Solomon și Bogdan Mirică, precum și producătoarea Ada Solomon. Aceștia au răspuns întrebărilor publicului despre conceptul artistic, modalitatea de realizare a filmelor, construirea poveștii narative și au accentuat, în egală măsură, succesul obținut la nivel internațional de cinematografia românească. Selecția CinEast 2023 a inclus următoarele pelicule: *Boss*, r.: Bogdan Mirică, proiectat în prezența regizorului; *Încă două lozuri*, r.: Paul Negoescu; *Taximetriștii*, r.: Bogdan Theodor Olteanu; *Între revoluții*, r.: Vlad Petri; *Nu aștepta prea mult de la sfârșitul lumii*, r.: Radu Jude – propunerea României la

premiile Oscar 2024, proiectat în prezența coproducătorului său, Ada Solomon; *Arsenie, viața de apoi*, r.: Alexandru Solomon, proiectat în prezența regizorului. Cele trei scurtmetraje din cadrul festivalului au fost: *Aurică, viață de câine*, r.: Mihail-Gavril Dragolea; *Suruaika*, r.: Vlad Illicevici și Radu C. Pop; *Scris/Nescris* r.: Adrian Silișteanu, în sesiunea specială „Incluziune”. Un accent deosebit a fost pus, în acest an, pe coproducțiile româno-luxemburgheze.

13-20 octombrie / Expoziția de fotografie „Timișoara – ieri și azi”, semnată de Marius Popovici, itinerată la Ath (Valonia), la Maison de la Laïcité. Realizată în colaborare cu Ambasada României în Regatul Belgiei și prezentată și la Bruxelles, expoziția a fost deschisă la Maison de la Laïcité din Ath în prezența E.S. doamna Andreea Păstârnac, ambasadorul României în Regatul Belgiei, Christophe Degand, viceprimar, Pierre Papeux, director Espace Dialogue, Stephane Capelle, director Maison de la Laïcité, Costel Nazîru, președinte Asociația RoAth Belgium, Daria Pîrvu, news editor la RomBel info, Adriana Pietrăreanu, director adjunct ICR Bruxelles, Annelice Șerban, consul al României în Belgia, membri ai Consiliului Local Ath, reprezentanți ai diasporei, ai asociațiilor de români, ai presei locale și regionale, dar și a unui numeros public belgian. Președintele Asociației RoAth Belgium, Costel Nazîru, Frédérique Meulewaeter, vicepreședinte RoAth și jurnalista Daria Pîrvu au prezentat expoziția și au vorbit despre Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023, la eveniment fiind prezenți și 150 de elevi de la școli din Ath.

19 octombrie / Dramele tulburătoare ale comunismului – spectacolul *Dosarele Siberiei*, producție a Teatrului Național „Mihai Eminescu” din Chișinău, pe scena Espace Lumen din Ixelles. ICR Bruxelles a susținut prezentarea spectacolului în cadrul celui mai amplu turneu european realizat până acum de trupa Teatrului Național „Mihai Eminescu” din Chișinău, alături de alți parteneri implicați în proiect: Ministerul Culturii și Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene din Republica Moldova, Ambasada Republicii Moldova în Regatul Belgiei și Luxemburg, Ambasada Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova, Ambasada României în Regatul Belgiei și două organizații

nonguvernamentale: Asociația Belgo Moldave și Moldoveni din Belgia. Spectacolul, care a obținut numeroase premii în Republica Moldova și în România, a fost apreciat la Bruxelles, fiind jucat cu sala plină. Realizat de regizorul Petru Hadârcă după memoriile victimelor comunismului deportate în ținuturile îndepărtate ale Gulagului sovietic, a redat experiența dramatică prin care a trecut populația de la Est de Prut, în urma pactului Ribbentrop-Molotov din 1939 și a ocupării sovietice a Basarabiei. Memoriile Margaretei Spânu-Cemârțan și ale lui Ion Moraru au stat la baza scenariului *Dosarele Siberiei* de Petru Hadârcă și Mariana Onceanu, fiind prezentate suferințele a mii de români basarabeni deportați în Gulag. În deschiderea spectacolului, au luat cuvântul ambasadorul Republicii Moldova în Regatul Belgiei, E.S. domnul Viorel Ciubotaru, regizorul și directorul Teatrului Național din Chișinău, Petru Hadârcă, și președintele ICR, Liviu Jicman, mesaje transmise

accentuând parcursul european al Republicii Moldova. A fost subliniată importanța derulării unor noi proiecte comune, Institutul Cultural Român fiind partenerul statornic al Teatrului „Mihai Eminescu” încă de la prima ediție a Reuniunii Teatrelor Naționale de la Chișinău. Audiența a fost formată, printre alții, din ambasadori, diplomați, cabinete ale comisarilor europeni, atașați culturali, personal din instituțiile europene, cetățeni ai României și Republicii Moldova stabiliți în Belgia, eurodeputați, precum și numeroși asistenți și consilieri români și din alte state membre ale Uniunii Europene. Ambasadorul Republicii Moldova în Regatul Belgiei și directorul Teatrului Național Mihai Eminescu din Chișinău au transmis mulțumiri părții române atât cu ocazia spectacolului, cât și pe rețelele de socializare, exprimându-și aprecierea pentru eforturile depuse de președintele ICR, Liviu Jicman, de ambasadorul României în Regatul Belgiei, Andreea Păstârnac, și de

🔗 **ICR Bruxelles, 19 octombrie 2023**

Spectacolul *Dosarele Siberiei*, producție a Teatrului Național „Mihai Eminescu” Chișinău, la Bruxelles

reprezentantul permanent al României pe lângă Uniunea Europeană, Iulia Matei, precum și de întreaga echipă a ICR Bruxelles. Spectacolul a arătat publicului străin atât faptul că România și Republica Moldova au aceeași identitate culturală și lingvistică, cât și o latură întunecată a istoriei comune, evenimentul oferind un prilej pentru conștientizarea, la Bruxelles, a pericolelor reprezentate de regimurile totalitare. Spectacolul s-a jucat cu sala plină, Espace Lumen din Ixelles având o capacitate totală de 545 de locuri.

20-29 octombrie / Participarea artistelor Cristina Ilinca (sticlă) și Anca Dragu (ceramică) la Bienala Internațională de Ceramică și Sticlă de la Haacht, Belgia. Inaugurarea Bienalei a avut loc în prezența artiștilor invitați, a președintelui Fundației Kunststichting Perspektief vzw și director artistic al Bienalei, Maurice Van der Speeten, a curatorului Danielle Van Belle, a reprezentanților ICR Bruxelles, a oficialilor și a unui public numeros. Au deschis manifestarea Maurice Van der Speeten și Steven Swiggers, primarul localității Haacht. La Bienala 2023, care a avut loc la GC Den Breughel of Haacht (Centrul Comunitar Cultural din Haacht), unul dintre cele mai importante locuri din Belgia pentru expunerea artelor vizuale contemporane, cu precădere textile, sticlă, ceramică și hârtie, au participat 40 artiști din 12 țări. Artistelor române le-au fost selectate șase lucrări: trei lucrări din seria „Woman” – Cristina Ilinca și trei lucrări din seria „Pink” – Anca Dragu.

6-8 noiembrie / Eric-Emmanuel Schmitt și România: întreveneri literare la Reședința Ambasadorului României în Regatul Belgiei. ICR Bruxelles, în colaborare cu Ambasada României în Regatul Belgiei, a organizat, în data de 7 noiembrie, o seară literară cu tema „Pourquoi j'aime la Roumanie: dialogue littéraire Eric-Emmanuel Schmitt – Denisa Comănescu”. În cadrul evenimentului, scriitoarea Denisa Comănescu, director general Editura Humanitas Fiction, a purtat un dialog cu Eric-Emmanuel Schmitt, cunoscut autor franco-belgian, discuție ce a continuat cu întrebările publicului. În fața unei săli arhipline, Eric-Emmanuel Schmitt a vorbit despre literatura care creează empatie și solidaritate, despre opera sa, despre publicul român. La invitația prof. dr. Cristina Alice Toma, Denisa Comănescu a susținut în fața studen-

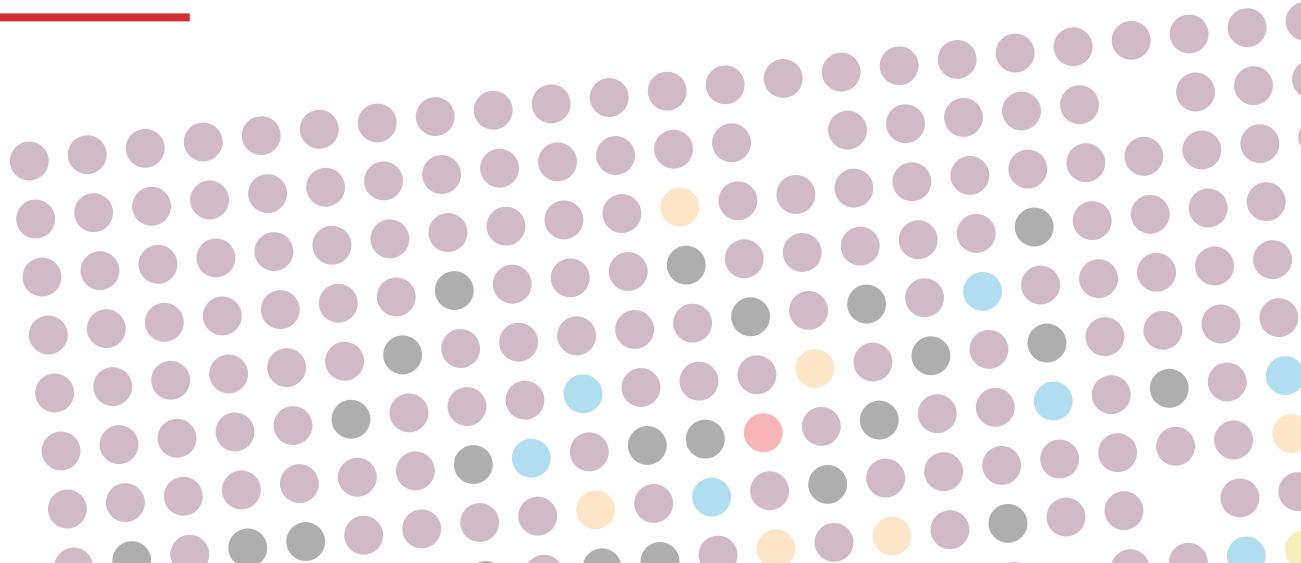
ților de la Universitatea Liberă din Bruxelles două prelegeri „Scriitori europeni în România: studiu de caz – Eric-Emmanuel Schmitt” și „Străbătând secolele / La traversée des temps – panoramă a istoriei umanității, noul ciclu romanesc al lui Eric-Emmanuel Schmitt”, în datele de 6 noiembrie, respectiv 8 noiembrie. La întâlnirea de la Reședința Ambasadorului României au participat Andreea Păstărnac, ambasadoarea României în Belgia, reprezentanți ai ICR Bruxelles, ai ambasadei și consulatului, diplomați, membri ai asociațiilor românești din Belgia, studenți, jurnaliști, public român și belgian.

9-14 noiembrie / Participare românească la TorinoFilmLab SeriesLab 2023 – etapa Leuven, Belgia. ICR Bruxelles a susținut participarea scenaristei și regizoarei Geo Doba și a producătoarei Gabriela Suciuc-Pădurețu, reprezentantele Companiei Atelier de Film, la TorinoFilmLab SeriesLab de la Leuven. Casă de producție de film românească, fondată de Gabriela Suciuc-Pădurețu, Atelier de Film a participat cu proiectul „Piază Rea / Evil Eye”. Timp de cinci zile, autoarea Geo Doba și producătoarea Gabriela Suciuc-Pădurețu au luat parte la un workshop intensiv, care a avut loc la Faculty Club și Hotel Begijnhof, Leuven, unde au susținut sesiuni de lucru cu experți internaționali în domeniul serialelor TV, au avut ocazia să prezinte proiectul propriu și să lucreze la dezvoltarea acestuia. Evenimentele din Belgia s-au înscris în cadrul unui proiect complex, desfășurat în perioada septembrie 2023 – aprilie 2024, care include trei programe de dezvoltare în trei țări diferite: Georgia, Belgia și Germania.

16-17 noiembrie / Colocviul „Zilele de Studii Românești la Bruxelles”, ediția a X-a, având tema *Cultures et identités*, la Academia Regală a Belgiei și ULB Campus Solbosch – Sala de marmură. Eveniment organizat în parteneriat cu Universitatea Liberă din Bruxelles (ULB), Ambasada României în Regatul Belgiei, Academia Română, Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique, Universitatea Catolică Louvain (UCL), Philixte: Études Littéraires, Philologiques et Textuelles, Universitatea București – Facultatea de Litere, Institutul Limbii Române. Inițiatorii proiectului au fost Lectoratul de Limba Română din cadrul Universității Libere din Bruxelles și ICR.

Beneficiind de contribuția unor cercetători notabili din domeniu, provenind din mai multe universități europene, colocviul a promovat cultura română în Belgia, oferind o călătorie spirituală prin istorie, literatură, filosofie, tradiție, artă, religie și diplomație. Ediția 2023 a creat noi conexiuni bilaterale româno-belgiene, consolidând cooperarea academică dintre cele două țări. Evenimentul a adus un omagiu academicienilor Eugen Simion și Răzvan Theodorescu, filologului Mihai Nasta și Părintelui Galeriu, personalități evocate de omologul belgian Baudouin Decharneux, Académie Royale de Belgique, ULB, precum și de Mircea Dumitru, vicepreședinte al Academiei Române; conf. univ. dr. Cristina Bogdan, decanul Facultății de Litere, Universitatea București și conf. univ. dr. Daiana Theodora Cuibus, director al Institutului Limbii Române. Colocviul a abordat tematici legate de identitatea socială, culturală, lingvistică și identificarea valorilor spirituale comune, aflate la confluența dintre culturi. În deschidere a luat cuvântul E.S. doamna Andreea Păstârnac, ambasadoarea României în Regatul Belgiei. Ca la fiecare ediție, colocviul a fost trilingv – română, franceză, engleză. În cele două zile de colocviu, 35 de prelegeri au fost susținute *in situ* și apoi discutate în cadrul unor mese rotunde, pe secțiuni, iar alte 20 de prelegeri au fost prezentate on line, via Microsoft Teams, într-o secțiune paralelă a simpozionului. La fiecare ediție, se realizează volumul colocviului, *Actes*, publicat la una dintre editurile prestigioase din Belgia. În cele două zile, la lucrările colocviului au participat peste 70 persoane – profesori, studenți, diplomați, public interesat de temele abordate. Evenimentul a fost amplu mediatizat de parteneri și a beneficiat de vizibilitate.

22 noiembrie / Concertul „Comori muzicale ale României la ceas aniversar”, susținut de violonistul Sabin Laviniu Penea și pianista Alexandra Amariei, marcând Ziua Națională a României, la Muzeul Instrumentelor de Muzică din Bruxelles (MIM). Evenimentul, organizat în colaborare cu Ambasada României în Regatul Belgiei, a propus publicului un concert de miniaturi românești, de la piese de inspirație folclorică până la lucrări moderne, ale unor compozitori celebri, precum George Enescu, Ciprian Porumbescu, Mihail Jora, Grigoraș Dinicu sau Béla Bartók. Repertoriul a fost completat de piese mai puțin întâlnite în programele concertistice actuale, însă foarte valoroase, compuse de Hilda Jertea, Felicia Donceanu, Mircea Chiriac, Constantin C. Nottara sau Ion Voicu. Audiența a fost formată din diplomați, inclusiv atașați culturali din mai multe state membre UE, reprezentanți ai unor mari companii și asociații din Belgia și personal din instituțiile europene. Au participat, de asemenea, reprezentanți ai comunității românești din Belgia. Evenimentul a fost deschis de directorul ICR Bruxelles, Liliana Țuroiu. Corul de copii români „Bucuria” al Liceului „Sfinții Silvan și Sofronie” din Huldenberg, dirijor Domnica Bivol, a intonat imnurile naționale ale României și Belgiei, precum și imnul Uniunii Europene.

BUDAPESTA

ICR BUDAPESTA,
5 DECEMBRIE 2023
„DESCOPERĂ TIMIȘOARA
ORAȘ LIBER, SPIRIT LIBER”

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA BUDAPESTA ȘI FILIALA SEGHEDIN

19 ianuarie / Ziua Culturii Naționale – proiectul „Spotlight Timișoara / TM2023” și lansarea programului „Timișoara, Capitală Europeană a Culturii 2023” în spațiile de expoziții ale ICR Budapesta. Eveniment organizat în parteneriat cu Ambasada României la Budapesta, Asociația Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii, Universitatea Politehnică Timișoara și Muzeul Național al Banatului. Evenimentul diplomatic, cu circuit deschis, s-a bucurat de prezența unor invitați speciali, factori importanți în organizarea programului „Timișoara Capitală Europeană a Culturii 2023” și ai mai multor reprezentanți ai institutelor culturale din Ungaria. Proiectul a început cu prezentarea „Spotlight Heritage Timișoara / Patrimoniul sub reflectoare”, care a adus în prim-plan o instalație interactivă vizibilă cu ajutorul ochelarilor VR, concept realizat și finanțat de Universitatea Politehnică Timișoara, ocazie cu care publicul prezent a putut experimenta, „navigând” prin realitatea augmentată, un tur ghidat, virtual, prin cartierele vechi ale Timișoarei. Proiectul a continuat cu lansarea oficială a programului „Timișoara, Capitală Europeană a Culturii 2023”, cu detalii oferite de Ovidiu Megan, director executiv. Seara s-a încheiat cu concertul Sculpting Sounds, proiect al pianistului-compozitor Cári Tibor, acompaniat de violoncelistul Szabó Attila – repertoriu cu piese proprii: *Ego sum dominus, Friday, Grandmother, Honora, Metropolis, The Child, Mother, Work*. Întreaga manifestare a fost transmisă live pe paginile de Facebook ale ICR Budapesta și Spotlight Heritage Timișoara și a fost filmat integral de reprezentanții postului de televiziune Duna TV.

21-29 ianuarie / Festivalul Internațional de Film Documentar de la Budapesta. Institutul Cultural Român de la Budapesta a participat, în calitate de partener, la cea de-a noua ediție a Festivalului Internațional de Film Documentar din capitala Ungariei (BIDF), care a avut loc la Cinematograful Cinema City din Mammut II. Între cele 49 de filme din cadrul secțiunii „Concurs” au fost selectate două coproducții românești: *Apropierea / Too Close*, r.: Püsök Botond, coproducție

România-Ungaria, și *Alis*, r.: Clare Weiskopf și Nicolás van Hemelryck, coproducție Columbia-Chile-România. Proiecțiile din cadrul festivalului au fost urmate de sesiuni Q&A, la care au participat regizorii și protagoniștii filmelor. Filmul *Apropierea* a câștigat Premiul publicului și un Premiu special al ediției din 2023.

8-11 februarie / Lansarea filmului *R.M.N.* și retrospectivă Cristian Mungiu la Budapesta. Filmul regizat de Cristian Mungiu a fost prezentat în avanpremieră la Budapesta, la Cinematograful Pușkin, în prezența regizorului și a actrițelor Orsolya Moldován și Judith State. Evenimentul a fost organizat de ICR Budapesta și Cirko Film, distribuitorul filmului în Ungaria, înainte de premiera programată pe 16 februarie. Andreea Dogariu, directorul adjunct al ICR Budapesta a vorbit în deschidere, după care au luat cuvântul E.S. domnul Gabriel Șopanda, ambasadorul României la Budapesta și regizorul Cristian Mungiu. După proiecție, la discuțiile cu regizorul și cu cele două actrițe din rolurile principale au participat scriitorul György Dragomán și teoreticianul de film Zsolt Gyenge, acesta din urmă fiind și moderator. Masa rotundă s-a desfășurat în limba engleză, iar organizatorii au asigurat interpretare simultană în limba maghiară. Pe lângă un public numeros, plătit de bilete, care a umplut sala cu capacitatea de 235 de locuri, au fost invitați creatori de film, diplomați, directori și reprezentanți ai unor instituții culturale din Budapesta. Evenimentul a fost urmat, în perioada 9-12 februarie, de o retrospectivă din filmografia lui Mungiu, proiectată la Cinematograful Național Uránia. Seria a început cu lungmetrajul *4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*, urmat de *R.M.N.*, *După dealuri* și *Bacalaureat*. Filmul *R.M.N.* a rulat, începând cu 16 februarie, în mai multe cinematografe din Ungaria.

19 februarie - 24 martie / Expoziția de etnoscultură „Înainte de Brâncuși / Brâncuși előtt”, a artistului-arhitect Mihai Donici, în galeria reprezentanței și la sediul Filialei Seghedin, marcând Ziua Brâncuși. Eveniment organizat în parteneriat cu Asociația Culturală Arte-Factum. Expoziția s-a bucurat de interesul unui public semnificativ, interesat și cunoscător al operelor lui Brâncuși și M.C. Donici. Vernisajul din 20 februarie a fost urmat de un recital de flaut, susținut de artistul Vlad A. Colar, flautist principal al Orchestrei Filarmonicii Banatului din Timișoara,

⇒ ICR Budapesta, 19 februarie 2023

Expoziția de etnosculptură „Înainte de Brâncuși / Brâncuși elött”

care a interpretat un program muzical special, incluzând compozițiile *Syrinx* de Claude Debussy, *Chaconne* de Sigfrid Karg, *Eleret*, *Flauros*, piesă a compozitorului timișorean Gabriel Mălăncioiu, inspirată de etnosculpturile lui M.C. Donici și dedicată lui Vlad A. Colar, *Introduction et Allegro* de Dinu Lipatti, și *Libellule* de Doina Rotaru. Evenimentul de marcare a Zilei Naționale Constantin Brâncuși a coincis cu deschiderea „Timișoara 2023 Capitală Europeană a Culturii”, program pe care ICR Budapesta l-a susținut pentru a amplifica interesul publicului budapestan. Expoziția a cuprins 48 de lucrări de mari dimensiuni, din lemn, în care forma și

suportul au fost într-o simbioză, precum ansamblurile brâncușiene. Finisajul expoziției budapestane a avut loc la 23 martie, cu un spectacol de teatru: *Marmeladov*, adaptarea scenică a unui fragment din romanul *Crimă și pedeapsă* de Dostoievski, monodramă interpretată în limba maghiară de actorul Kocsárdi Levente, actor al Teatrului Maghiar de Stat „Csiky Gergely” din Timișoara. Proiectul a continuat cu vernisajul de la sediul Filialei Seghedin, la 24 martie, în prezența artistului-arhitect Mihai Donici, curatorul și scenograful expoziției.

22 martie / Conferința „Trei teorii despre artă și arhitectură”, organizată în parteneriat cu Facultatea de Arhitectură și Inginerie Civilă Ybl Miklós din Budapesta. Proiectul, organizat la inițiativa ICR Budapesta, a luat naștere la vernisajului expoziției de etnoscultură „Înainte de Brâncuși / Brâncuși előtt”, la care a participat și decanul Facultății de Arhitectură și Inginerie Civilă Ybl Miklós, prof. arh. dr. Anthony Gall. Subiectele conferinței au avut în centrul discuțiilor un numitor comun – arta lui Constantin Brâncuși. Arhitectul Mihai Donici a prezentat lumea formelor lui Brâncuși. Decanul Facultății de Arhitectură și Inginerie Civilă Ybl Miklós din Budapesta, Anthony Gall, a vorbit studenților despre importanța pe care Constantin Brâncuși o atribuia spațiului, a subliniat rolul arhitectului Donici în lumea formelor lui și conceptualitatea propriilor creații, artist care prin tehnica *ready-made* a conturat o altă lume mergând cu un pas mai departe, dând astfel viață propriilor artefacte, în spiritul brâncușian.

11 aprilie / Proiectul multimedia „Aplauze pentru poet” de Ziua Poeziei Maghiare, reprezentanța aducând, astfel, un omagiu limbajului liric universal. ICR Budapesta și Filiala Seghedin au prezentat proiectul multimedia „Aplauze pentru poet / Vastaps a Költőnek” la Biblioteca „Somogyi Károly” din Seghedin și la Cafeneaua literară Három Holló din Budapesta. Un proiect inedit, care în România a avut mai multe reprezentații cu săli pline, a avut loc de această dată într-o nouă formă, ce a alternat prezentarea de tip conferință cu recitarea versurilor scrise de poezii Mihai Eminescu, Tudor Arghezi și George Coșbuc, traduse în limba maghiară de Dsida Jenő, Kacsó Sándor, Székely János, Képes Géza, Berde Mária, Kiss Jenő, P. Tóth Irén și Szemlér Ferenc. Actorul Demeter András a recitat poezii și a susținut monologuri live, în limba maghiară, recitalul său fiind completat de intervenții video, cu actori reper ai scenei românești, precum Victor Rebengiuc, Mariana Mihauc, Mihaela Rădescu, Ion Caramitru, dar și cu intervenții ale inițiatorilor proiectului, Ovidiu Miculescu și Oltea Șerban-Pârâu. Proiectul a fost adaptat pentru limba maghiară și a marcat, totodată, și Ziua Internațională a Poeziei (21 martie).

24 aprilie / Concertul „Transylvanian Folk Songs”, susținut de pianistul român Lucian Ban, alături de cunoscutul instrumentist John Surman

și de violonistul american Mat Maneri, la prestigioasa instituție Casa Muzicii din Budapesta. Albumul *Transylvanian Folk Songs – The Béla Bartók Field Recordings*, realizat de cei trei muzicieni de jazz, este o revelație recentă care, conform titlului, se inspiră din colecțiile lui Bartók și transpune muzica populară transilvăneană în improvizație jazz. Béla Bartók, culegător de folclor și compozitor inspirat de cântecele popoarelor din Europa de Est, continuă să aibă o influență puternică asupra muzicienilor și compozitorilor din lume. Această reabordare radicală a cântecelor populare din Transilvania este „atât un omagiu, cât și o transformare”, conform *Jazz Times*, și a fost apreciată deopotrivă de fani, cât și de critică. Concertul a fost urmat de o discuție la care a participat, alături de cei trei muzicieni, cercetătorul László Vikárius, directorul Arhivei Bartók din Budapesta. La concert a fost prezent un public numeros, de aproximativ 350 de persoane, printre care E.S. domnul ambasador Gabriel Șopandă, precum și E.S. doamna Joanna Maria Azzi, ambasadoarea Libanului și E.S. doamna Trine Skymoene, ambasadoarea Norvegiei, alături de muzicieni, muzicologi, jurnaliști, oameni de cultură și iubitori de jazz.

25-27 aprilie / Participare românească la Festivalul de Film „Little Europe”. ICR Budapesta a coorganizat prima ediție a Festivalului „Little Europe” și a susținut proiecția a două producții românești la evenimentul găzduit de Cinematograful Toldi din Budapesta. Drama *Câmp de maci* a deschis Festivalul pe 25 aprilie, proiecția fiind urmată de o întâlnire cu publicul a regizorului Eugen Jebeleanu, moderată de teoreticianul de film Gyenge Zsolt. La deschiderea festivalului a participat E.S. domnul Gabriel Șopandă, ambasadorul României la Budapesta, alături de alți reprezentanți ai ambasadei, precum și alți diplomați, jurnaliști și iubitori ai filmului est-european. După întâlnirea cu regizorul a avut loc o recepție. Festivalul a fost deschis de reprezentanții institutelor organizatoare: Adela Galova, directorul Centrului Ceh, Andreea Dogariu, directorul adjunct al ICR Budapesta, Joanna Urbanska, directorul Institutului Polonez, Christian Autengruber, directorul Forumului Austriac, Dominika Culiova, directorul Institutului Slovac și Jana Strgar, ministru plenipotențiar din cadrul Ambasadei Sloveniei la Budapesta. Documentarul *Noi împotriva noastră* a fost proiectat în sala mică a cinematografului Toldi, în data de 27 aprilie. Scopul primului festival de

ICR BUDAPESTA, 24 APRILIE 2023
 CONCERTUL „TRANSYLVANIAN FOLK SONGS”
 LA MAGYAR ZENE HÁZA DIN BUDAPESTA

film „Little Europe” a fost să prezinte publicului un tezaur unic de creații cinematografice din Europa Centrală și de Est: Austria, Republica Cehă, Polonia, România, Slovacia și Slovenia. Selecția s-a concentrat în principal pe filmele de lungmetraj, dar programul a inclus și o serie de documentare.

7 mai / Participare la Festivalul Ziuă Europei și Ziuă Familiei, alături de alte institute culturale, de Reprezentanța Comisiei Europene în

Ungaria, Biroul de Informare al Parlamentului European din Ungaria (EPL0), Cabinetul Prim-ministrului Ungariei, precum și alte misiuni diplomatice acreditate în Budapesta. Festivalul Ziuă Europei și Ziuă Familiei s-au desfășurat în Piața Szabadság din Budapesta. Reprezentanța Comisiei Europene în Ungaria și Biroul de Informare al Parlamentului European din Ungaria au organizat un Festivalul Ziuă Europei și Ziuă Familiei, care a atras peste 10.000 de participanți. În aceeași zi, Reprezentanța Comisiei Europene în Ungaria, EPL0 și Biroul Primului Ministru al Ungariei au organizat un concurs de alergare

(maraton cu un circuit de 19 km), la care s-au înscris aproximativ 4 000 de persoane, pentru a sărbători 19 ani de la aderarea Ungariei la Uniunea Europeană. ICR Budapesta a participat cu stand propriu, expunând materiale și broșuri despre proiectele reprezentanței, o agendă a programelor viitoare, detalii despre cursurile de limba română, despre Programul Timișoara 2023 - Capitală Europeană a Culturii, materiale de prezentare a tradițiilor, gastronomiei și turismului din România.

Kristály de pe Insula Margareta din Budapesta. Scriitorul a purtat un dialog cu Valuska László despre romanul său de debut, *lerbar*, recent tradus în limba maghiară. Festivalul Margófeszt a lansat, în parteneriat cu Editura Helikon, un proiect amplu de promovare a lecturii, intitulat „Let's talk”, în cadrul căruia urmează să fie publicate 18 volume de proză ale unor scriitori tineri din țările UE, care au o sensibilitate aparte față de problemele sociale. Primul autor al acestei serii a fost Andrei Dósa, din România, cu romanul *lerbar*, tradus

despre cărți și literatură. Margófeszt este un festival cultural inițiat în anul 2011, centrat pe literatura contemporană, desfășurat în lunile mai și octombrie.

18-19 mai / Susținerea participării Teatrului National „Radu Stanca” din Sibiu la Olimpiada de Teatru din Budapesta, ediția a X-a, cu spectacolul *Povestea prințesei deocheate*, pe scena „Bánffy Miklós” a Studioului Eiffel. Spectacolul are la bază un scenariu original, semnat de Silviu Purcărete, care pornește de la piesa kabuki a lui Tsuruya Namboku al IV-lea. Kabuki este unul dintre cele mai importante stiluri de teatru japonez, caracterizat prin rafinament vizual și o codificare complexă. Într-o reinterpretare personală, Silviu Purcărete a preluat teme precum dragostea obsesivă, crime, reîncarnări, răzbu-narea, și a construit, cu umor și auto-ironie, un comentariu efervescent al dialogului dintre cultura europeană și cea japoneză. Piesa de teatru s-a jucat în limba română, cu supratitrare în limbile engleză și maghiară, iar spectacolul din data de 18 mai a fost urmat de o discuție, unde regizorul Silviu Purcărete, actorii Ofelia Popii și Iustinian Turcu, precum și scenograful Dragoș Buhagiar au răspuns întrebărilor dramaturgilor și publicului prezent. Reprezentațiile au fost vizionate de peste 900 de persoane, multe personalități din mediul cultural budapestan, reprezentanți ai unor instituții de prestigiu din Ungaria, critici de teatru, dramaturgi etc. Publicul a aplaudat, în picioare, minute în șir.

👉 ICR Budapesta, 11-13 mai 2023

Andrei Dósa la festivalul literar Margófeszt

11-13 mai / Participarea scriitorului Andrei Dósa la festivalul de literatură Margófeszt din Budapesta. Andrei Dósa, unul din invitații străini ai ediției din acest an a Festivalului Literar Margófeszt, a participat la o întâlnire cu publicul pe Scena de Carte a Complexului

în limba maghiară de Koszta Gabriella. În data de 12 mai, Andrei Dósa a participat la orele alternative de literatură destinate elevilor de liceu; sub titlul „Drogurile îmi distrug visele”, a purtat o discuție cu elevii despre căutări, transformări și lumea imaginară din romanul său. Aproximativ 100 de elevi au luat parte la discuție. De asemenea, scriitorul a acordat un interviu revistei *Könyves Magazin*, o publicație

22 mai / Participarea balerinilor Bogdan Cănilă și Cristina Dijmanu-Cănilă, prim-balerini ai Operei Naționale București, la Gala Internațională de Balet „Meeting of the Stars”, în Sala Mare a Teatrului Național al Dansului din Budapesta. Spectacolul a adus împreună mari dansatori de balet ai scenei internaționale, soliști-dansatori ai teatrelor de operă și viitoare speranțe din Danemarca, Portugalia, Italia, Spania, Ungaria și România. Au fost prezentate solo-uri și pas de deux din renumitele spectacole de balet clasic, dans contemporan și modern, prin diferite stiluri. Gala Internațională de Balet „Meeting of the Stars” a fost văzută ca o sărbătoare a frumosului, a eleganței și și-a propus să unească și să conecteze oameni și națiuni diferite prin limbajul universal al dansului. Participanți ai Galei: Compania de Balet din Győr, Baletul din Pécs, Baletul Național din Portugalia, Compania de balet a Operei Naționale Române, Compania de balet a Operei Regale Daneze, Baletul național slovac, Baletul național spaniol și Teatrul Operei din Roma.

27-28 mai / Ziua Internațională a Copilului. La invitația Serviciului Internațional de Salvare a Copiilor din Budapesta, ICR Budapesta a participat, alături de ambasade și institute de cultură din Ungaria, la evenimentul de marcare a Zilei Internaționale a Copilului și Programul „Bulevardul Națunilor”, organizat în parcul Városliget din Budapesta. Evenimentul, aflat la a 33-a ediție, a atras, ca în fiecare an, zeci de mii de vizitatori, oameni interesați de obiceiurile și tradițiile populare; au participat atât copiii, cât și adulții și au avut acces gratuit la toate programele. Pe parcursul a două zile, artiști și interpreți celebri au oferit o gamă variată de spectacole și programe: concerte, spectacole de dans, ateliere tradiționale de artă și meșteșuguri, „Bulevardul Națunilor”, piese de teatru, spectacole de păpuși, Curtea Renașterii, cursă de călărie, competiții sportive, Orașul jucăriilor etc. ICR Budapesta a participat cu un stand propriu, cu materiale promoționale și jocuri interactive pentru copii. Au fost expuse materiale de promovare a proiectelor reprezentanței, a programului Timișoara, Capitală Europeană a Culturii 2023 și broșuri dedicate patrimoniului românesc – în limbile română, engleză și maghiară. Animat de dorința de cultivare a diversității culturale în rândul tinerilor, ICR Budapesta și-a propus să contribuie la familiarizarea tinerilor cu specificitatea limbii române

și la creșterea dorinței de a învăța limba română, promovând cursurile de limbă organizate la sediul reprezentanței, după o pauză de 8 ani.

10 iunie / Participarea ICR Budapesta și a Filialei Seghedin la cea de-a 94-a ediție a Săptămânii Festive a Cărții de la Seghedin, organizată în Piața Dugonics din oraș. ICR a luat parte la eveniment la invitația Bibliotecii Orășenești și Județene „Somogyi Károly” din Seghedin. Evenimentul a fost deschis de dr. József Kozma, președintele Adunării Generale a Comisiei orașului Seghedin pentru Cultură, Cercetare, Turism și Tineret. Acesta a vorbit despre tradiția Săptămânii Festive a Cărții, despre neajunsurile depășite în timp prin excepționalele realizări editoriale, care fac din acest festival literar unul dintre cele mai importante evenimente culturale ale orașului. ICR Budapesta și Filiala Seghedin au participat cu un stand propriu, unde au fost expuse materiale de promovare a proiectelor reprezentanței, a programului Timișoara, Capitală Europeană a Culturii 2023 și broșuri dedicate patrimoniului românesc – în limbile română, engleză și maghiară. Evenimentul s-a bucurat de interes din partea publicului local, obiectivul principal fiind promovarea creativității și a patrimoniului cultural imaterial.

17 iunie / Ziua Universală a Iei, sărbătorită la sediul ICR Budapesta cu muzică, dansuri populare și o expoziție de costume tradiționale, eveniment de diplomație culturală organizat împreună cu Ambasada României în Ungaria. Au luat cuvântul E.S. domnul Gabriel Șopandă, ambasadorul României în Ungaria și Andreea Dogariu, director adjunct ICR Budapesta. În galeria ICR Budapesta au fost expuse 25 de obiecte emblematice (ii și costume populare) din colecția Asociației Caritabile și de Promovarea a Tradițiilor Maria. În cadrul evenimentului a fost improvizată o șezătoare, unde Elena Dobândă, meșter și producător de costume populare, a făcut o scurtă prezentare a materialelor folosite pentru confecționarea ei. Invitații au avut prilejul să vadă cum se brodează, prin tehnici specifice zonelor Banat și Crișana, un costum popular. Evenimentul – cu circuit închis – s-a adresat cu preponderență membrilor corpului diplomatic acreditat în Ungaria, reprezentanților guvernului ungar, oamenilor de cultură din Ungaria și unui public de specialitate, și a avut loc în curtea reprezentanței ICR Budapesta,

numărul participanților fiind în jur de 50 de persoane. Ansamblul de Tineret Banatul a susținut un moment artistic, cu dansuri populare din diferite regiuni ale țării, iar grupul vocal Sânziennele a interpretat melodii populare românești. Evenimentul a reprezentat o oportunitate de promovare a tradițiilor și meșteșugurilor naționale, încurajând totodată comunitatea românească a tinerilor din Ungaria să celebreze istoria portului tradițional. Partenerii evenimentului au fost: Asociația Caritabilă și de Promovarea a Tradițiilor Maria, Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș, Consiliul Județean Arad și Centrul Cultural Județean Arad.

28 iunie / „Enescu-Bartók”: concert și expoziție la ICR Budapesta, dedicate personalităților excepționale ale secolului XX, George Enescu și Béla Bartók. Eveniment organizat în parteneriat cu Muzeul Național „George Enescu” din București. Concertul a fost susținut de prim-solistul Operei Române din București, baritonul Ștefan Ignat, și pianistul Roman Manoleanu, profesor de pian la Colegiul Național de Muzică „George Enescu”. Alături de ei – patru studenți ai Universității Naționale de Muzică București: Simona Bucur (soprană), Antonia-Maria Lungu (mezzosoprană), Ioan Coca (tenor) și Gabriel Cucos (bas-bariton). Proiectul „Enescu-Bartók” s-a inspirat din cele șapte producții ale operei *Oedipe*, realizate în Statele Unite ale Americii, Italia și în România de către baritonul Ștefan Ignat. În galerie au fost expuse 24 de panouri foto-documentare, de dimensiuni mari, ilustrând manuscrise, partituri, afișe, programe de sală, extrase de presă, pagini de corespondență, fotografii, aflate îndeosebi în patrimoniul Muzeului Național „George Enescu” și al Arhivelor Bartók din Budapesta.

30 iunie - 25 iulie / Expoziția „Povara Hârtiei”, a artistei de origine română Johanna Kovács, la sediul reprezentanței. Au fost expuse 35 de lucrări de dimensiuni mari și mici, unele de grafică, altele realizate din hârtie. Johanna Kovács a absolvit Universitatea de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” din București în 1976 și s-a mutat în Ungaria în 1977, obținând o diplomă postuniversitară în design de carte la Academia de Arte Aplicate din Ungaria. Lucrări ale sale se regăsesc în colecții publice și private: Holocaust Museum Washington (lucrări

Concert – Expoziție

GEORGE ENESCU
BÉLA BARTÓK

Ștefan Ignat
Simona Bucur
Gabriel Cucos
Antonia Lungu
Roman Manoleanu
Ioan Coca

28 iunie 2023, ora 18:00
Budapesta 1146, Izsó u. 5

Muzeul Național „George Enescu”
Institutul Cultural Român
Romanian Cultural Institute

⇒ **ICR Budapesta, 28 iunie 2023**
„Enescu-Bartók”: concert și expoziție

dăruită la inaugurarea muzeului de președintele maghiar Árpád Göntz); Galeria Națională, Muzeul Ferenczi, Galeria Modernă, etc. În deschiderea evenimentului au vorbit directorul adjunct al ICR Budapesta, Andreea Dogariu și poetul de origine română József P. Körossi.

26 iulie / Spectacolul de teatru-dans *Estvéledtem/Când se lasă seara*, o producție a teatrului independent Compania 9, în interpretarea actorului Paul Cosma-Cimpoieru, prezentat în cadrul celei de-a XXXII-a ediții a Festivalului Valea Artelor (Művészetek Völgye

Fesztivál). Spectacolul tip performance a fost programat în localitatea Kapolcs, pe scena Filmio Pajta, fiind inclus în broșura-program a festivalului, publicată în 200.000 de exemplare. În spectacolul *Când se lasă seara* (jucat și sub titlul *Homo Americanus*, în limba maghiară *Estvéledtem*) povestea merge dincolo de limbă, cultură, etnie, statut social. Spectacolul a primit premiul Best Physical Theater la United Solo Festival din New York, în 2022, și Premiul Special al Juriului la Festivalul Undercloud Independent Theater Festival din București, în 2021. Festivalul Valea Artelor, cel mai mare festival pluridisciplinar din Ungaria, cu vizibilitate notabilă, a inclus peste 2.200 de evenimente, prezentate pe 40 de scene/spații din trei sate, în apropierea Lacului Balaton și a orașului Veszprém, Capitală Europeană a Culturii în 2023, alături de Timișoara (România) și Elefsina (Grecia).

4-28 august / Expoziția „Artiști români pe mapamond”, în galeria de la sediul reprezentanței. Organizată în parteneriat cu Muzeul Național Brukenthal din Sibiu și prin generozitatea colecționarului de artă George Șerban, expoziția a fost curatoriată de dr. Alexandru Constantin Chituță, directorul Muzeului Național Brukenthal Sibiu. Însoțită de un catalog bilingv (română/maghiară) realizat de Muzeul Național Brukenthal, cu texte inedite despre artiști și operele lor, expoziția a inclus lucrări de pictură, desen, acuarelă și litografie, realizate de peste 50 de artiști români stabiliți în străinătate. Proiectul, dedicat artei contemporane românești, contribuie la promovarea valorilor culturale și oferă o retrospectivă asupra graficii românești. Au fost expuse lucrări ale artiștilor: George Apostu, Victor Brauner, Cristian Breazu, Tudor Banuș, Livia Balu, Georgeta Borusz, Ciobanu Victor Vladimir, Doru Covrig, Doina Botez, Oana Cajal, Petru Csehi, Aurel Cojan, Damo Istvan, Horia Damian, Wanda Decca, Camilian Demetrescu, Adrian Dumitrache, Ana Golici, Nicolae Golici, Harry Guttman, Herold Jacques, Hildegard Kleper Paar, Marcel Iancu, Ion Nicodim, Kovacs Johanna, Denissa Șerban Maschek, Wanda Mihuleac, Paul Neagu, Petre Bălănică Nicăpetre, Peter Pusztai, Jules Perahim, Raluca Pilat, Georgeta Irina Pusztai, Valentin Popa, Adrian Pora, Magdalena Rădulescu, Dodi Romanai, Petre Rusu, Hedda Sterne, Saul Steinberg, Delia Perrois Sechel, Petre Velicu, Csaba Zemlenyi, Mihu Vulcănescu, Traian A. Filip, Kira Cristinel Popescu, Alma Mariana Ștefănescu-Scheinder, Alexandre Istrati, Sofia Frankl, Gert Fabritius.

Prezenți la eveniment, doi dintre artiștii expozanți, Damó István și Johanna Kovács au vorbit despre conceptul proiectului și rolul important pe care ICR îl are în promovarea culturii române în Ungaria, dar și în lume. Expoziția a propus „o călătorie prin istoria artei contemporane, prin opera grafică a principalilor săi protagoniști, intenționând să ofere o privire alternativă a celor mai emblematiche experiențe artistice începând din anii 1970 și până în prezent”, a declarat Alexandru Constantin Chituță, directorul Muzeului Național Brukenthal.

1 septembrie / Conferința „Trecerea de la grai la limba literară, sau traseul cuvântului de la uz la normă”, cu prilejul Zilei Limbii Române, la sediul Catedrei de limba și literatura română din cadrul Facultății de Științe Pedagogice „Juhász Gyula” din Seghedin. Eveniment organizat în parteneriat cu Catedra de limba și literatura română a Universității din Seghedin. Invitate au fost jurnalista și scriitoarea Eugenia Crainic, din Arad, și conferențiar Mihaela Bucin, șefa Catedrei de limba și literatura română din cadrul Facultății de Științe Pedagogice „Juhász Gyula” din Seghedin. În cadrul evenimentului, cei prezenți au discutat despre graiul românilor din zona Csongrad-Seghedin și din zona Banatului, făcând o incursiune în graiurile românești din Vestul Transilvaniei. Eugenia Crainic a prezentat și câteva povestiri scrise în dialect ardelenesc din cartea ei de proză scurtă *Oameni care m-au trăit* (Editura Violet), citind, de asemenea, și o povestire apărută în publicația culturală *Lada cu spinare*, îngrijită de preotul Gheorghe Hodre. Au participat membrii Catedrei de limba și literatura română din cadrul Facultății de Științe Pedagogice „Juhász Gyula”, dintre care unii au și contribuit cu mici fragmente și comentarii, alături de alți oameni de cultură de înaltă ținută, ziariști, scriitori, istorici, traducători, artiști.

1-9 septembrie / Prezență românească la Festivalul Internațional de Film CINEFEST din Miskolc. Filmul *Libertate*, regizat de Tudor Giurgiu, a fost prezentat în Ungaria, la Sala Pressburger, în cadrul celei de-a 19-a ediții a Festivalului Internațional de Film CINEFEST din Miskolc, Ungaria. Institutul Cultural Român de la Budapesta a susținut participarea regizorului Tudor Giurgiu la festival. *Libertate* este coproducție româno-maghiară și a participat la categoria lungmetraj în cadrul

programului competițional. Proiecția a fost urmată de o întâlnire cu publicul, la care au participat regizorul, editorul Réka Lemhényi și producătorul József Berger. Discuțiile s-au desfășurat în limba engleză, iar organizatorii au asigurat interpretare simultană în limba maghiară. Filmul a mai avut o a doua proiecție în cadrul festivalului. La eveniment au luat parte și invitați din industria filmului, diplomați, directori și reprezentanți ai unor instituții culturale din Ungaria.

28 septembrie – 1 octombrie / Participare românească la cea de a 28-a ediție a Festivalului Internațional de Carte de la Budapesta, la Complexul Millenáris din capitala Ungariei. Ca în fiecare an, standul României a fost asigurat de Ministerul Culturii, iar programul evenimentelor a fost conceput în colaborare cu ICR Budapesta. Invitați au fost scriitorii Alina Nelega, Florin Irimia, Mihai Radu, Horia Gârbea și traducătorii András Orsolya, Szócs Imre și Szonda Szabolcs. Pe 29 septembrie, ICR Budapesta a organizat la sediul său evenimentul „Istorie. Istorisiri. Literatura română contemporană” – întâlnire informală între scriitorii români, editori și traducători din limba română în limba maghiară la care au fost invitați reprezentanți ai unor edituri prestigioase din Ungaria, traducători, scriitori, jurnaliști, cu scopul de a discuta programele de subvenții oferite de CENNAC și de a prezenta catalogul de autori români contemporani realizat de Ministerul Culturii, în parteneriat cu Institutul Cultural Român. Au participat autorii: Alina Nelega, Florin Irimia, Mihai Radu, Horia Gârbea, traducătorii literari: András Orsolya, Szócs Imre și Szonda Szabolcs. La acest eveniment, dar și în cadrul întâlnirilor de lucru avute la Complexul Millenáris, au fost demarate discuții cu edituri pentru o promovare amplă a titlurilor publicate anul acesta de ICR. Programul de la stand a inclus: prezentarea traducerii în limba maghiară a romanului *Contaminare / Átszivárgás* (Editura Typotex Kiadó, 2021), în prezența autorului, Mihai Radu, și a traducătorului, Szócs Imre; prezentarea volumului de poezii *bumérang* de Horia Gârbea (Editura Kalligram Kiadó, 2022), în prezența autorului; lansarea volumului *Ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat / Mintha mi sem történt volna* (Editura Lector Kiadó, 2023), în prezența autoarei Alina Nelega, a traducătoarei András Orsolya și a editoarei Ágnes Gálfalvy; prezentarea volumului de povestiri *Misterul mașinutelor chinezești / A kínai kisautók rejtélye* de Florin Irimia. La evenimentele organizate cu autori români în cadrul Festivalului Internațional de Carte

de la Budapesta au participat aproximativ 250 de persoane, iar standul a fost vizitat de peste 1000 de persoane.

29 septembrie – 30 noiembrie / Parteneriat pentru deplasarea unei echipe de la televiziunea națională ungară la Timișoara, în vederea realizării de transmisiuni în direct, interviuri, materiale de prezentare și promovare a expoziției „Brâncuși: surse românești și perspective universale”. Ca urmare a tuturor acestor demersuri întreprinse de echipa ICR Budapesta, proiectul Timișoara Capitala Culturală 2023 și expoziția dedicată lui Constantin Brâncuși au fost prezentate pe canalele M1 și M5 ale televiziunii publice maghiare, campania constituind un proiect de diplomatie publică, agreeat de Ambasada României la Budapesta.

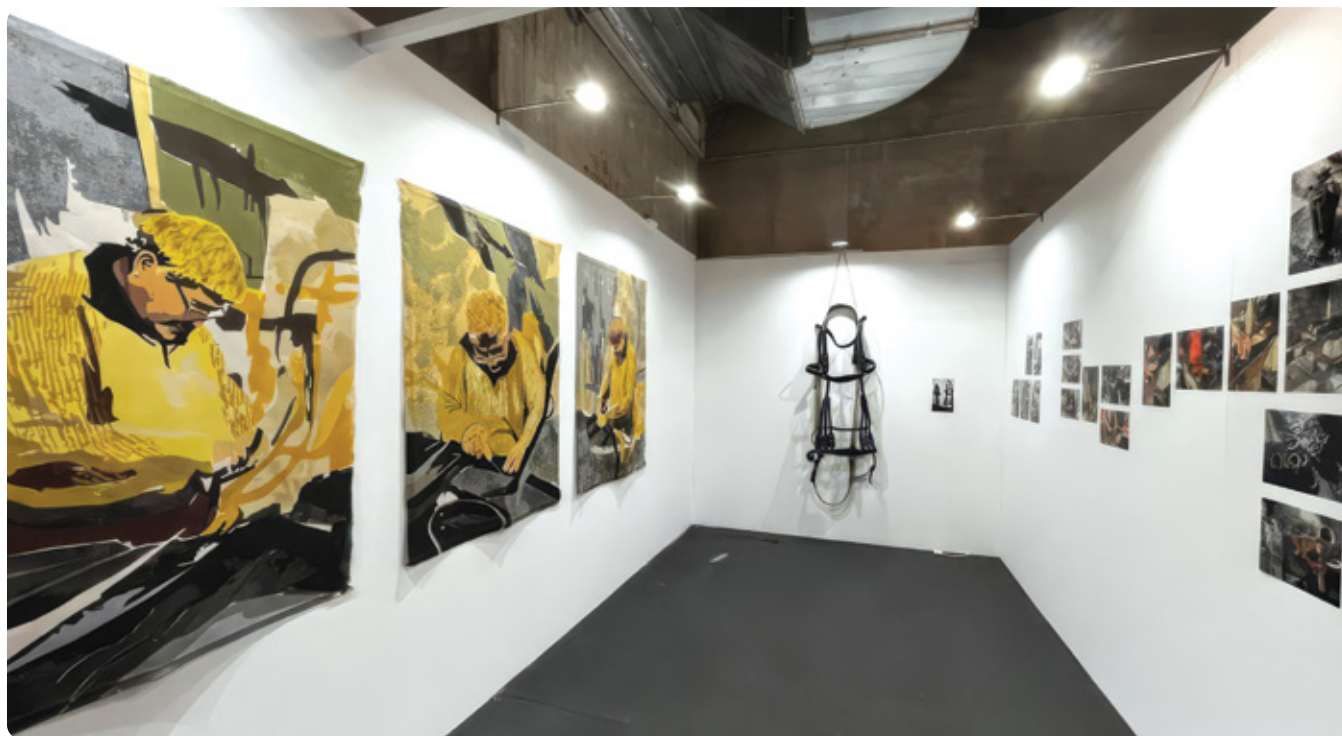
12 octombrie / Lansarea romanului *Ierbar* de Andrei Dósa, la ediția de toamnă a Festivalului de literatură Margófeszt din Budapesta. ICR Budapesta a fost partener și a susținut participarea scriitorului Andrei Dósa la ediția de toamnă a Festivalului Literar Margófeszt. Acesta și-a prezentat pe data de 12 octombrie 2023, ora 19:30, în incinta Teatrului Național de Dans din Budapesta, romanul *Ierbar/Füveskert*, tradus în limba maghiară. Discuțiile cu autorul au fost moderate de jurnalista culturală Veiszer Alinda. Invitații de marcă străini ai acestei ediții au fost: Jón Kalman Stefánsson, Luiz Schwarz și Andrés Neuman, alături de alți autori, printre care și scriitorii maghiari îndrăgiți. Programul acestei ediții a cuprins 60 de evenimente, cu 11 scriitori internaționali și peste 50 de prezentări de carte, în cele patru zile ale festivalului (12-15 octombrie 2023). Romanul *Ierbar/Füveskert* de Andrei Dósa a fost tradus în limba maghiară de Koszta Gabriella și Horváth Benji și a apărut la Editura Helikon, ca primul roman în seria Volumelor *Margó*.

13 octombrie / Proiecția filmului *Întregalde*, r.: Radu Muntean, la Festivalul Naționalităților din Újbuda, la Galeria și Spațiul Cultural B32. Între 9-15 octombrie 2023, Primăria sectorului XI al Budapestei a organizat Festivalul Naționalităților din Újbuda, pentru a sărbători diversitatea culturală a cartierului. În cadrul festivalului au fost organizate activități reprezentative pentru cultura bulgarilor, a romilor, a grecilor,

a croaților, a armenilor, a polonezilor, a germanilor, a românilor, a rusinilor, a sârbilor, a slovacilor, a slovenilor și a ucrainenilor, în spații amenajate în aer liber sau în cafenele, în case de cultură și în galerii. Proiecția a fost precedată de prelegerea teoreticianului Gyenge Zsolt, cadru didactic la Universitatea de Artă MOME din Budapesta, care a vorbit despre contextul în care a luat naștere acest film și despre ce înseamnă noul val românesc în cinematografia mondială.

19-22 octombrie / Participarea Galeriei ART HUB la Art Market Budapest, cu proiectul „Meșteșugo Hamurii”, al artistei Ștefania Hegedus, curatoriat de Nona Șerbănescu, prezentat la standul galeriei din pavilionul SHUKAR.T. În cadrul târgului de artă din capitala

Ungariei, în acest an, arta romă contemporană a fost în centrul atenției. Art Market Budapest este unul dintre cele mai proeminente evenimente de gen din piața internațională de artă contemporană, instanță majoră în stabilirea cotelor și ierarhiilor valorice și în promovarea galeriilor de artă din Europa Centrală și de Est. Prima ediție a târgului a fost organizată în 2011, ajungând la peste 30.000 de vizitatori pe an, cu peste 200 de galerii expozante, reprezentând 500 de artiști din aproximativ 40 de țări. Este singurul târg de artă din Europa Centrală care are o secțiune dedicată fotografiei de artă. În anul 2023 au fost prezente peste 100 de galerii din peste 25 de țări. Din România au mai participat galeriile Jecza din Timișoara și Biju din Cluj.

🏠 **ICR Budapesta, 19-22 octombrie 2023**

Galeria ART HUB, cu proiectul „Meșteșugo Hamurii”, la Art Market Budapest

7-12 noiembrie / Săptămâna filmului românesc la Budapesta, ediția a XVII-a. Eveniment organizat în parteneriat cu Cinematograful Național de Artă Urânia, cu sprijinul Fondului Cultural Național din Ungaria. Proiecțiile au avut loc la Cinematograful Național de Artă Urânia și au fost prezentate, în premieră în Ungaria, o serie de producții cinematografice românești recente, premiate, din România și Republica Moldova. Deschiderea festivalului de film a avut loc pe 7 noiembrie cu proiecția filmului *Libertate*, în prezența membrilor corpului diplomatic acreditat la Budapesta, a regizorului Tudor Giurgiu și a mai multor membri ai echipei de producție. Proiecția a fost urmată de o sesiune Q&A, moderată de teoreticianul de film Gyenge Zsolt, cadru didactic la Institutul de Teorie al Universității de Arte „Moholy-Nagy” din Budapesta. Cu acest prilej, coproducția româno-maghiară s-a lansat în cinematografele din Ungaria, iar proiecția de la Cinematograful Național de Artă Urânia a avut loc cu casa închisă. Pe durata festivalului, în holul cinematografului a fost expusă o selecție de fotografii, cu cadre de la revoluția din '89, realizate de Nicu Cherciu și Péter Fábry. Pe 8 noiembrie a avut loc proiecția filmului documentar *Spioni de ocazie*, cu participarea regizoarei Oana Bujgoi Giurgiu, care a răspuns întrebărilor publicului și la sesiunea Q&A moderată de Buglya Zsófia, director de programe în cadrul Cinematografului Urânia. Săptămâna filmului românesc la Budapesta a continuat pe 9 și 10 noiembrie cu proiecția filmelor *Căutătorul de vânt*, r.: Mihai Sofronea, premiat la Festivalul Internațional de Film de la Sofia, și *Tata mută munții*, r.: Daniel Sandu, nominalizat la mai multe categorii în cadrul

📍 ICR Budapesta, 7-12 noiembrie

Săptămâna filmului românesc la Budapesta, ediția a XVII-a

Galei Premiilor Gopo, TIFF și la Festivalul Internațional de Film de la Shanghai. Pentru cele două pelicule au fost vândute toate biletele disponibile, iar filmul *Tata mută munții* a fost difuzat de două ori în seara zilei de 10 noiembrie. A urmat, pe 11 noiembrie, proiecția multipremiatului film *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu, distins cu 13 premii și 10 nominalizări în 2022 și 2023. Cu acest prilej, la finalul proiecției scenariștii Oana Tudor și Radu Romaniuc au dialogat cu publicul, într-o discuție moderată de Muchichka Laszló, producător și jurnalist. Producția cinematografică din Republica Moldova, *Carbon*, în regia lui Ion Borș, a încheiat ediția din acest an a Săptămânii

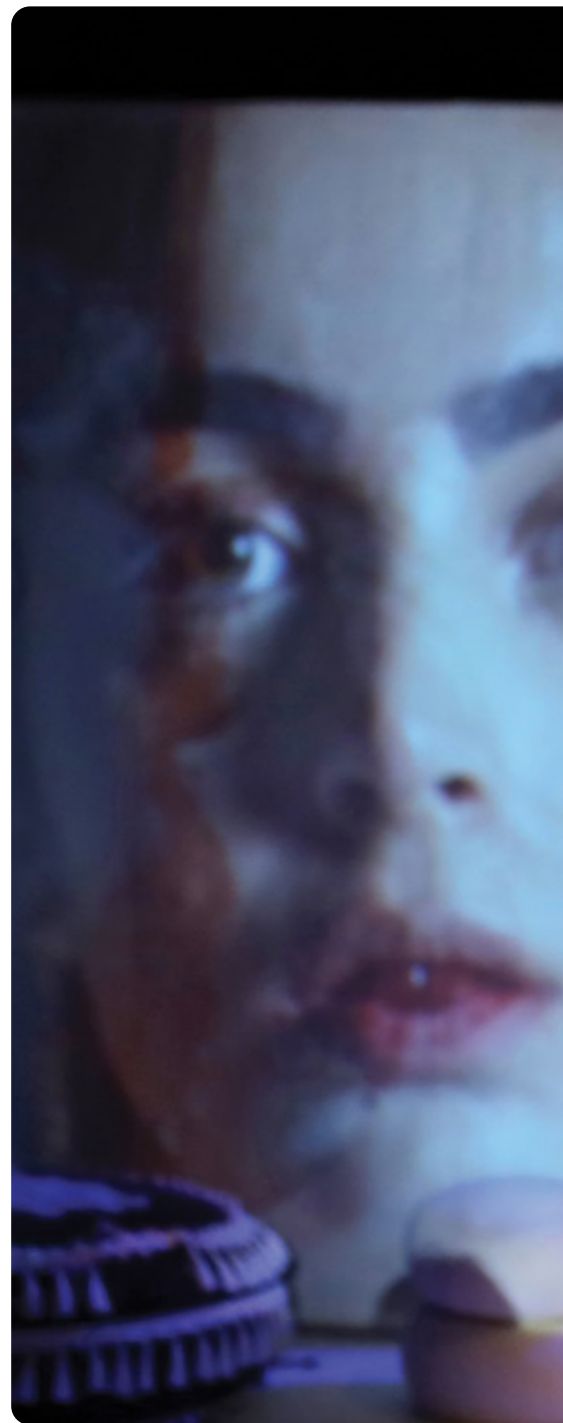
filmului românesc la Budapesta, marcând intenția reprezentanței ICR Budapesta de a include și producții reprezentative din Republica Moldova. Toate proiecțiile au avut loc în limba originală, cu subtitrare în limba maghiară, iar filmele *Libertate*, *Spioni de ocazie* și *Oameni de treabă* au fost subtitrate și în limba engleză. Săptămâna filmului românesc la Budapesta s-a bucurat de o acoperire mediatică importantă, regizorii invitați au oferit interviuri pentru presa scrisă și televiziune (Tudor Giurgiu a fost invitat în emisiune, în direct, la postul ATV). În urma proiecțiilor, atât reviste de specialitate, cât și bloguri au publicat cronici despre filmul *Libertate*, care

imediat după încheierea proiectului a intrat în cinematografele din Ungaria. Partenerii de proiect au fost: Cinematograful Național de Artă Uránia din Budapesta, Fondul Cultural Național din Ungaria, Mythberg Films, Ministerul Afacerilor Externe, Transilvania Film, Ambasadele României și a Republicii Moldova în Ungaria.

28 noiembrie / Recital extraordinar susținut de cunoscutul violonist român Alexandru Tomescu și pianista Sinziana Mircea, cu prilejul Zilei Naționale a României, la Teatrul Național de Dans (Nemzeti Táncszínház) din Budapesta. La sfârșitul programului muzical, muzicienii au fost aplaudați minute în șir de publicul prezent. Evenimentul a fost organizat de Ambasada României în Ungaria, cu sprijinul ICR Budapesta, și a avut loc la Teatrul Național al Dansului (Nemzeti Táncszínház) din Budapesta, din cadrul Complexului Millenáris. După intonarea imnurilor celor două state – România și Ungaria – și cel al Uniunii Europene, a luat cuvântul E.S. domnul Gabriel Șopandă, ambasadorul României în Ungaria, care a transmis mesajul său cu prilejul Zilei Naționale a României. Recitalul celor doi muzicieni a făcut parte din seria concertelor „Remember Enescu”, creat prin Programul „Timișoara, Capitală Europeană a Culturii 2023”, iar programul muzical a cuprins lucrări de Jules Massenet – *Meditație*, Fritz Kreisler – *Schon Rosmarin* și *Caprice Viennois*, George Enescu – *Baladă*, Béla Bartók – *Șase dansuri românești*, Constantin Dimitrescu – *Dans țărănesc*, Camille Saint-Saëns – *Introducere* și *Rondo Capriccioso*. Proiectul „Remember Enescu” face parte din programul Overborder Culture+, derulat de

Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș, cu sume alocate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii. La eveniment au fost prezente peste 300 de persoane, diplomați, reprezentanți ai bisericilor ortodoxă și catolică, personalități din lumea culturală maghiară, precum și reprezentanți ai comunității românești din Ungaria.

1 decembrie / Spectacolul *Virală pe Tik Tok*, producție a Teatrului Giuvlipen din București, la Festivalul Internațional de Teatru „Eroi romi”, ediția a VI-a, organizat de Teatrul Independent din Budapesta. Spectacolul s-a jucat la Casa de Cultură Eötvös10 din Budapesta, cu sala plină. Spectacolul urmărește călătoria remarcabilă a două adolescente legate de prietenie și curaj, care încearcă să devină faimoase pe cea mai populară aplicație social media în rândul tinerilor. Actori: Nicoleta Ghiță și Bianca Mihai; text și regie: Mihaela Drăgan; apariții video: Cezar Grumăzescu și Adrian Mihai Petrache; muzică: Andrei Horjea. Din 2017, Independent Theatre din Ungaria organizează anual Festivalul Internațional de Teatru Rom de la Budapesta, la care au fost invitați anual spectacole din România. Festivalul prezintă companii și artiști romi din mai multe țări europene și își propune să sensibilizeze opinia publică cu privire la situația dificilă a comunităților rome, concentrându-se pe provocările persoanelor care reprezintă o valoare în societate și care pot fi prezentate și dramatizate ca eroi. Ediția a VI-a a festivalului a avut tema „Generații”, s-a desfășurat între 27 noiembrie și 3 decembrie 2023 și a fost organizată în parteneriat cu Casa de Cultură Eötvös10.

ICR BUDAPESTA – 1 DECEMBRIE
SPECTACOLUL „VIRALĂ PE TIK TOK”

📍 ICR Budapesta, 17 iunie 2023

Ziua Universală a lei, sărbătorită la sediul reprezentanței cu muzică, dansuri populare și o expoziție de costume tradiționale

5 decembrie / „Descoperă Timișoara: oraș liber, spirit liber”, eveniment organizat în parteneriat cu Asociația TM2023 pentru a marca 34 de ani de la declanșarea Revoluției din 1989, la Timișoara. Evenimentul s-a deschis cu o serie de proiecții de fotografii și imagini filmate la Revoluția din 1989 (de la Timișoara și București), proiectate pe fațada clădirii Institutului. A urmat vernisajul expoziției de fotografie „Timișoara Incognito – Revoluția din 1989”, semnată de fotograful timișorean Constantin Duma, oferind o privire unică asupra evenimentelor derulate la Timișoara între 16 și 25 decembrie 1989. Expoziția a constat din 34 de fotografii și a fost deschisă în perioada 5 decembrie 2023 – 31 ianuarie 2024. Curatorul expoziției este Elena Aronoaie-Adorian, artist vizual și lector la Facultatea de Arte și Design din Timișoara și director de creație la Epic Society. Evenimentul a fost deschis de Ioana Anghel, directorul ICR Budapesta, E.S. domnul Gabriel Șopandă, ambasadorul României în Ungaria și Ovidiu Megan, directorul executiv al Asociației TM2023. Totodată, fotograful

Constantin Duma a povestit publicului prezent despre evenimentele anului 1989 de la Timișoara. Seara a continuat cu un concert de chitară susținut de Ilie Stepan și Horea Crișovan, doi artiști de excepție, cu contribuții semnificative în peisajul muzical românesc. Programul abordat de artiști a fost alcătuit în consonanță cu tematica evenimentului și a cuprins adaptări pentru duo de chitară: *War seeds, De toamnă, Forest song, Eterna tranziție, M'may, Turbo blues, Fragile, Wish you were here, Mother, In the death car, Hotel California*.

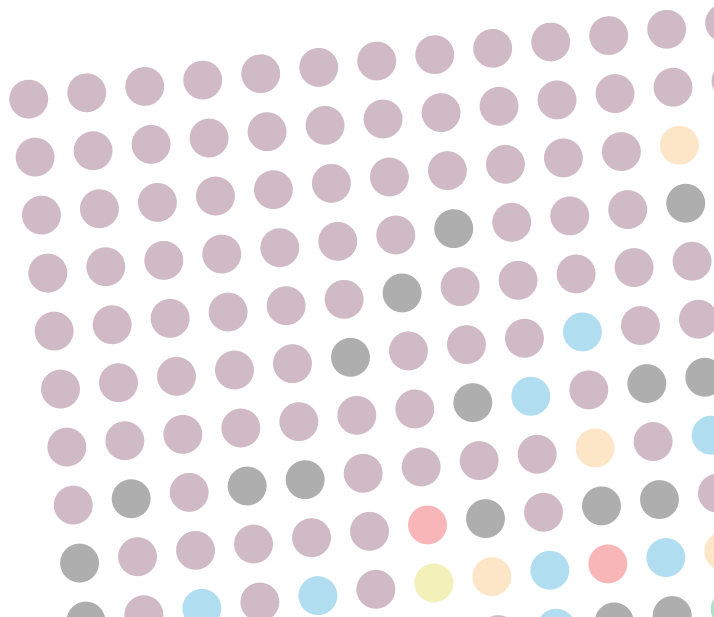
7 decembrie / Proiecția filmului *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu, la Cinematograful Belvárosi Mozi din Seghedin. Sub auspiciile proiectului Săptămâna filmului românesc la Budapesta, unul de tradiție al reprezentanței, ICR Budapesta a continuat promovarea celor mai noi producții cinematografice românești în spațiul maghiar, pentru a atrage cât mai mult public. În acest context, ICR Budapesta a organizat proiecția filmului *Oameni de treabă* la cel mai important cinematograful din Seghedin unde, în anii anteriori, au mai avut loc proiecții de film românesc.

12 decembrie / Conferința susținută de istoricul Ștefan Lemny, organizată cu ocazia Anului Cantemir în cadrul simpozionului „Istории paralele: Dimitrie Cantemir și Francisc Rákóczi al II-lea”, la Institutul Democrației din Budapesta. ICR Budapesta a marcat astfel Anul Dimitrie Cantemir – la 350 de ani de la nașterea și 300 de ani de la moartea cărturarului umanist român. Moderatorul evenimentului a fost istoricul dr. Tóth Ferenc, consilier științific la Institutul de Istorie al Academiei Ungare. În continuarea lucrării de celebrare a prințului și cărturarului moldovean Dimitrie Cantemir (1673-1723), conferința „Istории paralele: Dimitrie Cantemir și Francisc Rákóczi al II-lea” a propus o lectură comparativă cu Francisc Rákóczi II (1676-1735), ilustrul său contemporan. Conferința a fost susținută în limba franceză, cu traducere proiectată, în limba maghiară. Discuțiile au avut loc în limba maghiară și limba română, cu traducere consecutivă. Dr. Ștefan Lemny este specialist în istoria secolului al XVIII-lea și în istoria culturală. Fost cercetător la Institutul de istorie „A. D. Xenopol” din Iași, s-a stabilit în Franța, devenind responsabilul colecțiilor de istorie pentru Europa centrală și orientală la Biblioteca Națională a Franței. În centrul preocupărilor sale s-au aflat viața și opera lui Dimitrie Cantemir, subiectul lucrării *Les Cantemir: l'aventure européenne d'une famille princière au XVIIIe siècle* (Paris, 2009), distinsă cu premiul „N. Iorga” al Academiei Române. Partenerul evenimentului a fost Democracy Institute, cu sediul în centrul capitalei ungare, în clădirea fostei Universități Central-Europene (CEU).

18-19 decembrie / Două concerte de colinde, în interpretarea Corului „Academica” al Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, dirijat de Iulia Roman, la Budapesta și Seghedin. Evenimentele s-au adresat atât comunităților de români din Ungaria, cât și publicului ungar doritor să descopere colinde românești. Primul concert a fost programat la Biserica Rózsafűzér Királynéja din Budapesta, o clădire emblematică ce datează din anul 1905, cu o istorie bogată, care găzduiește concerte corale și de orgă. Cel de-al doilea concert a avut loc la Seghedin și a fost organizat în parteneriat cu Biblioteca „Somogyi Károly”, gazda evenimentului. Corul „Academica” i-a avut în componență pe interpreții Ciprian Cătălin Roman, Adrian Călin Boba, Denis Enache, Patrik Stepan, Antonio Știopon, Ion Alexandru Ardereanu, Marius Bârzan, Florin Filip și Viorel Drăghici, solista Lăcrămioara Maria Covaciu și dirijorul Iulia

Roman. Programul concertelor a inclus colinde și piese din repertoriul clasic românesc: *Gazde mari, nu mai dormiți și lată, vin colindători* – T. Brediceanu, În seara de Moș Ajun – M. Trache, *Moș Crăciun* – D.G. Kiriac, *Astăzi s-a născut Hristos*, Închinarea mașilor, *Praznic luminos și Ziurel de ziuă (La poartă la Tarigrad)* – T. Popovici etc.

29 decembrie / Lansarea proiectului „Aproape 20 de ani. Noul val al filmului românesc”, o retrospectivă a celor mai importante producții cinematografice din ultimele două decenii, premiate și apreciate de public. ICR Budapesta a luat, începând cu luna decembrie 2023, seriile de film organizate la sediul său. Primul film românesc selectat a fost *Aferim*, r.: Radu Jude. În anul 2025 se vor împlini 20 de ani de când regizorul Cristi Puiu i-a fost decernat primul premiu important pentru filmul românesc la Cannes, pentru *Moartea domnului Lăzărescu*. Programul ICR a venit în întâmpinarea acestei aniversări printr-o retrospectivă a celor mai importante capodopere ale cinematografului românesc.

CHIȘINĂU

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „MIHAI EMINESCU” DE LA CHIȘINĂU

ICR Chișinău. 28 februarie 2023
Spectacolul *Trilogia Speranței. Matca*
la Teatrul Fără Nume, Centrul de Cultură
și Artă „Ginta Latină”

15 ianuarie / Colocviul „Un Eminescu al generației mele: 140 de ani de la debutul editorial”, organizat în colaborare cu Muzeul Național al Literaturii Române „Mihail Kogălniceanu”, gazda evenimentului, cu Uniunea Scriitorilor din Moldova și Institutul de Filologie „B.P. Hașdeu”, în cadrul unei serii de manifestări consacrate Zilei Culturii Naționale. La dezbateri au participat: Teo Chiriac, poet, președintele Uniunii Scriitorilor din Moldova, Nina Corcinschi, critic literar, directoarea Institutului de Filologie „B.P. Hașdeu”, Vitalie Ciobanu, critic literar, prozator, președinte al Centrului PEN din Republica Moldova, Paula Erizanu, poetă, jurnalist la BBC, Vladimir Beșleagă, scriitor, Alex Cosmescu, poet, doctor în filologie, Institutul de Filologie. Colocviul a fost moderat de Maria Șleahțișchi, directoarea generală a Muzeului.

15-30 ianuarie / Promovarea proiectului online „Ziua Culturii Naționale în România și Republica Moldova: duplex de politici culturale”, produs de PostModernism Museum din România prin platforma Formare Culturală. Conferințele tandem au avut ca punct de pornire problematici și unghiuri de expertiză diverse ale unor experți din Republica Moldova și România, în contextul actual de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană și al conflictului din regiune. Evenimentele tematice au fost moderate de Oana Năsui, analist cultural, fiind acceptate întrebări în timp real. Prima conferință, intitulată „Strategii culturale și politici publice la nivel local” (15 ianuarie 2023) a fost axată pe documentele programatice dezvoltate la nivel local și de județ/raion în direcția culturii ca factor de bunăstare socială și educație pe parcursul vieții, completată de opiniile unor experți în politici publice și facilitatori comunitari. Au participat: Silvia Strelciuc, expert național Republica Moldova, coordonator Strategia Culturală Cahul; Simona Neumann, expert internațional, coordonator Strategia Culturală Cahul; Mihaela Pușnava, coordonator Strategia Culturală a orașului Baia Mare; Aliona Țurcan, expert politici publice Republica Moldova și Laura Panait, facilitator comunitar România. Cea de-a doua conferință, „Priorități în domeniul culturii și educației din România și Republica Moldova” (23 ianuarie 2023), s-a referit la prioritățile în domeniul cultural, la strategiile sectoriale naționale din domeniul culturii, educației, digitalizării și dezvoltării durabile și la legislația specifică din România și Republica Moldova. Experții invitați au fost: Andrei Chistol, secretar de stat Ministerul Culturii Republica Moldova; Orest Dabija, membru al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova și al Consiliului de acordare a suportului financiar pentru producțiile de film și alte opere audiovizuale; Cristina Cotenescu, Unitatea de Politici Publice, Ministerul Culturii România și Sergiu Musteață, istoric, profesor, expert patrimoniu. Ultima conferință, „Cultura și educația în contextul integrării europene a Republicii Moldova” (30 ianuarie 2023) a pus în discuție teme precum identitate, cetățenie, educație, democrație. Experții invitați au fost: dr. Igor Cașu, director al Agenției Naționale a Arhivelor, lector universitar și director al Centrului pentru Studierea Regimurilor Totalitare și Războiului Rece, Universitatea de Stat din Moldova; dr. Svetlana Suveică, profesor de istorie modernă a estului european la Universitatea din Göttingen, cercetător asociat al Institutului-Leibniz de Studii Est și Sud-Est Europene din Regensburg,

Germania, coeditor al revistei *Journal of Romanian Studies*, revistă a Society of Romanian Studies, și Petru Negură, lector la Catedra de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea Liberă Internațională din Moldova (Chișinău), cercetător superior la Centrul de Sociologie și Psihologie Socială, Institutul de Studii Juridice, Politice și Sociologice (Chișinău), cofondator *Platzforma* - revista de critică socială, membru al Consiliului de Administrație al Societății de Studii Românești. Proiectul a fost produs cu ocazia Zilei Culturii Naționale în România de platforma Formare Culturală, în urma unui apel public de proiecte finanțate de Ministerul Culturii al Republicii Moldova.

24 ianuarie / Prelegeri publice dedicate Unirii Principatelor Române, la Universitatea de Stat a Moldovei, Aula „Regina Maria”, Chișinău. Proiect realizat în colaborare cu Universitatea de Stat a Moldovei - Facultatea de Istorie și Filosofie, Asociația Istoricilor din Republica Moldova „Alexandru Moșanu”, Centrul de Excelență INIS „ProMemoria”, USM, Liceul Teoretic „Alexandru Ioan Cuza” din Chișinău, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași - Facultatea de Istorie. Manifestarea cultural-științifică a fost dedicată împlinirii a 164 de ani de la Unirea Principatelor Române, Moldova și Țara Românească. Printre cei peste 120 de iubitori de istorie și cultură românească s-au aflat și au adresat mesaje de salut: Igor Șarov, rectorul Universității de Stat a Moldovei, gazda evenimentului, Narcis-Ionuț Afrăsinei, director adjunct ICR Chișinău, prof. univ. dr. Anatol Petrencu, președinte al Asociației Istoricilor din Republica Moldova „Alexandru Moșanu”, Tatiana Nagnibeda-Tverdohleb - director Liceul Teoretic „Alexandru Ioan Cuza”, Chișinău, precum și alți reprezentanți ai mediului cultural, politic și administrativ din Republica Moldova. În cadrul evenimentului au susținut prelegeri istorice de pe ambele maluri ale Prutului: prof. univ. dr. Anatol Petrencu, lect. univ. dr. Mircea-Cristian Ghenghea, dr. hab. Alexandru Arseni, cercetătorul științific dr. Ion Negrei și directorul adjunct al Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală, Elena Cojocari. Publicul prezent s-a bucurat, la încheierea manifestării, de un moment artistic, de muzică și poezie românească, susținut de elevii Liceului Teoretic „Alexandru Ioan Cuza” din Chișinău, sub bagheta conducătorului artistic Tatiana Argint.

28 februarie / Trilogia Speranței. Matca – spectacol de teatru inspirat din opera scriitorului Marin Sorescu, la Teatrul Fără Nume, Centrul de Cultură și Artă „Ginta Latină” din Chișinău. Premiera spectacolului *Trilogia Speranței. Matca* după Marin Sorescu, în regia Marianei Cămărășan, din data de 28 februarie, a fost un eveniment susținut de ICR Chișinău în contextul marcării a 87 de ani de la nașterea lui Marin Sorescu (29 februarie 1936 – 8 decembrie 1996).

5 martie – 30 aprilie / Promovarea agendei AFCN în Republica Moldova. În perioada martie – aprilie 2023, ICR Chișinău a promovat programele și sesiunile de finanțare incluse în agenda Administrației Fondului Cultural Național (AFCN), întrucât acestea sunt eligibile și pentru operatorii culturali din Republica Moldova. Demersul ICR Chișinău a constat în informarea partenerilor locali cu privire la termene și condiții de participare și încurajarea acestora să acceseze liniile de finanțare nerambursabilă în vederea organizării unor proiecte ce promovează cultura română pe teritoriul Republicii Moldova. Informările au fost realizate de Narcis Afrăsinei, directorul adjunct al ICR Chișinău, în cadrul întâlnirilor cu partenerii strategici locali: Ministerul Culturii al Republicii Moldova, CNC Moldova, Muzeul Național de Artă al Moldovei, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” ș.a.

5-9 martie / Participarea artistului vizual român Pavel Brăila, originar din Republica Moldova, la Festivalul Internațional de Film Documentar din Salonic, Grecia. Printre secțiunile și evenimentele organizate în cadrul festivalului, la care a participat și Pavel Brăila, se numără: Agora DOC Market – videoteca pentru documentare finalizate; Forumul de Pitching Thessaloniki – pentru documentare în curs de dezvoltare; Agora DOCs – pentru filme aflate în faza de post-producție și Agora LAB – pentru documentarele naționale, în toate etapele de dezvoltare. De asemenea, Pavel Brăila, alături de alți patru documentariști originari din Basarabia, Ana Gurdiș, Ana Felicia Scutelnicu, Olga Lucovnicova, Ksenia Ciuvaseva, a participat la festival în cadrul secțiunii Agora – Meet the Future, cu un focus asupra cineaștilor și a cinematografiei din Republica Moldova. În acest context, Pavel Brăila a susținut prelegerea „Cooking a film on Moldovan recipe”, urmată de o prezentare a proiectu-

lui documentarului *Odiseea – MD*, aflat în lucru. În sala de conferințe au fost prezenți mai mulți producători europeni, selecționeri pentru festivaluri internaționale de film documentar și reprezentanți ai televiziunilor BBC, Arte, ZDF, Current time, HBO Europe etc. În urma participării la festival, Pavel Brăila a primit o ofertă de colaborare de la Taskovski Films, unul dintre cei mai mari distribuitori de filme documentare.

15-21 martie / Proiecții de film în cadrul Zilelor Francofoniei în Republica Moldova. Pentru a celebra Ziua Internațională a Francofoniei și cu ocazia împlinirii a 30 de ani de când România a devenit membru cu drepturi depline al Organizației Internaționale a Francofoniei, Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe, a organizat o serie de trei proiecții ale filmului *Tata mută munții*, r. Daniel Sandu (2021), la Chișinău și Bălți, și două proiecții ale filmului *Străjerii Deltei*, r. Liviu Mărghidan (2021), la Bălți și Orhei. Evenimentele, organizate în colaborare cu instituțiile de învățământ liceal și universitar care au ca obiect de activitate studiul intensiv al limbii franceze și cu Biroul Național al Agenției Universitare a Francofoniei (AUF) din Republica Moldova, au fost incluse în programul oficial al Zilelor Francofoniei în Republica Moldova. Pelicula *Tata mută munții* a fost prezentată, în premieră în Republica Moldova, la Universitatea Liberă Internațională din Moldova (ULIM), la Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți (USARB), la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău (UPSIC). Pelicula *Străjerii Deltei* a fost prezentată la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din Bălți și la Liceul Teoretic „Ion Creangă” din Orhei.

23 martie / Concert extraordinar pentru a marca Unirea Basarabiei cu România din 27 martie 1918, la Palatul Republicii din Chișinău. Eveniment organizat în colaborare cu Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” din Chișinău și Filarmonica „George Enescu” din Botoșani, cu sprijinul Primăriei Municipiului Botoșani. Programul, care a inclus *Simfonia a IX-a* de Ludwig van Beethoven și *Rapsodia nr. 1* de George Enescu, a fost interpretat de peste 150 de muzicieni, membri ai Orchestrei Simfonice a Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchevici” din Chișinău și ai Orchestrei Simfonice a Filarmonicii „George Enescu” din Botoșani, sub bagheta ma-

⌄ ICR Chișinău, 11 decembrie 2023

„Împreună de Sărbători” - concert festiv de colinde, pe scena Teatrului Național de Operă și Balet „Maria Bieșu” din Chișinău

estrului Mihail Agafița, de Capela Corală Academică „Doina”, dirijor Ilona Stepan, precum și de soliștii Tatiana Costiuc (soprană), Taisia Caraman (mezzosoprană), Paul Celmare (tenor, România), Sergiu Garabajii (bariton). Concertul a fost difuzat în direct de Radio Moldova Muzical.

23 martie - 23 aprilie / Expoziția „Ambalaj pentru suflet”, a artistei Suzana Fântânariu, la Facultatea de Arte Plastice și Design din Chișinău. Proiect realizat în colaborare cu Muzeul Național Brukenthal, Muzeul Municipal „Regina Maria” din Iași, Facultatea de Arte și Design

din Iași, Facultatea de Arte Plastice și Design din Chișinău, cu susținerea Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova din cadrul Guvernului României și a Primăriei Municipiului Iași. Vernisajul a avut loc la 23 martie, la Facultatea de Arte Plastice și Design din Chișinău, unde a putut fi vizitată până la data de 23 aprilie 2023.

23 martie - 30 aprilie / Expoziția „Artiști români pe mapamond” la Muzeul Național de Artă al Moldovei din Chișinău. Proiect organizat în colaborare cu Muzeul Național Brukenthal, Ministerul Culturii din România și Muzeul Național de Artă al Moldovei. Expoziția „Artiști români pe mapamond”, unul dintre cele mai mari evenimente de acest fel dedicate artei contemporane românești, a cuprins lucrări din colecția avocatului George Șerban, realizate de peste 50 de artiști români

⌄ ICR Chișinău, 15 iulie 2023

Concertul de muzică barocă „Flori Muzicale”,
în curtea Centrului ArtCor © Efremoff Studio

care s-au stabilit în țări din întreaga lume, unde au activat sau încă activează, și a conținut aproximativ 60 de lucrări de pictură, desen, acuarelă, litografie și sculptură. Au fost expuse lucrări semnate de George Apostu, Victor Brauner, Cristian Breazu, Tudor Banuș, Livia Balu, Georgeta Borusz, Ciobanu Victor Vladimir, Doru Covrig, Doina Botez, Oana Cajal, Petru Csehi, Aurel Cojan, Damo Istvan, Horia Damian, Wanda Decca, Camilian Demetrescu, Adrian Dumitrache, Ana Golici, Nicolae Golici, Harry Guttman, Herold Jacques, Hildegard Kleper Paar, Marcel Iancu, Ion Nicodim, Kovacs Johanna, Denissa Șerban Maschek, Wanda

Mihuleac, Paul Neagu, Petre Balanica Nicăpetre, Peter Pusztai, Jules Perahim, Raluca Pilat, Georgeta Irina Pusztai, Valentin Popa, Adrian Pora, Magdalena Rădulescu, Dodi Romanai, Petre Rusu, Hedda Sterne, Saul Steinberg, Delia Perrois Sechel, Petre Velicu, Csaba Zemlenyi, Miha Vulcănescu, Traian A. Filip, Kira Cristinel Popescu, Alma Mariana Ștefănescu-Scheinder, Alexandre Istrati, Sofia Frankl, Gert Fabritius.

23-24 martie / Conferința științifică „Universitățile în spațiul cultural comun”, la sediul Universității de Stat din Moldova. Evenimentul organizat de Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, în colaborare cu Universitatea de Stat din Moldova și Universitatea din București, a reconfirmat colaborarea consistentă și neîntreruptă dintre importante instituții din România și Republica Moldova și

s-a desfășurat sub patronajul Președintelui Republicii Moldova, E.S. doamna Maia Sandu și al Președintelui României, E.S. domnul Klaus Werner Iohannis. În cadrul conferinței științifice „Universitățile în spațiul cultural comun”, din seria „Cultura și Dialogul academic – deschideri spre viitorul comun european”, au luat cuvântul: conf. univ. dr. Igor Șarov, rectorul Universității de Stat din Moldova, prof. univ. dr. Marian Preda, rectorul Universității din București; Valentina Chicu, consilier al Președintelui Republicii Moldova în domeniul educației și cercetării, prof. dr. arh. Sergiu Nistor, consilier prezidențial, Departamentul Cultură, Culte și Minorități Naționale, Administrația Prezidențială a României; președintele Institutului Cultural Român, Liviu Jicman; conf. univ. dr. Sorin Costreie, prorector, Universitatea din București; prof. univ. dr. Bogdan Murgescu, prorector pentru bugetare și resurse umane și cadru didactic la Facultatea de Istorie a Universității din București; conf. univ. dr. Florentina Nițu, decanul Facultății de Istorie din cadrul Universității din București. Printre cei care au susținut comunicări s-au numărat: prof. univ. dr. Adrian Cioroianu („Două state, un singur patrimoniu. Colaborarea dintre Republica Moldova și România în unele dosare UNESCO”), conf. univ. dr. Ionuț Bogdan Dima, Facultatea de Drept din cadrul Universității din București, conf. dr. Dumitru Dodul („Programele de master cu dublă diplomă: realități și perspective”), prof. dr. Ion Eremia (Centrul de Studii Interdisciplinare „Silviu Dragomir” – din experiența de colaborare dintre Universitatea de Stat din Moldova și Universitatea din Oradea), prof. dr. Aliona Grati („*Chișinăul nu se dă cadou* sau contribuția lui Gala Galaction la patrimoniul mitologic al capitalei Basarabiei”), dr. Valentin Maier („Mai mult decât instituții de învățământ superior: universitățile din București și Chișinău ca factor modernizator (1945-2023)”), conf. dr. Sergiu Matveev („Cartierul Universitar Chișinău – 140 de ani de istorie”), conf. dr. Alexandru Murad Mironov („Memoria instituțională reflectată în documentele academice ca parte a dialogului cu trecutul recent”), drd. Gabriela Nisipeanu (Programul ERASMUS), drd. Sorin Șclearuc („O limbă, o istorie, un tricolor: filmul artistic din RSS Moldovenească ca mijloc de conservare a identității naționale (anii 1960-1970)”), drd. George Paul Volceanov („Poezie, rap și argou la sud și nord de Prut”), drd. Maria Zinovii („Seminarul Teologic din Chișinău, instrument și promotor al continuității istorico-naționale românești”). Parteneri media: TVR Moldova, Radio Chișinău.

25 martie / Masterclass cultural cu Dragoș Buhagiar și Aura Corbeanu. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău, în colaborare cu TVR Moldova și „Teatrul Fără Nume”, a organizat, în contextul Zilei Internaționale a Teatrului, două evenimente cu participarea unuia dintre cei mai cunoscuți și apreciați scenografi din România, lect. univ. dr. Dragoș Buhagiar, președintele UNITER. Primul eveniment a fost înregistrarea „Întâlnirilor TVR Moldova” cu Dragoș Buhagiar, o emisiune cu o tradiție de peste șase ani, la care sunt invitați să participe oameni de cultură din România, desfășurată sub forma unui interviu cu public, moderat de jurnalista Natalia Catană. Al doilea eveniment, programat imediat după înregistrarea emisiunii, a fost masterclass-ul cu tema „Mobilitatea culturală și creativă în contextul actual”, susținut de scenograful Dragoș Buhagiar, cu participarea prof. univ. dr. Aura Corbeanu, expert în proiecte și programe culturale naționale și internaționale, vicepreședintele UNITER. Masterclass-ul a avut ca element central de dezbatere scenografia spectacolului *Trilogia Speranței. Matca*, iar la finalul acestuia a urmat o sesiune Q&A cu publicul.

25-26 martie / Două spectacole ale Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Iași, prezentate în Republica Moldova. În contextul marcării Unirii Basarabiei cu România și Zilei Internaționale a Teatrului, ICR Chișinău a sprijinit miniturneul Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Iași pe scena Teatrului Național „Mihai Eminescu” din Chișinău, în cadrul celei de-a noua ediții a festivalului „ReUniuni Teatrale”, cu producțiile de succes *1984*, regia: Claudiu Goga, și *Gaițele*, regia: Ovidiu Lazăr. Ambele reprezentații au fost întâmpinate cu mult entuziasm și au fost răsplătite cu minute în șir de aplauze la scenă deschisă. Proiectul „ReUniuni Teatrale” a fost inițiat cu scopul de a aduce împreună creatori și public de teatru de pe cele două maluri ale Prutului, de a promova o spiritualitate comună. Partener: Primăria Municipiului Iași.

27-30 martie / Atelier de încondeiere a ouălor. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, în colaborare cu Complexul Național Muzeal ASTRA Sibiu, Consulatul General al României la Bălți, Centrul Republican pentru Copii și Tineret – ARTICO din Chișinău, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” din Chișinău și Muzeul

Național de Etnografie și Istorie Naturală, a organizat, în contextul apropierii sfințelor sărbători de Paști, o serie de ateliere dedicate tradiției încondeierii ouălor. Cele patru evenimente s-au desfășurat sub conducerea unui specialist etnograf, Sebastian Paic, muzeograf și colecționar de costume populare. Primul eveniment, găzduit la 27 martie de Colegiul Pedagogic „Ion Creangă” din Bălți, a reunit tineri iubitori de tradiții românești și profesori interesați de păstrarea și perpetuarea obiceiurilor strămoșești. Peste 50 de persoane din zona de nord a Republicii Moldova (Bălți, Glodeni, Soroca) au avut ocazia să se familiarizeze cu tehnicile tradiționale de încondeiere a ouălor și să asiste la un adevărat curs dedicat răspândirii, istoriei și importanței acestei arte. La al doilea atelier, desfășurat pe 28 martie la Centrul Republican pentru Copii și Tineret – ARTICO din Chișinău, au asistat elevi de la școlile din capitala Republicii Moldova, mulți dintre ei veniți împreună cu părinții sau bunicii, alături de pedagogii centrului. Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău a fost gazda celui de-al treilea masterclass dedicat tradițiilor pascale, la el participând peste 60 de studenți de la Facultatea de Istorie, profesori și jurnaliști. Seria atelierelor dedicate tehnicilor tradiționale de încondeiere a ouălor a fost încheiată la Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” din Chișinău.

2-4 aprilie / Vizita de documentare a scriitorului Dumitru Crudu la Timișoara. ICR Chișinău a sprijinit vizita de documentare întreprinsă de scriitorul Dumitru Crudu, redactor-șef al revistei *Timpul* din România, pentru a participa la conferința laureatului Nobel pentru Literatură, scriitorul Orhan Pamuk. Evenimentul s-a înscris într-o serie mai largă de acțiuni organizate de Universitatea de Vest din Timișoara (UVT), sub genericul „La UVT, Cultura este Capitală”. Conferința a fost inclusă în Programul Cultural „Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii”. Vizita de documentare a urmărit și cunoașterea mediului literar-artistic și academic din localitate, discuții cu scriitori, critici literari, profesori, familiarizarea cu evenimentele programului „Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii”, în vederea promovării lor în spațiul Republicii Moldova, consolidarea relațiilor dintre scriitorii și profesorii din cele două țări.

4 aprilie – 4 august / Prima ediție a proiectului cultural-educativ „Teatru pe roți”, constând în organizarea unor activități cultural-educative, premise ale consolidării coeziunii comunităților locale prin asigurarea accesului liber la cultură. ICR Chișinău a susținut organizarea proiectului-pilot „Teatru pe roți”, organizat de Centrul pentru Resurse Media, care a prezentat cinci spectacole de teatru și ateliere de arta vorbirii și arta actorului pentru copii și adolescenți în trei localități rurale din Republica Moldova: satul Hîrbovăț (raionul Anenii Noi), satul Camenca (raionul Glodeni) și satul Horești (raionul Ialoveni). Atelierele de arta vorbirii și arta actorului s-au desfășurat în perioada 8 aprilie – 29 iulie, la Liceul Teoretic „Ion Creangă” din satul Hîrbovăț, Liceul Teoretic Horești și Gimnaziul Camenca, și au fost susținute de Eugen Matcovschi, actor și regizor, director fondator al Teatrului laborator „Arta și gândul”. Spectacolele de teatru au fost susținute de trupele teatrelor „Alexei Mateevici”, „Lucefărul” și Laborator „Arta și Gândul” și s-au desfășurat după următorul program: *Destin*, adaptare după Vladimir Beșleagă, producție a Teatrului „Alexei Mateevici”, regia/adaptare scenică Dana Strungaru. Reprezentații: 4 aprilie – Hîrbovăț; 11 aprilie – Horești; 25 aprilie – Camenca; *Păcală* de Petre Dulfu, producție a Teatrului Republican „Lucefărul”, regia Ion Jitari. Reprezentații: 2 mai – Hîrbovăț; 9 mai – Camenca; 16 mai – Horești; *Cuiul lui Pepelea* de Vasile Alecsandri, producție a Teatrului Laborator „Arta și Gândul”, regia Eugen Matcovschi. Reprezentații: 29 iunie – Hîrbovăț; 4 iulie – Camenca; 11 iulie – Horești; *Să le spunem pe nume*, după texte scrise de dramaturgi ucraineni, producție a Teatrului „Alexei Mateevici”, regia Luminița Țicu. Reprezentații: 18 iulie – Hîrbovăț; 25 iulie – Horești; 4 august – Camenca.

25-27 aprilie / ICR Chișinău a acordat două premii în cadrul Concursului Internațional de Canto Academic „Alexei Stârcea” și a sprijinit organizarea celei de-a XIII-a ediții a evenimentului biennial cu tradiție, organizat de Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, în colaborare cu Uniunea Muzicienilor din Republica Moldova și cu susținerea Ministerului Culturii al Republicii Moldova. Câștigătorii premiului I acordat de ICR Chișinău la cele 2 categorii, Voce femei și Voce bărbați, au fost Alexandra Procopovici din Republica Moldova și Paul Celmare din România. Concursul a avut loc în perioada 25-27

aprilie 2023 la Palatul Republicii din Chișinău. Evenimentul, unul dintre cele mai longevive concursuri dedicate în exclusivitate interpreților de canto academic din regiune, a oferit oportunități și perspective de lansare pentru tinerii talentați din România, Republica Moldova și Ucraina. Anul acesta, sub umbrela festivalului și cu sprijinul ICR Chișinău a avut loc masterclass-ul de acompaniament pianistic pentru interpreții de operă și lied susținut de Vasilica Stoiciu-Frunză. Evenimentul, cu titlul „Sunetul de lângă tine”, a avut loc în cadrul Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”, la 25 aprilie, și s-a bucurat de o atenție deosebită din partea elevilor și studenților disciplinelor pian și canto academic. Gala Laureatilor Concursului de Canto Academic „Alexei Stârcea” s-a desfășurat la Palatul Republicii din Chișinău, în prezența a peste 100 de persoane. După ceremonia de acordare a premiilor, spectatorii au asistat la un recital extraordinar de muzică oferit atât de laureații și câștigătorii premiilor, cât și de membrii juriului.

3-5 mai / Masa rotundă „Teatrul în deșert – Manifest Ofensatoriu”, proiect organizat de ICR Chișinău în colaborare cu „Teatrul Fără Nume”, din cadrul Centrului Cultural „Ginta Latină”. Evenimentul a avut loc în prezența managerilor culturali Mihai Constantin, manager al Teatrului „Tony Bulandra” și președinte fondator al Babel FAST, și Ionuț Gabriel Gavriță, director de scenă la Teatrul „Tony Bulandra” și membru în board-ul Babel FAST. Masa rotundă a fost dedicată modului de organizare a activităților culturale, în lumina noilor provocări zonale (conflict, valuri de refugiați, propagandă) și s-a desfășurat în perioada minista-giunii Teatrului din Mariupol (Ucraina) pe scena „Teatrului Fără Nume” din Chișinău. La prezentările susținute de cei doi invitați au asistat și au discutat directori sau reprezentanți ai celor mai importante instituții teatrale din Chișinău. Printre participanții la masa rotundă s-au numărat: Narcis-Ionuț Afrăsinei, director adjunct ICR Chișinău; Ludmila Kolosovich, director și regizor al Teatrului Dramatic Regional Academic Donețk, din orașul Mariupol; Dmitrii și Vera Marichka, actori ai Teatrului Dramatic Regional Academic Donețk, din Mariupol; Nicu Țărnă, director al „Teatrului Fără Nume” din cadrul Centrului Cultural „Ginta Latină” din Chișinău, gazda evenimentului.

4-7 mai / ICR Chișinău a oferit trei premii la cea de-a XXV-a ediție a Salonului Internațional de Carte Pentru Copii și Tineret, desfășurat la Complexul Expozițional „Moldexpo”. Proiectul a fost organizat în colaborare cu Secția Națională a Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret (IBBY), Ministerul Culturii din Republica Moldova, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, Primăria municipiului Chișinău, Direcția generală Educație, Tineret și Sport Chișinău, Biblioteca municipală „B.P. Hașdeu”, Uniunea Editorilor din Republica Moldova, Uniunea Scriitorilor din Moldova, Uniunea Artiștilor Plastici

⇨ ICR Chișinău, 4-7 mai 2023

Salonul Internațional de Carte Pentru Copii și Tineret,
ediția a XXV-a

din Moldova, CIE „Moldexpo”. Au fost desemnați următorii câștigători: premiul „Ion Creangă” pentru întreaga activitate în domeniul literaturii pentru copii – Iulian Filip; premiul „Igor Vieru” pentru întreaga activitate în domeniul ilustrației de carte pentru copii – Alexei Colîbneac; premiul „Grigore Vieru” pentru poezia pentru copii – Irina Nechit (pseudonimul literar al Irinei Popa).

11-26 mai / Proiecții de film românesc la Festivalul de Film și Cultură Europeană din Republica Moldova, la Chișinău, Bălți, Cahul, Ungheni, Fălești și Leova. ICR Chișinău, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe, a asigurat proiecția filmelor: *Marocco/Mikado*, r.: Emanuel Pârnu (2021), *Acasă*, r.: Radu Ciorniciuc (2020), și *Servitorii/Servants*, r.: Ivan Ostrochovsky (2020), coproducție Slovacia - România - Cehia - Irlanda.

13 mai / Ziua Europei la Chișinău, sărbătorită la standul românesc din cadrul Orașelului European, în Piața Marii Adunări Naționale din capitala Republicii Moldova. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, în colaborare cu Ambasada României în Republica Moldova, a organizat, cu ocazia manifestărilor prilejuite de marcarea Zilei Europei la Chișinău, un atelier de pictură pe față (*face painting*) pentru copiii care au vizitat Orașelul European 2023. Atelierul a fost susținut de Tatiana Marinescu, profesor de pictură în cadrul Centrului Republican pentru Copii și Tineret din Chișinău, și s-a desfășurat la standul României, oferind un moment de bucurie celor peste 100 de copii din Chișinău veniți împreună cu familiile să sărbătorească Ziua Europei în Piața Marii Adunări Naționale din Chișinău.

13 mai / Noaptea Muzeelor, ediție comună România – Republica Moldova, proiect realizat în colaborare cu Rețeaua Națională a Muzeelor din România. ICR Chișinău a contribuit la promovarea evenimentului și a intermediat contacte de prezentare și promovare (interviuri, participări la emisiuni radio și televiziune) între reprezentanții instituțiilor organizatoare și reprezentanți ai mass-media locale. Pentru ediția din acest an, în premieră, muzeele de peste Prut înscrise au beneficiat de promovare și de reprezentare alături de cele din

România, în cadrul platformei comune noapteamuzeelor.org. Ediției speciale din acest an s-au alăturat 21 instituții muzeale din Chișinău și din raioanele Republicii Moldova. Platforma noapteamuzeelor.org a fost creată, gestionată și pusă la dispoziția muzeelor partenere, în mod gratuit, de Rețeaua Națională a Muzeelor din România (RNMR).

16 mai / Târgul Educațional Student #UDJG, organizat de Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, cu susținerea Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, la Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Târgul educațional a fost o întâlnire directă între elevi de liceu și cadre didactice, studenți actuali și absolvenți de succes ai universității. Au avut standuri toate cele 14 facultăți ale UDJG, dar și cele șapte universități partenere din Chișinău, care au promovat programele dezvoltate împreună cu universitatea gălățeană. Prezentarea ofertei educaționale a fost însoțită de evenimente cultural-artistice, sportive și demonstrații practice din partea reprezentanților celor 14 facultăți din cadrul Universității „Dunărea de Jos” din Galați.

16-19 mai / Ediția a XV-a a Festivalului Internațional de Poezie „Grigore Vieru”, la Iași, Chișinău și Cahul, proiect organizat de Centrul Cultural-Științific „Grigore Vieru” Chișinău, Ministerul Culturii al Republicii Moldova, Direcția Culturală a Primăriei Municipiului Chișinău, Primăria Municipiului Iași, Asociația Culturală „Feedback” Iași, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Academia de Științe a Republicii Moldova, Direcția Generală Învățământ Cahul, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”. În cadrul evenimentului, ICR a acordat premii de excelență pentru poezie și critică literară. În urma deliberărilor, juriul Festivalului a hotărât decernarea premiului de excelență „Grigore Vieru” pentru poezie poetului Ianoș Țurcanu și a premiului de excelență „Grigore Vieru” pentru critică literară academicianului Theodor Codreanu.

19 mai – 24 iunie / Promovarea proiectului „EduArt – educație prin artă”, realizat printr-o colaborare între cunoscuți artiști români și Teatrul Fără Nume, cu sprijinul Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova. Programul a oferit tinerilor interesați ocazia de a par-

⌄ ICR Chișinău, 25 mai - 18 iunie 2023

Președintele României, E.S. domnul Klaus Iohannis, Cristina Frolov (Fundația Constantin Mimi) și Narcis Afrăsinei (ICR Chișinău), la expoziția „Art Safari - Castel Art - Femei în arta românească”

tipica la douăsprezece ateliere structurate pe trei componente: muzică, identitatea limbii române (prin cursuri de actorie) și activități practice de cunoaștere a tradițiilor românești. Atelierele au fost susținute de actorul Marius Vizante (atelierul de actorie), etnologul Iulia Gorneanu (atelierul de povești românești) și percuționistul Nicu Dumitrescu (Atelierul de percuție). Proiectul s-a încheiat sâmbătă, 24 iunie, printr-un concert extraordinar, organizat în incinta Teatrului Fără Nume din Chișinău și susținut de artiști din România și Republica Moldova, precum Orchestra

Simfonică a Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchevici”, Capela Corală Academică „Doina” alături de soprana Andreea Bucur și actrița Daniela Nane, trupele Deepcentral și Gândul Măței etc.

25 mai - 18 iunie / Expoziția de artă plastică românească „Art Safari - Castel Art - Femei în arta românească”, la Castel Mimi, raionul Anenii Noi. Eveniment organizat în colaborare cu Art Safari, Fundația „Constantin Mimi” și Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova, care și-a propus să aducă în atenția publicului o serie importantă de picturi realizate de femeile care au creat artă în România. Reunite în acest format, lucrările prezentate au avut menirea de a întregi viziunea publicului asupra artei românești moderne și contemporane, incompletă fără aportul

⌄ ICR Chișinău, 4-7 mai 2023

Salonul Internațional de Carte Pentru Copii și Tineret,
ediția a XXV-a

femeilor-artist. „Femei în arta românească” a adus în fața publicului din Republica Moldova 22 de lucrări semnate de 13 artiste românce, printre care Olga Greceanu, Merica Râmniceanu, Margareta Sterian, Magdalena Rădulescu, Elena Popea, Micaela Eleutheriade, Coca Mețianu, Lucia Demetriade Bălăcescu, Irina Dragomir, Ana Bănică, Lilian Theil. Expoziția a beneficiat și de un public special, deoarece s-a desfășurat în marja reuniunii Comunității Politice Europene, ce a avut loc în Republica Moldova, la Castel Mimi, în perioada 1-2 iunie 2023 și la care au participat 47 de șefi de stat și de guvern. Alături de președinta Republicii Moldova, E.S.

doamna Maia Sandu și de președintele României, E.S. domnul Klaus Werner Iohannis, au fost prezenți, printre alții, președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, președinta Parlamentului European, Roberta Metsola și președintele Consiliului European, Charles Michel. De asemenea, au fost prezenți și au putut admira lucrările artiștilor plastici români președintele Franței, E.S. domnul Emmanuel Macron și președintele Ucrainei, E.S. domnul Volodimir Zelenski. După încheierea reuniunii Comunității Politice Europene, expoziția a fost deschisă publicului larg. Pe parcursul perioadei 19 mai - 15 iunie 2023, peste 2 500 de iubitori de artă din componența delegațiilor prezente la Reuniune și din Republica Moldova au admirat lucrările expuse.

26 mai - 4 iunie / Participarea Teatrului Odeon din București la Festivalul Internațional al Artelor Scenice BITEI, ediția XIII-a. Evenimentul, reluat după o pauză de mai mulți ani, a fost organizat de Ministerul Culturii al Republicii Moldova, împreună cu Teatrul Național „Eugène Ionesco”, cu sprijinul guvernului Republicii Moldova și al Primăriei Municipiului Chișinău, sub Înaltul Patronaj acordat de Președinta Republicii Moldova, Maia Sandu. Programul ediției a XIII-a a Festivalului BITEI a inclus reprezentațiile a douăzeci de companii de teatru, muzică și dans, cu spectacole pe scenă și în plein-air, din Coreea de Sud, Georgia, Japonia, Italia, Polonia, România, Spania, Ucraina și Republica Moldova. Teatrul Odeon a fost prezent în festival cu spectacolul *Gardenia*, produs în cadrul proiectului european „Fabulamundi. Playwriting Europe”, cofinanțat prin programul „Europa Creativă” al Uniunii Europene. Piesa a fost prezentată pe 31 mai la Teatrul Național „Eugène Ionesco”.

3 iunie / Prezentarea spectacolului *Cutiuța Muzicală - Aventurile Pălăriei Fermecate*, susținut de Teatrul Muzical „Ambasadorii” din București, la „Teatrul Fără Nume” - Centrul Cultural „Ginta Latină” din Chișinău, în contextul marcării Zilei Internaționale a Copilului. Evenimentul a fost organizat cu finanțarea Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova și sprijinul ICR Chișinău.

6 iunie - 1 decembrie / Concurs de desene cu tema „România mea”, ediția I. Proiectul dedicat elevilor și tinerilor a fost derulat de Ambasada României în Republica Moldova în colaborare cu Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, cu susținerea ICR Chișinău. Concursul s-a axat pe implicarea publicului tânăr din Republica Moldova într-un proiect care valorifică potențialul creativ al elevilor și încurajează exprimarea prin artă. Tema a fost decisă de Ambasada României în Republica Moldova, împreună cu ICR Chișinău, o încercare de a ilustra valorile și elementele specifice ale culturii și istoriei României. Concursul a fost lansat pe 6 iunie, iar pe 29 septembrie au fost anunțați câștigătorii, premiați în cadrul unei ceremonii organizate de Ziua Națională. La 25 septembrie, juriul compus din E.S. domnul Cristian-Leon Țurcanu, ambasadorul României în Republica

Moldova; Monica Babuc, directorul ICR Chișinău; Narcis Afrăsinei, director adjunct al ICR Chișinău; Ana Simac, decanul Facultății de Arte Plastice și Design a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Anamaria Benchea, Group Creative Director McCann București și Ioana Ciocan, CEO Art Safari, a desemnat următorii câștigători: Victoria Negură (categoria de vârstă 11-13 ani), Stanislav Pavlov (categoria de vârstă 14-15 ani), Bianca Meriacre (categoria de vârstă 16-17 ani) și Anastasia Sinjaradze (categoria de vârstă 18-19 ani).

6 iunie / Concert Andra Botez Quintet la cea de-a XI-a ediție a „JAZZ'n Chișinău International Festival”, desfășurat în perioada 6-7 iunie 2023 la Palatul Republicii din Chișinău. Trupa a interpretat în seara de 6 iunie, la Palatul Republicii. La fel ca în alți ani, Jazz'n Chișinău International Festival și-a extins aria de concerte în afara capitalei și a ajuns la Tiraspol, Soroca, Ungheni, pe 8, 9 și 12 iunie, pentru a promova și în alte localități din Republica Moldova tradițiile, cultura și diversitatea jazz-ului internațional și autohton.

23 iunie - 30 iulie / Concertele de vară ale Moldovan National Youth Orchestra. Startul a fost dat la 23 iunie, pe scena Teatrului Verde din Chișinău, cu un concert pop-simfonic intitulat „Muzica anilor '60-'80”, susținut de Orchestra MNYO, sub bagheta dirijorului Andriano Marian, alături de corurile „Voices” și „Lia Ciocârlia” și soliștii Cătălin Josan, Radu Dolgan, Pașa Parfeni. Finalul lunii iunie a fost marcat de concertul în aer liber „Oriental Symphonic”, la Muzeul Național de Istorie - un omagiu adus muzicii orientale autentice, cu accentul pus pe creația lui Dimitrie Cantemir, la cei 350 ani de la naștere. Repertoriul concertului a fost completat cu creații de Anton Pann și cu muzică orientală autentică din China, Irak, Siria, Turcia, India și Grecia. În perioada 15-20 iulie, a fost organizată seria de trei concerte de muzică barocă și clasică, ce a marcat atât Anul Dimitrie Cantemir, cât și Centenarul György Ligeti (1923-2006), compozitor originar din România. Două dintre concerte au avut loc la Chișinău: „Flori Muzicale”, desfășurat la 15 iulie în curtea Centrului ArtCor și „BaRock Italian”, pe 18 iulie, la Sala cu Orgă, și unul în România, în deschiderea Festivalului Musica Ricercata din Sibiu, la 20 iulie. Seria concertelor de vară ale Moldovan

National Youth Orchestra s-a încheiat la sfârșitul lunii iulie, cu două concerte extraordinare, organizate la Bălți (27 iulie) și Chișinău (28 iulie), în colaborare cu Orchestra de Tineret a Germaniei.

24-29 iunie / „Impro-viziuni”: serie de ateliere de improvizație și spectacol demonstrativ cu actorul Marius Florea Vizante. Proiect realizat în parteneriat cu Teatrul „Alexei Mateevici” din Chișinău, sub egida proiectului MoldArte. La atelierele de antrenament zilnic au participat opt actori, membri ai trupei Teatrului „Alexei Mateevici”. Proiectul s-a finalizat pe data de 29 iunie cu prezentarea unui spectacol demonstrativ interactiv, în fața unui grup restrâns de profesioniști din domeniul teatrului.

5 iulie / Lansarea volumului *Teme și metode de cercetare în istorie și filologie*, lucrare științifică rezultată în urma unei colaborări între istorici români din Oradea, Chișinău și Padova. Eveniment organizat în colaborare cu Universitatea de Stat din Moldova și Universitatea din Oradea. Manifestarea s-a desfășurat în prezența rectorului Universității de Stat din Moldova, Igor Șarov, gazda evenimentului, a directorului ICR Chișinău, Monica Babuc, a directorului Complexului Muzeal „Muzeul Țării Crișurilor”, Gabriel Moisa, și a decanului Facultății de Istorie, Relații Internaționale, Științe Politice și Științele Comunicării a Universității din Oradea, Sorin Șipos, coordonator al volumului.

2-6 august / Tabăra de scriere creativă „Leonard Tuchilatu” la Glodeni, Republica Moldova. Proiect organizat de Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, în calitate de partener tradițional, în colaborare cu Atelierul de scriere creativă „Vlad Ioviță”, Biblioteca Municipală „B.P. Hașdeu” din Chișinău și Revista *Timpul* din România. Au participat 14 scriitori din Republica Moldova și România, pe cale de a debuta sau proaspăt debutanți, care au audiat cursuri de scriere creativă ale unor specialiști în domeniu. La această ediție, cursurile au fost moderate de Șerban Axinte (România) și Dumitru Crudu (Republica Moldova). Pe parcursul celor patru zile, profesorii invitați au ținut cursuri despre cum se scrie o poezie, un roman, o povestire sau o nuvelă, iar tinerii prozatori și

poeti și-au perfecționat arta scrisului. În fiecare zi, participanții și-au citit creațiile, ulterior analizate de scriitorii Șerban Axinte, Dumitru Crudu și Nicolae Corlat. La final, mentorii au selectat cele mai bune poezii și texte în proză, urmând ca acestea să fie publicate în paginile revistei *Timpul*. Muzicianul Daniel Spatar s-a inspirat din poeziile scrise pe parcursul celor cinci zile de tabără și a compus pe loc melodii pentru fiecare dintre ele. În penultima zi de tabără, Daniel Spatar și Șerban Axinte au susținut un concert în fața publicului din satul Camenca.

5-10 august / Expoziția „White Poetry”, a artistei Cezara Moraru, la Castelul Mimi, satul Bulboaca, raionul Anenii Noi. Eveniment realizat în colaborare cu Uniunea Artiștilor Plastici din România, Fundația „Constantin Mimi” și Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași. Printre cei peste 200 de iubitori de artă prezenți la vernisajul din 5 august s-au numărat membri ai corpului diplomatic acreditat la Chișinău și reprezentanți ai autorităților centrale și locale. Lucrările expuse pe simezele Castelului Mimi au atras peste 800 de iubitori de artă.

12 august - 2 septembrie / Proiecții de film în cadrul proiectului „Seri de Cronograf”, desfășurat în amfiteatrul în aer liber din Parcul „Alunelul”, la Chișinău. Au fost selectate filmele: *Freedom* r.: Mircea Bobină (2018, animație), *O scenă a memoriei*, r.: Petru Hadârcă (2022), *Eu sunt cizmar*, r.: Călin Laur (2018), *Dosarul 631*, r.: Marius Barna (2022), *Eu sunt aici*, r.: Ioana Mărgineanu (2023), *Te iubesc, Ion și Doina*, r.: Leontina Vatamanu (2014), *Practica*, r.: Igor Cobileanschi (2019) și *Afacerea Est*, r.: Igor Cobileanschi (2016), urmate de prelegeri susținute de regizorii invitați: Igor Cobileanschi, Petru Hadârcă, Leontina Vatamanu, Marius Barna, Ioana Mărgineanu, Călin Laur, Mircea Bobină și de sesiuni de Q&A. Proiecțiile organizate în amfiteatrul parcului „Alunelul” din Chișinău au oferit acces ușor și gratuit la filme de 1.000 de persoane.

31 august / Concert extraordinar de Ziua Limbii Române, susținut de trupa „Lupii lui Calancea” în Piața Independenței din municipiul Cahul. Eveniment organizat în parteneriat cu Primăria municipiului Cahul. Într-o atmosferă de sărbătoare, peste 10.000 de locuitori ai sudului

⇨ **ICR Chișinău,**
30 - 1 septembrie 2023
Festivalul Internațional
de Muzică Clasică Vinopera

Basarabiei au avut ocazia să-i revadă pe scenă pe îndrăgii artiști Andra, din România, și „Lupii lui Calancea”, din Republica Moldova. Prezent la eveniment, alături de alte oficialități locale și din administrația centrală, primarul municipiului Cahul, Nicolae Dandiș, a mulțumit public Institutului Cultural Român pentru implicarea sa și pentru că rămâne un susținător constant al activităților culturale din Republica Moldova.

31 august / Conferința „Ne spunem români, iar limbii noastre nu dăcică, nici moldovenească, ci românească...”, la Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Pornind de la un citat din Dimitrie Cantemir, manifestarea, organizată pentru a marca Ziua Limbii Române și Anul Cultural Dimitrie Cantemir în Republica Moldova, a fost moderată de istoricul Monica Babuc, directorul Institutului Cultural Român

„Mihai Eminescu” de la Chișinău, și a oferit prilejul celor peste 120 de cadre didactice, doctoranzi, studenți, elevi, parteneri instituționali și oameni de cultură prezenți în spațiul de conferințe al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova să afle date și detalii valoroase despre viața, activitatea și opera marelui cărturar român. Academicianul Andrei Eșanu și dr. Nicolae Enciu au captivat atenția publicului, transformând evenimentul într-o veritabilă oră de istorie și cultură românească.

1 septembrie / Festivalul internațional de muzică clasică „Vinopera”, cu artiști din Republica Moldova și România, la Castelul Mimi din satul Bulboacă. La „Vinopera” a răsunit muzica de operă în interpretarea unor artiști renumiți, originari din cele două spații de cultură română: dirijorul Daniel Jinga, soprana Mădălina Barbu și baritonul Iordache Basalic din România, soprana Liliana Istratii (solista Operei din Craiova și colaborator al Teatrului Național de Operă și Balet „Maria Bieșu” din Chișinău) și tenorul Dumitru Mățu

din Republica Moldova, acompaniați de orchestra Operei Naționale București. Repertoriu: uvertura operei *Forța Destinului* de Giuseppe Verdi; *Largo al factotum* din opera *Bărbierul din Sevilla* de Gioachino Rossini – baritonul Iordache Basalic; *No puede ser* de Pablo Sorozábal – tenorul Dumitru Mitu; *Mon cœur s'ouvre à ta voix* din opera *Samson și Dalila* de Camille Saint-Saëns – mezzosoprana Liliana Istratii; *Je veux vivre* din opera *Romeo și Julieta* de Charles Gounod – soprana Mădălina Barbu; *Votre toast* din opera *Carmen* de Georges Bizet – baritonul Iordache Basalic; *Chanson Boheme* din opera *Carmen* de Georges Bizet – mezzosoprana Liliana Istratii; *Rapsodia Română* de Ciprian Porumbescu – Orchestra; *Non ti scordar di me* – tenorul Dumitru Mitu; *Les oiseaux dans la charmille* din opera *Povestirile lui Hoffmann* de Jacques Offenbach – soprana Mădălina Barbu; *Chitara Romana* de Bruno Cherubini și Eldo Di Lazzaro – tenorul Dumitru Mitu și baritonul Iordache Basalic; *Con te partirò* – duet – tenorul Dumitru Mitu și baritonul Iordache Basalic; *Dein ist mein ganzes herz* – tenorul Dumitru Mitu; *O sole mio* de Eduardo di Capua și Alfredo Mazzucchi – soprana Mădălina Barbu, mezzosoprana Liliana Istratii, tenorul Dumitru Mitu și baritonul Iordache Basalic. „Vinopera” a fost primul festival sustenabil, în concordanță cu principiile de dezvoltare durabilă din Republica Moldova.

7-24 septembrie / Festivalul Internațional de Operă și Balet „Maria Bieșu”, ajuns la cea de-a XXXI-a ediție, unul dintre cele mai importante evenimente culturale organizate pe teritoriul Republicii Moldova. Evenimentul a fost orga-

nizat de Teatrul Național de Operă și Balet „Maria Bieșu” cu sprijinul Ministerului Culturii al Republicii Moldova. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău a susținut participarea muzicienilor români Tiberiu Soare (dirijor al Operei Naționale București) și Nadia Cerchez (solistă a Operei Naționale Române din Cluj-Napoca). Nadia Cerchez a interpretat rolul Floriei Tosca din opera cu același nume de Giacomo Puccini, iar Tiberiu Soare a dirijat opera *Turandot* a aceluiași compozitor. Alături de muzicienii și balerini Teatrului Național de Operă și Balet „Maria Bieșu”, la festival au participat artiști din România, Italia, Georgia, Ucraina, Germania, Rusia, Argentina, Peru, Belgia, Olanda, Lituania, Letonia și Japonia.

8-24 septembrie / Reuniunea Teatrelor Naționale Românești, ediția a opta. Au participat opt teatre din România: Teatrul Național „Ion Luca Caragiale” din București, Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași, Teatrul Național „Radu Stanca” din Sibiu, Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova, Teatrul Național din Târgu Mureș, Teatrul Național „Lucian Blaga” din Cluj-Napoca, Teatrul de Stat din Constanța și Teatrul Național Radiofonic din București, care au prezentat câteva dintre cele mai noi și mai apreciate spectacole: *Seaside stories*, regizat de Radu Afrim; *Antonin Artaud. Familia Cenci*, regizat de Silviu Purcărete; *Paracliserul*, în viziunea și interpretarea lui Claudiu Bleont; *Ierbar* de Simona Popescu și Radu Afrim; *Radio*, regizat de Bobi Pricop; *Bolta cerească* de Gelu Colceag ș.a. La Reuniune au fost prezente și numeroase trupe din Republica Moldova: Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Chișinău, gazda evenimentului; Teatrul Național „Satiricus I.L. Caragiale” din Chișinău; Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Bălți; Teatrul Național „Eugene Ionesco” din Chișinău; Teatrul Dramatic „B.P. Hașdeu” din Cahul; Teatrul Republican „Lucașcu” din Chișinău; Teatrul „Fără nume” din Chișinău; Teatrul „Alexei Mateevici” din Chișinău. Și în acest an, invitatul de onoare al Reuniunii a fost Teatrul Național Dramatic Academic „Ivan Franko” din Kiev, al cărui spectacol, *Vrăjitoarea din Kronotop*, a fost foarte apreciat de spectatori. De asemenea, audițiile organizate de Teatrul Național Radiofonic, care a prezentat spectacole din seriile „Biografii, memorii” și „Dramaturgi români contemporani”, au fost bine receptate. În premieră absolută, ICR Chișinău a susținut prezența la eveniment a unor experți interna-

ționali din domeniul teatral: Dorit Nitai-Neeman, directoarea Teatrului „Nicu Nitai” din Tel Aviv; Martin Blumenfeld, actor al Teatrului „Nicu Nitai” din Tel Aviv; Andrea Battistini, regizor de teatru și operă din Italia; Jose Gabriel Lopez-Antunano, critic de teatru din Spania; prof. univ. dr. Nicoleta Cinpoes, expert în studii shakespeariene din Marea Britanie; George Volceanov, cunoscut traducător din București. Cu câteva zile înainte de Reuniunea Teatrelor Naționale Românești la Chișinău, Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Chișinău, în colaborare cu Institutul Cultural Român, a organizat o prezentare tip *showcase* a celor mai bune producții ale sale. Timp de o săptămână, 11 spectacole din repertoriul curent al Teatrului „Mihai Eminescu” au putut fi vizionate de curatori de festivaluri internaționale, de critici, jurnaliști și specialiști în domeniul artelor spectacolelor din România, Italia, Israel, Spania, dar și de publicul larg. „Suntem recunoscători ICR pentru că a susținut acest proiect la începuturi, în 2014, când ne-a fost cel mai greu, când încercam să convingem factorii de decizie de necesitatea de a investi în proiectele culturale de la est de Prut, când avertizam asupra pericolelor generate de avalanșa propagandei ruse și de faptul că lupta cea mare se va da pentru modelul mental și cultural spre care se vor îndrepta masele, publicul larg, dar și elitele culturale.”, a declarat Petru Hadârcă, director general al Teatrului Național „Mihai Eminescu” (TNME) și director al festivalului Reuniunea Teatrelor Naționale Românești la Chișinău.

21 septembrie - 8 octombrie / Zilele Filmului Românesc în Republica Moldova. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău a sprijinit, pentru al nouălea an consecutiv, organizarea Zilelor Filmului Românesc în Republica Moldova. Respectând tradiția ultimilor ani, Zilele Filmului Românesc au avut o ediție complexă la Chișinău, în perioada 21-24 septembrie, care a inclus secțiunile speciale ale festivalului: Focus - dedicată regizorului Cristian Mungiu, Retro - dedicată regizorului Liviu Ciulei, Filme Noi, Filme Pentru Copii ș.a. Ediția de la Chișinău a fost completată cu filme realizate de studenții UNATC, organizate la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice (AMTAP), conferințe, lansări de carte și dezbateri publice. La fel ca în anii precedenți, Zilele Filmului Românesc au fost organizate și în alte localități din Republica Moldova, după următorul program: Hâncești

(21 septembrie), Nisporeni (22 septembrie), Călărași (23 septembrie), Orhei (24 septembrie), Soroca (28 septembrie), Bălți (30 septembrie – 1 octombrie) și Cahul (7-8 octombrie).

30 septembrie / Concertul „Revenire la rădăcini”, dedicat aniversării celor 30 de ani de activitate a Uniunii Meșterilor Populari din Republica Moldova (UMP). Evenimentul a avut loc la Palatul Republicii din Chișinău și a inclus: recitaluri muzicale susținute de Ioana Căpraru, Mariana Dobzeu, Ansamblul etnofolcloric „Romanița” din Chișinău, Formația folclorică „Mocănașii” din Slobozia Mare, Formația folclorică „Haiducii” din Rezina și Formația folclorică „Ciobănaș de la miori” din Parcovia; o expoziție tematică amenajată de Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală. De asemenea, a fost prezentat noul vizual al Uniunii Meșterilor Populari din Republica Moldova. Cu ocazia aniversării, UMP a primit 30 de meșteri populari, membri de onoare ai uniunii.

12 octombrie / Gala Laureatilor a Festivalului-concurs televizat al tinerilor interpreți de muzică populară „Prezintă Orchestra Folclor”, ediția a opta. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău a acordat două premii, la secțiunile Interpreți și Instrumentiști. Festivalul-concurs televizat al tinerilor interpreți de muzică populară „Prezintă Orchestra Folclor”, organizat de Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” și Compania Publică Teleradio Moldova, cu sprijinul ICR Chișinău, s-a desfășurat în trei etape, în perioada 18 mai – 12 octombrie: două etape competitive – pe 18 mai și 5 octombrie, și Gala Laureatilor, care a avut loc pe data de 12 octombrie. Proiectul are ca scop promovarea și valorificarea folclorului muzical, instrumental și vocal, în forma autentică, descoperirea și promovarea celor mai valoroși tineri interpreți de muzică populară românească, valorificarea cântecului, portului popular românesc din diferite zone ale Republicii Moldova și din România și introducerea lor în circuitul valorilor spirituale. Concertele festivalului „Prezintă Orchestra Folclor” s-au desfășurat la Palatul Republicii din Chișinău și au fost transmise la posturile naționale de televiziune TV Moldova 1 și TV Moldova 2. Marile premii oferite de ICR Chișinău au fost înmânate câștigătorilor Ana-Maria Budeci (categoria Instrumentiști) și Mario-Gabriel Treteag (categoria Interpreți).

7 octombrie / „Cei cu inima română!” – concert festiv la împlinirea a 20 de ani de ICR și 13 ani de la înființarea ICR Chișinău. Eveniment organizat de Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, în colaborare cu Teatrul Național de Operă și Balet „Maria Bieșu” și TVR Moldova. După cuvintele de salut rostite de Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român, și Monica Babuc, directorul Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, au fost proiectate o serie de mesaje de felicitare transmise din partea reprezentanților celor mai importante instituții de cultură din Republica Moldova, cu care Institutul Cultural Român a desfășurat, de-a lungul timpului, proiecte memorabile. Concertul festiv care a urmat i-a adus pe aceeași scenă pe tenorii ieșeni: Florin Guzgă, Andrei Fermeșanu și Andrei Apreotesei și trei soprane originare din Republica Moldova, acompaniați de Orchestra Simfonică și Corul Teatrului Național „Maria Bieșu” din Chișinău, sub bagheta maestrului Daniel Jinga. Programul prezentat a cuprins atât arii din operele unor compozitori celebri, Georges Bizet, Antonin Dvorak, Giacomo Puccini sau Ernesto de Curtis, cât și creații ale compozitorilor români George Grigoriu, Gherase Dendrino și Eugen Doga, iar în final toți cei prezenți în sală au cântat, împreună cu orchestra și muzicienii, celebra *Hora Unirii*.

18-22 octombrie / Recital, lansare de carte și masterclass Ion Bogdan Ștefănescu în cadrul Festivalului Internațional „Zilele Muzicii Noi”. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău a sprijinit prezența flautistului român Ion Bogdan Ștefănescu la cea de-a XXXII-a ediție a Festivalului Internațional „Zilele Muzicii Noi”. În cadrul evenimentului, organizat în colaborare cu Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România și Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău, Ion Bogdan Ștefănescu a susținut un masterclass și un recital de flaut și poezie. Masterclass-ul susținut de Ion Bogdan Ștefănescu a avut loc la 20 octombrie, la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău. Printre cele mai importante aspecte discutate s-au numărat: importanța poziției și a respirației corecte pentru muzicienii-sufletari, tehnicile de interpretare și exercițiul, caracteristicile și criteriile de bază ale manevrării instrumentului. Recitalul extraordinar de flaut și poezie „Pe drumul de întoarcere spre Itaca” a fost susținut

⌄ ICR Chișinău, 20-22 octombrie 2023

Festivalul Internațional de Literatură
și Traducere Iași (FILIT) Chișinău

de Ion Bogdan Ștefănescu la 21 octombrie, la Muzeul Național de Artă al Moldovei. În cadrul evenimentului, Ion Bogdan Ștefănescu a interpretat mai multe piese pentru flaut, din creația compozitorilor români și străini, și a oferit publicului poeme din cel mai recent volum al său, *Pe drumul de întoarcere spre Itaca*, inspirat de creația lui Mircea Dumitrescu și ilustrat de marele artist plastic român. Evenimentele organizate cu sprijinul Institutului Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău în cadrul Festivalului Internațional „Zilele Muzicii Noi” s-au desfășurat în continuarea proiectului multianual „Muzică românească de pe ambele maluri ale Prutului”.

20-22 octombrie / Festivalul Internațional de Literatură și Traducere Iași (FILIT) Chișinău. FILIT a trecut Prutul într-un mod inedit, cu Trenul Literaturii; cursa specială a pornit din Iași pe 20 octombrie, la ora 12.00, și până la Chișinău călătorii s-au bucurat de recitaluri de poezie susținute de Dan Coman și Mugar Grosu și au asistat la dezbateri literare moderate de poeta Maria Ivanov. De asemenea, trupa Balkan Taksim a oferit un inedit concert pe șine, combinând muzica electronică, basul și ambiantele sonore străvechi. Timp de trei zile, în capitala Republicii Moldova au fost organizate mai multe activități care au combinat proza cu poezia, dramaturgia și muzica, sub forma unor ateliere pentru copii, sesiuni de discuții cu scriitorii și poeți de pe ambele maluri ale Prutului. De asemenea, autorii, editorii și cititorii au avut parte de dezbateri literare și de o întâlnire cu traducători. În cadrul Serilor FILIT, publicul de la Chișinău s-a bucurat, în deschidere, de prezența cunoscutei scriitoare Guzel Iahina, într-un dialog moderat de poeta Silvia Goteanschi. În cea de-a doua seară a avut loc întâlnirea cu scriitorul spaniol Manuel Vilas, care l-a avut drept gazdă pe autorul și traducătorul român Marin Mălaicu-Hondrari. Iar în ultima seară, pe scena Teatrului Fără Nume a urcat dramaturgul Iwan Wrypajev într-o discuție moderată de Ivan Pilchin, vicepreședintele Uniunii Scriitorilor din Moldova. Un moment de excepție al FILIT Chișinău l-a constituit „Noaptea Albă a Poeziei”, care a debutat cu un concert susținut de trupa Via Dacă, după care au fost proiectate videopoeme realizate de ONG-ul #7arte de la București și a avut loc un maraton de poezie cu participarea poezilor din Moldova și România. Seara s-a încheiat cu performance-ul E581 susținut de Peace The Gun (Dumitru Fanfarov&VonAim) împreună cu Mugar Grosu.

7 noiembrie / Prima ediție a expoziției-concurs „Salonul Național de Artă Contemporană – 120 ani ai UAP” – Gala Premiilor Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova. Evenimentul a avut trei etape: etapa de selecție a lucrărilor, care s-a desfășurat online; etapa de jurizare a lucrărilor care au trecut preselecția, care a avut loc pe data de 28 octombrie; și vernisajul expoziției celor mai bune lucrări, care a avut loc la 9 noiembrie, la Centrul Expozițional „Constantin Brâncuși” din Chișinău. Din juriu au făcut parte critici de artă și artiști plastici, membri ai Uniunilor Artiștilor Plastici din România și din Republica Moldova. La concurs au participat 103 autori și au fost înscrise 117 lucrări de

⌘ ICR Chișinău, 10 noiembrie - 10 decembrie 2023

Expoziția artistului plastic român Vasile Tolan,
la Muzeul Național de Artă al Moldovei

artă. Ceremonia de înmânare a premiilor s-a desfășurat într-un cadru festiv și în prezența mai multor invitați de onoare, care au înmănat și premiile. Printre câștigători s-au numărat artiștii: Tudor Zbârnea, Dmitri Peicev, Florina Breazu, Anatol Danilișin, Veaceslav Fisticanu, Oleg Dobrovolschi, Ludmila Furdui, Valentin Vărtosu, Vitalie Malcoci, Ruslan Roșca și Svetlana Șugjda.

10 noiembrie - 10 decembrie / Expoziția artistului plastic român Vasile Tolan, la Muzeul Național de Artă al Moldovei. Printre cele 35 de lucrări

expuse la Chișinău s-au numărat picturi, colaje și instalații. Vernisajul a avut loc la 10 noiembrie, în prezența artistului, a eseistului, criticului literar și jurnalistului Ion Bogdan Lefter, a directorului ICR Chișinău, Monica Babuc, și a directorului Muzeului Național de Artă al Moldovei, Tudor Zbârnea. Invitat special la vernisajul de la Chișinău, criticul Ion Bogdan Lefter a făcut o amplă prezentare a expoziției și a vorbit despre principalele idei și preocupări exprimate de artist în lucrările expuse la Chișinău. Vasile Tolan (născut în 1953 la Buru, România) a fost cadru universitar la Universitatea Națională de Artă (UNArte) din București și vicepreședinte al Uniunii Artiștilor Plastici (UAP) România. Are o activitate intensă de expunere la expoziții și simpozioane naționale și internaționale.

20-24 noiembrie / Festivalul Internațional al Școlilor de Teatru și Film ClassFest, ediția a XII-a. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău a sprijinit participarea a trei reprezentanți ai Universității Naționale de Teatru și Cinematografie „I.L. Caragiale” din București, Ioana Grigore (asistent universitar) și studenții-regizori Călin Gherghevi și Marius Miron, la cea de-a XII-a ediție a Festivalului Internațional al Școlilor de Teatru și Film „ClassFest”, secțiunea Cinematografie, organizat la Centrul de dezvoltare a industriilor creative ARTCOR din Chișinău. Ediția din acest an a cuprins 70 de filme realizate de reprezentanți ai Institutului de Stat de Teatru și Cinematografie din Erevan (Armenia), ai Școlii de Cinema și Științe Audiovizuale (ESCAT) din Tours (Franța), ai Universității de Televiziune și Film – HFF München (Germania), ai Universității de Stat Teatru și Film „Shota Rustaveli” (Georgia), ai Academiei de Arte din Florența (Italia), ai Școlii Naționale de Film, Televiziune și Teatru din Lodz (Polonia), ai Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București și ai Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău. De asemenea, participanții festivalului au fost antrenati în discuții, dezbateri și workshop-uri coordonate de cinești din România și Germania. În cadrul atelierului „Utilizarea arhivelor în filmul documentar”, susținut de regizoarea de film Ioana Grigore, asistent universitar UNATC București, participanții au avut ocazia să vizioneze fragmente din filmele unor cinești celebri și să discute pe marginea tehnicilor și bunelor practici de utilizare a documentarului, de la cel observațional la cel bazat pe arhivă, documentarul muzical, hibrid sau cel care folosește animația și noile tehnologii. Parteneri generali: Biroul de Cooperare al Elveției/Guvernul Elveției, Ministerul Culturii al Republicii Moldova. Parteneri strategici: Ambasada Franței în Republica Moldova, Alliance Française de Moldavie, Centrul Cultural German ACCENTE / Goethe - Zentrum Chișinău, Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău, Direcția Culturală a Primăriei municipiului Chișinău, Centrul Industriilor Creative ARTCOR, Asociația pentru Susținerea Inițiativelor Comunitare și Sportului, OWH Studio.

28 noiembrie / Recital susținut de Select Quartet, cu prilejul Zilei Naționale a României, în Sala de evenimente a Hotelului Radisson Blu – Leograd din Chișinău. Eveniment organizat în colaborare cu

Ambasada României în Republica Moldova. Programul microrecitalului a inclus interpretări ale unor compoziții celebre, printre care: *Rapsodia Română* de George Enescu; *Balada* lui Ciprian Porumbescu; *Căruța poștei* de Grigoraș Dinicu; *Dulcea și tandra mea fiară* de Eugen Doga. Printre cei peste 800 de spectatori prezenți la concert s-au numărat președintele Republicii Moldova, E.S. doamna Maia Sandu, prim-ministrul Republicii Moldova, Dorin Recean, ministrul Culturii al Republicii Moldova, Sergiu Prodan.

30 noiembrie / Concert „Să întindem hora mare” la Palatul Național din Chișinău, de Ziua Națională a României. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău a susținut participarea Ansamblului Folcloric Național „Transilvania” din Baia Mare la concertul „Să întindem hora mare”, la Palatul Național „Nicolae Sulac” din Chișinău. Evenimentul, dedicat Zilei Naționale a României, a adus pe aceeași scenă artiști reprezentanți ai regiunilor istorice românești: Cornelia și Lupu Rednic, Cornelia Ștefăneț, Cristina Scarlat, Mariana Colța, Iulian Corochi, Paula Pașca, Ionuț Guver, Victorița Lăcătușu, Robert Târnavăanu, Angelica Flutur, Ansamblul Folcloric Național „Transilvania”, Ansamblul de Cântece și Dansuri Populare „Fluieraș” condus de Edgar și Marcel Ștefăneț și Ansamblul Folcloric „Romanița”.

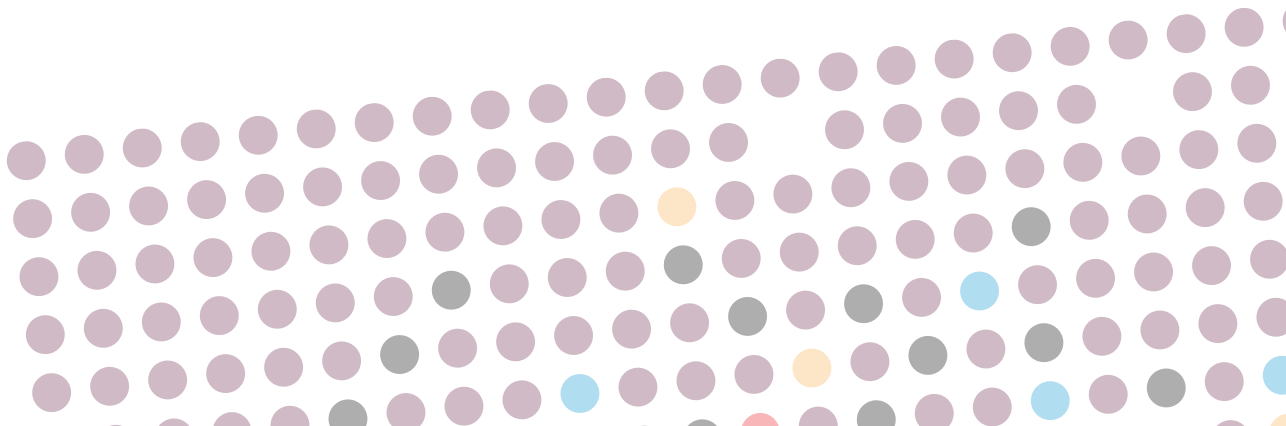
9 decembrie / Concert special susținut de trupa Teatrului Muzical Ambasadorii și Orchestra Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchievici”, cu ocazia Zilei Naționale a României, la Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Chișinău. Eveniment organizat în colaborare cu Ambasada României în Republica Moldova în ciclul de acțiuni culturale dedicate Zilei Naționale a României. Într-o atmosferă de mare sărbătoare, potrivită momentului festiv, peste 400 de spectatori au avut ocazia de a asculta un program de muzică românească de excepție, din creațiile unor celebri autori de pe ambele maluri ale Prutului: Ciprian Porumbescu, Eugen Doga, Constantin Rusnac, Gherase Dendrin, Grigoraș Dinicu, George Gheorghiu, Filaret Barbu. Artiștii Teatrului Muzical Ambasadorii din București și artiștii Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchievici” au oferit un regal muzical, care a sincronizat impecabil cele două spații culturale românești.

11 decembrie / „Împună de Sărbători” – concert festiv de colinde, în colaborare cu Opera Națională București. Spectacolul-eveniment a reunit, pe scena Teatrului Național de Operă și Balet „Maria Bieșu” din Chișinău, 70 de instrumentiști din cadrul Orchestrei Operei Naționale București, 40 de muzicieni ai Corului Național Român, alături de șase soliști de operă, pop și crossover, într-un program muzical condus de dirijorul Daniel Jinga, directorul general al Operei Naționale.

⇒ ICR Chișinău, 8-24 septembrie 2023

Reuniunea Teatrelor Naționale Românești la Chișinău, un proiect susținut de ICR de la prima ediție

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „DIMITRIE CANTEMIR” DE LA ISTANBUL

ICR Istanbul, 11 mai 2023

Concert susținut de Ensemble Orient
Occident, cu muzică de Dimitrie Cantemir, la
Şerefiye Sarnici/Cisterna
lui Theodosius, Istanbul

14 ianuarie / Celebrarea Zilei Culturii Naționale printr-o manifestare literară organizată la Centrul de Evenimente „Aynalı Gecit” din Istanbul. Evenimentul s-a bucurat de prezența poetului Erku Tokman, un bun cunoscător al liricii eminesciene, cu participarea unor invitați de seamă din mediul literar turcesc. Manifestarea a debutat cu prelegerea intitulată „Percepția poetică eminesciană. Importanța și locul poetului român în literatura română și turcă”, continuând cu un recital de poeme eminesciene, prezentate de cunoscuți poeți turci, care au fost invitați la momentul literar de diplomație publică și culturală. Astfel, Mesut Şenol a recitat poemul *La steaua*, Mustafa Köz poemul *Departa sunt de tine...* și Osman Bozkurt *Mai am un singur dor*, aparținând marelui poet național.

24 ianuarie / Prelegerea online „Românii în secolul naționalităților. Contextul internațional al Unirii Principatelor (1856-1859)”, susținută de dr. Dragoș Ursu, istoric la Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia. ICR Istanbul a prezentat pe pagina oficială de Facebook și contul YouTube, în marja celebrării Unirii Principatelor Române, o prelegere susținută de istoricul român Dragoș Ursu, din cadrul Muzeului Național al Unirii din Alba Iulia. Înregistrarea audio-video a fost subtitrată în limba turcă.

10 martie / Colecția de ceasuri turcești a Muzeului „Nicolae Simache” din Ploiești, prezentată la Istanbul. Materialul audio-video, prezentat pe pagina oficială de Facebook și contul YouTube, a cuprins imaginile inedite ale colecției de ceasuri turcești aflate în patrimoniul Muzeului Ceasului „Nicolae Simache” din Ploiești, dar și o prezentare adecvată a acestora, în limba turcă. Proiectul a fost valoros din perspectiva relațiilor istorice și culturale dintre România și Turcia, prezentând obiecte muzeale unice, realizate în Europa și destinate pieței turcești, de altădată. A reprezentat, de asemenea, o bună ocazie de a aduce în atenția publicului online, ceasurile cu cifre și inscripții în limba turcă, aparținând unor orologieri europeni importanți, adevărate bijuterii ale comerțului european cu Imperiul Otoman.

28 martie – 2 aprilie / Vernisajul expoziției de pictură „Suflete înrădăcinate / Köklü Ruhlar”, semnată de Ioana Tiron Tezçakın, la Istanbul. Expoziția a avut loc la galeria de artă a Centrului Cultural „Cemil Candaş” din Istanbul, în marja celebrării Zilei Internaționale a Femeii și a cuprins 20 de lucrări, tablouri în acrilic, folosind tehnică mixtă, colaj. Artistul plastic stabilit în Istanbul nu a uitat locurile copilăriei și tradițiile românești pe care le oglindește în pictura sa.

11-15 aprilie / Participarea României la cea de-a 42-a ediție a Festivalului de Film din Istanbul (IKSV 2023). Regizorii Paul Negoescu și Ștefan Constantinescu, directorul de imagine Ana Drăghici și producătorul Dumitrana Lupu au participat la cea de-a 42-a ediție a Festivalului IKSV de la Istanbul. Au fost prezenți la proiecțiile filmelor și la sesiunile Q&A. Producțiile românești selecționate: *Om-Câine*, r.:

Ștefan Constantinescu (2022), *Oameni de treabă*, r: Paul Negoescu (2022). În plus, producătorul Dumitrana Lupu a participat la secțiunea *Meetings on the Bridge*, destinată evaluării de către profesioniștii străini a proiectelor din Turcia.

5 mai / Concert extraordinar „Enescu și cultura franceză”, susținut de pianistul Nicolae Dumitru, în marja Zilei Europei. Evenimentul a fost organizat în marja celebrării la Istanbul a Zilei Europei, dar și a marcării împlinirii, în 2023, a 30 de ani de intrarea României în Organizația internațională a Francofoniei. Repertoriul concertului: J.Ph. Rameau, *Suita în la minor*; George Enescu, Patru piese din Suita a III-a – *Melodie, Voix de la Steppe, Mazurk Melancholique și Appassionato*; Maurice Ravel, *Gaspard de la Nuit* (trei poeme pentru pian); Nicolae Dumitru – *Improvizații pe teme franceze*. La solicitarea rectoratului prestigioasei universități turce, Bahçeşehir, pianistul român Nicolae Dumitru a mai susținut un master-class pentru studenții conservatorului universității, la 5 mai.

11 mai / Concertul „1600 de ani de istorie – Șerefiye Sarnıcı (Cisternele lui Theodosius), vibrând în sunetele muzicii lui Dimitrie Cantemir”, susținut de Ensemble Orient-Occident. Organizat în colaborare cu Primăria Metropolitană Istanbul și Consulatul General al României la Istanbul la Șerefiye Sarnıcı, concertul a avut în repertoriu piese semnate atât de Dimitrie Cantemir, cât și lucrări inspirate din opera marelui muzician. Ensemble Orient-Occident Istanbul a fost înființat în anul 2022 și îi are în componență pe interpreții: Hakan Dedeler (tanbur), Eyüpcan Açıkpazu (ney), Nurullah Ejder (kanun), Murat Süngü (violoncel), Umut Hoşgör (vioară) și Fahrettin Yarkin (percuție). Coordonorul ansamblului este Serhan Bali, care a prezentat fiecare piesă interpretată în preambul și a susținut și o prelegere cu titlul „Rolul lui Dimitrie Cantemir în dezvoltarea muzicii otomane”. Șerefiye Sarnıcı sunt unele dintre cele mai vechi construcții din lume și se presupune că au fost construite în timpul Împăratului Theodosius al II-lea (408-450), pe baza caracteristicilor lor arhitecturale. În comparație cu infrastructurile bizantine din Istanbul, Cisternele Șerefiye atrag atenția prin podeaua originală și prin capitellurile corintice bine conservate.

⇒ ICR Istanbul, 20 mai 2023

Concert de nai și orgă la Catedrala Sent Antuan din Istanbul, susținut de muzicienii Nicolae Voiculescu și Eduard Antal

9 mai / Prelegerea „Dimitrie Cantemir: Prinț între Orient și Occident – Contribuția sa la istorie, muzică și cultură”, susținută de Gülten Abdula-Nazare, fost cadru didactic, autor de carte, traducător, jurnalist și realizator de emisiune în limba română „Cultură și Civilizație Turcă” la ExpressTV Galați. Prelegerea a reliefat complexitatea și importanța operei lui Cantemir și să înlesnească o mai bună înțelegere a culturii și istoriei românești, dar și a relațiilor culturale și diplomatice dintre Orient și Occident, evidențiind contribuțiile semnificative ale marelui învățat român în mai multe domenii, cum ar fi muzica, filozofia, literatura, filologia, geografia și etnografia.

20 mai / Concert excepțional de nai și orgă la Catedrala Sent Antuan din Istanbul, susținut de muzicienii Nicolae Voiculescu și Eduard Antal. Evenimentul a marcat 350 de ani de la nașterea și 300 de ani de la moartea marelui cărturar și muzicolog român Dimitrie Cantemir. Programul a cuprins următoarele piese: *Doina de jale*, *Dansul pădurii*, *Mociriță cu trifoi*, *Mult mă-ntreabă inima*, *Au de la flute*, *Ave Maria*, *Busuioc – floare cătată*, *Cornereva*, *De-ar fi dorul ca și-o floare*, *Doina lui Petru Unc*, *Frumos bade trandafirul*, *Imnul național al României*, *Codex Caioni* – cântecul voievodesei Lupu, Anton Pann, *Eu sunt Barbu lăutarul*, piese de Dimitrie Cantemir precum și improvizație pe muzică otomană.

23-27 mai / Actorii Teatrului Național „Marin Sorescu” din Craiova, invitați la Festivalul Internațional de Teatru de la Antalya, ediția a XIII-a. Naționalul craiovean a fost singurul din România invitat să participe la cea de-a treisprezecea ediție a festivalului din Antalya, Turcia. Au avut loc două reprezentații ale spectacolului *Toc Toc*, din distribuția căruia au făcut parte actorii: Marian Politic, Alex Calangiu, Romanița Ionescu, Raluca Păun, Costinela Ungureanu, Claudiu Mihail, Ramona Drăgulescu. Regia: Alexandru Boureanu și Raluca Păun, decor: Vanessa Beca, costume: Lia Dogaru, lighting-design: Dodu Ispas. Festivalul Internațional de Teatru de la Antalya a fost organizat de Direcția Teatrelor de Stat din Ankara, având ca scop stabilirea unor viitoare cooperări între teatrele din Turcia și trupe de teatru străine din diferite țări. Festivalul și-a propus, de asemenea, să creeze contacte pentru proiecte comune prin mijlocirea unui schimb de experiență între regizori, actori și personal tehnic pentru a îmbunătăți înțelegerea multiculturală și cooperarea bilaterală. Reprezentația s-a aflat la cea de a cincea colaborare cu unul dintre cele mai importante festivaluri internaționale de teatru din Turcia.

4 iunie / Ziua Tratatului de la Trianon. ICR Istanbul a difuzat pe paginile de social-media o prelegere susținută în limba turcă de istoricul român Metin Omer, care a vorbit despre importanța și rolul Tratatului de la Trianon în istoria României. Tratatul de la Trianon s-a înscris în seria documentelor internaționale încheiate la finalul Primului Război Mondial, fiind unul dintre tratatele de pace semnate de puterile Antantei și Germania (Versailles, 28 iunie 1919), Austria (Saint-Germain-

« » ICR Istanbul, 5-10 septembrie 2023

Expoziția de fotografie „Timișoara -
Capitală Europeană a Culturii”
semnată de Adrian Pîclișan

🔗 ICR Istanbul, 5-10 septembrie 2023

Săptămâna culturală românească la Istanbul: Președintele ICR, Liviu Jicman, i-a înmănat placheta aniversară Dimitrie Cantemir artistei vizuale Kira Hagi

🔗 ICR Istanbul, 5-10 septembrie 2023

Deschiderea Săptămânii culturale românești la centrul AKZ din Istanbul

en-Laye, 10 septembrie 1919), Bulgaria (Neuilly, 27 noiembrie 1919) și Turcia (Sèvres, semnat la 10 august 1920, înlocuit cu Tratatul de la Lausanne din 24 iulie 1923). Tratatul a fost semnat la 4 iunie 1920, în Palatul Marele Trianon de la Versailles. Oficialitățile care au semnat acest act istoric reprezentau Franța, Marea Britanie, Italia, Statele Unite, Japonia, România, Regatul Sârbilor, Croația și Slovenia, Cehoslovacia și alte nouă state, printre care și Ungaria, reprezentată de Ágost Benárd și Alfréd Drasche-Lázár. Din partea României, Tratatul a fost semnat de dr. Ion Cantacuzino, ministru de stat și Nicolae Titulescu, ministru de Finanțe și prim-delegat la Conferința de Pace.

31 august / Ziua Limbii Române – o incursiune interactivă în patrimoniul lingvistic și cultural, eveniment de promovare a limbii și culturii române susținut de profesoara de limbă română Jenny Marilena Șișli, în sala de conferințe a Taksim Square. Organizat în marja Zilei Limbii Române, evenimentul de diplomatie publică și culturală desfășurat de ICR Istanbul a constituit o modalitate de a promova valorile culturale și lingvistice ale României în Republica Turcia. Prezentările prof. Jenny-Marilena Șișli s-au axat pe explorarea semnificației zilei și pe prezentarea interactivă a limbii române. De asemenea, a discutat despre subiecte precum grupa lingvistică a limbii române și legăturile sale cu alte limbi, procesul de formare, evoluție și influențe asupra limbii române sau diversitatea de graiuri și dialecte din cadrul limbii române. Prezentarea interactivă în limba turcă a inclus 22 de întrebări de cultură ge-

🔗 ICR Istanbul, 5-10 septembrie 2023

Deschiderea Săptămânii culturale românești la centrul AKZ din Istanbul

nerală despre România, adresate participanților, iar evenimentul s-a încheiat cu o lecție demonstrativă de limba română.

5-10 septembrie / Săptămâna culturală românească la Istanbul, sub egida Anului Cultural Dimitrie Cantemir, la Atatürk Kültür Merkezi (AKM). Organizat în parteneriat cu Ambasada României la Ankara, cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe din România și al Ministerului Culturii și Turismului din Republica Turcia, evenimentul de diplomație culturală a marcat 350 de ani de la nașterea și 300 de ani de la moartea marelui cărturar, dar și 145 de ani de relații diplomatice româno-turce și împlinirea a 90 de ani de la semnarea Tratatului de amicitie, de neagresiune, de arbitraj și conciliațiune, semnat în 1933,

la Ankara. Amplul program artistic a avut loc la cel mai modern și prestigios centru cultural din metropola turcă – Atatürk Kültür Merkezi (AKM) și a cuprins o serie de evenimente culturale, de la concerte de muzică clasică, folclor și rock, la artă contemporană, literatură și film. La deschiderea oficială au participat Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român, Lucian Petrișor Crîngașu, consul general de carieră – gerant interimar, Dragoș Tiberiu Niță, directorul ICR Istanbul, iar partea turcă a fost reprezentată de Remzi Buharali, directorul artistic al Atatürk Kültür Merkezi (AKM). De asemenea, au participat reprezentanți ai mediului cultural turc, dar și ai corpului diplomatic și consular străin acreditat la Istanbul, precum: Witold Lesniak, consul general al Poloniei, Branislav Karadzic, consul general al Muntenegrului, Vesna Fabris,

viceconsul al Croației, Irene Pastorino Olmi, reprezentantă a Consulatului General al Italiei, Tadashi Nomura, atașat cultural al Japoniei și Can Koç, reprezentant al Centrului Cultural Maghiar. Seara a continuat cu vernisajul expoziției de artă contemporană „Rădăcini”, semnată de Kira Hagi, care s-a bucurat de un real succes de public, fiind expusă pe durata Săptămânii culturale românești în foaierul Sălii de Teatru. A urmat un concert extraordinar de muzică clasică cu participarea, din România, a cunoscutei violoniste Simina Croitoru și a violoncelistului Radu Sinaci, alături de instrumentiști turci, sub bagheta dirijorului de origine română Bujor Hoinic. Concertul s-a încheiat în aplauzele publicului cu una dintre cele mai celebre compoziții românești din toate timpurile – *Ciocârlia*. A doua zi a marcat vernisarea a trei expoziții: colecția privată de costume tradiționale românești din colecția designerului Cristian Samfira, expoziția de fotografie „Timișoara, Capitală Europeană a Culturii”, autor Adi Pîclișan, și expoziția de artă contemporană „Kervansaray”, curatoriată de Ana Daniela Sultana Cipariu, reunind lucrările unor artiști valoroși, precum Ana Ștefania Andronic (BUZU), Arina Bican, Francisc Chiuariu, Otto Constantin, Augustin Răzvan Radu, Iliana Schileru, Maria Pop Timaru și Mihai Zgondoioiu. Programul a continuat cu o autentică șezătoare tradițională românească, realizată de 11 artiști populari (Stan Gr. Ioana, Stan M. Ioana, Sgîea Florența, Mihaela Crenguța Pop, Veronica Eșanu, Maya Alessia Gabriela Bold, Elena Marin, Maria Vladau, Carmen Dumitrescu, Bardici Ana), care au adus în prim-plan tradițiile și obiceiurile străbune. Programul șezătoarei a fost completat cu o prelegere susținută

⇒ ICR Istanbul, 5-10 septembrie 2023

Expoziție de ii din colecția designerului Cristian Samfira la AKM, în cadrul Săptămânii culturale românești la Istanbul

de Gheorghită Sorin Mazilescu, cercetător în etnologie și conferențiar doctor în cadrul Facultății de Științe ale Educației din cadrul Universității Pitești. În cadrul vernisajului a avut loc și un recital muzical susținut de două tinere artiste, Ilinca Din și Maria Lucia Pițigoi, care au dat o dimensiune muzicală remarcabilă, oferindu-le participanților ocazia de a se bucura de frumusețea și rafinamentul muzicii tradiționale românești. A trei zi a avut loc un spectacol extraordinar de folclor românesc, cu participarea unor artiste și interprete cunoscute din România: Emilia Dorobanțu, Mihaela Lucia Pițigoi și Ilinca Din, alături de un ansamblu

instrumental de pe meleagurile gorjene, Ansamblul Folcloric „Maria Lătărețu” al Școlii Populare de Arte „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu. Programul artistic a fost completat cu participarea Călușarilor de la Bârla. Reacția publicului turc la programul de folclor românesc a fost una entuziastă, participând aproximativ 700 de persoane. Organizatorii turci au iluminat scena AKM sub forma a trei inimi, în culorile tricolore, pe tot parcursul spectacolului. În cea de-a patra zi, în salonul multifuncțional al AKM a avut loc o prezentare de carte despre emigrarea turcilor și tătarilor din România în Turcia, susținută de Metin Omer, și prelegerea intitulată „İki Dünya Savaşı Arasında Romanya'daki Türk-Tatar Toplumu ve Türkiye'deki Göçü / Comunitatea turco-tătară din România și emigrările spre Turcia între cele Două Războaie Mondiale”. Au urmat prezentarea albumului de artă *Imaginea turcilor și tătarilor în arta modernă româ-*

⇒ **ICR Istanbul, 5-10 septembrie 2023**

Expoziția „Keravanseray” la AKM, în cadrul Săptămânii culturale românești la Istanbul

nească, proiect editorial al Departamentului pentru relații interetnice – Guvernul României și prezentarea traducerii în turcă a cărții *Sunt o babă comunistă* de Dan Lungu, în prezența autorului. Seara s-a încheiat cu proiecția filmului *Sunt o babă comunistă*, r.: Stere Gulea. În cea de-a cincea zi, în salonul de teatru al AKM a avut loc spectacolul de teatru pentru copii *Cutiuța muzicală – Aventurile Pălăriei Fermecate*, susținut de actrii Teatrului Muzical Ambasadorii din București. Spectacolul s-a repetat și în ultima zi a Săptămânii culturale românești de la Istanbul. Concertul de rock alternativ susținut de trupa Urma a încheiat evenimen-

tul de diplomație culturală. Concertul de închidere a fost precedat de un recital susținut de interpreta Simona Florescu-Dichiseanu.

11-15 octombrie / Teatrul „Marin Sorescu” din Craiova la cea de a V-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru din Maltepe din Istanbul. Selectarea Teatrului Național „Marin Sorescu” din Craiova a fost realizată printr-o colaborare între Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul și Primăria Maltepe. În data de 13 octombrie, a fost montată în premieră și pusă în scenă de către actorii craioveni piesa *Frumoasa călătorie a urșilor panda povestită de un saxofonist care avea o iubită la Frankfurt* de Matei Vișniec. Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul a asigurat traducerea textului

⌘ ICR Istanbul, 5-10 septembrie 2023

Concert al trupei Urma în cadrul Săptămânii culturale românești de la Istanbul

și supratitrarea spectacolului în limba turcă, contribuind astfel în mod semnificativ la accesibilitatea și înțelegerea piesei de teatru de către publicul turc. De asemenea, ICR Istanbul a asigurat subtitrarea piesei *Prenumele*, după *Le prenome* de Matthieu Delaporte și Alexandre de la Patelliere, regia Radu Ghilaș, pusă în scenă de actorii Ateneului Național din Iași, în data de 11 octombrie. Actorul Florin Gorgos a debutat în rolul Vincent Larchet, rol care i-a adus unul dintre cele mai importante premii ale festivalului – „Young Talent Actor Award”.

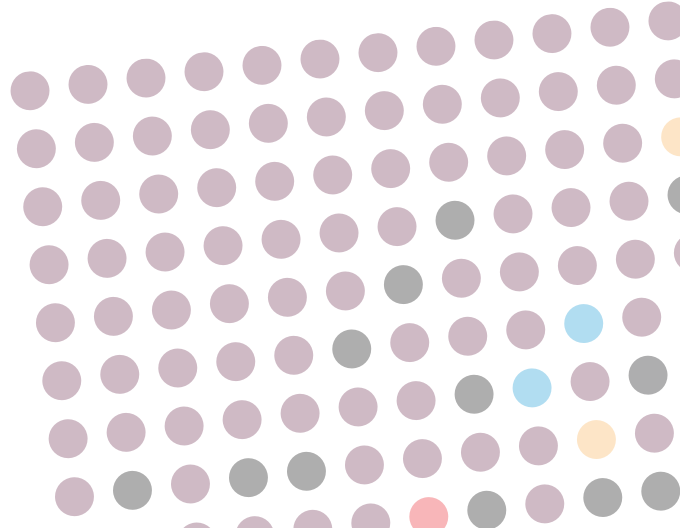
14-21 octombrie / Turnirul de poezie 2023 la Alanya, ediția a XII-a. Organizat în parteneriat cu Ministerul Culturii din România, evenimentul „Turnirul de poezie la Alanya – Riviera turcească a Mediteranei și regiunea Cilicia legată de Antonio și Cleopatra” a reunit doisprezece poeți români care au făcut parte din echipele aflate în concurs. Anul acesta, Marele Premiu al Turnirului de Poezie „Cununa de lauri de la Nessebar”, ex-aequo, a revenit poezilor Adrian Alui Gheorghe și Ioan Radu Văcărescu, iar Premiul Special a fost adjudecat de Emilian Iachimovski. În data de 15 octombrie, poeții și criticii literari români prezenți la eveniment au participat la o întâlnire cu poeți turci din Istanbul și Antalya, în cadrul căreia au discutat despre starea actuală

a poetului și poeziei, precum și aspecte privind modul în care piața de receptare a literaturii și poeziei este configurată în cele două țări. Din partea delegației turce au fost prezenți scriitorii și poeții Ersin Engin, Musa Firat, Turgay Degimenci și Harun Yigit. Conform regulamentului, la această „întrecere poetică” au fost prezente două echipe, iar poeții s-au confruntat de-a lungul a trei runde de lecturi derulate pe parcursul mai multor zile. Au participat doisprezece poeți (câte șase din fiecare echipă) de la Filiala de Poezie – București a Uniunii Scriitorilor din România, respectiv de la o echipă mixtă, compusă din Filiala Sibiu și din Filiala Brașov a Uniunii Scriitorilor din România, cu toții desemnați de Comitetul de Conducere al celor trei filiale. Echipa Filialei de Poezie – București pentru Turnirul de Poezie de la Alanya a fost compusă din scriitorii: Flavia Adam, Liviu Capșa, Ion Cocora, Cosmin Andrei Tudor, Miruna Drăghici și Emilian Iachimovski. Pentru „selecționata” mixtă a celor două filiale, Brașov și Sibiu – au intrat în competiție Ioan Radu Văcărescu, Adrian Alui Gheorghe, Savu Popa, Adrian Lesenciuc, Cristian Muntean și Laurențiu-Ciprian Tudor. Juriul a avut următoarea alcătuire: Dan Cristea (președinte), Gabriel Chifu, Angelo Mitchievici, Vasile Spiridon și Cristian Pătrășconiu.

28 octombrie – 5 noiembrie / Participarea României la Târgul Internațional de Carte TUYAP, Istanbul. În colaborare cu Ministerul Culturii din România, Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul a susținut participarea României la cea de-a 40-a ediție a Târgului Internațional de Carte TUYAP de la Istanbul, prin organizarea atelierului de lectură susținut de scriitoarea de literatură pentru copii Mihaela Coșescu. În data de 29 octombrie, s-a desfășurat un eveniment literar în zona Salonului Internațional al târgului dedicat literaturii pentru copii, cu scopul de a promova literatura română contemporană, în prezența scriitoarei Mihaela Coșescu și a poetului Mihai Firică, dezbaterile fiind moderată și tradusă în limba turcă de Alina Feyrouz. În data de 30 octombrie a avut loc prezentarea volumului de poezie *Limba șarpelui călător / Gezgün Yılanın Dili*, Editura Şiirden Yayincılık, în prezența autorului și a traducătorului volumului, *Ersin Engin*. De asemenea, în aceeași zi, scriitoarea Mihaela Coșescu și-a prezentat cărțile, sub titlul „Povești din inimă”. La 31 octombrie, a avut loc un eveniment special pentru copii, un atelier de lectură condus de

Mihaela Coșescu, invitată la *Fatih İslam Seçen Bilim ve Sanat Merkezi*, unde au participat copii din ciclul primar, însoțiți de cadre didactice. Evenimentul a debutat cu o componentă muzicală, un recital de vioară susținut de profesorul de muzică al instituției de învățământ și a continuat cu lecturarea cărții de povești *Bicicleta fermecată*, editată în limba engleză, cu traducere în limba turcă. Atelierul de lectură a fost o experiență educativă și distractivă pentru copii, contribuind, într-un mod interactiv, la promovarea literaturii.

28 noiembrie / Ziua Națională a României: recital al Cvartetului Dimos la Istanbul, la somptuoasa Catedrală Sent Antuan din metropola turcă. Cvartetul Dimos îi are în componență pe muzicienii Antoniu Theodor Andreescu (vioara I), Ștefan Roșu (vioara a II-a), Tamara Dica (violă) și Eduard Zecheru (violoncel), iar repertoriul a cuprins compoziții reprezentative selectate din muzica românească și universală. Repertoriul a inclus: J. Haydn – *The Lark Quartet*; Béla Bartók – Șase dansuri românești; C. Porumbescu – *Balada*. La evenimentul cultural dedicat celebrării Zilei Naționale a României au participat peste 250 de persoane, public turc, dar și reprezentanți și membri ai comunității românești din Istanbul.

LISABONA

ICR Lisabona, 23 iunie - 31 august 2023
Expoziția de ceramică și costume
tradiționale „Arta iei și ceramicii românești:
patrimoniul al umanității”, la Muzeul
Național al Ceramicii din Lisabona

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA LISABONA

13 ianuarie / Ziua Culturii Naționale, marcată în Portugalia prin tradiționalul „Maraton literar”, dedicat în anul 2023 poetului Nichita Stănescu, la sediul ICR Lisabona. Evenimentul organizat în parteneriat cu Ambasada României în Republica Portugheză a debutat cu evocarea operei scriitorului, realizată de Mihaela Toader, directorul adjunct al ICR Lisabona, care a subliniat împlinirea a 90 de ani de la nașterea, respectiv 40 de ani de la moartea sa. Fiecare cititor și-a rezervat pe calendarul evenimentului un timp de lectură (aproximativ 5 minute), fie în limba portugheză, fie direct în limba română, textele putând fi alese din rafturile bibliotecii ICR Lisabona sau aduse din bibliotecile personale. Întrucât traducerile în limba portugheză din opera lui Nichita Stănescu sunt în număr redus, participanții au fost încurajați să realizeze traduceri proprii, pentru care au

fost răsplătiți cu premii speciale, urmând ca cele mai reușite traduceri să fie publicate pe rețelele de socializare ale ICR Lisabona, în data de 31 martie, ziua de naștere a poetului. Sesiunile de lectură și dialogul cu publicul au fost moderate de prof. Rodica-Adriana Covaci.

16 februarie / Conferința „Brâncuși – între Orient și Occident”, susținută de criticul și istoricul de artă Pavel Țușară, la sediul ICR Lisabona. Eveniment organizat în colaborare cu Ambasada României în Republica Portugheză cu prilejul Zilei Brâncuși. În cadrul evenimentului, criticul Pavel Țușară și-a prezentat volumul *Brâncuși, un sculptor de la Răsărit*, Editura Monitorul Oficial, 2020, în contextul primirii Premiului „Lucian Blaga” al Academiei Române, în anul 2022. Evenimentul a fost deschis de Mihaela Toader, director adjunct ICR Lisabona, urmată de sculptorul portughez P. João Sarmiento, care a adus un omagiu operei lui Brâncuși, prezentând, dintr-o perspectivă autentică, Ansamblul sculptural al lui Constantin Brâncuși de la Târgu Jiu – Ansamblul monumental „Calea Eroilor”. În continuarea seriei, au luat cuvântul artista plastică Cristina Rocha Leiria și designerul de bijuterie Cristina Filipe, cofondatoare PIN – Asociația Portugheză de Bijuterie Contemporană. Aceasta din urmă a vorbit în numele sculptorului José Aurélio despre inspirația pe care Constantin Brâncuși a avut-o în parcursul său artistic.

25 februarie / Sărbătoarea mărtișorului în Portugalia: ateliere de creație pentru copii la sediul Ambasadei României în Republica Portugheză. Institutul Cultural Român de la Lisabona și Ambasada României în Republica Portugheză au reluat tradiția organizării de ateliere de creație pentru copii, cu ocazia sărbătoririi mărtișorului. Evenimentul a fost realizat în colaborare cu Institutul Limbii Române, atelierele fiind organizate împreună cu profesoarele Elena Covasan, Rodica Adriana Covaci, Domnica Isopescu, Laura Dobrescu și Raluca Cabral, care de-a lungul ultimilor ani au predat în Portugalia cursuri de limbă și civilizație românească. Sub îndrumarea acestora, copiilor li s-a explicat povestea mărtișorului, înscris din 2017 în Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității UNESCO, și și-au antrenat imaginația și creativitatea confecționând mărtișoare

reciclabile, din hârtie, flori uscate sau materiale textile. Evenimentul a fost deschis de E.S. doamna Ioana Bivolaru, ambasadorul României în Republica Moldova, de E.S. domnul Alexei Crăcan, ambasadorul Republicii Moldova în Republica Portugheză și de doamna Mihaela Toader, director adjunct al ICR Lisabona. Aceștia au vorbit despre semnificația și rolul aparte al mărtișorului, exprimându-și solidaritatea în contextul dificil, cu multe provocări, al acestei perioade. La eveniment au participat peste 80 de copii români și portughezi, alături de însoțitori, președinți și membri ai asociațiilor, precum și parohiilor românești. Cei prezenți s-au bucurat, de asemenea, de momente artistice organizate de copiii de la Parohia Ortodoxă Română din Setúbal „Sfinții Trei Ierarhi”, sub coordonarea profesoarei Laura Dobrescu și a preotului Ion Florentin Dobrescu, copiii din cadrul asociațiilor din Portugalia ale originarilor din Republica Moldova și copiii coordonați de profesoarele Elena Covasan și Domnica Isopescu.

2 martie – 31 mai / Expoziția personală „Amnezia”, a fotografului Claudiu Ciprian Popa, la galeria ICR Lisabona. În cadrul vernisajului, au luat cuvântul Mihaela Toader, directorul adjunct al ICR Lisabona, și artistul Claudiu Ciprian Popa, care a realizat ulterior o vizită ghidată pentru publicul interesat. Printre persoanele prezente la vernisaj s-au numărat Nelson Marmelo, director artistic al Festivalului de Fotografie din Corvilhã, Rute Reimão, referent cultural la Primăria de sector Junta de Freguesia Santa Maria Maior, Nuno Figueira, jurnalist, cursanți ai ICR Lisabona, membri ai comunității românești din Portugalia și turiști. Expoziția a cuprins o serie de panouri și două instalații special realizate pentru a fi prezentate la galeria ICR Lisabona. Artistul și-a propus să prezinte o colecție de portrete, din arhiva sa, într-o manieră originală. Pentru a crea noile portrete, a tăiat fotografiile în piese de diferite mărimi și forme și le-a amestecat aleatoriu pentru a le așeza într-o nouă ordine – o nouă construcție a propriei memorii, o nouă ierarhie a lucrurilor importante din lucrările sale.

15-26 martie / Participare românească la MONSTRA – Festivalul de animație de la Lisabona, desfășurat în diverse cinematografe și muzee din capitala portugheză. Institutul Cultural Român de la Lisabona a

susținut prezența la cea de-a XXII-a ediție a festivalului a Ligiei Soare, cofondatoarea și coorganizatoarea Festivalului Internațional de Film de Animație Animest, selecționer și programator de filme pentru copii și traducător audiovizual, a Ioanei Nicoară, creator vizual, director artistic și scenarist în domeniul animației și al efectelor vizuale digitale, și a lui Sergiu Negulici, artist digital și regizor de animație. Ligia Soare a fost invitată în calitate de membru al juriului pentru Competiția Curtas-metragens, iar Ioana Nicoară a făcut parte din juriul Secțiunii Curtissimas. De asemenea, în cadrul festivalului, Ioana Nicoară și Sergiu Negulici au prezentat un proiect de realitate augmentată, prin intermediul aplicației Reniform App, și o expoziție la Cinematograful „São Jorge” din Lisabona, deschisă pe întreaga durată a festivalului, care a inclus un mic „showcase” de proiecte, printre care animații din cartea de poezii augmentată *Himere Valahe* și o parte din proiectul „De la Neacșu la AR” (ilustrații animate pentru texte scrise de autori români contemporani). Tot la Cinema „São Jorge”, în data de 24 martie, Ioana Nicoară și Sergiu Negulici au susținut prezentarea „Augmented reality @ Reniform Production”, care a descris abordarea specifică a celor doi artiști privind proiectele culturale care folosesc animație și realitate augmentată. De asemenea, organizatorii festivalului l-au invitat pe Sergiu Negulici să realizeze o lucrare augmentată complementară posterului festivalului, desenat de regizorul de filme de animație Koji Yamamura. În cadrul Competiției Studenților, în data de 23 martie, la Cinematograful „São Jorge” a fost difuzat scurtmetrajul *Forget-Me-Not*, r.: Ruxandra-Maria Socor (2022) de la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București.

23 martie / Sărbătoarea Francofoniei în Portugalia. Celebrarea a 30 de ani de la aderarea României la Organizația Internațională a Francofoniei (OIF), printr-un concert extraordinar susținut de duoul româno-francez Clara Cernat (vioară) și Thierry Huillet (pian) la Biserica-auditoriu „Madre de Deus” din cadrul Muzeului Național al Ceramicii din Lisabona. La ediția din acest an a Sărbătorii Francofoniei, Institutul Cultural Român de la Lisabona și Ambasada României în Republica Portugheză, în parteneriat cu Muzeul Național al Ceramicii (Museu Nacional do Azulejo), au organizat la Biserica-auditoriu „Madre de Deus”, concertul de gală „Francofonia de mâine: muzica ne unește!”,

care a marcat 30 de ani de când România a aderat la OIF în calitate de membru cu drepturi depline. Concertul, în interpretarea prestigiosului duo muzical româno-francez Clara Cernat (vioară) și Thierry Huillet (pian), a constituit momentul central al sărbătorii, fiind astfel adus un omagiu României. Repertoriul a cuprins o serie de lucrări ale compozitorilor români și francezi precum: Ciprian Porumbescu, Dumitru Capoianu, Jules Massenet, Hector Berlioz, Camille Saint-Saëns. În plus, Thierry Huillet a prezentat compoziții proprii, inspirate din muzica folclorică românească, ca formă de comuniune spirituală cu țara mamă a Clarei Cernat, al cărei cânt violonistic transpune patosul, poezia și virtuozitatea viorii românești. La concert au participat peste 100 de invitați, dintre care reprezentanți ai corpului diplomatic, autorități portugheze, public francofon, parteneri, membri ai comunității românești, jurnaliști și formatori de opinie, oameni de cultură și reprezentanți ai mediului academic. În plus, România a avut reprezentare la evenimentul conex Village Francophone, care s-a desfășurat pe 25 martie la sediul Alliance Française din Lisabona și în alte orașe portugheze (Porto, Guimarães, Viseu, Coimbra, Leiria, Caldas da Rainha, Setúbal, Beja, Algarve), sub formă de jocuri interactive și standuri cu informații culturale și turistice despre țările participante din OIF.

1 aprilie / Tradiția ouălor de Paște prezentată la Lisabona. Ambasada României în Republica Portugheză, Institutul Cultural Român de la Lisabona și Ambasada Republicii Moldova în Republica Portugheză au organizat un eveniment special dedicat Sărbătorilor de Paște la sediul Ambasadei României de la Lisabona. Cu acest prilej, meșterii populari Maria Rotar, Daniela Aiftodoaie și Elena Gen au realizat o demonstrație de încondeiere a ouălor de Paște și au împărtășit arta confecționării unor elemente de vestimentație ale portului tradițional. Copiii și-au putut antrena imaginația și creativitatea la atelierelor coordonate de profesorii Elena Covasan, Rodica Adriana Covaci, Domnica Isopescu și Raluca Cabral, care asigură predarea Cursului de limbă, cultură și civilizație românească în școli din Portugalia. Sub îndrumarea acestora, copiii li s-au explicat și prezentat tradițiile și obiceiurile specifice sărbătorilor pascale. Pe parcursul evenimentului, participanții au putut admira o colecție de ouă încondeiate, organizată cu sprijinul Muzeului Național al Satului din București, și au putut degusta

⇒ ICR Lisabona, 3 mai 2023

Participare românească la cea de-a 20-a ediție a Festivalului de film IndieLisboa

preparate tradiționale din România și Republica Moldova. Evenimentul a beneficiat de sprijinul Institutului Limbii Române, al Parohiei Ortodoxe Române din Setúbal și al Fundației Bonte. Evenimentul a fost deschis de E.S. doamna Ioana Bivolaru, ambasadorul României în Republica Moldova, de E.S. domnul Alexei Crăcan, ambasadorul Republicii Moldova în Republica Portugheză și de doamna Mihaela Toader, director adjunct al ICR Lisabona.

5 aprilie / „Regele Mihai: drumul către casă” - proiecție de film și prelegeri susținute de producătorii John Florescu și Dan Drăghicescu, la sediul reprezentanței. În contextul legăturilor istorice româno-portugheze și pentru a (re)crea conexiuni culturale în spațiul lusitan prin aprofundarea trecutului regal comun, ICR Lisabona a prezentat filmul documentar *Regele Mihai: drumul către casă / King Michael: The Journey Home* (producător executiv John Florescu, 2021), cu subtitrare în limba engleză. Documentarul cuprinde interviuri cu familia regelui, consilierii și prietenii apropiați ai Regelui Mihai I, dar și un interviu nedifuzat până acum cu soțul Reginei Elisabeta a II-a, Prințul Philip, acordat în 2016 la Buckingham Palace cu doar câteva luni înainte de retragerea sa din viața publică. Proiecția filmului a fost deschisă de Mihaela Toader, director adjunct al ICR Lisabona, fiind urmată de prelegeri susținute de producătorii John Florescu și Dan Drăghicescu

🔗 ICR Lisabona, 9 noiembrie 2023

Spectacolul *Café Bonheur* de Matei Vişniec la Teatro da Cerca de São Bernardo din Coimbra

și de o sesiune de întrebări și răspunsuri cu publicul participant. Cei doi producători au făcut referire la trei capitole în realizarea unui documentar istoric: cercetarea în arhive, interviurile cu istorici și martori oculari și scenele filmate de reconstituiri istorice cu actori. Printre cele peste 50 de persoane participante la eveniment s-au numărat: Pedro Alfacinha, jurnalist RTP (Radio-Televiziunea Portugheză), Helena Buescu, scriitor, prof. univ. la Facultatea de Litere de la Universitatea din Lisabona, Ana Isabel Buescu, prof. univ. de Istorie la Universitatea Nova din Lisabona, João Norton SJ, preot iezuit, Adelaide de Freitas, cercetător, Artur Răducănu, ministru consilier Ambasada României în Republica Portugheză, Ecaterina Petre, consul Ambasada României în Republica Portugheză, membri ai comunității românești (Mihaela Georgescu Delafraș, istoric, Elena Dumitrescu-Nentwig, scriitor, Alina Zaharia, artist, Eugenia Hanganu, artist, Roxana Ciolăneanu, lector, Rodica Adriana Covaci, profesor) și studenți din cadrul Facultății de Litere a Universității din Lisabona.

27 aprilie - 7 mai / Prezență românească la cea de-a XX-a ediție a Festivalului Internațional de Film Independent IndieLisboa, care s-a desfășurat în capitala Portugaliei, la Cinema São Jorge, Culturgest, Cinemateca Portuguesa, Cinema Ideal, Cinema Fernando Lopes. Cinematografia românească a fost reprezentată anul acesta de scurtmetrajul *Moștenirea*, r.: Marian Fărcaș, selecționat în cadrul Competiției Internaționale de Scurtmetraj, precum și de lungmetrajul *Mammalia*, r.: Sebastian Mihăilescu, selecționat în cadrul Competiției Smart 7. La invitația organizatorilor festivalului și cu susținere din partea Institutului Cultural Român de la Lisabona, la actuala ediție au participat regizorii Marian Fărcaș și Sebastian Mihăilescu, prezenți la proiecțiile filmelor, urmate de sesiuni Q&A. Scurtmetrajul *Moștenirea*, r.: Marian Fărcaș, a fost proiectat în data de 3 mai la Culturgest, iar lungmetrajul *Mammalia*, r.: Sebastian Mihăilescu, în data de 3 mai la Cinema Fernando Lopes. Festivalul Internațional de Film Independent IndieLisboa contribuie la promovarea filmelor și cineaștilor din universul cinematografiei independente. Obiectivul principal îl constituie stimularea difuzării filmelor care nu sunt distribuite în circuitele tradiționale de cinema din Portugalia. Centrat pe creativitatea și independența autorilor, IndieLisboa a devenit, în ultimii ani, unul dintre reperatele vieții festivaliere internaționale.

28 aprilie / Lansarea în Portugalia a volumului *Vinovată fără vină* de Elena Dumitrescu-Nentwig, la sediul reprezentanței. Eveniment organizat în colaborare cu Ambasada României în Republica Portugheză. Romanul a apărut în 2022 la Editura Ordessos a Muzeului Județean Argeș. În cadrul evenimentului au luat cuvântul Dinu Gîndu, directorul Institutului Cultural Român de la Lisabona, E.S. doamna Ioana Bivolaru, ambasadorul României în Republica Portugheză, Mihaela Toader, directorul adjunct al Institutului Cultural Român de la Lisabona, Radu Sergiu Ruba, critic și prozator român, Eugenia Hanganu, artist fotograf rezident în Portugalia, specialist în marketing digital, și autoarea Elena Dumitrescu-Nentwig. Un scurt fragment din roman a fost citit în limbile română și portugheză de Elena Dumitrescu-Nentwig și Eugenia Hanganu, iar publicul prezent a avut ocazia să intervină cu păreri despre volum și să participe la sesiunea de autografe. Au fost prezenți și membri ai comunității românești din Lisabona, studenți de la Universitatea din Lisabona, membri ai Ambasadei României în Republica Portugheză, publicul fidel evenimentelor ICR Lisabona. În semn de recunoaștere a implicării și contribuției la promovarea valorilor și identității românești, Elena Dumitrescu-Nentwig, personalitate activă a vieții culturale portugheze și membru important al comunității românești din Lisabona, a fost premiată, în anul 2018, în cadrul Galei „100 pentru Centenar”, proiect aniversar al autorităților române dedicat elitei românești din diasporă. Elena Dumitrescu-Nentwig este o soprană lirică a cărei recunoaștere internațională a avut loc după anul 1970, imediat după plecarea sa în exil.

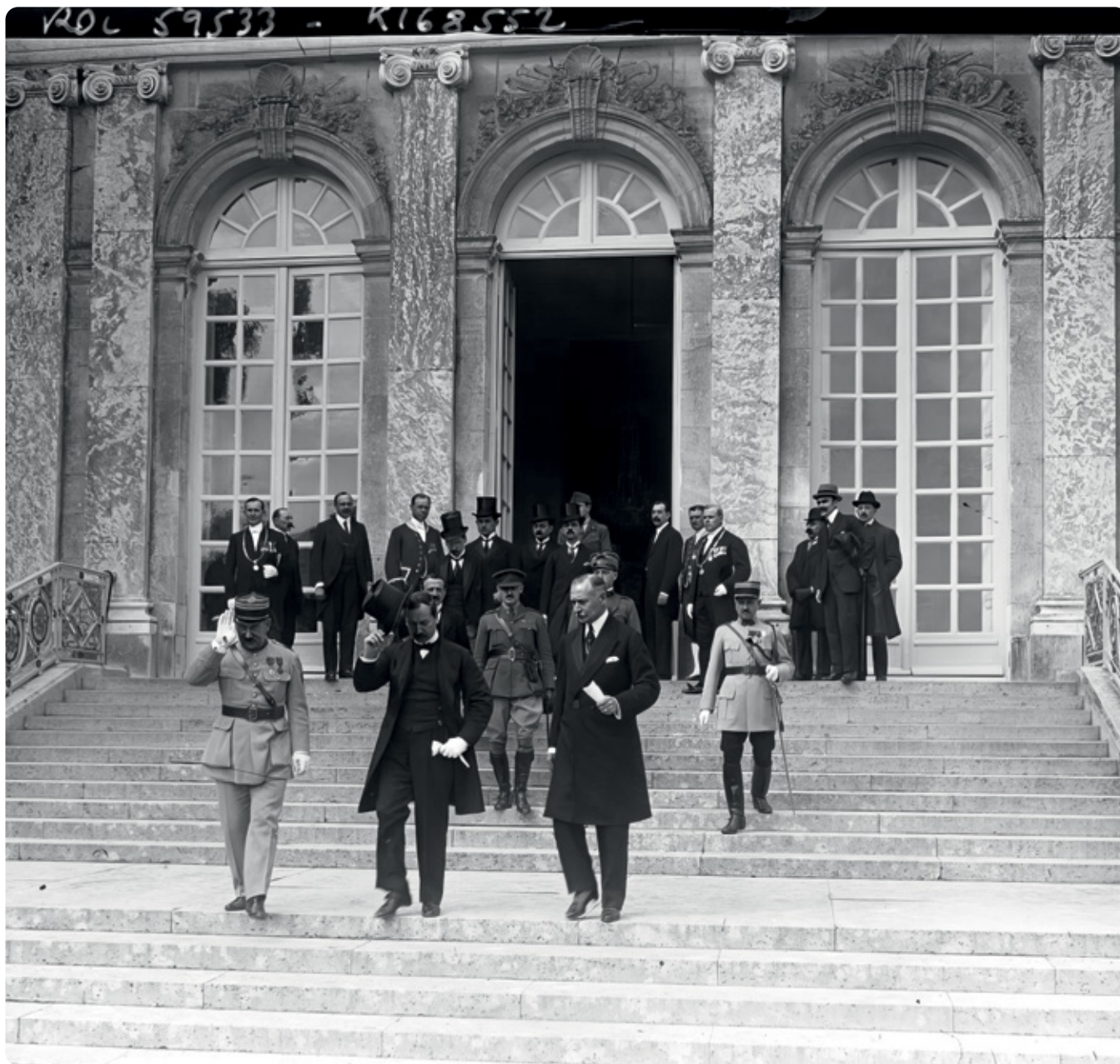
5 mai / România - observator-asociat la Comunitatea Țărilor de Limbă Portugheză. Celebrarea Zilei Mondiale a Limbii Portugheze. În 2021, România a obținut statutul de „observator-asociat” la Comunitatea Țărilor de Limbă Portugheză (CPLP). În linie cu angajamentele asumate prin Planul de acțiuni și Planul de activități prezentate organizației de către România, ICR Lisabona a marcat simbolic și în 2023 Ziua Mondială a Limbii Portugheze, în colaborare cu Ambasada României în Republica Portugheză. La data de 5 mai, pe rețelele de socializare ale celor două instituții a fost postat un material video în cadrul căruia au fost recitate două poeme ale lui Nichita Stănescu, traduse din limba română în limba portugheză de elevi ai Cursului de Limba Română, organizat de ICR

Lisabona și coordonat de prof. Rodica-Adriana Covaci. Traducerea în limba portugheză a poemelor *Poveste sentimentală* de Pedro Rocha și *Cântec* de João Galante a fost realizată la inițiativa ICR Lisabona în contextul marcării, în 2023, a 90 de ani de la nașterea, respectiv 40 de ani de la moartea lui Nichita Stănescu, personalitate marcantă a literaturii române a secolului al XX-lea, cu o contribuție majoră la dezvoltarea limbajului liric românesc, poet a cărui creație a avut un ecou internațional. Poemele traduse au fost revizuite de studenți ai Lectoratului de Limba Română din cadrul Universității din Lisabona – Inês Reis, Carlos Ruedas și Tiago Esperança – , sub coordonarea lect. univ. dr. Roxana Ciolăneanu.

22-23 mai / Promovarea programului „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023” în Portugalia, la Porto și Lisabona. Ambasada României în Republica Portugheză și ICR Lisabona au organizat o serie de acțiuni dedicate promovării programului „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”, cu participarea primarului municipiului Timișoara, Dominic Fritz. În data de 22 mai, la Porto (oraș care a semnat un acord de cooperare cu Timișoara în 2018), la sediul Fundației Antreprenorilor Portughezi, a avut loc o sesiune interactivă dedicată promovării Timișoarei, susținută de primarul Dominic Fritz și moderată de Carlos Martins, CEO al „Guimarães Capitală Europeană a Culturii 2012”. În cadrul acestei manifestări, au fost prezentate municipiul Timișoara și programul principalelor evenimente aferente Capitalei Europene a Culturii 2023, dialogul interactiv fiind urmat de un moment artistic în interpretarea cvartetului Romanian Chamber Orchestra. Participanții la eveniment i-au aplaudat cu ovații pe membrii Romanian Chamber Orchestra (violinista Maria Marica –câștigătoarea Premiului I al Concursului Internațional George Enescu 2022, violonista Andreea Octaviano Kogima, șefă de partidă vioara a II-a, „Zürcher Kammerphilharmonie”, violistul Cristian Andriș, solo violă la „Swiss Orchestra”, director artistic al Romanian Chamber Orchestra, și violoncelistul Radu Sinaci, șeful partidei de violoncel, Orchestra de Cameră Radio). Repertoriul a cuprins opere ale compozitorilor W.A. Mozart, G. Enescu și B. Bartók. La eveniment au participat reprezentanți ai autorităților portugheze, personalități culturale, jurnaliști, membri ai corpului diplomatic de la Porto, membri ai comunității românești. În

continuarea programului de la Porto, a avut loc o întrevedere bilaterală între primarul Timișoara și primarul Porto Rui Moreira, în cadrul căreia a fost convenită dezvoltarea colaborării în domeniile culturii, digitalizării, managementului inteligent al orașelor și mobilității urbane. De asemenea, în aceeași zi, a fost organizată o ceremonie de donație a două lucrări de pictură ale artistului timișorean Sorin Scurtulescu, membru al grupului artistic NOIMA, către Muzeul Fundației Serralves, una dintre cele mai prestigioase instituții de cultură din Portugalia. Cele două opere de mari dimensiuni intitulate *P4* și *P6* au făcut parte din expoziția colectivă „Sobreviver” – o retrospectivă a pandemiei din perspectiva grupului NOIMA, care a fost prezentată, în perioada februarie – iunie 2022, la Galeria ICR Lisabona. Sorin Scurtulescu este cofondator al grupării artistice NOIMA și realizează preponderent pictură, dar și performance sau artă-video. De-a lungul timpului, operele sale au fost prezentate în expoziții personale și de grup în România, Italia, Ungaria, Germania, Austria, Portugalia. La ceremonie au participat directoarea Fundației Serralves, Ana Pinho, și directorul Muzeului Serralves, Philippe Vergne, care au mulțumit Ambasadei României și ICR Lisabona pentru demersurile realizate în vederea donației și au adresat aprecieri artistului pentru operele sale, care vor aduce un plus de valoare colecției permanente a Fundației Serralves. În data de 23 mai, programul de promovare a continuat la Lisabona, cu prezentarea municipiului „Timișoara, Capitală Europeană a Culturii 2023”, la sediul Primăriei municipiului Lisabona, în prezența Primarului Carlos Moedas, a consilierilor responsabili cu afacerile culturale, reprezentanți ai corpului diplomatic, personalități (români și portughezi), jurnaliști de la RTP (Radio Televiziunea Portugheză) și Diário de Notícias. În continuarea acestui moment, a avut loc concertul susținut de cvartetul Romanian Chamber Orchestra.

25-28 mai / Participarea Galeriei Anca Poterașu la cea de VI-a ediție a Târgului Internațional de artă contemporană ARCOLISBOA. Galeria Anca Poterașu a prezentat la ARCOLISBOA lucrările artistelor Oana Coșug și Yasmina Assbane în prezența unui public numeros și a primit premiul „Opening 2023” pentru cel mai bun stand. Datorită faptului că Lisabona este una dintre capitalele culturale europene care atrage un număr din ce în ce mai mare de colecționari de artă și tineri artiști,

🔗 ICR Lisabona, 4 iunie 2023

Marcarea Zilei Tratatului de la Trianon © Unitatea Arhive Diplomatice a Ministerului Afacerilor Externe

renumitului târg internațional de artă ARCOmadrid s-a extins din 2016 și la Lisabona, iar în 2023 a fost organizat în colaborare cu Primăria din Lisabona și Fundația EDP, la Cordoaria Nacional – fostă fabrică regală de frânghii pentru corăbii, transformată într-un spațiu pentru târguri și expoziții neconvenționale.

29 mai / „Ziua Limbii și Teatrului Idiș”, la sediul ICR Lisabona. În cadrul evenimentului a avut loc prelegerea „Stelele nu mai sunt rătăcitoare. Teatrul idiș în România interbelică între local și universal / Stars are no longer wandering. Yiddish theatre in interwar Romania between local and universal”, susținută în limba engleză de conf. univ. Camelia Maria Crăciun, specialist în Studii Evreiești la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București, urmată de intervenția cercetătorului și profesorului Jorge Palinhos, scriitor și dramaturg, cu un doctorat în Studii Culturale. Au participat reprezentanți ai mediului academic și cultural și, de asemenea, personalități portugheze și române, printre care: Esther Mucznik, Jochen Oppenheimer, Daniel Perdigão, Fernando Couto e Santos, Inês Reis, Daria Bârsan, Roxana Ciolăneanu. La finalul prelegerii au fost adresate întrebări și s-au făcut completări despre tema susținută la sediul ICR Lisabona.

4 iunie / Marcarea Zilei Tratatului de la Trianon. Pentru marcarea zilei de 4 iunie – Ziua Tratatului de la Trianon, Institutul Cultural Român de la Lisabona, în colaborare cu Unitatea Arhive Diplomatice a Ministerului Afacerilor Externe, a prezentat, pe rețelele sale de socializare, 17 fotografii care au surprins, printre altele, sosirea lui Ion I. C. Brătianu la Conferința Păcii de la Paris 1919, Delegația României la Conferința Păcii, extrasul de presă privind remiterea preliminarilor Tratatului de Pace de la Trianon, Palatul Versailles – Sala Oglinzilor, sosirea delegațiilor pentru semnarea Tratatului de Pace de la Trianon, documente oficiale, dar și un text explicativ al Tratatului.

23 iunie - 31 august / Expoziția de ceramică și costume tradiționale „Arta iei și ceramicii românești: patrimoniu al umanității”, la Muzeul Național al Ceramicii din Lisabona, în Sala D. Manuel, o adevărată bijute-

rie arhitectonică decorată cu azulejo, și în Capela Regina Leonor, pentru a celebra Ziua Universală a Iei în acest an și pentru a continua tradiția promovării acestui simbol al spiritualității românești în contextul includerii sale de UNESCO pe Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității. Eveniment organizat în parteneriat cu Ambasada României în Republica Portugheză, în colaborare cu Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București și Muzeul Național al Ceramicii din Lisabona (Museu Nacional do Azulejo). Au fost expuse costume tradiționale românești și obiecte din ceramică din colecția Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București. Selecția a fost realizată în colaborare cu Muzeul Național al Ceramicii din Lisabona, cu scopul de a evidenția pe de o parte, conexiunea vizuală între exponate, și pe de altă parte, varietatea formelor de artă populară și diversitatea exprimării la nivel cromatic și decorativ din România. De asemenea, expoziția a promovat arta cămășii cu alțiță și a ceramicii de Horezu, elemente incluse de UNESCO pe Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității. În deschiderea evenimentului au luat cuvântul E.S. Ioana Bivolaru, ambasadorul României în Republica Portugheză, Paula Popoiu, directorul Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București, Alexandre Pais, directorul Muzeului Național al Ceramicii din Lisabona. Discursurile au fost urmate de un scurt moment artistic susținut de Ansamblul Folcloric Național „Transilvania” și de o vizită ghidată realizată de cei doi directori de muzee, la care au participat peste 70 de invitați, între care ambasadori, reprezentanți ai corpului diplomatic, autorități portugheze, directori de institut culturale, jurnaliști și formatori de opinie, oameni de cultură și reprezentanți ai mediului academic, public divers și membri ai comunității românești din Lisabona. Muzeul Național al Ceramicii (Museu Nacional do Azulejo) este unul dintre cele mai importante muzee de ceramică din lume, o carte de vizită a Lisabonei și, în același timp, cel mai vizitat și apreciat muzeu din întreaga Portugalia. Încă din primele două zile de la deschidere, expoziția a numărat peste 3.000 de vizitatori. Celebrarea iei a continuat în 24 iunie, cu un eveniment special organizat la Ambasada României în Republica Portugheză, în cooperare cu Ambasada Republicii Moldova în Portugalia, Institutul Limbii Române și Fundația Bonte, la care au asistat peste 250 de participanți, între care personalități portugheze și reprezentanți ai diasporei din România și Republica Moldova stabiliți în Portugalia. Discursurile oficiale au fost susținute de E.S. Ioana Bivolaru, ambasadorul Români,

🏠 ICR Lisabona - 23 iunie - 31 august 2023

Expoziția de ceramică și costume tradiționale „Arta iei și ceramicii românești: patrimoniu al umanității”, la Muzeul Național al Ceramicii din Lisabona

în Republica Portugheză, E.S. Alexei Crăcan, Ambasadorul Republicii Moldova în Republica Portugheză, Paula Popoiu, directorul Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București și Dinu Gîndu, directorul ICR Lisabona. În cadrul evenimentului, participanții au putut admira o expoziție de ii și alte obiecte tradiționale românești din colecția Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București și au asistat la sesiuni de prezentare din partea meșterului popular Sofia Budu a tehnicilor de confecționare a obiectelor tradiționale de vestimentație. Totodată, pe parcursul manifestării, au fost organizate ateliere de creație pentru copii, realizate de profesorii care asigură predarea cursului de limbă și civilizație română în Portugalia, iar invitații au asistat la o serie de momente artistice susținute de Ansamblul Folcloric Național „Transilvania”, și au degustat produse tradiționale românești.

29 iunie / Concert de fado susținut de Ioana Dichiseanu la Casa-Museu „Amália Rodrigues” din Lisabona. Eveniment organizat în

colaborare cu Fundação Amália Rodrigues. Artista Ioana Dichiseanu a fost acompaniată de artiștii portughezi Antonio Neto (chitara clasică) și Luis Coelho (chitară portugheză). La concertul de fado au participat reprezentanți ai mediului academic și cultural, personalități portugheze și române, printre care Vicente Rodrigues, președintele Fundației Casa-Museu „Amália Rodrigues”, Leonidio Paulo Ferreira, director adjunct al jurnalului Diário de Notícias, Helena Buescu, doctor și profesor universitar, Joana Machado, istoric, Daniel Perdigo, profesor universitar, Fernando Couto e Santos, profesor și cronicar literar. Ioana Dichiseanu a cântat piese din repertoriul Amáliei Rodrigues și o piesă muzicală din repertoriul cunoscutei artiste Maria Tănase.

18 iulie / Spectacolul *1919 Misiune Regală*, un monolog dramatic conceput, redactat, regizat și interpretat de Liana Ceterchi, la sediul Institutului Cultural Român de la Lisabona, cu ocazia comemorării personalității Reginei Maria a României (n. 29 octombrie 1875, Eastwell Park, Ashford,

Kent, Anglia – d. 18 iulie 1938, Castelul Pelişor, Sinaia). Spectacolul subtitrat în limba portugheză reprezintă o adaptare scenică după cartea Diane Mandache *Queen Marie of Romania – Later Chapters of My Life / Regina Maria a României – Capitele târzii din viața mea*. Video/sunet: Teodora Toader. Legende în portugheză: Elena Albu. La spectacol au participat personalități din mediul academic și cultural, printre care și prozatorul Gabriel Gafița, fost ambasador al României în Portugalia.

22 iulie – 5 august / Expoziția de fotografie „A Fada do Salgueiro / Zâna dintre Sălci”, a artistei Alina Zaharia, itinerată la galeria OKNa – Espaço Cultural din Porto. În urma succesului pe care l-a avut la Lisabona, în anul 2022, expoziția curatoriată de Vítor Nieves și organizată în colaborare cu Institutul de Producție Culturală și Imagine din Portugalia (IPCI) a fost itinerată în 2023 la galeria OKNa – Espaço Cultural din Porto. Vernisajul a avut loc în prezența președintelui Asociației Culturale OKNa, Radu Sticlea, a curatorului Vítor Nieves și a reprezentantului IPCI, António Pedrosa. În cadrul evenimentului au luat cuvântul Bianca Stănea, scenograf și doctorand la Facultatea de Sociologie și Științe Sociale din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, și artista fotograf Alina Zaharia, care au susținut prelegeri despre promovarea egalității de gen. Prezentările au fost urmate de o vizită ghidată realizată de Alina Zaharia, în prezența a 50 de persoane, între care galeriști, fotografi, public portughez și membri ai comunității românești din Porto. Expoziția a cuprins un ansamblu de fotografii și proiecții video care abordează un stil documentar a cărui narativă senzorială invită la reflecție asupra condiției femeii în societatea actuală. Deși are un caracter profund personal, fiind un proiect autobiografic, expoziția dezbate teme generale precum reconstrucția memoriei, reconcilierea cu trecutul și identitatea de sine. O parte dintre fotografii au fost realizate de Alina Zaharia în anul 2021, într-o călătorie la casa părintească din România, în satul Salcia, județul Brăila. Expoziția a cuprins, de asemenea, fotografii realizate în Portugalia, ca o continuare a trăirilor din România.

31 august / Ziua Limbii Române. 30 de ani de la aderarea României la Consiliul Europei – identitate și diversitate culturală europeană. Ziua

Limbii Române a fost celebrată de ICR Lisabona și Ambasada României în Republica Portugheză printr-un eveniment care a oferit publicului portughez ocazia de a descoperi și cunoaște mai bine România. Prof. Rodica-Adriana Covaci a susținut patru cursuri tematice de limbă, cultură, tradiție și civilizație românească, la sediul reprezentanței. De asemenea, publicul a avut ocazia să traducă, din portugheză în română și viceversa, citate din Nichita Stănescu și alte personalități din literatura română. Prof. Rodica-Adriana Covaci predă, din 2007, cursul de limba română pentru străini de la ICR Lisabona. În anul 2018, a fost decorată cu Ordinul Meritul Cultural pentru contribuția personală la promovarea și conservarea educației în limba română și implicarea în menținerea identității culturale în rândul comunității românești din Portugalia. În seara zilei de 31 august, la sediul ICR Lisabona a vorbit despre românii care au scris istorie, despre cei 30 de ani de la aderarea României la Consiliul Europei, despre funcțiile comunicative și elementele lexicale ale limbii române, oferind lecții demonstrative de artă culinară, cu degustare.

9 septembrie 2023 – 31 ianuarie 2024 / Expoziția „Where Are You?”, a artistei plastice Florentina Voichi, itinerată la Mănăstirea Batalha. În urma succesului pe care l-a avut expoziția la Galeria Institutului Cultural Român de la Lisabona, în perioada 3 noiembrie 2022 – 24 februarie 2023, și a excelenței colaborării instituționale din ultimii ani între Ambasada României în Republica Portugheză, ICR Lisabona și Mănăstirea Batalha, expoziția a fost itinerată anul acesta în complexul muzeal al mănăstirii (monument UNESCO). Vernisajul a avut loc în prezența a peste 50 de persoane, printre care Fernando Oliveira, președintele Primăriei de sector Batalha din municipiul Batalha, Nuno Paulo, președintele Consiliului Primăriei de sector Batalha, Artur Răducanu, ministru-consilier la Ambasada României în Republica Portugheză, Acácio Sobreira, director al Fundației Inatel și José Luís Jorge, fotograf și jurnalist. În deschiderea evenimentului, au luat cuvântul Joaquim Ruivo, directorul muzeului Mănăstirii Batalha, Dinu Gîndu, directorul ICR Lisabona și artista Florentina Voichi. Expoziția intitulată „Where are you?” cuprinde lucrări de pictură, de mari dimensiuni, special realizate în perioada 2021-2022 pentru a fi prezentate în Portugalia.

27 septembrie – 1 octombrie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film Est-European BEAST, Porto, organizat de Asociația „PlusEast”, cu sprijinul Fondului Internațional Visegrad și a Primăriei Municipiului Porto, fiind primul festival de film din Portugalia dedicat în exclusivitate cinematografului est-european. ICR Lisabona a susținut participarea artistului Andrei Alecsandru Pantea și a cercetătoarei Iolanda Vasile. La invitația organizatorilor, Andrei Alecsandru Pantea a prezentat și moderat programul de filme experimentale din cadrul festivalului, în datele de 28 și 29 septembrie, la Cinema Batalha, cu participarea a peste 200 de spectatori. Cercetătoarea Iolanda Vasile a susținut masterclass-ul „Cinegeografia Socialistă: Africa – Europa de Est (Cinegeografia Socialistă: Africa-Europa de L'este)”, în data de 30 septembrie, la Casa Comum, Universitatea din Porto. BEAST 2023 a avut o selecție consistentă de filme românești prezentate la Cinema Batalha, Cinema Passos Manuel și Casa Comum: *Mihail and Achim*, r.: Theodor Ioniță (2021) – categoria Eastwave, *I want to shatter the Greenhouse*, r.: Teona Galgoțiu (2022) și *Flying Sheep*, r.: Alexandra Gulea (2022) – categoria ExperimentalEAST, *Sasha*, r.: Serghei Chiviriga (2022) – categoria Anima East, *Desordem Amok*, r.: Balázs Turai (2021) și *May the Earth Become the Sky*, r.: Ana Vijdea (2022) – secțiunea Visegrad Film Hub, *Incursion in Africa*, r.: Cocoș Traian, Răzvan Marchiș (1972-1974) – secțiunea Cinegeografia.

4-8 octombrie / Participarea artistei portugheze Cristina Filipe la cea de-a patra ediție a Romanian Jewelry Week de la București, în cadrul programului de mobilitate. În calitate de istoric de artă, Cristina Filipe a prezentat cartea *Contemporary Jewelry in Portugal. From the avant-garde of the 1960s to the early 21st century* (Bijuterie contemporană în Portugalia. De la avangarda anilor 1960 la începutul secolului 21) la Biblioteca Națională a României, unde a și susținut un workshop dedicat artei bijuteriei contemporane. De asemenea, Cristina Filipe a participat la conferințele și ceremonia oficială de acordare a premiilor Romanian Jewelry Week, proiect organizat de Asociația Assamblage care a reunit peste 230 de designeri, școli, asociații și colective din peste 30 țări din întreaga lume, propunând mii de creații de bijuterie de autor din România, Marea Britanie, SUA, Australia, Franța, Kuwait, Cehia, Lituania, Italia, Grecia, Mexic, Israel, Ucraina, Belgia și multe al-

tele. Programul special Romanian Jewelry Week a inclus în acest an și o serie de workshop-uri și conferințe, susținute de profesori, designeri, curatori și profesioniști din întreaga lume.

14 octombrie – 17 decembrie / Itinerarea expozițiilor de fotografie „li românești pe străzile lisaboneze” și „Orașe în rezumat. Piețe din Europa și istoriile lor. Un proiect de antropologie vizuală”, la Redondo. Inaugurarea expoziției „li românești pe străzile lisaboneze”, realizată de artista Eugenia Hanganu, a avut loc la Muzeul Regional al Vinului, iar expoziția „Orașe în rezumat. Piețe din Europa și istoriile lor. Un proiect de antropologie vizuală”, aparținând antropologului Cătălin D. Constantin a fost vernisată la Galeria Centrului Cultural. Evenimentele au fost organizate în colaborare cu Primăria Municipiului Redondo, Centrul Cultural și Muzeul Regional al Vinului. Au luat cuvântul Dinu Gindu, directorul ICR Lisabona, Pedro Roma, vicepreședinte al Municipiului Redondo, José Luís Mónica, președintele Consiliului Local, artiștii Eugenia Hanganu și Cătălin D. Constantin și curatorul expoziției „Orașe în rezumat”, Carmen Dobrotă. Publicul prezent a beneficiat de vizite ghidate ale celor două expoziții. Eugenia Hanganu și-a propus să ilustreze bogăția de sensuri plastice și simboluri ancestrale perpetuate de broderia și costumele tradiționale românești. Expoziția „Orașe în rezumat. Piețe din Europa și istoriile lor. Un proiect de antropologie vizuală” a avut o dublă latură, arhitecturală, dar și antropologică, piața fiind înțeleasă ca loc viu al orașului european, spațiu ce adună comunitatea și condensează istoria orașului. Cele două expoziții au fost prezentate pentru prima dată în Portugalia în anul 2021, la Galeria ICR Lisabona.

26 octombrie – 5 decembrie / „Istoriile din '89 în benzi desenate”, la galeria Institutului Cultural Român de la Lisabona. Expoziția Muzeului Județean de Istorie Brașov a fost curatoriată de Nicolae Pepene, managerul muzeului și directorul Festivalului Internațional de Benzi Desenate Istorice de la Brașov. Au fost expuse lucrări din albumul *BD Istoriile din '89 în benzi desenate*, realizate de artiștii Șerban Anghel, Alexandru Ciubotariu, Felix Crișan, Vlad Forsea, Alexandra Gold, Valentin Ionescu, Puiu Manu, Nicolae Negură, Xenia Pamfil, Cristian Păcurariu, Ionuț Popescu, Gabi Rusu, Ileana Surducă, Maria Surducă, Octav

Ungureanu, Mihai Timošenco. La vernisaj au luat cuvântul Dinu Gîndu, directorul ICR Lisabona, curatorul Nicolae Pepene, coordonatorii albumului BD *Istории din '89 în benzi desenate*, Octav Ungureanu și Ioana Șchiopu, precum și artistul român rezident în Portugalia Nicolae Negură. Au fost prezenți galeriști, fotografi, public portughez și membri ai comunității românești din Lisabona, printre care: Ecaterina Petre, consulul României în Republica Portugheză, Artur Răducanu, însărcinat cu afaceri Ambasada României în Republica Portugheză, Ana Matos, directorul Galeriei Salgadeiras, Antonio Pedrosa, director artistic al Institutului de Producție

🏠 ICR Lisabona, 26 octombrie - 5 decembrie 2023

„Istории din '89 în benzi desenate”

Culturală și Imagine din Portugalia, scriitorul Dinu Flămând, cântăreața de fado și traducătoarea Cristina Dăscălescu, fotografele Eugenia Hanganu și Alina Zaharia, chitarista de jazz Mădălina Ioana Petre. De asemenea, directorul ICR Lisabona împreună cu Nicolae Pepene, Ioana Șchiopu și Octav Ungureanu au avut o întâlnire cu organizatorii celui mai important festival internațional de bandă desenată din Portugalia, Amadora BD, și au discutat viitoare colaborări și parteneriate culturale. În aceeași zi, Nicolae Pepene i-a acordat un interviu jurnalistului Leonídio Paulo Ferreira, directorul adjunct al cotidianului *Diário de Notícias*. *Istории din '89 în benzi desenate* este primul album de benzi desenate despre decembrie 1989 publicat în România, cel mai mare album colectiv de benzi desenate (39 de autori) și cel mai voluminos (212 pagini de benzi desenate). Toate lucrările cuprinse în album sunt originale. Albumul a fost editat de Muzeul Județean de Istorie Brașov și publicat în decembrie 2019. Textele benzilor au fost traduse în limba portugheză.

9-30 noiembrie / Spectacolul *Café Bonheur* de Matei Vișniec, la Teatro da Cerca de São Bernardo din Coimbra; dramaturgul român și-a asumat pentru prima dată rolul de regizor pe o scenă profesionistă. Premiera a avut loc în data de 9 noiembrie, în prezentarea companiei de teatru „A Escola da Noite”. Spectacolul, care a avut o serie de reprezentații pe parcursul lunii noiembrie, este compus dintr-o suită de piese scurte ale lui Vișniec. Cu sprijinul ICR Lisabona, jurnalistul cultural și criticul de teatru Raluca Rădulescu a susținut în data de 10 noiembrie, după reprezentația spectacolului, o prelegere despre dramaturgia românească în spațiul lusitan, la care au luat parte și directorul artistic al Companiei de Teatru Escola da Noite și al Teatrului da Cerca de São Bernardo, António Augusto Barros, actori, membri ai echipei de producție și alți specialiști din domeniu. Compania de teatru Escola da Noite a produs până acum trei piese ale dramaturgului român: *Despre senzația de elasticitate când pășim peste cadavre* (2014, regia António Augusto Barros), *Angajare de clovn* (2020, regia António Augusto Barros) și *Femeia ca un câmp de luptă* (2020, regia Sofia Lobo).

17-25 noiembrie / Prezență românească la cea de-a X-a ediție a Porto/Post/Doc: Film&Media Festival, în localitatea Porto. Cinematografia

românească a fost reprezentată, în cadrul Competiției Internaționale, de documentarul *Între revoluții*, r.: Vlad Petri. La invitația organizatorilor festivalului și cu susținere din partea ICR Lisabona, regizorul a fost prezent la proiecțiile filmelor și a participat la sesiunile Q&A. Documentarul *Între revoluții* a avut două proiecții, în datele de 21 și 22 noiembrie, la Batalha Centro de Cinema din Porto. Prestigiosul festival

⌄ ICR Lisabona, 21 noiembrie 2023

Participare românească la cea de-a 10-a ediție a PortoPostDoc.
Discurs Vlad Petri la Batalha Centro de Cinema din Porto,
după proiecția documentarului *Între revoluții*

de la Porto axat pe „cinema of the real” reunește regizori, public larg și profesioniști din industria filmului, cu scopul de a promova cultura cinematografică, prezentând cele mai recente limbaje ale cinematografiei contemporane. În ultimii 9 ani, Porto/Post/Doc s-a impus ca unul dintre cele mai importante festivaluri de film din Portugalia, atrăgând un public divers și o comunitate entuziastă de profesioniști.

30 noiembrie / Concert susținut de cvartetul RCO String Quartett, cu prilejul Zilei Naționale a României, la Biserica-Auditoriu Madre de Deus, din cadrul Muzeului Național al Ceramicii din Lisabona (Muzeu

🏠 ICR Lisabona, 30 noiembrie 2023

Celebrarea Zilei Naționale a României la Lisabona. Concert de cameră Romanian Chamber Orchestra String Quartett la Biserica-Auditoriu Madre de Deus

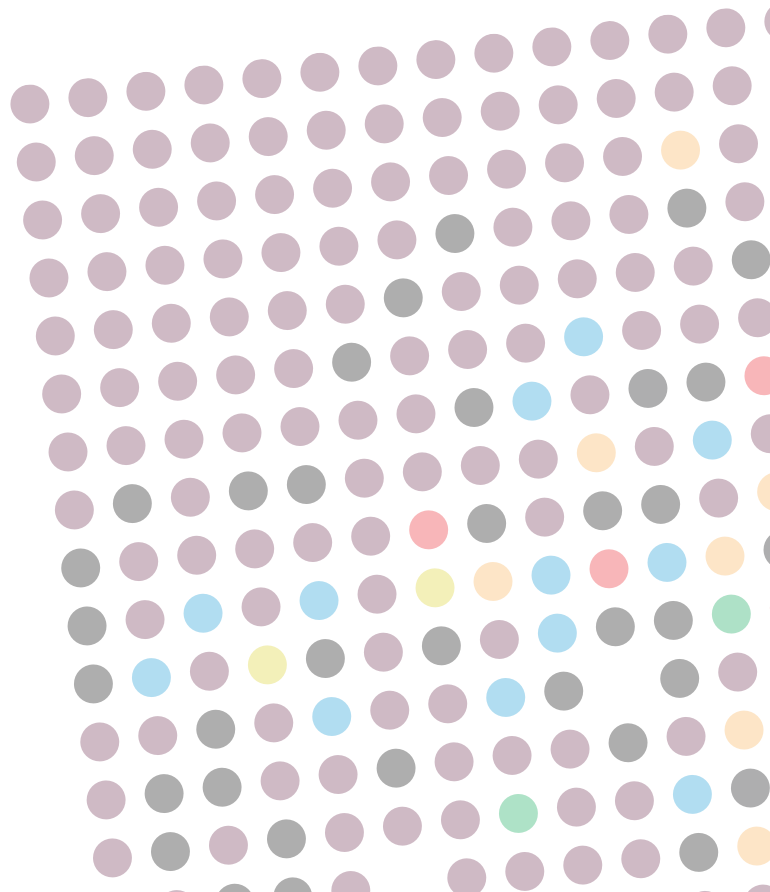
Nacional do Azulejo). Cvartetul a avut în componență muzicieni de marcă, membri ai Romanian Chamber Orchestra: violonistul Radu Dunca, concertmaestru al Operei Naționale București, al Orchestrei Române de Tineret și al Orchestrei Naționale Simfonice a României, violonistul Alexandru Marian, concertmaestru al Orchestrei de Cameră

Radio, concertmaestru al Filarmonicii „Oltenia” din Craiova și vioară întâi tutti în „Ishedici Chamber Orchestra” Germania, violistul Cristian Andriș, director artistic al Romanian Chamber Orchestra, șeful partidei de violă la Orchestra of Europe, la Swiss Orchestra și colaborator permanent al Orchestrei de Cameră din Zurich, Lucerne Festival Strings, Musikkollegium Winterthur și al ansamblului CHAARTS Chamber Artists Solo, și violoncelistul Radu Sinaci, șeful partidei de violoncel al Orchestrei de Cameră Radio, membru al ansamblului „Violoncelissimo” și al ansamblului „Playthoven”. Programul a conținut piese aparținând compozitorilor Ciprian Porumbescu, Ludwig van Beethoven, George

Enescu, Sabin Drăgoi, Béla Bartók, precum și o suită de piese, în aranjamentul lui Radu Sinaci, compuse de Dimitrie Cantemir. Repertoriul a fost special conceput pentru a marca opera compozitorului Ciprian Porumbescu și a cârturarului Dimitrie Cantemir, în contextul celebrării a 350 de ani de la nașterea, respectiv 300 de ani de la moartea acestuia, anul 2023 fiind declarat în România Anul Cultural Dimitrie Cantemir și Ciprian Porumbescu. Concertul a continuat tradiția de succes a celor două misiuni diplomatice de la Lisabona de a invita, în spații prestigioase ale Portugaliei, reprezentanți de marcă ai muzicii clasice românești. Evenimentul a avut loc într-o atmosferă de excepție, reunind peste 150 de invitați, autorități portugheze, membri ai comunității românești, prieteni și parteneri portughezi, reprezentanți ai corpului diplomatic, jurnaliști și formatori de opinie, oameni de cultură și reprezentanți ai mediului academic.

6 decembrie 2023 - 29 februarie 2024 / Expoziția „Conexiuni artistice româno-portugheze”, la sediul ICR Lisabona. Realizată în parteneriat cu Universitatea Națională de Arte București (UNARTE), expoziția a cuprins peste cincizeci de lucrări artistice de pictură, obiecte și țesături, realizate din elemente naturale, de studentele Alexandra Țecu și Anastasia Dabija. La vernisaj au luat cuvântul Dinu Gîndu, director ICR Lisabona, Mihaela Toader, director adjunct ICR Lisabona, conf. univ. dr. Daniela Frumușeanu (UNARTE), curatoarea expoziției, lect. univ. dr. Nicoleta Silvia Ioana (UNARTE) prof. dr. Eduarda Costa de la Institutul de Geografie de la Universitatea din Lisabona, cercetătoarea Marta Galvão Lucas, doctorandă la Facultatea de Arte Frumoase a Universității din Lisabona. În cadrul vernisajului „Conexiuni artistice româno-portugheze” (ca manifest al acestui proiect), pornind de la ideea necesității dialogului cultural-artistic dintre România și Portugalia pe tema sustenabilității, a protejării mediului, a reciclării ca prioritate, a fost realizată o carte-obiect „handmade” cu dimensiunea de 50/35 cm. Pentru primele pagini, cele două studente din România, au recurs, în principal, la reciclarea diferitelor materiale. Conceptual, au fost reprezentate simbolic, amprente culturale comune ale celor două capitale: București și Lisabona. Printre personalitățile prezente s-au numărat artista plastica Cristina Filipe, prof. Rui Baltazar, Alina Zaharia și Elena Nentwig. În continuarea proiectului, în data de 7

decembrie, la Facultatea de Arte Frumoase a Universității din Lisabona a avut loc o dezbatere interdisciplinară, având ca temă conexiuni româno-portugheze, în contextul dezvoltării durabile, prioritate în cadrul strategiei Uniunii Europene – agenda 2030. Masa rotundă româno-portugheză a fost coordonată de lect. univ. dr. Nicoleta Silvia Ioana (UNARTE) și de prof. univ. dr. Ana Thudichum Vasconcelos, decan al Centrului de Cercetare și Studii în Arte Frumoase (CIEBA), cu participarea curatoarei conf. univ. dr. Daniela Frumușeanu (UNARTE), a prof. univ. dr. Carla Paoliello, de la Facultatea de Arte Frumoase a Universității din Lisabona, în prezența studenților portughezi Alice Teixeira, Elena Metzdorf, Francisca Simoes, Laura Pareira și studentele Alexandra Țecu și Anastasia Dabija.

LONDRA

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA LONDRA

ICR Londra, 6 octombrie 2023
Recital susținut de violonistul Gabriel
Croitoru și pianistul Horia Mihail
la sediul reprezentanței

19 ianuarie / „Mihai Eminescu, spațiul german și anglo-saxon: influență și receptare” – eveniment organizat cu prilejul Zilei Culturii Naționale, la ICR Londra. Proiect realizat în colaborare cu Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, cu Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” din Iași și cu Muzeul Literaturii Române „Casa Pogor” din Iași. În vederea acestei manifestări, Marina Mureșanu a pregătit o amplă prezentare referitoare la parcursul lui Mihai Eminescu, incluzând documente nepublicate până în prezent, puse la dispoziție de Biblioteca Centrală Universitară Mihai Eminescu” din Iași și cu Muzeul Literaturii Române „Casa Pogor” din Iași, fostul sediu al Societății Junimea. Prezentarea a avut loc în limba engleză, fiind moderată de directorul adjunct ICR Londra, Claudiu Florian, și a fost urmată de un dialog cu publicul.

24 ianuarie / Marcarea Zilei Unirii la ICR Londra, prin comunicarea „Dimensiunea istorică a Unirii Principatelor Române” susținută de Dr. Aurica Ichim. Proiectul a avut loc în mediul online, via Zoom. Dr. Aurica Ichim a evidențiat atât importanța actului Unirii, cât și rolul și prestația domnitorului Alexandru Ioan Cuza în istorie, în anul în care s-au împlinit 150 de ani de la moartea acestuia, în exil. De asemenea, a făcut referire la influența și rolul Angliei în regiune, în contextul Războiului Crimeii și al Unirii Principatelor Române. Rolul Marii Britanii în contextul Unirii Principatelor este puțin cunoscut publicului. Figura dominantă în contextul politic extern al vremii rămâne, din perspectiva istoriografică, cea a Împăratului Napoleon al III-lea al Franței, susținător activ al Unirii. Totuși, în contextul european și global al intereselor Imperiului Britanic, după Războiul Crimeii, din 1856, atitudinea Londrei a avut o pondere importantă în anii premergători Unirii din 24 ianuarie 1859. Un rol determinant l-a avut atitudinea unor figuri importante ale politicii și diplomației britanice, precum William Gladstone, în Camera Comunelor, Henry Churchill, consul la Iași, Henry Bulwer și Richard Lyons, ambasadorii Marii Britanii la Înalta Poartă, etc., menționați, majoritatea, și în lucrarea lui Nicolae Iorga despre relațiile anglo-române.

9 februarie / Concert de pian susținut de Cristian Sandrin, eveniment care a deschis ediția 2023 a seriei „Concertele Enescu” la ICR Londra. Invitatul seriei a fost pianistul Cristian Sandrin, care a susținut un recital de pian în Salonul „Enescu” al Institutului. Recitalul s-a bucurat de un succes deosebit, în repertoriu fiind incluse lucrările: F. Liszt – *Două Sonete după Petrarca*, E. Granados – *La Maja y el Ruisenor*, din suita *Goyescas*, G. Enescu – *Sonata în fa minor* op. 24 nr. 1, Beethoven – *Sonata* nr. 30 op. 109, și Chopin – *Sonata* nr. 3. Ulterior, oaspeții au fost invitați la o degustare de vin românesc. La eveniment au participat numeroși britanici, precum și membri ai diasporei și ai comunității românești din Marea Britanie. Dintre oaspeții a făcut parte primarul districtului Harrow, din nord-vestul Londrei, Consilierul Janet Mote.

14 februarie / Inaugurarea ciclului „Români inspirați – Inspirații românești în Albion”. Primul invitat a fost prof. univ. dr. Marius Turda, care a susținut prelegerea „On Eugenics and Deshumanisation”, în limba

engleză, ce a avut drept tematică prezența în istorie a fenomenului rasismului și selecției negative sau pozitive a unor indivizi, populații sau categorii de oameni, excesele care au avut loc în numele acestui principiu în numeroase momente istorice, nume ilustre care au marcat de-a lungul timpului în diferite forme domeniul eugeniei, precum și abordarea în contemporaneitate a eugeniei ca știință și predarea acesteia în universități, în spiritul egalității rasiale și al justiției sociale. În partea a doua a seriei a avut loc o discuție cu publicul. Evenimentul a fost moderat de Claudiu Florian, director adjunct ICR Londra. Ciclul „Inspired Romanians & Romanian Inspirations in the Albion” / „Români inspirați – Inspirații românești în Albion” și-a propus să invite periodic personalități românești afirmate și recunoscute în Marea Britanie în domenii diferite.

1 martie / Recital de muzică de cameră susținut de Andrei Cavassi la violoncel, în Sala „Enescu” de la sediul ICR Londra. Programul alcătuit de muzician a cuprins atât creații ale unor renumiți compozitori de muzică clasică, precum J.S. Bach sau Camille Saint-Saëns, cât și partituri de muzică ușoară din genuri precum blues, rock, muzică alternativă, bossa nova braziliană sau tango argentinian. În prima parte a programului, Andrei Cavassi a fost acompaniat la pian de Ruxandra Boariu, iar în cea de-a doua parte a seriei a fost susținut de un *play-back* orchestral.

8 martie / Recital de muzică de cameră susținut de tânăra muziciană Andreea Nistor, la vioară, și Clementina Ristea Ciucu, la pian, în Sala „Enescu” de la sediul ICR Londra, parte din programul „Concertele Enescu”. În program: Ludwig van Beethoven – *Sonata pentru vioară nr. 5 în Fa Major, op. 25 Sonata Primăverii*; George Enescu – *Sonata pentru vioară și pian în La Minor, Torso*; Piotr Ilici Ceaikovski – *Vals Scherzo op. 34*; Dumitru Capoianu – *Habanera*.

9-31 martie / Expoziția de fotografie „Caramitru – dincolo de scenă”. Fotograful Florin Ghioca a prezentat 24 de lucrări de artă fotografică care îl surprind pe Ion Caramitru și în alte ipostaze decât cele de

actor, în diverse momente ale vieții sale. Un moment important a fost întâlnirea, în anul 2017, cu Majestatea Sa Regele Charles al III-lea (pe atunci A.S.R. Prințul Charles), aflat în vizită la Teatrul Național „Ion Luca Caragiale” din București. Totodată, publicul britanic a putut vedea fotografii din intimitatea cabinei, de la repetiții, fiind surprinse momente amuzante sau neplăcute din interiorul teatrului. La vernisaj a fost prezentă și Elena Loreta Popa, specialist în relații publice la Muzeul Literaturii Române din București, care a prezentat cartea *Caramitru... la plecare*, semnată de teatrologul George Banu.

14 martie / Al doilea eveniment al programului „Români inspirați – inspirații românești în Albion” de la sediul ICR Londra, având-o ca invitată pe artista Mariana Gordan, sculptoriță, pictoriță și scriitoare stabilită în Marea Britanie din anul 1979. În prelegerea desfășurată în limba engleză, sub titlul generic „Gog & Magog: Letters from Exile”, totodată prezentare a recente sale cărți cu același titlu, apărută în anul 2022, autoarea, pe baza experiențelor personale și a parcursului artistic în societatea britanică, s-a referit deopotrivă la condiția artistului, a artei, a promotorului de artă și a publicului interesat de artă în lumea contemporană. La eveniment a participat editorul volumului, Dominic Wells, director de departament la *News UK / The Times*, care a prezentat experiențele sale cu lumea artistică, în general, și cu lumea românească, în particular, prin intermediul relatărilor și ideilor cuprinse în cărțile Mariane Gordan. Evenimentul a cuprins și lectura câtorva fragmente din carte, alături de o discuție cu publicul.

13 aprilie / Recital de muzică de cameră susținut de violoncelistul Filip Papa, acompaniat la pian de Antony Ingham, în Sala Enescu de la sediul ICR Londra. Programul serii a fost structurat în două părți, iar publicul meloman a putut să asculte: George Enescu – *Nocturnă* și *Saltarello* pentru violoncel și pian, Doru Popovici – *Elegie*, J.S. Bach – *Cello Suite* no.1 in G major și Johannes Brahms – *Sonata for cello and piano* in E minor, op. 38. Originar din Timișoara, Filip Papa este solist de stat al Filarmonicii „Moldova”, precum și profesor de violoncel la Universitatea Națională de Arte „George Enescu” Iași, violoncelist al Cvartetului de coarde „Ad Libitum”.

18 aprilie / Primul eveniment al noului program ICR Londra intitulat „Spațiul celuilalt în propria literatură: Spațiul românesc și cel britanic în descrieri reciproce”. Invitat: Bronwen Riley, scriitor, cercetător și jurnalist. Bronwen Riley a vorbit despre domeniile sale de cercetare, istoria și lumea clasică, cu un accent major pe istoria veche, geografia și etnografia românilor. În fața publicului prezent, a relatat despre cercetările la care a participat, efectuate la Zidul lui Hadrian, în nordul Angliei, la a cărui construire au participat și unități organizate de daci, care au format mici colonii în Britania Romană vreme de sute de ani (cel mai recent nume de „Decebal” fiind descoperit pe o inscripție din Britania din secolul IV). De asemenea, a vorbit despre cercetările și scrierile ei despre Transilvania, concretizate în albumul *Transilvania* (editura Frances Lincoln, UK, 2008). Bună cunosătoare a spațiului geografic și spiritual românesc, a relatat despre experiența descoperirii acestuia și a promovării lui în Marea Britanie, în anii de după 1989.

4 mai / Recital de pian susținut de Horia Mihail, în seria „Concertele Enescu”, la sediul ICR Londra. „Am ales compoziții inspirate de folclor. Dacă publicul nostru este familiarizat cu influențele folclorului românesc, m-am gândit să propun o scurtă călătorie europeană, pornind din Banat cu o destinație aflată tocmai în cealaltă parte a continentului și o revenire acasă la teme muntenești sau moldovenești”, a declarat pianistul Horia Mihail. Programul serii a fost prezentat fără pauză și a debutat cu celebrele Șase dansuri românești de Bartók, continuând cu compoziții din creația lui Schubert, Chopin, Grieg, Dvorak, Enescu, Glinka, Ravel, Brahms, Brediceanu și Dan Dediu. Evenimentul a fost un preambul al turneului național „Pianul Călător”, desfășurat în mai multe orașe din țară în luna mai.

10 mai / Proiecția filmului documentar *Regele Mihai – Drumul către casă* (2021), producător John Florescu, la sediul reprezentanței. Filmul prezintă povestea nespusă a Regelui Mihai al României care, la doar 23 de ani, își risca viața sfidându-l pe Hitler în al Doilea Război Mondial, pentru a fi ulterior exilat din patria sa. Documentarul prezintă interviuri cu familia, consilierii și prietenii apropiați ai Regelui Mihai, dar și un interviu cu Prințul Philip, acordat în 2016 la Buckingham Palace,

⌄ ICR Londra, 6-19 noiembrie 2023

Expoziția documentară „Circular Catalysts”, la sediul ICR Londra

© Alex Coman

cu doar câteva luni înainte de retragerea sa din viața publică. Valoarea istorică a filmului este îmbogățită cu înregistrări din arhiva de familie filmate chiar de Regele Mihai, documente desecretizate din arhivele

Securității și CIA, precum și cu relatările istoricilor occidentali și români, printre care profesorul Dennis Deletant, important autor și istoric occidental specializat în istoria României, profesor emerit al University College London, și dr. Matei Cazacu, autor al mai multor cărți de istorie românească și istoric la Centre National de la Recherche Scientifique în Paris. Diana Mandache, în prezent cel mai prolific biograf al Familiei Regale a României, și-a adus contribuția din punct de vedere editorial

≡ ICR Londra, 6-19 noiembrie 2023

Expoziția documentară „Circular Catalysts”, la sediul ICR Londra
© Alex Coman

și al cercetării. Filmul o include și pe jurnalista și autoarea britanică Tessa Dunlop. Evenimentul a început cu discursul directoarei ICR Londra Catinca Maria Nistor, care a prezentat echipa de producție a filmului, începând cu producătorul executiv John Florescu, scenaristul și producătorul Trevor Poots, precum și protagoniștii ai filmului prezenți în sală: Nicholas Medforth-Mills și Tessa Dunlop.

16 mai / Inaugurarea programului ICR Londra „Repere istorice românești și amprenta lor britanică”, având-o ca invitată pe dr. Anneli Ute Gabanyi, politolog, la sediul reprezentanței. Noul ciclu de evenimente „Repere istorice românești și amprenta lor britanică / Romanian historic landmarks and their British touch” a fost inaugurat cu conferința „How can Monarchy function in a Republic? The Romanian case” / „Cum poate funcționa Monarhia într-o republică? Cazul României.” susținută de politologul dr. Anneli Ute Gabanyi. Invitatul serii a prezentat publicului prezent câteva momente istorice-cheie ale Monarhiei în România, anterior abdicării Regelui Mihai. Ulterior a urmărit parcursul fostului monarh în exil, în perioada comunistă, precum și receptarea și re poziționarea treptată a Familiei Regale în societatea românească, după 1990, culminând cu

≡ ICR Londra, 6-19 noiembrie 2023

Andrew Glass, directorul British Council, Aura Woodward, directorul ICR Londra, și Liviu Jicman, președintele ICR, la vernisajul „Circular Catalysts” © Alex Coman

coabitarea cu instituțiile statului Român și implicarea directă a fostului suveran în promovarea aderării României la NATO și la Uniunea Europeană.

18 mai - 6 iunie / Expoziția omagială „Iuliu Maniu 150 / The Man. The Times. The Legacy” / „Jubileu 150 Iuliu Maniu – Omul. Vremurile.

Moștenirea”, la sediul reprezentanței. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Ambasada României în Marea Britanie, Dioceza Brentwood, Asociația „Casa Memorială Iuliu Maniu” și Fundația „Corneliu Coposu”. Expoziția, compusă din 36 de planșe, a fost realizată pe baza folosirii a numeroase materiale provenind cu precădere din fondurile arhivei de familie Iuliu Maniu. Principal realizator a fost preotul Dr. Eduard-William Fărtan, preot greco-catolic în Dioceza Brentwood, de lângă Londra. Și-au adus contribuția Cristian Borz, restauratorul și președintele Asociației „Casa Memorială Iuliu Maniu”, și Ionuț Gherasim, președintele Fundației „Corneliu Coposu”. Cu prilejul vernisajului din 18 mai, în spațiile ICR Londra a avut loc o evocare a personalității lui Iuliu Maniu; au susținut prelegeri preot dr. Eduard-

⌵ ICR Londra, 14 decembrie 2023

Inaugurarea expoziției „Libertate/Freedom”, la sediul ICR Londra

William Fărtan, Cristian Borz și Ionuț Gherasim. De asemenea a rostit o alocuțiune și Episcopul Cristian Crișan, vicarul Mitropoliei Greco-Catolice a Blajului.

30 mai / Al treilea eveniment al programului ICR Londra „Români inspirați – inspirații românești în Albion”. Invitat: prof. univ. Raluca Rădulescu, profesor de literatură engleză medievală și director fondator al Centrului de Studii Arturiene de la Universitatea Bangor, Țara Galilor, autoare a numeroase volume și studii de specialitate. Aceasta a susținut comunicarea „Legende în manuscrise medievale engleze:

mica nobilime și discursul politic 1300-1500”, cuprinzând o incursiune în istoria literaturii și limbii engleze în ultima perioadă a Evului Mediu, prin intermediul cronicilor care trasează întemeierea mitică a „națiunii” engleze, nașterea legendelor despre regele Arthur, și utilizarea acestora în scopuri de propagandă politică în secolele XIV-XV.

1-25 iunie / Participarea României la Bienala de Design de la Londra. Asociația Art Mirror din Cluj-Napoca a fost selectată să participe la a patra ediție a Bienalei de Design, eveniment care a avut loc la Somerset House, reunind 40 de proiecte din 40 de țări. Bienala de Design din Londra este o scenă globală pentru designul contemporan, inovație, creativitate și cercetare în domeniu. Instalația care a fost propusă pentru a reprezenta România s-a numit *Vatra Verde* și a cuprins energie regenerabilă, obiecte de artă din materiale reciclate,

interactivitate, tradiție, poezie, chiar și o soluție tehnică prin care vibrațiile plantelor se transformă în sunete. Folosind o varietate de tehnici de reciclare, echipa *Vatra Verde* a refolosit mai multe tipuri de deșeuri precum hârtia, pulberea de piele, pluta, cânepa, rumegușul, pentru a crea volume, spații și obiecte omogenizate printr-un lipici biodegradabil pe bază de miceliu. Institutul Cultural Român de la Londra a susținut colectivul Asociației Art Mirror, format din 11 designeri, membri și colaboratori, în vederea participării la Bienală.

8 iunie / Concert susținut de violista Anna Serova (Rusia) și pianistul Cristian Sandrin (România) în seria „Concertele Enescu”, la sediul reprezentanței. Evenimentul a debutat cu un discurs de bun-venit adresat audienței de violonistul Remus Azoitei, fondator și director artistic al Societății Enescu de la Londra. Repertoriul serii a inclus două compoziții românești aparținând lui Lucian Moraru și lui George Enescu și trei partituri de Bach, Brahms și Molinelli. La cererea publicului, muzicienii au oferit două bisuri cu compozițiile lui Astor Piazzolla și Ceaikovski.

10 iunie / Participarea sopranei Cleopatra David la un concert organizat de Societatea Muzicală Abingdon la St Helen's Church din Abingdon. Orchestra și Corul Societății Muzicale din Abingdon au susținut un concert al cărui program a cuprins poemele simfonice *Vyšehrad* și *Vltava* din seria *Ma Vlast* de Bedřich Smetana și tulburătorul *Requiem German* de Johannes Brahms. Soliști au fost soprana româncă Cleopatra David și baritonul britanic Jack Lawrence Jones. Concertul, realizat cu sprijinul ICR Londra, a avut loc la St Helen's Church din Abingdon, situată pe malul Tamisei, o bijuterie arhitectonică ce are o istorie de aproape un mileniu, fiind un exemplu remarcabil al stilului gotic timpuriu.

11-17 iunie / Participarea producătoarei Anamaria Antoci, fondatoare a companiei de producție Tangaj Production, la programul „Inside Pictures”. Anamaria Antoci a luat parte la workshop-ul Pictures (Film Business and Leadership Skills Development Programme), modulul I. „Inside Pictures” a fost un atelier de lucru intensiv, organizat la Londra în perioada 12-16

iunie și susținut de directorii executivi ai unor companii de prestigiu din domeniul cinematografiei, precum Mubi, MGM, Amazon, TBC sau BFI, cuprinzând seminarii, workshop-uri, o vizită la British Film Institute, conferințe și prelegeri. Programul a fost organizat de National Film and Television School (NFTS) și susținut de British Film Institute (BFI).

14 iunie / Prelegerea „Tratatul de la Trianon, piatră de hotar a Noii Europe. Reflecții asupra rolului Imperiului Britanic.” Invitat: dr. Florin Abraham, director INST. Evenimentul a avut loc online și a fost destinat marcării celor 103 ani de la semnarea Tratatului de la Trianon. Invitatul serii a fost istoricul Florin Abraham, director al Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului, aflat sub egida Academiei Române, care a susținut prelegerea cu titlul „The Treaty of Trianon, milestone of the New Europe. Reflections on the role of the British Empire”. În expunerea sa, istoricul român a urmărit preliminariile Primului Război Mondial, situația politică, influența ideilor bolșevice în Europa și cucerirea puterii în Ungaria de către regimul lui Bela Kun, acțiunea Armatei Române de eliberare a Transilvaniei, ocupare a Budapestei și eliberare a Ungariei de bolșevism, precum și culisele negocierilor de pace de la Paris. A fost subliniată prestația delegației României, rolul Reginei Maria, atitudinea liderilor Puterilor Aliate, pe de o parte, și a Ungariei pe de altă parte, precum și contribuția și argumentele fiecăreia dintre părți. Totodată, discursul a fost însoțit de prezentarea unor imagini din timpul negocierilor, a unor fragmente din presa vremii și a unor hărți cu componența etnică a zonei central-europene, aflate anterior între granițele Imperiului Austro-Ungar. La final, publicul a putut pune întrebări online, în cadrul unei discuții în direct.

14-19 iunie / Participarea regizorului Vlad Petri și a producătoarei și regizoarei de film documentar Cristina Haneș la cea de-a 30-a ediție a Festivalul DocFest Sheffield din Marea Britanie. Vlad Petri a participat cu cea mai recentă producție a sa, *Între revoluții*, și a susținut trei sesiuni de Q&A, la finalul proiecțiilor (la Bertha DocHouse, Splice Post și la Channel 5). Vlad Petri este un regizor interesat de subiecte politice și sociale; filmele sale, aflate la granița dintre documentar și ficțiune, au fost prezentate la importante festivaluri internaționale

de film. *Între revoluții* a avut premiera mondială în februarie 2023, în cadrul Festivalului Internațional de Film de la Berlin 2023 – secțiunea Forum, unde a câștigat premiul FIPRESCI, acordat de Federația Internațională a Criticilor de Film. Cristina Haneș este producătoare și regizoare de film documentar, co-fondatoare a NoCut Film Collective. Filmele documentare de lungmetraj coproduse de Cristina Haneș, selectate la Festivalul DocFest Sheffield au fost *No Winter Holidays*, în premieră mondială în cadrul Competiției Internaționale First Feature (coproducție între Nepal, România și Coreea de Sud) și *Zero Hour* (în lucru, coproducție India și România), cel din urmă fiind selectat ca parte din Meet Market, program destinat industriei de film și care presupune întâlnirea profesioniștilor în vederea cofinanțării, distribuției sau vânzării. Cristina Haneș a susținut, în data de 16 iunie, prelegerea „No Winter Holidays”, în cadrul grupului de lucru Future Producer, unde a prezentat procesul de inițiere, de realizare și de promovare a filmului de lungmetraj cu același titlu, și a participat la o sesiune de Q&A.

20 iunie / Proiectul „Călătoria lui Ovidiu, 2000 de ani mai târziu”, la sediul reprezentanței, constând în lansarea volumului *The Scapegoat: Ovid's Journey Out of Exile* de Michael Solomon, în prezența scriitorului de origine română. Sub titlul „Călătoria lui Ovidiu, 2000 de ani mai târziu”, discuția, ca și romanul, au abordat o tema revenirii din exil. Autorul închipează în cartea sa o revenire a poetului la locurile de obârșie, pornind de la scrierile sale, de la mărturiile documentare despre Publius Ovidius Naso, precum și de la descrierea peisajelor întâlnite de poet pe drum, în călătoria sa către Tomis. Au fost accentuate și influențele operelor sale, îndeosebi a *Metamorfozelor*, asupra unor scriitori englezi precum Shakespeare, Chaucer și Milton. Pentru a întregi personalitatea lui Ovidiu, scriitorul Michael Solomon a călătorit pe urmele lui, căutând aceleași peisaje pe care le-a găsit Ovidiu acum două mii de ani. *The Scapegoat* a fost scris și a apărut inițial în limba română, cu titlul *Acasă între lumi - Romanul lui Ovidiu*, la editura Humanitas, în anul 2012, în traducerea lui Mihnea Gafița. Varianta în limba engleză a fost parțial rescrisă de către autor și a apărut la Unicorn Publishing Group, în 2023. La eveniment a participat și lordul Ian Strathcarron, director al editurii Unicorn Publishing Group și membru în Camera Lorzilor.

27 iunie / „Întemeierea unui stat modern: Dimensiunea istorică a personalității lui Alexandru Ioan Cuza”. ICR Londra l-a omagiat pe domnitorul Alexandru Ioan Cuza, în contextul împlinirii, în 2023, a 150 de ani de la moartea sa în exil, la Heidelberg. Momentul a fost marcat prin prelegerea „Întemeierea unui stat modern: Dimensiunea istorică a personalității lui Alexandru Ioan Cuza”, susținută de către dr. Aurica Ichim, fost director, vreme de trei decenii, al Muzeului Unirii din Iași, și al Casei Memoriale „Alexandru Ioan Cuza”, actualmente manager al Muzeului Municipal „Regina Maria”.

7 iulie / Dezbateră „Shakespeare, de la o margine a Europei la cealaltă”/„Shakespeare, from One Edge of Europe to Another”, la sediul reprezentanței și online, eveniment organizat în parteneriat cu Creart/Teatrelli, în seria „Anotimpurile dialogului despre teatru cu Octavian Saiu”. Dialogul a fost susținut și moderat de prof. Octavian Saiu, care l-a avut ca invitat pe Michael Dobson, director al Shakespeare Institute și profesor de studii shakespeariene la University of Birmingham din Marea Britanie. Tema discuției a fost fenomenul Festivalului Shakespeare de la Craiova – care a reunit de-a lungul timpului o galerie impresionantă de personalități (de la Robert Wilson la Lev Dodin, de la Robert Lepage la Thomas Ostermeier, de la Declan Donnellan la Silviu Purcărete) – dar și o serie de montări-reper cu piese de Shakespeare în România, în contextul peisajului teatral internațional.

11 iulie / „Spațiul celui alt în propria literatură: Spațiul românesc și cel britanic în descrieri reciproce”, la sediul ICR Londra. Invitat: prof. Alan Walker. Proiectul s-a înscris în strategia ICR de a atrage noi platforme și un public nou pentru promovarea culturii și istoriei române, prin abordarea autorilor britanici care au scris despre România și despre români la trecut și la prezent. În cadrul evenimentului, prof. Alan Walker a susținut o prezentare pornind de la lucrări apărute în secolele XVIII, XIX și XX, mărturii inedite, puțin cunoscute sau uitate despre români, România și provinciile istorice românești. Bibliofilia profesorului Alan Walker s-a concentrat exclusiv pe România și civilizația română. Lucrările și autorii în discuție au fost: Jack Lindsay, Maurice Cornforth – *Romanian Summer* (1953); Sacheverell Sitwell – *Roumanian Journey*

🔗 ICR Londra, 30 noiembrie - 4 decembrie 2023

Festivalul de Film Românesc (FFR) de la Londra

Vlad Ivanov, Ramona Mitrică, ambasador Laura Popescu,
Aura Woodward, Sir George Iacobescu

(1938); Maude Parkinson - *Twenty years in Romania* (1921); John Murray - *Raggle Taggle* (1933); Archibald Forman - *Romania through the windscreen* (1939); Henry Baerlein - *In old Romania* (1940); Edith Nepean - *Romance and Realism in the East* (1933); D.J. Hall - *Romanian Furrow* (1933); Derek Patmond - *Invitation to Romania* (1939).

13 iulie / Relansarea ciclului „Peste mări și țări – Puniți româno-britanice”/ „Over Land and Sea – British-Romanian Bridges”, inițiat începând cu anul 2022, la sediul ICR Londra. Evenimentul a constat în difuzarea

documentarului *Adopted Perspectives*, urmat de o sesiune de întrebări și răspunsuri. *Adopted Perspectives* este un documentar despre adopție și despre experiența personală a Andreei Helen David și Adrianei Ionică. Filmul prezintă, sub forma unei conversații între cele două protagoniste, experiențe legate de procesul de adopție, integrarea în noile familii, dar și modul în care societatea percepe copiii adoptați. De asemenea, documentarul compară experiența Adrianei Ionică, care a crescut în Marea Britanie, cu cea a Andreei Helena David, crescută în România.

20-21 iulie / Două recitaluri de acordeon clasic susținute de tânăra interpretă Maria Atănăsoaei, în vârstă de 14 ani, la Londra, în cadrul evenimentului „Pas cu Pas”, la sediul ICR Londra și la Biserica St. James Piccadilly. Cele două evenimente au făcut parte din strategia ICR Londra de a promova valorile muzicale românești în lume, în acest

⇨ ICR Londra, 14 decembrie 2023 Expoziția „Libertate/Freedom”

caz fiind vorba despre un copil-minune. Printre creații muzicale alese s-au numărat: *Oblivion* – Astor Piazzola; *Romance* – Franck Angelis; *MaliMalist* – Simon Garcia & Ladislav Horak; *Saudade Artica* – Gorka Hermosa; *Dyptique* – Franck Angelis etc. „Pas cu Pas” reprezintă povestea experiențelor de viață, personală și muzicală, ale tinerei muziciene care cântă la două instrumente: vioară și acordeon clasic.

5-22 septembrie / „Caramitru – Dincolo de scenă” – expoziție de fotografie în memoria Ion Caramitru, la Palmerston House, spațiu aparținând Ambasadei României în Irlanda. Evenimentul care a comemorat doi ani de la dispariția actorului a reunit 22 de fotografii inedite și secvențe video, realizate de foto-

graful oficial al Teatrului Național București, Florin Ghioca, care au surprins momente semnificative din ultimii ani de viață ai lui Ion Caramitru. La deschiderea expoziției, au fost prezenți numeroși actori și regizori irlandezi care au avut o legătură specială cu Ion Caramitru. La eveniment au participat E. S. domnul Laurențiu-Mihai Ștefan, ambasadorul României la Dublin, regizoarea Lynne Parker, director artistic și cofondatoare a Rough Magic Theatre Company din Dublin, Randall Shannon, director al Wexford Festival Opera, fotografur Florin Ghioca. Au transmis mesaje video care au fost proiectate în sala de expoziție celebrul actor Michael Pennington, profesorul Michael Dobson, președintele The Shakespeare Institute din Stratford-upon-Avon și actorul și scenaristul Mark O'Halloran.

9-13 septembrie / „Spotlight Heritage Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023. Cultură Digitală, Patrimoniu și Demonstrații XR.” Proiectul de amploare, la sediul ICR, a fost realizat în parteneriat cu Ambasada României în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, sub egida „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”. Publicul britanic a putut interacționa cu instalațiile virtuale care au compus expoziția „Spotlight Heritage Timișoara” în cadrul Open House Festival London, la care ICR Londra a participat pentru a unsprezecea oară. Alături de expoziția virtuală, ICR Londra a oferit audienței și posibilitatea de a se informa despre arhitectura și istoricul clădirii prin intermediul unor panouri documentare. În ultima zi a expoziției a avut loc un eveniment special, organizat de ambasadele României, Greciei și Ungariei la Londra, cu sprijinul ICR Londra, prin care au fost prezentate expoziții virtuale realizate de toate cele trei capitale culturale europene ale anului 2023: Timișoara, Elefsina și Veszprém. Acest eveniment a fost al treilea dintr-o serie organizată în parteneriat de cele trei ambasade și găzduite de fiecare dintre acestea. Evenimentul din 13 septembrie a fost deschis de directorul ICR Londra, Aura Woodward, susținând alocuțiunile E.S. doamna Laura Popescu, ambasadoarea României la Londra, E.S. domnul Yannis Tsaousis, ambasadorul Greciei la Londra și E.S. domnul Ferenc Kumin, ambasadorul Ungariei la Londra. Despre proiectul de realitate augmentată și virtuală timișorean au vorbit conf. dr. ing. Florin Drăgan, rector al Universității Politehnice Timișoara, conf. dr. Ovidiu Megan, director executiv al Asociației ATCEE Timișoara

2023, prof. dr. ing. Radu VasIU, președintele Senatului Universității Politehnice Timișoara și dr. Diana Andone, directorul e-Learning Center de la aceeași universitate.

27 septembrie / Prezentarea proiectului interdisciplinar multimedia „Interbeing” al artistei Nico de Transilvania la Universitatea Cambridge, eveniment ce a constat în susținerea unei conferințe și a proiecției filmului experimental de scurtmetraj realizat cu ocazia derulării proiectului în România. Proiectul a fost organizat în parteneriat cu Cambridge Conservation Initiative și Endangered Landscapes. Alături de Nico de Transilvania, la eveniment au luat parte David Thomas, directorul inițiativei Endangered Landscapes, John Fanshawe, unul dintre curatorii Cambridge Conservation Initiative, artista și arhitecta Heather Ackroyd. „Interbeing” este un proiect multimedia care celebrează muzica tradițională și frumusețea naturii din România. Albumul-concept conține înregistrări ale unor cântece și instrumente tradiționale, sunete ale naturii și compoziții de muzică electronică. Nico de Transilvania este activistă și militantă în domeniul ecologiei. Profesori, doctoranzi, specialiști în conservare și studenți au fost plăcuți impresionați de originalitatea acestui eveniment, întrucât a adus în prim-plan cultura populară din România și peisajul natural, evidențiind provocările de mediu cu care se confruntă oamenii din satul Nucșoara.

5 octombrie / Deschiderea stagiunii 2023-2024 a seriei „Concertele Enescu”, cu un concert cameral susținut de renumiții artiști Gabriel Croitoru (vioară) și Horia Mihail (pian) la sediul ICR Londra. Particularitatea acestui eveniment a constat în faptul că violonistul Gabriel Croitoru a cântat pe vioara de patrimoniu universal Guarneri del Gesu, numită și *Catedrala*, ce aparține lui George Enescu, instrument pus la dispoziție de Muzeul Național „George Enescu”. Evenimentul fost deschis de directorul ICR Londra, Aura Woodward, printr-o alocuțiune de bun-venit în care a subliniat importanța stagiunii muzicale și a muzicienilor invitați. În cadrul programului, doi compozitori români, George Enescu și Dan Dediu, au fost prezentați în context universal, alături de Giuseppe Tartini, Fritz Kreisler, Antonín Dvořák, Edward Elgar, W.A. Mozart, Felix Mendelssohn și Moritz

Moszkovski. La concert a luat parte un public numeros, printre care s-au numărat ambasadorul României la Londra, Laura Popescu, violonistul Alexander Bălănescu și muzicologul și cronicarul Peter Quantrill, editor la prestigioasele reviste britanice *Gramophone*, *The Strad* și *Arts Desk* care a consemnat evenimentul pentru *The Strad*.

6-19 noiembrie / Expoziția documentară „Circular Catalysts” la sediul ICR Londra. Au fost prezentate obiecte, texte, sunet și fotografii surprinse de Ioana Cîrlig pe parcursul a cinci rezidențe de creație în care artizani contemporani din Marea Britanie – Gareth Neal, Anoushka Cole, Carol Carey, Annemarie O’Sullivan, Tom Mcwalter și Lola Lely – au fost găzduiți de organizații locale care lucrează cu meșteșugari tradiționali din România rurală în cadrul unui program inițiat de British Council România și susținut de Institutul Cultural Român. Expoziția a propus vizitatorilor descoperirea unei perspective originale asupra tradițiilor și practicilor creative comunitare realizate în spiritul sustenabilității, prin intermediul unor fotografii, obiecte și instalații sonore și a fost completată de o serie de evenimente conexe, destinate atât publicului larg, cât și artiștilor și specialiștilor. În cadrul vernisajului au luat cuvântul Andrew Glass, director British Council România și Aura Woodward, director ICR Londra. Deschiderea oficială a fost urmată de un performance susținut de Marlene Herberth, reprezentanta inițiativei KraftMade, care a adus în prim-plan, prin intermediul servirii unor ceaiuri din plante tradiționale românești, puterea tămăduitoare a naturii. A doua zi a avut loc masa rotundă cu titlul „Introduction to Natural Rural Development: Rewriting the Peasant Culture Narrative in Romania” / „Introducere în problematica dezvoltării rurale naturale: rescrierea conceptului de cultură rurală în România”. În deschiderea evenimentului a luat cuvântul Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român, care a subliniat, printre altele, importanța parteneriatului dintre ICR și British Council și a continuării acestui proiect. Intervenția președintelui ICR a fost urmată de scurte luări de cuvânt susținute de Andrew Glass, director British Council România și Aura Woodward, director ICR Londra. În continuarea evenimentului au susținut prezentări avocata Monica Boța Moisin, fondatoare a Inițiativei privind drepturile de proprietate intelectuală culturală și

a Asociației Why We Craft; Oana Costinaș și arhitectul Teodor Frolu, reprezentanți ai Asociațiilor Patzaikin și Mila 23, și Crina Mareș, specialistă în interpretarea patrimoniului cultural, care a vorbit despre proiectul „România remarcabilă” al Centrului Cultural, o rețea de 12 localități din Transilvania, legate prin interesul pentru meșteșuguri și realizarea acestora în condiții sustenabile. Seara s-a desfășurat în prezența E.S. doamna Laura Popescu, ambasadoarea României la Londra și a altor reprezentanți ai corpului diplomatic. Seria evenimentelor conexe deschiderii expoziției s-a încheiat pe 8 noiembrie cu un atelier de imprimări cu temă botanică, susținut de Anoushka Cole, artist plastic și producător de materiale textile din Londra, și Andreea Machidon, arhitectă și designer de obiect, reprezentantă a Fundației Pro Patrimonio. Publicul a putut interacționa cu diferite plante care, cu ajutorul unor tehnici, au fost imprimate pe materiale textile organice. În afara celor trei evenimente publice, în perioada 6-8 noiembrie s-au desfășurat mai multe întâlniri de lucru ale participanților la proiect, dar și vizite la atelierelor artiștilor britanici rezidenți în Londra și împrejurimi. Expoziția a beneficiat de contribuția designer-ului de sunet Cosmin Postolache, grafica fiind realizată de Studio Fluid.

9 noiembrie / Concert cameral susținut de violonistul Alexandru Tomescu și pianista Sinziana Mircea, în seria „Concertelor Enescu”, la sediul ICR Londra. Alexandru Tomescu a cântat pe vioara Stradivarius Elder-Voicu, construită în 1702. În deschidere au luat cuvântul directorul ICR Londra, Aura Woodward, care a subliniat notorietatea de care se bucură muzicienii și a mulțumit partenerilor, și prorectorul Universității de Vest din Timișoara, Cătălina Ancuța, care a evidențiat rolul și importanța diplomației culturale atât în contextul programului cultural național oferit de „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”, dar și ca preocupare constantă a strategiei universității. Evenimentul a oferit celor prezenți în sală cadențe solistice de mare virtuozitate, muzicienii interpretând piese de rezistență din repertoriul clasic universal, precum Jules Massenet, Fritz Kreisler sau Niccolò Paganini, dar și *Balada și Impromptu concertant* de George Enescu. De asemenea, programul a cuprins o lucrare cântată în premieră londoneză, *Concertul pentru vioară și pian* de Călin Humă, foarte bine receptat de public. Recitalul a

fost realizat în colaborare cu Programul cultural național „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”, Consulatul onorific al României la Winchester și Asociația Art in Conversation și s-a desfășurat în cadrul turneului internațional „Remember Enescu” 2023. Seria concertelor „Remember Enescu” a făcut parte din Programul cultural național „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”, fiind finanțat prin programul Overborder culture+, derulat de Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș, cu sume alocate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii.

30 noiembrie – 4 decembrie / Festivalul de Film Românesc (FFR) de la Londra, ediția a XX-a, desfășurat la Curzon Soho, important eveniment de promovare a cinematografului național în capitala Marii Britanii. ICR Londra s-a numărat, pentru prima oară, în rândul organizațiilor partenere ale acestei manifestări de succes și tradiție, inițiate de antreprenorul culturală Ramona Mitrică în anul 2003. Ediția jubiliară a prezentat zece filme remarcabile: lungmetrajele *Familiar*, r.: Călin Peter Netzer, *Mammalia*, r.: Sebastian Mihăilescu, *R.M.N. și 4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*, r.: Cristian Mungiu, *Boss*, r.: Bogdan Mirică, *Spioni de ocazie*, r.: Oana Bujgoi Giurgiu și *Libertate*, r.: Tudor Giurgiu, și scurtmetrajele În numele Tatălui, r.: Vladimir Dembinski, *Două vorbe, trei minciuni*, r.: Ioachim Stroe, și Între revoluții, r.: Vlad Petri. De-a lungul celor cinci zile de Festival, publicul britanic și diaspora românească din Londra și din împrejurimi au avut ocazia să îi cunoască și să le adreseze întrebări regizorilor Cristian Mungiu, Tudor Giurgiu, Vlad Petri, Oana Bujgoi Giurgiu, Bogdan Mirică și Sebastian Mihăilescu, invitatului special al festivalului, actorul Vlad Ivanov, și producătorului și regizorului Corneliu Porumboiu. Deschiderea seriei de evenimente a avut loc cu proiecția lungmetrajului *Familiar*, care a fost urmată de o sesiune de întrebări și răspunsuri cu actorul Vlad Ivanov. E.S. doamna Laura Popescu, ambasadoarea României la Londra, a adresat un cuvânt de bun-venit și a acordat o diplomă de apreciere Ramonei Mitrică, fondator și organizator al festivalului, pentru contribuția la promovarea culturii românești în Marea Britanie. Festivalul Filmului Românesc de la Londra este o inițiativă Profusion International în parteneriat cu Curzon Cinemas, iar ediția din 2023 a fost realizată cu sprijinul Institutului Cultural de la Londra, a Ambasadei României

la Londra, Departamentului Românilor de Pretutindeni, Fundației Culturale Prodan, a lui Sir George Iacobescu CBE, a firmei de avocatură Remus Robu, a revistei Convorbiri Românești și a platformei translati-onromanian.co.uk.

7 decembrie / Concert al sopranei Teodora Gheorghiu, acompaniată de pianistul Cristian Sandrin, dedicat Zilei Naționale, în seria „Concertelor Enescu” de la sediul ICR Londra. În deschiderea evenimentului, directorul ICR Londra, Aura Woodward, a vorbit despre însemnătatea Zilei Naționale a României. Evenimentul a oferit celor prezenți un repertoriu de arii și lieduri de Schubert, Liszt, Verdi, Mascagni și Lehár precum și o lucrare de pian solo, *Balada nr. 2* de Brahms. În cinstea Zilei Naționale, soprana Teodora Gheorghiu a interpretat întreaga suită *7 Chansons de Clément Marot* de George Enescu, moment de mare virtuozitate vocală. La concert au fost prezenți E.S. doamna Laura Popescu, ambasadorul României la Londra, Nelly Miricioiu, soprana româno-britanică de renume internațional și muzicologul și cronicarul Peter Quantrill, colaborator al prestigioaselor reviste britanice *Gramophone*, *The Strad*, alături de un public numeros.

9 decembrie / „Salut! Do you want to be friends?” – eveniment educativ dedicat copiilor din diaspora românească în cadrul programului „Acasă în Belgrave Square”. Proiect realizat în colaborare cu Asociația „Povești spuse-n românește”, fondată în Marea Britanie de Claudia Cârlig, care își propune să ofere experiențe culturale și educative românilor din Marea Britanie. În cadrul proiectului desfășurat la ICR Londra, copiii care au luat parte la aceste tabere au prezentat scurte filme, în limbile engleză și română, care au atins subiecte de actualitate precum solidaritatea, diversitatea sau provocările climatice. De asemenea, autoarea Marina Debattista a organizat mai multe ateliere educative pentru copiii prezenți. În deschidere au luat cuvântul Raluca Cimpoiașu, director adjunct al ICR Londra, care a subliniat importanța organizării unor astfel de proiecte pentru copiii români din diaspora, și Claudia Cârlig, care a anunțat continuarea proiectului. La eveniment au luat parte: profesoarele implicate în programele asociației, Andreea Rențea, Izabela Manolache, Daniela Gabriela Ciupală, Beatrice

⇨ ICR Londra, 5-22 septembrie 2023

Expoziția „Caramitru - Beyond the Stage”, itinerată la Dublin

Bowden, membrele Asociației Dra.ma-Acting For Life, regizorul Vasile Nedelcu, jurnalista Tessa Dunlop și reprezentanți ai Ambasadei României în Regatul Unit al Marii Britanii.

10 decembrie 2023 - 27 ianuarie 2024 / „Prezența intruzivă a unei absențe” – expoziție, instalație și performance, la Galeria Broadside din Glasgow. Institutul Cultural Român de la Londra a susținut organizarea unei expoziții colaborative între artista româncă Irina Gheorghe și artistul britanic Neil Clements la Glasgow, cel mai mare oraș al Scoției. Expoziția de la Galeria Broadside a reunit o instalație a artistei române Irina Gheorghe cu lucrări de pictură și sculptură semnate de Neil Clements, cei doi împărțind o viziune comună în ceea ce privește arta abstractă, ca formă și limbaj estetic. La finisajul expoziției, Irina Gheorghe a oferit publicului un *performance*. Cei doi artiști s-au bucurat de o colaborare îndelungată ca parte a unui program mai amplu ce a adus împreună artiști locali în directă conlucrare și dialog cu artiști din întreaga lume. Pe parcursul evenimentului, filosoful Alexi Kukuljevic a citit, în premieră, un eseu.

11 decembrie 2023 / Tur virtual al etapei londoneze a expoziției documentare „Circular Catalysts”, deschisă la sediul ICR Londra în perioada 6-19 noiembrie. În urma succesului expoziției, ICR Londra a realizat un tur virtual al acesteia, care oferă publicului larg, dar și artiștilor și specialiștilor interesați, posibilitatea de a o vedea îndeaproape în mediul virtual, la www.rcilondon.co.uk/virtualltour.

14 decembrie 2023 - 15 ianuarie 2024 / „FREEDOM / LIBERTATE” - expoziție foto-documentară cu prilejul împlinirii a 34 de ani de la Revoluția Română din 1989 și pentru a marca lupta continuă pentru libertate din Ucraina, la sediul ICR Londra. În cadrul expoziției au expus trei fotoreporteri de excepție: Andreea Alexandru (Associated Press), Constantin Duma (Agerpres), cunoscut drept „fotograful Revoluției de la Timișoara”, și Vadim Ghirdă (Associated Press), laureat al Premiului Pulitzer pentru fotografiile sale din Ucraina. Cei trei fotografi au fost prezenți la vernisajul din data de 14 decembrie și au interacționat cu publicul. Aura Woodward, director ICR Londra, a subliniat importanța mesajului transmis de expoziție, și anume importanța luptei pentru libertate și sacrificiile cu care aceasta este dobândită. Ovidiu Megan, directorul executiv al Asociației Timișoara 2023, a manifestat speranța ca acest demers să continue în contextul capitalizării câștigurilor culturale dobândite în 2023 de către orașul de pe Bega. De asemenea, Vadim Ghirdă a vorbit despre importanța libertății în contextul luptei anticomuniste a românilor și a luptei ucrainenilor împotriva agresiunii ruse. Evenimentul s-a desfășurat

în prezența E.S. doamna Laura Popescu, ambasadorul României la Londra, a revoluționarului timișorean Sorin Oprea, a jurnalistei *The Guardian* Sophie Roberts și a unor reprezentanți de la King's College London și University College London. Expoziția a avut un impact important în presa centrală din România, la TVR Info, Digi24 și Euronews apărând video-repor-taje și fiind prezentă în peste 30 de publicații scrise, online și audio, între care Radio France International și G4Media. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Timișoara - Capitală Europeană a Culturii 2023.

16 decembrie / Primul eveniment din seria „Voices from the Wall. Dacians on the Wall” / „Vocile Zidului. Dacii și Zidul lui Hadrian” - expoziție, prelegere și film documentar la Bampton (comitatul Cumbria), în apropierea Zidului lui Hadrian, în cadrul Memorial Hall. Cercetătoarea și autoarea Bronwen Riley, autoarea volumului *Journey to Britannia AD 130. From the Heart of Rome to Hadrian's Wall*, a susținut o prelegere cu referire la contribuția cohorții romane formate din geto-daci, „Cohors I Aelia Dacorum”, la construcția și apărarea Zidului lui Hadrian, una dintre cele mai faimoase structuri romane care supraviețuiesc pe teritoriul Marii Britanii. De asemenea, în cadrul evenimentului, au fost prezentate un scurt film documentar și o expoziție foto-documentară. Expoziția a fost strâns legată din punct de vizual de cele două mari subiecte abordate: construcția și apărarea Zidului lui Hadrian de către daci și migrația recentă a românilor în Marea Britanie. Textul, fotografiile, ecranul pe care s-a derulat filmul și obiectele

⇨ **ICR Londra, 16 decembrie 2023**
Concert de colinde românești
în Trafalgar Square © Alex Coman

au fost tipărite sau integrate pe mai multe cutii realizate dintr-un carton special, așezate în forma unui zid neregulat, fiind și o metaforă a dezrădăcinării oamenilor care își părăsesc țara natală pentru a se stabili în altă parte.

16 decembrie / Concert de colinde românești în emblematica Trafalgar Square. Vocile primului cor românesc alcătuit din membri ai comunității românești din Londra și împrejurimi au răsunit în Trafalgar Square, celebrând obiceiurile și tradițiile românești. Evenimentul a fost organizat de Asociația Roconect cu sprijinul ICR Londra și al Ambasadei României la Londra. Inițiatorul proiectului, Roconect,

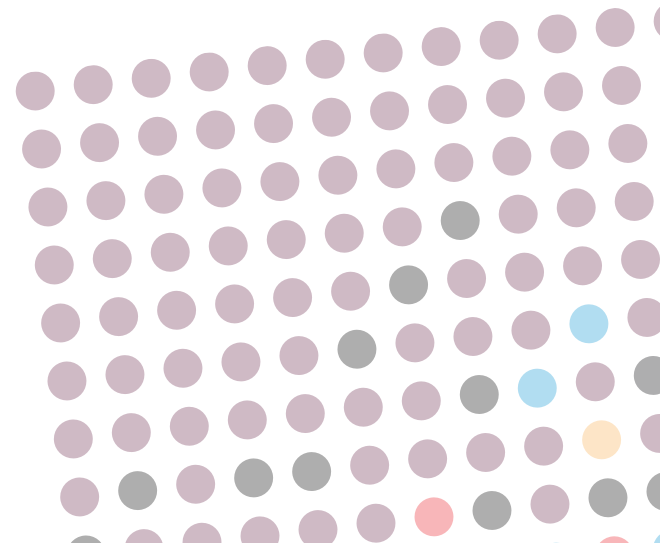

🔗 ICR Londra, 16 decembrie 2023

Concert de colinde românești în Trafalgar Square © Alex Coman

a mobilizat 50 de membri ai grupului (adulți și copii), personalul organizator și directorul muzical, Cornelius Orășanu. ICR Londra a pus la dispoziția acestora spațiul de repetiții la sediul din Belgrave Square și s-a implicat activ în promovarea și susținerea mediatică a acestei premiere, realizând o campanie de promovare, dar și un material video difuzat post-eveniment, precum și fotografii. Primăria orașului Londra a răspuns cererii înaintate de Asociația Roconect și a rezervat, pentru o oră, un spațiu generos în Trafalgar Square grupului de colindători care a încântat publicul prin prezentarea datinilor și a costumelor populare românești. Evenimentul a oferit celor prezenți în piață un repertoriu divers de colinde, printre care: *lată, vin colindătorii, Steaua sus răsare, Trei păstori, O, brad frumos!, Domn-Domn să-nălțăm, Colindăm, colindăm, iarna*. Colindul *O, ce veste minunată!* a fost interpretat de una dintre finalistele concursului *Români au talent*, Mara Prună, absolventă a Guildhall School of Music & Drama, secția compoziție. La concert a fost prezent un public numeros, peste o mie de participanți, britanici și români, reprezentanți ai unor fundații și asociații românești în Londra.

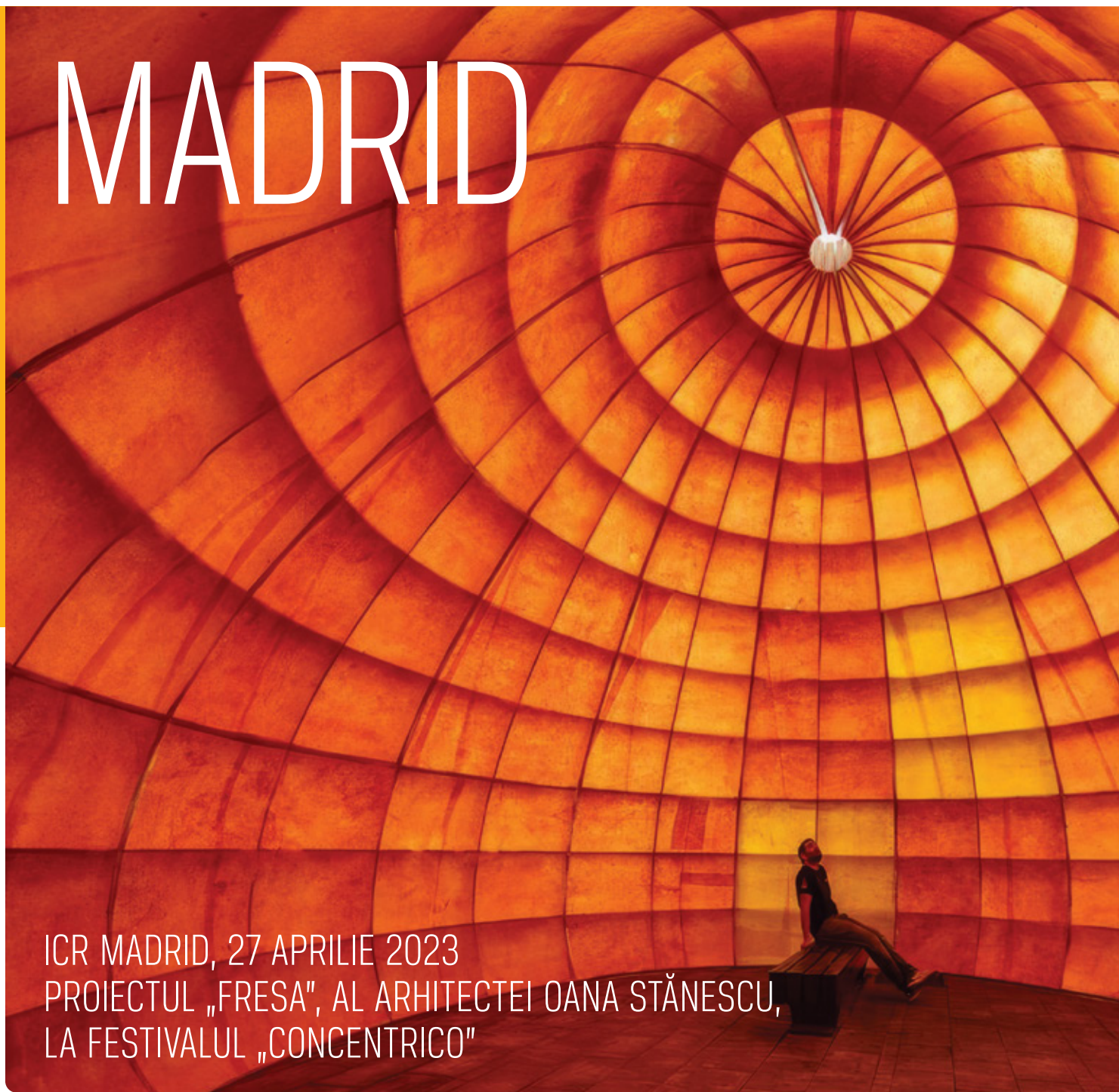
La finalul evenimentului au luat cuvântul E.S. doamna Laura Popescu, ambasadoarea României la Londra și Cornelius Orășanu, director muzical și dirijor al corului, președinte al Allegretto Music Academy. Un important prieten și susținător al comunității de români din cartierul Harrow, Episcopul vicar John Baker a subliniat că acesta este „adevărata Românie”, a lăudat inițiativa și a declarat că speră ca acest eveniment să se repete anual.

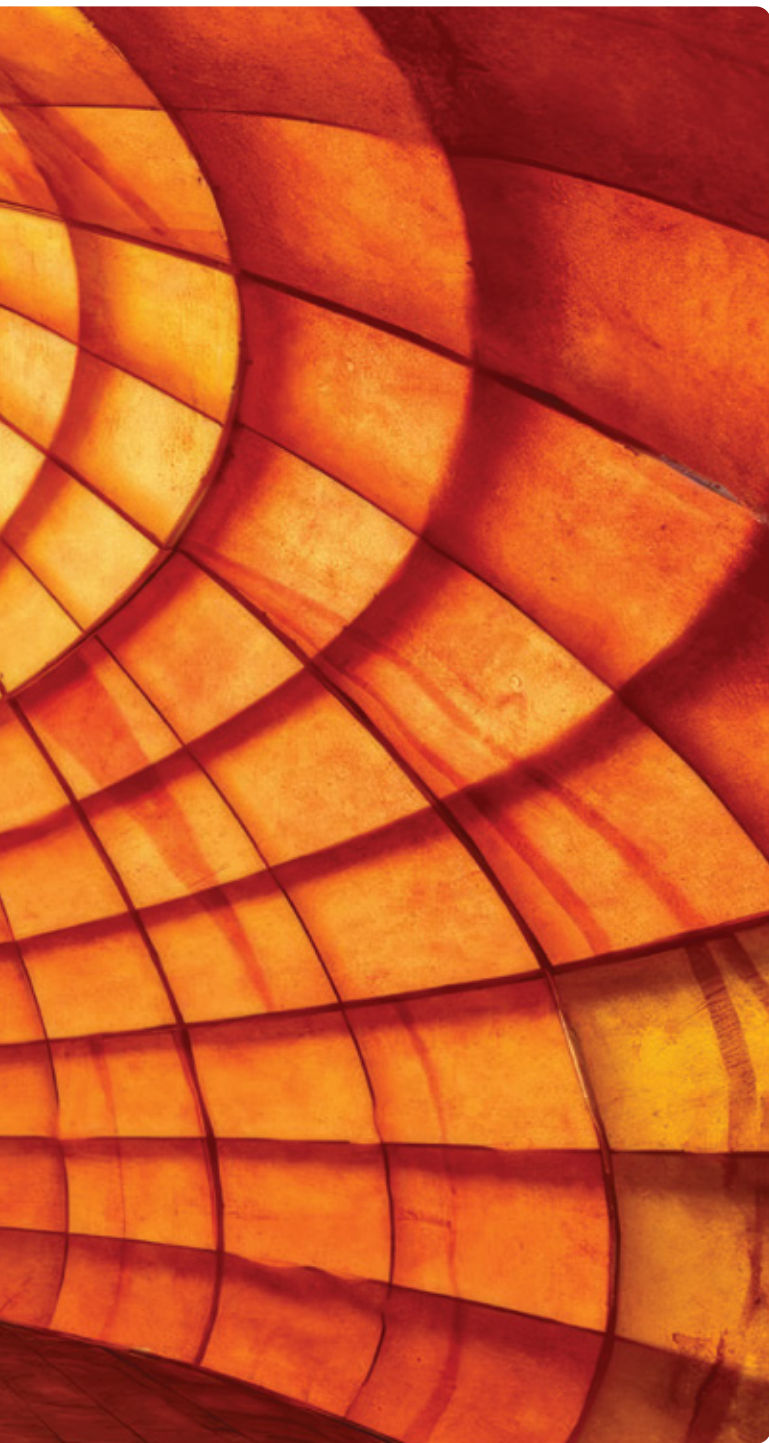

136

MADRID

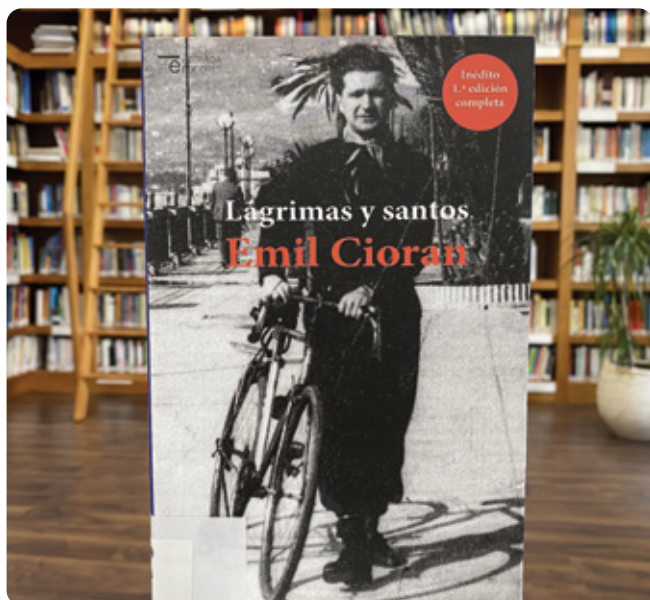
ICR MADRID, 27 APRILIE 2023
PROIECTUL „FRESA”, AL ARHITECTEI OANA STĂNESCU,
LA FESTIVALUL „CONCENTRICO”

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA MADRID

13 ianuarie – 30 iunie / „Biblioteca ICR Madrid vă recomandă”. ICR Madrid a organizat săptămânal, în fiecare zi de vineri, prezentarea recenziei unei cărți, aparținând unui autor român tradus în limba spaniolă și care se regăsește în cele peste 700 de titluri traduse în spaniolă și catalogate în cadrul bibliotecii institutului. Calendarul publicării recenziilor a fost următorul: 13 ianuarie (pentru a marca Ziua Culturii Naționale, 40 de ani de la moartea lui Nichita Stănescu): *Once elegías (La última cena) / 11 elegii*, Nichita Stănescu; 20 ianuarie (17 ianuarie – data morții scriitorului Mateiu Caragiale): *Los depravados príncipes de la Vieja Corte / Craii de Curtea-Veche*, Mateiu Caragiale; 27 ianuarie (Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului): *El lunes existencial y el domingo de la historia / Le lundi existentiel*, Benjamin Fondane; 3 februarie (1 februarie – aniversare Lucian Boia): *¿El fin de occidente?*, Lucian Boia; 10 februarie (14 februarie – aniversare Dumitru Țepeneag): *Vano es el arte de la fuga / Zadarnică e arta fugii*, Dumitru Țepeneag; 17 februarie (15 februarie – aniversare Doina Ruști): *La gata del viernes: El libro de los manjares perversos / Mâța Vinerii*, Doina Ruști; 24 februarie (Dragobete): *El ojo castaño de nuestro amor / Ochiul căprui al dragostei noastre*, Mircea Cărtărescu; 3 martie (1 martie Mărțișor): *Poesía popular tradicional rumana / Lirica obiceiurilor tradiționale românești*, Silviu Angelescu; 10 martie (8 martie – Ziua Femeii): *Interior cero / Interior zero*, Braniște; 17 martie: *Nacido en la URSS / Născut în URSS*, Vasile Ernu; 24 martie (21 martie – Ziua Poeziei, 25 martie – aniversare Ana Blandiana): *Un arcángel manchado de hollín: tres libros: edición bilingüe / Un arhanghel murdar de funingine*, Ana Blandiana; martie (2 aprilie – aniversare Gabriela Adameșteanu): *El encuentro / Întâlnirea*, Gabriela Adameșteanu; 7 aprilie (2 aprilie – Ziua Internațională a Cărții pentru Copii, 7 aprilie – Ziua Mondială a Sănătății): *¿Dónde está mi saquito? / Punguța cu doi bani*, Ion Creangă; 14 aprilie (16 aprilie – Paștele Ortodox, 9 aprilie – Paștele Catolic, 15 aprilie – aniversare Ion Vianu): *Vasilíu, hojas sueltas / Vasiliu, foi volante*, Ion Vianu; 21 aprilie (23 aprilie – Ziua Cărții): *Lágrimas y santos / Lacrimi și sfinți*, Emil Cioran; 28 aprilie (29 aprilie – Ziua Internațională a Dansului, 30 aprilie – Ziua Internațională a Jazz-ului): *El orden / Ordinea*, Alexandru Ecovoiu; 5 mai (1 mai – Ziua Internațională

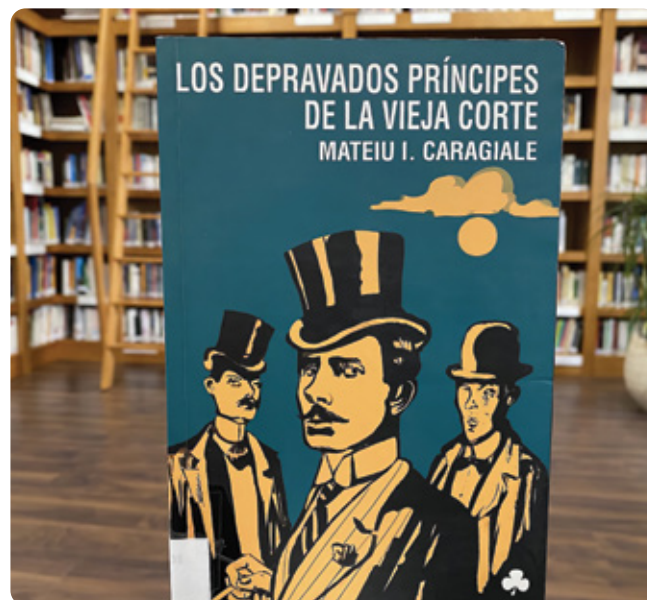

📖 ICR Madrid, 13 ianuarie - 30 iunie 2023

„Biblioteca ICR Madrid vă recomandă”

a Muncii, 9 mai – Ziua Europei): *Regreso del exilio / Întoarcerea din exil*, Denisa Comănescu; 12 mai: *Mil y una muertes*, Corina Oproae; 19 mai (21 mai – Ziua Internațională a Diversității Culturale): *Negro y rojo / Negru și roșu* Ioan T. Morar; 26 mai (29 mai – data morții scriitorului Mihail Sebastian): *La ciudad de las acacias / Orașul cu salcâmi*, Mihail Sebastian; 2 iunie (1 iunie – Ziua Copilului): *La hija de la vieja y la hija del Viejo / Fata babei și fata moșneagului*, Ion Creangă; 9 iunie (9 iunie – data morții scriitorului Ion Luca Caragiale): *La posada de Manhuiol / La hanul lui Mânjoală*, Ion Luca Caragiale; 16 iunie: *El ieud sin salida / Ieudul fără ieșire*, Ioan Es. Pop; 23 iunie: *Los cuentos de César Leofu / Povestirile lui Cesar Leofu*, Gabriel Chifu; 30 iunie: *La vida de Kostas Venetis / Viața lui Kostas Venetis*, Octavian Soviany.

17 ianuarie / „Ziua Culturii Naționale 2023” la Ateneo de Madrid. Ziua dedicată operei lui Mihai Eminescu, organizată în sala „Ramon y Cajal” a Ateneului din Madrid, a readus în atenția publicului madrilen poezia poetului național. Moderator: José Manuel Lucía Megías, președintele

secției Literatură a Ateneului și profesor universitar la Universitatea Complutense din Madrid. Evenimentul a inclus lecturi în limba română și în limba spaniolă din poemele lui Eminescu, în traducerea lui Rafael Alberti, Omar Lara, José Manuel Megías și Dana Giurca, Mario Castro Navarette și a Cătălinei Ilescu Gheorghiu. Numeroși iubitori ai literaturii române au recitat, în română și spaniolă, versuri din lirica eminesciană și poezii ale autorilor români traduși în spaniolă – Lucian Blaga, Tudor Arghezi, Nichita Stănescu, George Bacovia, Ana Blandiana etc – din antologia *La poesía del siglo XX en Rumanía* de Corina Oproae, publicată la editura Visor, în 2022, momente urmate de proiecții video ale documentarului *Eminescu, Veronica, Creangă*, primul scurtmetraj despre prietenia dintre Mihai Eminescu, Ion Creangă și Veronica Micle, realizat de Octav Minar în 1914. De asemenea, în deschiderea evenimentului a avut loc prezentarea programului cultural „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”, realizată de Ovidiu Megan, președintele executiv al Asociației Timișoara Capitală Europeană a Culturii.

6-27 februarie / Ciclu de film românesc în Las Palmas de Gran Canaria – „Filmografia românească înainte de Ceaușescu”. Proiectul a constat în difuzarea a trei filme de arhivă și un scurtmetraj de animație, cu

subtitluri în limba spaniolă, la Centro de Iniciativas de La Caja de Canarias, un spațiu multicultural cu o agendă culturală consistentă. Calendarul proiecțiilor: 6 februarie: *Scurtă istorie*, r.: Ion Popescu-Gopo (1957), *La moara cu noroc*, r.: Victor Iliu, (1957); 13 februarie: *Reconstituirea*, r.: Lucian Pintilie (1971); 27 februarie: *Răscoala*, r.: Mircea Mureșan (1966).

7 februarie / Conferința „Constantin Brâncuși” dedicată Zilei Naționale „Constantin Brâncuși”, în programul Francofonie 2023 – 30 de ani de la aderarea României la Organizația Internațională a Francofoniei (OIF). Conferința a fost susținută de istoricul de artă Doina Lemny și de președintele fundației Art Encounters, Ovidiu Șandor, care au vorbit despre opera și scrierile lui Brâncuși la sala de teatru a Institutului Francez din Madrid. Prezentarea expoziției „Brâncuși: surse românești și perspective universale”, inclusă în programul cultural „Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii”, a marcat totodată Ziua Națională dedicată marelui artist român. Imaginile acestei expoziții au fost proiectate în avanpremieră, la Madrid, publicului spaniol. Doina Lemny, curatorul expoziției, a susținut o prelegere și a prezentat imagini din operele expuse la Muzeul Național de Artă din Timișoara în perioada 30 septembrie 2023 – 28 ianuarie 2024.

1 martie / Lectură dramatizată din Mihail Sebastian la Ateneo de Madrid, cu participarea actorilor profesioniști Mariana Achim și Ander Orenga Caminos. Actrița Mariana Achim, româncă, rezidentă în Spania, și Ander Orenga, spaniol, au lecturat din opera *Ultima oră* de Mihail Sebastian. Lectura dramatizată a fost precedată de prezentarea volumului *Teatro*, conținând trei opere ale dramaturgului Mihail Sebastian, la care au participat reprezentanți ai editurii Fundamentos, cei doi traducători ai volumului, Francisco Javier Bran García și George Codreanu, regizoarea Encarnación Fernández Gómez împreună cu cei doi actori și José Manuel Lucía Megías, președintele secției de literatură a Ateneului. Directoarea ICR Madrid, Maria Pop, a vorbit despre tradiția Mărțișorului, iar cei prezenți au primit câte un mărțișor artizanal realizat de copiii din comunitate.

1 martie – 1 mai / Realizarea Anuarului Institutului Cultural Român de la Madrid 2022. Broșura *Anuar ICR Madrid 2022* a fost al treilea volum al ICR Madrid și a reflectat principalele evenimente și momente importante ale anului din relații culturale și diplomatice hispano-române, incluzând comunicările științifice prezentate la conferințe sau la alte întâlniri literare organizate, lucrări ale tinerilor cercetători și studii despre traduceri din literatura română. Publicația și-a propus totodată să promoveze activitatea Reprezentanței ICR Madrid, programele și proiectele majore derulate în cursul anului, fiind folosită drept carte de vizită a Institutului.

3-4 martie / Concerte de jazz ale trioului JazzyBIT la Madrid și Málaga, în cadrul programului Francofonie 2023, la Teatro del Institut Français de Madrid și la Muzeul Interactiv al Muzicii (MIMMA) din Málaga. „Lansarea noului album *Drive* în Spania” a fost titlul generic al celor două concerte de jazz. Trupa JazzyBIT este un trio de loud jazz din Timișoara compus din Teodor Pop (pian, claviaturi), Mihai Moldoveanu (bas) și Szabó Csongor-Zsolt (tobe), care oferă o combinație energică de jazz și rock, presărată pe alocuri cu blues, latin și funk. Grupul, care își descrie stilul ca fiind „loud jazz”, desfășoară o bogată activitate concertistică. Repertoriul celor două concerte a inclus piesele *Run, Clap, Star Picker, Sirius, Slice, Ice, Chill Trip, Gravity* de pe Albumul *Drive*; piesele *Curaçao* și *Tumbao Winter Town* de pe Albumul *Touch the Sky*; piesele *Le Tunk* și *Remember* de pe Albumul *Horizon*.

17-30 martie / Filmul *Otto Barbarul*, r.: Ruxandra Ghițescu, proiectat în cadrul Lunii Francofoniei la Madrid și Bilbao. Pelicula a fost prezentată cu subtitluri în limba spaniolă la Centrul Matadero Madrid, sala Borau, în cadrul Festivalului Filmului Francofon și în localitatea Amorebieta-Etxano, din Țara Bascilor, la Teatrul Zornotza Aretoa, în cadrul manifestărilor prilejuite de Luna Francofoniei. *Otto Barbarul*, ale cărui scenariu și regie sunt semnate de Ruxandra Ghițescu, a avut premiera mondială în competiția oficială a celei de-a 26-a ediții a Festivalului Internațional de Film de la Sarajevo.

20 martie / Masă rotundă și proiecția filmului *La Gomera* în cadrul Lunii Francofoniei la Sevilla. La masa rotundă cu tema „Francofonia viitorului: educație și dezvoltare durabilă”, momentul central a fost reprezentat de susținerea prelegerii „Literatura română în spațiul francophon”, a invitatului ICR Madrid, prof. univ. Diego Muñoz Carrobes, urmat de proiecția filmului *La Gomera*, r.: Corneliu Porumboiu (2019).

21 martie / Proiecția filmului *Metronom*, r.: Alexandru Belc, la sediul ICR Madrid, cu ocazia împlinirii a 30 de ani de la aderarea României la Organizația Internațională a Francofoniei. În colaborare cu Consulatul General al României la Madrid, ICR Madrid a organizat proiecția filmului *Metronom* (2022) la sediul său.

21-30 martie / Săptămâna filmului românesc în cadrul Lunii Francofoniei la Universitatea din Cádiz, sala Bolivar. Filmele au fost proiectate după următorul calendar: 21 martie: *Metronom*, r.: Alexandru Belc; 22 martie: *Două lozuri*, r.: Paul Negoescu; 23 martie: *Restul e tăcere*, r.: Nae Caranfil; 30 martie: *Cel mai iubit dintre pământeni*, r.: Șerban Marinescu.

21 martie / „Noaptea de Poezie / La nuit de la poésie”. Evenimentul, dedicat Zilei Mondiale a Poeziei, în cadrul Lunii Francofoniei, a avut loc în sala Teatrului Institut français de Madrid și a fost organizat de Ambasada Franței și Institut Français d’Espagne, cu participarea ambasadelor din Andora, Belgia, Canada, Cipru, Franța, Haiti, Liban, Maroc, România, Senegal, Elveția și Tunisia. Noaptea Poeziei a constat în lecturi de poezii alese de ambasadele și institutele culturale ale țărilor francofone de la Madrid, care au fost citite pe scenă de ambasadorii mai multor state: Franța, Canada, Haiti, Liban, Elveția, Senegal și Tunisia. ICR Madrid a propus trei poeme semnate de poetul de origine română Benjamin Fondane (1898-1944), și anume: *Tout à coup/ Dintr-o dată* din volumul *Au temps du poème - Le mal de fantômes / Pe vremea poeziei - Răul fantomelor* (editura Verdier, 2006); *Două Elegii*, (din poemele „Elegii”. Colecție privată). Cele două *Elegii* apar în manuscrisul *Le mal de fantômes / Răul fantomelor* păstrat la Biblioteca

Jacques Doucet. Lecturile de poezie francfonă au fost realizate în interpretarea cu totul remarcabilă a slamerul-ului francez Jérôme Pinel, acompaniat la chitară clasică. Textele au fost selectate de ambasadele și institutele culturale participante.

22 martie - 21 iunie / Clubul de lectură „București în patru cărți”, la Biblioteca Pública Municipal Iván de Vargas din Madrid, având ca scop diseminarea literaturii române actuale în rândul cititorilor spanioli care frecventează biblioteca, contribuind la cunoașterea reciprocă și la consolidarea schimburilor culturale între România și Spania. Proiectul s-a desfășurat în bibliotecă pe durata a patru luni, cu o carte propusă spre lectură pe lună, începând în martie cu lectura volumului *Măța Vinerii* de Doina Ruști. Fiecare sesiune a fost coordonată și moderată de directorii celor două instituții: Pablo Quintanilla, directorul Bibliotecii Publice Iván de Vargas și Maria Floarea Pop, director ICR Madrid. Calendarul clubului de lectură a fost următorul: 22 martie: *Măța Vinerii* de Doina Ruști (traducere de Enrique Javier Noguera Valdivieso, Editura Esdrújula, 2019); 24 aprilie: *Vântul, duhul, suflarea* de Andreea Răsuceanu (trad. José Francisco Arcenegui, Editura Confluencias, 2022); 24 mai: *Provizorat* de Gabriela Adameșteanu (traducere Marian Ochoa de Eribe, Acantilado, 2022); 21 iunie: *Interior zero* de Lavinia Braniște (traducere de Borja Mozo Martín, Editura Automatica, 2022). La prima întâlnire a fost proiectat documentarul *La pas prin București*, realizat de Florin Andreescu, cu subtitrare în limba spaniolă.

27 martie / Ziua Autorilor Europeni. ICR Madrid, în colaborare cu Fondul de documentare Europe Direct al Comunității Madrid, a organizat sesiuni de lectură în două școli publice spaniole: gimnaziul „María Rodrigo” din Madrid și gimnaziul „Isidra de Guzmán” din Alcalá de Henares, localitate unde se află o numeroasă comunitate românească, cu participarea artistei Roxana Irimia. Roxana Irimia este ilustratoarea cărții *Basme populare românești* de Petre Ispirescu și în acest context le-a vorbit tinerilor elevi despre importanța lecturii și a descoperirii, prin cărți, a diversității culturilor europene. Roxana Irimia a vorbit despre arta ilustratorului și a citit fragmente din cartea *Basme populare românești*, o antologie de 34 de basme populare care au fost culese

în secolul al XIX-lea de Petre Ispirescu și traduse, în spaniolă, de Mihai Iacob, publicate de editura Libros de las Malas Compañías / Colecția Povești vechi (2022).

13-21 aprilie / Turneu literar al scriitoarei Gabriela Adameșteanu în Spania. Au fost programate evenimente în trei orașe importante: Granada, Madrid și Barcelona, în cadrul unor inițiative culturale de anvergură. Turneul scriitoarei Gabriela Adameșteanu a fost un prilej de a consolida colaborările instituționale și de a asigura prezența autorilor români în festivaluri, librării și instituții academice. La Granada, Gabriela Adameșteanu a fost invitata Festivalului de literatură Letras Mediterráneas organizat de Fundația Tres Culturas, în perioada 13-15 aprilie. În sala de conferințe a Fundației Euroarabe de Studii Superioare, scriitoarea a participat la un dialog cu Ioana Gruia, autoare și profesoară de literatură comparată de la Universitatea din Granada. La Madrid, în colaborare cu Librăria Machado, a avut loc un dialog al scriitoarei cu profesoara Alba Diz Villanueva, de la Facultatea de Filologie a Universității Complutense din Madrid. La Barcelona, scriitoarea a participat la manifestările literare din cadrul Târgului de carte Sant Jordi, organizat anual de Ziua Internațională a Cărții, și a avut două evenimente, organizate în colaborare cu editura Acantilado, Primăria Barcelona – Bibliotecile publice, ICR Madrid și Lectoratul de Limba și Literatura Română de la Universitatea din Barcelona.

20 aprilie – 31 decembrie / Cea de-a XIII-a ediție a „Festivalului filmului românesc” / „Muestra de cine rumano”, la Madrid, Barcelona, Valencia, Oviedo, Sevilla, Zaragoza, Santander și Palma de Mallorca, un proiect anual de promovare a cinematografiei românești pe care ICR Madrid l-a inițiat în 2010. Au fost proiectate șase filme, realizate în anii 2021 și 2022: *Spre nord*, r.: Mihai Mincan (2022); *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu (2022); *Metronom*, r.: Alexandru Belc (2022); *Miracol / Miracle*, r.: Bogdan George Apetri (2021); *Balaur / A Higher Law*, r.: Octav Chelaru (2021); *Marocco/Mikado*, r.: Emanuel Pârveu (2021). Au fost prevăzute câte nouă proiectii pentru fiecare film, după cum urmează: câte o proiectie la Madrid, Valencia, Oviedo, Sevilla, Zaragoza, Santander și Palma de Mallorca și două proiectii la Barcelona. Regizorul Cătălin

Mitulescu a susținut prelegerea „Despre libertatea de exprimare în perioada comunistă”, la Madrid, când a fost proiectat filmul *Metronom*, r.: Alexandru Belc (2022) în Sala Azcona. Actrița State Judith-Andreea a susținut prelegerea „Despre provocările filmului *R.M.N.*”, la Madrid, la proiectia filmului *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu în Sala Azcona, la Cineteca Matadero Madrid. Regizorul Emanuel Pârveu a susținut prelegerea „Tema conflictelor familiale tratată în cinematografia românească”, la proiectia filmului *Marocco / Mikado*, r.: Emanuel Pârveu, 2021 la Filmoteca de Catalunya din Barcelona.

24-25 aprilie / „Noaptea Cărților / La Noche de los Libros”, ediția a XVIII-a, la Madrid. Scriitoarea Andreea Răsuceanu a participat la prezentarea de carte *Vântul, duhul, suflarea* (Polirom, 2020), apărută în Spania cu titlul *El viento, el espíritu, el aliento* (Confluencias Editorial, 2022), în traducerea lui José Francisco Arcenegui. Evenimentul a avut loc la Biblioteca Iván de Vargas din Madrid. De asemenea, scriitoarea a susținut o prezentare, pe 25 aprilie, în cadrul unei întâlniri cu studenții de la Facultatea de Filologie a Universității Complutense din Madrid. Evenimentul a avut loc în aula Facultății de Filologie și a fost organizat în parteneriat cu Lectoratul de limba română de la UCM.

27 aprilie / Participare la „Ziua Literelor / Día de las Letras”, la Madrid. În cadrul Universității Complutense de la Madrid, Facultatea de Filologie a sărbătorit „Ziua Literelor / Día de las Letras”, un program multidisciplinar care a fost inaugurat în prezența autorităților UCM, Rectorul UCM, Joaquín Goyache, a decanului și prodecanului Facultății de Filologie. Reprezentanța ICR Madrid a participat la acest eveniment în cadrul conferinței „Ziua Literelor Române: abordări multidisciplinare”, organizată de Lectoratul de Limba Română al UCM, cu prelegerea „Strategii de promovare a limbii române prin programele ICR”.

27 aprilie – 2 mai / Participarea României la cea de a noua ediție a Festivalului internațional de arhitectură și design Concéntrico de la Logroño. România a participat cu instalația *Fresa/Căpșună* creată de arhitecta Oana Stănescu. În data de 28 aprilie, a avut loc o masă

🏠 ICR Madrid, 4 mai 2023

Expoziția de arhitectură „Femeia care sunt. 7 arhitecte din România și operele lor” la Bilbao

rotundă despre arhitectura urbană sustenabilă, organizată, împreună cu arhitecți din Franța și Finlanda, de clusterul EUNIC Madrid și de Concéntrico. Invitata din România a vorbit despre proiectele sale pe tema arhitecturii urbane și relația cu mediul înconjurător.

1 mai - 1 iunie / Filme românești în cadrul proiectului „CinEUropa”, de Ziua Europei, și Centenarul Ion Popescu-Gopo la Madrid. Filmoteca

Spaniolă Cine Doré, partener al proiectului, a găzduit seria de proiecții din cadrul Centenarului sub titlul „Ion Popescu-Gopo: Povestea dragostei”, pe durata lunii mai, serie inaugurată chiar de Ziua Europei, pe 9 mai, în prezența criticului de film David Felipe Arranz, jurnalist, profesor universitar și scriitor, a directorului de programare al Filmotecii, Carlos Riviriego și a directorului ICR Madrid, Maria Floarea Pop. Au fost proiectate următoarele filme: *S-a furat o bombă*, *De-aș fi Harap Alb*, două sesiuni de scurtmetraje, *Faust XX*, *Povestea dragostei*, *O comedie fantastică*, *Maria Mirabela*, *Steps to the Moon - Pași spre Lună*. Proiectul a fost realizat cu sprijinul Fundației Gopo care a pus la dispoziție toate filmele și materialele necesare.

⌘ ICR Madrid, 14 noiembrie 2023

Recital susținut de violonistul Alexandru Tomescu
și pianista Sînziana Mircea la Real Casino de Madrid

4 mai – 16 iunie / Itinerarea expoziției de arhitectură feminină: „Femeia care sunt. 7 arhitecte române și operele lor” la Bilbao. Institutul Cultural Român de la Madrid, în colaborare cu Consatul General al României din Bilbao, Uniunea Arhitecților din România și Delegația din Vizcaya a Colegiului Oficial al Arhitecților din Vasco-Navarro, a prezentat expoziția de arhitectură la sediul Delegación en Bizkaia del Colegio Oficial de Arquitectos Vasco-Navarro, în prezența autorităților locale spaniole, a membrilor corpului consular din Bilbao. Vizcaya este o

provincie din Spania de nord, în Comunitatea Autonomă a Țării Basce, cu capitala la Bilbao. Orașul Bilbao, cel de-al șaselea oraș ca mărime al Spaniei, este capitala regiunii Vizcaya din Țara Bascilor. Temă principală a expoziției a fost *Femeile din arhitectura românească interbelică și contemporană*. Proiectul a prezentat câteva dintre figurile reprezentative ale arhitecturii feminine din România, printr-o selecție de fotografii, texte, machete și obiecte. Profesioniste, puternice și fascinante, cele șapte femei care au modelat, în mod semnificativ, arhitectura din România de la începutul secolului trecut până astăzi, între modernitate și tradiție, educație și spirit civic au fost: Regina Maria a României, Virginia Andreescu Haret, Henrietta Delavrancea, Ioana Grigorescu, Silvia Demeter-Lowe, Eliza Yokina și Ilinca Păun Constantinescu.

👉 ICR Madrid, 31 mai 2023

Sesiune de autografe Lavinia Braniște, la standul reprezentanței din cadrul Târgului de Carte de la Madrid

16 mai / Concert de muzică de cameră dedicat Zilei Europei, eveniment organizat în colaborare cu Ambasada României în Regatul Spaniei și Real Casino de Madrid. Concertul intitulat „La música que mueve Europa y celebra alianzas / Muzica care definește Europa și celebrează alianțele”, în interpretarea sextetului de coarde al Orchestrei de Cameră Române / Romanian Chamber Orchestra, a fost prilejuit de celebrarea Zilei Europei și a celei de-a zecea aniversări a Parteneriatului Strategic dintre România și Regatul Spaniei. Concertul s-a desfășurat în sala Regală a Casinoului Regal din Madrid. Membrii sextetului de coarde al RCO au fost: violoniștii Liviu Morna (ajutor de concertmaistru al „Orquesta Simfónica del Gran Teatre del Liceu” din Barcelona) și Cristina Alecu („Orquesta Sinfónica de Castilla y León”); violiștii Cristian Andriș (solo violă la „Swiss Orchestra”) și Mihai Cocea (solo violă la „Brussel Philharmonic Orchestra”); violonceliștii Dragoș Bălan (solo violoncelist la „Orquesta Sinfónica de Madrid/Teatro Real”) și Gabriel Faur (solo violoncelist al „Berner Sinfonieorchester”). Programul concertului a inclus: Joaquín Turina – *La oración del torero / Rugăciunea toreadorului*, op. 34, Erich Korngold – *Sextet de coarde* op. 10, George Enescu – *Intermezzo* op. 12, nr. 1, Antonín Dvořák – *Sextet de coarde* în La major, op. 48. A fost interpretat *Imnul Europei* la începutul programului, după discursul ambasadorului României în Regatul Spaniei.

21 mai – 31 decembrie / Realizarea unui podcast de cultura română, „Miradas a Rumania/ Perspective românești” pe platforma Spotify. La sediul reprezentanței a fost amenajat un studio pentru înregistrarea în versiune audio și video a unui podcast de cultură română, în limba spaniolă (fără a exclude unele episoade doar în limba română sau în engleză). Acest proiect ambițios a urmărit adaptarea conținutului cultural tradițional la un format nou, actual, interesant pentru toate tipurile de public, și utilizarea noilor mijloace multimedia pentru diseminare. Invitații au fost artiști, creatori, critici români sau spanioli conectați la limba și cultura română. Subiectele tratate ating de la teme actuale, cultură contemporană, creații ale invitaților, la teme legate de patrimoniul cultural, material și imaterial românesc, relațiile diplomatice și culturale hispano-române sau reflecții pe subiecte de interes pentru cultura română și perceperea acestora în Spania și în lume.

25 mai / Dialog cu poetul și traducătorul José Manuel Lucía Megías, în seria „Dezbaterile Busuioceanu”. În sala de conferințe a reprezentanței a avut loc un dialog cu poetul și traducătorul José Manuel Lucía Megías, cu prilejul publicării în limba română a volumului său de versuri *Flori pe asfalt*, tradus de poetul și criticul literar Felix Nicolau și publicat la editura Mirador din România. Poetul a dialogat cu editorul Ioan Matiuț, invitat din România, cu traducătorul Felix Nicolau, lector de limba română la Universitatea Complutense din Madrid, și cu Alba Diz, profesor asociat la Facultatea de Filologie, Universitatea Complutense din Madrid. La sfârșit a avut loc un recital poetic în spaniolă și română din volumul *Flori pe asfalt*.

31 mai / Ateliere de promovare a științei pentru cei mici, cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului. Atelierul „Fondul Științescu – Funky Science/ Fizica Povestită – Electricitate” a avut loc la sediul reprezentanței, cu participarea echipei Fundației Comunitare Vâlcea, a Gabrielei Solomon, coordonatoarea programului local și organizatoarea unei caravane STEM în județ și a Anei Maria Stan, fizician, mentor și jurat al programului local și absolventă a unui master în Nanoștiințe la Universitatea din Țara Bascilor. Au participat 25 de copii români de la școlile publice din regiunea Madrid, cu vârste cuprinse între 8-13 ani, însoțiți de profesoa-

⇨ ICR Madrid, 7 iunie 2023

Sesiune de autografe Svetlana Cârstean
la Târgul de Carte de la Madrid

© Adrian Pîclișan

rele lor. În cadrul atelierului de știință, cei mici au învățat câteva dintre tainele științei într-un mod amuzant și ludic. Au făcut experimente haioase, au înțeles de ce zboară lucrurile, au învățat despre electricitate, fizică, chimie și s-au amuzat cu diferite holograme și lasere. Cele două profesoare, Gabriela Solomon și Ana Maria Stan, au folosit kituri simple pentru a le explica copiilor principiile de electricitate, despre cum se aprinde un bec, cum sunt prinse firele în ghirlandele luminoase de la Crăciun și și-au făcut propriile circuite în serie și paralel. Pe durata atelierului, părinții au putut urmări, în salonul ICR Madrid, documentarul *Maria - Inima României* (2018).

5-10 iunie / Participarea regizorului Mihai Mincan și a producătorului Radu Stancu, cu proiectul lungmetrajului *Dinți de lapte/Milk Teeth*, la programul TorinoFilmLab – FeatureLab 2023, etapa Madrid, un program prestigios dedicat dezvoltării proiectelor de film. *Dinți de lapte/Milk Teeth*, scris și regizat de Mihai Mincan, câștigător al concursului de proiecte al Centrului Național al Cinematografiei, sesiunea I, 2021, a fost selectat să participe la programul TorinoFilmLab – FeatureLab 2023 organizat de Muzeul Național al Cinematografiei din Torino, Italia, cu prezenta obligatorie a regizorului, Mihai Mincan, și a producătorului, Radu Stancu. Proiectul *Dinți de lapte/Milk Teeth* a fost selectat dintr-un număr de peste 170 de aplicații venite din întreaga lume. FeatureLab are loc anual și este dedicat regizorilor care lucrează la primul sau al doilea proiect de lungmetraj aflat într-un stadiu avansat de dezvoltare.

6 iunie / Recital de Andreea Chira (nai) și Pavel Eftremov (acordeon), în sala Bibliotecii Publice „Ivăn de Vargas”. Eveniment organizat în colaborare cu Ambasada României în Regatul Spaniei și Biblioteca Publică „Ivăn de Vargas”. Proiectul inedit a pus în evidență, într-un concert clasic, două instrumente tradiționale atât de mult îndrăgite de publicul român și internațional: naiul și acordeonul. Programul a inclus lucrări cunoscute ale repertoriului clasic Jesús Guridi – *Diez Melodias Vascas* (selecție), Béla Bartók – Șase dansuri românești, Astor Piazzolla – *Adiós Nonino* și Grigoraș Dinicu – *Hora Staccato*, dar și o lucrare în primă audiere semnată de compozitorul Wojciech Chałupka – *Viziuni pentru nai și acordeon* (2022), dedicată celor doi muzicieni.

20 iunie - 31 iulie / „România sălbatică” - expoziție de fotografie și film documentar la Madrid. Expoziția a fost însoțită de proiecția documentarului cu același titlu, cel mai amplu documentar despre natura României, în prezența lui Dan Dinu, fotograf și realizator al filmului. Proiecția a avut loc la 21 iunie, la Cinemateca din Madrid, sala Plató. Documentarul *România sălbatică* a fost urmat de o sesiune de Q&A moderată de Vicente Monroy, programator al Cinematecii din Madrid. Expoziția de la Madrid, organizată sub auspiciile Ambasadei României la Madrid, cu colaborarea Ligii Studenților Români din Spania, este alcătuită din douăzeci de fotografii surprinse în urma călătoriilor autorului Dan Dinu prin natura din România și reunite în albumul *România sălbatică*. Albumul a făcut parte dintr-un proiect mai mare în care se regăsesc fotografii realizate în toate cele 28 de rezervații mari din România (parcuri naționale, parcuri naturale, geo-parcuri și rezervații ale Biosferei). 20 de panouri au fost expuse în galeria ICR Madrid, iar opt panouri au fost expuse în exterior, la Ambasada României la Madrid.

24 iunie / Spectacolul de tradiții populare „Cununa grăului”, cu ocazia Zilei Internaționale a Iei, în Aula UGT (Sindicatul Muncitorilor) din Madrid, în Salón de actos. Evenimentul, dedicat unei vechi și frumoase tradiții din zona Bistrița-Năsăud, a cuprins două părți: în prima parte au urcat pe scenă interpreți de muzică folclorică tradițională năsăudeană, din România și din Spania: Alexandru Pugna, Cornelia Ardelean, Marioara Sigartău și Amalia Țuțuruga – din România, alături de Macedon Botârlă și Tudorica Bumă – interpreți vocali din Spania, iar în partea

a doua a programului au fost invitate două ansambluri de dansatori, adulți și copii, care au interpretat „Cununa grâului”, un spectacol de teatru despre obiceiul secerișului. Frumusețea portului popular românesc, ritualurile vechi păstrate din străbuni au fost prezentate în cadrul acestui eveniment. Au luat cuvântul etnologul Menuț Maximinian, în limba română, și Roxana Vlad, în spaniolă. În data de 23 iunie, scriitorul și etnologul Menuț Maximinian a susținut o conferință despre ie, element de patrimoniu în lada de zestre a românilor. A luat cuvântul și Alexandru Pugna, directorul centrului de cultură din partea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud. Cornelia Ardelean și Amalia Tuțurugă au interpretat câte o doină străveche românească.

29 iunie – 4 iulie / Participarea corului de copii Meloritm la Festivalul Internațional „Chorus Inside Spain”, în localitatea spaniolă Lloret de Mar, la Teatrul Municipal – Teatre de Lloret. La festivalul-concurs organizat de Festivalul Internațional „Chorus Inside International”, la care participă an de an coruri importante din întreaga lume, au participat coruri din Spania, Ungaria, Italia, Moldova, Polonia și România. Corul Meloritm aparține Palatului Național al Copiilor București, sub coordonarea Fundației Pentru Copii Talentați „Meloritm”. Repertoriu popular românesc: *Sări mândra* – Sabin Păuță; *Are mama fata mare* – Nicolae Ursu; *Fata de pastor* – Teodor Teodorovici; *Bate pasul* – Virgil Popescu; *Diri diri* – Virgil Popescu; *Divertismentul staccato I* – Popescu Runcu; *Sârba pe loc* – Gheorghe Danga. Muzică gospel: *Hail Holy Queen* – Alan Menken (din filmul *Sister Act*); *I will follow Him* – J.W. Stole și Del Roma; *You are Holy* (ABBA) – realizată de Oslo Gospel Choir; *Invochiamo la tua presenza* – Daniele Bruno și Antonio Napolitano; *Thank you for the Music* – Benny Andersson și Bjorn Ulvaeus.

11 iulie / Colectă de cărți pentru Asociația Hispano-Română „Nuestras Costumbres” din Rivas-Vaciamadrid. ICR Madrid încurajează și sprijină activitățile organizate de diferite organizații din Spania, contribuind la fondul de carte și oferind iubitorilor de literatură română, români și spanioli, posibilitatea de a citi cărți în limba română. Cărțile colectate și oferite au fost albume despre România, reviste despre cultura română și antologii, precum și cărți aparținând literaturii române clasice semnate de Mihai Eminescu, Ion Creangă, Ioan Slavici, CD-uri cu muzică românească etc.

12-23 iulie / Participarea regizorului Andrei Măjeri la Festivalul Internațional de Teatru Clasic din Almagro. Regizorul Andrei Măjeri a luat parte la laboratorul de teatru denumit „El placer” (Plăcerea), coordonat de Marta Pazos, unul dintre cei mai premiați regizori și dramaturgi din Spania. Aceasta a fost prima participare românească la Festivalul Internațional de Teatru Clasic din Almagro. Totodată, Andrei Măjeri a avut întâlniri la Centrul Dramatic Național, Teatro del Canal, cu Jesús Cimarro, directorul Festivalului Internațional de Teatru Clasic și cu Asociația artiștilor și scriitorilor români din Spania, iar în perioada 15-16 iulie a susținut o conferință la Parla/Revista *Littera Nova*.

14 iulie / „Biblioteca ICR Madrid vă recomandă”. În fiecare zi de vineri a fost prezentată câte o carte care a reflectat și date importante din an, legate de aniversări naționale și internaționale sau teme culturale importante. Alături de prezentarea succintă a cărții, acompaniată de critica literară apărută, a fost publicat un link spre catalogul online al reprezentanței și o fotografie a copertei cărții. Recenziile au fost publicate în format digital pe pagina web a ICR Madrid și pe pagina de Facebook. Calendarul publicării recenziilor pentru cea de-a doua jumătate a anului 2023 a fost următorul: 14 iulie: *El lecho de Procasto/ Patul lui Procast* de Camil Petrescu; 21 iulie: *Travesti* de Mircea Cărtărescu; 28 iulie: *Un santo en el ascensor/ Simion liftnicul* de Petru Cimpoeșu; 4 august: *El verano en que mi madre tuvo los ojos verdes/ Vara în care mama a avut ochii verzi* de Tatiana Țibuleac; 11 august: *Infancia de Adrian Zografii/ La Jeunesse d'Adrien Zografii*, Codine de Panait Istrati; 18 august: *En tierras bajas/ Niederungen*, Herta Müller; 25 august: *La sexagenaria y el joven/ Sexagenara și tânărul* de Nora Iuga; 1 septembrie: *Antología de la poesía rumana contemporánea/ Antologie de poezie română contemporană* de Darie Novăceanu; 8 septembrie: *El hombre reciente: Una visión crítica de la modernidad desde la posición de quien se pregunta: ¿qué perdemos cada vez que ganamos algo?/ Omul recent: o critică a modernității din perspectiva întrebării „ce se pierde atunci când ceva se câștigă?”* de Horia-Roman Patapievici; 15 septembrie: *El paraíso de las gallinas/ Raiul găinilor* de Dan Lungu; 22 septembrie: *Român în lume: Poezia diasporei române după 1990 – Spania. Antologie bilingvă de poezie românească* de Aura Christi; 29 septembrie: *Sobre pérdidas y ganancias/ Despre câștiguri și pierderi*, Letiția Ilea; 6 octombrie: *La guarida/ Vizuina* de Norman

👉 ICR Madrid, 30 mai 2023

Masa rotundă „Peisajul în operele literare din Spania și România”, cu participarea autorilor Lavinia Braniște și Robert Șerban

Manea; 13 octombrie: *La juventud de Don Quijote: Poemas/ Tineretea lui Don Quijote* de Marin Sorescu; 20 octombrie: *El masajista ciego/ Der blinde Masseur* de Cătălin Dorian Florescu; 27 octombrie: *No pasar/ Do Not Cross* de Dora Pavel; 3 noiembrie: *Saludos* de Alexandru Ecovoiu; 10 noiembrie: *În marea trecere. Antologie poetică bilingvă/ En el gran paso. Antología poética bilingüe* de Lucian Blaga; 17 noiembrie: *Una mujer para el apocalipsis/ Une femme pour l'apocalypse* de Vintilă Horia; 24 noiembrie: *En la mesa con Marx/ La masă cu Marx* de Matei

Vișniec; 1 decembrie: *Los rumanos: brevario histórico/ Românii. Scurtă Istorie* de Mircea Eliade; 8 decembrie: *La tercera estaca/ A treia țepă* de Marin Sorescu; 15 decembrie: *La Madriguera Dorada/ The Golden Burrow* de Cătălin Partenie; 22 decembrie: *Irozii – Auto de los Reyes Magos: Paralelismo cultural* de Ileana Bucurenciu.

22-27 august / Jurnalistul spaniol Carlos Pascual, în vizită de lucru la Timișoara. La propunerea ICR Madrid, jurnalistul spaniol Carlos Pascual a fost invitat de Asociația Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023 pentru promovarea programului cultural și prezentarea orașului. Proiectul a avut drept scop promovarea României, cunoașterea

obiectivelor turistice, a patrimoniului material și imaterial al orașului Timișoara și oferta culturală din programul „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023” pentru a publica reportaje în prestigioasa publicație spaniolă *El País* și în revista *National Geographic*. Carlos Pascual este un jurnalist spaniol, colaborator al mai multor publicații naționale și autor a mai mult de 12 cărți și numeroase articole. A călătorit de mai multe ori în România și a scris articole despre diferite zone ale țării noastre.

26 august / Concerte de jazz susținute de duo Ramona Horvath și Nicolas Rageau în Festivalul Mas i Mas, Barcelona. Două concerte cu titlul „Impressions of Voyage in Jazz” au fost susținute în aceeași seară (de la ora 19:00 și 20:30), la clubul Jamboree jazz, de pianista Ramona Horvath alături de contrabasistul Nicolas Rageau, consacrați pe scena jazzului internațional. Repertoriul a inclus o serie de piese de Debussy, Ravel, Fauré, Enescu și Duke Ellington și Billy Strayhorn. Concertul a durat o oră și jumătate. Inaugurarea Festivalului a avut loc la Palatul Muzicii din Barcelona.

1-30 septembrie / Expoziția fotografică „Timișoara – patrimoniu și cultură europeană”, în galeria ICR Madrid. Pentru a celebra Ziua Limbii Române, ICR Madrid a organizat o expoziție fotografică dedicată Timișoarei – Capitală Europeană a Culturii 2023, realizată în colaborare cu Universitatea de Vest din Timișoara și Ambasada României în Regatul Spaniei. La inaugurare au luat cuvântul ambasadorul României în Regatul Spaniei, E.S. dom-

🏠 **ICR Madrid, 6 iunie 2023**
 Scriitoarea Corina Oproae
 la Târgul de Carte de la Madrid

nul George Gabriel Bologan, Valeriu Ostafii, consilier și atașat cultural al Ambasadei Republicii Moldova, jurnalistul Carlos Pascual de la publicația *El País* și *Viajes National Geographic*, iar directorul ICR Madrid a vorbit despre programele ICR dedicate promovării limbii române, despre semnificația zilei în context european și despre lectoratele de limba română și rețeaua LCCR din Spania. Expoziția „Timișoara – patrimoniu și cultură europeană” a cuprins 35 de fotografii cu o viziune multigenerațională.

11-29 septembrie / Itinerarea expoziției de fotografie „România sălbatică” la Coslada, Comunitatea Madrid. Expoziția a fost realizată

de fotograful Dan Dinu și a fost expusă în Sala de Expoziții a Centrului Civic El Cerro de Coslada. Proiectul a avut drept scop promovarea României din punct de vedere cultural, inclusiv ca destinație de ecoturism, printr-o expoziție fotografică. Cele douăzeci de fotografii care au alcătuit expoziția de la galeria ICR Madrid au fost surprinse în urma călătoriilor autorului prin natura din România și reunite în albumul *România sălbatică*. Albumul face parte dintr-un proiect mai mare în care se regăsesc fotografii realizate în toate cele 28 de rezervații mari din România existente la acea vreme (parcuri naționale, parcuri naturale, geoparcuri și rezervații ale Biosferei). Evenimentul a fost organizat de Institutul Cultural Român din Madrid și Asociația România Sălbatică, în colaborare cu Asociația Obatalá, sub egida Ambasadei României în Regatul Spaniei.

18 septembrie – 31 decembrie / Harta culturii române în Madrid. ICR de la Madrid a inițiat și creat o hartă interactivă a prezenței culturii române în capitala Spaniei, prin realizarea, în format tipărit, a unui pliant cu opt puncte importante, reperi ale parcursului unor importante personalități românești în Madrid. Pliantele au fost oferite publicului, fiind folosite ca un instrument de diplomatie publică împreună cu *Anuarul ICR Madrid*. Harta culturii române în Madrid a fost realizată în colaborare cu profesorul Jorge Martín Quintana, harta Paseo Rumano por Madrid, și a cuprins opt coduri QR care au detaliat prezența unor personalități de origine română a căror contribuție la patrimoniul cultural al Madridului sunt substanțiale. S-au organizat vizite ghidate pe diferite itinerare tematice, pe urmele prezenței românești în capitala Spaniei, profesorul Jorge Martín Quintana fiind ghid *pro bono*.

20 septembrie – 21 decembrie / Prezentarea unor personalități de marcă ale culturii și civilizației românești, a unor lucrări sau opere de artă importante, precum și a unor evenimente reprezentative pentru România, pe pagina de Facebook a ICR Madrid. Reprezentanța a promovat în spațiul iberic personalități de prestigiu pentru a face cunoscute, astfel, nume care au marcat scena culturală și științifică din România. Planificarea pentru perioada septembrie – decembrie 2023: 20 septembrie – George Coșbuc (n. 1866); 29 septembrie – Gellu Naum (m. 2001); 14 octombrie – Ciprian Porumbescu (n. 1853/ *Anul Porumbescu*); 26 octombrie – Dimitrie Cantemir (n. 1673/ *Anul Cantemir*); 27 octombrie – 85 de ani de la inaugurarea sculpturii Coloana Infinitului a lui Constantin Brâncuși; 29 octombrie – Regina Maria a României (n. 1875); 3 noiembrie – Ion Andreescu (n. 1850); 6 noiembrie – Aurel Vlaicu (n. 1882); 27 noiembrie – Liviu Rebreanu (n. 1885); 2 decembrie – Dinu Lipatti (m. 1950); 21 decembrie – Ziua Memoriei Victimelor Comunismului în România. Sursa principală: cartea *100 de inovatori români* apărută la editura ICR.

27 septembrie / Proiectul „Casa regală din România și Spania: o relație seculară”, în contextul vizitei Custodelui Coroanei, Majestatea Sa Margareta, și a Principelui Radu la Madrid și Toledo, eveniment prilejuit de întâlnirea Majestății Sale cu autoritățile spaniole și comunitatea de ro-

mâni și moldoveni din Madrid. Evenimentul a fost organizat de Ambasada României în Regatul Spaniei în colaborare cu Comunitatea Madrid și ICR Madrid și a vizat întâlnirea reprezentanților comunității românești cu Majestatea Sa Margareta și înțelegerea legăturilor istorice dintre Casele regale din Spania și România. La final, a avut loc un regal muzical, susținut de duoul de violoniști Lavinia Moraru și Marian Moraru, care au interpretat *Balada* de Ciprian Porumbescu, *Dansuri populare românești* de Béla Bartók și *Rapsodia română* de George Enescu. Aranjamentul muzical pentru două viori a fost realizat de cei doi muzicieni special pentru acest eveniment.

2 octombrie – 12 noiembrie / Prezentarea expoziției de fotografie și a filmului documentar *România sălbatică*, r.: Dan Dinu, în localitățile Cuenca și Tarancón. Proiectul a avut drept scop promovarea României din punct de vedere cultural printr-o expoziție fotografică, dar și o trimitere călduroasă către România ca destinație de ecoturism. Expoziția a fost deschisă publicului în perioada 4-27 octombrie la Biblioteca Publica Municipal de Cuenca, și la Muzeul Casa Parada din Tarancon, aceeași provincie Cuenca din Castilla, La Mancha, din 29 octombrie – 12 noiembrie. Proiectul a fost organizat în colaborare cu Consulatul României din Ciudad Real, Asociația Hispano Rumana din provincia Cuenca, cu sprijinul Primăriei din Cuenca și a fost însoțită de proiecția documentarului cu același titlu, cel mai amplu documentar despre natura României, *România sălbatică*, cel mai popular film la TIFF 2021, unde a câștigat Premiul Publicului. Inaugurarea a avut loc pe 4 octombrie, în prezența directorului ICR Madrid, a consulului general al României din Ciudad Real, a autorităților spaniole locale, oficiali, presa și reprezentanții comunității românești și ai Asociației Hispano-Române. Expoziția a fost alcătuită din douăzeci de fotografii, surprinse în urma călătoriilor autorului Dan Dinu prin natura din România și reunite în albumul *România sălbatică*. Albumul face parte dintr-un proiect mai mare în care se regăsesc fotografiile realizate în toate cele 28 de rezervații mari din România existente la acea vreme (parcuri naționale, parcuri naturale, geoparcuri și rezervații ale Biosferei). În zilele de 28 și 29 octombrie, după finisajul expoziției din orașul Cuenca, a fost proiectat documentarul *Maria, inima României*, fiind astfel cea de-a treia proiecție de film din cele programate. Orașul Cuenca a fost declarat Patrimoniu al Umanității în anul 1996.

6 octombrie / Colocviul „România și Spania: traduceri interculturale. Reformarea canonului literar”. Proiectul de la Facultatea de Filologie s-a desfășurat în cadrul colaborării ICR Madrid cu Departamentul de Limbi Romanice de la Universitatea Complutense din Madrid și Lectoratul de limba română de la UCM. Au participat: prof. univ. dr. Daniel-Codruț Dejica-Carțiș, decan al Facultății de Științe ale Comunicării de la Universitatea Politehnică din Timișoara, Georgeta Drăghici, realizator Radio România Cultural, Roxana Patraș, cercetător la Departamentul de Științe Socio-Umane, Institutul de Cercetări Interdisciplinare, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Antonio Patraș, profesor la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Gelu Sabău, profesor la Universitatea Hyperion din București, Maria Floarea Pop, director ICR Madrid. Moderatorul evenimentului a fost lector univ. dr. Felix Nicolau, Lectoratul de Limba Română de la UCM.

17-21 octombrie / Turneu literar al scriitoarei Aura Christi în Spania. La sediul ICR Madrid, Aura Christi a susținut conferința „Frumusețea va salva lumea”, în localitatea Coslada din Comunitatea Madrid, Biblioteca Municipală, Aura Christi a susținut prelegerea „Poezie și destin”, cu traducere în spaniolă asigurată de traducătoarea Dana Oprica. Conferința a avut rol de sesiune inaugurală pentru un club de lectură dedicat literaturii române contemporane organizat de ICR Madrid în colaborare cu Biblioteca Municipală din Coslada. În orașul Alcalá de Henares (în sala principală a Departamentului de Cultură al Primăriei) a avut loc un recital poetic susținut de Elizabeta Boțan, Corina Oproae și Aura Christi, cu traducerea în spaniolă a poemelor de către Daniela Oprica, traducătoare și profesoară de limba română pentru străini. Autoarea a avut, de asemenea, întâlniri cu presa și cu alți operatori culturali pe parcursul acestor zile.

21-25 octombrie / „Caravana UNATC pentru românii de pretutindeni”, proiect care a facilitat întâlnirea comunităților românești din Spania cu limba și cultura română, prin metode și mijloace puse la dispoziție de arta teatrului și filmului. Toate activitățile din program au avut ca scop apropierea și familiarizarea copiilor și a tinerilor din Spania cu educația teatrală, cu artele spectacolului. Activitățile propuse au fost:

organizarea de ateliere de jocuri teatrale și de teatru ca formă de terapie pentru copiii și adolescenții ce trăiesc în străinătate, și prezentarea de spectacole de teatru și scurtmetraje cu specific educațional. Complementar, Caravana UNATC a urmărit facilitarea accesului românilor de pretutindeni la istoria și cultura română, prin intermediul unor creații de tip Realitate Virtuală (VR), Realitate Augmentată (AR), Filme 365°, Video Mapping. Spectacolele au avut loc la Madrid (două reprezentații), Coslada, Castellon de la Plana și Alicante. Lansarea oficială a proiectului în Spania a avut loc pe 21 octombrie, la sediul Ambasadei României în Regatul Spaniei, în prezența ambasadorului României, E.S. domnul George Gabriel Bologan, a rectorului UNATC, prof. univ. dr. Liviu Lucaci, a Bogdanei Darie, coordonatorul proiectului, a directorului ICR Madrid, Maria Floarea Pop, a Danielei Burghilă, director general în Ministerul Educației, precum și a profesorilor și studenților UNATC.

23-25 octombrie / Colocviu internațional dedicat lui Emil Cioran. Evenimentul s-a desfășurat la Universitatea Complutense din Madrid și la sediul ICR Madrid, fiind organizat de Departamentul de Limbi romanice și Lectoratul de Limba Română al Universității Complutense, ICR Madrid și Ambasada României în Regatul Spaniei, la inițiativa profesorului Ciprian Vălcan. Au participat 40 de experți și profesori universitari din Europa și America Latină. Prezentările au fost susținute în spaniolă, franceză, italiană și română. Experții din România care au participat: prof. Ciprian Vălcan, coordonatorul colocviului și moderator, prof. Simona Constantinovici (Universitatea de Vest, Timișoara), prof. Gilda Vălcan (Universitatea Tibiscus) și prof. Mihaela Gențiana-Stănișor (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu).

2 noiembrie / „Dezbaterile Alexandru Busuioceanu” – prezentarea revistei de cultură *Littera nova*. În sala de conferințe a reprezentanței au fost prezentate primele trei numere ale revistei bilingve de cultură *Littera nova*, care apare în Spania trimestrial, începând din 2023. Prezentarea a fost realizată de directorul revistei, Eugen Barz. Despre revistă au mai vorbit Felix Nicolau, critic literar, lector la Departamentul de Limba Română de la Universidad Complutense din Madrid și redactor al revistei și Dragoș Cosmin Popa, scriitor. În revistă au publicat articole, poeme

⇒ ICR Madrid, 21-25 octombrie 2023

Caravana UNATC pentru românii de pretutindeni

sau eseuri, printre alții: Ioan Holban, Ioan Es. Pop, Adrian Lesenciuc, Ștefan Mitroi, Virgil Mihaiu, Corina Oproae, Andrei Măjeri etc.

14 noiembrie / „Bijuterii muzicale”: concert susținut de Alexandru Tomescu (vioară) și Sânziana Mircea (pian) la Real Casino de Madrid. Concertul s-a desfășurat cu ocazia aniversării a 10 ani de parteneriat strategic între România și Spania, în Salonul Regal al Casino de Madrid. Programul concertului a cuprins: Jules Massenet – *Meditación*, Fritz Kreisler – *Schön Rosmarin*, *Caprice Viennoi*, George Enescu – *Balada*,

Lăutarul, *Hora Unirii*, Constantin Dimitrescu – *Danza campesina*, Niccolò Paganini – *Centone di Sonate*, Camille Saint-Saëns – *Introdución y Rondo Capriccioso*. Concertul a fost deschis de Miguel Ángel Hernando Hervás, secretar al Real Casino de Madrid și de E.S. domnul George Gabriel Bologan, ambasadorul României în Regatul Spaniei.

16 noiembrie / Colocviu dedicat operei scriitorului Mircea Cărtărescu: „Procese creative și chei ale succesului”, la Universitatea Complutense din Madrid. Colocviul a fost organizat în colaborare cu Departamentul de Studii Romane al Universității Complutense din Madrid, Unitatea de Cultură Științifică la Facultatea de Filologie, Departamentul de Limbi romane, în cadrul programului „Săptămâna

📍 ICR Madrid, 1 decembrie 2023

Miniconcert al corului EX NOVO în localitatea Coslada, cu ocazia Zilei Naționale a României

științei" desfășurat în perioada 6-19 noiembrie 2023. „Săptămâna științei” este un program amplu la care participă majoritatea instituțiilor de cultură din Madrid, pentru stimularea interesului pentru știință și aplicațiile specifice în diferite domenii ale vieții și cercetării. În inaugurarea colocviului, au luat cuvântul: Barbara Fraticelli (directoarea Departamentului de Studii Romanice UCM), Eugenia Popenaga (profesor emerit UCM), Alba Diz Villanueva (coordonatoarea colocviului UCM). Au susținut prelegeri Maria Floarea Pop, director al ICR Madrid, Eugenia Popeanga Chelaru, Mihai Iacob (Universitatea București), Diego Muñoz Carobles (Universitatea din Alcalá), Alba Diz Villanueva (UCM), Maria Luisa Lopez Varas, Felix Nicolau (UCM). La masa rotundă intitulată „Editarea și traducerea operei lui Cărtărescu în spaniolă și catalană”, au participat Enrique Redel (editura Impedimenta), Marian Ochoa de Eribe (traducătoarea operei lui Mircea

Cărtărescu în spaniolă) și Xavier Montoliu Pauli (traducător al lui Mircea Cărtărescu în catalană).

23 noiembrie / Colocviul „România: patrimoniu și cultură europeană” la Universitatea UNED din Cádiz, cu prilejul Zilei Naționale. Colocviul a fost organizat în colaborare cu UNED Cadiz, Consulatul General al României la Sevilla, Consulatul Onorific al României în Cadiz, Ambasada României în Regatul Spaniei și Universitatea de Vest din Timișoara. Au susținut prelegeri: Francisco Glicerio Conde Mora, profesor la CUE Salus Infirmorum (centru afiliat Universității din Cádiz), Fernando Estrella Ruiz, consul onorific al României la Cádiz, Maria Floarea Pop, directoarea ICR Madrid, Mihaela Delia Cristea, profesor de limba spaniolă la Universitatea din Sevilla. La încheierea colocviului a avut loc prezentarea expoziției fotografice

„Timișoara – patrimoniu și cultură europeană”, organizată în colaborare cu Universitatea de Vest din Timișoara și Ambasada României în Regatul Spaniei. Expoziția a cuprins 35 de fotografii cu o viziune multigenerațională: 23 dintre ele au fost realizate de către studenții ai Facultății de Arte și Design a Universității de Vest din Timișoara, iar celelalte 12 au fost realizate de fotografii Marius Popovici.

24 noiembrie - 1 decembrie / Proiecții de filme documentare la Universitatea din Salamanca cu ocazia Zilei Naționale a României. Peliculele documentare au fost difuzate la Salamanca, și anume *România sălbatică*, r.: Dan Dinu și Cosmin Dumitrache (2021, versiunea originală cu subtitrare în spaniolă) și *Maria, inima României*, r.: Trevor Poots (producător executiv John Florescu, producător Viorel Chesaru, producător asociat Dan Drăghicescu). Filmele au fost proiectate cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe la Teatrul Juan del Enzina USAL, în colaborare cu Lectoratul de limbă română al Facultății de Filologie de la USAL.

27-28 noiembrie / Lansarea la Barcelona a volumului *La vergüenza* de Cristian Fulaș, la Universitatea din Barcelona și la Bibliotecă Caldera din Barcelona. Proiect organizat în colaborare cu Lectoratul de limbă română al Universității Autonome din Barcelona, cu sprijinul editurii Automática, cu ocazia apariției volumului *La vergüenza* (titlu original *Fâșii de rușine*) la editura Automática. În prima parte a zilei, de la ora 15:00, la Facultatea de Traducere și Interpretare din cadrul

Universității Autonome din Barcelona a avut loc o întâlnire a autorului cu studenții Catedrei de Limba Română, alături de prof. Ioana Alexandrescu, în cadrul căreia au discutat despre cartea *La vergüenza*, tradusă în limba spaniolă de Borja Mozo Martín. De la ora 19:00, librăria Calters din Barcelona a găzduit un dialog al autorului Cristian Fulaș cu jurnalistul José de Montfort. Cei doi au dialogat despre tema cărții, precum și despre procesul creativ al volumului.

28-29 noiembrie / Concert susținut de Ansamblul Violoncellissimo, dedicat Zilei Naționale a României, la Madrid și Barcelona. Primul concert a avut loc în sala de teatru „Fernando de Rojas” a prestigiosului Círculo de Bellas Artes din Madrid, iar cel de-al doilea la Auditoriumul Joan Miró din Barcelona. Ansamblul Violoncellissimo, compus din 22 de muzicieni (20 de violonceliști, un pianist și un percuționist) a evoluat sub bagheta maestrului Marin Cazacu, fondatorul ansamblului și actualmente director al Filarmonicii „George Enescu”. La evenimentul de la Madrid au fost invitate 500 de persoane, reprezentanți ai autorităților spaniole centrale și regionale, ai corpului diplomatic și ai mediului academic, oameni de afaceri, jurnaliști, reprezentanți ai comunității românești. Programul concertului: Imnul Regatului Spaniei, Imnul României, Imnul Uniunii Europene, Johann Schrammel – *March*, Pablo Casals – *Sant Marti del Canigo*, Constantin Dimitrescu – *Romanian Dance*, Radu Sinaci – *Romanian Folk Suite*, Wilhelm Kaiser-Lindemann – *Mambo for six*, Astor Piazzolla – *Oblivion și Libertango*, Radu Sinaci – *Tribute to Mozart*, Ramin Djawadi/Dan Variu – *Games of Thrones*, Freddie Mercury/I. Teodorescu/Andrei Tudor – *Bohemian Rhapsody*, Michael Jackson – *Smooth Criminal*, Saint-Saëns/Radu Sinaci – *Bacchanale in Romanian Style*, Mozart/Say/Sinaci – *Alla Turca Jazz Rock*, Vangelis – *Conquest of Paradise, The Final Countdown*. Componenta ansamblului Violoncellissimo – 22 muzicieni: Marin Cazacu, Stefan Cazacu, Mircea Marian, Radu Sinaci, Adrian Precup, Bogdan Postolache, Cornelius Zirbo, Diana Petre, Iurie Surguciov, Alexandra Curcă, Mihai Grigore, Tudor Ioan, Adrian Istrate, Alexandra Costea, Octavian Lup, David Soma, Daria Cornitov, Artemii Mihai, Raluca Gheboianu, Dragoș Bălan, Cătălin Răducanu, Iulia Bitta.

30 noiembrie – 14 decembrie / Itinerarea expoziției de fotografie „România sălbatică” la Parlamentul din Cantabria, cu ocazia Zilei Naționale a României. Proiect realizat în parteneriat cu Asociația România Sălbatică, în colaborare cu Consulatul onorific al României din Santander din comunitatea autonomă Cantabria și cu sprijinul Parlamentului din Cantabria. Proiectul a avut drept scop promovarea României din punct de vedere cultural printr-o expoziție fotografică, dar și o recomandare a României ca destinație de ecoturism. Expoziția a fost inaugurată la 30 noiembrie, la sediul Parlamentului din Cantabria, în prezența autorităților comunale și provinciale. Au participat la inaugurare domnul Sancho Michell de Diego, avocat și consul onorific al României la Santander. Expoziția a cuprins douăzeci de fotografii surprinse în urma călătoriilor autorului prin România și reunite în albumul *România sălbatică*. Volumul face parte dintr-un proiect mai amplu în care se regăsesc fotografii realizate în toate cele 28 de rezervații mari din România existente la acea vreme (parcuri naționale, parcuri naturale, geoparcuri și rezervații ale Biosferei). În cadrul proiectului a avut loc și proiecția documentarului *România sălbatică*, regia Dan Dinu și Cosmin Dumitrache (2021, versiunea originală cu subtitrare în spaniolă), în data de 4 decembrie, la Ateneo de Santander.

1 decembrie / Proiecția documentarului *România sălbatică* și miniconcert al corului EX NOVO în localitatea Coslada, cu ocazia Zilei Naționale a României. Proiectul s-a desfășurat la centrul cultural Margarita Nelken din Coslada și a marcat Ziua Națională a României, precum și Anul cultural Ciprian Porumbescu (170 ani de la nașterea compozitorului Ciprian Porumbescu și 140 ani de la moartea sa). Anterior proiecției documentarului *România sălbatică*, regia Dan Dinu și Cosmin Dumitrache (2021, versiunea originală cu subtitrare în spaniolă), corul EX NOVO, dirijat de Ignacio Guijarro García, a interpretat un fragment din opera *Crai Nou* de Ciprian Porumbescu, solistă Mariana Grecu. Programul recitalului a cuprins ariile: *Crai nou, Crai nou vin cu bine, Dragul meu din munte, Haideti, haideti*.

1-22 decembrie / Expoziția de fotografie „Timișoara Incognito – Liber de stereotipuri” / „Timișoara Incognito – Free of Stereotypes” în

Insulele Canare, cu ocazia Zilei Naționale a României. Expoziția a fost prezentată în Biblioteca Universității Las Palmas din Gran Canaria, Insulele Canare, cu ocazia Zilei Naționale a României. Proiectul a făcut parte din strategia ICR Madrid de promovare pe parcursul întregului an a destinației Timișoara, capitală europeană a culturii, în colaborare cu instituții românești și din mediul hispanic, și pentru a face cunoscute publicului spaniol oferta culturală românească și patrimoniul național. La eveniment au participat Lluís Serra Majem, rectorul ULPGC, Teresa Mayans Vázquez, subdelegat al Guvernului la Las Palmas, Alina Elena Ramaru, consul onorific al României în Insulele Canare, Jin Taira, pro-rector pentru internaționalizare, mobilitate și proiecție internațională, José Miguel Álamo, prorector pentru Cultură, Sport și Activare Socială a Campusurilor, și M. Carmen Martín Marichal, directorul Bibliotecii Universitare. Expoziția a cuprins 30 de fotografii înscrise în concursul pe care l-a organizat Asociația Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023, organizate în patru categorii tematice: Cultural Enthusiasm (surprinde în imagini libertatea pe care o inspiră orașul Timișoara), Architectural Heritage (captează dinamica urbană și vibrația străzilor), City Exploration (surprinde eferescența din programul cultural) și Special Guest (explorează din perspective noi patrimoniul local). Expoziția a fost vizitată de rețeaua Universităților Europene ERUA2, de rectorul ULPGC, Lluís Serra Majem, și de vice directoarea Bibliotecii, María del Carmen Iglesias López.

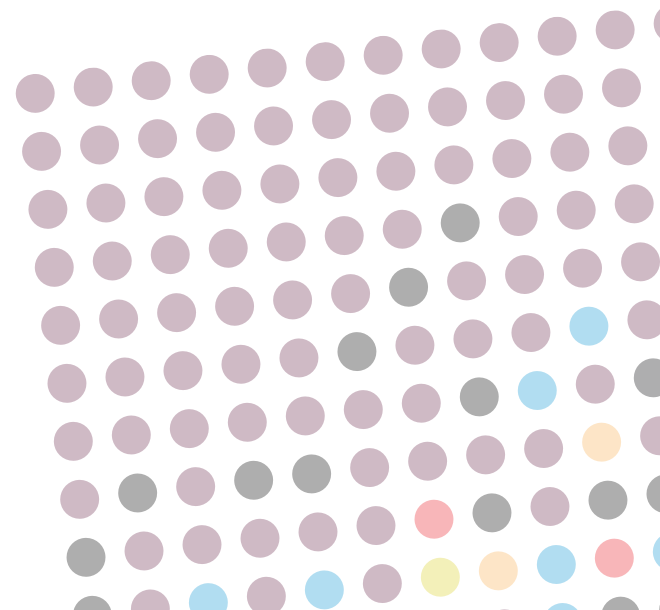
5-23 decembrie / Expoziția de fotografie „Timișoara, Revoluția Română 1989”, semnată de Constantin Duma, la sediul ICR Madrid. Eveniment organizat în parteneriat cu Asociația Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii și sub auspiciile Ambasadei României în Regatul Spaniei. Au fost expuse 27 de fotografii alb-negru și color. Inaugurarea a avut loc pe 5 decembrie, în prezența profesorului José Luis Orella Martínez, istoric al perioadei contemporane, specializat în gândire politică în Spania și Europa Centrală, profesor la Universitatea CEU San Pablo din Madrid, care a contextualizat importanța Revoluției Române. Istoricul José Luis Orella le-a vorbit celor prezenți despre importanța Revoluției și despre căderea dictatorului Ceaușescu, despre care Europa avea o cu totul altă imagine.

17-18 decembrie / Concerte de colinde „Confluente muzicale”, susținute de Corul Arpeggio împreună cu Andreea Chira (nai) și Maestrul Gian Luigi Zampieri (orgă), la Madrid. Proiectul a făcut parte din strategia ICR Madrid de promovare a muzicii românești și a tinerilor muzicieni și a fost inclus în programul anual al reprezentanței, „România în muzică”, realizat în colaborare cu cele mai prestigioase instituții din Spania. Concertul s-a desfășurat în două spații: pe 17 decembrie la Basilica Pontificia San Miguel din Madrid, iar pe 18 decembrie la Real Academia de Bellas Artes San Fernando din Madrid (inclus în seria concertelor de la prânz). În descifrare a luat cuvântul Secretarul general al Academiei, acad. Jose Luis Garcia del Busto. Repertoriu: Partea I: *Suită corală de colinde* – Achim Stoia, *Lerui Doamne, ler* – Remus Georgescu, *Steaua sus răsare* – Timotei Popovici (arr) – solistă, Ioana Nica, *Trei crai de la răsărit* – Anton Pann (solistă: Bianca M. Vasile), *Velerim și Veler Doamne* – Vasile Popovici, *Praznic luminos* – Timotei Popovici, *Domnuleț și domn din cer* – Gheorghe Cucu. Partea a II-a: *Aria* din Suita nr.3 în Re major BWV 1068 pentru nai și orgă – Johann Sebastian Bach, *Ave Maria* în re minor pentru nai și orgă – Șerban Nichifor, *Aria* din Suita *Antique* pentru nai și orgă – John Rutter, *Concertul în Fa major* pentru nai și orgă (prima audiere absolută) – Arcangelo Corelli (aranjament: Gian Luigi Zampieri). Partea a III-a: *Adeste fideles* – John F. Wade, *Silent Night* – Franz Gruber (aranjament: Gianluigi Zampieri), *Joy to the world* – G. F. Handel (aranjament: Gianluigi Zampieri). Proiectul a fost realizat de Asociația Culturală ARPRO, beneficiind de finanțare din partea Departamentului pentru Românii de Pretutindeni – Secretariatul General al Guvernului României.

🔗 **ICR Madrid, 18 decembrie 2023 - 31 ianuarie 2024**
Expoziția de fotografie „România sălbatică” la Sevilla

18 decembrie 2023 - 31 ianuarie 2024 / Expoziția de fotografie „România sălbatică” la Sevilla, regiunea Andaluzia. Expoziția a fost expusă la Centrul Civic San Pablo Sevilla, în colaborare cu Asociația Povestea Abecedarului. Cele douăzeci de fotografii care au alcătuit expoziția fotografică „România sălbatică”, semnată de Dan Dinu, au fost surprinse în urma călătoriilor autorului prin natura din România și reunite în albumul *România sălbatică*. Albumul face parte dintr-un proiect mai amplu în care se regăsesc fotografii realizate în 28 de rezervații mari din România existente la acea vreme (parcuri naționale, parcuri naturale, geoparcuri și rezervații ale biosferei).

NEW YORK

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA NEW YORK

ICR New York, 14-16 august 2023
Spectacolul de dans „Oameni speciali /
Special People”, prezentat la
Battery Dance Festival din New York

18-20 ianuarie / Recital de poezie și muzică susținut de celebrul actor Vlad Ivanov și de percuționistul Lucian Maxim, de Ziua Culturii Naționale. ICR New York și Ambasada României la Washington au prezentat, în premieră mondială, spectacolul *Life & Love*, la sediul ICR New York și la Cosmos Club din Washington. *Life & Love* a fost creat special pentru spațiul nord-american și a propus o abordare mai neobișnuită, fiind un melanj inedit între rostirea poetică și actoricească și intervențiile muzicale, bazate pe sunetul sincopat al instrumentelor de percuție. Unică a fost și alegerea textelor, între care s-au regăsit multe poezii din manuscrisele eminesciene, aproape niciodată prezentate pe scenă. Un alt element de originalitate a fost momentul interactiv în care publicul a fost invitat să participe la realizarea fondului muzical, unele instrumente fiind

mănuite, pentru câteva minute, chiar de către o parte dintre cei prezenți. Evenimentul găzduit de Cosmos Club a fost deschis de E.S. domnul Andrei Muraru, ambasadorul României la Washington, și de către Dorian Branea, directorul ICR New York, cărora li s-a alăturat, cu o intervenție neprogramată, E.S. domnul Viorel Ursu, ambasadorul Republicii Moldova în Statele Unite. La New York, cuvântul de bun-venit a fost rostit de către directorul ICR New York. Alocuțiunile s-au referit, în esență, la importanța celebrării Zilei Culturii Naționale în contextul relațiilor culturale româno-americane și la noutatea abordării oferite de acest spectacol.

27 ianuarie / Eveniment dedicat Zilei Internaționale de Comemorare a Victimelor Holocaustului. Organizat în colaborare cu Institutul Național pentru Studiarea Holocaustului din România „Elie Wiesel”, evenimentul a explorat istoria comunității evreiești din Bucovina, cu precădere a celei sucevene, înaintea, în timpul și după Shoah. Evenimentul a fost inspirat de cartea *A fost odată în Suceava, Bucovina*, coordonată de Lily Pauker, ce reunește o colecție de mărturii și amintiri a 56 de descendenți ai familiilor de evrei deportați în Transnistria. Proiectul a constat dintr-o expoziție fotografică de factură istorică (documentară), care a inclus și un scurt film de montaj referitor la ziua de 9 octombrie 1941 (ziua deportării evreilor din Suceava, Burdujeni și Ițcani), și dintr-o discuție despre Holocaust și deportarea în Transnistria. Seara a fost deschisă printr-un cuvânt introductiv rostit de ambasadorul Cornel Feruță, Reprezentantul Permanent al României la ONU, care a punctat, printre altele, contribuțiile României la recuperarea memoriei Holocaustului și la combaterea antisemitismului, urmat de două scurte prelegeri de orientare, susținute de prof. univ. dr. Diana Dumitru, expert în istoria Holocaustului, titulara Catedrei de Studii Românești „Ion Rațiu” de la Universitatea Georgetown din Washington (despre deportările în Transnistria) și de dr. Marius Cazan, cercetător în cadrul Institutului Național pentru Studiarea Holocaustului din România „Elie Wiesel” (despre istoria antisemitismului în România). Acestea au fost urmate de o discuție despre Holocaust ca experiență personală, de familie, moderată de directorul ICR New York, la care au participat Harry Bolner, Alina Budin, Paul Leinburd, Lily Pauker și Eugen Weitmann, câțiva dintre contributorii volumului memorialistic mențio-

nat. Expoziția documentară – deschisă la sediul ICR New York până în 15 februarie 2023 – a constat din trei panouri de mari dimensiuni, care prezintă, prin fotografii și citate din cartea *A fost odată în Suceava, Bucovina*, istoria comunității evreiești bucovinene în perioada 1774-1938, deportările în Transnistria și soarta acestei comunități în timpul Holocaustului și, respectiv, viața deportaților reintrași din lagărele transnistrene, din 1945 până la mijlocul anilor 1960, când majoritatea au emigrat în Israel.

27-29 ianuarie / Prezentarea filmului de animație *Insula*, r.: Anca Damian, și a expoziției de realitate augmentată „În căutarea paradisului”, în cadrul Festivalului „Animation First”. ICR New York a susținut prezența regizoarei și artistei media Anca Damian cu cel mai recent film muzical de animație, *Insula*, dar și cu expoziția de realitate augmentată „În căutarea paradisului A.R.”, la cea de-a șasea ediție a „Animation First” de la New York, la Tinker Auditorium. Proiecția filmului *Insula* a avut loc pe 29 ianuarie la Florence Gould Hall, fiind urmată de o discuție a regizoarei cu renumitul critic de film american Richard Peña, profesor de film la Columbia University și fostul curator al New York Film Festival și al Festivalului New Directors/New Films Festival. De asemenea, la 1 februarie, Anca Damian a susținut un masterclass la Institutul Pratt din New York, instituție de prestigiu din Brooklyn, vestită pentru programele sale de arte vizuale, arhitectură și design. Au susținut scurte intervenții curatorul festivalului, Delphine Selles-Alvarez, și directorul ICR New York, Dorian Branea, urmate de o scurtă prezentare a filmului făcută de regizoarea Anca Damian.

3 februarie / Lansarea programului „Jazz&Fusion Jamboree” la ICR New York. Noul program muzical a debutat cu un concert al trupei Four Corners – alcătuită din Dan Purcea (chitară), Daniel Vielleneuve (percuție), Stephen Goldbaum (tobe), Ramon Radosav (vioară) și MrG (chitară bas) – care s-a detașat în peisajul de jazz printr-o formulă originală de „ethnic jazz”, foarte dinamică și spectaculoasă, care pornește de la elemente de folclor preluate din lumea întreagă.

⇒ ICR New York, 1-16 aprilie 2023

Turneul american al scriitorului Mircea Cărtărescu
pentru promovarea romanului *Solenoid* © Johnny Vacar

17-21 februarie / Expoziția „IMAGO” a designerului de modă român-american Camelia Skikos, în cadrul „Romanian Fashion Showcase”, eveniment în marja New York Fashion Week. Proiectul a fost prezentat în cadrul „Romanian Fashion Showcase”, unul dintre programele permanente ale ICR New York, aflat la ediția a II-a. Expoziția Cameliei Skikos, care a primit în anul 2011 „San Francisco Fashion Award” pentru cel mai bun designer vestimentar pentru femei, a pus în evidență un vocabular stilistic personal, alimentat de fascinația față de modul în care vestimentația are un impact asupra vieții

noastre de zi cu zi și ilustrat prin 20 de creații vestimentare selectate dintre cele mai recente colecții ale ei: „Language of Goddess” (2020), inspirată din cultura Cucuteni, „Permission to Bloom” (2021/2022), inspirată de picturile poetice și simbolice ale celebrei artiste Georgia O’Keeffe, și „Imago” (2023), care face referire la universul biologic al insectelor. Creațiile vestimentare au fost prezentate pe manechine, fiind însoțite de schițe și ilustrații, care au dezvăluit un proces de elaborare complex, ca o descindere în intimitatea laboratorului de creație al unui artist sofisticat. Ca o componentă suplimentară a proiectului, Camelia Skikos a mai participat, tot cu susținerea ICR New York, la târgul de modă CURATE, destinat celor mai inovatori creatori independenți și derulat în perioada 19-21 februarie, unde designerul român-american a expus o colecție mixtă de îmbrăcăminte pentru

🔗 ICR New York, 14 aprilie 2023

Mircea Cărtărescu în dialog cu criticul literar Alex Shepard la McNally Jackson Book Seaport din New York, în cadrul turneului american de promovare a romanului *Solenoid* @ Johnny Vacar

femei. La vernisaj au participat inclusiv reprezentanți ai industriei de modă, iar standul de la CURATE al Cameliei Skikos a fost vizitat de cca. 500 de persoane.

2 martie / Prezentarea ideilor de proiecte arhitecturale pentru reamenajarea terasei-acoperiș a garajelor blocului diplomatic, adiacentă sediului ICR New York. Eveniment prilejuit de prezentarea proiectelor

arhitecturale realizate, la cererea ICR New York, de masteranzii Facultății de Arhitectură și Urbanism din Cluj-Napoca pe tema „reamenajarea terasei exterioare a ICR New York ca spațiu polivalent de evenimente în aer liber”. La sfârșitul anului 2022, în urma jurizării unui concurs de proiecte, au fost desemnate câștigătoare trei proiecte de reamenajare, realizate, fiecare, de doi masteranzi, sub îndrumarea profesorilor Paul-Mihai Moldovan și Alina Elena Voinea. Principiile care au ghidat selecția au fost judiciozitatea folosirii mijloacelor și resurselor (în sens economic, dar și ecologic), precum și eficiența, pragmatismul soluțiilor propuse. Aceste proiecte, alături de alte cca. 25 de idei de modificare a terasei, au fost expuse în Galeria „Brâncuși” a ICR New York în prezența celor șase studenți câștigători și ai celor doi profesori-coordonatori. Vernisajul a fost urmat de o discuție privind

provocările și oportunitățile pe care un astfel de proiect de reamenajare le presupune. Odată amenajat, spațiul polivalent va putea găzdui proiectii de film în aer liber, concerte în aer liber, expoziții, recepții etc.

7-24 martie / „Shattered/ Spulberat”: expoziție semnată de Oana-Maria Cajal, video-poeme, lecturi publice de poezie, la sediul reprezentanței „Shattered/ Spulberat”, proiect compozit româno-ucrainean, a fost dedicat comemorării unui an de la agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei. Proiectul a fost realizat în colaborare cu Institutul Ucrainean din America și s-a derulat prin două evenimente distincte. Primul, organizat într-o variantă mai restrânsă, în data de 24 februarie, a avut loc la sediul Institutului Ucrainean din America din New York, ca secțiune a unui mare eveniment comemorativ, care a cuprins, de-a lungul întregii zile, expoziții, lecturi literare și prelegeri. Cel de-al doilea, organizat într-o variantă extinsă, a avut loc la 7 martie, sub forma unui vernisaj punctat de lecturi de poezie, a fost găzduit de ICR New York. Prezentat pentru prima dată în America de Nord, „Shattered: Symbolic Gesture” a reprezentat o colaborare internațională de amploare care a constat într-o expoziție cuprinzând 24 de lucrări multimedia, concepute de artista vizuală româno-canadiană Oana Maria Cajal, însoțită de o serie de video-poeme și lecturi publice ale unor poete de origine română și ucraineană din SUA. Muzica a fost compusă de Michael Roth, iar filmul a fost realizat de Ștefan Cajal. Au contribuit cu poezii scrise ca reacție la ororile războiului: Ana Blandiana, Angela Baci, Cristina A. Bejan, Cătălina Florescu, Ioana Ieronim, Nora Iuga, Olena Jennings, Ruth Margraff, Dzvina Orlovsky, Claudia Serea, Sylvie Simmon, Adina Dabija, Mihaela Moscaliuc, Adela Sinclair și Vera Sirota. Lucrările Oanei-Maria Cajal au putut fi vizionate în Galeria „Brâncuși” a ICR New York până în 24 martie 2023. Deschiderea oficială și lecturile publice din cadrul evenimentului au fost transmise live pe pagina de Facebook a ICR New York.

9 martie - 15 aprilie / Spectacolul *Ioana și focul* de Matei Vișniec, la Trap Door Theatre din Chicago. ICR New York, în colaborare cu Trap Door Theatre, a susținut prezentarea piesei lui Matei Vișniec, în traducerea lui Jeremy Lawrence și în regia lui Nicole Wiesner, director

general al Trap Door Theatre. Premiera din 9 martie a fost urmată, până în data de 15 aprilie, de 18 reprezentații jucate cu casa închisă, care au atras un număr de 900 de spectatori. Din distribuția spectacolului au făcut parte actorii: Carolyn Benjamin, Cat Evans, Lauren Fisher, Juliet Kang Huneke, Emily Lotspeich, Emily Nichelson, Tia Pinson și actrița româno-americană Manuela Rentea, iar muzica originală a fost semnată de Danny Rockett. În realizarea acestui spectacol, regizoarea Nicole Wiesner a propus o viziune originală, ansamblul artistic fiind compus numai din femei, iar rolul Ioanei D'Arc fiind jucat de trei actrițe. Acest succes de public a fost dublat și de un succes de presă, pe lângă apariția în nenumărate *listing*-uri dedicate artelor spectacolului din Chicago, spectacolul beneficiind de numeroase cronici elogioase.

9 martie / Femeile excepționale ale industriei românești de vin, celebrate la sediul ICR New York. Proiect realizat împreună cu Consutul General al României la New York și compania Amavi Vinum, cu ocazia sărbătorii Mărțișorului și Zilei Internaționale a Femeii. Au fost celebrate viziunea și aptitudinile unor femei extraordinare care au cucerit profesii și roluri dominate cândva de bărbați. Aurelia Vișinescu, Crina Duluțe Florea și Elena Starrantino Chirculescu, trei dintre femeile remarcabile care se află în fruntea renașterii vinului românesc, le-au vorbit invitaților despre oenologia de elită ca domeniu al creativității și imaginației, precum și despre experiența proprie, ca experte și antreprenoare, în reinventarea unei industrii în plină expansiune. Cunoscuți producători – precum Alira, Caii de la Letea, Corcova, Budureasca, Domeniul Averești, Domeniul Săhăteni, Domeniul Franco-Romaine, Galicia Mare, Gârboiu, Gramofon, Petro Vaselo și Principele Matei –, care în perioada 7-9 martie au participat la un mare târg de profil newyorkez, au susținut cu ocazia evenimentului de la ICR New York prezentări cu degustare ale celor mai bune vinuri din gamele proprii. Seara s-a deschis cu un cuvânt introductiv rostit de E.S. domnul Andrei Muraru, ambasadorul României în SUA, care a remarcat excepționalul potențial al vinului românesc și i-a asigurat pe producătorii de vin prezenți de sprijinul ambasadei în eforturile de internaționalizare a brandurilor autohtone. Saxofonista Lily Kaufman, descendentă a unei familii emigrate din România, împreună cu doi muzicieni americani, John Ling (tobe) și Anna Abondolo (contrabas), au oferit câteva impromptu-uri de jazz

⇨ ICR New York, 17-21 februarie 2023

Expoziția „IMAGO” a designerului de modă româno-american Camelia Skikos, în cadrul „Romanian Fashion Showcase”

inspirat din folclorul românesc și muzica klezmer. În cadrul evenimentului au fost împărțite tradiționalele măștișoare românești.

10 martie / Pianistul Dinu Mihăilescu la Seratele Enescu de la New York. ICR New York a organizat un nou recital în cadrul programului permanent „Enescu Soirees of New York” / „Seratele Enescu de la New York”, care l-a avut ca protagonist pe pianistul româno-elvețian Dinu Mihăilescu. Concertul a fost intitulat „ROmerican Avant-garde” fiind, așa cum îl caracteriza chiar Dinu Mihăilescu, un „concert-experiență”, care a constat în compoziții americane și românești. Programul

a pivotat în jurul compoziției americanului Jacob Druckman – *The Seven Deadly Sins / Cele șapte păcate capitale* – și a mai cuprins lucrări de John Cage, Remus Georgescu, Leonard Bernstein, Aaron Copland și George Enescu. Prestația a fost transmisă live pe pagina de Facebook a ICR New York.

31 martie – 21 aprilie / „Din Paradisul Pământesc” / „From the Earthly Paradise”, expoziție de țesături tradiționale, picturi și obiecte la ICR New York. Proiectul realizat în colaborare cu Muzeul Textilelor din Băița a propus un dialog inedit, accentuând legăturile subtile dintre tradițional și contemporan, între o suită de

remarcabile obiecte de broderie românească veche, selectate de curatoarea Florica Zaharia, fostă șefă a Departamentului de Conservare a Textilelor de la Metropolitan Museum din New York, și creațiile artistei Rodica-Ioana Ghilea, inspirate de aceste obiecte de patrimoniu unice și spectaculoase. Evenimentul a fost însoțit de o scurtă prelegere susținută de Florica Zaharia, intitulată „Despre fibre și arta textilă”, și de o discuție cu cele două protagoniste despre arta textilă tradițională și contemporană, moderată de directorul ICR New York, Dorian Branea, și transmisă live pe pagina de Facebook a ICR New York.

1-16 aprilie / Turneul american al scriitorului Mircea Cărtărescu pentru promovarea romanului *Solenoid*, apărut la editura Deep Vellum din Chicago, în traducerea lui Sean Cotter. Evenimentele de promovare – realizate sub forma unor dialoguri între Mircea Cărtărescu și diferite personalități literare, punctate cu lecturi din roman – au avut loc la San Francisco, Seattle, Dallas, Houston și New York. Seria a debutat la San Francisco pe 3 aprilie, la City Lights Bookstore, unde Mircea Cărtărescu a dialogat cu scriitorul Mauro Javier Cárdenas. Au urmat: Seattle, pe 5 aprilie, la Seattle Public Library, unde a avut loc un dialog cu profesora Ileana Marin de la Washington University; Dallas, 7 aprilie, întâlnire cu conducerea și colaboratorii apropiați ai Deep Vellum și un dialog cu Will Evans, directorul editurii Deep Vellum; Dallas, 8 aprilie, librăria Wild Detectives, unde a avut loc un dialog cu traducătorul Sean Cotter și editorul Will Evans; Dallas, 10 aprilie, Center for Translation Studies, University of Texas, dia-

log cu traducătorul și profesorul Sean Cotter; Houston, 12 aprilie, librăria Inprint, dialog cu scriitorul Andrea Bajani; New York, 14 aprilie, librăria McNally Jackson, dialog cu jurnalistul cultural și criticul Alex Shephard. Evenimentele de librărie ale turneului american, cea mai mare serie de evenimente dedicate lui Mircea Cărtărescu în spațiul american în ultimul deceniu, s-au desfășurat, fără excepție, cu casa închisă, sesiunile de autografe de la finalul lor durând mai mult chiar decât lansările propriu-zise. Critica de specialitate nu a fost deloc zgârcită cu superlativul în cronicile apărute în unele dintre cele mai influente periodice americane, precum *New York Times*, *Los Angeles Review of Books*, *The Nation*, *Wall Street Journal*, *Brooklyn Rail*, *Full Stop*, *Kirkus Reviews*, *Publishers Weekly* ș.a. Au apărut cca.16 articole și cronici, care au remarcat apariția ediției în limba engleză a romanului *Solenoid*, devenind astfel o revelație a sezonului literar american. *Solenoid* este câștigător al Premiului pentru Ficțiune acordat de *Los Angeles Times*, unul dintre cele mai prestigioase și publicitate premii literare acordate pe teritoriul SUA. Romanul a apărut la editura Deep Vellum, cu sprijinul ICR, prin programul de susținere a traducerilor TPS – Translation and Publication Support Programme.

6 aprilie / Pianista Mădălina-Claudia Dănilă, la „Seratele Enescu de la New York”. ICR New York a organizat un nou recital în cadrul programului permanent „Enescu Soirees of New York” / „Seratele Enescu de la New York”, care a avut-o ca protagonistă pe pianista româno-americană Mădălina-Claudia Dănilă. Concertul intitulat „America, Romania, France: the Musical Connections” / „America, România, Franța: conexiuni muzicale” a reprezentat o incursiune în tradițiile muzicale ale celor trei culturi, punând accent pe similaritățile dintre compozitorii aparținând unor spații și perioade de creație diferite. Programul a pivotat în jurul compoziției americanului George Crumb – *Makrokosmos*, o piesă reprezentativă pentru avangarda americană, și a mai cuprins lucrări de Claude Debussy, George Enescu și Paul Constantinescu. Pianista a însoțit toate piesele muzicale interpretate de scurte expozeuri introductive foarte bine primite de public. „Seratele Enescu de la New York” continuă să atragă un public consistent și entuziast, evenimentul fiind transmis *live* și pe pagina de Facebook a ICR New York.

⇨ ICR New York, 21-23 aprilie 2023

Festivalul de Film Românesc de la San Francisco

21-23 aprilie / Festivalul de Film Românesc de la San Francisco, ediția a VIII-a, la Stanford University și San Francisco State University. Proiect organizat în colaborare cu San Francisco State University, Stanford University, Casa Română (Asociația Românilor din Silicon Valley) și Consulatul Onorific al României la San Francisco. Festivalul s-a deschis cu o proiecție a filmului *Miracol*, r.: Bogdan George Apetri, producție realizată în anul 2021, care s-a bucurat de un mare succes de presă și de public în Statele Unite. Din selecție au mai făcut parte următoarele pelicule: *RMN*, r.: Cristian Mungiu (2022), *Metronom*, r.: Alexandru Belc (2022), *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu (2022),

🔗 ICR New York, 21-23 aprilie 2023

Directorul ICR New York, Dorian Branea, regizorul Tudor Giurgiu și criticul de film Mihai Fulger la Festivalul de Film Românesc de la San Francisco © John Chitu Photography

Neidentificat, r.: Bogdan George Apetri (2020), *Babardeală cu bucluc sau porno balamuc*, r.: Radu Jude (2021), *Almanah Cinema. Șase filme scurte*, r.: Radu Jude (2022) și un grupaj de filme scurte studențești: *Vreau să sparg sera*, r.: Teona Galgoțiu (2022, UNATC), *Eu și sora mea*, r.: Theodor Ioniță (2022, UNATC), *Casa noastră*, r.: Bogdan Alexandru (2022, UNATC), *Când trec MIG-urile*, r.: Philip Găicean (2022, Universitatea „Babeș-Bolyai”), *Suborbital*, r.: Timothy Sós (2022, Universitatea Sapientia Cluj-Napoca). Bogdan George Apetri și Theodor

Ioniță au susținut masterclass-uri la care au participat zeci de studenți ai universităților partenere.

23 aprilie - 2 mai / Spectacolul de dans participativ *Cancer, coregrafia*, prezentat la Jersey City Theater Center, pe 26 aprilie, și la sediul reprezentanței din Manhattan, pe 28 aprilie. Cele două reprezentații ale spectacolului de dans experimental au fost un omagiu emoționant adus celor care și-au pierdut viața din cauza cancerului, precum și celor care au reușit să îl învingă. Creat de cunoscutul coregraf român Cosmin Manolescu și bazat pe un text original al scriitoarei româno-americane Cătălina Florescu, proiectul a fost conceput ca o experiență de dans participativă, cu forme coregrafice tradiționale

punctate de dialoguri între dansatori și public și de momente de implicare a audienței. Au mai contribuit la realizarea spectacolului, interpretat de Cosmin Manolescu și dansatoarea Cristina Lilienfeld, compozitoarea Sabina Ulubeanu (muzica originală), artista vizuală Cinty Ionescu (proiecții vizuale) și Alexandros Raptis (regia tehnică și muzica live). Tot ca parte a proiectului, de Ziua Internațională a Dansului, sărbătorită în întreaga lume pe 29 aprilie, Cristina Lilienfeld și Cosmin Manolescu au oferit un scurt performance în Central Park, difuzat *live* și pe canalele social media. De asemenea, pe 1 și 2 mai, cei doi au avut mai multe întâlniri de lucru cu coregrafi, dansatori și animatori culturali americani, în vederea pregătirii unor proiecte viitoare. *Cancer, coregrafiat* a fost realizat în parteneriat cu Fundația „Gabriela Tudor”, cu sprijinul ARCUB, fiind inclus în programul permanent al ICR New York „Romanian American Studio Theater”, care prezintă producții teatrale camerale realizate prin colaborări transatlantice.

29 aprilie / Prezentarea filmului de animație *Insula*, r.: Anca Damian, în cadrul celei de-a XVIII-a ediții a Festivalului de Film Sud-Est European de la Los Angeles / South East European Film Festival (SEEFest). Proiecția a avut loc la James Bridges Theatre, în prezența cineastei. Filmul *Insula* a fost prezentat, în ianuarie 2023, tot într-un proiect al ICR New York, în cadrul Festivalului Animation First de la New York, unde s-a bucurat de un mare succes de public și de presă.

4 mai / Tradiția și personalitățile româno-americane ale teatrului de limbă idiș, celebrate la ICR New York. Proiect realizat în colaborare cu ansamblul dramatic „Royter Kuter Teater” de sub egida Congress of Jewish Culture (Congresului Culturii Evreiești) din New York, care a susținut prezentarea unui spectacol ce a urmărit istoria teatrului idiș de la începuturile sale, la „Pomul Verde” din Iași (sfârșitul secolului al XIX-lea), până la prezența sa la New York. Premiera spectacolului *De la „Pomul Verde” la „Broadway-ul idiș* a avut loc în cadrul programului permanent „Romanian American Studio Theater” și a fost dedicat regizorului și actorului Moshe Yassur, supraviețuitor al Holocaustului, ultimul membru în viață al companiei „Pomul Verde”, reprezentat proeminent al teatrului de limbă idiș, decorat de Președintele României

cu Ordinul Serviciul Credincios, în rang de Cavaler. Spectacolul a urmărit să pună în evidență o legătură culturală româno-americană mai puțin cunoscută, însă fără îndoială foarte importantă, reprezentată de tradiția comună a teatrului de limbă idiș. Spectacolul a dorit să resusciteze memoria acestui fenomen teatral și prin câteva mari figuri artistice care i-au asigurat forța creativă, mai întâi în România, apoi în Statele Unite: Sigmund Mogulesco, Sophia Karp, David Kessler, Mary Soreanu și Avram Goldfaden, întemeietorul Teatrului „Pomul Verde” din Iași. Piesa a fost prezentată în limba idiș (cu supratitrare în limba engleză), cu scurte secțiuni în limba engleză și română. Au contribuit la realizarea lui actorul și regizorul Allen Lewis Rickman, actrița și cântăreața Yelena Shmulenson, actorul și traducătorul Shane Baker și cântăreața, compozitoarea și cercetătoarea Miryem-Khaye Seigel. Selecția textelor și a materialelor utilizate a fost realizată de Beate Hein Bennett în colaborare cu Moshe Yassur și cu artiștii implicați în proiect. Spectacolul s-a bucurat de o primire entuziastă. După premiera newyorkeză, proiectul a fost inclus în programul celei de-a VIII-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru Idiș TES FEST din România.

4 mai - 23 iunie / Expoziția „Exposed” a artiștilor Dan Voinea și Paul Joseph Vogeler, în Galeria „Brâncuși” a ICR New York. Realizată în colaborare cu SLAG Gallery din New York, expoziția a fost concepută sub forma unui dialog artistic între pictorul român Dan Voinea, reprezentat prin șase picturi de mari dimensiuni, și pictorul american Paul Joseph Vogeler, cu 16 picturi de diferite dimensiuni, care au investigat, fiecare în cheie stilistică proprie, tema comună a expunerii/etalării, văzută ca un moment de criză ce îl vulnerabilizează pe cel privit în fața celui care scrutează, fie că aceasta e un individ sau o colectivitate. Deși aparent diferiți prin abordare, cei doi artiști s-au întâlnit în respectul pentru tradițiile și tehnicile consacrate de marii maeștri ai picturii, în talentul portretistic și în preferința pentru figurativ. Tensiunea expoziției a provenit din alăturarea a două palete cromatice contrastante: pe de-o parte, cea a pictorului român, vie și diversă, pe de cealaltă, una dominată de griuri și culori stinse, preferată de pictorul american. În completarea expoziției, în data de 8 iunie, a mai fost organizat un eveniment special, de tip „meet the artist”, cu participarea artistului american Paul Joseph Vogeler, care a discutat despre formarea și

practica sa artistică, precum și despre temele care îl preocupă împreună cu Jenny Mushkin Goldman, curatoare și istoric de artă, directoarea a NuNuFineArt, spațiu de artă contemporană din New York. Expoziția a fost vizionată de cca. 600 de persoane.

10 mai / Will Evans, directorul editurii Deep Vellum, la „Conferințele Leon Feraru Online”. Institutul Cultural Român de la New York a organizat, în cadrul programului permanent „Conferințele Leon Feraru Online”, un nou dialog transatlantic, al cărui invitat a fost editorul de carte Will Evans, fondatorul și directorul editurii Deep Vellum, cea mai mare editură de traduceri din Statele Unite, unde au apărut, în ultimii ani, mai mulți scriitori români. Într-un dialog moderat de directorul ICR New York, Dorian Branea, editorul Will Evans a vorbit despre alegerea sa de a înființa o editură americană dedicată traducerilor literare, despre traseul parcurs în cei zece ani de la înființare și despre strategia care a contribuit la transformarea acestei editurii în cel mai important promotor al traducerilor literare din SUA, despre importanța scriitorilor din afara spațiului american în alegerile sale editoriale, despre cum Dallas a devenit un hub literar care aduce în atenția cititorilor cele mai bune cărți de literatură contemporană din întreaga lume, despre alegerile sale editoriale și despre cum reușește o editură să aibă un catalog de 2.000 de titluri în 10 ani de activitate editorială. „Conferințele Leon Feraru Online” este unul dintre programele online ale ICR New York, care are drept scop crearea unui spațiu de dialog intelectual româno-american, punând în evidență cele mai valoroase contribuții românești, americane și internaționale, în domeniile istorie, literatură și arte, politologie, relații internaționale, și contribuind la cunoașterea și înțelegerea fenomenului american. Programul onorează memoria scriitorului, diplomatului și universitarului Leon Feraru (1887-1962), profesor la Universitatea Columbia și întemeietor al diplomației culturale românești ca efort de promovare consecvent, profesionist, în Statele Unite.

12 mai / Lily Kaufman Trio în cadrul programului „Jazz&Fusion Jamboree” al ICR New York. Recitalul de ethno-jazz a fost susținut de Lily Kaufman Trio, format din Lily Kaufman (saxofon și pian), Ana

Abondolo (contrabas) și Alberto Oliart (tobe), și a propus o reinterpretare a doinei în cheie de jazz clasic, jazz modal și de improvizație liberă, oferind o interesantă recontextualizare a celei mai originale forme muzicale tradiționale românești. Recitalul, intitulat „Double Doina Suite – On a Theme of Longing” (Suita dublă a doinei – pe o temă de dor), a inclus, în premieră, extrase de pe EP-ul de debut al lui Lily Kaufman, *The Chaos of Longing / Haosul tânjirii*, lansat în vara 2023, și care explorează teme precum identitatea, moștenirea culturală, dinamica de familie și sentimentul acaparant al dorului. Muziciana americană, cu rădăcini românești și evreiești, s-a inspirat din propria istorie familială, marcată de decizia mamei sale de a părăsi România în 1983, cu destinația America.

13-14 mai / Pelicula *Spre nord*, r.: Mihai Mincan, în selecția oficială a Seattle International Film Festival – secțiunea „Contemporary World Cinema”. Lungmetrajul de debut al regizorului Mihai Mincan a fost prezentat în cadrul celei de-a 49-a ediții a Festivalului Internațional de Film de la Seattle (SIFF), în prezența producătorului Radu Stancu, reprezentantul DE FILM Production. Proiecțiile au avut loc la cinematografele Uptown și Egyptian, fiind urmate de sesiuni de întrebări și răspunsuri. Filmul a fost menționat în mai multe apariții din presa locală. De asemenea, Radu Stancu a participat la mai multe evenimente dedicate reprezentanților industriei de film.

14 mai / Proiecția filmului *Miracol*, r.: Bogdan George Apetri, în cadrul Festivalului Filmului European de la Atlanta, Georgia, SUA. România a fost prezentă alături de alte 19 state europene, printre care Ucraina, Germania, Franța, Lituania, Estonia, Cehia, Irlanda și Austria. Aflat la cea de-a doua ediție, showcase-ul a fost organizat de consulatele de carieră și consulatele onorifice prezente în capitala statului Georgia. Cu sprijinul ICR New York, Consulatul onorific al României a prezentat, la Plaza Theatre, cea mai recentă creație a regizorului româno-american Bogdan George Apetri, *Miracol* (2021). În deschidere a luat cuvântul consulul onorific Darius Gazinschi.

13 iunie / Concert de gală „ZMEI3: A Very Romanian Affair”, la John F. Kennedy Center for Performing Arts din Washington. Eveniment organizat în colaborare cu Ambasada României la Washington. ZMEI3 este o trupă românească cu componență internațională fondată în Berlin, care și-a creat un sound original, născut din fuziunea unor influențe folclorice românești cu muzica *soul* americană și cu jazz-ul improvizativ, pe care fondatorul său, Mihai Victor Iliescu, l-a numit „Rough Romanian Soul”. În concertul de la Kennedy Center, alături de Mihai Iliescu (concept muzical, chitară, voce, versuri), au mai concertat: Oli Bott (vibrafon, keyboards, compoziție), Corina Sirghi (voce), Ilko Gradev (acordeon), Andrei Petrache (clape), Michael Acker (bas) și Ati de Chile (tobe). Seara a fost deschisă de E.S. domnul Andrei Muraru, ambasadorul României la Washington, care a reamintit soliditatea și dinamismul relației româno-americane, devenită și mai importantă odată cu declanșarea războiului din Ucraina. Acesta a condamnat invazia rusească și a trecut în revistă obiectivele programului „Romania – United States: A Partnership for the Future. Celebrating Romanian Talent”, ca instrument de întărire a relațiilor culturale transatlantice și de mărire a profilului public al României în capitala americană și nu numai. În intervenția sa, directorul ICR New York, Dorian Branea, a vorbit despre originala formulă muzicală a trupei ZMEI3, scoțând în evidență fuziunea influențelor românești și americane, și despre primirea entuziastă pe care a avut-o în presa occidentală de-a lungul anilor. La eveniment a luat parte un public entuziast de aproximativ 500 de persoane, care a aplaudat în picioare, îndelung, prestația artistică a trupei. Între cei prezenți s-au aflat oficiali ai administrației americane și ai Congresului, reprezentanți ai corpului diplomatic acreditat la Washington, membri ai comunității româno-americane, personalități din mediile academic, cultural, de afaceri și *think-tank*-uri.

21 iunie / Spectacolul *Cel mai bun copil din lume*, scris, regizat și interpretat de Alina Șerban, prezentat la Chicago. În completarea turneului american, derulat în New York și în New Jersey, în perioada 11-15 iunie, cu sprijinul ICR New York și sub egida EUNIC New York, spectacolul tip one-woman show *Cel mai bun copil din lume* al Alinei Șerban, o tânără artistă cu o carieră internațională, provenind din minoritatea romă, a mai fost prezentat și la Centrul Comunitar Românesc (ROCO) din Chicago,

în data de 21 iunie, cu sprijinul Centrului Cultural Românesc ROCO, American Romanian Coalition for Human and Equal Rights (ARCHER) și The Intercultural Diversity and Inclusion Center (ILO). *Cel mai bun copil din lume* este un spectacol autobiografic care relatează povestea unei fete de etnie romă care descoperă de foarte mică diferențele de rasă, stereotipurile negative și discriminarea, însă reușește să răzbată în viață, depășind obstacolele unei condiții minoritare, devenind o artistă admirată și respectată. Într-o notă dulce-amară, cu o înțelegere echilibrată a circumstanțelor și cu un fin simț dramatic, piesa pune în evidență un excepțional talent actoricesc, precum și forța aproape terapeutică a scrisului și a exprimării dramatice. Înainte de fiecare dintre cele trei reprezentații, a fost prezentat și un scurtmetraj al Alinei Șerban, intitulat *Matter*, care explorează tema similară a artei de origine romă ce trebuie să lupte cu atitudinile ostile ale celor din jur. Spectacolul a fost produs de Centrul de Creație și Cercetare „Ion Sava” în cadrul programului 9G (noua generație) al Teatrului Național „I.L. Caragiale” din București.

23 iunie / Lansarea volumelor *Vitaly: A Ukrainian-Russian American Story*, semnat de Adrian Sângeorzan (New Meridian, 2023) și *The Bucharest Legacy. The Rise of the Oligarchs*, semnat de William Maz (Oceanview Publishing, 2023), la sediul ICR New York. Evenimentul literar care i-a avut ca protagoniști pe scriitorii româno-americani Adrian Sângeorzan și William Maz. Cei doi autori, medici recunoscuți care s-au dedicat complet literaturii în ultimii ani, și-au lansat cele mai recente cărți publicate în spațiul american: *Vitaly: A Ukrainian-Russian American Story*, semnată de Adrian Sângeorzan (New Meridian, 2023) și *The Bucharest Legacy. The Rise of the Oligarchs*, semnată de scriitorul William Maz (Oceanview Publishing, 2023). În deschidere, cei doi scriitori au citit câteva fragmente din cărțile lor; lecturile au fost urmate de o discuție moderată de directorul ICR New York, în care au fost abordate subiecte precum complexitatea identității româno-americane, influența pe care spațiul de origine o are asupra imaginației literare a scriitorilor emigranți, trecerea la literatură după o carieră medicală de succes și, desigur, temele și geneza noilor romane. Evenimentul s-a desfășurat în limba engleză și a fost difuzat și pe canalele social media ale ICR New York, atrăgând, suplimentar, un număr de aprox. 1.000 de spectatori (livestream, reels ș.a.).

🔗 ICR New York, 7-9 iulie 2023

„Romanian Weekend at the Wharf”, ediția a doua © Johnny Vacar

24 iunie / Celebrarea Zilei Universale a lei la New York, proiect realizat în colaborare cu Consulatul General al României la New York, Misiunea Permanentă a Republicii Moldova la ONU și a comunității online @La Blouse Roumaine, pe malul East River, la Gantry Plaza State Park. Prin intermediul acestui eveniment, o adevărată sărbătoare câmpenească, ia a fost recunoscută drept unul dintre cele mai importante simboluri culturale ale României și Republicii Moldova, element de identitate inclus de anul trecut în Patrimoniul UNESCO. Evenimentul a fost deschis tuturor românilor, moldovenilor și americanilor care iubesc portul

nostru popular și tuturor celor care au dorit să descopere elementul ce a inspirat generații întregi de artiști plastici și creatori de modă.

5-8 iulie / Spectacolul *Zebra 2.0* de Saviana Stănescu, la Festivalul Ice Factory din New York. Institutului Cultural Român de la New York a sprijinit o serie de reprezentații ale spectacolului *Zebra 2.0* - scris de dramaturga româno-americană Saviana Stănescu și regizat de Jeremy Goren - care tratează unul dintre cele mai preocupante subiecte ale momentului, dezvoltarea aplicațiilor bazate pe Inteligență Artificială (AI) și repercusiunile acestora asupra societății contemporane. Spectacolul, coprodus de Anomalous Co. și Wistaria Project, s-a jucat la New Ohio Theatre din New York, o cunoscută scenă a teatrului inde-

pendent, în cadrul celei de-a treizecea ediții a Festivalului Ice Factory, considerat de Time Out New York drept „cel mai bun și inovator festival de teatru organizat vara în New York”. La realizarea producției au contribuit actorii Alina Mihailevschi și Tim Craig, precum și John Jannone, Michi Zaya și Amy Lion (proiecții/video design), Xinan Helen Ran (lumini), consultantul științific Niki Athanasiadou. Premiera din 5 iulie a fost urmată de o sesiune de întrebări și răspunsuri, moderată de directorul ICR New York, Dorian Branea, despre efectele pozitive și negative generate de impactul tot mai mare pe care inteligența artificială îl are în industriile creative și în societate, la care au participat Saviana Stănescu, Jeremy Goren, Alina Mihailevschi, Tim Craig, John Jannone și Niki Athanasiadou. *Zebra 2.0* discută, prin intermediul unei imposibile povești de dragoste dintre o imigrantă fără acte, femeie de serviciu la o mare corporație, și un sofisticat program de Inteligență Artificială, mai multe teme de actualitate, cum ar fi impactul revoluțiilor tehnologice și biologice asupra identității umane, viața trăită la granița dintre real și virtual, imigrația, sentimentul de apartenență, natura conștiinței. Printr-o situație plină de symbolism, dar tratată cu mult umor, în cheie de comedie romantică, spectacolul formulează întrebări esențiale legate de definirea umanului odată cu importanțele revoluții tehnologice din prezent, contribuind la un dialog între tehnologie, artă și politici sociale.

7-9 iulie / „Weekendul Românesc de la Washington” / „Romanian Weekend at the Wharf”, ediția a II-a, parte a programului „România – Statele Unite ale Americii: un parteneriat pentru viitor. Celebrarea talentului românesc”. Evenimentul a reprezentat cel mai mare festival românesc organizat în Statele Unite și una dintre cele mai mari acțiuni de diplomatie culturală organizate în rețeaua ICR. Realizat în parteneriat cu Ambasada României la Washington și Consiliul Județean Maramureș, cu sprijinul mai multor parteneri locali și sponsori, acest amplu proiect de promovare națională s-a desfășurat pe durata a trei zile (într-un format semnificativ mai amplu față de ediția precedentă), atrăgând un public de cca. 10.000 de americani și româno-americani și generând o consistentă expunere mediatică. Timp de trei zile, publicul s-a putut bucura de spectacole de dans popular și concerte live de muzică folk și etno-jazz, lecturi performative, demonstra-

ții de meșteșuguri tradiționale și ateliere interactive, prezentări turistice, oferte de carte românească în traducere și de publicații româno-americane, expoziții și degustări culinare și oenologice, organizate pe eleganta esplanadă The Wharf, o zonă foarte populară pentru petrecerea timpului liber, situată pe malul râului Potomac, nu departe de Capitoliu. Pe scenă au avut loc spectacole de muzică, dans și lecturi performative susținute de peste 50 de artiști români și româno-americani, care au acoperit diferite expresii cultural-artistice, mai tradiționale sau mai modernizate, inspirate de folclorul românesc: Ansamblul Folcloric Național „Transilvania”, grupul româno-american Ana Everling & Taraf de Chicago, Ansamblul de Dansuri Folclorice „Carpathia”, trupa româno-americană de ethnojazz Four Corners, solista româno-americană Andreea Rebăltescu. Spectacolele de dans și concertele au fost completate de o serie de lecturi performative, din autori români și româno-americani, în cadrul unei serii curatoriate de organizația româno-americană „Bucharest Inside the Beltway” din Denver, Colorado, condusă de scriitoarea și universitara Cristina Bejan. În spațiile special amenajate în aer liber, au avut loc demonstrații de olărit susținute de maestrul olar Vasile Chira din Cărbunari și demonstrații de sculptură în lemn oferite de meșterul Ioan Bârsan. În paralel, a putut fi vizitată o expoziție interactivă de costume populare, publicul având ocazia unică de a proba minunatele costume tradiționale. Evenimentul a fost deschis de E.S. domnul Andrei Muraru, ambasadorul României în SUA, de Ionel Bogdan, președintele Consiliului Județean Maramureș, și de directorul ICR New York, Dorian Branea, și a beneficiat de prezența unei consistente delegații parlamentare aflate într-o vizită oficială în Statele Unite, printre care s-au numărat Titus Corlățean, președintele Comisiei de Politică Externă a Senatului, și Ben Oni Ardelean, vicepreședintele Comisiei de Politică Externă a Camerei Deputaților. Ca o extensie a programului de la Washington, a fost organizat, în 12 iulie, la sediul ICR din New York, cu sprijinul CJ Maramureș, un spectacol de muzică și dans susținut de Ansamblul „Transilvania”, la care au participat peste 120 de persoane. Cu ocazia prezenței grupului la New York, au fost realizate filmări în mai multe locuri emblematice ale metropolei americane, în vederea realizării unui scurt material video despre experiența newyorkeză a cunoscutului ansamblu, pentru a fi difuzat pe rețelele de socializare ale ICR New York și ale partenerilor, proiect online distinct. „Weekendul Românesc”

ICR NEW YORK, 14-16 AUGUST 2023
 SPECTACOLUL DE DANS „OAMENI SPECIALI / SPECIAL PEOPLE”,
 PREZENTAT LA BATTERY DANCE FESTIVAL DIN NEW YORK © IONUȚ TOADER

a avut un extraordinar impact de public. Evenimentul a fost foarte bine evidențiat atât în presa din România, majoritatea publicațiilor scriind pe larg despre această inițiativă, cât și în cea americană, fiind semnalat în publicații importante precum *Washington Post*, *DCist*, *Washingtonian*, *Clockoutdc*, *Washington.org*, dar și la televiziunea NBC4, care, alături de anunțuri repetate, a transmis și un interviu cu ambasadorul României. Publicația online *Dctranding.com* a prezentat un amplu reportaj despre evenimentul românesc.

11 iulie / Reluarea spectacolului *De la „Pomul Verde” la „Broadway-ul idiș*, în onoarea regizorului Moshe Yassur, la YIVO Institute for Jewish Research. Eveniment realizat în parteneriat cu YIVO Institute for Jewish Research și The Congress for Jewish Culture. Premiera spectacolului

a avut loc în data de 4 mai la sediul ICR New York, ulterior acesta fiind prezentat în cadrul Festivalului Internațional de Teatru Idiș TES FEST din România. Spectacolul, montat pe scenă în limba idiș și în engleză, prezintă fragmente și versuri din texte dramaturgice ale scriitorilor și actorilor de origine româno-evreiască care și-au pus amprenta și pe scena teatrului idiș de mare popularitate și succes din New York-ul de dinainte de Primul Război Mondial, din anii interbelici și chiar de după cel de-al Doilea Război Mondial. Selecția textelor și a materialelor folosite în spectacol a fost realizată de Beate Hein Bennett, în colaborare cu Moshe Yassur și artiștii implicați în proiect: Shane Baker, Allen Lewis Rickman, Yelena Shmulenson, Miryem-Khaye Siegel.

15-17 iulie / Participarea unei delegații din România la Chicago Robotics Invitational. ICR New York a susținut participarea unei delegații formate din nouă elevi și doi profesori ai Colegiului Național „Constantin Carabelea” din Târgoviște la lucrările Congresului și Competiției Chicago Robotics Invitational. Participarea delegației din România la Congresul de Robotică din Chicago, unul dintre cele mai importante evenimente ale circuitului FIRST (For Inspiration and Recognition of Science and Technology / Pentru inspirație și recunoaștere în domeniul științei și tehnologiei), la care accesul a fost pe bază de invitație. A contribuit la efortul de susținere a creativității științifice românești. Prezența țării noastre la Chicago Robotics Invitational a demonstrat calitatea inovațiilor tehnologice a tinerei generații de elevi și studenți români și a consolidat poziția noastră în mediul științific și tehnologic american.

14-16 august / Spectacolul de dans *Oameni speciali / Special People*, prezentat la Battery Dance Festival din New York, unul dintre cele mai prestigioase evenimente coregrafice organizate pe scena de dans newyorkeză, desfășurat în Rockefeller Park – Battery Park City. Spectacolul, o producție a Universității Naționale de Arte Teatrale și Cinematografice UNATC din București, realizată în parteneriat cu teatrul unteatru și cu sprijinul ICR New York, a fost prezentat în cadrul festivalului. *Oameni speciali / Special People*, conceput și interpretat de coregrafa Teodora Velescu și de actorul/dansatorul Lari Giorgescu, investighează modalitățile prin care într-o societate hedonistă, precum cea în care trăim, dorința umană de a consuma bunuri materiale afectează atât corpul, cât și psihicul fiecăruia dintre noi. Alături de costumele realizate de creatoarea de modă Corina Boboc, coloana sonoră originală a spectacolului compusă de Electric Brother, Adrian Nour, Adrian Picioarea & Daniel Stănciuc și interpretată de Aylin Cadir completează coregrafia spectacolului pentru a reda o imagine cât mai vie a absurdului unei vieți pur materialiste. În data de 16 august, cei doi dansatori au susținut în cadrul festivalului și un workshop intitulat „Text, Body, Vibration”, dedicat studenților la coregrafie, având ca temă studiul unui text al scriitorului Tristan Tzara, prilej de a folosi muzicalitatea și semantica mesajului scris al fondatorului mișcării literar-artistice Dada în Europa pentru a genera mișcări ale corpului.

8-29 septembrie / Expoziția „Layers of Reality”, deschisă la Galeria „Brâncuși” a ICR New York sub egida programului „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”. Eveniment organizat în colaborare cu Facultatea de Arte și Design a Universității de Vest din Timișoara și School of Visual Arts/Computer Art Department din New York. Expoziția „Layers of Reality”, curatoriată de Maria Orosan-Telea de la Facultatea de Arte și Design din Timișoara împreună cu Lotte Marie Allen și LJ McNerney de la New York School of Visual Arts, a prezentat lucrări, majoritatea interactive, bazate pe inovații tehnologice de ultimă oră (inclusiv inteligență artificială), semnate de patru artiști români, Aura Bălănescu, Dorian Bolca, Cosmin Haiăș, Andreea Medar, absolvenți ai Facultății de Arte și Design din Timișoara, și de trei artiști americani, Hershel Carbajal, Kristie Kish și Jintong Yang, absolvenți ai School of Visual Arts din New York. La vernisaj au luat cuvântul, alături de artiști și curatori, prof. univ. dr. Marilen Pirtea, rectorul Universității de Vest din Timișoara, și prof. univ. dr. Camil Mihăescu, decanul Facultății de Arte și Design din Timișoara.

20 septembrie / Participarea virtuală a scriitoarei Liliana Corobca la dezbateră „What We Talk About When We Talk About Book Bans” de la Center for Fiction din Brooklyn. Institutul Cultural Român de la New York a susținut participarea virtuală a scriitoarei Liliana Corobca la dezbateră „What We Talk About When We Talk About Book Bans” (La ce ne referim când vorbim de interzicerea cărților), organizată de Center for Fiction din Brooklyn, una dintre principalele platforme newyorkeze de promovare a literaturii, în data de 20 septembrie. Scriitoarea a participat la panelul moderat de Jennifer Baker, scriitoare, activistă și profesoară, alături de Emily Drabinski, președinta Asociației Bibliotecilor Americane (American Library Association), Erroll McDonald, vicepreședinte și director executiv al Penguin Random House, și Kim Snyder, regizoare și producătoare de film. Intervenția Liliane Corobca a avut ca punct de pornire experiența sa de cercetătoare a cenzurii comuniste, precum și romanul său *Caiet de cenzor*, a cărui versiune în limba engleză, *The Censor's Notebook: A Novel Book*, în traducerea Monicăi Cure, a apărut la editura Seven Stories Press la sfârșitul anului 2022. Evenimentul a fost difuzat, live, și pe conturile social media ale Center for Fiction.

5 octombrie - 10 noiembrie / Expoziția „Între vis și realitate: o călătorie prin pictură și sculptură” / „Between Dreams & Realities: A Journey Through Painting and Sculpture”, realizată ca parte a „Salonului artiștilor româno-americani”, un program permanent al ICR New York, aflat la cea de-a doua ediție, în Galeria „Brâncuși” a ICR New York. Expoziția, concepută și realizată împreună cu curatoarea americană de origine română Francesca Popescu Ife, a adus în atenția publicului american cinci artiști româno-americani: Ana Popescu, Irina Alimaneștianu, Leonard Ursachi, Mitzura Salgian și Radu Șerban, prezentând o selecție de 25 de lucrări de pictură, sculptură și desen, care au reflectat diversitatea și originalitatea creațiilor artistice ale românilor din diaspora americană. La vernisaj au participat toți artiștii expuși care, alături de curatoarea expoziției și de directorul ICR New York, au susținut scurte intervenții, prin intermediul cărora publicul a avut posibilitatea să-i cunoască și să le înțeleagă mai bine practica artistică și opțiunile estetice. Vernisajul a atras un public numeros, de cca. 120 de persoane (public general, dar și profesioniști din lumea artelor), Galeria „Brâncuși” devenind realmente neîncăpătoare.

19-20 octombrie / Premiera spectacolului *Orașul cu oameni foarte drăguți*, scris de Domnica Rădulescu și regizat de Ana Mărgineanu, cu actrița Tjaša Ferme în rolul principal, în cadrul programului permanent „Romanian American Studio Theater / Studioul de teatru româno-american”, la sediul reprezentanței. Premiera a avut loc pe 19 octombrie, cu o reprezentație suplimentară în 20 octombrie. Creat ca o experiență de teatru imersiv cu elemente de teatru muzical, spectacolul atestă o privire iconoclastă asupra feminismului contemporan, asupra statutului emigrantului în America de azi și asupra relației de cuplu în comunitățile academice cvasiînchise. A fost prezentat în limba engleză și s-a bucurat de o primire entuziastă, publicul arătându-se încântat nu doar de interpretarea excelentă a actriței principale, Tjaša Ferme, dar și de cea a actorilor Arianne Banda, Juan Cardenas, Allison Fletcher și Sam Hoffman. Partiturile muzicale originale compuse de Yoonmi Lee și interpretate pe scenă în premieră de actori, acompaniați la pian de directorul muzical Ok Kyun Kang, au completat tabloul expresiv al spectacolului. Ca urmare a naturii participative a spectacolului, mărirea audienței a fost restricționată la un număr cumulativ de 86 de spectatori și participanți.

26 octombrie - 10 noiembrie / Expoziția „The Path” („Calea”), curatoriată de Ioana Ciocan, la sediul reprezentanței. Proiectul le-a prezentat pe artistele Diana Nicoalaie și Carmen Marin într-un dialog vizual inedit, stimulat de preocupările comune pentru spiritualitate și pentru valorificarea postmodernă a tehnicilor figurative. Amplasate în penumbra Sălii „Norman Manea”, pe șevalete mobile, cele opt lucrări ale Dianei Nicoalaie au reprezentat veritabile instalații ce integrează sisteme de iluminare special create în picturi de mari dimensiuni, ilustrând, fiecare, simboluri asociate luminii: viața, divinitatea, speranța, adevărul, sărbătoarea, puritatea, inițierea și cunoașterea. Ocupând vestibulul Galeriei „Brâncuși” de la intrarea în Institut și pereții coridorului principal care duce spre Sala „Norman Manea”, picturile lui Carmen Marin, vădind o sensibilitate suprarealistă, interesate de vise, inconștient și de stranietate, au funcționat ca un contrapunct tehnic și vizual al instalațiilor luminoase, creând un parcurs care a purtat vizitatorii de la formulele mai tradiționale la abordările bazate pe tehnologie, de la pictural la tehnicile *mixed media*. „The Path” s-a desfășurat în paralel cu Salonul Artiștilor Româno-Americani, ediția a II-a, deschis la începutul lunii octombrie în Galeria „Brâncuși” a Institutului. Ioana Ciocan este CEO Art Safari București, vicepreședintă a Uniunii Artiștilor Plastici (UAP) și comisarul Pavilionului României la Bienala de Artă de la Veneția 2024.

26 octombrie - 20 decembrie / Campania pentru Oscar a filmului *Nu aștepta prea mult de la sfârșitul lumii*, r.: Radu Jude. Ca în fiecare an, ICR New York a sprijinit campania pentru Premiul Oscar, la categoria Cea mai bună producție străină de lungmetraj, a filmului desemnat ca propunere națională a României. De această dată, campania, derulată pe o durată de aproape două luni, a avut drept scop persuadarea membrilor Academiei Americane de Film, reuniți în comitetul special de examinare a propunerilor în această categorie, să vadă, să aprecieze și să voteze ca filmul lui Radu Jude, *Nu aștepta prea mult de la sfârșitul lumii*, să fie inclus pe lista scurtă anunțată în 20 decembrie, cuprinzând 15 producții, din care sunt selectate cele cinci filme nominalizate. Acțiunile de PR, lobby, publicitate și proiectii speciale au fost planificate și derulate împreună cu Casa de Producție 4Proof Film, cu MUBI, compania americană de distribuție

a filmului, și cu firma DDA, specializată în comunicare strategică și campanii pentru Premiile Oscar.

1 noiembrie / Conferințele „Leon Feraru Online”: dialog cu Domnica Rădulescu, profesor universitar la Universitatea Washington and Lee din Virginia, autoare de cărți de ficțiune apărute la edituri importante din Statele Unite. ICR New York a organizat o nouă ediție a Conferințelor „Leon Feraru Online”, un program permanent cu difuzare virtuală, numit astfel în onoarea profesorului româno-american Leon Feraru (1887-1962), întemeietorul diplomației culturale profesioniste a României în Statele Unite. Protagonista celei mai recente ediții a fost Domnica Rădulescu, una dintre reprezentantele de succes ale comunității artistice și intelectuale româno-americane. Dialogul, cu o durată de o oră, moderat de directorul ICR New York, a fost difuzat pe contul de Facebook al ICR New York, iar ulterior prezentat și pe celelalte platforme online ale reprezentanței. Discuția s-a concentrat pe subiecte precum: statutul scriitorului / intelectualului european imigrant în Statele Unite; dificultățile de adaptare și de reușită în lumea academică și literară americană, impactul succesului de public asupra identității artistice, critica dogmatismului ideologic, convingerile feministe și raportul lor adesea problematic cu realitatea de zi cu zi a vieții americane, precum și pe teme de estetică literară.

2-5 noiembrie / „Reinventing Realism – New Cinema from Romania” – Festivalul de Film Românesc de la Washington, D.C., ediția a IV-a. Institutul Cultural Român de la New York a realizat, împreună cu Ambasada României în Statele Unite, la E Street Cinema, cinematograful specializat în difuzarea filmelor de artă, cea de-a patra ediție a Festivalului de Film Românesc de la Washington D.C. Evenimentul a fost deschis cu lungmetrajul *Libertate*, prezentat, în premieră americană, în prezența regizorului Tudor Giurgiu. Înaintea proiecției inaugurale, au rostit cuvinte de întâmpinare ambasadorul României în Statele Unite, E.S. domnul Andrei Muraru, și directorul ICR New York, Dorian Branea, care au subliniat importanța festivalului – dar și a filmului românesc, în general – în acțiunea cultural diplomatică românească derulată în Statele Unite. De-a lungul celor patru zile de

festival, au mai fost prezentate alte câteva dintre cele mai noi și mai apreciate producții românești: *Spre nord*, r.: Mihai Mincan, *Încă două lozuri*, r.: Paul Negoescu, *Tigru*, r.: Andrei Tănase, *Boss*, r.: Bogdan Mirică și *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu. La sesiunile de întrebări și răspunsuri, moderate de criticul de film Mihai Fulger, curatorul festivalului, au participat și regizorul Andrei Tănase și actorul Niko Becker, protagonistul filmului *Spre nord*. Proiecțiile au atras un număr de peste 1.000 de spectatori, generând un impresionant dosar de presă, care a cuprins articole și recomandări în *Washington Post*, *DC-ist*, *Axios*, *Thrillist*, *Washington City Paper* și *Washingtonian*. Site-ul special dedicat Festivalului, romanianfilmfestivaldc.com, a fost accesat de peste 2.000 de vizitatori unici și a înregistrat un număr total de 12.000 vizualizări. La rândul lor, postările publicate pe conturile social media ale Ambasadei și ale ICR New York au ajuns la alte mii de urmăritori.

4-12 noiembrie / „One Eye Laughing, One Eye Crying” / „Un ochi râde, un ochi plânge” – Festivalul de Film Românesc de la Seattle, ediția a X-a, la SIFF Cinema Uptown și Northwest Film Forum. Tema sub care au fost prezentate filmele a fost o aluzie la motto-ul primei ediții, subliniind capacitatea umană de a depăși prin umor până și situațiile cele mai dificile. Festivalul s-a deschis cu o proiecție a filmului *Boss*, r.: Bogdan Mirică, la SIFF Cinema Uptown. Din selecție au mai făcut parte filme de lungmetraj și documentare precum *Playback*, r.: Iulia Rugină, *Între revoluții*, r.: Vlad Petri, *Taximetriști*, r.: Bogdan Theodor Olteanu, *E Pericoloso Sporgersi*, r.: Nae Caranfil, *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu. Pe platforma Northwest Film Forum au putut fi urmărite online filmele *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu, *Boss*, r.: Bogdan Mirică, *Taximetriști*, r.: Bogdan Theodor Olteanu, *Phoenix. Har/Jar*, r.: Cornel Mihalache, *The Chalice. Of Sons and Daughters*, r.: Cătălina Teșar & Dana Bunescu, *De ce scriuăștia pe pereți?*, r.: Alin Boeru. Regizoarea Iulia Rugină și actorul Iulian Postelnicu s-au aflat la Seattle pentru a discuta cu cinefilii americani. Găzduite de SIFF Cinema Uptown și Northwest Film Forum, proiecțiile au beneficiat de un public cumulativ de aproximativ 800 de persoane. Filmele au fost disponibile online doar pe teritoriul SUA și au atras alte câteva sute de spectatori.

9-16 noiembrie / Campanie de promovare în SUA a volumului de memorii *In Search of Romania* de Dennis Deletant, la Washington, New York, Chicago și Phoenix. Proiectul a fost organizat de Ambasada României în Statele Unite și de ICR New York, în parteneriat cu Georgetown University, Arizona State University și Centrul Comunitar Românesc - ROCO din Chicago. La New York, evenimentul a avut loc la sediul reprezentanței, pe 9 noiembrie, unde profesorul Deletant, cel mai important istoric al României contemporane din spațiul de limbă engleză, s-a aflat în dialog cu directorul Dorian Branea. Evenimentul din Washington D.C. a avut loc la Center for Eurasian, Russian and East European Studies (CERES) din cadrul Georgetown University, în data de 10 noiembrie. În deschiderea evenimentului, au luat cuvântul E.S. domnul Andrei Muraru, ambasadorul României în SUA, prof. Michael

« ≡ ICR New York, 9-16 noiembrie 2023

Campanie de promovare în SUA a volumului de memorii „*In Search of Romania*” de Dennis Deletant, la Washington, New York, Chicago și Phoenix

David-Fox, director al CERES, și fostul ambasador al SUA în România, James C. Rosapepe. Ulterior, a avut loc un dialog între profesorul Dennis Deletant și profesorul Charles King de la Georgetown University. La Chicago, evenimentul s-a desfășurat la Centrul Comunitar Românesc - ROCO din Chicago, pe 14 noiembrie. În deschidere, a luat cuvântul directoarea ROCO Chicago, Oana Dobreanu, moment urmat de un dialog între profesorul Dennis Deletant și profesorul Dan Nicolae de la Chicago University. La Phoenix, evenimentul a avut loc la Arizona State University (ASU), pe 16 noiembrie. În deschiderea evenimentului, a luat cuvântul consulul general onorific al României, prof. univ. dr. Ileana Orlich, directoarea Programului de Studii Românești al ASU, singurul de această factură din America de Nord. Ulterior, în cadrul evenimentului, a avut loc un dialog între profesorul Dennis Deletant și directorul ICR New York, cu intervenții ale profesorilor Duncan Shaeffer și Matthew Slaboch de la ASU. Volumul *In Search of Romania* a apărut la Editura Hurst în 2022.

14 noiembrie – 12 decembrie / „Pe culmile disperării. Curs introductiv în opera lui Emil Cioran”, la sediul reprezentanței. ICR New York a găzduit cursul academic „Pe culmile disperării: Introducere în opera filosofului Emil Cioran” / „On the Heights of Despair: An Introduction to E.M. Cioran”, oferit de Brooklyn Institute for Social Research (BISR), instituție de prestigiu din New York, specializată în programe de educație permanentă orientate spre publicul matur. Cele patru prelegeri, la care au participat 18 cursanți, au fost susținute de profesorul Michael Stevenson, care a discutat și analizat împreună cu participanții câteva texte-cheie din opera cioraniană.

18-19 noiembrie / „Tales of Our Destiny” – Festivalul de Film Românesc din Orașele Gemene (Minnesota, ediția I). ICR New York a susținut organizarea primei ediții a celui mai nou proiect de promovare a filmului românesc în America de Nord, Festivalul de Film Românesc din Orașele Gemene (Minneapolis și Saint Paul). Evenimentul a fost organizat de Heritage Organization of Romanian Americans in Minnesota (HORA), una dintre cele mai active organizații culturale ale românilor americani, cu sprijinul curatorial, managerial și financiar al ICR New York. Proiecțiile au avut loc în sala de proiecții a Heritage Center, o fostă clădire guvernamentală din centrul orașului, acum monument istoric, care găzduiește spații și evenimente cultural-artistice. Au fost prezentate filmele *Libertate*, r.: Tudor Giurgiu, *Tigru*, r.: Andrei Tănase, *Spre nord*, r.: Mihai Mirică și *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu.

24 noiembrie – 3 decembrie / Turneul Aniversar al Corului Național de Cameră „Madrigal – Marin Constantin” / „The Magic of Winter: The Romanian Madrigal Choir Jubilee Tour”, la Washington, New York, Chicago și Seattle. Turneul realizat de Institutul Cultural Român din New York și Ambasada României în Statele Unite, cu sprijinul Ministerului Culturii din România și a numeroși parteneri români și americani, a marcat reîntoarcerea celebrului ansamblu în Statele Unite după 35 de ani, fiind, ca anvergură și resurse mobilizate, cel mai mare proiect de diplomație culturală al României peste Ocean în memoria recentă. Seria de concerte, dirijate alternativ de Anna Ungureanu și Cezar Varlan și având un repertoriu de muzică renașcentistă, colinde românești și

internaționale, precum și compoziții corale universale, a debutat în 26 noiembrie, la New York, în cea mai mare catedrală episcopală din lume, Saint John the Divine (în prezența a aprox. 500 de spectatori), și a continuat, în 27 noiembrie, la Merkin Hall (în prezența a aprox. 440 de spectatori), cunoscută sală de concerte newyorkeză. Cele două evenimente au fost deschise de directorul ICR New York, Dorian Branea. La Washington, în 28 noiembrie, concertul a avut loc la National Cathedral (în prezența a aprox. 1150 de spectatori), cea mai prestigioasă scenă de evenimente de diplomație culturală din capitala americană, evenimentul fiind deschis de ambasadorul României în Statele Unite, E.S. domnul Andrei Muraru, președintele ICR, Liviu Jicman, și ministrul Culturii, Raluca Turcan. La 29 noiembrie, Madrigalul a oferit un scurt recital în Congresul SUA, în fața parlamentarilor americani, care a fost precedat de alocuțiuni ale ambasadorului Andrei Muraru și ale ministrului Culturii, Raluca Turcan, fiind urmat de înmânarea Premiului „Marin Constantin” ambasadorului Andrei Muraru. În 30 noiembrie, Corul a susținut două concerte la Chicago, găzduite de Saint James Lutheran Church (fiind urmărite de aprox. 1.000 de spectatori) și deschise de directorul ICR New York și de Oana Doboreanu, directoarea Centrului Comunitar Românesc – ROCO din Chicago. Lucian Purcăreanu, atașatul de presă și cultură al Ambasadei României la Washington, a citit un mesaj din partea ambasadorului Andrei Muraru. Întrucât biletele au fost epuizate cu o lună înainte, organizatorii au decis ca, la Chicago, Corul Madrigal să susțină un al doilea concert, pe lângă cel programat inițial. Seria de evenimente, începută pe Coasta Atlanticului, s-a încheiat la Seattle, pe Coasta Pacificului, în 2 decembrie, cu un concert la Town Hall (urmărit de aprox. 800 de spectatori), cea mai cunoscută sală de concerte a orașului. Turneul american al Madrigalului, intitulat „The Magic of Winter: The Romanian Madrigal Choir Jubilee Tour”, a constat din nu mai puțin de șapte evenimente distincte, ce au atras un număr cumulativ de cca. 4.000 de persoane – diplomați, oficiali, oameni de cultură, melomani americani și româno-americani – și au generat un masiv dosar de presă.

1 decembrie / Recital special cu ocazia Zilei Naționale a României la ICR New York, susținut de Oxana Corjos (pian) și Petru Pane (clarinet). Ziua Națională a României a fost marcată, la ICR New York, printr-un concert

**ICR New York,
24 noiembrie - 3 decembrie 2023 »**
Turneul Aniversar al Corului Național de
Cameră „Madrigal - Marin Constantin” /
„The Magic of Winter: The Romanian
Madrigal Choir Jubilee Tour”:
concert susținut la Washington
National Cathedral © Ioana Buliga

⤴ ICR New York, 24 noiembrie - 3 decembrie 2023

Turneul Aniversar al Corului Național de Cameră „Madrigal – Marin Constantin” / „The Magic of Winter: The Romanian Madrigal Choir Jubilee Tour”, concert susținut la Saint John the Divine Cathedral, New York © Johnny Vacar

susținut de pianista Oxana Corjos și clarinetistul Pentru Pane. Parte a seriei permanente „Enescu Soirees of New York” / „Seratele Enescu de la New York”, recitalul a adus în atenția publicului un repertoriu mai neobișnuit, gândit în jurul *Sonatei pentru clarinet solo* (1963) de Tiberiu Olah, compusă ca parte dintr-un ciclu de cinci lucrări inspirate de sculpturile lui Constantin Brâncuși. Programul a oferit atât ocazia de a prezenta valoroși compozitori români (dar puțin cunoscuți peste Ocean), cât și de a-l evoca, într-un mod inedit, pe marele artist român.

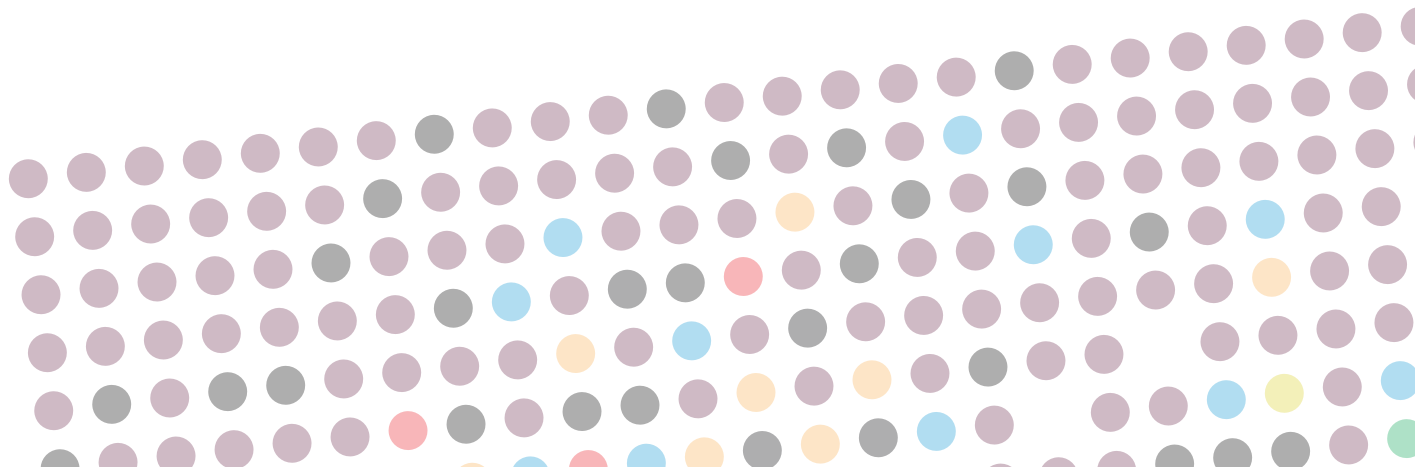
4-15 decembrie / Realizarea conceptului dramaturgic al romanului *Întoarcerea huliganului* de Norman Manea. Ca primă componentă a unui proiect teatral care se va derula în anul 2024, ICR New York a finanțat realizarea literar-artistică a conceptului dramatic al romanului *Întoarcerea huliganului* de Norman Manea de către scriitoarea româno-americană Saviana Stănescu. Piesa va fi prezentată publicului în 2024 într-o manieră specială, sub forma unui spectacol atelier imersiv și participativ. Piesele Saviane Stănescu, poetă, dramaturgă, regizoare și universitară româno-americană, au fost montate în mai multe producții americane și românești, obținând premii precum New

York Innovative Theatre Award for Outstanding Play (pentru *Waxing West*), Premiului UNITER pentru cea mai bună piesă românească a anului (pentru *Inflatable Apocalypse*). Autoarea este inclusă în Indie Theatre Hall of Fame.

5-10 decembrie / Participarea Galeriei Catinca Tăbăcaru și a Galeriei Jecza la „Săptămâna Artelor din Miami”, un conglomerat de târguri și evenimente de gen, care a reunit la Miami și Miami Beach numele cele mai influente din artele vizuale din America de Nord și nu numai. Galeria Catinca Tăbăcaru a participat la Târgul de artă contemporană „Nada”, desfășurat în perioada 5-9 decembrie, iar Galeria Jecza la Târgul de artă contemporană „Untitled”, desfășurat în perioada 6-10 decembrie. Galeria Catinca Tăbăcaru s-a alăturat, în spațiile de la Ice Palace Studios din Miami, altor 140 de galerii, spații de artă și organizații nonprofit din peste 50 de orașe din întreaga lume cu un proiect bazat de colaborarea dintre artiste Nona Inescu și Rachel Monosov. Galeria Jecza, aflată pentru prima dată la „Săptămâna Artelor din Miami”, a prezentat la standul său lucrări semnate de doi artiști emblematici ai istoriei recente a artei contemporane: pictorul și profesorul Constantin Flondor și Tincuța Marin. Grație bunei expuneri obținute ca urmare a acestei participări, Tincuța Marin a fost selectată de Galeria Steve Turner din Los Angeles pentru un proiect expozițional care va avea loc în anul 2024.

15 decembrie / Tururi ghidate ale expoziției „Between Dreams & Realities: A Journey Through Paint and Sculpture” / „Între vis și realitate: o călătorie de la pictură la sculptură”, deschisă în cadrul Salonului Artiștilor Româno-Americani, ediția a II-a. În luna decembrie a avut loc un proiect distinct de promovare a expoziției „Between Dreams & Realities: A Journey Through Paint and Sculpture” / „Între vis și realitate: o călătorie de la pictură la sculptură”, vernisată în 5 octombrie în Galeria „Brâncuși” a ICR New York, ca parte a programului permanent Salonul Artiștilor Româno-Americani. Pe parcursul întregii zile, s-au derulat trei tururi ghidate a două ore, precedate de miniconferința „Provocările artistului contemporan”, oferite de Francesca Popescu Ife, curatoarea româno-americană a expoziției.

15 decembrie / Eveniment muzical-gastronomic dedicat Sărbătorilor de Iarnă, la sediul reprezentanței. Seara specială a marcat finalul evenimentelor publice ale Institutului în anul 2023. Evenimentul a constat dintr-un recital susținut de Grupul ArtPulse din București, format din Ioana-Valentina Găină-Cojuharov (pian), Valeria-Daniela Rogacev (voce), Emilia Tudorache (voce), Theona Iurcovschi (voce) și Daniel-Andrei Găină-Cojuharov (voce), urmat de un *vin d'honneur* și degustarea tradiționalilor cozonaci românești de Crăciun. Tinerii muzicieni au oferit numerosului public un repertoriu de piese celebre de pe Broadway și colinde românești și internaționale, cântate pe fundalul unui interesant montaj video cu imagini ale superbelor peisaje românești.

PARIS

ICR Paris, 2-30 noiembrie 2023
 Expoziție aniversară retrospectivă
 Christian Paraschiv, „Quand on est
 roumain on est français / Quand on est
 français on est roumain”

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA PARIS

16 ianuarie / Ziua Culturii Naționale, celebrată la Paris prin colocviul „România – Franța: scurtcircuitul cărții”, în Sala bizantină a Hôtel de Béhague, reședința ambasadorului României la Paris. Colocviul franco-român s-a adresat traducătorilor din limba română în limba franceză, editorilor, librarilor, jurnaliștilor literari, scriitorilor și a fost constituit din trei module: „Traducerea literaturii române în franceză – care sunt provocările?”, „Statutul și rolul traducătorului”, „Susținerea și promovarea traducerii literaturii române în Franța”. Realizat în parteneriat cu Ambasada României în Franța, cu ocazia Zilei Culturii Naționale și pentru a marca 30 de ani de la aderarea României la Organizația Internațională a Francofoniei, colocviul a reunit peste 20 de profesioniști ai lumii editoriale, veniți din toate colțurile Franței și din Elveția, profesori de limba, literatura și civilizația română din Paris și Strasbourg (două

din cele trei mari centre franceze unde se predă această materie în facultate), reprezentanți ai Centrului Național al Cărții din cadrul ICR etc. Participanți: Jean Poncet, traducător și moderator al colocviului, Cécile Folschweiller, conferențiar de limba, literatura și civilizația română la Inalco și traducător, Andreea Teletin, profesor de limba română, Institutul Limbii Române / Universitatea Sorbonne Nouvelle, Ana-Maria Gîrleanu, conferențiar de limba, literatura și civilizația română, Departamentul de studii românești, Facultatea de limbi străine a Universității de la Strasbourg, Michel Carassou, editor și scriitor, director al editurii Non Lieu, Stéphane Lambion, traducător, Linda Maria Baros, traducător, director fondator al editurii La Traductière, Nicoleta Vuțescu (CENNAC), Oana Doboși (librăria La Două Bufnițe, Timișoara), Aurélie Julia, jurnalist cultural, director al revistei *La Revue des Deux Mondes*, Olimpia Verger, editor, Éditions des Syrtes.

21-29 ianuarie / Filme românești la festivalul Premiers Plans de la Angers. ICR Paris, partener de comunicare de mai mulți ani al prestigiosului festival, a sprijinit, prin promovare, filmele românești selectate la cea de-a 35-a ediție: lungmetrajul *Tigru*, r.: Andrei Tănase și *Mon ami*, r.: Carina Dașoveanu. Consacrat descoperirii de noi talente în cinematografia europeană și promovării patrimoniului cinematografic european, Premiers Plans a prezentat, în 2023, peste 100 de filme proiectate în șapte secțiuni: „Longs métrages européens”, „Diagonales”, „Courts métrages européens”, „Courts métrages français”, „Films d'écoles”, „Plans animés” și „Chenaplans”. Cei doi tineri realizatori români au prezentat în cadrul categoriei competitive „Longs métrages européens” (*Tigru*, r.: Andrei Tănase) și în cadrul categoriei „Filme ale școlilor europene de film” (*Mon ami*, r.: Carina Dașoveanu).

30 ianuarie / Proiecția filmului documentar *Delta Bucureștiului*, realizat de Eva Pervolovici, la Paris. Institutul Cultural Român de la Paris a sprijinit, prin promovare, prezentarea la Société civile des auteurs multimédias (SCAM) a celui de-al doilea lungmetraj al regizoarei Eva Pervolovici, documentarul *Delta Bucureștiului*. Premiată internațional, cineasta de origine română explorează, în *Delta Bucureștiului*, pove-

tea tristă a mănăstirii Văcărești. Ridicată în secolul al XVIII-lea în zona în care astăzi se află Parcul Natural București, una dintre cele mai frumoase mănăstiri din Estul Europei a fost transformată în închisoare comunistă și ulterior demolată în 1986.

6-17 februarie / Spectacolul *Trois contrefaçons: Bucarest / Ibiza / Venise* la Festivalul Les Singulierès din Paris. Reprezentanța ICR a susținut participarea artistei Alexandra Sand la cea de-a șaptea ediție a Festivalul Les Singulierès, cu proiectul franco-român *Trois contrefaçons: Bucarest / Ibiza / Venise*. Pus în scenă de regizorul francez Laurent Bazin, cu Alexandra Sand în rol feminin principal, spectacolul a fost prezentat în premieră în Franța la Festivalul Les Singulierès, în cadrul „CENTQUATRE-PARIS hors murs”, la Théâtre 13. Alexandra Sand este o artistă vizuală care face performance, desen, pictură și fotografie regizată, explorând și punând sub semnul întrebării rolul corpului feminin în contextul societății de astăzi. Membră a Uniunii Artiștilor Plastici din România. *Trois contrefaçons* a fost produs cu susținerea Festival en Othe – Auxon și grație concursului Institut Français din România, în cadrul rezidențelor de creație oferite Alexandrei Sand și lui Laurent Bazin, iar proiectul a fost inițiat în rezidența pe care cei doi au avut-o la Villa Medicis (Academia Franței la Roma) în urmă cu câțiva ani. ICR Paris a susținut participarea artistei Alexandra Sand la Paris pentru interpretarea rolului feminin în cele 11 reprezentații ale spectacolului.

9-26 februarie / Artistul Olivier Merce, invitat să expună în cadrul expoziției de fotografie „Les Balkannes” la Paris. ICR Paris a susținut participarea artistului român din Timișoara Olivier Merce la cea de-a doua ediție „Les Balkannes”, organizată de asociația Contempl'Art la centrul cultural SAMPLE din Bagnolet. Olivier Merce a fost unul dintre cei 12 artiști fotografi din Balcani, selecționați să expună o fotografie în tema ediției „Jeunesses urbaines / Youth in Cities”. Artistul timișorean a participat cu lucrarea fotodocumentară *For You*. Proiectul s-a înscris în strategia ICR Paris de a marca 30 de ani de apartenență a României la Francofonia instituțională.

15 februarie / Proiectul online „Eu citesc, tu citești... Doina Ruști ne citește. Manifest pentru lectură” de Ziua Națională a Lecturii, pe rețelele sociale ale ICR Paris. Romanciera Doina Ruști a fost protagonista unui scurt film, distribuit pe paginile de Facebook, You Tube și Twitter ale ICR Paris, în care autoarea citește în limba română. De asemenea, participanții cursurilor de limba română găzduite de ICR Paris au fost invitați să lectureze, împreună cu membrii echipei ICR Paris, fragmente din romane apărute în limba română.

21 februarie / Lansarea albumului *Brançusi et ses muses (Brâncuși și muzele sale)* de Doina Lemny, la Salonul Auriu din Hôtel de Béhague, reședința Ambasadorului României în Republica Franceză. Eveniment organizat în parteneriat cu Ambasada României în Franța. Proiectul s-a înscris în seria evenimentelor de diplomatie culturală ce au marcat aniversarea nașterii lui Constantin Brâncuși (19 februarie). Publicul a avut astfel ocazia de a descoperi aspecte inedite din viața și din creația sculptorului, așa cum a fost prezentat de eminenta cercetătoare a operei sale, Doina Lemny. La eveniment a participat și editorul Alain de Gourcuff. Conferința a fost urmată de o sesiune de autografe oferite de Doina Lemny. Albumul a fost publicat cu sprijinul Centrului Național al Cărții din cadrul ICR.

22 februarie / Spectacolul *Amourg*, cu ocazia sărbătorii Dragobetelui, în Sala Bizantină a Ambasadei României la Paris. Seara a fost deschisă de directorul ICR Paris, Doina Marian, care a prezentat spectacolul interpretat de actorii Codrina Pricopoaia și Daniel Pop, membri ai companiei artistice franco-române Azacusca. Spectacol inedit care îmbină poezia cu muzica și dansul, *Amourg* este un cabaret literar conceput ca o călătorie introspectivă, pornind de la poemele lui Gherasim Luca, Gellu Naum, Nichita Stănescu. Coproducția realizată de Compania Azacusca Paris și Institutul Cultural Român de la Paris a fost prezentată la mai multe festivaluri și în cadrul Sezonului România-Franța 2019.

5-11 martie / Ateliere susținute de regizorul Eugen Jebeleanu pentru studenții ai Ecole Supérieure d'Art Dramatique de la Paris (ESAD) și ai

Universității de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București (UNATC), la Paris. 14 studenți români în anul 1 la programul de master Arta actorului din cadrul Universității de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București au participat la ateliere de lucru organizate de regizorul și autorul român Eugen Jebeleanu în cadrul unui proiect Erasmus de schimb de experiență între studenți ai Ecole Supérieure d'Art Dramatique de la Paris (ESAD) și Universitatea de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București (UNATC). Atelierele au avut ca finalitate punerea în scenă a unui spectacol de teatru, parte din proiectul comun organizat de UNATC și ESAD. Proiectul s-a înscris în seria de evenimente pe care Universitatea le-a realizat în anul 2023 sub Înaltul Patronaj al Președintelui României pentru celebrarea a 30 de ani de la aderarea României la Organizația Internațională a Francofoniei.

12 martie / „Sărbătoarea Mărțișorului”, la Sala de Conferințe a ICR Paris. În colaborare cu Școala Românească de la Paris, reprezentanța ICR a organizat cea de-a zecea ediție a „Sărbătorii Mărțișorului”, un eveniment dedicat elevilor români și francezi ai cursurilor de limba română de la sediul reprezentanței ICR din Paris. Evenimentul susținut de profesoarele Școlii Românești de la Paris, Adriana Sârbu și Anca Popa, s-a desfășurat în limba română și a inclus o scurtă prezentare a Mărțișorului (tradiții, credințe, simboluri), cu exemplificarea unor legende ale Mărțișorului, jocuri, o sesiune de întrebări și răspunsuri, patru ateliere de confecționat mărțișoare și o expoziție de mărțișoare.

13 martie / Concertele nr. 8 și 9 pentru pian și orchestră de Mozart, interpretate de pianista Dana Ciocărlie, alături de soliști ai Orchestrei Open Chamber Orchestra, sub bagheta dirijorului Yaïr Benaim, la Sala Bizantină a Ambasadei României la Paris. Eveniment organizat în parteneriat cu Ambasada României din Franța. Open Chamber Orchestra are în componență muzicienii Vinh Pham (vioară), Teodor Coman (viola), Diana Ligeti (violoncel) și Emilien Lefevre (oboist). În cadrul evenimentului, concertul a fost înregistrat, sub direcția artistică a lui Francois Eckert, asistat de Arthur Hennequin, materialul urmând să fie inclus într-un album care va conține integrala concertelor pentru pian și orchestră de W.A. Mozart.

⇨ ICR Paris, 21 - 23 aprilie 2023

Festival du Livre de Paris – Lansarea albumului *Brancusi et ses muses* (Brâncuși și muzele sale) de Doina Lemny

16 martie / Spectacolul de muzică, coregrafie și poezie *Capital poetic fără frontiere*, în cadrul proiectului „Printemps des poètes”. Eveniment organizat în parteneriat cu Ambasada României în Franța și editura franceză Transignum, parte a proiectului francez de mare anvergură „Printemps des poètes”, care în anul 2023 s-a desfășurat sub

tema ediției „Frontierele”, pe tot teritoriul Franței, în perioada 11-27 martie. De asemenea, spectacolul s-a înscris în seria de evenimente organizate în Luna Francofoniei, parte a celebrării a 30 de ani de la alăturarea României la francofonia instituțională. Spectacolul i-a avut ca invitați pe compozitorii Mihaela Vosgian, Horia Surianu, Alexandru Gherban, poeții Muriel Augry, Linda Maria Baros, Carole Mesrobian, Davide Napoli, dansatoarele Eliza Felz, Michiko Fou, actorul Fabien Merlino, violoncelistul Andrei Kivu. Din programul evenimentului au făcut parte momente de dans și poezie, proiecții video, performanțe artistice și momentul muzical susținut de Lionel Rounoux la buciom.

Moderatoarea serii a fost poeta și editoarea Linda Maria Baros, iar spectacolul a fost deschis de Doina Marian, director al Institutului Cultural Român de la Paris.

21-25 martie / Turneul Ansamblului Yasna, de lansare a albumului *Helhella* în Franța. ICR Paris, în colaborare cu Ambasada României în Republica Franceză, a marcat Ziua Internațională a Francofoniei (20 martie) și 30 de ani de la aderarea României la Francofonia instituțională prin organizarea unui concert de muzică sufită persană, susținut de Ansamblul Yasna / Yasna Ensemble în data de 21 martie, la Sala Bizantină a Palatului Béhague – Ambasada României în Republica Franceză. Acesta a fost primul concert din turneul de lansare a albumului *Helhella*. Intitulat „Si loin si près / So Far So Close”, turneul a continuat cu două concerte, la Festivalul Babel Music XP 2023 de la Marsilia, pe 24 martie, și la Église Saint-Étienne de Jargeau, pe 26 martie.

24 martie / Întâlnire cu artiștii de bandă desenată Dodo Niță și Mircea Arapu, la sediul ICR Paris. Eveniment organizat în parteneriat cu Ambasada României la Paris. Cei doi maeștri contemporani din domeniul benzilor desenate s-au întâlnit cu publicul amator din Franța, manifestarea marcând 30 de ani de la alăturarea României la francofonia instituțională. Evenimentul a avut loc în contextul prezentații oficiale a primului timbru francez care îl are ca protagonist pe Pif (personaj de bandă desenată), în data de 23 martie 2023, cu ocazia Salonului filatelic din Paris. Desenatorul imaginii acestui timbru este Mircea Arapu, „părintele” lui Pif în versiunea ultimelor decenii. Dodo Niță, cunoscut pasionat de BD din România, a fost prezent pentru a se întâlni cu bedefilii pasionați de Tintin, în contextul apariției recente sale publicații *Tintin en Roumanie*, apărută la editura Revers.

28 martie / Recital de pian susținut de Andrei Vieru, la Théâtre Le Ranelagh din Paris. Evenimentul organizat în parteneriat cu Ambasada României la Paris a marcat Ziua Internațională a Francofoniei – sărbătorită în mod tradițional în luna martie în țările francofone –, dar și împlinirea a 30 de ani de la aderarea României la Francofonia

instituțională. În programul serii au figurat: *Variațiunile Diabelli* op.120 de Ludwig van Beethoven și *Lumea copiilor* de Anatol Vieru.

28-30 martie / Promovarea spectacolului de teatru *La femme adultère* de Vladimir Ghika, prezentat la la Église Notre-Dame du Rosaire, Église Notre-Dame des Champs și la Église Saint-Séverin, toate cele trei biserici fiind aflate în Paris. Evenimentul a avut loc cu ocazia împlinirii, în 2023, a 150 de ani de la nașterea lui Vladimir Ghika, a 100 de ani de la hirotonisire și a 10 ani de la beatificare. Piesa de teatru a fost adaptată de Paul de Larminat și Martine Loriau, pusă în scenă și regizată de Paul de Larminat, cu participarea actorilor Alain Pochet, Zsuzsanna Varkony și a percuționistului Stanislas Grimbert. Cele trei reprezentații ale spectacolului au avut loc pe 28 martie la Église Notre-Dame du Rosaire, pe 29 martie la Église Notre-Dame des Champs și pe 30 martie la Église Saint-Séverin. Proiectul i-a aparținut asociației SacréProd, dedicată evenimentelor artistice cu dimensiune religioasă.

27 martie – 1 aprilie / Participarea regizoarei Geo Dobă și a inițiatorului festivalului Animest, Mihai Mitrică, la Festivalul Internațional de Muzică&Cinema de la Marsilia. Regizoarea din România a fost prezentă în festival cu un scurtmetraj aflat încă în fază de producție, o coproducție româno-franceză. Mihai Mitrică a participat la evenimentul intitulat „Carte Blanche” (Cec în alb), în secțiunea „Invitații festivalului”, cu filmele *Ceva*, r.: Paul Mureșan și *Amok*, r.: Balazs Turai. Singurul festival din Europa consacrat exclusiv muzicii de film, Festivalul Internațional Music & Cinema de la Marsilia, inițial organizat la Aubagne, a ajuns la cea de-a XXIV-a ediție.

29 martie – 2 aprilie / Festivalul filmului românesc de la Nantes, ediția a doua, cu tema *România la intersecția culturilor*. ICR Paris a fost principalul partener al Centrului cultural franco-român de la Nantes (CCFRN) în organizarea celei de-a doua ediții a Festivalului de film românesc de la Nantes. Timp de patru zile, festivalul a propus publicului cinefil proiecții de film de lungmetraj și scurtmetraj, o sesiune de inițiere în limba română pentru copii, o proiecție și mărturia

⌄ ICR Paris, 29 martie - 2 aprilie 2023

Festivalul filmului românesc de la Nantes, ediția a II-a

unei realizatoare într-o școală de film din Nantes, două masterclassuri cu actrița Orsolya Moldovan (*R.M.N.*), realizatoarea Eva Pervolovici (*Delta Bucureștiului*) și cineastul franco-român Horea Lapteș. Filmele de lungmetraj prezentate în cadrul festivalului sunt exemple reușite ale diversității culturale din România: *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu, *Metronom*, r.: Alexandru Belc, *Miracol*, r.: Bogdan Apetri, *Un pas în urma serafimilor*, r.: Daniel Sandu, *Restul e tăcere* și *6,9 pe scara Richter*, r.: Nae Caranfil. Selecția a cuprins, de asemenea, o serie de producții ale studenților UNATC „I.L. Caragiale” din București și trei scurtmetraje realizate de regizori români contemporani: Bogdan Naumovici, Bogdan Mureșanu, Constantin Popescu. Punctul culminant al festivalului a fost evenimentul „Macaz/Ma case” din 30 martie, la Pol'n, care a făcut cunoscută diversitatea lingvistică a României printr-o serie de experiențe imersive în formă de monolog sau de performance, un adevărat patrimoniu cultural al minorităților lingvistice din România care locuiesc acum și în Franța. Din programul evenimentului au făcut parte

și o expoziție foto, o sesiune de scurtmetraje și un moment DJ set.

1-2 aprilie / Susținerea Festivalului RO-MANIA de la Villeneuve-Loubet, ediția a VI-a. Festivalului este organizat de Consutul Onorific al României de la Nisa împreună cu Primăria orașului. În cadrul programului, au fost proiectate filmele: *Miracol*, r.: Bogdan Apetri, *Mihai-Viteazul*, r.: Mihaela Miha, *Eroii de la Podul Jiului*, r.: Silviu Tripăduș, *Metronom*, r.: Alexandru Belc, *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu, *Domnișoara Christina*, r.: Alexandru Maftעי, *Scara*, r.: Vlad Păunescu. Maia Morgenstern a prezentat filmul *Mihai-Viteazul - Prințul de legendă intrat în istoria Europei*, în premieră absolută în Franța, alături de regizoarea Mihaela Miha. Selecția filmelor și moderarea dezbaterilor după proiecții au fost asigurate de cineastul Horea Lapteș. Programul festivalului a conținut și numeroase conferințe, dezbateri și mese rotunde la care au participat vicepreședintele Senatului, Sorin Cîmpeanu, Sergiu Nistor, consilier prezidențial pentru Cultură, Culte și Minorități Naționale, ministrul plenipotențiar - corespondent național pentru Francofonie, Amira Mihăilescu, secretarul de stat Lucian Rus, însărcinatul cu afaceri a.i. Sena Latif și secretarul de stat Traian Hristea. Masa rotundă a fost moderată de jurnalistul Pascal Gaymard.

5 aprilie - 3 mai / Expoziția multimedia „În spatele cortinei - Mici fragmente din magica lume a Mirunei Boruzescu, văzute prin ochii lui Dan Hayon”, la Galeria Macadam a ICR Paris. Proiectul a explorat viața și personalitatea artistei Miruna Boruzescu, scenografă și creatoare de costume franco-română. Fotografii Dan Hayon, prieten cu Miruna și Radu Boruzescu, a încercat să surprindă câteva detalii din lumea sa magică, detalii din spatele cortinei, prin fotografiile pe care le-a făcut în anii de prietenie și prin videoclipul intitulat „Miruna's Magical Mystery Tour”. Expoziția a cuprins 50 de fotografii de mici dimensiuni, fiecare dintre ele reflectând un aspect diferit al vieții și operei Mirunei Boruzescu. La vernisajul expoziției din 5 aprilie au participat personalități din lumea teatrului și a cinematografiei, artiști, fotografi, galeriști, printre care: regizorul Silviu Purcărește, Ștefan Mănculescu, arhitect-șef al Monumentelor Istorice al departamentelor Cantal, Correze și Haute-Loire, Cătălina Defta, arhitectă, colaboratoare la proiectul restaurării

Sălii Bizantine, Cleopatra Ciorca, mezzosoprană, Șerban Boureanu, fost director tehnic de la Théâtre de la Ville Paris și al Festivalului de la Avignon, Vasili Șirli, muzician și compozitor, Horea Lapteș, cineast, Petry Costin, arhitect și fost membru al formației Phoenix, Martine Ravache, eseistă, scriitoare și critic fotografic. Radu Borzescu a fost prezent atât la vernisaj, cât și la finisajul expoziției din data de 3 mai, la care a luat parte un public numeros, printre care regizorul și scriitorul Andrei Ujică, cineastul Horea Lapteș, actrița Anca Szönyi.

6 aprilie / Evenimentul muzical „Mandolina de la Lviv”, în interpretarea cuplului româno-francez de muzicieni Clara Cernat (vioară) – Thierry Huillet (pian) și a muzicianului Julien Martineau (mandolină), la Temple de Change din Lyon. În program a intervenit cu o înregistrare filmată și actrița Julie Depardieu. Prin acest proiect, Consulatul General al României la Lyon a marcat 30 de ani de când România a devenit membru cu drepturi depline al Francofoniei instituționale. În povestea muzicală și filosofică *Mandolina de la Lviv*, scrisă în 2021 de Clara Cernat, acțiunea este plasată în Ucraina. Secretul unei bătrâne case din Ucraina adăpostește, în podul său, amintirile unei mandoline italiene, ale unei viori din Bohemia și ale unei pălării tătărești. Acest pod este un punct de confluență către care curg emoții ce au traversat secolele oamenilor și destinele imperiilor, de la Ginghis Han la convulsii secolului XXI. Povestea, scrisă în limba franceză, a fost publicată în octombrie 2023 în Franța la Editions Privat – Jeunesse (Grupul Gallimard) și în România, la Editura Brumar Timișoara, în traducerea Mihaelei Pasat.

21-23 aprilie / Participare românească la Festival du Livre de Paris, la Grand Palais Éphémère. Proiect realizat în colaborare cu Centrul Național al Cărții (ICR), în parteneriat cu Ministerul Culturii, Ambasada României la Paris și Ambasada Republicii Moldova la Paris și Poșta Română. Participarea scriitorilor și traducătorilor români la ediția din 2023 a celui mai important eveniment internațional dedicat cărții din capitala Franței a avut motto-ul Roumanie – un pays qui se raconte / România – o țară care se povestește, iar standul României a beneficiat de o grafică apreciată de vizitatori, realizată de designerul Dan Dulău. Arhitectura programului a inclus peste 20 de evenimente,

construite în jurul celor mai recente volume românești traduse în limba franceză: de la romane și cărți de poezie, până la volume de nonficțiune și cărți de bandă desenată. În cadrul programului de la standul României, a avut loc o dezbatere pe teme ale literaturii române contemporane, la care a participat și președintele ICR, Liviu Jicman. Scriitoarea Adriana Babeți a fost unul dintre cei trei scriitori invitați la dezbateră „Du passé à la renaissance culturelle européenne” dedicată capitalelor culturale europene din 2023: Timișoara, Elefsina și Veszprém. De asemenea, România a beneficiat de prezența a patru autori pe estradele festivalului: Vladimir Cosma, Mircea Arapu, Arnaud Nebbache, Daniel Horia. La standul României, în topul celor mai vândute titluri s-au numărat: Mircea Arapu – *HapPIF 75 anniversary* (Vaillant), Vladimir Cosma – *Mes Mémoires* (Plon), Arnaud Nebbache – *Brâncuși contre Etats Unis* (Dargaud), Patrice Reyrier – *Cioran, un homme heureux* (Rivages), Stejărel Olaru – *Nadia Comaneci, dans l'œil de la police secrète* (Robert Laffont) și Gabriela Adameșteanu – *Une matinée perdue* (Gallimard). Partenerii media ai proiectului au fost Radio România Cultural, Literomania, Agenția Națională de Presă Agerpres.

9 mai – 23 iunie / Expoziția de fotografie „(I) Remember Europe”, semnată de Patricia Moroșan, la Galeria Macadam a ICR Paris. Curatori: Laura Serani și Niccolò Hébel. Au fost expuse 60 de lucrări, portrete din periplurile europene și viziunea artistei despre Europa ca joc personal al memoriei. În cadrul vernisajului, a fost prezentat și albumul omonim, prezentat în 2022 la Polycopies, salonul Paris Photo. Pentru proiectul „(I) Remember Europe”, Patricia Moroșan a călătorit în localități din șapte țări ale Europei Centrale și de Est (Estonia, Lituania, Belarus, Ucraina, Slovacia, Germania și Polonia) care, în diferite momente istorice, au fost considerate „centrul geografic al Europei”. Prezentat ca o călătorie fotografică care dezvăluie centrul ca o căutare existențială și ca o metaforă politică, „(I) Remember Europe” nu arată doar variabilitatea granițelor, ci și o poziționare emoțională în coordonatele care se definesc drept centrul geografic al Europei.

10-14 mai / Scriitoarea Irina Anghel, invitată la cea de-a 36-a ediție a Festival du premier roman de Chambéry. Scriitoarea Irina Anghel a fost

printre laureații ediției din acest an, cu romanul *Banchetul cerșetorilor*, publicat la editura Polirom 2022. De asemenea, traducătorii Florica și Jean-Louis Courriol au fost prezenți la festival și au participat la dezbateri alături de scriitoare. Festivalul de la Chambéry constituie o platformă europeană de promovare a literaturilor și autorilor încă netraduși, dar care promit printr-un prim roman excepțional.

17-23 mai / Participarea producătorului Radu Stancu la programul „Producers on the Move”, în perioada desfășurării Festivalului de film de la Cannes. Radu Stancu a fost selectat de către European Film Promotion (EFP) să participe în 2023 la acest program, alături de alți 19 producători din întreaga Europă, înainte și în timpul Festivalului de la Cannes. Grație evenimentelor, training-urilor, întâlnirilor și conferințelor organizate de EFP pentru producători la Cannes, producătorul Radu Stancu a avut ocazia de a-și consolida relația cu industria de film europeană și în același timp, de a fi la curent cu cele mai noi tendințe de pe piața europeană de film.

18 mai / Prelegerea „Cioran et Borges – un lien personnel et intellectuel”, dedicată scriitorilor Emil Cioran și Jorge Luis Borges, susținută de scriitoarea Alina Diaconu în Salonul Auriu al Hotel de Béhague. Eveniment organizat în parteneriat cu Ambasada României în Franța. A luat cuvântul în deschidere Sena Latif, însărcinat cu afaceri ad interim, care a prezentat-o pe scriitoarea Alina Diaconu, amintind parcursul său profesional, lucrări publicate și activitatea de jurnalist. Înainte de prelegere, a avut loc un moment de reculegere în memoria Mariei Kodama (văduva lui Borges), prietenă a Alinei Diaconu. Scriitoarea Alina Diaconu a avut o relație de prietenie cu Emil Cioran când ea locuia la Paris, urmată de o corespondență lungă între Argentina și Franța, iar pe Borges l-a cunoscut la Buenos Aires. În urma întâlnirilor sale cu cei doi scriitori, Alina Diaconu a scris cărțile *Jorge Luis Borges – Entretien avec Alina Diaconu* (editura Le capucin) și *Dragă Cioran – Cronica unei prietenii* (publicată la Editura Institutului Cultural Român, în 2020, în traducerea Gabrielei Banu, precum și în Italia, carte care s-a găsit la eveniment). În cadrul conferinței, scriitoarea Alina Diaconu a vorbit despre întâlnirile sale cu Emil Cioran în mansarda de pe strada Odéon, despre schim-

bul epistolar, despre conversațiile despre Jorge Luis Borges, Eugen Ionescu, Mircea Eliade, oferind astfel un caracter documentar acestor experiențe, despre relația dintre Emil Cioran și Jorge Luis Borges.

23-25 mai / Spectacolul *Trix Show*, regizat de Mihai Gruia Sandu, producție a Teatrului Național „Aureliu Manea” din Turda, Trix Show, prezentat la Angoulême. Institutul Cultural Român de la Paris a fost principalul partener al acestui proiect care s-a derulat în două etape: un spectacol *commedia dell'arte*, derulat în fața publicului sosit la Jardin Vert d'Angoulême, teatru în aer liber, și prezentarea a două ateliere de teatru (clovni) în cadrul a două instituții de învățământ elementar din același oraș. Partener al acestui demers cultural și educațional a fost Comité des jumelages d'Angoulême, orașul fiind înfrățit cu Turda încă din 1994. Spectacolul derulat în Jardin vert a fost programat în cadrul manifestărilor dedicate Lunii Europei, *Joli mois de l'Europe*. În data de 25 mai, actorii trupei s-au deplasat în două școli elementare din Angoulême, unde au prezentat copiilor ateliere de teatru, interacționând cu aceștia, învățându-i tehnici simple ale meseriei de actor, dar și cuvinte și expresii în limba română.

24 mai / Spectacolul și expoziția „Restitutio Cantemir”, în sala bizantină a Hôtel de Béhague, Paris. ICR Paris a organizat, în parteneriat cu ComputerLand (partener principal), Arhivele Naționale ale României, Academia Română, Academia de Științe a Moldovei și Muzeul Național al Literaturii Române, sub patronajul Ministerului român al Culturii, etapa pariziană a turneului european al Ansamblului Cameral de Muzică Veche „Anton Pann”, din București. Spectacolul și expoziția conexă au fost parte a unui amplu proiect care s-a desfășurat pe toată durata anului 2023 – Anul Cultural Dimitrie Cantemir –, cu ocazia aniversării a 350 de ani de la nașterea marelui principe și cărturar Dimitrie Cantemir (1673-1723). În cadrul concertului au fost interpretate șapte compoziții muzicale despre care se cunoaște cu certitudine că au fost create de Dimitrie Cantemir. Compozițiile au fost preluate din lucrarea sa *Cartea Științei Muzicii după forma literelor* și au fost contextualizate sonor cu ajutorul muzicienilor-cercetători din Ansamblul Cameral de Muzică Veche „Anton Pann” și muzicieni invitați din SUA,

⌵ **ICR Paris, 24 mai 2023**
 Expoziția „Restitutio Cantemir”,
 la Hôtel de Béhague, Paris

Canada, Turcia și Liban. Concertul a fost parte a unui proiect demarat de ComputerLand România în parteneriat cu Institutul Cultural Român, prin reprezentanțele sale din străinătate, fiind prezentat și la Cracovia, Berlin, Bruxelles. Concertul de la Paris a strâns în jurul acestui concert de muzică veche un public interesat, numeros, fidel și atent cunoscător al muzicii interpretate de cei opt membri ai ansamblului. Pe scenă au urcat, împreună cu instrumentele lor extrem de rare, muzicienii: Constantin Răileanu, Alexandru Stoica, Andrei Nițescu, Sabin Penea, Ghassan Bouz, Ziya Tabassian, Emmanuel Hovhanissyan și Murat

Tokac. Regizor de sunet: Leonidas Palaskas, unul dintre cei mai buni sunetiști din Europa. Unicitatea spectacolului a fost dată de utilizarea instrumentelor și a interpretării specifice perioadei, alături de imaginea lui Dimitrie Cantemir, o hologramă care a animat concertul. Expoziția foto-documentară a inclus imagini după documente și artefacte din perioada vieții lui Dimitrie Cantemir, mai exact din secolele XVII-XVIII, fiind organizată de către Arhivele Naționale ale României, în parteneriat cu Academia Română, Academia de Științe a Moldovei și Muzeul Național al Literaturii Române.

24 mai / Lansarea DVD-ului *Radio Metronom* în Franța. ICR Paris a contribuit la promovarea DVD-ului prin organizarea unui joc-concurs

cu premii pe pagina Facebook. Materialul conține un interviu cu regizorul Alexandru Belc, o analiză a contextului istoric și analiza unor secvențe, realizată de Traian Sandu, istoric specializat în totalitarism în Europa Centrală. Pentru a câștiga unul din cele cinci DVD-uri puse la dispoziție de Pyramide Video, participanții a trebuit să răspundă corect la o întrebare. De asemenea, ICR Paris a pus la dispoziție spații ale sale pentru filmarea intervenției istoricului Traian Sandu. Parteneri: UniversCiné, Cinéfeel, Canal Vod, Potemkine, Thierry Videau, Midralgar, alături de Pyramide YoVidéo, distribuitorul filmului *Metronom* în Franța.

30 mai - 4 iunie / Expoziția „Génica Athanasiou: muză și parteneră a lui Antonin Artaud” prezentată la Festivalul „Sound of Silent” – Festival International du Film Muet de Chartres. ICR Paris a susținut participarea Muzeului Național al Literaturii Române (MNLR) la prima ediție a festivalului pentru prezentarea expoziției „Génica Athanasiou: muză și parteneră a lui Antonin Artaud”. În cadrul „Sound of Silent”, au fost organizate o serie de conferințe sub egida Editurii Gallimard și dedicate lui Jean Grémillon, având ca temă relația lui Antonin Artaud cu cinematografia. În acest context, un tribut special a fost adus Génicai Athanasiou. Proiectul s-a înscris în seria de evenimente organizate pentru punerea în valoare a 30 de ani de când România a aderat la Francofonia instituțională. Muzeul Național al Literaturii a editat albumul *Génica Athanasiou – viața pasionantă a unei românce în avangarda pariziană*, prima publicație

bilingvă dedicată actriței și care conține viața de scenă și viața privată a Génicai Athanasiou, lucrări ale unor artiști contemporani români și francezi, lucrări inspirate de personalitatea ei, imagini cu obiecte originale. Lucrarea este îngrijită de cercetătoarea franceză Laurence Meiffret, curator al expoziției mai sus amintite. Cele 24 de panouri canvas de mari dimensiuni au fost expuse pe toată durata festivalului.

4 iunie / „5 minute de istorie” – Tratatul de la Trianon. Proiectul online a constat în postarea pe rețelele sociale a unui episod din seria de filme „5 minute de istorie”, realizată de TVR, avându-l ca invitat pe istoricul Adrian Cioroianu. Episodul a avut ca temă Tratatul de la Trianon, explicat în cinci minute, în limba română. Postarea a fost însoțită de traducerea în limba franceză.

⇨ **ICR Paris, 24 mai 2023**

Lansarea DVD-ului *Radio Metronom* în Franța

« ICR Paris, 30 mai - 4 iunie 2023

Expoziția „Génica Athanasiou: muză și parteneră a lui Antonin Artaud” prezentată la Festivalul „Sound of Silent” – Festival International du Film Muet de Chartres

« ICR Paris, 1 decembrie 2023

Spectacolul *Jocuri, vorbe, greieri...*, r.: Silviu Purcărete, al Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu, prezentat la Théâtre de la Ville – Espace Cardin din Paris © Andrei Văleanu

13 iunie / Conferința „Oameni care unesc națiuni – Anghel Saligny, un inginer român de excepție, de origine franceză și poloneză”, susținută de cercetătoarea și scriitoarea Dănuța Roman, la sediul reprezentanței. Dănuța Roman, prim-vicepreședinte al Asociației Dom Polski, din București, a vorbit publicului francez interesat de cultura și imaginarul românesc despre felul în care inginerul Saligny a rămas în memoria și geografia celor trei țări – România, Polonia și Franța – prin realizările sale, ilustrându-și prelegerea cu imagini și documente inedite despre ilustrul inginer român. Conferința, desfășurată în limba franceză, a fost parte a unui turneu de conferințe în Hexagon care a cuprins prezentări similare la Institutul Polonez, la biblioteca poloneză etc. Dănuța Roman este scriitoare, eseistă, publicistă și traducătoare cu origini poloneze. Este doctor în filosofie al Universității București. Este expert în comunicare socială, minorități și relații interculturale, distinsă cu titlul de Ambasador al Păcii, conferit de Federația Internațională pentru Pacea Lumii (Seul, 2006).

15-18 iunie / Dezbateri și masă rotundă despre istoria artei și arhitectura exterioară în Europa Centrală și de Est. ICR Paris a susținut evenimentele academice având ca tematică istoria artei și arhitectură, după cum urmează: pe 15 iunie, au avut loc sesiunea de dezbateri la Campusul Condorcet al École des Hautes Études en Sciences Sociales (EHESS), cu titlul „Arhitectura urbană și naturile europene (secolurile XVIII-XX) / L'architecture urbaine et les natures européennes (XVIIIe-XXe siècles)” și o masă rotundă la Centrul Chastel, Sorbona, despre arta și arhitectura exterioară în Europa Centrală și de Est, în cadrul cărora arh. Cristina Woinaroski a susținut o prelegere despre Parcul Ioanid din București; pe 17 și 18 iunie, au avut a loc întreveneri pe marginea proiectului despre arhitectura brâncovenească, coordonat de Simona Gîrleanu, cercetător în istoria artei, în colaborare cu Centrul Koyré și UNArte București. Pe durata manifestărilor academice, specialiști invitați din Franța, România și Polonia au susținut prelegeri în limbile engleză și franceză despre parcuri, grădini și arhitectura exterioară a Europei.

20-21 iunie / Colocviul „Memorie și istorie în opera lui Emil Cioran”, la Universitatea de la Strasbourg. ICR Paris a susținut participarea

românească în cadrul colocviului organizat de Universitatea de la Strasbourg, prin CHER (Departamentul de cultură și istorie în spațiul român). Participanți: Ciprian Vâlcă (Universitatea Aurel Vlaicu, Arad), care a susținut prelegerea cu titlul „Istorie și declin în scrierile franceze ale lui Cioran”, Gilda Vâlcă (Universitatea Tibiscus, Timișoara), pentru susținerea prelegerii cu titlul „Rațiune, imaginație, nebunie în opera românească a lui Cioran” și Simona Constantinovici (Universitatea de Vest din Timișoara), pentru susținerea prelegerii cu titlul „Delicatețea limbajului la Cioran”. Colocviul s-a bucurat de participare internațională, invitații fiind din România, Germania, Portugalia, Brazilia, Japonia, Statele Unite ale Americii, Coreea de Sud, Argentina, Italia, Mexic, Polonia.

27 iunie - 28 august / Expoziția „BORANGIC. La soie dans la tradition vestimentaire roumaine / Mătasea în tradiția vestimentară românească”, la Galeria Macadam a ICR Paris. Vernisajul a avut loc în prezența reprezentanților Muzeului Olteniei din Craiova și a asociației culturale Arche culturelle. Curatoarea expoziției a fost Roxana Deca, muzeograf la Muzeul Olteniei Craiova, iar scenografia a fost semnată de Doina Marian și Teodora Leu. Expoziția a fost prezentată cu ocazia Zilei internaționale a lei și a fost realizată la inițiativa Muzeului Olteniei din Craiova, în parteneriat cu asociația culturală Arche Culturelle și ICR Paris, fiind dedicată istoriei firului de borangic și a sericiculturii în România, precum și rolului pe care țesătura de borangic l-a avut în tradiția vestimentară românească, accentuând caracterul său de element specific zonal și de rafinament în costumul de sărbătoare din Oltenia și Muntenia. Expoziția a prezentat, astfel, o serie de elemente de artă vestimentară tradițional românească (maramă, cămăși cu altiță, costum popular de sărbătoare) și alte textile tradiționale (batiste, ștergere) realizate din și cu borangic. Alături de acestea au fost expuse panouri cu fotografii de arhivă de la Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brâiloiu” din București și informații despre sericicultura practică în România. Expoziția a cuprins și proiecția unui film realizat de Muzeul Olteniei Craiova, care prezintă în detaliu imagini cu motive și elemente tradiționale utilizate în obiectele vestimentare din colecția muzeului. Elementele expoziției au fost dispuse în spațiul Galeriei Macadam într-o scenografie minimalistă, care să încurajeze o explorare atentă a obiectelor de vestimentație – maramă au fost așezate în așa fel încât să se poată observa în întregime, două

costume au fost expuse „deconstruit” pentru a putea vedea elementele lor constitutive, filmul realizat de către Muzeul Olteniei Craiova a arătat la o scară mare elemente de detaliu de pe vestimentație.

1 iulie / Seara literară și cinematografică „Evocând-o pe Aurora Cornu”, cu scriitorul Pierre Cormary și invitații săi, în Sala de conferințe a ICR Paris. Eveniment organizat în colaborare cu Ambasada României în Franța, Clubul literar Cosmose și asociația culturală Arche Culturelle de la Paris, care au propus organizarea unei seri literare și cinematografice de evocare a figurii Aurorei Cornu, scriitoare, actriță și regizoare de film, sub genericul „Evocând-o pe Aurora Cornu, cu scriitorul Pierre Cormary și invitații săi”. Invitatul serii a fost scriitorul Pierre Cormary, autor al cărții *Aurora Cornu*, apărută la editura franceză Unicité, în 2022, și care a prezentat volumul și a evocat legătura extraordinară pe care a avut-o cu Aurora Cornu. Alți trei invitați s-au alăturat scriitorului Pierre Cormary pentru a dialoga în jurul a trei axe tematice: Cristina Hermeziu, jurnalistă literară ce a scris despre Pierre Cormary și Aurora Cornu, pentru secțiunea „Ficțiune”, Daniela Iancu, curatoare expoziții, Université Paris-Est Créteil (UPEC), prietenă apropiată a Aurorei Cornu, pentru „Mărturii biografice” și Sam Azuly, cineast și profesor de cinema și de filozofie, pentru secțiunea „Cinema”. Pierre Cormary și Sam Azuly au dialogat pe baza unor fragmente din filmele *Le genou de Claire* (Éric Rohmer) și *Bilocation* (1973), realizat de Aurora Cornu. Moderatoarea a fost Irina Enache Vic, filolog în spaniolă și franceză și doctorandă specializată în literatură contemporană.

20 iulie / Proiectul „Timișoara – Venise – Paris. Coup de projecteur sur les événements phares de l’Institut Culturel Roumain”, la sediul reprezentanței. Conferința i-a avut ca invitați pe președintele ICR, Liviu Jicman și pe Emil Ivănescu, curator al proiectului „Acum-Aici-Acolo” / „Now Here There”, care a reprezentat România la cea de-a XVIII-a ediție a Bienalei Internaționale de Arhitectură de la Veneția. Moderatoarea dialogului a fost Mihaela Dedeoglu, jurnalistă și realizatoarea emisiunii Zebra la RFI România. Tema conferinței a fost legată de programele-far pe care Institutul Cultural Român le-a sprijinit în acest an: Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023, participarea României la Bienala

de Arhitectură de la Veneția, evenimente dedicate sărbătoririi a celor 30 de ani de la aderarea României la Francofonia instituțională.

21-29 iulie / Participarea poetului Daniel Corbu la Festivalul de poezie „Voix Vive” de la Sète. În cadrul unei rezidențe literare la acest festival, poetul Daniel Corbu a prezentat zilnic propria creație poetică în limba franceză, într-o serie de evenimente de lecturi-dezbateri, lecturi pe una sau mai multe voci, lecturi muzicale și sesiuni de autografe la *Marché du livre et de la poésie* și *La Place du livre*. La cea de-a 26-a ediție a Festivalul de Poezie de la Sète, Daniel Corbu a lecturat poezii din noul său volum de poezie, *Conseils pour tromper les ténèbres*, apărut la Jacques André Editeur, Marseille (2023) și poezii din volumele anterioare, una dintre acestea fiind publicată chiar în antologia festivalului. Tema ediției a fost „Poezia, calea păcii”; autorii invitați au fost nume mari și voci emergente ale poeziei mediteraneene, reprezentative pentru toate tendințele poeziei contemporane.

28 august / Ziua Limbii Române: proiecția filmului *România neîmblânzită*, r.: Tom Barton-Humphreys, la sediul reprezentanței. ICR Paris a sărbătorit Ziua Limbii Române la 30 de ani de la aderarea României la Francofonia instituțională, prin organizarea unei proiecții a filmului documentar *România neîmblânzită*, r.: Tom Barton-Humphreys, după un scenariu de Alex Păun (subtitrare în limba engleză), la Sala de conferințe a ICR Paris, și vizitarea expoziției „Boranic” din Galeria Macadam a reprezentanței. Versiunea în limba română a filmului *România neîmblânzită* îl are ca narator pe actorul Victor Rebengiuc. Publicul prezent la proiecția filmului a avut șansa de a vizita expoziția „Boranic” înainte de a fi itinerată la Consiliul Europei de la Strasbourg pentru marcarea a 30 de ani de când România a aderat la această instituție cu vocație internațională.

5 septembrie / Dezbateră „Juifs de Roumanie: de la Seconde Guerre mondiale à l’ère communiste / Evrei din România: de la al Doilea Război Mondial la epoca comunistă”. Institutul Cultural Român de la Paris a continuat parteneriatul cu Mémorial dela Shoah, fiind

CYCLE
PATRIMOINE

2e édition

Les manoirs de Roumanie

un patrimoine à sauvegarder

vernissage
jeudi 14 septembre
à partir de 19h

EXPO
de 14.09
à 05.10

INSTITUT CULTUREL ROUMAIN
1 RUE DE L'EXPOSITION
75007 PARIS
du lundi au vendredi 10h – 18h

partener al evenimentului care a avut loc la Auditoriumul Edmond J.Safra de la Mémorial de la Shoah, organizat cu ocazia apariției cărților: *Les Exportés* (Exportații) de Sonia Devillers, Editura J'ai lu, 2023; *Mes pas dans leurs ombres* (Pașii mei în umbra lor) de Lionel Duroy, Editura Miallet-Barrault, 2023; *La Shoah en Roumanie. Destruction et survie des Juifs et des Roms sous le régime Antonescu, 1940-1944* (Holocaustul în România. Distrugerea și supraviețuirea evreilor și romilor sub regimul Antonescu, 1940-1944) de Radu Ioanid, Editura CNRS, 2023. Au intervenit în dezbatere: Sonia Devillers, Lionel Duroy, Radu Ioanid. Moderator: Valérie Lehoux, redactor-șef al revistei *Télérama*.

14-28 septembrie / Expoziția „Les manoirs de Roumanie / Conace din România” și conferința „Explorări ale patrimoniului românesc”, la sediul ICR Paris. Eveniment organizat în colaborare cu Pro Patrimonio France. Expoziția a fost găzduită de Galeria Macadam a ICR Paris, iar conferința cu tema „Explorarea patrimoniului român” a avut loc în data de 20 septembrie la Sala de conferințe a ICR Paris. Evenimentele s-au desfășurat cu ocazia Zilelor Europene ale Patrimoniului (17 și 18 septembrie) și au continuat programul, de colaborare cu Pro Patrimonio France, început în 2022, de punere în valoare a patrimoniului arhitectural din România. Participanții la conferință au fost: Caroline d'Assay, restauratoare de lucrări de artă, curatoarea proiectului și președinta Asociației Pro Patrimonio France; Cristina Sucală, arhitect; Paul Stăncioiu, arhitect de patrimoniu și președintele Ligii Studenților din

⌵ ICR Paris, 14-28 septembrie 2023

Expoziția „Les manoirs de Roumanie / Conace din România”
și conferința „Explorări ale patrimoniului românesc”

Franța LSRS. Ediția din 2023 a avut ca temă protejarea, conservarea și reutilizarea vechilor conace românești. Această tipologie arhitecturală – care corespundeau în trecut reședințelor rurale ale familiilor înstărite – au fost total discreditate în perioada comunistă și, ca urmare, și-au pierdut legitimitatea în ochii publicului larg. În prezent, aceste locuri, când nu au dispărut sau când nu se află într-o stare irecuperabilă, au nevoie de restaurare.

27-30 septembrie / Deplasarea în România a echipei de producție a filmului *Brâncuși*. ICR Paris, împreună cu Ambasada României în Franța, a susținut deplasarea la Timișoara a echipei de producție formată din Alain Henry Fleischer, Sylvain Guillaume Briend, Bertrand Scalabre și Sebastien Cabour, pentru realizarea unui important film documentar despre viața și opera lui Constantin Brâncuși. Realizarea filmului a fost prilejuită de Retrospectiva *Brâncuși*, programată să aibă loc în aprilie 2024, la Muzeul Național de Artă Modernă – Centrul Pompidou din Paris. În perioada 3-5 iulie, filmările au avut loc în orașele București, Craiova și Târgu Jiu, iar între 27 și 30 septembrie, la Muzeul Național de Artă din Timișoara, care a organizat o amplă expoziție dedicată lui Constantin Brâncuși, intitulată „Brâncuși: surse românești și perspective universale”, în cadrul programului „Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii”. Retrospectiva *Brâncuși* de la Centre Pompidou va fi un eveniment cultural major al anului 2024, iar filmul de referință despre Brâncuși va fi difuzat pe canalul de televiziune ARTE și la Centrul Pompidou.

1-17 octombrie / Bestiarul românesc, evocat de tinerii artiști plastici români la Galeria 59 Rivoli din Paris. ICR Paris a susținut participarea românească în cadrul proiectului de prezentare a expoziției de artă contemporană „Bestiarul românesc” ce a avut loc la Galeria 59 Rivoli, prin găzduirea a trei persoane la rezidențele reprezentanței din cadrul Ambasadei României în Franța, în perioada 1-9 octombrie 2023, respectiv a lui Cristian Cojanu, curator expoziție și președinte 1001 ARTE, Alexandra Cojanu, coordonatoare documentare proiect și vicepreședinte 1001 ARTE și Radu Carp, artist plastic. Artiști expozanți: 20 de artiști români emergenți, dintre care prezenți la vernisaj: Radu Carp,

Alexandru Rangă, Irina Tănase, Bianca Ferăstrău, Mihai Colțofean, Nicolae Romanițan. Curatorul expoziției a fost Cristian Cojanu, președinte 1001 ARTE, iar coordonatoarea pe parte de documentare proiect: Alexandra Cojanu, vicepreședinte 1001 ARTE. Expoziția a făcut parte din a doua ediție a programului de schimb cultural Franța-România organizat de asociațiile non-profit 59 Rivoli (Paris) și 1001 ARTE (București), în care participă peste 20 de artiști români, 30 de artiști francezi, și o echipă media. Artiștii români și francezi participă, în perioada 2023-2024, la două expoziții în două galerii centrale de artă contemporană, din Paris (59 Rivoli) și București (1001 ARTE). În cadrul programului de schimb cultural organizat de cele două asociații non-profit, artiștii plastici francezi au mers la rândul lor la București, în noiembrie 2023, iar în aprilie 2024, 1001 ARTE va organiza la București o expoziție colectivă cu artiștii de la 59 Rivoli. La Paris, au fost prezenți la vernisaj și pe toată durata expoziției: Cristian Cojanu, Alexandra Cojanu și o selecție de artiști români: Radu Carp, Alexandru Rangă, Irina Tănase, Bianca Ferăstrău, Mihai Colțofean, Nicolae Romanițan, echipei alăturându-se Ciprian Furtună, coordonator logistic. Din echipa de proiect au făcut parte: George Bodocan, cunoscut artist plastic român rezident în Franța, Benterez, Beaver, Bogdan Mateiaș Theodor Grigoraș, Ion Bărlădeanu, Ana Bănică, Vali Chincișan, Aurel Vlad. Expoziția a cuprins peste 60 de lucrări de pictură, desen, sculptură, colaj sau new media ce abordează problematici actuale. Edițiile succesive (cu artiști noi) au marcat migrarea temelor religioase și sociale către teme de mediu, comunitate, transumanist sau bioetic. Prin acest proiect, ICR Paris a susținut și promovat prezența tinerilor artiști români emergenți, grupați în jurul Colectivului de artiști 1001 ART din București, într-un proiect cultural de schimb artistic între România și Franța, realizat în oglindă și menit să crească vizibilitatea, promovarea și dezvoltarea tinerilor artiști emergenți.

9 octombrie – 20 noiembrie / Festivalul Internațional Rencontres Musicales ENESCO. Institutul Cultural Român de la Paris și Societatea Muzicală Franceză „George Enescu”, cu sprijinul SEAM, în parteneriat cu Ambasada României la Paris și sub înaltul patronaj al Delegației României pe lângă UNESCO, Paris, au organizat cea de-a zecea ediție a festivalului și concursului muzical „Rencontres Musicales Enesco /

⇨ ICR Paris, 9 octombrie - 20 noiembrie 2023

Festivalul Internațional „Rencontres Musicales Enesco” la Paris

Întâlnirile Muzicale Enesco”, în perioada 9-20 octombrie și în data de 20 noiembrie 2023, în diverse săli din Paris. La această ediție aniversară, intitulată Enesco și muzica lumii, răspunzând invitației organizatorilor și a Institutului Cultural Român, Cvartetul Varèse a concertat la Paris în 9 octombrie, la Espace Bernanos, Auditorium. În 13 octombrie, în același spațiu, a avut loc, în parteneriat și cu Asociația Româno-Italiană ProPatria, concertul susținut de violonista Irina Mureșanu, câștigătoare a Bursei George Enescu 2023, acordată de Institutul Cultural Român, și de pianista Dana Ciocărlie. Evenimentul este conceput ca un festival de mu-

zică franceză și românească din secolele XX și XXI, sub egida căruia s-au desfășurat, între 16 și 20 octombrie, Concursul internațional de artă vocală „Georges Enesco” care are două secțiuni: „Tineri cântăreți profesioniști” și „Mari amatori de artă vocală”. Probele eliminatorii și semifinala concursului au avut loc la Conservatorul Rahmaninov și la Sala Bernanos între 16 și 19 octombrie. Finala secțiunii „Tineri Cântăreți Profesioniști” a Concursului de Canto Georges Enesco s-a desfășurat în 20 octombrie cu acompaniamentul Orchestrei Colonne, istoric legată de numele lui George Enescu, deoarece în 1899 aceasta a cântat în premieră la Paris Poema Română a tânărului compozitor Enescu. Dirijor a fost Maestrul Pierre-Michel Durand. În cadrul festivalului, au avut loc Gala Laureatilor Concursului de Canto Georges Enesco din Paris și a Concursului Instrumental și de Compoziție George Enescu de la București, organizate în data de 20 noiembrie, în parteneriat cu prestigiosul Automobil Club de France, care a pus la dispoziție sala de concerte și saloanele de primire pentru acest important eveniment muzical, într-o colaborare reînnoită pentru a patra oară. Invitată la Gala Laureatilor a fost pianista Adela Liculescu. Cele unsprezece premii acordate în cadrul competiției de canto Georges Enesco 2023 au însumat 16.500 de euro și au fost jurizate de soprana Leontina Văduva (președinta juriului), mezzosoprana Viorica Cortez, Mihai Irimia – directorul Operei din Brașov, Marc Korovitch – directorul muzical al orchestrei Colonne, Herve Olean – artist liric și vicepreședinte al Asociației J. Massenet, Henri Nafilyan – compozitor și membru al Consiliului de Administrație al SEAM, Bettina Brentano – directoare a agenției artistice Adagio-Artists, Jerome Gay – director al Operei din Toulon și președinte al Génération Opéra, Christophe Ghristi – director al Teatrului Capitol Toulouse, Julien Benhamou – director muzical al Festivalului Aix-Provence și Eric Rouchaud – director al Teatrului Imperial Compiègne. Soprana Gina Gloria Tronel a fost desemnată de juriul concursului câștigătoarea Mareleui Premiu „George Enescu”, în valoare de 3.000 de euro, acordat de Institutul Cultural Român pentru cea mai bună interpretare a unei melodii de George Enescu. Societatea muzicală franceză „Georges Enesco” și Asociația Noesis, prin finanțare SEAM – Societatea editorilor și autorilor de muzică din Franța au acordat Marele Premiu „Opera” (2.500 euro) sopranei Alexandra Zamfira, al doilea Mare Premiu „Opera” (2.000 euro) sopranei Anara Khassenova, al treilea Mare Premiu „Opera” (1.500 euro) mezzosopranei Lauriane Trégan-Marcuz și Marele Premiu „Muzica Contemporană” (2.500 euro) mezzosopranei

⇨ ICR Paris, 9-13 octombrie 2023

Prezentarea expoziției „Borangic. Mătasea în tradiția vestimentară românească”

Léotine Maridat-Zimmerlin. Premiul „Rol sau Concert” la Opera din Brașov a fost oferit laureatului ales de Mihai Irimia, director artistic al Operei din Brașov, și i-a revenit, de asemenea, sopranei Gina Gloria Tronel. Premiul special „Jules Massenet” a fost acordat de Asociația „Jules Massenet” mezzo-sopranei Annouk Jobic, Marele Premiu „Viorica Cortez” – sopranei Alexandra Zamfira, Premiul special „Leontina Văduva” – sopranei Bianca Manole, Premiul special al compozitorului Henry Nafilyan – sopranei Anais Merlin și Premiu special, acordat mezzo-sopranei Léotine Maridat-Zimmerlin, au fost acordate de Génération Opéra (Centrul francez de formare a artiștilor lirici), fiecare în valoare de 1 000 de euro.

9-13 octombrie / Prezentarea expoziției „Borangic. Mătasea în tradiția vestimentară românească” în foaierea Consiliului Europei de la Strasbourg. Curatoare: Roxana Deca, muzeograf la Muzeul Olteniei Craiova. scenografia expoziției: Doina Marian și Teodora Leu, design grafic vizualuri expoziționale: Teodora Leu. Vernisajul a avut loc pe 10 octombrie, în prezența oficialilor români și ai Adunării Parlamentare

a Consiliului Europei, ai Muzeului Olteniei din Craiova, ai asociației culturale Arche culturelle și ai ICR Paris. Expoziția, realizată la inițiativa Muzeului Olteniei din Craiova, în parteneriat cu Societatea culturală Arche Culturelle și ICR Paris, a fost dedicată istoriei firului de borangic și a sericulturii în România, precum și rolului pe care țesătura de borangic l-a avut în tradiția vestimentară românească, accentuând caracterul său de element specific zonal și de rafinament în costumul de sărbătoare din Oltenia și Muntenia.

12-30 octombrie / Proiectul expozițional „Les Muses”, al artistei Iulia Șchiopu, curatoriat de Cristina Simion, la Galeria MACADAM. Evenimentul a avut loc în parteneriat cu Tiny Griffon Gallery gem. U.G. haftungsbeschränkt, reprezentată de Cristina Simion, curatoarea expoziției. Au fost expuse 20 de lucrări, inclusiv trei lucrări mix media realizate pentru volumul al treilea de poezie semnat Radu Bata. Lucrările prezentate în expoziție au provenit din Brașov – din colecția personală a artistei, din Nürnberg, din Elveția și din Franța. „Les Muses” este constituită dintr-o serie de lucrări dedicate femeilor ca sursă de inspirație, păstrătoare ale tradiției și ale simbolurilor modernității deopotrivă. Titlul este inspirat de lucrarea *Muza*, care apare pe cel de-al treilea volum *Le Blues Roumain* – antologie de poezie realizată de Radu Bata.

15-21 octombrie / Săptămâna filmului românesc de la Nisa, ediția a XV-a, la Cinematograful „Jean-Paul Belmondo” din Nisa. Festivalul a fost organizat de Consulatul onorific al României la Nisa, în parteneriat cu Consiliul General al Departamentului Alpes Maritimes, Centrul Național al Cinematografiei și Uniunea Cineaștilor din România. Evenimentul a avut deschiderea oficială în data de 15 octombrie, cu un cocktail oferit de consulul onorific Stefan de Faÿ. Fiecare seară a oferit publicului larg filme ce au fost prezentate de cineastul Horia Lapteș și dezbătute alături de public și invitați. Lista filmelor: *Libertate*, r.: Tudor Giurgiu (2023), *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu (2022); *Radio Metronom*, r.: Alexandru Belc (2023); *Insula*, r.: Anca Damian (animație, 2022); *Spre nord*, r.: Mihai Mincan (2022); *Nunți, botezuri, înmormântări*, r.: Alexandru Lustig (2022); *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu (2022). ICR Paris a fost partener al proiectului.

2-30 noiembrie / Expoziție aniversară retrospectivă Christian Parasciv, „Quand on est roumain on est français / Quand on est français on est roumain”, la Galeria Macadam a ICR Paris. Vernisajul din 2 noiembrie a prilejuit o dublă aniversare: binecunoscutul artist român a împlinit 70 de ani și 45 de ani de activitate, având în palmares multiple premii importante, lucrări prezente în colecții publice și muzee și o bogată activitate artistică și expozițională. Expoziția a conținut 31 de lucrări și un corp de cinci lucrări de mici dimensiuni, realizate în majoritate în tehnica pictură în ulei, celelalte fiind realizate în diferite tehnici: ceramică, ulei și chirpici pe pânză, ulei pe lemn, covată și led, colaj.

8 noiembrie / Concertul „Rhythmes de jazz à Paris / Ritmuri de Jazz românesc la Paris”, în Sala Bizantină a Palais Béhague. Eveniment organizat împreună cu Ambasada României în Franța, cu ocazia alegerii în calitate de președinte al celei de-a 42-a Conferințe UNESCO a E.S. doamna Simona-Mirela Miculescu, ambasador extraordinar și plenipotențiar, delegat permanent al României pe lângă UNESCO. Au interpretat: Sorina Rotaru (voce), Cătălin Răducanu (pian), Oleg Lascu (contrabas), Nadia Trohin (voce), Mircea Tiberian (pian). Evenimentul a fost un moment istoric pentru România, fiind pentru prima dată când

președinția Conferinței Generale a UNESCO a revenit României, E.S. doamna Simona-Mirela Miculescu fiind prima președintă femeie din istoria României care deține acest mandat extrem de important, având în coordonare și al cincilea președinte femeie (din 44 de președinți, inclusiv) din istoria deținerii funcției de președinte al Conferinței Generale a UNESCO. Cu o zi înainte, la 7 noiembrie, concertul de jazz a avut loc la UNESCO și a fost organizat de Delegația Permanentă a României pe lângă UNESCO. Muzicieni români renumiți la nivel internațional au fost invitați să interpreteze un repertoriu internațional ce a inclus piese românești și franceze.

10-13 noiembrie / Anca Poterașu Gallery și Jecza Gallery la Paris Photo 2023. ICR Paris a susținut participarea Anca Poterașu Gallery (București) și Jecza Gallery (Timișoara) în Secțiunea Principală a Târgului de fotografie Paris Photo, în perioada 10-13 noiembrie, la Grand Palais Ephemère Paris. Anca Poterașu Gallery a prezentat expoziția artistului Matei Bejenaru, care a cuprins în premieră fotografiile din seria „Modele”. Jecza Gallery a expus lucrări ale artiștilor Pusha Petrov, Paul Neagu, Anca Munteanu Rîmnic, Miklos Erdely. La acest târg cu mii de vizitatori au participat reprezentanți ai celor mai importante colecții publice din Europa, curatori, directori de muzee și instituții culturale din peste 20 de țări.

12-26 noiembrie / Ateliere de patrimoniu pentru elevii Școlii Românești din Paris. Asociația RO Solidaritate, în colaborare cu Fundația ProPatrimonio România, Asociația ProPatrimonio Franța, ARTEES Artees/Art et Art-thérapie, Școala Românească din Paris și ICR Paris, a organizat proiectul „Educație pentru patrimoniu în diaspora”, la Sala de conferințe a ICR Paris, sub forma unor ateliere despre patrimoniul material și imaterial adresat copiilor care urmau cursurile de limba și civilizație române ale Școlii Românești de la Paris. Proiectul a fost finanțat de Departamentul României de Pretutindeni din cadrul Guvernului României. Atelierele au fost menite să familiarizeze copiii români din Franța cu patrimoniul românesc, atât cel material (precum casa bunicii, biserica satului, șura, casa boierului, conacele, culele și castelele), cât și cel imaterial, reprezentat de dansuri, cântece, limba,

⇨ ICR Paris, 2-30 noiembrie 2023

Expoziție aniversară retrospectivă Christian Paraschiv, „Quand on est roumain on est français / Quand on est français on est roumain”

meșteșugurile și motivele tradiționale. De asemenea, copiii au putut construi machete cu case, biserici sau conace și au realizat colaje cu motivele de pe ia tradițională pictată de Matisse. La sfârșitul celor trei ateliere susținute de Raluca Prelipceanu, Ioana Violet, Andreea Ember, Paul Stăncioiu și Cristina Sucală, machetele și colajele au fost expuse pentru a celebra Ziua Națională a României.

13 noiembrie / Conferința „La Princesse Bibesco, frondeuse et cosmopolite”, în Salonul Auriu al Palatului Béhague din Paris.

Evenimentul organizat în parteneriat cu Ambasada României în Franța a omagiat personalitatea Marthei Bibescu cu ocazia a 50 de ani de la moartea acesteia (28 noiembrie 1973). Seara dedicată Marthei Bibescu a fost prilejuită și de recenta apariție în librăriile franceze a cărții *La Princesse Bibesco, frondeuse et cosmopolite*, scrisă de Aude Terray și publicată de editura Tallandier. Au participat: Aude Terray, istoric și jurnalist, autoarea cărții *La Princesse Bibesco, frondeuse et cosmopolite* și Mihai Brancovan, matematician și pianist, critic muzical la *Revue de Deux Mondes*.

1 decembrie / Spectacolul *Jocuri, vorbe, greieri...*, r.: Silviu Purcărete, al Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu, prezentat cu ocazia Zilei Naționale a României la Théâtre de la Ville – Espace Cardin din Paris. Spectacolul a fost jucat în limba română, cu supratitrare în limbile franceză și engleză, și a fost difuzat și online, cu subtitrare în limbile franceză și engleză, pe www.scena-digitala.ro, fiind disponibil pentru vizionare începând din 1 decembrie, ora 20.00, până în data de 2 decembrie, ora 4.00: „Reprezentăția pe care o vom susține la Paris, de Ziua Națională a României, se bucură de o primire extraordinară. Toate locurile sunt deja rezervate, fapt care ne bucură nespus. Datorită acestei cereri foarte mari, am decis să oferim spectacolul în mod gratuit pe scena-digitala.ro, timp de opt ore, pentru toți cei care nu au reușit să-și facă rezervare. În același timp, este cadoul nostru de Ziua Națională pentru publicul din Sibiu, din România și de pretutindeni. Ne bucurăm de dialog și colaborare extraordinare cu Ministerul Culturii din România, Institutul Cultural Român – București și Paris, Ministerul Afacerilor Externe din România, Ambasada României din Franța și Ambasada României la UNESCO Paris”, a declarat Constantin Chiriac, directorul general al TNRS și președintele Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu (FITS), înainte de reprezentația de la Paris.

2 decembrie / Seară festivă în onoarea lui Toma Pavel, a Alexandrei Badea și a lui Cristian Fulaș, laureați ai Academiei Franceze în anul 2023. ICR Paris a onorat laureații români ai

Academiei Franceze din acest an printr-o seară festivă, la care au fost invitați reprezentanți ai Academiei Franceze, scriitori, editori francezi și români, jurnaliști, corp diplomatic și care a avut loc în sediul Institutului Cultural Român din Paris. Cristian Fulaș a susținut prelegerea cu titlul „Ecrivain et traducteur – quelle vie ensemble?” / „Scriitor și traducător – o viață comună?”. Academia Franceză a recompensat în 2023 trei oameni de cultură români, cunoscuți în lumea francofoniei: Toma Pavel, Alexandra Badea și Cristian Fulaș. Cei trei români au fost recompensați pentru promovarea culturii franceze, a teatrului și a literaturii, fiind invitați de Academia Franceză să participe în data de 30 noiembrie la Sesiunea publică anuală a Academiei, în cadrul căreia li s-au înmănat diplomele tuturor celor 67 de laureați din acest an. Alexandra Badea a primit „Prix du Théâtre. Ensemble de son œuvre dramatique” (premiul pentru Teatru, oferit pentru întreaga operă dramatică), Cristian Fulaș a fost distins cu „Prix du Rayonnement de la langue et de la littérature françaises” (premiul pentru servicii remarcabile aduse limbii și literaturii franceze), iar Toma Pavel a fost distins cu Grand Prix du Francophonie.

5 decembrie 2023 – 29 februarie 2024 / Expoziția „Nemuritorii / Les Immortels”, a artistei Patra Marian, la Galeria Macadam a ICR Paris. Vernisajul a fost inclus în marja sărbătoririi Zilei Naționale a României, fiind programat pe 5 decembrie. Expoziția a prezentat portrete de mari dimensiuni ilustrând prietenii și afinități celebre franco-române, realizate în ulei pe pânză, printre care: Regina Maria – Georges Clemenceau, aratând întâlnirea celebră a celor doi, în timpul vizitei de la Paris din 1919; Constantin Brâncuși – Marcel Duchamp; Tristan Tzara – André Breton; Marie Cantacuzino – Victor Hugo, Anna de Noailles – Marcel Proust – Vladimir Cosma – Louis de Funès, Eugen Ionescu – Jean d’Ormesson, Emil Cioran – Benjamin Fondane, George Enescu – Maurice Ravel, Elvira Popescu – Molière.

7 decembrie / Premiul „Benjamin Fondane” 2023. ICR Paris a acordat premiul „Benjamin Fondane” 2023 scriitorului Luc Raharimanana într-un eveniment ce a avut loc la Galeria Macadam a ICR Paris, moment oficial marcant constituit ca preambul al vernisării expoziției „Nos Immortels” a artistei plastice Petra Marian. Decernarea acestui premiu este organizată anual în parteneriat cu Organizația Internațională a

Francofoniei (OIF). Premiul este acordat pentru poezie, proză poetică și ese. Ceremonia a avut loc în prezența reprezentanților OIF, a corpului diplomatic, a scriitoarei Magda Cârnecki, inițiatoarea Premiului, și a presei. Programul a mai cuprins o prelegere susținută de Magde Cârnecki cu tema „Istoria premiului Fondane”, prezentarea juriului și a alegerii laureatului din acest an, lectură susținută de actrița Cloé Mahy, care a ales câteva fragmente din opera laureatului; recital muzical susținut de violoncelistul Vlad Câmpean, student la Conservatoire National Supérieur de Musique et Danse de Paris, alături de patru colegi violonceliști de la același conservator, invitații săi.

8 decembrie / Centenar Monica Lovinescu – seară literară cu scriitoarea Doina Jela, în Salonul Auriu al Hôtel de Béhague. ICR Paris a susținut evenimentul organizat cu ocazia centenarului nașterii Monicăi Lovinescu (19 noiembrie 1923 – 20 aprilie 2008) de către Clubul literar Cosmose, în parteneriat cu Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) București, și în colaborare cu Ambasada României în Franța. În cadrul evenimentului de evocare a personalității și figurii emblematică a rezistenței împotriva comunismului, scriitoarea Doina Jela, autoare a mai multor volume despre personalitatea Monicăi Lovinescu – dintre care: *Această dragoste care ne leagă*, *O sută de zile cu Monica Lovinescu* – a susținut o prelegere despre Monica Lovinescu, simbol al libertății și al exilului românesc. De asemenea, la dezbateri a participat și Lilliana Corobca, cercetătoare la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, cu o intervenție despre fondul Monica Lovinescu de la IICCMER.

PRAGA

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA PRAGA

ICR Praga, 8 - 18 iunie 2023

România la Cvadrienala de Scenografie și
Spațiu Performativ de la Praga

17 ianuarie / Concert de lieduri pe versuri eminesciene, susținut de soprana Anda Luise Bogza, cu ocazia Zilei Culturii Române 2023. Programul a cuprins un recital de poezie eminesciană pe compozițiile lui George Stephanescu și Nicolae Bretan (*O, rămâi, La steaua, Pe aceeași ulicioară, Din noaptea, Stelele-n cer, Și dacă ramuri bat în geam, Somnoroase păsărele, Kamadeva, Lasă-ți lumea ta uitată și Ce te legeni...*). De asemenea a fost prezentată și o arie din opereta *Crai nou* de Ciprian Porumbescu, cu ocazia aniversării a 170 de la naștere și a comemorării a 140 de ani de la moartea sa. Soprana Anda-Luise Bogza a fost acompaniată la pian de pianista Ladislava Kasprikova Vondackova.

6 martie / Cu ocazia zilei de 1 Martie și a tradițiilor Mărțișorului, Ambasada României în Republica Cehă și Institutul Cultural Român de la Praga au organizat un eveniment de promovare a acestui element al culturii tradiționale românești în incinta Ambasadei României din Republica Cehă. Programul a inclus ateliere de confecționat mărțișoare, coordonate de meșterul popular Marilena Iosifaru, o prelegere despre simbolistica Mărțișorului, susținută de prof. dr. Elena Iagăr, precum și o serie de demonstrații de dans și tradiții muzicale din zona Câmpulung Muscel, în interpretarea artiștilor Cătălin Iancu (vioară), Mădălina Lupu (cimpoi, ocarină, caval), Florin Iordăchiță (dans folcloric, căluș) și Alexandra Neagoe (dans folcloric).

23 martie - 28 mai / Expoziția „Du Danube à la Vltava, les rives de la Seine” – celebrarea Zilei Francofoniei la Praga. Cu ocazia Zilelor Francofoniei și a aniversării a 30 de ani de la aderarea României la Francofonia instituțională, a avut loc vernisajul expoziției „Krajina v březích Seiny od Dunaje k Vltavě / Du Danube à la Vltava, les rives de la Seine” la Muzeul Boemiei Centrale din Rostoky (Středočeské muzeum v Rostokách u Prahy), eveniment organizat cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Praga. Artiștii care au expus în cadrul expoziției de grup au fost: Václav Benedikt, Teodor Buzu, Yasmin Golshani, Alena Petříčková, Petr Tošovský, Irina Klomp Stanescu, Virginie Alexa Panier, Marian Zajíček, Adelia Goncalves. Expoziția a fost accesibilă publicului în perioada 24 martie - 28 mai.

4 aprilie / Prelegeri privind romanul românesc și traducerile sale în limba cehă, susținute de prof. Jiri Nasinec și prof. Jarmila Horakova, la Galeria Avoid Café, Praga. Asociația Traducătorilor din Cehia organizează lunar un eveniment public de prezentare a traducerilor din alte limbi în limba cehă. Luna aprilie a fost dedicată traducerilor din limba română. Invitați la eveniment au fost prof. Jiri Nasinec și prof. Jarmila Horakova, șefa Catedrei de Limba Română din cadrul Facultății de Filosofie a Universității Caroline din Praga. Cei doi au ținut două prelegeri despre *Scriitori moldoveni de limba română în Cehia* (Jarmila Horakova) și *Traducerile din literatura română contemporană în limba cehă* (Jiri Nasinec).

20-30 aprilie / Filmul *Metronom*, r.: Alexandru Belc, la Zilele Filmului European din Republica Cehă, ediția a XXX-a. În filmul *Metronom*, Alexandru Belc își imaginează povestea unui cuplu de liceeni, implicat, în anii '70, în scrierea de scrisori către emisiunea *Metronom* de la Europa Liberă. Punctul zero al scenariului este constituit de momentul în care personajul principal masculin primește șansa de a pleca definitiv din țară împreună cu întreaga familie și, astfel, cei doi îndrăgostiți trebuie să se despartă. Filmul *Metronom* a putut fi vizionat în cinematografele din Cehia în zilele de 20 aprilie (Kino Art, Brno), 23 aprilie (Cinema Lucerna, Praga) și 27 aprilie (Kino Svet, Hodonin).

3-31 mai / Expoziția „I.L.Caragiale – Deschizător de drum al avangardei și al teatrului absurdului”, la Biblioteca de Studii și Științe a regiunii Plzen. ICR Praga a itinerat la Plzen expoziția prezentată în anul precedent la Universitatea Carolină din Praga. Vernisajul a avut loc la Biblioteca de Studii și Științe a regiunii Plzen, în prezența lui Daniel Bechný, director general al bibliotecii, a directoarei departamentului de biblioteci străine, Vlasta Šuhajdová, a șefei secției de limbi române din cadrul Departamentului de limbi străine, Luana Elena Vacková, și a șefei Catedrei de Limba Română din cadrul Facultății de Litere a Universității Caroline din Praga, Jarmila Horakova. Expoziția a fost dedicată vieții și operei lui Ioan Luca Caragiale și a cuprins 12 panouri bilingve (română/cehă) despre viața, opera și moștenirea sa culturală.

8-18 iunie / România la Cvadrienala de Scenografie și Spațiu Performativ de la Praga, ediția a XV-a, cu instalația „Podul/The Bridge” a scenografului Adrian Damian – proiect curatorial de Dragoș Buhagiar, președintele UNITER, în secțiunea Țări și Regiuni – și cu standul studenților de la UNATC, organizat în cadrul secțiunii studențești. Institutul Cultural Român de la Praga s-a numărat printre partenerii tradiționali ai evenimentului, alături de numeroase instituții de prestigiu din Republica Cehă. „Podul/The Bridge” a fost o instalație artistică interactivă care a pus sub semnul întrebării limitele înțelegerii conceptului de împreună. Folosind multiple tehnologii multimedia, „Podul” a invitat oamenii să meargă unul spre celălalt, să redescopere conexiunea adâncă a contactului vizual și să mediteze asupra mo-

≡ ICR Praga, 3-31 mai 2023

Expoziția documentară „I.L.Caragiale - Deschizător de drum al avangardei și al teatrului absurdului” la Biblioteca de studii și științe a regiunii Plzeň

dului în care corpurile noastre interacționează. În secțiunea dedicată școlilor de scenografie, România a fost reprezentată de un grup de 28 de studenți ai Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „Ion Luca Caragiale” din București, instituție selectată să expună la Cvadriennale de Scenografie și Spațiu Performativ de la Praga. Astfel, studenții de la Secția Scenografie din cadrul UNATC „I. L. Caragiale” București au expus lucrări, fotografii, costume și machete realizate în ultimii patru anii de studiu. Au fost prezenți la Cvadriennale, cu sprijinul

ICR Praga, profesorii coordonatori: Maria Dore, Melda Jipa și Maria Ivan, alături de studenții: Ioana Alexandra Butnariu, Irina Miclăuș, Clara Ștefana Dumitrescu Iftodi, Radu Ionuț Gheorghiu, Andrea Maria Pană, Andreea Elena Burlacu, Daria Florina Arsu, Adelina Georgiana Bîrză, Veronica Butucel, Matei Fulga, Sofia Miric Iorga, Maria Teodora Marin, Valentin Remus Pașcu, Iulia Maria Ștefana Picler, Alexia Bizadea, Tinatin Gobejishvili, Anda Elena Lătărețu, Alisa Ioana Matei, Anda Maria Zaharia, Mara Bădică, Alexia Andreea Dobre, Ilinca Sabina Gavrilă, Maria Alexandra Ordean, Victor Andrei Pavel, Alexandra Secăreanu, Marta Ioana Sersescu, Iulia Theodora Vișinescu, Cristian Niculae Teodor. Cea de-a XV-a ediție a Cvadriennalei de Scenografie și Spațiu Performativ de la Praga a fost un eveniment de mare anvergură, cea mai mare expoziție de arhitectură teatrală și scenografică, găzduind, din 1967,

care Mircea Cantor, Ciprian Mureșan și Ioana Nemeș. În data de 10 iunie, a avut loc un tur ghidat al expoziției condus de către curatorul Tevž Logar, urmat de un spectacol de dans contemporan în coregrafia lui Alex Mirutziu, organizat cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Praga. Performance-ul *Intervention is Enough Evidence. Finally.* este o experiență inedită în care artistul român Alex Mirutziu aduce la viață într-un mod remarcabil expoziția „Lost In The Moment That Follows”. Personajele principale ale performance-ului său de mișcare se împletesc între lucrările de artă, în timp ce artistul însuși stimulează schimburile și interacțiunile dintre participanți. Spectacolul de dans a fost reluat în data de 22 iunie și a mai fost prezentat publicului în zilele de 26 iulie, 28 august și 11 septembrie.

≡ ICR Praga, 10 iunie 2023

Spectacol de dans contemporan în coregrafia lui Alex Mirutziu, prezentat în cadrul expoziției „Lost in the Moment that Follows” - Colecția Ovidiu Șandor la Kunsthalle Praha, © Vojtěch Veškrna

reprezentanți ai peste 70 de țări. Tema celei de-a XV-a ediții a Cvadrienalei a fost RARE, în sensul unor realități unice și brute create de artiști. Au fost prezentate concepte artistice inovatoare care conectează umanul cu mediul înconjurător, într-o lume care suferă de efectele post-pandemice. Pe parcursul a zece zile, au fost organizate 64 de expoziții naționale și peste 500 de evenimente cu public, în peste 100 de locuri din centrul orașului Praga, la care au participat peste 50.000 de vizitatori.

8 iunie - 11 septembrie / „Lost in the Moment that Follows” - Colecția Ovidiu Șandor la Kunsthalle Praha, curator Tevž Logar, în cadrul conceptului expozițional inițiat de către Christelle Havranek. Prin intermediul unor teme de actualitate ale artei contemporane, precum identitatea, natura și existența umană, expoziția a juxtapus lucrări ale unor figuri importante ale avangardei istorice, precum Constantin Brâncuși, Victor Brauner sau Brassai, lucrări ale unor artiști asociați cu avangarda postbelică, precum André Cadere sau Ana Lupaș, și lucrări ale unor artiști contemporani, printre

19-23 iunie / Participare românească la Colocviul Internațional de Lingvistică Latină, Praga. ICR Praga a sprijinit prezența Simonei Georgescu, profesor în cadrul Departamentului de Limbi Romanice al Universității București, și a domnului Theodor Georgescu, profesor în cadrul Catedrei de Filologie Clasică a Universității București, la cea de-a XXII-a ediție a Colocviului Internațional de Lingvistică Latină (International Colloquium on Latin Linguistics, ICLL). La acest eveniment au participat renumiți profesori universitari de limbi clasice din întreaga Europă, prezentând cele mai noi teorii și metode adoptate în studiul limbii latine. Colocviul a fost organizat de către Institutul de Studii Latine și Grecești a Facultății de Arte din cadrul Universității Caroline din Praga.

≡ ICR Praga, 11-14 mai 2023
Standul României la Târgul de Carte de la Praga

≡ **ICR Praga, 30 iunie - 8 iulie 2023**
Prezențe românești la Festivalul Internațional
de Film de la Karlovy Vary

⤴ ICR Praga, 3 octombrie 2023

Conferința „Călători și pacienți români la Karlsbad” a istoricului Radu Mârza la Praga

30 iunie – 5 iulie / Filme românești la Festivalul Internațional de Film de la Karlovy Vary. Institutul Cultural Român de la Praga a susținut participarea unor cineaști români la cea de-a LVII-a ediție a Festivalului Internațional de Film de la Karlovy Vary, care a avut loc în intervalul 30 iunie – 8 iulie. La festival au fost selectate două filme românești: lungmetrajul de ficțiune *Mammalia*, r.: Sebastian Mihăilescu, și lungmetrajul documentar *Arsenie. Viața de apoi*, r.: Alexandru Solomon. Cineaștii prezenți la Karlovy Vary cu sprijinul ICR: Sebastian Mihăilescu (regizor), István Téglás (actor principal), Alexandru Solomon (regizor), Ada Solomon (producător), Diana Caravia (producător executiv),

Tudor Platon (imagine), Marius Beșu (imagine), Cătălin Cristuțiu (monteur). Lungmetrajul semnat de Alexandru Solomon, *Arsenie. Viața de apoi*, produs de microFILM, realizat cu sprijinul Centrului Național al Cinematografiei, a avut premiera mondială în selecția oficială a programului „Proxima”, care celebrează originalitatea vocilor artiștilor dintr-un spectru cinematografic diversificat. Lungmetrajul de ficțiune semnat de Sebastian Mihăilescu, *Mammalia*, a fost selectat în programul prestigiosului program „Imagina”, secțiune care aduce în prim-plan producții cu o abordare neconvențională a narațiunii și a stilului. Filmul artistic *Mammalia* a fost proiectat în zilele de 30 iunie, 3 și 4 iulie, iar filmul documentar *Arsenie. Viața de apoi* a avut patru proiecții în zilele de 2,3,4 și 5 iulie.

🔗 ICR Praga, 15 octombrie 2023

Spectacolul de dans contemporan „În căutarea corpului pierdut”, în spațiul studioului ALTA din Praga

22-29 septembrie / Festivalul de Ilustrație LUSTR – lansarea cărții *Vacanța lui Nor* și expoziție de ilustrație de carte în prezența autoarelor Ileana și Maria Surducan. În cadrul Festivalului de Ilustrație LUSTR au avut loc mai multe evenimente organizate cu ocazia lansării traducerii în limba cehă a cărții *Vacanța lui Nor*, în prezența autoarelor Maria și Ileana Surducan. Astfel, pe 24 septembrie, la *Holešovická tržnice*, Maria și Ileana Surducan

au susținut un workshop de bandă desenată pentru copii și adolescenți. Pe 26 septembrie, la Centrum české dětské knihy a avut loc lansarea traducerii cărții *Vacanța lui Nor* și o prezentare a expoziției de ilustrație din carte. Festivalul LUSTR este cel mai mare eveniment de profil din Republica Cehă și o ocazie unică de a vedea cele mai bune și mai proaspete ilustrații contemporane. Evenimentele au fost organizate cu sprijinul ICR Praga.

3 octombrie / Conferința „Călători și pacienți români la Karlsbad. O istorie culturală a mersului la băi pe la 1900”, susținută de

istoricul Radu Mârza la Praga, proiect organizat în parteneriat cu Ambasada României în Republica Cehă. Evenimentul a prilejuit o incursiune plină de farmec și autenticitate în istoria orașului balnear Karlovy Vary, Karlsbad-ul de altădată. Invitații, pasionați de literatură și istorie, au vorbit despre unele din cele mai marcante personalități politice, literare și medicale din perioada interbelică, precum Dimitrie A. Sturdza, Ion I.C. Brătianu, regina Maria, I.L. Caragiale, Octavian Goga, Iuliu Mera sau Alexandru Vaida-Voevod.

9-14 octombrie / Participarea regizorului Paul-Răzvan Macovei la „Midpoint Writers Room”, un workshop creativ pentru scenariștii din Europa. Programul este creat special pentru scenariști, cu scopul de a învăța și de a implementa tehnici dramaturgice în cultura europeană. Unul dintre tutorii din acest an a fost Gabor Kriegler, Development Producer la firma Envision Entertainment din Londra. O altă prezență importantă a fost producătoarea americană Maggie Murphy de la Shaftesbury U.S. Midpoint Institute este unul dintre cele mai prestigioase incubatoare de proiecte și tinere talente din Europa. În cadrul workshop-ului, scenaristul Paul-Răzvan Macovei a prezentat mai multe propuneri de scenariu de film printre care: *Mit, L'amour, l'exil, Bad Boyz Stoenești, Departamentul Zero*.

15 octombrie / Spectacolul de dans contemporan *În căutarea corpului pierdut*, interpretat de dansatorii Alexandra Bălăsoiu, Cristina Lilienfeld, Cosmin Manolescu și Valentina

Florina Ilis (n. 1968) je spisovateľka, členka Zväzu rumunských spisovateľov a rumunského PEN klubu. Pôsobí ako vysokoškolská docentka na Katedre ázijských jazykov a literatúr Filozofickej fakulty Univerzity Babeș-Bolyai v Kluži, špecializuje sa na japonskú literatúru a kultúru. Je redaktorka vedeckého časopisu **Philobiblon: Transylvanian Journal of Multidisciplinary Research in Humanities**. Ilis publikovala poéziu, divadelné hry, eseje, poviedky a romány: **Haiku a kaligrafy** (2000), **Zostipenie z kríža** (2001), **Povolenie Matúša** (2002), **Detická krížicka výprava** (2005), **Paň farebných oblakov na svitajúcej oblohe** (2006), **Lekcia aritmetiky**, **Divadlo** (2006), **Paralelné životy** (2012), **Knihy čísel** (2018), **Radostná a smutná pandémia** (2020). Jej romány boli preložené do viacerých jazykov (francúzskeho, španielskeho, talianskeho, maďarskeho, srbského i hebrejského). Za svoje diela získala množstvo domácich ocenení a v roku 2010 v Paríži aj cenu Courrier International za najlepšiu zahraničnú knihu.

FLORINA ILIS

booksforfriends.ro

⇒ **ICR Praga, 9-12 noiembrie 2023**
Prezențe românești la Târgul Internațional
de Carte de la Bratislava, Slovacia

De Piante, în spațiul studioului ALTA din Praga. Proiect realizat de Institutul Cultural Român de la Praga împreună cu Studio ALTA din Praga. Evenimentul a făcut parte din rezidența artiștilor români la Praga, ca urmare a colaborării dintre Studio Alta și AREAL – spațiu pentru dezvoltare coregrafică ce își propune să crească coeziunea sectorului coregrafic, să dezvolte și să atragă noi categorii de public pentru dansul contemporan.

Anastasia Gavrilovici (n. 1995) je poetka a prekladateľka. Študovala rumunský jazyk a literatúru na Filozofickej fakulte, magisterské štúdium absolvovala v Centre excelentnosti pre štádium obraznosti v rámci Bukureštskej univerzity. Spolupracovala s rôznymi domácimi i zahraničnými časopismi a preložila viacero kníh z angličtiny, francúzštiny a španielčiny (Kurt Vonnegut, Ernesto Cardena, Goran Simić, detská literatúra). Debutovala básnickou zbierkou **Priemysel na tíšenie dospělých** (Casa de Editură Max Blecher, 2019, reedícia 2021), za ktorú získala niekoľko ocenení vrátane Národnej ceny za poetický debut Mihai Eminescu, ceny Mladý básnik roka 2019 a ceny časopisu Observator cultural. Výber z jej textov bol preložený do viac ako desiatich jazykov, v lete 2023 jej zbierka vyšla vo vydavateľstve Akademska kniha v Novom Sade v preklade Marije Nenadić. Od roku 2016 je štátnou redaktorkou a prispievateľkou časopisu **Poesis International**. V súčasnosti žije v Bukurešti, je doktorandkou postgraduálneho programu na Filozofickej fakulte Bukureštskej univerzity s dizertačnou prácou o ženskom básnickom diskurze medzi literatúrou a ideológiou a prekladá kompletné dielo poetky Louise Glück.

Foto: Andreea Neftici

ANASTASIA GAVRILOVICI

booksforfriends.ro

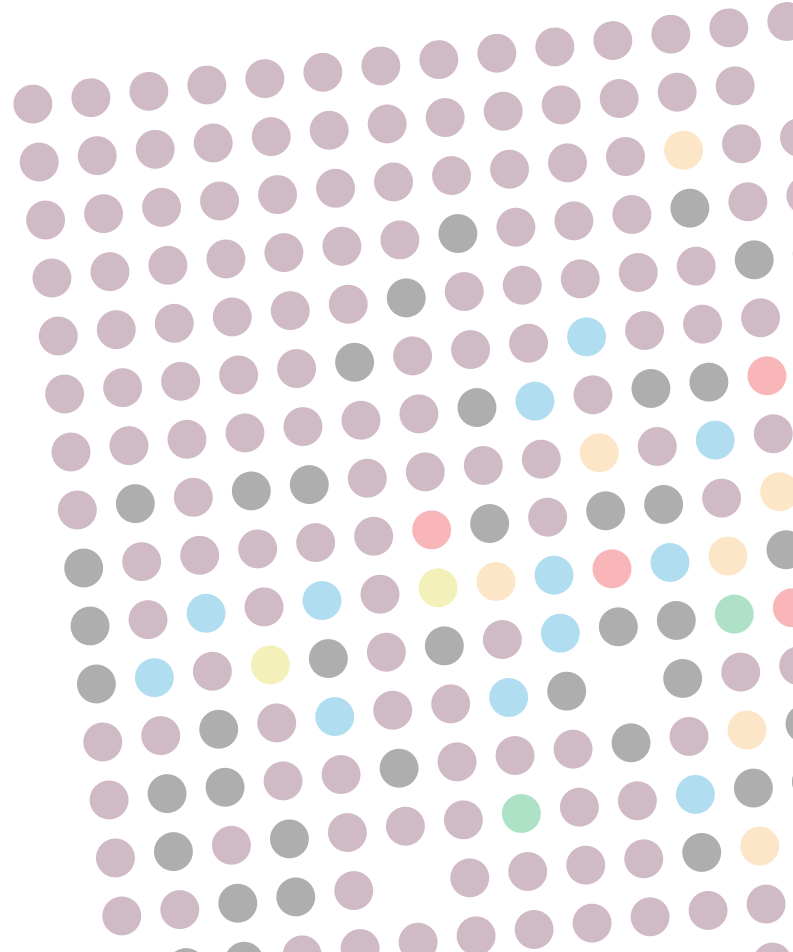
3-30 noiembrie / Expoziția „Atelierele Constantin Brâncuși”, la Consiliul Regional al Boemiei de Sud din České Budějovice. Au fost prezentate peste 40 de lucrări de artă modernă din Colecția de artă contemporană a Centrului de Cercetare Documentare și Promovare „Constantin Brâncuși”. Selecția a fost realizată de Vasile Fuiorea, artist vizual și președinte al filialei Târgu Jiu a Uniunii Artiștilor Plastici din România și Dan Adrian Bâdea, artist vizual și manager al Centrului de Cercetare Documentare și Promovare „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu. Organizator și curator al expoziției prezente în Cehia a fost artistul plastic Teodor Buzu. Evenimentul s-a aflat sub patronajul domnului Pavel Klima, deputat în cadrul Parlamentului Republicii Ceha și vice-gubernator al regiunii Cehiei de Sud. Evenimentul a fost organizat de către Asociația Artiștilor din Boemia de Sud, Filiala Târgu Jiu a Uniunii

Artiștilor Plastici din România, Centrul de Cercetare Documentare și Promovare „Constantin Brâncuși” și Consiliul Regional al Boemiei de Sud, cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Praga.

9-12 noiembrie / Prezențe românești la Târgul Internațional de Carte de la Bratislava, Slovacia, desfășurat la Bibliotéka Pedagogika. Ministerul Culturii, în parteneriat cu Institutul Cultural Român de la Praga, au organizat standul românesc la Târgul Internațional de Carte de la Bratislava, sprijinind, totodată, prezența autoarelor Florina Ilis și Anastasia Gavrilovici, care au participat la mai multe evenimente literare în cadrul târgului din Slovacia. Pe 10 noiembrie, la standul românesc a avut loc lansarea traducerii în limba slovacă a romanului *Cinci nori colorați pe cerul de răsărit*, în prezența autoarei, Florina Ilis, urmată de evenimentul „Poezia română contemporană și una din vocile ei importante: Anastasia Gavrilovici se prezintă publicului slovac”, cu participarea poetei Anastasia Gavrilovici. Ambele discuții au fost moderate de Jana Páleníková, iar traducerea a fost asigurată de Eva Kenderessy. A doua zi, standul național a găzduit dezbateră cu tema „Promovarea și provocările literaturii române contemporane”, având ca punct de pornire apariția în limba slovacă a romanului *Fontana di Trevi* de Gabriela Adameșteanu, cu participarea autoarelor Florina Ilis și Anastasia Gavrilovici. Dezbateră a fost moderată de Jana Páleníková, iar traducerea a fost asigurată de Eva Kenderessy.

27 noiembrie / Concert de muzică clasică românească și universală la Palatul Primațial din Bratislava, susținut de artiștii lirici ai Teatrului Muzical Ambasadorii, cu ocazia Zilei Naționale. Eveniment organizat de Ambasada României în Republica Slovacă, cu sprijinul ICR Praga, pentru comunitatea diplomatică de la Bratislava. Au interpretat artiștii lirici ai Teatrului Muzical Ambasadorii: soprana Mihaela Virban, tenorul Octavian Ene, baritonul Silviu Mihăilă, basul Sergiu Neamțu și pianistul Andrei Racu. Pe lângă imnurile României și Slovaciei, repertoriul evenimentului a cuprins arii din opereta *Lăsați-mă să cânt* de Gherasie Dendrino, lucrările A. Eliade – *Codrule, Codruțule*, G. T. Brediceanu – *Cântec haiducesc*, F. Barbu – *Ana Lugojana*, Paul Constantinescu – *Joc dobrogean și Toccată*, Octavian Ene/Silviu Mihăilă/G. Grigoriu – *Valurile Dunării*.

29 noiembrie / Celebrarea Zilei Naționale a României la Praga. Cu ocazia recepției de 1 decembrie, organizată de Ambasada României în Cehia, a avut loc recitalul Cvartetului Intermezzo al Facultății de Muzică din cadrul Universității Transilvania din Brașov. Studenții brașoveni Larisa Calinciuc (vioară), Albert Dănăilă (vioară), Carmen Porancea (violă) și Sabin Bănescu (pian) au interpretat creații ale muzicii clasice românești și cehe, compuse de Ciprian Porumbescu, Eugen Doga, Constantin Dimitrescu, George Enescu, Grigoraș Dinicu și Bedrich Smetana. Recitalul a fost organizat cu sprijinul ICR Praga.

Accademia di Romania, 6-20 iunie 2023
Expoziția colectivă „Spazi Aperti”,
ediția a XXI-a

ACCADEMIA DI ROMANIA DIN ROMA

13 ianuarie - 15 februarie / Expoziția de artă contemporană „Constantin Udroui - artistul cu două patrii”, la sediul Accademia di Romania din Roma, cu ocazia sărbătoririi Zilei Culturii Naționale. Eveniment organizat sub patronajul Ambasadei României în Italia, având ca parteneri Asociația Nikopeia - Fucina d'Arte, Asociația Arte per la valle și Liceul Artistic „Mario Festa Campanile” din Melfi. Expoziția a fost curatoriată de prof. univ. Luisa Valmarin, prin amabilitatea căreia au fost puse la dispoziția Accademia di Romania lucrări ale artistului din colecția personală. Alături de aceste opere, drept mărturie a școlii de pictură creată de pictorul român în sudul Italiei au fost expuse și zece lucrări ale tinerilor artiști care au câștigat prima ediție a Premiului „Constantin Udroui”, în 2019, anul înființării concursului. Constantin Udroui a expus în peste 200 de expoziții în Peninsula și în diferite alte centre culturale europene din Paris, Avignon, Amsterdam, Bordeaux, Atena, Barcelona, Lisabona etc. Operele sale, pictură și grafică, se află în colecțiile unor muzee din România, Italia,

Franța și Portugalia, ca și în numeroase colecții private. Premiul „Constantin Udroui”, instituit în 2019, reprezintă un proiect care întărește raporturile dintre cele două culturi și dovedește rolul important jucat de un artist român naturalizat în Peninsula în formarea artiștilor contemporani italieni din zona respectivă. La vernisajul expoziției au luat cuvântul, după salutarile instituționale, prof. Luisa Valmarin, partenera de viață a regretatului artist, sculptorul și restauratorul Luciano La Torre, prieten al maestrului, alături de reprezentanți ai Liceului artistic „Mario Festa Campanile” din Melfi. Câțiva dintre cei prezenți au dorit să aducă în atenția publicului propriile mărturii și evocări, astfel că seara s-a transformat într-un adevărat *convenium* dedicat artistului deopotrivă român și italian.

24 ianuarie / Ziua Unirii Principatelor: portretul oficial al domnitorului Alexandru Ioan Cuza. În colaborare cu Muzeul Național de Istorie a României (MNIR), reprezentanța a sărbătorit Ziua Unirii Principatelor prezentând publicului italian, prin intermediul paginii sale de Facebook, un film documentar despre o importantă lucrare aparținând colecției de pictură modernă românească a MNIR: portretul oficial al domnitorului Alexandru Ioan Cuza, realizat de pictorul și fotograful Carol Popp de Szathmári în perioada 1863-1865. În anul 2023 s-au împlinit 150 de ani de la dispariția lui Alexandru Ioan Cuza, artizanalul României moderne. Filmul documentar subtitrat în italiană de Accademia di Romania a fost realizat de MNIR și poate fi vizionat în continuare pe platformele media și pe site-ul reprezentanței.

19 februarie / Ziua Brâncuși: „Constantin Brâncuși, între Pământ și Cer pe Calea Sufletelor”. În colaborare cu Trinitas Tv, Accademia di Romania din Roma a prezentat, online, filmul documentar *Constantin Brâncuși, între Pământ și Cer pe Calea Sufletelor*, de Ziua Brâncuși. Filmul produs de Trinitas TV, cu o durată de 70 de minute, este dedicat marelui artist român Constantin Brâncuși, cel care a marcat arta universală și a redefinit termenul de „sculptură”. Documentarul prezintă telespectatorilor cel mai mare ansamblu monumental dedicat eroilor căzuți în Primul Război Mondial: „Calea Eroilor” de la Târgu Jiu. Critici de artă, artiști, curatori, istorici, filozofi decodifică simbolurile folosite de Brâncuși.

3 martie / Ziua Mărțișorului, sărbătorită la Accademia di Romania din Roma prin expoziția „Mărțișorul, legenda primăverii”, ediția a VI-a. Evenimentul a constat într-o expoziție de mărțișoare și felicitări realizate de către elevii și profesorii implicați în cursul de limbă, cultură și civilizație românească din Italia, Spania și Belgia și România, la Galeria de Artă a Accademia di Romania din Roma, pentru a marca și Ziua Internațională a Femeii. Proiectul a fost propus de un grup de profesori care predau cursul de Limbă, cultură și civilizație românească în unități de învățământ din Italia: Simona Vasile, Carmen Bălan, Manuela Ghiurcă, Claudia Rojog și Oana-Daciana Topală. În prima parte a manifestării a fost organizat un atelier de realizare a mărțișorului, coordonat de profesorii prezenți la eveniment, la care au participat 20 de copii (mărțișoare realizate cu tehnici și materiale diferite: *quilling* de hârtie, împletit fire, cusut pânză, pictat ceramică, reciclare diferite materiale, asamblat). Atelierul a fost deschis și către spațiul online, pentru partenerii proiectului. De asemenea, a fost organizată o expoziție de mărțișoare, compusă din panouri cu mărțișoare și felicitări realizate de elevii și profesorii implicați în Cursul de limbă, cultură și civilizație românească (LCCR) din Italia, Spania și Belgia și România. Cu această ocazie, au fost proiectate filme cu expoziții de mărțișoare preluate de la profesorii LCCR din Italia, Spania, Franța, Portugalia, Irlanda, Germania, Belgia, precum și de la școli partenere din România. De asemenea, Claudia Rojog a prezentat legenda și tradiția mărțișorului la români și la alte popoare balcanice. Expoziția a fost dublată de un moment muzical oferit de corul de copii Cantus Mundi și de grupul coral polifonic Arpeggio, dirijate de Simona Vasile.

8 martie / „I mercoledì letterari – Voci lirice feminine”. Pentru a sărbători Ziua Internațională a Femeii, Accademia di Romania din Roma, în parteneriat cu revista *Eudonna* și cu patronajul Ambasadei României în Italia, a propus o nouă întâlnire literară în cadrul proiectului „I mercoledì letterari”, intitulată „Voci lirice feminine”. Invitate au fost poetele Alexandra Firiță și Lăcrămioara Niță, cunoscute voci lirice în diaspora italiană, care au prezentat volumele bilingve *I sogni delle pietre* de Alexandra Firiță și *Scrivo di uomini e angeli* de Lăcrămioara Maricica Niță. Moderatoarea întâlnirii a fost jurnalista Mariapia Ciaghi. Seara s-a încheiat cu o lectură a poeziilor în limba italiană.

Accademia di Romania din Roma, 6-20 iunie 2023

Expoziția colectivă „Spazi Aperti”, ediția a XXI-a, la sediul reprezentanței

8-17 martie / „Francofilm”: prezențe românești la festivalul de film francofon de la Roma. Organizat în colaborare cu Ambasada României în Italia, Ambasada Republicii Franceze pe lângă Sfântul Scaun și Institut Français Centre Saint Louis (IFCSL), proiectul a constat în proiecția filmelor *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu și *Maria, inima României*, r.: Trevor Poots la cea de-a XIII-a ediție a Festivalului de film francofon „Francofilm”, la sediul IFCSL. Manifestarea, organizată de Institut Français Centre Saint-Louis din Roma (atașat Ambasadei Franței pe lângă Sfântul Scaun), în colaborare cu misiunile diplomatice ale țarilor francofone acreditate în Roma, a marcat și Zilele francofoniei, având ca obiectiv promovarea bogăției și a diversității cinematografului din țările membre ale Organizației Internaționale a Francofoniei (OIF). Pentru România este un moment aniversar, 2023 fiind anul în care am celebrat 30 de ani de la aderarea la OIF. În data de 11 martie 2023,

filmul *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu, a fost prezentat de conf. dr. Oana Boșca-Mălin, iar pe 13 martie filmul *Maria, inima României*, r.: Trevor Poots (în afara competiției), a fost prezentat de Alberto Basciani, profesor de istorie contemporană la Universitatea Roma Tre. Alături de cele două filme, au fost proiectate 15 lungmetraje provenite din 15 țări. Grație colaborării dintre IFCSL, Grupul Ambasadorilor Francofoni și statele participante, toate vizionările au fost gratuite, în versiune originală și cu subtitrare în italiană sau franceză/engleză.

16 martie / Dialog academic pe marginea volumului *L'archeologia dell'amore. Dal Neanderthal al Taj Mahal* de Cătălin Pavel, la Museo del Vicino Oriente, Egitto e Mediterraneo din Roma. Volumul a apărut în anul 2022, în traducerea prof. Bruno Mazzoni, la Neo Edizioni și s-a bucurat de interesul publicului italian. Dezbaterea s-a adresat preponderent studenților și publicului de specialitate (studenți, cercetători, public larg), interlocutorii autorului au fost profesorul de arheologie Lorenzo Nigro și prof. Bruno Mazzoni. Prezentarea a fost făcută într-o sală a muzeului unde se desfășura expoziția „La mummia di Ramses II. Il faraone immortale”, ceea ce a conferit manifestării nu doar o scenografie inedită, ci și posibilitatea unei vizite ghidate a expoziției și a unui dialog cultural aplicat pe teme de egiptologie. Întâlnirea dintre cei doi arheologi a continuat în biroul profesorului Lorenzo Nigro, care i-a prezentat lui Cătălin Pavel o parte din expedițiile sale arheologice din Orientul Apropiat, punând bazele unei posibile viitoare colaborări inter-academice.

21 martie / Concertul „Swing de Paris - de la Edith Piaf la Maria Tănase” susținut de Emy Drăgoi Quartet, la sala Institutului Francez Tănase” cu ocazia Zilei Internaționale a Francofoniei 2023 și a aniversării a 30 de ani de la aderarea României la Organizația Internațională a Francofoniei (OIF). Concertul „Swing de Paris - de la Edith Piaf la Maria Tănase” este un proiect cultural franco-român realizat după conceptul „Jazz Manouche - Emy Drăgoi”, concept adus din Franța de celebrul acordeonist român. Prin acest proiect, Accademia di Romania a urmărit să sublinieze apartenența României la Francofonie prin elemente care să evidențieze valorile comune dintre cele două

culturi, într-un moment aniversar, evocat mai sus. Anual, în luna martie, institutele culturale și ambasaderele țărilor cu statut de membru sau observator în OIF, aflate în Italia, celebrează Ziua Internațională a Francofoniei, căreia i se dedică diverse manifestări culturale, artistice și educaționale, atât pentru o mai bună promovare a limbii franceze, cât și în scopul cooperării și solidarității dintre state.

23 martie / Seminarul de formare a profesorilor „De la limba latină la limba română”, în Sala de Conferință Accademia di Romania din Roma. Eveniment organizat de Asociația culturală „Floare albastră” (Terni), în parteneriat cu Accademia di Romania din Roma, Centrul cultural româno-italian din Milano, Colegiul Tehnic „Petru Mușat” din Suceava și Inspectoratul Școlar Suceava. Întâlnirea a fost deschisă de directorul adjunct al Accademia di Romania din Roma, care a prezentat salutul instituțional și a dat cuvântul moderatoarei seminarului prof. Gina Dumitriu. A urmat prezentarea „De la limba latină la limba română”, susținută de conf. univ. Camelia Sanda Dragomir, lector de limba română la Universitatea Orientale din Napoli. Printre profesorii invitați să participe la această întâlnire academică s-a numărat și lect. univ. Nicoleta Neșu, lector de limba română la Universitatea Sapienza din Roma, care a prezentat traducerea în limba italiană a volumului *Dai Romani ai romeni. Elogio della latinità / De la romani la români. Pleoarie pentru latinitate*, scrisă de președintele Academiei Române, Ioan-Aurel Pop. Printre temele abordate au fost trecerea de la limba latină la limba română, trăsăturile specifice ale limbii române în ansamblul limbilor romanice și cunoașterea unor strategii didactice eficiente în procesul de predare-învățare a limbii române la liceu.

30 martie / Concertul cu participare internațională „Muzica, bucuria sufletului”, susținut de tineri interpreți la pian, canto și violoncel, studenți ai Universității Naționale de Arte „George Enescu”, Conservatorio Statale di Musica „Cesare Pollini” din Padova și Conservatorio di Musica „Alessandro Scarlatti” din Palermo, la sediul Accademia di Romania. Soliști: Darina Byanova, Elisa Bordin (Padova); Ileana Tamburello, Barbara Lo Pinto (Palermo); Rachel Solomon, Nina Rotaru, Ioana Chiriac, Adriana Iacob, Benjamin Moraru, Eduard Benedic și Radu

Morariu (Iași). În program au fost incluse lucrări de: T. Brediceanu, G. Cavadia, F. Liszt, M. Ravel, E. Sollima, G. Donizetti, E. Granados, A. Scriabin, F. Bellini, G. Verdi, S. Rachmaninov și Fr. Chopin. Concerte similare au avut loc la Universitatea Națională de Arte „George Enescu” (20 martie), Palatul Culturii din Iași (21 martie), Ateneul Român din București (22 martie), Universitatea Transilvania din Brașov (24 martie), Conservatorio di Musica Cesare Pollini din Padova (27 și 28 martie), Conservatorio di Musica „Alessandro Scarlatti” din Palermo (5 și 6 aprilie). Evenimentul a făcut parte din proiectul european Erasmus+ Youth International Musical Performance Meeting 2023, ediția I.

5-22 aprilie / Expoziția de grafică „Perpetuări / Perpetuazioni” a artistului György Mihail, curator Luminița Vasile, în Galeria Accademia di Romania din Roma. Eveniment organizat în parteneriat cu Galeria de artă „Basil” din București, sub patronajul UAP București. Proiectul expozițional a propus publicului italian o selecție de 40 de lucrări de grafică din ciclul „Perpetuări”, aparținând cunoscutului artist, realizate în tehnici diferite: peniță și tuș, creion, grafit. Expoziția a fost însoțită de un catalog realizat în condiții grafice de excepție. La vernisaj au luat cuvântul Oana Boșca Mălin, director adjunct al Accademia di Romania, și Luminița Vasile, curatorul expoziției. „Perpetuări” a oferit publicului o retrospectivă a artistului, un arc peste timp cu creații grafice realizate între anii 1968-2000, lucrări asupra cărora artistul a revenit de-a lungul timpului. Ca un element insolit, la vernisajul de la Roma, publicul a fost invitat să participe la un joc de complicitate artistică, intrând în atmosfera graficii lui Mihail György printr-un cod vestimentar alb-negru. Vernisajul s-a bucurat de prezența diplomaților de la ambasada și consulatul României, a reprezentanților instituțiilor italiene, a membrilor comunității românești, precum și unor reprezentanți ai mediului cultural din capitala Italiei, public interesat de arta contemporană. Evenimentul a fost promovat la Radio România Cultural și Radio România Internațional, precum și de diferite platforme de informații culturale din Italia și România.

5-28 mai / Expoziția de arhitectură vernaculară „Case vechi, case contemporane”, la Accademia di Romania. Eveniment organizat în cola-

Accademia di Romania din Roma, 5-28 mai 2023

Expoziția de arhitectură vernaculară „Case vechi, case contemporane”, la Accademia di Romania. Eveniment organizat în colaborare cu Complexul Național Muzeal ASTRA din Sibiu

borare cu Complexul Național Muzeal ASTRA din Sibiu, curatoriată de Ancuța Ilie și Ovidiu Baron. Expoziția „Case vechi, case contemporane” a reprezentat o incursiune în peisajul satului românesc, văzut prin raportul tradițional/actual. Vizitând expoziția, publicul a putut explora un sat românesc, reconstituit fragmentar, cu elemente esențiale – o cale simbolică în

lumea satului arhaic, un spațiu de meditație și analiză. Circuitul expozițional a pornit de la o porțiță gorjencească, la capătul uliței fiind amenajată o prispă, toate obiectele amplasate pe traseu contribuind la o poveste de ansamblu gorjencească. La vernisaj au luat cuvântul: prof. Rudolf Dinu, directorul Accademia di Romania din Roma, Ciprian Ștefan, director general al

Muzeului ASTRA, Ovidiu Baron, director adjunct al Muzeului ASTRA și curator al expoziției, alături de Ancuța Ilie, care au prezentat publicului concepția curatorială, artefactele și structurile prezente în expoziție, prof. arh. Agostino Bossi, care a vorbit despre workshop-ul româno-italian și despre îndelungata colaborare academică și științifică cu Muzeul ASTRA și cu studenții și tinerii cercetători care gravitează în jurul acestei instituții. Inaugurarea expoziției a inclus și o prezentare a volumului cu lucrările profesorilor și studenților care au participat la workshop. Cartea a fost coordonată de profesorul Agostino Bossi și a fost folosită ca un ghid al expoziției, pe care o explică și o completează, oferind totodată multiple incursiuni în arhitectura internațională. Perioada de vizitare a expoziției a cuprins și „Noaptea muzeelor” (sâmbătă, 13 mai), eveniment în cadrul căruia a fost inserat în programul prezentat de organizatori (Primăria Romei, Consiliul pentru Cultură Roma, Zetema) și evenimentul românesc, când Galeria Accademia di Romania din Roma a rămas deschisă până la ora 1:00 AM, înregistrându-se astfel o mare afleună de spectatori.

11 mai / Prezentarea volumului *Male a est*, cartea de debut a Andreei Simionel, candidată la Premiul Strega 2023, la Biblioteca Europeană din Roma. Eveniment organizat în colaborare cu Biblioteche di Roma, Editura Italo Svevo din Trieste și Ambasada României în Italia. Alături de scriitoare s-au aflat jurnalistul și criticul literar Gioacchino De Chirico și artista Valeria De Matteis, care a citit câteva fragmente din roman. La prezentare a fost prezentă și E.S. doamna Gabriela Dancău, ambasadoa-

⤴ Accademia di Romania din Roma, 11 mai 2023

Seminarul „State, communities and nature of the lower Danube islands: an environmental history (1830-2020)”

rea României în Republica Italiană. *Male a est* este cartea de debut a Andreei Simionel, un roman despre consecințele emoționale ale emigrării din care povestește oportunitățile, pierderile, dar, mai ales, evidențiază traumele unei noi limbi care se confruntă cu limba maternă și ajunge să o înlocuiască.

11 mai / Seminarul „State, communities and nature of the lower Danube islands: an environmental history (1830-2020)” - prezentarea proiectului european realizat de Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române (ISSEE). Eveniment organizat de Accademia di Romania din Roma în colaborare cu ISSEE, cu sprijinul ICR. Evenimentul, deschis de o introducere a prof. univ. dr. Rudolf Dinu, directorul

Accademia di Romania, a avut menirea de a prezenta publicului specializat proiectul european omonim coordonat de Institutul de Studii Sud-Est Europene. Seminarul a urmărit să explice rolul insulelor dunărene în istoria modernă și contemporană a comunităților și a statelor riverane din România, Bulgaria și Ucraina. Echipa proiectului a fost formată din șapte cercetători de la Academia Română (ISSEE și Institutul de Antropologie „Francisc Rainer”) și Universitatea din București, acoperind domenii precum antropologie, sociologie, geografie, istorie și biologie. Ștefan Dorondel, coordonator de proiect, Stelu Șerban, cercetător în proiect și Daniel Cain, cercetător în proiect și director ISSEE, precum și Cristina Codarcea, cercetător principal ISSEE și bursier „Vasile Pârvan” la Accademia di Romania din Roma, au fost cei care au prezentat, în fața celor aproximativ 30 de bursieri și profesori prezenți în Sala de Conferințe Accademia di Romania din Roma, rezultatele cercetărilor întreprinse în cadrul proiectului. La lucrări au participat, în calitate de *discussant* prof. Francesco Guida, prof. Alberto Basciani și prof. Antonio D'Alessandri de la Universitatea Roma Tre.

≡ Accademia di Romania din Roma, 19 mai 2023

Dezbatere în cadrul Târgului Internațional de Carte de la Torino: Smaranda Vultur, Bruno Mazzoni, Ana Blandiana și Mauro Barindi © Cornel Brad

17 mai / Dialog cu scriitorul Dan Lungu, în seria „I mercoledì letterari”, la Facultatea de Litere din cadrul Universității Sapienza din Roma. Accademia di Romania din Roma a propus publicului italian o nouă ediție a programului „I mercoledì letterari”, inițiat în 2018 și devenit unul dintre reperele importante ale componentei literare în strategia reprezentanței de promovare a culturii române în Italia. Dialogul literar a avut loc la Facultatea de Litere din cadrul Universității Sapienza din Roma, cu participarea studenților Universității, în special a studenților înscriși în cadrul specializării „Mediazione linguistico-interculturale” a Facultății de Litere. Studenții prezenți au dezbătut împreună cu scriitorul Dan Lungu pe teme

de literatură română contemporană, plecând de la romanele sale *Sunt o babă comunistă* și *Fetița care se juca de-a Dumnezeu*.

2-25 iunie / Participarea pianistului de origine română David Irimescu la Festivalul de muzică clasică „Festival 2023 – Spirito”, ediția a treia. Accademia di Romania din Roma a fost partener al festivalului organizat de fundația Roero Cultural Event, al cărui director artistic este violonistul român Adrian Pânzaru. Pianistul David Irimescu a concertat în Piazza Statuto din Cocconato d’Asti, împreună cu violoncelistul Gabriel Meloni, în data de 9 iunie. Caracteristicile acestui festival sunt abandonarea conceptului de scenă în sens clasic, cu scopul de a permite o mai bună interacțiune între public și artiști; participarea publicului la toate activitățile implicând muzicienii, cum ar fi, de exemplu, prânzul cu artiștii, și nu în ultimul rând, alegerea spațiilor concertistice, locuri de o frumusețe particulară, dar și de o importanță istorică deosebită, pre-

cum: Castello de Guarene, Banca d'Alba, Biserica San Giovanni/Canale, Piața Garibaldi/Castagnito, Biserica San Michele/Monta, Biserica de San Vittorio Martire/Pollenze, Castello de Coazzolo, Prefectura din Cuneo, Villa de la Regina/Torino, Castello di Govonne, Fundația Sandretto Re Rebaudengo. La eveniment au participat peste 40 de artiști de renume internațional, inclusiv soliști și ansambluri, incluși într-un program de 12 concerte. Festivalul a beneficiat de susținerea a unor parteneri instituționali, media și comerciali de renume, precum Ministerul Culturii din Italia, Uniunea Europeană prin programul NextGenerationEU, Regiunea Piemont, Primăriile localităților unde au loc evenimentele (Torino, Alba etc), TVR Internațional, Banca din Alba și Steinway&Sons.

4 iunie / „Trianon 100. Recunoașterea internațională a Marii Unirii” – difuzarea pe site-ul și paginile de social-media ale reprezentanței a unui interviu realizat cu prof. Francesco Guida, de la Universitatea RomaTre. Realizat de Accademia di Romania din Roma, interviul a fost menit să completeze materialul video realizat în 2020, în colaborare cu Muzeul Național de Istorie a României, o amplă prezentare a sistemului conferințelor de pace, cu accent pe Tratatul de Pace de la Trianon. Tratatul s-a înscris în seria documentelor internaționale încheiate la finalul Primului Război Mondial, fiind unul dintre tratatele de pace semnate de puterile Antantei și Germania (Versailles, 28 iunie 1919), Austria (Saint-Germain-en-Laye, 10 septembrie 1919), Bulgaria (Neuilly, 27 noiembrie 1919) și Turcia (Sèvres, semnat la 10 august 1920, înlocuit cu Tratatul de la Lausanne din 24 iulie 1923). Tratatul a fost semnat la 4 iunie 1920, în Palatul Marele Trianon de la Versailles. Oficialitățile care au semnat acest act istoric reprezentau Franța, Marea Britanie, Italia, Statele Unite, Japonia, România, Regatul Sârbilor, Croația și Slovenia, Cehoslovacia și alte nouă state, printre care și Ungaria, reprezentată de Ágost Benárd și Alfréd Drasche-Lázár. Din partea României, tratatul a fost semnat de dr. Ion Cantacuzino, ministru de stat și Nicolae Titulescu, ministru de Finanțe și prim delegat la Conferința de Pace.

6-20 iunie / Expoziția colectivă „Spazi Aperti”, ediția a XXI-a, reunind lucrări ale bursierilor rezidenți în academiile și institutele culturale străine din Roma. Evenimentul dedicat artiștilor în rezidență a fost

organizat de Accademia di Romania din Roma, cu sprijinul Institutului Cultural Român, sub patronajul Ambasadei României în Italia. Expoziția colectivă „Spazi Aperti” este un eveniment unic, conceput de Accademia di Romania din Roma pentru bursierii în rezidență în Roma și bazat pe un concept original creat în anul 2002. Spazi Aperti a găzduit lucrări a 15 artiști internaționali, rezidenți în academiile și institutele străine din Roma: Accademia di Francia a Roma – Villa Medici, Accademia Tedesca Roma – Villa Massimo și Casa Baldi, The British School at Rome, Accademia di Romania din Roma și Real Academia de España en Roma. Lucrările artiștilor, proiecte de pictură, grafică, video, sunet, instalație și fotografie au adus în fața publicului o amplă diversitate a limbajului artistic și au oferit o viziune curajoasă și inovativă asupra contextului contemporan. La deschiderea expoziției au fost prezenți numeroși invitați, printre care dr. Julia Draganović, directorul Villa Massimo, prof. Abigail Brundin, directorul The British School at Rome și prof. Ángeles Albert de León, directorul Real Accademia de España en Roma, reprezentanți ai galeriilor de artă din Roma, dar și reprezentanți ai Ambasadei României în Italia. Ediția din acest an a expoziției colective a artiștilor rezidenți ai academiilor și institutelor străine din Roma a fost curatoriată de trei dintre bursierele „Vasile Pârvan” – Magda Juravlea, Rodica Dina și Alina Stoica – și a fost prezentată în Galeria de Artă, în studiourile artiștilor și în parcul Accademia di Romania din Roma. Evenimentul a avut peste 200 de vizitatori, printre care directori ai academiilor și institutelor culturale străine din Roma, membri ai corpului diplomatic, reprezentanți ai instituțiilor italiene.

23 iunie – 15 iulie / „Cămașa maramureșeană, măiestrie și simbol” la Galeria Accademia di Romania, cu prilejul Zilei Universale a lei. Proiect organizat în colaborare cu Consiliul Județean Maramureș, prin Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară Maramureș. În expoziție s-au regăsit elemente de port popular, preponderent cămăși din cele patru țări ale Maramureșului, care au ilustrat finețea artei tradiționale și prețuirea față de valorile străbune. Frumusețea cămășilor au fost potențate de imagini sugestive, reprezentând detalii cromatice, care au evidențiat migala lucrului de mână realizat de creatoarele acestor capodopere ale artei populare. Maniera propusă pentru panotaj a fost neconvențională, facilitând evidențierea, punerea în valoare și con-

« ≡ Accademia di Romania din Roma, 6-20 iunie 2023

Expoziția colectivă „Spazi Aperti”, ediția a XXI-

textualizarea tematicii expoziționale. La vernisajul expoziției au luat cuvântul E.S. doamna Gabriela Dancău, ambasadoarea României în Italia, E.S. domnul Anatolie Urecheanu, ambasadorul Republicii Moldova în Italia, prof. univ. Rudolf Dinu, directorul Accademia di Romania, Monica Mare, directoarea Muzeului Județean de Etnografie și Artă Populară, Ana-Maria Nagy, curator al expoziției. În încheiere, tânăra muzeografă Gabriela Filip a interpretat un renumit cântec popular din Maramureș.

7-9 iulie / Zilele Filmului Românesc la Roma, la Casa del Cinema, edificiu emblematic pentru iubitorii celei de a șaptea arte, situat în interiorul parcului de la Vila Borghese din Roma. Eveniment organizat împreună cu

Ambasada României în Republica Italiană, Asociația DACIN SARA din București, Centrul Național al Cinematografiei din București și ProEvent, în parteneriat cu Casa del Cinema, Biblioteca Europeă și Digital World Printing și cu patronajul Primăriei Romei - Departamentul de Cultură. Ceremonia de deschidere a avut loc în prezența secretarului de stat din Ministerul Culturii italian, senatorul Lucia Borgonzoni, a președintelui Comisiei de cultură din Camera Deputaților din Italia, deputatul Federico Mollicone, a ambasadorului României în Republica Italiană, E.S. doamna Gabriela Dancău, a managerului general al Asociației DACIN SARA din București, Bogdan Ficeac, a directorului Accademia di Romania, Rudolf Dinu, care au susținut alocuțiuni cu această ocazie. Secretarul de stat din Ministerul Culturii

italian, senatorul Lucia Borgonzoni, a vorbit despre colaborarea istorică dintre cinematografia românească și cea italiană, exprimând, totodată, dorința pentru amplificarea relațiilor româno-italiene în domeniul cinematografiei. Președintele Comisiei de cultură din Camera Deputaților din Italia, deputatul Federico Mollicone, a evidențiat valoarea adăugată pe care o aduce cinematografia în rândul publicului larg, pentru cunoașterea culturii celor două popoare care împărtășesc o lungă istorie culturală comună. În preambulul proiecției inaugurale, criticul și istoricul de film prof. univ. dr. Manuela Cernat a susținut prelegerea cu titlul „Vedete italiene pe ecranele românești și vedete românești pe ecranele italiene”. În prezența regizorului Horațiu Mălăele, a avut loc proiecția filmului *Luca*, urmată de o întâlnire a publicului cu regizorul român. Selecția filmelor a fost operată de către coorganizatorii acestui demers, după cum urmează: *Luca*, r.: Horațiu Mălăele (2021), *Miracol*, r.: Bogdan Apetri (2021), *Scara*, r.: Vlad Păunescu (2021), *Balaur*, r.: Octav Chelaru (2022) și *La Gomera*, r.: Corneliu Porumboiu (2019). Au mai avut intervenții prof. univ. dr. Manuela Cernat, regizorii Horațiu Mălăele și Vlad Păunescu, care au realizat o contextualizare a filmelor în peisajul cinematografic actual. Traducerea în limba italiană a acestor intervenții a fost realizată de Oana Boșca-Mălin, director adjunct al Accademia di Romania.

31 august / Ziua Limbii Române la Accademia di Romania din Roma: „Pensieri sulla Romania, espressi dai corsisti dell'Accademia” / „Gânduri despre România, exprimate de cursanții ARR”. Accademia di Romania din Roma a propus publicului italian vizionarea unor video-interviuri luate unor participanți la cursurile organizate de reprezentanță prin Biroul Limbii Române din cadrul ICR, în anul academic 2022-2023. „Gânduri despre România/ Pensieri sulla Romania” este titlul video-ului realizat în limba română la încheierea cursului început în octombrie 2022 și finalizat în iunie 2023, desfășurat pe doua module, începător absolut A0 și nivel preintermediar A2. Publicată inițial pe canalul YouTube dedicat, denumit „Romeno in Accademia”, această selecție de interviuri urmărește să descrie experiența lor cu și despre România și să ofere mărturie a abilităților de exprimare și conversație dobândite în cadrul cursului. Filmul a fost precedat de o intervenție a prof. Nicoleta Neșu.

19 septembrie / Simpozion dedicat personalității lui Iuliu Maniu, la 150 ani de la nașterea sa și la 70 de ani de la trecerea în neființă, la sediul Ambasadei României în Italia. Eveniment organizat în parteneriat cu Ambasada României în Italia, cu Fundația „Corneliu Coposu”, cu Fundația Academia Civică și cu Arhiepiscopia Majoră a Bisericii Unite cu Roma, Greco-Catolică. După cuvântul de deschidere rostit de E.S. doamna Gabriela Dancău, ambasadoarea României în Italia, în cadrul conferinței „Rolul lui Iuliu Maniu în istoria României moderne” au intervenit: Ana Blandiana președintele Fundației Academia Civică, Ion-Andrei Gherasim, președintele executiv al Fundației Corneliu Coposu, P.S. Cristian Crișan, Episcop Auxiliar al Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Făgăraș. Moderator a fost Oana Boșca-Mălin, director-adjunct al Accademia di Romania din Roma. Ana Blandiana, în intervenția sa, a salutat inițiativa legislativă a Parlamentului României de instituire a anului 2023 ca „Anul Iuliu Maniu”, subliniind că, dintre toate personalitățile politice și istorice din România, Iuliu Maniu a constituit permanent un model de inspirație în demersurile de impunere a unor standarde morale înalte în viața politică românească. Ion-Andrei Gherasim, președintele executiv al Fundației „Corneliu Coposu”, a evocat câteva momente semnificative din viața lui Iuliu Maniu, poposind în discursul său mai ales asupra realizărilor din prima parte a parcursului de om politic al „Sfinxului de la Bădăcin” (începuturile carierei politice, contribuția sa fundamentală la Unirea de la 1918, Consiliul Dirigent, apărarea Vienei etc.). Nu în ultimul rând, a menționat relația specială dintre Ilie Lazăr, bunicul său, și Iuliu Maniu, căruia i-a fost alături întreaga viață, chiar și după gratii. „Când vorbim despre Iuliu Maniu, ne gândim la demnitate, onoare, valori și credință. Se împlinesc 70 de ani de când marele om politic greco-catolic s-a întors în casa Tatălui Ceresc. Iuliu Maniu a fost aruncat într-o groapă comună, alături de atâția anonimi, dar și de atâția oameni mari ai Bisericii și ai poporului nostru, în acel cimitir al săracilor. Acolo, Iuliu Maniu este împreună cu Fericirii Episcopi Martiri Ioan Suci, Tit Liviu Chinezu, Valeriu Traian Frențiu, Anton Durcovici și cu atâția oameni de valoare care au scris cu sânge o pagină luminoasă pentru Biserica Catolică și pentru poporul român”, a precizat P.S. Cristian Crișan, Episcop auxiliar de Alba Iulia și Făgăraș.

21 septembrie / Prezentarea volumului *Variazioni su un tema dato* de Ana Blandiana la Galeria Națională de Artă Modernă și Contemporană

Accademia di Romania din Roma, 19 septembrie 2023

Simpozion dedicat personalității lui Iuliu Maniu, la 150 ani de la nașterea sa și la 70 de ani de la trecerea în neființă

din Roma. Tradus de Bruno Mazzoni, volumul a fost publicat de editura Donzelli Editore. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu editura Donzelli Editore și cu patronajul Ambasadei României în Italia și a fost găzduit în seria evenimentelor de promovare literară pe care le are în program Galeria. Au luat cuvântul Oana Boșca-Mălin, director adjunct Accademia di Romania din Roma, Elisa Donzelli, directoarea colecției „Donzelli Poesia”, autoarea Ana Blandiana și Bruno Mazzoni, traducătorul volumului. Un spațiu consistent a fost alocat lecturii de versuri în original și în traducere, spre aprecierea publicului. Evenimentul s-a

încheiat cu o sesiune de autografe. Prezența scriitoarei Ana Blandiana la Roma a făcut pare dintr-un turneu italian pe care reprezentanțele ICR de la Roma și Veneția i l-au organizat, cu prilejul apariției unui nou volum al poetei în traducere italiană. Articole, recenzii și mai ales interviuri ale personalității literare din România au apărut în cele mai importante periodice din Peninsula, precedând întâlnirea cu publicul de la Trani: *Corriere della Sera* - suplimentul literar *Lettera* („La legge dell'amore abolisce le frontiere” de Roberto Galaverni), *La Repubblica* („Ana Blandiana - Le menzogne del potere”, interviu de Raffaella De Santis), *Il Foglio* („Versi dissidenti” de Luigi Lupo); *Linkiesta* („Il verso giusto. La poesia è un'arma salvifica contro la dittatura e il populismo” de Massimiliano Coccia), *Liberio* („La sofferenza in poesia è una storia senza tempo”, interviu de Maurizio Stefannini).

21-24 septembrie / România, țară invitată la Festivalul Literar „I Dialoghi di Trani”, ediția a XXII-a. Participarea românească a avut loc cu sprijinul Institutului Cultural Român, prin Accademia di Romania in Roma, în colaborare cu Asociația Culturală „La Maria del porto” și sub patronajul Ambasadei României în Italia, al Ambasadei Republicii Moldova în Italia și al Consulatului General al României de la Bari. A fost pentru prima dată, în istoria festivalului, când o țară a primit acest statut din partea organizatorilor. Tema ediției a fost „grija”, ca practică zilnică în slujba binelui comun. România a fost reprezentată de Ana Blandiana, o scriitoare foarte cunoscută și îndrăgită în Italia, unde i-au fost traduse până acum patru volume de poezie și două de proză (dintre care un volum de poeme și unul de eseuri cu sprijinul ICR) și a obținut prestigioase premii literare. Scriitoarea a dialogat cu traducătorul Bruno Mazzoni la Biblioteca comunale „G. Bovio”, pe marginea celei mai recente ediții în italiană a unui volum semnat de autoare, și anume *Variațiuni* pe o temă dată, publicat de editura Donzelli, în traducerea lui Bruno Mazzoni. Întâlnirea cu publicul a fost precedată de un discurs al prof. Lucia Perrone Capano, una dintre vocile reprezentative ale festivalului. Consulul general al României la Bari, Lucreția Tănase, a adresat publicului salutul E.S. doamna Gabrielei Dancău, ambasadoarea României în Italia, precum și pe al său personal. În sală s-au mai aflat, printre alții, prof. Adriana Senatore, traducătoare și specialistă în limba și literatura română veche, fost profesor la Universitatea din Bari,

Olga Căpățână, scriitoare din Republica Moldova, precum și alți scriitori, jurnaliști și oaspeți ai festivalului. De asemenea, a avut loc proiecția filmului *Toto și surorile lui*, în regia lui Alexander Nanău. Proiecția în limba originală a fost posibilă datorită generozității producătorilor de la Strada Film, iar traducerea și subtitrarea au fost asigurate de Accademia di Romania. Filmul a fost precedat de o prezentare realizată de conf.dr. Oana Boșca-Mălin alături de traducătoarea literară Elena Di Lernia, iar la încheierea filmului au urmat discuții cu publicul. Filmul a trezit un mare interes în rândul tinerilor prezenți la festival: cele 120 de rezervări, care depășeau cu mult capacitatea sălii mari de la Biblioteca „Giovanni Bovio”, au determinat organizatorii să amenajeze o sală secundară unde a fost preluată proiecția. Alături de România, și Republica Moldova s-a bucurat de o atenție specială din partea organizatorilor, prin invitarea scriitoarei Olga Căpățână să ia parte la unul dintre dialogurile din program, pe tema „Lumea suspendată”, alături de jurnaliștii Luca Steinmann, Giuseppe Sarcina și Cristina Battocletti. La evenimentul care s-a desfășurat la Palatul San Giorgio – și la care a participat și consulul onorific al Republicii Moldova la Bari, Domenico di Cambia – scriitoarea și-a prezentat romanul *Parigi con gusto di caramello salato / Parisul cu gust de caramelă sărată*, apărut în traducerea Elenei Di Lernia la Cislă Editore. Dialogul cu Ana Blandiana a fost transmis prin live streaming la Radio Selene – La Puglia è in onda.

1-30 octombrie / Concertul „Muzica pentru Regina Elisabeta a României”, susținut de pianista Mara Dobrescu și soprana Rodica Vică în cadrul celei de-a treisprezecea ediții a Festivalului Internațional PROPATRIA, organizat de Asociația culturală româno-italiană Propatria, sub patronajul Republicii Italiene, cu susținerea Departamentului pentru Români de Pretutindeni, în parteneriat cu instituții diplomatice și de cultură din Europa: Ambasada Republicii Moldova în România, Ambasada Republicii Italiene în România, Ambasada României în Republica Franceză, Ambasada României în Germania, Ambasada României în Israel, Ambasada României în Republica Moldova. Concertul „Muzică pentru Regina Elisabeta a României” a avut loc în data de 19 octombrie, la Forumul Austriac din Roma, fiind organizat de Accademia di Romania in Roma, cu sprijinul Ambasadei României în Italia. Rodica Vică este solistă invitată a multor opere și filarmonici, atât din România cât și din

străinătate, fiind considerată una dintre cele mai interesante voci ale generației sale. Este câștigătoare a numeroase premii la concursuri naționale și internaționale. Activitatea artistică actuală a sopranei include, printre altele, premiera mondială a oratorului *Strigoii* de George Enescu alături de *Rundfunk Sinfonieorchester* Berlin, la Konzerthaus Berlin, sub conducerea muzicală a lui Gabriel Bebeșelea. Mara Dobrescu este invitată să concerteze în recital sau ca solistă pe cele mai importante scene din Paris, cât și în numeroase festivaluri internaționale. În paralel cu cariera solistică, Mara Dobrescu este pasionată de dramaturgia gestului muzical și participă la numeroase proiecte bazate pe îmbinarea între literatură, muzică și teatru. Ediția a treisprezecea a Festivalului Internațional Propatria s-a aflat sub direcția artistică a Marei Dobrescu, cunoscută pianistă de origine română stabilită în Franța. Accademia di Romania a fost partener al Festivalului Internațional PROPATRIA, din programul căruia au făcut parte mai multe evenimente: spectacol inaugural susținut de Ansamblul Folcloric profesionist „Țara Vrancei” cu ocazia Zilei Internaționale a Muzicii, în Piața Spaniei din Roma – eveniment realizat în colaborare cu Ambasada României în Italia, Comune di Roma și Primăria Municipiului Focșani (1 octombrie); concert susținut de Orchestra de Cameră a Conservatorului „Santa Cecilia”, dirijată de maestrul Daniel Jinga, manager al Operei Române din București, în colaborare cu Ambasada României în Italia, la Conservatorul de Muzică „Santa Cecilia” din Roma (4 octombrie); recital de pian Adela Liculescu (Austria) la Teatro di Villa Torlonia, Roma (21 octombrie); expoziție Andrei Pennazio (România/Italia) la Sala Santa Rita – eveniment în parteneriat cu Ambasada României în Italia, Universitatea Națională de Arte George Enescu din Iași și Comune di Roma (23 octombrie – 15 noiembrie). Realizat cu susținerea Departamentului pentru Români de Pretutindeni, în parteneriat cu instituții diplomatice și de cultură din Europa, festivalul a fost și de această dată itinerant și a călătorit de la Roma la Berlin, apoi la Paris, Chișinău și București, evidențiind astfel caracterul internațional al festivalului și în același timp demonstrând rolul acestuia în coagularea întregii diaspore românești.

3 octombrie / Prezentarea volumului *Biserica Ortodoxă Română din Italia. Pentru o geografie istorico-religioasă / La Chiesa ortodossa romana in Italia*, semnat de prof. Maria Chiara Giorda, la sediul

⇒ **Accademia di Romania din Roma, 14-22 octombrie 2023**
Participarea artistei Alexandra Oancea la ediția a XIV-a a Florence Biennale Art + Design – Bienala de Artă și Design de la Florența

Accademia di Romania. Cartea explorează istoria Bisericii Ortodoxe Române în Italia, din 1974, anul înființării primei parohii din Milano, până astăzi, propunând o cartografiere a etapelor de dezvoltare. Conf. univ. Maria Chiara Giorda predă Istoria Religiiilor la Universitatea Roma Tre. Interesele sale de cercetare vizează domenii precum: istoria monahismului creștin, geografia religiilor, religia și spațiile urbane, diversitatea religioasă în spațiile publice.

14-22 octombrie / Participarea artistei Alexandra Oancea la ediția a XIV-a a Florence Biennale Art + Design – Bienala Internațională de Artă Contemporană și Design de la Florența, desfășurată la Fortezza da Basso. Aflată sub patronajul Parlamentului European, a Comisiei Italiene pentru UNESCO, a Ministerului Italian al Culturii, al Regiunii Toscana și al Primăriei din Florența, ediția a XIV-a a Bienalei din Florența a implicat participanții, artiști și vizitatori, într-un bogat program de activități artistice și culturale. Alături de expoziția principală, au avut loc performances, workshop-uri, conferințe și prelegeri legate de tema ediției. Lucrarea Alexandrei Oancea selectată pentru expunere

s-a intitulat „Courage” (ulei pe pânză, 60/100 cm). Alexandra Oancea a absolvit Secția de Scenografie de la Facultatea de Teatru din cadrul UNATC în 2006. Au urmat proiecte teatrale, spectacole tip musical și scurtmetraje, lucrări de grafică și ilustrații de carte și, în paralel, expoziții de pictură și fotografie în țară și străinătate (Italia, Germania, Spania, Danemarca, SUA, Singapore). În perioada 2020-2022 a fost bursier „Vasile Pârvan” la Accademia di Romania, devenind astfel membră a Școlii Române din Roma. De asemenea, ICR, prin Direcția Relații Internaționale, a susținut prezența artistului Bogdan Severin Hojbotă la aceeași ediție a Bienalei de Artă de la Florența.

18-19 octombrie / Conferința internațională „Romanitatea Orientală și Italia din Antichitate până în secolul al XX-lea”, ediția a V-a, la sediul Accademiei di Romania și la Museo Nazionale Romano. Eveniment organizat în colaborare cu Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Istorie a Universității din București, Facultatea de Istorie a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Universitățile de Ferrara, Università degli Studi di Perugia, Università di Roma La Sapienza, Università Roma TRE, Università di Vienna, l'Associazione Italiana di Studi di Storia dell'Europa Centrale e Orientale (AISSECO) și Centrul Româno-Italian de Studii Istorice al Universității București și al Universității Roma Tre (CeRISS). Conferința, în deschiderea căreia au luat

cuvântul prof. Rudolf Dinu, director ARR, prof. Lucrețiu Bîrliba, decanul Facultății de Istorie a UAIC și conf. Ioan Carol Oprîș (Universitatea din București), a beneficiat de patronajul Uniunii Internaționale a Institutelor de Arheologie, Istorie și Istoria Artei din Roma și al Asociației Internaționale de Arheologie Clasică, al Academiei Române și a făcut parte din evenimentele Școlii Române din Roma, organizate în marja expoziției de patrimoniu „Dacia, ultima frontieră a Imperiului Roman”, Roma, Museo Nazionale Romano – Terme di Diocleziano, eveniment promovat de Ambasada României în Italia și realizat de MNIR, cu sprijinul Ministerului Culturii. Participanți: Livio Zerbini (Universitățile din Ferrara), Iulia Dumitrache (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), Gialuca Gregori (Universitatea di Roma La Sapienza), Roxana-Gabriela Curcă (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), Annamaria-Izabela Pázsint (Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca), Chiara Cenati (Universitatea din Viena), Lucrețiu Mihailescu-Bîrliba (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), Ana Honcu (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași/Universitatea din București), Silvia Orlandi (Universitatea di Roma La Sapienza), Ioan C. Oprîș (Universitatea din București), Alexandru Rațiu (Muzeul de Istorie Națională a României București), Florian Matei-Popescu (Institutul de Istorie „Vasile Pârvan” din București), Ovidiu Țentea (Muzeul de Istorie Națională a României București), Rada Varga (Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca), George Bounegru (Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia), Dan Deac (Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca), Iulian Moga (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), Nelu Zugravu (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), Francesco Guida (Universitatea Roma TRE), Alberto Basciani (Universitatea Roma TRE), Emanuela Costantini (Universitatea din Perugia), Adrian Vițalariu (Universitatea din Iași), Ionuț Nistor (Universitatea din Iași), Adrian-Bogdan Ceobanu (Universitatea din Iași).

7-8 noiembrie / Participarea istoricului român Ioan Cârja la simpozionul cu tema „Umberto Zanotti Bianco și politica naționalităților în timpul Primului Război Mondial”, eveniment academic organizat la Roma de Associazione Nazionale per gli Interessi del Mezzogiorno d'Italia (ANIMI). Conferința a fost dedicată împlinirii a 60 de ani de la moartea lui Umberto Zanotti Bianco, intelectual italian interesat de emanciparea politico-națională a popoarelor din Europa central-răsă-

riteană și fondator, între altele, al revistei *La Voce dei Popoli*, care a apărut între anii 1918-1919. Umberto Zanotti Bianco s-a numărat printre organizatorii Congresului Naționalităților Oprimite din Imperiul Austro-Ungar, desfășurat la Roma în 1918, la care s-a înregistrat și o prezență românească. La această manifestare științifică, Ion Cârja, conferențiar la Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, a prezentat comunicarea „Il congresso delle nazionalità oppresse e i rapporti italo-romeni”.

8-9 noiembrie / Conferința internațională „On the Fringe of the Empires. Society, Economy and Artefacts in Late Antiquity and Middle Age (3rd-15th c. AD)”, la sediul Accademia di Romania. Eveniment organizat în colaborare cu Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Comisia Română pentru Arheologie, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Muzeul de Istorie și Arheologie ICEM, Muzeul Vrancei, Muzeul Național de Istorie și Arheologie din Constanța, Institutul Național al Patrimoniului din București, Muzeul Municipiului București, Institutul de Arheologie din Iași, Muzeul Național din Neamț, Muzeul de Istorie din Roman, Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, Universitatea din Viena. Conferința a făcut parte din evenimentele Școlii Române din Roma, organizate în marja expoziției de patrimoniu „Dacia, ultima frontieră a Imperiului Roman”, de la Museo Nazionale Romano – Terme di Diocleziano, eveniment promovat de Ambasada României în Italia și realizat de MNIR cu sprijinul Ministerului Culturii. În deschiderea lucrărilor au luat cuvântul prof. Rudolf Dinu, directorul ARR și dr. Alexander Rubel, directorul Institutului de Arheologie din Iași. Evenimentul găzduit de Accademia di Romania din Roma i-a avut ca oaspeți și participanți pe Iulian Moga, conferențiar universitar, doctor, interesat de istoria religiilor, istorie antică grecească și romană; Dumitru-Dănuț Aparaschivei, cercetător științific I, doctor, cu preocupări legate de arheologie romană clasică și târzie, istorie militară romană, fortificații romane, *limes*; Constantin Băjenaru, cercetător științific III, doctor, cu preocupări legate de arheologie romană clasică și târzie, istorie militară romană, fortificații romane, *limes*; Cozmin-Valerian Broșteanu, doctorand, cu preocupări legate de arheologie romană târzie, istoriografie, prosopografie, ideologie imperială; Pavel-Flavian Chilcoș, doctorand, cu preocupări legate de arheologie romană târzie, istoriografie, prosopo-

Accademia di Romania din Roma, 8-9 noiembrie 2023

Conferința internațională „On the Fringe of the Empires. Society, Economy and Artefacts in Late Antiquity and Middle Age (3rd-15th c. AD)”

grafie, ideologie imperială; Alex-Marian Cornea, muzeograf debutant, masterand, cu preocupări legate de ceramica romană, arheologie romană clasică și târzie, *limes*; Marian Mocanu, cercetător științific II, doctor, cu preocupări legate de ceramica romană, arheologie romană clasică și târzie, *limes*; Lucian Munteanu, cercetător științific I, doctor, cu preocupări legate de numismatică antică și medievală, arheologie romană, *Barbaricum*, *limes*; Alexander Rubel, cercetător științific I, doctor, cu preocupări legate de arheologie romană clasică și târzie, strategie imperială romană, *limes*; Radu Petcu, cercetător științific, doctor,

cu preocupări legate de arheologie romană clasică și târzie, fortificații romane, strategie imperială romană; Andrei Baltag, bursier „Vasile Pârvan”, asistent de cercetare științifică, doctorand, cu preocupări legate de numismatică medievală, arheologie romană clasică și târzie, arheologie medievală; Lilia Dergaciova, profesor universitar asociat, doctor, cu preocupări legate de numismatică medievală, arheologie medievală, sigilografie; Silviu Purece, conferențiar universitar, doctor cu preocupări legate de numismatică și arheologie romană, istorie militară romană; Mihail Ciobanu, asistent de cercetare științifică, doctor, cu preocupări legate de istorie medievală, cartografie, genealogie medievală și modernă. La eveniment a participat un public numeros format din cadre didactice de la universități din Roma, studenți și bursieri „Vasile Pârvan”, interesați de istorie, arheologie, numismatică și de temele prezentărilor și de dezbaterile intelectuale care au avut ca punct de pornire romanitatea orientală. Manifestarea științifică organizată de Accademia di Romania din Roma a fost promovată pe website-urile oficiale UIASSA (Unione Internazionale degli Istituti di Archeologia, Storia e Storia dell'Arte in Roma) și AIAC (Associazione Internazionale di Archeologia Classica). Evenimentul a fost marcat de intervenții din partea publicului prezent și au fost puse în discuție o serie de idei cu privire la importanța izvoarelor arheologice abundente, cu extensiile lor epigrafice sau numismatice, iconografice însoțind romanizarea directă a spațiului balcanic și carpato-dunărean.

14 noiembrie – 4 decembrie / Expoziția de artă contemporană „Emergențe” a doctoranzilor de la Facultatea de Arte și Design a Universității de Vest din Timișoara, în ciclul de evenimente culturale dedicate programului „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”, la Galeria de artă a Accademia di Romania. Eveniment organizat în parteneriat cu Universitatea de Vest din Timișoara, prin Facultatea de Arte și Design și Rectoratul Universității de Vest din Timișoara, sub patronajul Ambasadei României în Republica Italiană. Lucrările tinerilor creatori au oferit o perspectivă *in nuce* asupra modului în care cercetările artistice actuale se cristalizează în lucrări extrem de variate ca medii, tehnici și metode de lucru. Au participat cu lucrări 20 de alumni, număr simbolic pentru sărbătorirea a 20 de ani de activitate a Facultății de Arte și Design (lista urmează să fie definitivată): Bogdan Matei (media art),

≡ **Accademia di Romania din Roma,**
14 noiembrie – 4 decembrie 2023
 Expoziția de artă contemporană „Emergențe”
 a doctoranzilor de la Facultatea de Arte și Design
 a Universității de Vest din Timișoara

Renee Renard (instalație video), Sânziana Gheorghe (instalație), Mihai Toth (instalație), Cezara Pădureanu, Elena Mădălina Trofin (pictură), Mirela Cerbu (pictură/desen), Oana Popescu (pictură), Uliana Gujuman (pictură), Andrei Pituț (sculptură), Ovidiu Batista (grafică), Bianca Bondoc (grafică-carte-obiect), Bianca Tulea (ilustrație), Andrei Răzvan Neciu (grafică), Anamaria Vișovan (modă), Andreea Medar (instalație),

Andreea Pleșa (modă), Marius Jurca (media art), Cosmin Haiăș (instalație), Anca Gyemant (textile) / Nicolae Moldovan (ceramică).

15-18 noiembrie / Expoziția colectivă „Perspectiva Cluj”, la sediul Fundației Pastificio Cerere din Roma. O colaborare între Fondazione Pastificio Cerere din Roma și Centrul de Interes din Cluj-Napoca, proiectul a reprezentat un prim pas într-un proces de promovare și de schimb de experiențe între scenele artistice din orașele Roma și Cluj-Napoca. Accademia di Romania a susținut participarea a nouă artiști invitați în cadrul expoziției „Perspectiva Cluj”, curatoriată de Gaia Bobò, critic de artă, și Marcello Smarrelli, directorul artistic al Fundației Pastificio Cerere. Itinerariul expozițional a prezentat o selecție de lucrări create de designerul Radu Abraham & sculptorul Ovidiu Leuce, pictorii Delia Avram, Sasha Bandi, Mathias Bar, Andrei Budescu, arhitectul peisagist Ana Horhat & graficianul Vlad Sulea și pictorul Florin Ștefan. O parte din lucrările expuse au fost produse special pentru spațiile fundației din Roma. Expoziția a fost rezultatul cercetărilor desfășurate de cei doi curatori în cadrul rezidenței desfășurate la Cluj-Napoca în iulie 2023. Caracterizat printr-o abordare interdisciplinară, proiectul a urmărit refacerea diferitelor viziuni posibile asupra orașului Cluj-Napoca și a producției sale artistice variate. „Perspectiva Cluj” a conturat un parcurs intergenerațional, concentrat îndeosebi pe pictură, prin alăturarea dintre lucrările Deliei Avram (1980), ale lui Mathias Bar (1997), Sasha Bandi (1989) și Florin Ștefan (1968). De asemenea, proiectul a evidențiat o colaborare între artiști, arhitecți peisagiști și designeri implicați în diferite moduri în definirea proiectelor și perspectivelor viitoare. Este cazul colaborării dintre sculptorul Ovidiu Leuce (1981) și designerul Radu Abraham (1989), precum și al colaborării dintre arhitectul peisagist Ana Horhat (1980) și graficianul Vlad Sulea (1980).

20 noiembrie – 5 decembrie / Tipărirea *Ephemeris Dacoromana XXIII/2021*, revistă fondată în anul 1923 de primul director al Școlii Române din Roma, acad. Vasile Pârvan. Anuarul Școlii, tipărit în 100 de exemplare și publicat exclusiv în limbi de circulație internațională, găzduiește contribuții, multe dintre ele inedite, referitoare la tradițiile

⇒ **Accademia di Romania din Roma, 22-29 noiembrie 2023**
 Conferința „The Odyssey of the Dacian gold bracelets from
 Sarmizegetusa Regia (1999-2023)”

și la interferențele istoriei, artei, literaturii naționale cu cele europene, și au ca scop principal promovarea pe plan internațional a limbii, istoriei și a valorilor culturale, precum și a personalităților românești reprezentative atât pentru tradițiile și specificul național, cât și pentru participarea României la patrimoniul cultural mondial. Periodicul Accademiei di Romania este reperabil în cele mai prestigioase

biblioteci din Roma și din alte orașe ale Italiei, în biblioteci din Europa și SUA. Accademia di Romania are acorduri formale pentru schimbul publicațiilor științifice cu majoritatea școlilor și institutelor ce compun Uniunea Internațională a Institutelor de Arheologie, Istorie și Istoria Artei în Roma, cu Universitatea La Sapienza din Roma, cu Universitatea Roma Tre, cu universități din alte orașe ale Italiei (Università degli Studi di Bari, Università degli Studi di Perugia, Università di Trieste, Università Federico II di Napoli), precum și cu alte instituții academice și biblioteci specializate, active în domeniul cercetării umaniste. Lucrarea pune la dispoziția publicului italian rezultatele cercetărilor

⌄ **Accademia di Romania din Roma,**
21 noiembrie 2023 - 21 aprilie 2024
 Expoziția de patrimoniu „Dacia, ultima frontieră a Romanității”

bursierilor statului român la Roma și la Veneția, precum și ale unor specialiști români, italieni și străini, referitoare la patrimoniul culturii și civilizației românești, italiene și universale. Editura Academiei Române a sprijinit vizibilitatea anuarului în cadrul academic și științific.

22-29 noiembrie / Serie de conferințe organizate adiacent expoziției de patrimoniu „Dacia, ultima frontieră a Romanității”, la Roma. Accademia di Romania din Roma a organizat și promovat conferințele a trei istorici români: „The Odyssey of the Dacian gold bracelets from Sarmizegetusa Regia (1999-2023)”, susținută de dr. Ernest Oberländer-Târnoveanu, director general al Muzeului Național de Istorie a României și președinte al Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, la Palazzo Massimo (Museo Nazionale Romano), pe 22 noiembrie, conferința „PONS PER DANUVIVM DVCTVS. New data regarding the bridge of Constantine I from Oescus to Sucidava”, susținută de conf. dr. Ioan Carol Oprîș (Universitatea din București) și conferința „Roman Drobeta:

the very first Roman bridgehead beyond the Danube”, susținută de dr. Florian Matei-Popescu (Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” din București), ambele găzduite de sala de conferințe a Termelor lui Dioclețian (Museo Nazionale Romano), la 29 noiembrie. În deschiderea conferinței „The Odyssey of the Dacian gold bracelets from Sarmizegetusa Regia (1999-2023)” au luat cuvântul directorul MNR, prof. Stéphane Verger și directorul ARR, prof. Rudolf Dinu, în prezența unui public numeros, printre care directori și bursieri ai școlilor străine din Roma (prof. Antonio Pizzo, director al Escuela Española de Historia y Arqueología en Roma, prof. Ortwin Dalli, director al Institutului Arheologic German din Roma, dr. Esther Barrondo, secretar al Uniunii Internaționale a Institutelor de Arheologie, Istorie și Istoria Artei din Roma), reprezentanți ai Ambasadei României în Italia, ai Ministerului Culturii din Italia, Mons. Virgil Bercea, Episcop de Oradea și rectorul Colegiului Pontifical Pio Romano din Roma, prof. Gabriel Buboi. Conferința a fost urmată de o vizită la Terme di Diocleziano pentru un tur ghidat al expoziției extraordinare „Dacia. Ultima frontieră a Romanității”, realizat de dr. Ernest Oberländer-Târnoveanu și de prof. Stéphane Verger. Conferințele din 29 noiembrie, găzduite de Termele lui Dioclețian (Museo Nazionale Romano), au fost moderate de Sara Colantonio și Carlotta Caruso (arheologi-cercetători ai MNR), în pre-

zența unui public numeros, interesat de tema prezentată, printre care s-au numărat Cécile Evers, director al Academiei Belgiene din Roma și Niko Hafkenscheid (Accademia Belgica, Roma), François de Callatay, vicepreședinte al Consiliului Internațional al Numismaticii, membri ai școlilor străine din Roma (École Française și Istituto Finlandese di Roma), precum și reprezentanți ai Ministerului Culturii din Italia și români stabiliți în Roma. La final, oaspeții au efectuat un tur ghidat al expoziției „Dacia. Ultima frontieră a Romanității”. Conferințele din 22 și 29 noiembrie au fost foarte bine receptate de public.

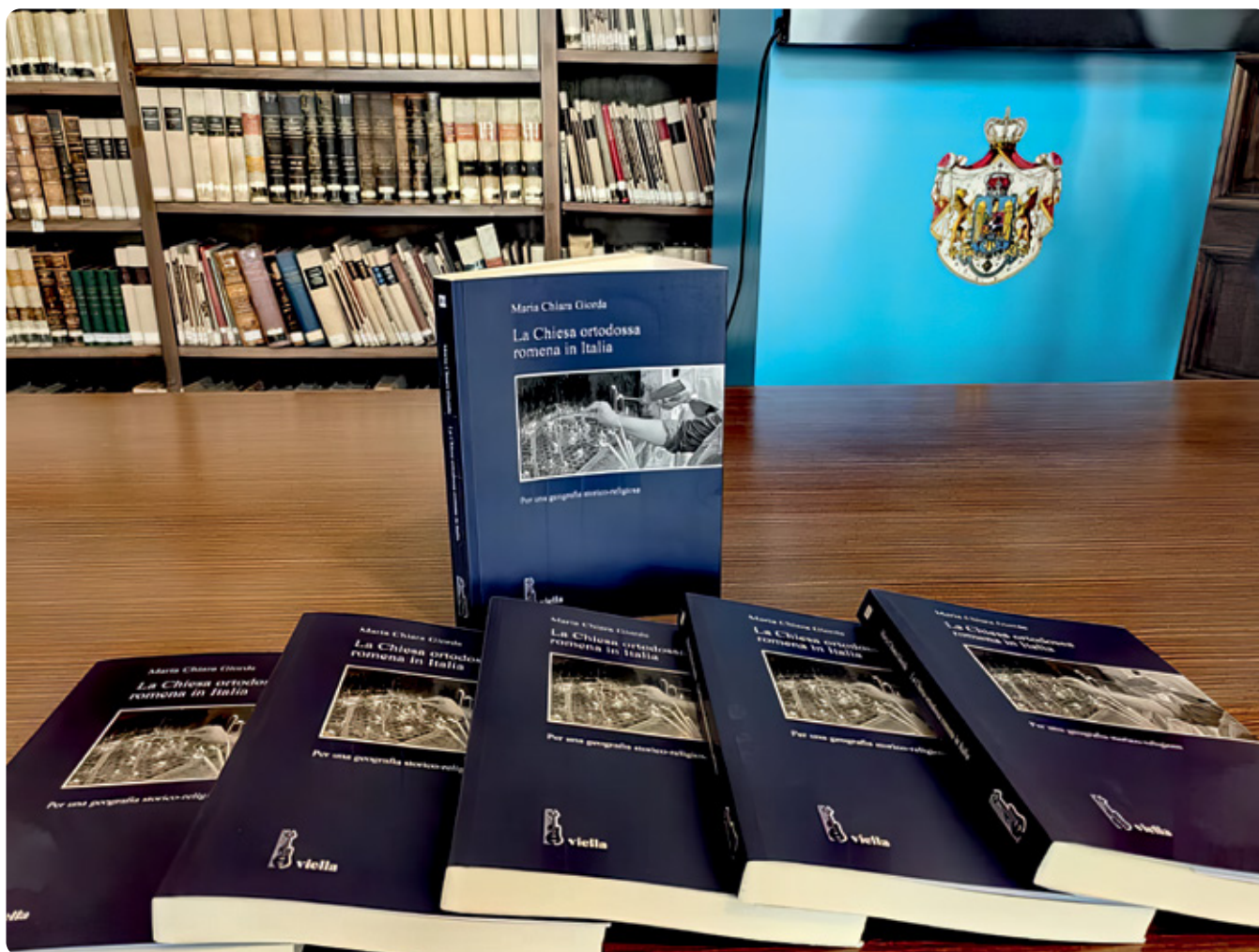
8 decembrie / Prezentarea volumului *Il venditore di incipit per romanzi / Negustorul de începuturi de roman* de Matei Vișniec la „Più libri più liberi”, Târgul național al editurilor mici și mijlocii, desfășurat la Roma în perioada 6-10 decembrie 2023. Eveniment organizat în colaborare cu Editura Voland și AIE – Associazione Italiana Editori. Volumul a fost tradus în limba italiană de Mauro Barindi și a fost publicat în noiembrie 2023 la Editura Voland. Evenimentul s-a desfășurat la unul dintre cele mai importante târguri de carte din Italia, „Più libri più liberi”, în sala Antares din cadrul Centrului de conferințe „La Nuvola”, care s-a dovedit a fi neîncăpătoare. Alături de scriitorul român, la întâlnirea cu publicul roman au mai participat prof. Bruno Mazzoni, cunoscut specialist în literatura română, Daniela Di Sora, director editorial la Voland și regizoarea Alessia Oteri de la compania Metis Teatro, care a montat nu mai puțin de nouă spectacole pe textele marelui dramaturg român contemporan. Francesco Meriano și Attilio Caccetta, actori ai companiei Metis Teatro, au citit fragmente din volum pentru publicul prezent, iar autorul a oferit autografe. Matei Vișniec s-a aflat în Italia pentru un turneu de prezentare a volumului în orașele: Torino, Milano, Rovereto, Padova și Roma, precum și pentru premiera spectacolului *Lo spettatore condannato a morte*, pus în scenă la Teatrul San Pietro in Vincoli de la Torino.

11-12 decembrie / Prezentarea filmului *Bridges*, regizat de Roberta Șerban, produs de Casa de producție Mandragora, partener al proiectului. Regizoarea Roberta Șerban a fost invitată să participe, la Roma, la o serie de întâlniri cu casele de producție italiene și cu actorul italian Roberto Benigni, scopul întâlnirilor fiind realizarea pre-produc-

ției filmului de lungmetraj *Bridges*, o coproducție România-Ucraina-Franța-Italia-Elveția. În cadrul întâlnirii cu actorul Roberto Benigni, din data de 11 decembrie, Roberta Șerban a susținut prelegerea „Bridges, un proiect cinematografic care leagă națiuni și culturi diferite”.

14 decembrie / Prelegerea „Amprente italiene”, susținută de Rodica Marinescu, la sediul Ambasadei României în Italia, având ca temă volumul de memorii și impresii de călătorie *Amprente italiene*, semnat de scriitoarea și antropoloaga Rodica Fleșariu Marinescu, publicat în anul 2022 la Editura Peter Pan Art. În dialogul cu prof. Nicoleta Neșu, moderatorul evenimentului, autoarea volumului a evocat fascinația contemporană a Italiei pentru români, itinerariile sale repetate la Roma, precum și legătura deosebită pe care o are cu Accademia di Romania din Roma, identificată drept sufletul culturii române în acest spațiu. Preocuparea pentru Italia și, în special pentru Roma, a devenit o permanență a intereselor sale culturale, dedicând articole și pagini de carte, precum și numeroase expoziții de fotografie. La eveniment au participat în special membri ai comunității românești din Roma, dar și cetățeni italieni cunoscători de limba română, care au urmărit cu interes dialogul dintre cele două interlocutoare, bune cunoșcătoare ale spațiului cultural italian. Ultima parte a evenimentului a fost dedicată dialogului și interacțiunii cu publicul, precum și sesiunii de autografe oferite de autoare participanților interesați de volum.

16 decembrie / Prelegerea „Coloana este funie” susținută de Mircea Cantor la Museo Nazionale Romano – Terme di Diocleziano, eveniment organizat adiacent expoziției „Dacia, ultima frontieră a Romanității”. Proiect realizat de Accademia di Romania din Roma, în colaborare cu Ambasada României în Italia, Galeria de artă Magazzino și curatorul Pier Paolo Pancotto. Artistul Mircea Cantor a susținut prelegerea „Coloana este funie”, care a reflectat ideea sa asupra unui posibil proiect artistic care ar urma să pună în dialog prestigioasa expoziție de patrimoniu cu propria sa viziune artistică. Tema prelegerii a fost inspirată de Columna lui Traian (secvențialitate, mișcare cinetică, personaje, portretizarea dacilor, simbolistica) și a cristalizat viziunea artistului despre posibilitatea de a interpreta și a combina aceste

⇒ **Accademia di Romania din Roma, 3 octombrie 2023**
Prezentarea volumului „Biserica Ortodoxă Română din Italia.
Pentru o geografie istorico-religioasă”

elemente într-un act de creație artistică. La eveniment au participat: E.S. doamna Gabriela Dancău, ambasadoarea României în Republica Italiană, în Republica Malta și în Republica San Marino, prof. Stephane Verger, directorul Muzeul Național Roman și curatorul Pier Paolo Pancotto, însoțit de numeroși artiști.

16 decembrie / Concertul de colinde românești „Tradiții prin ochi de copii”, la Basilica dei Santi XII Apostoli din Roma. Eveniment organizat în preajma Crăciunului în colaborare cu Asociația culturală italiană „Insieme per l’Athos”, Episcopia Ortodoxă Română a Italiei și Radio România. Ca și în edițiile precedente, concertul de Crăciun a fost susținut de copiii din cadrul comunității românești din Italia și a fost prezentat în limba română și în limba italiană de patru tineri talentați: Miriam Cosma, Teodora Surubar, Stefano Gravelli și Iulia Pinte. La ediția din acest an, au interpretat formațiile corale: Corul de copii al Parohiei Ortodoxe Române „S. Lorenzo Arhidiacon Mucenic de Pavona”,

Accademia di Romania din Roma, 22 noiembrie 2023

Conferința „PONS PER DANUVIVM DVCTVS. New data regarding the bridge of Constantine I from Oescus to Sucidava”

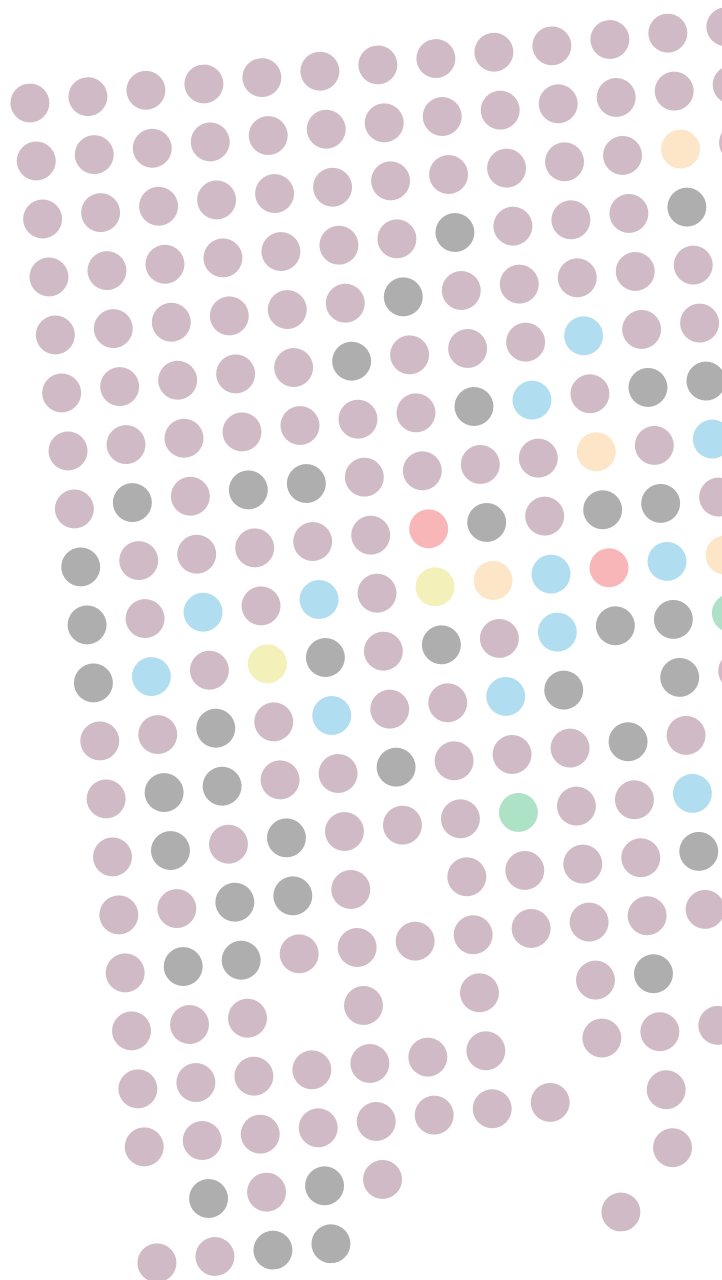
Corul de copii al „Paraclisului Adormirii Maicii Domnului”, Corul Parohiei Ortodoxe Române „Sf. Ieremia Proorocul” din Guidonia, Corului polifonic „San Romano il Melode” și Corul de tineri „Nepsis” al Parohiei Ortodoxe Române „Înălțarea Sfintei Cruci”. Concertul s-a bucurat de un public numeros - peste 230 de spectatori - , alcătuit atât din membri ai comunității românești și ai corpului diplomatic român și din Republica Moldova, cât și din spectatori italieni, dornici să descopere colindele și tradițiile populare românești. În intermezzourile muzicale, reprezentanții instituțiilor organizatoare au fost invitați la microfon pentru a

răspunde întrebărilor tinerilor prezentatori și pentru a transmite publicului câte un mesaj de sărbători. La finalul concertului, IPS episcopul Siluan i-a îndemnat pe cei prezenți la eveniment să cânte colindul *Trei păstori*. Concertul a fost transmis în data de 21 decembrie pe rețelele de socializare ale Asociației „Insieme per l'Athos”, Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei, Accademiei di Romania din Roma, Ambasadei României în Italia și Ambasadei României pe lângă Sfântul Scaun. Ulterior a fost difuzat integral și la televiziunile RTV și Romit TV și pe pagina de Youtube a Asociației culturală italiană „Insieme per l'Athos”.

15-17 decembrie / „Lecția de Istorie Vie” la Roma, în cadrul expoziției „Dacia. Ultima frontieră a Romanității”. Accademia di Romania din

Roma, Ambasada României în Republica Italiană, Malta și San Marino și lectoratele de limbă, cultură și civilizație românească au organizat opt lecții de istorie interactive susținute de Asociația Terra Dacica Aeterna și Asociația Romanitas, la Museo Nazionale Romano – Terme di Diocleziano. În cadrul expoziției „Dacia. Ultima frontieră a Romanității”, 25 de elevi ai Cursului de Limbă, Cultură și Civilizație Românească din Italia au asistat la cele opt lecții de istorie interactive (cu durata de o câte o oră), care au constat în simularea și reconstituirea unor lupte între daci (reprezentanți de membrii Asociației Terra Dacica Aeterna) și romani (reprezentanți de membrii Asociației Romanitas), prezentarea unor costume de epocă, tehnici de luptă, replici de arme și obiecte de podoabă din perioada daco-romană. Copiii și cei prezenți au fost încurajați să pună întrebări și să înțeleagă cum erau folosite sica sau falxul dacic. Totodată, cele două asociații au oferit informații valoroase despre istoria începutului primului mileniu și despre o parte dintre exponatele incluse în expoziție, folosindu-se de replicile elaborate ale respectivelor obiecte.

15 decembrie 2023 – 10 ianuarie 2024 / Expoziția de artă contemporană „Mundus. Amintiri din Paradis”, a artiștilor Elena și Doru Tulcan, în seria de evenimente culturale dedicate proiectului „Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii”, la Galeria de artă Accademia di Romania din Roma. Proiect realizat în colaborare cu Asociația Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii, Facultatea de Arte și Design a Universității de Vest din Timișoara și Uniunea Artiștilor Plastici din Timișoara. Au fost expuse aproximativ 30 de lucrări din colecția celor doi artiști timișoreni, colecție ce cuprinde picturi în ulei pe pânză, picturi în acrilic pe lemn și desene de dimensiuni variate. La deschiderea evenimentului au luat cuvântul: Ovidiu Megan, director executiv al Asociației Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii, artiștii Elena Minodora și Doru Tulcan și conf. dr. Oana Boșca-Mălin, director adjunct al Accademia di Romania. Doru și Elena Tulcan sunt doi dintre cei mai titrați artiști plastici ai ultimelor decenii din Timișoara, profesori universitari care au format generații de absolvenți și doctori ai Facultății de Arte și Design de la Universitatea de Vest. Cei doi artiști s-au remarcat încă din anii '70-'80, anii efervescenței artistice ca formă de rezistență la regimul comunist.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA STOCKHOLM

ICR Stockholm, 7-24 martie 2023
Expoziția „An Explanation of Love”, semnată
de artista Dorina Mocan, vernisată la sediul
reprezentanței cu ocazia vizitei Familiei
Regale a României la Stockholm

12 ianuarie / Recital de muzică și poezie contemporană românească tradusă în limba suedeză „Vederi din Timișoara” și prezentarea programului „Timișoara - Capitală Europeană a Culturii 2023”, de Ziua Culturii Naționale, la sediul ICR Stockholm. Proiect organizat în colaborare cu Centrul de Proiecte Timișoara din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara. O parte dintre scriitorii Timișoarei, Robert Șerban, Daniela Rațiu, Andra Mateucă, au prezentat câteva poezii în limba română, recitate în limba suedeză de actrița Adriana Savin. Poeziile au fost traduse în limba suedeză de Åsa Apelkvist. Între momentele poetice au fost intercalate, într-un aranjament multimedia, un recital de jazz, momente de improvizație și muzică ambientală, susținute de trompetistul timișorean Petre Ionuțescu. În cadrul evenimentului a fost anunțat calendarul celor mai importante evenimente din agenda culturală a Timișoarei, Capitală Europeană a Culturii în 2023, stârnind interesul publicului suedez.

31 ianuarie – 5 februarie / Participare românească la Festivalul Internațional de Film de la Göteborg. Filmele *Metronom*, r.: Alexandru Belc, și *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu, au avut câte trei proiecții în cadrul festivalului. Atât *Metronom*, cât și *R.M.N.* s-au aflat pe site-ul festivalului sub categoria recomandată „Prisade festivalfavoriter/ Favoriții premiați de la festival”, iar *R.M.N.*, în categoria „10 tips för cineasten/ Top 10 filme pentru cinești”.

6-10 februarie / Turneu de lansare a ediției în limba norvegiană a cărții *Grădina de sticlă, Flaskehagen*, în prezența autoarei Tatiana Țibuleac, în Norvegia. În colaborare cu editura norvegiană Camino și cu Festivalul de Literatură din Bergen, ICR Stockholm a organizat o serie de prezentări publice prilejuite de publicarea traducerii în limba norvegiană a volumului *Grădina de sticlă* (traducere de Sindre Andersen) semnat de autoarea Tatiana Țibuleac. Primul eveniment s-a desfășurat în data de 6 februarie, la Last Train Oslo, și a constat într-o discuție pe marginea cărții împreună cu traducătorul Sindre Andersen. Evenimentul din data de 7 februarie, de la Litteraturhuset (Casa Literaturii) Trondheim, a avut ca temă identitatea culturală și lingvistică a Moldovei în opera scriitoarei și contextul actual al războiului din Ucraina. În cadrul Festivalului Internațional de Literatură Litfest Bergen, Tatiana Țibuleac a participat la două dezbateri în limba engleză, în data de 9 februarie. Prima, intitulată „Vecinii Ucrainei”, a avut loc între autoare și poeta din Belarus Valzhyna Mort, fiind moderată de Martin Paulsen, traducător și cercetător norvegian.

📖 **ICR Stockholm, 15-16 februarie 2023**

Lansarea ediției în limba norvegiană a volumului *Vara când mama a avut ochii verzi* de Tatiana Țibuleac

Cea de-a doua dezbateră a constat într-o discuție între Tatiana Țibuleac și profesoara de limbă și literatură rusă la Universitatea din Bergen, Ingunn Lunde. Tema discuției a fost relația generațională dintre părinți și copii, sub denumirea „Furioasă pe mama”.

15-16 februarie / Lansarea ediției în limba suedeză a volumului *Melancholia* și discuție cu Mircea Cărtărescu la Stockholm. Institutul Cultural Român de la Stockholm, în colaborare cu Editura Albert Bonnier și cu librăria Söderbokhandeln Hansson&Bruce, a organizat două evenimente de prezentare a traducerii în limba suedeză a volumului *Melancholia* (traducere de Inger Johansson) susținute de scriitorul Mircea Cărtărescu. Volumul *Melancholia*, publicat la începutul anului 2023 în Suedia, s-a bucurat de cronici elogioase în cele mai importante publicații din Suedia

⇒ ICR Stockholm, 15-16 februarie 2023

Lansarea ediției în limba suedeză a volumului *Melancolia* și discuție cu Mircea Cărtărescu

(*Dagens Nyheter, Expressen, Aftonbladet, Vi*). Cartea a fost clasată pe primul loc în topul celor mai bune cărți de literatură ale momentului în Suedia, conform *Svenska Dagbladet*, prezentată și la postul public de radio, *Sveriges Radio*. Pe 15 februarie, Mircea Cărtărescu a fost prezent la librăria Söderbokhandeln Hansson&Bruce. După ce autorul român și scriitoarea suedeză Martina Lowden au citit din *Melancolia* în limbile română și suedeză, a urmat o discuție cu autorul, moderată de editoarea și scriitoarea Lina Rydén Reynolds, de la editura Albert Bonnier. La eveniment au participat numeroase personalități din lumea

culturală suedeză și românească, printre care cunoscutul scriitor Aris Fioretos. La final, scriitorul român a semnat autografe. Al doilea eveniment de lansare de carte, organizat la sediul ICR Stockholm, în data de 16 februarie, a avut un public format din numeroase personalități din lumea culturală și diplomatică din Suedia și România: E.S. domnul Daniel Ioniță, ambasador al României în Regatul Suediei, Nils G. Rosenberg, fost ambasador al Regatului Suediei în România în perioada 1989-1994, Claudia Barrett, din partea Ambasadei Austriei în Suedia, traducătoarea Inger Johansson, fotografatul Cato Lein, coregraful Virpi Pahkinen, artista vizuală Dorina Mocan, pictorul și sculptorul Constanțiu Mara. Evenimentul a constat într-o dezbatere la care a participat autorul, alături de jurnalista și scriitoarea suedeză Cecilia Hansson, cunoscută pentru interviurile sale cu personalități din Europa Centrală și de Est. Odată cu *Melancolia*, la începutul acestui an, a fost reeditată și traducerea suedeză a volumului *Nostalgia*, la Editura Albert Bonnier, apărut pentru prima dată în Suedia în 2002. Pe parcursul vizitei sale în Suedia, scriitorul a acordat un interviu agenției TT Spektra, preluat ulterior în media suedeză, inclusiv în prestigiosul cotidian *Aftonbladet*. La cele două evenimente cu Mircea Cărtărescu din capitala suedeză a participat și o echipă a Televiziunii Române, care a realizat materiale, transmise pe TVR 1, TVR Cultural și TVR Info.

1 februarie 2023 - 31 ianuarie 2024 / ICR a achiziționat servicii oferite de agenția de presă MyNewsdesk pentru perioada februarie 2023 - ianuarie 2024 pentru promovarea programelor culturale ale Institutului Cultural Român de la Stockholm. Diseminarea comunicatelor de presă prin intermediul platformei Mynewsdesk este modul obișnuit de lucru cu media în țările nordice.

1 martie / Atelier de confecționat măștișoare, un demers de a promova în Suedia tradițiile asociate acestei sărbători de vestire a primăverii din sud-estul Europei, la sediul reprezentanței. Proiect realizat în colaborare cu Ambasada României în Regatul Suediei, Ambasada Republicii Moldova, Ambasada Republicii Bulgaria și Ambasada Republicii Macedonia de Nord. Evenimentul a fost deschis de Bogdan Popescu, directorul ICR Stockholm. Au vorbit despre semnificațiile și tradițiile

Mărțișorului din fiecare țară E.S. domnul Daniel Ioniță, ambasadorul României, E.S. doamna Liliana Guțan, ambasadoarea Republicii Moldova, E.S. domnul Ivan V. Pavlov, ambasadorul Republicii Bulgaria și Stojanche Kitanoski, prim-colaborator la Ambasada Republicii Macedonia de Nord. Diplomații au amintit că Mărțișorul, Martenița și Martinka au fost înscrise de UNESCO ca element de patrimoniu cultural imaterial al umanității în anul 2017, pe baza unui dosar multinațional prezentat de cele patru țări. Evenimentul a inclus o expoziție cu mărțișoare din țările participante, iar fiecare țară a invitat un artizan local pentru a ilustra tradiții și tehnici de confecționare a mărțișoarelor. România a fost reprezentată de Mihaela Alexe, care a prezentat practicile românești asociate acestei sărbători populare. Au fost proiectate scurte filme subtitrate în limba engleză și suedeză despre obiceiurile de Mărțișor, Martenița și Martinka din țările participante. Documentarul despre simbolistica Mărțișorului în România, subtitrat în limba suedeză, a fost realizat de ICR Stockholm în colaborare cu Institutul de Etnografie și Folclor „C. Brăiloiu” în anul 2021. Materialul a cuprins interviuri cu specialiști și ilustrații vizuale despre confecționarea mărțișoarelor, precum și prezentarea tradițiilor cu care românii întâmpină primăvara.

2 martie / Conferința „Confronting Eugenics and its Global Legacies” / „Despre eugenie și moștenirea ei globală”, susținută de prof. Marius Turda și însoțită de expoziția documentară „We are not Alone: Legacies of Eugenics” și de proiecția filmului documentar *What Measures to Save the People!* (*Hur gör man för att rädda ett folk?*), la sediul reprezentanței. Eveniment organizat în colaborare cu Universitatea Brookes din Oxford, Universitatea din Stockholm, Universitatea Södertörn. Cu ocazia dezbaterei, a avut loc și vernisajul expoziției documentare „We Are not Alone: Legacies of Eugenics”, realizată de profesorul Marius Turda în parteneriat cu Universitatea Brookes din Oxford. Expoziția explorează originile, istoria și moștenirile distructive ale eugeniei. La un secol de la organizarea celui de-al doilea Congres Internațional de Eugenie la Muzeul de Istorie Naturală din New York (22-28 septembrie 1921), expoziția a pus în valoare diferitele traiectorii istorice ale eugeniei, îndemnând publicul la reflecție. După discuție, a fost proiectat filmul documentar *What Measures to Save the People!* (*Hur gör man för att rädda ett folk?*), realizat de cercetătoarea suedeză Maja Hagerman și de regizorul Claes Gabrielson. Proiecția

filmului a fost urmată de o discuție între profesorul Marius Turda și cercetătoarea Maja Hagerman. Profesorul Marius Turda a susținut a doua zi, în data de 3 martie, conferința „Despre eugenie și dezumanizare” la Universitatea din Uppsala, la invitația cercetătorilor de la Centrul pentru Studii Multidisciplinare despre Rasism CEMFOR. Conferința a fost una de tip hibrid și a putut fi urmărită online.

7-24 martie / Expoziția „An Explanation of Love”, semnată de artista Dorina Mocan, vernisată la sediul reprezentanței cu ocazia vizitei Familiei Regale a României la Stockholm, marcând, totodată, și Ziua Internațională a Femeii. Proiect realizat în colaborare cu Ambasada României în Regatul Suediei. Majestatea Sa Margareta, Custodele Coroanei Române, și Principele Radu au onorat evenimentul, alături de numeroase personalități din lumea diplomatică și culturală a celor două țări: ambasadorul României în Regatul Suediei, E.S. domnul Daniel Ioniță, vicepreședintele Parlamentului Suediei, Kenneth Forslund, reprezentanți ai prim-ministrului Guvernului Suediei, ai Curții Regale Suedeze și ai Ministerului de Externe, membri ai Parlamentului, ambasadorii Republicii Moldova, Georgiei, Croației, Bulgariei, Belgiei, Serbiei, Regatului Țărilor de Jos, Canadei, Cehiei, Spaniei, Irlandei, Azerbaidjanului și Elveției, reprezentanți ai unor organizații guvernamentale și ai mass-media. Jurnaliști din România, de la TVR și Agerpres, au luat interviuri și au relatat în țară despre acest eveniment. Dorina Mocan, originară din Târgu Mureș, a studiat la Universitatea de Artă și Design din Cluj-Napoca, iar din 1981 trăiește în Suedia.

5-14 mai / Zilele Filmului Românesc la Oslo. Festivalul de filme românești, incluzând o retrospectivă Cristian Mungiu la sala Tancred a Cinematecii din Oslo și la cinematograful Vega Scene din Oslo, a fost organizat în colaborare cu Cinemateca din Oslo și cu Ambasada României în Regatul Norvegiei. Regizorul Cristian Mungiu, actrițele Maia Morgenstern și Mara Bugarin au fost invitații speciali ai primului weekend din cadrul Festivalului, care a coincis cu redeschiderea după renovare a Cinematecii din Oslo, și s-a bucurat de o numeroasă audiență, incluzând personalități din lumea culturală și diplomatică. Deschiderea oficială a avut loc pe 5 mai, prin proiecția în avanpremieră

📍 ICR Stockholm, 30 septembrie 2023

Poetul George State și directorul ICR Stockholm, Bogdan Popescu, la o dezbateră organizată în cadrul Târgului de Carte de la Göteborg

norvegiană a filmului *R.M.N.*, în prezența invitaților speciali – actrița Maia Morgenstern și regizorul Cristian Mungiu, a E.S. domnul Cristian Bădescu, ambasador al României în Regatul Norvegiei, Jan Langlo, director al Cinematecii din Oslo, Bogdan Popescu, director al ICR Stockholm. Duminică, la proiecția filmului *Metronom*, a participat și E.S. doamna Liliana Guțan, ambasadoarea Republicii Moldova în Suedia, Norvegia, Finlanda și Islanda. În cadrul festivalului, au avut loc 14 evenimente: au rulat zece lungmetraje, majoritatea cu proiecții duble, și

au avut loc patru dezbateri. Festivalul a fost curat de Cinemateca din Oslo și de criticul de film Ionuț Mareș, care a moderat sesiunile de Q&A cu invitații Cristian Mungiu, Maia Morgenstern și Mara Bugarin. Din retrospectiva dedicată regizorului Cristian Mungiu au mai făcut parte filmele *4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*, *După dealuri* și *Bacalaureat*. În plus, regizorul a participat în data de 6 mai la o proiecție a filmului *R.M.N.* în sala cinematografului Vega Scene din Oslo, unde a avut o discuție cu moderatorul norvegian Truls Foss. Din selecția de zece filme românești au făcut parte lungmetrajele *Miracol*, r.: Bogdan George Apetri (2021), *Crai nou*, r.: Alina Grigore (2021), *Capra cu trei iezi*, r.: Victor Canache (2022), însoțită de o prezentare făcută de Maia Morgenstern, *Metronom* r.: Alexandru Belc (2022), însoțită de o discuție cu protagonista Mara Bugarin, și două animații semnate de Anca Damian – *Insula* (2021) și

⇒ ICR Stockholm, 4-7 mai 2023

Actrița Maia Morgenstern, invitată în cadrul Festivalului de film românesc de la cinemateca din Oslo

Călătoria fantastică a Maronei (2020). Actrița Maia Morgenstern a avut o întâlnire cu studenții Teaterhøyskolen/Academiei Naționale de Arte din Oslo și cu decanul Victoria Meirik, discuție moderată de curatorul norvegian de film Kjell R. Jenssen.

10 mai / Lansarea la Stockholm a filmului *Om-Câine*, r.: Ștefan Constantinescu. Institutul Cultural Român de la Stockholm, în colaborare cu Doppelganger AB, a organizat premiera oficială la Stockholm a

filmului *Om-Câine*, la cinematograful Zita din Stockholm. Evenimentul a avut loc în prezența regizorului Ștefan Constantinescu, a actriței Ofelia Popii și a producătorului suedez Jörgen Andersson, de la casa de producție Doppelganger. La Zita Folkets Bio a fost un public numeros, fiind prezenți critici de film, actori, jurnaliști.

10-15 mai / Participarea românească la Târgul Independent de Artă din Stockholm Supermarket. Grupul artistic ETAJ artist-run space a fost invitat pentru a doua oară la Supermarket Independent Art Fair, artiștii care au fost prezenți la această ediție fiind Mircea Modreanu, Iliana Schileru, Lucian Sandu-Milea și Răzvan Năstase. Participarea din acest an a avut o puternică componentă interactivă cu publicul, pornind de la forme

hibride de terapie exprimată prin diverse modalități artistice. Printre momentele pregătite au fost: *live action painting*, unde Mircea Modreanu a desenat pe o suprafață textilă colorată de-a lungul zilelor târgului, demonstrând procesul de evoluție și transformare a unei lucrări de artă; Răzvan Năstase a prezentat o serie de desene și mini-panouri mixed media pe tema angoasei, a anxietății și a terapiei; Lucian Sandu-Milea a propus un desen interactiv ce a făcut referire la orașul Stockholm, într-un limbaj abstract situat la granița dintre perspectivă și axonometrie, în care vizitatorii au putut interveni pentru a marca locuri și evenimente relevante din istoricul lor personal, subliniind importanța coeziunii în țesătura socială. Sandu-Milea a pregătit și un oraș construit în VR (*virtual reality*) și a oferit publicului ocazia de a descoperi un oraș paralel cu sunete înregistrate din Stockholm; Ilina Schileru a realizat un performance sub forma unei confesiuni interactive cu vizitatorii, pornind de la o interacțiune bazată pe desene care înfățișau cele șapte păcate capitale. Artiștii din România au participat la standul ETAJ și la două discuții despre practicile artistice independente din Bucureștiul de astăzi. Pe 13 mai, au avut loc prezentări susținute de Ilina Schileru și Mircea Modreanu; Schileru a vorbit despre scena artistică independentă din București și despre experiența sa de curator, iar Modreanu a susținut o prezentare despre grupul artistic ETAJ, pe care l-a fondat în urmă cu cinci ani, cu scopul de a oferi un spațiu expozițional artiștilor din România. A doua zi, Răzvan Năstase a dezvăluit aspecte ale practicii sale artistice și modalități de utilizare a materialelor reciclate în arta sa, iar Lucian Sandu-Milea a vorbit despre experiența VR și dihotomia dintre uman și artificial.

13 mai / Participarea trupei Katara la finala Wacken Metal Battle Sweden 2023, la Stockholm. Proiect realizat în colaborare cu Wacken Metal Battle Sweden și O'Learys Vällingby. Katara a fost singură trupă străină care a urcat pe scenă în cadrul evenimentului. Membrii trupei, Arthur Kiss (chitară), Robert Both (bass), Beni Ursulescu (tobe), Alin Demian (chitară) și Arnold Biro (vocalist și violonist), au participat în afara competiției și au cântat creații proprii de pe cele două albume, *The End* (2019) și *My November* (2022). Wacken Metal Battle Sweden este cea mai importantă competiție de acest gen, iar câștigătorii reprezintă Suedia la festivalul de muzică metal Wacken Open Air în nordul Germaniei.

19 mai - 30 iunie / „Lumina umbrelor” - expoziție retrospectivă a artistului vizual Constanțiu Mara, în galeria ICR Stockholm. Expoziția din galeria ICR Stockholm a cuprins 68 de lucrări de pictură, vitralii, sculpturi, afișe, cărți, care oglindesc o carieră artistică internațională de câteva decenii a artistului Constanța Mara. Vernisajul a avut loc în prezența a numeroase personalități din lumea culturală și diplomatică, alături de artistul Constanțiu Mara, de curatorul Dorina Brândușa Landén și de violonistul Mihai Cucu. Au fost prezenți pictorița Ligia Podorean-Ekström, oficialități locale, E.S. domnul Daniel Ioniță, ambasadorul României în Regatul Suediei, E.S. doamna Liliana Guțan, ambasadoarea Moldovei în Regatul Suediei, Regatul Norvegiei, Finlanda și Islanda, E.S. domnul Vinicio Mati, ambasadorul Italiei în Regatul Suediei, și E.S. domnul Tanmaya Lal, ambasadorul Indiei în Regatul Suediei și în Letonia. ICR Stockholm a asigurat tipărirea unui catalog de 60 de pagini, realizat de designerul grafic Dragoș Dordea și dedicat acestei expoziții retrospective. În picturile sale, artistul Constanțiu Mara folosește des teme din lumea teatrului. Aceasta a fost, încă de la început, o strategie de a se distanța de realitate și de arta impusă de sistemul totalitar. Constanțiu Mara locuiește în Suedia din anul 1980; lucrările sale pot fi găsite în muzee, locuri publice și colecții private din România, dar și în diverse orașe ale lumii, precum Lisabona, Paris, Sao Paulo, Mexico City, Londra, Lima, Lausanne, Lampedusa, Bruxelles, Stockholm, Haga.

27 mai / *Nijinski*, one-man-show cu Filip Ristovski, prezentat în Festivalul de Teatru Independent Tribunalen de la Stockholm. Spectacolul a avut loc în cadrul Festivalului „2 VECKOR I MAJ - en scenkonstfestival”, desfășurat în perioada 17-28 mai. *Nijinski*, primul performance românesc selecționat în acest festival de teatru, a fost interpretat în limba engleză. Din echipa spectacolului au făcut parte, alături de actor, regizoarea/co-regrafa Mălina Andrei și traducătoarea Raluca Rădulescu, care a semnat adaptarea în limba engleză a performance-ului. *Nijinski* s-a bucurat de succes de public. În sala mare a Teatrului Tribunalen, au fost prezenți E.S. domnul Daniel Ioniță, ambasadorul României în Regatul Suediei, Bogdan Popescu, director ICR Stockholm, pictorul Constanțiu Mara, soprana Silvia Luca, alături de publicul suedez și românesc.

5-11 iunie / Participarea artistei Iulia Ghiță la proiectul de artă performativă „Beds.Turku” în Finlanda. Proiect realizat în colaborare cu Jokistudio (Tehdas Teatteri), Barker Theatre, Titanik Gallery. Beds.Turku 2023 a avut ca temă principală conceptul de „Tripping”, cu sensul de „experimentare”, cuprinzând evenimente artistice ce au avut loc timp de o săptămână în trei spații diferite: teatrul Tehdas, galeria Titanik și teatrul Barker. Evenimentul principal a fost organizat în data de 10 iunie, în Galeria Titanik, unde artista Iulia Ghiță a prezentat publicului ideea ce stă la baza rețelei internaționale Beds. Iulia Ghiță și artistul finlandez Antti-Juhani Manninen au realizat instalația cu titlul *Orientarea în cotidian*, care a luat naștere din reflecții asupra ideii de parcurs (al omului) și a diferitelor etape ale vieții. Galeria Titanik a fost punctul de plecare al artiștilor spre cele două teatre, teatrul Barker și Joki studio/teatrul Tehdas. Deplasarea artiștilor împreună cu publicul s-a dovedit coezivă, publicul fiind întâmpinat la teatrul Barker de un performance al artistului Antti-Juhani Manninen, urmat de prezentarea unei instalații colective ce a transformat spațiul într-un areal supra-realist. Evenimentele de la teatrul Barker au continuat cu prezentarea instalației artistului Antti-Turkko și performance-ul artistului Jade Kallio. La următoarea locație, Joki studio/teatrul Tehdas, s-au derulat performance-uri de muzică tehno și dans realizate de Lucia Bricco, artista/dansatoarea Melissa Jolma, și artistul Antti-Juhani Manninen. Acest ultim spațiu a găzduit, de asemenea, instalația lui Iulia Ghiță și cea a artistului Antti Turkko. Artista Iulia Ghiță și Bogdan Popescu, directorul ICR Stockholm, au fost invitați să vorbească despre proiect, în data de 11 iunie, în emisiunea „Români în lume” de la Radio România Cultural.

12, 14 iunie / Ziua Universală a lei, sărbătorită la sediul ICR Stockholm printr-o expoziție de ii și un concert de nai și orgă, în colaborare cu Ambasada României în Regatul Suediei, cu Ambasada Republicii Moldova în Regatul Suediei și cu Episcopia Ortodoxă Română a Europei de Nord. Au fost expuse ii (cămăși cu altiță) tradiționale din România și din Republica Moldova. În fiecare din cele două zile, interpreta Dana Dragomir, supranumită „Regina naiului” în Suedia, acompaniată de pianistul Mathias Helberg, a susținut un concert cu piese românești celebre și hituri din Suedia. Expoziția de ii a fost curatoriată de Alexe Mihaela Bintia, Ana-Maria Șeicărescu și Maria Cristina Stănuș, artiste

care au selectat ii reprezentative pentru patrimoniul cultural al celor două țări. În cadrul vernisajului, au rostit alocuțiuni E.S. domnul Daniel Ioniță, ambasadorul României în Regatul Suediei, E.S. doamna Liliana Guțan, ambasadoarea Republicii Moldova în Regatul Suediei, în Republica Islanda, Norvegia și Finlanda, și Bogdan Popescu, director ICR Stockholm, gazdă a evenimentelor. La cele două evenimente, din zilele de 12 și 14 iunie, au participat membri ai Ambasadei României, reprezentanți ai Parlamentului Suediei de la aproape toate partidele politice, ambasadori de pe toate continentele, înalți oficiali guvernamentali suedezi, membri ai comunității românești, public larg suedez.

16-17 iunie / Concerte susținute de pianista Monique Popescu și violistul Marius Ungureanu la festivalul „Săptămâna culturii din Skive”, Danemarca. Muzicienii au concertat în cadrul a două evenimente: în data de 16 iunie, la Centrul de evenimente din Jebjerg și, în data de 17 iunie, la biserica din localitatea Glyngøre. Programul artistic a cuprins lucrări atât din repertoriul internațional, precum *Concertul brandenburgic nr. 6* de J.S. Bach, *Arpegione* de Franz Schubert și *Duete pentru vioară și violă* de W.A. Mozart, cât și din repertoriul românesc, precum *Romanță pentru Petru* de Dan Dediu, *Suită bizantină* de Paul Constantinescu și muzică populară românească. „Săptămâna culturii din Skive” a cuprins peste 120 de evenimente organizate în localitățile din regiunea Skive. Cele două concerte au promovat muzica românească, iar printre participanți s-au numărat și reprezentanți ai diasporei române din Danemarca.

9 august - 1 octombrie / „Horia Bernea: Pictor al demodernității”, expoziție la galeria Kunsthalle Kohta din Helsinki, Finlanda. În cadrul evenimentului, cercetătorul Mihnea Mircan a susținut o prelegere despre tehnicile de pictură în opera lui Horia Bernea, iar criticul de artă Magda Radu a susținut o a doua prelegere în data de 27 septembrie. Expoziția a putut fi vizitată până în data de 1 octombrie 2023. Proiectul a fost rezultatul unei colaborări între Horia Bernea Estate, Galeria de artă Ivan din București și Galeria Kohta, fiind realizat cu sprijinul ICR Stockholm și al Ambasadei României în Republica Finlanda. Expoziția a inclus în jur de 30 de tablouri din serii cheie, printre care „Grafice de producție”,

& **ICR Stockholm,**
9 august - 1 octombrie 2023
 Expoziția „Horia Bernea:
 Pictor al demodernității”, la Helsinki

„Entități”, „Prapori” și „Coloane”, precum și schițe și documentație fotografică a expozițiilor de la Muzeul Țăranului Român, realizată de fotograful Iosif Király. Operele au fost selectate de Galeria Kohta, în colaborare cu Galeria Ivan și cu istoricul de artă Anca Oroveanu. Arta lui Bernea, pictor asociat atât cu modernismul, cât și cu anti sau contra-modernismul rămâne relevantă pentru publicul contemporan.

21 august / Conferința „Dimitrie Cantemir: un prinț român în Europa Luminilor”, susținută de Ștefan Lemny și Anna Svenbro la sediul repre-

zentanței, cu prilejul împlinirii a 350 de ani de la naștere și 300 de ani de la moartea marelui cărturar. Bogdan Popescu, directorul ICR Stockholm, a prezentat contextul în care a fost organizată conferința și a vorbit despre personalitatea cărturarului, un adevărat „homo universalis”, întruchipând spiritul Renașterii. Ștefan Lemny a susținut o prelegere despre viața și opera lui Dimitrie Cantemir, detaliind contextul istoric, diferitele perioade ale vieții sale și detalii despre familie. A vorbit despre rolul important pe care Dimitrie Cantemir l-a avut în răspândirea unor informații veridice și documentate despre istoria Imperiului Otoman, poziția politică a domnitorului și contextul istoric ce l-a determinat să devină aliatul și unul dintre sfetnicii lui Petru cel Mare. La finalul prezentării, istoricul a vorbit despre moștenirea culturală pe care Dimitrie

Cantemir a lăsat-o în spațiul românesc și european, recunoscută încă din epocă de mari personalități precum Voltaire și Leibniz, prezentând imagini cu operele lui Cantemir, traduse încă din secolul al XVIII-lea în limbile engleză, germană și franceză. Cercetătoarea Anna Svenbro a vorbit despre memoriile Lovisei von Burghausen, o suedeză care a fost răpită în secolul al XVIII-lea în timpul războiului ruso-suedez și vândută ca sclavă de mai multe ori în Sankt Petersburg. Printr-o serie de evenimente, von Burghausen a ajuns să lucreze pentru familia Cantemir, după ce domnitorul a fost nevoit să se mute în Sankt Petersburg. Prezentarea s-a concentrat pe mențiunile despre familia Cantemir din memoriile Lovisei, incluzând amănunte inedite. Seara s-a încheiat cu o discuție moderată de directorul ICR Stockholm, iar cercetătorii au avut ocazia să dezvolte aspecte din prezentările lor și să răspundă la întrebări.

27 septembrie / Prelegere publică susținută de curatoarea Magda Radu, intitulată „Perspective și inspirație în arta lui Horia Bernea”/ „Horia Bernea: The Unaffected Artist”, cu ocazia expoziției „Horia Bernea: Pictor al demodernității” de la galeria Kunsthalle Kohta din Helsinki, Finlanda. Prelegerea Magdei Radu a deschis calea către o înțelegere aprofundată a operei pictorului român de către publicul finlandez, prezentând contribuția esențială a lui Horia Bernea la conservarea tradițiilor spirituale, universalitatea artei sale fiind strâns legată de păstrarea identității culturale. Expoziția retrospectivă, deschisă în perioada 10 august - 1 octombrie, a inclus aproxima-

👉 ICR Stockholm, 29 septembrie 2023

Decernarea Premiului „Marin Sorescu” 2023, ediția a XV-a, scriitorului suedez Bengt Berg

tiv 30 de tablouri din serii cheie, în special „Grafice de producție”, „Entități”, „Prapori” și „Coloane”, precum și schițe și documentație fotografică pentru expozițiile din Muzeul Țăranului Român. Selecția, realizată în colaborare cu Galeria Ivan și prin consultarea istoricului de artă Anca Oroveanu, a fost concepută ca o introducere intenționat incompletă în opera lui Bernea pentru publicul finlandez.

29 septembrie / Decernarea Premiului „Marin Sorescu” 2023, ediția a XV-a, scriitorului suedez Bengt Berg. ICR Stockholm a organizat cea

de-a XV-a ediție a programului de diplomație publică Premiul „Marin Sorescu”, singurul premiu acordat de un institut cultural din Stockholm unui scriitor suedez care desființează granițe și creează locuri de întâlnire, prin opera sa făcând posibilă comunicarea între diferite forme de expresie culturală, având rolul de a construi un pod între cele două țări. Premiul i-a revenit scriitorului suedez Bengt Berg. Câștigătorul premiului a fost stabilit de un juriu format din Björn Apelkvist, profesor de limbă și literatură suedeză, Daniela Ionescu, traducătoare, și Bogdan Popescu, directorul ICR Stockholm. Motivația juriului a fost următoarea: „Bengt Berg este înrădăcinat în meleagurile sale natale din partea de nord a ținutului Värmland, având privirea mereu ațintită spre lumea înconjurătoare. În poemele sale, surprinde detalii obișnuite și cotidiene, sugerând eternitatea fiecărei clipe. În lirica sa, experiențele personale, unice, capătă o valoare universală. Bengt Berg îmbină umorul discret cu profunzimea meditativă, bucuria curioasă de a trăi cu accente de melancolie existențială și arată cum pot apărea, când nu te aștepți, posibilități și împrejurări favorabile: N-ai nicio șansă – vâneaz-o!”. Juriul a apreciat stilul aparte și natura operelor literare ale laureatului, un scriitor complex care știe să nuanțeze cu convingere diferite subiecte de interes european și internațional. Acestea îi conferă lui Bengt Berg o notă aparte și vigoare intelectuală, iar scrierile sale reușesc să transmită cititorului informații importante și sentimente intense deopotrivă. Bengt Berg, născut în 1946 în Torsby, nordul ținutului Värmland, a studiat la universitățile din Uppsala, Göteborg și Lund. A debutat ca poet în 1974, poeziile sale au apărut în volume și antologii de poezie, publicate în multe limbi, printre care germană, engleză, finlandeză, ebraică, greacă, hindi, norvegiană, poloneză, rusă, spaniolă, turcă, slovacă, japoneză, chineză, vietnameză, arabă. Bengt Berg a avut numeroase colaborări cu scriitorii, artiști plastici și fotografi renumiți pe plan internațional, fiind invitat la numeroase festivaluri internaționale de literatură.

9 noiembrie - 8 decembrie / „Biserici fortificate. Apărare și protecție” – expoziție și prelegere despre bisericile fortificate din Transilvania și Scandinavia, la sediul ICR Stockholm. Proiectul a fost organizat în parteneriat cu Fundația Biserici Fortificate din Sibiu, Ambasada României în Regatul Suediei și Muzeul de istorie al regiunii Västergötland, și s-a înscris în strategia ICR Stockholm de a promova obiectivele culturale

⇒ ICR Stockholm, 29 noiembrie 2023

Concert de Ziua Națională a României, susținut de pianistul Daniel Ciobanu, pianista Andreea Spînu și violoncelistul Constantin Borodin la Colegiul Regal de Muzică din Stockholm

din România care au statutul de patrimoniu mondial UNESCO. Au fost expuse imagini și texte informative (broșuri, materiale documentare) în limbile engleză, română, germană despre istoria bisericilor fortificate din România. De asemenea, expoziția a inclus și o secțiune scandinavă, realizată în colaborare cu Muzeul de istorie al regiunii Västergötland din orașul suedez Skara, o paralelă cu bisericile fortificate din Scandinavia (îndeosebi din insulele Öland și Bornholm). Vernisajul expoziției a avut loc în prezența E.S. domnului Daniel Ioniță, ambasadorul României în Regatul Suediei, directorului ICR Stockholm, Bogdan Popescu, curatorului expoziției, Philipp Harfmann, care este și direc-

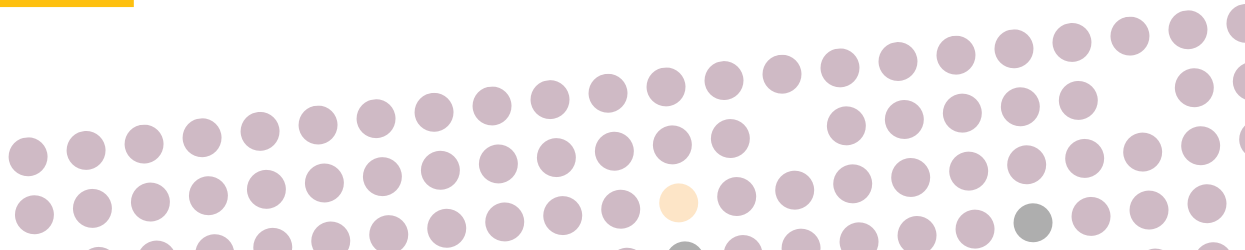
tor executiv al Fundației Biserici Fortificate din Sibiu, directoarei Muzeului de istorie al regiunii Västergötland, Luitgard Löw, și a lui Robin Gullbrandsson, arhivist și cercetător în cadrul muzeului Västergötland. În deschidere, Bogdan Popescu, directorul ICR Stockholm, a evidențiat locul important pe care bisericile fortificate îl ocupă în patrimoniul cultural al României, subliniind importanța cunoașterii și păstrării acestui patrimoniu. La rândul său, Philipp Harfmann, directorul executiv al Fundației Biserici Fortificate, a mulțumit ICR Stockholm pentru sprijinul oferit în derularea acestui proiect, a prezentat activitățile curente ale fundației și lucrările de restaurare din ultimele

două decenii pentru conservarea acestora. În prezent, în jur de 160 de biserici fortificate se află în zona rurală a Transilvaniei, dintre care șapte au primit statutul de patrimoniu mondial UNESCO în 1993. La finalul vernisajului, au fost proiectate două filme documentare despre bisericile fortificate și activitățile fundației de la Sibiu. Odată cu expoziția ICR Stockholm, o serie de panouri cu imagini ale unor biserici fortificate din România au fost expuse pe gardul Ambasadei României în Regatul Suediei, aflată în zona centrală a capitalei suedeze. Un al doilea eveniment în cadrul proiectului a avut loc în data de 20 noiembrie și l-a avut ca invitat pe cercetătorul Robin Gullbrandsson, care a susținut la sediul institutului o prelegere, în limba suedeză, intitulată „Fortărețele credinței. Biserici fortificate din Transilvania și Scandinavia”. Cercetătorul suedez, absolvent de arheologie la Universitatea din Göteborg, a oferit o descriere aprofundată asupra rolului istoric și cultural pe care bisericile fortificate l-au jucat în istoria europeană. Prelegerea a cuprins trei părți. Prima parte s-a concentrat asupra originii istorice a bisericilor fortificate în spațiul european, războiul și instabilitatea politică fiind principalii factori care i-au determinat pe locuitorii din acele zone să fortifice bisericile din comunitățile lor, scopul fiind de a se adăposti în vremuri tulburi. A doua parte a tratat istoria României și originea bisericilor fortificate din Transilvania. Robin Gullbrandsson a prezentat imagini cu zonele geografice și bisericile vizitate de acesta, discutând arhitectura bisericilor și moștenirea lor culturală în spațiul european. În cea de-a treia parte, cercetătorul a comparat bisericile din Transilvania cu cele din Scandinavia, mai

puține la număr, dar similare în rolul pe care l-au avut de-a lungul istoriei în Scandinavia, acela de adăpost în timp de război și centru al comunității în timp de pace. Cele două evenimente s-au bucurat de un interes ridicat din partea publicului suedez și a diasporei românești, precum și a corpului diplomatic din capitala Suediei.

29 noiembrie / Concert de Ziua Națională a României, susținut de pianistul Daniel Ciobanu, pianista Andreea Spinu și violoncelistul Constantin Borodin la Colegiul Regal de Muzică din Stockholm (Kungliga Musikhögskolan), una dintre cele mai prestigioase instituții muzicale din Suedia. La evenimentul organizat în parteneriat cu Ambasada României în Regatul Suediei au participat membri ai Parlamentului suedez, înalți oficiali guvernamentali, ambasadori și diplomați, oameni de cultura, jurnaliști, oameni de afaceri și reprezentanți ai comunității românești din Suedia. În deschiderea evenimentului, au rostit discursuri E.S. domnul Daniel Ioniță, ambasadorul României în Regatul Suediei, și Cecilia Ruthström-Ruin, director general-adjunct și șeful Departamentului pentru Europa și America de Nord din cadrul Ministerului suedez al Afacerilor Externe. Ambasadorul României a subliniat semnificația istorică a zilei de 1 decembrie 1918. La rândul său, Cecilia Ruthström-Ruin s-a referit la dinamica pozitivă de ansamblu înregistrată în relațiile bilaterale suedezo-române din ultimii ani. La final, înaltul diplomat suedez a adresat participanților un mesaj de felicitare în limba română. Concertul dedicat Zilei Naționale a României s-a desfășurat, în premieră, la Colegiul Regal de Muzică din Stockholm (Kungliga Musikhögskolan), instituție de tradiție, înființată în anul 1771. Programul serii a fost alcătuit din lucrări clasice și de muzică contemporană, compuse de George Enescu, Serghei Rahmaninov, Robert Schumann, Ciprian Porumbescu, Constantin Silvestri, Grigoraș Dinicu, Carmen Petra-Basacopol și Dan Dediu. Evenimentul, la care au participat peste 300 de persoane, a fost promovat prin canalele de mediatizare disponibile (prin comunicat de presă, social media, site ICR) și a avut o bună acoperire mediatică.

11 decembrie / Concert de Crăciun, organizat de Reprezentanța Comisiei Europene la Biserica Adolf Fredrik din Stockholm. Pentru a marca sărbătoarea Crăciunului, Reprezentanța Comisiei Europene la Stockholm a organizat a patra ediție a concertului tradițional de Crăciun, în parteneriat cu reprezentanțele diplomatice și institutele culturale a 21 de state membre ale Uniunii Europene, la care s-a alăturat ambasada Ucrainei. La ediția din acest an, cântecul de iarnă *Împodobeste, mamă, bradul* a fost interpretat vocal de solista Eva Jumătate, acompaniată la pian de Doru Apreotesei, ambii artiști de origine română fiind stabiliți în Suedia. Prezența muzicienilor a fost susținută de ICR Stockholm, în parteneriat cu Ambasada României în Regatul Suediei. La concertul realizat și în colaborare cu EUNIC Stockholm au participat aprox. 450 de persoane. În deschidere, gazdele serii au prezentat artiștii invitați și au vorbit despre tradițiile de Crăciun din fiecare țară participantă, descriind zonele atractive din punct de vedere cultural, geografic și turistic ale fiecărui spațiu, iar un colind tradițional a fost interpretat în limba oficială a fiecărui stat. Solista Eva Jumătate, în vârstă de 15 ani, a devenit cunoscută, în Suedia, în 2019, când a participat la emisiunea „Suedezii au talent”, fiind printre primii trei finaliști, care au fost cei mai votați concurenți din partea publicului. Solista a reprezentat Suedia în Italia, la festivalul „Sanremo Junior”, a câștigat concursul „Shooting Star” în 2017, iar un an mai târziu a fost distinsă cu medalia de argint în cadrul aceluiași show. Doru Apreotesei (pianist, keyboardist, solist) a colaborat cu trupe jazz-fusion și formații rock foarte cunoscute, Pro Musica, Gramofon, Post Scriptum, Sfinx. A colaborat și cu Disneyland Paris, alături de compozitorul Vasile Șirli. A emigrat în Suedia în 1985, unde a semnat trei albume, cel mai important fiind „Piano Dreams”, licențiat și în Asia sub numele de „Deep Blue”. Concertul a avut o mare vizibilitate, beneficiind de o bună promovare din partea organizatorilor și a țărilor participante. Caietul-program al concertului a inclus și o descriere a obiceiurilor de Crăciun ale fiecărei țări participante, precum și textul bilingv al colindelor interpretate.

TEL AVIV

ICR Tel Aviv, 6 septembrie 2023
George Alexandru Pleșca la Festivalul
Internațional de Dans Solo de la Ierusalim

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA TEL AVIV

17 ianuarie / „Enescu inspirațional” – concert extraordinar de muzică românească cu ocazia Zilei Culturii Naționale, la Conservatorul Israelian din Tel Aviv, partener al proiectului. Alături de Formația „Quint-L” String Ensemble de la Ierusalim a participat soprana Mirela Grădinaru, o excelentă ocazie de a familiariza publicul israelian cu opera compozitorului George Enescu. Evenimentul s-a înscris în seria de manifestări dedicate proiectului „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”. Vicepreședintele ICR, Attila Iuliu Weinberger, s-a adresat publicului – reprezentanți ai corpului diplomatic acreditat în Israel, parteneri și colaboratori ai ICR Tel Aviv de la institute și centre culturale, consumatori de cultură israelieni, membri ai comunității originarilor din România – subliniind faptul că în 2023 se împlinesc 75 de ani de relații diplomatice neîntrerupte între România și Israel.

25 ianuarie / Prezentarea Casei Memoriale „Elie Wiesel” din Sighetul Marmației – eveniment dedicat Zilei Internaționale de Comemorare a Victimelor Holocaustului, la sediul reprezentanței. În contextul marcării Zilei Internaționale de Comemorare a Victimelor Holocaustului, ICR Tel Aviv, în colaborare cu Ambasada României în Statul Israel, a organizat un eveniment de prezentare a proiectului de restaurare a Casei Memoriale „Elie Wiesel” din Sighetul Marmației care reprezintă, totodată, și Muzeul Culturii Evreiești din Maramureș. Manifestarea i-a avut ca invitați pe coordonatoarea proiectului de restaurare, muzeografa Alina Marincean, alături de E.S. domnul Radu Ioanid, ambasadorul României în Statul Israel, și de Raphael Vago, istoric și profesor la Universitatea Tel Aviv. Alina Marincean a susținut prezentarea intitulată „De la istorie la poveste. Casa Memorială «Elie Wiesel»”, în care a pus accent pe moștenirea evreiască și valorile umane reprezentate de și în Casa Memorială „Elie Wiesel”. Cu ocazia evenimentului, publicul a putut viziona un scurt film documentar despre etapele înființării Muzeului.

2 februarie / Prezentarea volumului *Our Souls Waited* de Emuna Elon, la sediul ICR Tel Aviv. Cartea a fost publicată în 2022, în limba ebraică, la prestigioasa editură israeliană Kinneret Zmorah Publishing House și recompensată cu premiul „Authors & Poets Creativity”. Evenimentul, desfășurat în limba ebraică, i-a avut ca invitați pe autoarea volumului, Emuna Elon, în dialog cu Peninah Zilberman, președinta Fundației Tarbut Sighet – Cultură și Educație Iudaică, și Roni Golan, avocat și genealog profesionist care a studiat situația comunității evreiești din Sighetu Marmației.

9 februarie – 17 martie / Expoziția „Enigma. Youtube” semnată de Eduard Almashe și prezentări de carte, la sediul reprezentanței. Artistul israelian de origine română Eduard Almashe a expus tablouri realizate în stil abstract, parte din seriile *Enigma* și *Youtube*. Cu ocazia vernisajului, au fost prezentate și două albume de artă de Eduard Almashe, publicate la Editura Saga, în anul 2020, cu titlul *Timp și ceasuri și Florile viitorului*. Adrian Grauenfels, editorul albumelor, a susținut o prezentare în care a analizat și detaliat tehnicile inovative folosite în pictura artistului. Vernisajul din 9 februarie a inclus și prezentări ale

noilor apariții editoriale Saga, precum volumul bilingv de artă și poezie intitulat *Iubire și natură*, apărut în 2022, al artistei multidisciplinare Rely Schwartzberg, și cartea *Gânduri despre Muzică*, apărută tot în 2022 și realizată de Adrian Grauenfels, cu intervenții scrise de Sofia Gelman (muzicolog), Adriana Ausch, Maria Sava, Amalia Achard și Adrian Lesenciuc. Prezentarea cărților a fost acompaniată de audiții muzicale.

16 februarie / „Yiddishkeit” la sediul institutului, cu scriitorul Emil Kalin. ICR Tel Aviv, în colaborare cu Leyvik House din Tel Aviv și Asociația Scriitorilor și Jurnaliștilor de Limbă Idiș din Israel, a continuat seria de evenimente dedicate culturii idiș, intitulată „Yiddishkeit”, printr-un nou eveniment, având ca invitat scriitorul de origine română Emil Kalin. Manifestarea, în limbile română, ebraică și idiș, a marcat Ziua Națională a Lecturii. Programul evenimentului, moderat de jurnalista Tova Klinger, a cuprins un dialog între Emil Kalin și Daniel Galay, poet și director al Leyvik House, despre creația artistică a lui Emil Kalin și contribuția acestuia la literatura contemporană idiș produsă în Israel. Evenimentul a inclus un intermezzo muzical cu muzică klezmer, interpretată live de Michael Gorodetzki (clarinet) și Eli Belnik (acordeon).

1-8 martie / Celebrarea Francofoniei în Israel, la Cinematecile din Ierusalim și Holon. ICR Tel Aviv, în colaborare cu Ambasada României în Statul Israel și cu principalele institute culturale și ambasade francofone acreditate în Israel, a organizat o serie de evenimente de celebrare a Zilei Francofoniei. Principalul eveniment a fost Festivalul de Film dedicat Francofoniei, în cadrul căruia au fost proiectate filme din Belgia, Bulgaria, Canada, Franța, Elveția, Grecia și România. România a fost prezentă în program cu lungmetrajul *Tata mută munții r.:* Daniel Sandu (2021), care a beneficiat de două proiecții la Cinematecile din Ierusalim (1 martie) și Holon (6 martie). Totodată, în data de 2 martie, la Cinemateca din Holon a avut loc deschiderea oficială a Sărbătorii Francofoniei, în cadrul căreia publicul larg a fost invitat să ia parte la o recepție oferită de institutele culturale și ambasadele partenere.

10 martie / Recital susținut de organistul român Zsolt Garai, în cadrul Haifa Pipe Organ Season, la Haifa Hecht Auditorium de la Universitatea din Haifa. În urma succesului constant de care s-a bucurat participarea românească, de-a lungul timpului, la Festivalul Internațional de Orgă Terra Sancta, ICR Tel Aviv a susținut participarea muzicianului român la evenimentul inaugural care a marcat colaborarea dintre Haifa Pipe Organ Season și Festivalul Terra Sancta, acestea fiind cele mai importante manifestări de profil desfășurate în Israel. În cadrul acestei ediții inaugurale, organizatorii israelieni l-au selectat pe organistul român Zsolt Garai. Concertul său de la Haifa Hecht Auditorium a inclus compoziții de J.S. Bach, Bernardo Storace, Johann Ulrich Steigleder, Hans Peter Türk, Thomas Solymosi și Zsolt Garai.

17 martie / Prezentarea volumului *Iuliu Barasch. Un iluminist evreu în Țara Românească*, la sediul institutului. Cartea este rezultatul unui proiect al Academiei Române și a apărut la Editura RAO în anul 2022. La evenimentul desfășurat în limba română au fost prezenți coordonatorii volumului, Irinel Popescu și Lucian-Zeev Herșcovici, alături de E. S. domnul Radu Ioanid, ambasadorul României în Statul Israel. Pe durata manifestării, Felicia Waldman, care a contribuit la realizarea volumului, a avut o intervenție video online, alături de prof. Carol Iancu și dr. Peter Manu. Evenimentul a debutat cu un scurt intermezzo muzical, cuprinzând piese interpretate la harpă de Abigail Lozneau, tânără muziciană israeliană cu origini românești. Programul muzical a inclus interpretări ale unor compoziții de C. Debussy, A. Hasselmans, E.W. Kuhne și P.I. Ceaikovski.

30 martie / O nouă ediție din seria „Voci feminine în literatura israeliană de limbă română”, la sediul reprezentanței. Au fost prezentate operele a trei scriitoare: Delia Bodea Jacob, Adina Rosenkranz-Herșcovici și Madeleine Davidsohn, membre ale Asociației Scriitorilor Israelieni de Limba Română (ASILR). Evenimentul a debutat cu prezentarea pregătită de Ruth Oren, profesor de arte vizuale la Universitatea din Haifa, și Biti Caragiale, jurnalist cultural, despre ipostaze ale femeii în literatură, menționând atât câteva scriitoare care și-au adus contribuția la dezvoltarea literaturii feminine românești, cât și personaje feminine puternice din literatura română.

13 aprilie / Conferința „Arhiva patrimoniului evreiesc din România: din pod și până pe paginile istoriei”, la sediul ICR Tel Aviv, eveniment realizat în colaborare cu Organizația Evreilor Originari din România (AMIR). Proiectul a reprezentat episodul inaugural al unei serii de conferințe menite să prezinte și să promoveze, în rândul publicului larg, unica arhivă din Israel care se ocupă în totalitate cu colectarea și administrarea materialelor legate de evreimea românească. Programul evenimentului a inclus prezentări susținute de Elinor Kroitoru, consultantă în domeniul arhivelor și al conservării patrimoniului evreiesc, alături de Yehoshafat Pop, arhivar și istoric, care au vorbit despre colecționarea, conservarea, și crearea accesibilității acestor materiale pentru publicul larg. Manifestarea s-a încheiat cu prezentarea unor materiale din arhiva patrimoniului evreiesc român de la Rosh Pinna.

18 aprilie / Filmul *Spioni de ocazie*, prezentat în premieră în Israel de Ziua Națională a Comemorării Victimelor Holocaustului (Yom HaShoah), cu participarea regizoarei Oana Bujgoi Giurgiu. Eveniment organizat în colaborare cu Cinemateca din Ierusalim, gazda proiecției. Regizoarea Oana Bujgoi Giurgiu a participat la o sesiune de întrebări și răspunsuri și a dialogat cu criticul de film Iris Lackner. Combinând diverse tehnici cinematografice, filmul Oanei Giurgiu prezintă informații inedite despre activitatea și viața unor eroi ai luptei antifasciste precum Hannah Szenes și Perez Goldstein. De asemenea, sunt menționate și alte figuri marcante, precum Yoel Palgi și Shaiké Dan, care au avut un rol important în procesul de emigrare a evreilor români și în consolidarea statului Israel. Filmul reprezintă un omagiu adus poveștilor individuale și sacrificiilor remarcabile ale tinerilor evrei sioniști voluntari recrutați și parașutați de MI9 britanic în Europa de Est ocupată de naziști pentru a salva prizonierii de război și a ajuta mișcările de rezistență.

24 aprilie - 26 mai / Expoziția „Dincolo de natură”, a artistei Sima Levin, la sediul ICR Tel Aviv. „Limbajul artistic al artistei Sima Levin se constituie dintr-o conexiune între realitate și imaginație. Este o combinație de estetică fidelă realismului clasic, din școlile marilor pictori precum Rembrandt și Dürer sau a peisagiștilor ruși de la sfârșitul secolului XIX, împreună cu spiritul post-impresionist al lui Cezanne,

≡ ICR Tel Aviv, 11-20 mai 2023

Între revoluții, r.: Vlad Petri, la Festivalul Internațional de Filme Documentare DocAviv 2023 din Israel

Van Gogh sau Gauguin, alături de concepțiile artiștilor expresioniști germani de la începutul secolului XX. În lucrările acesteia au ecou, de asemenea, și elemente științifice prezente sub formă de ilustrații în volume și lexicoane din secolele trecute", a subliniat curatoarea Ruth Oren în cadrul vernisajului expoziției care a avut loc în data de 27 aprilie. Sima Levin a abordat în cadrul expoziției diferite mijloace artistice: desen, pictură, sculptură și tipărituri. Proiectul a mai cuprins unele miniaturi din porțelan alb care exprimă universul artistei.

2-3 mai / Concert și masterclass susținute de Trio Contraste la Academia de Muzică și Dans din Ierusalim. Concertul de muzică românească

contemporană, în interpretarea membrilor formației Trio Contraste – Doru Roman (percuție), Ion Bogdan Ștefănescu (flaut) și Sorin Petrescu (pian) – precum și cele două sesiuni de masterclass, au avut loc la aceeași Academie. Programul concertului din data de 2 mai a inclus: Violeta Dinescu, *Tabu Suite*; Constantin Silvestri, *Baccanale*; Adrian Enescu, *Adoramus Te*; Remus Georgescu, *Cântecul Daciei*; Doron Kaufman, *And After the Fire*; Adrian Iorgulescu, *(De)cadenze*; Aurel Stroe, *Trei piese pastorale*; Dan Dediu, *Cartoon Variations on a Theme by Mozart*. De asemenea, în data de 3 mai, Doru Roman a susținut un masterclass de percuție, iar Sorin Petrescu un masterclass de pian. Proiectul ICR Tel Aviv a făcut parte din seria de evenimente dedicate programului „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”.

9 mai / Celebrarea Zilei Europei în Israel. Cu prilejul Zilei Europei și pentru a sublinia ideea

de unitate și solidaritate prin artă, în contextul conflictului din Ucraina, Delegația Uniunii Europene în Israel, în colaborare cu țările membre, a organizat un amplu eveniment. Manifestarea s-a desfășurat într-un format *outdoor*, în Amfiteatrul Wohl din parcul HaYarkon din Tel Aviv și a cuprins un concert susținut de formația israeliană OverTone, care a interpretat cover-uri după melodiile care au reprezentat țările membre în cadrul concursului Eurovision de-a lungul timpului. România a fost prezentă în program cu melodia *Let me try*, care la ediția din 2005 a Eurovision a fost interpretată de Luminița Anghel și System. Programul serii a mai inclus și un spectacol susținut de mentalistul israelian Lior Suchard, dar și standuri cu diverse jocuri și concursuri de cunoștințe generale, în jurul unor teme despre Uniunea Europeană și despre Ucraina.

11-20 mai / Între revoluții, r.: Vlad Petri, la Festivalul Internațional de Filme Documentare DocAviv 2023 din Israel. Documentarul de lungmetraj *Între revoluții*, câștigător al prestigiosului premiu FIPRESCI la Festivalului Internațional de Film de la Berlin, a fost prezentat în premieră în Israel. Filmul a avut două proiecții în cadrul festivalului, în datele de 11 și 19 mai. Lavinia Braniște, coscenarista filmului, a fost prezentă la prima proiecție, care a fost urmată de o sesiune de întrebări și răspunsuri, și a vorbit despre etapele realizării acestui proiect a cărui idee inițială a pornit de la un fapt real, precum și despre colaborarea avută cu producătorii străini. Regizorul Vlad Petri a folosit în film imagini și documente de arhivă, dar și elemente de ficțiune, ceea ce

⌄ ICR Tel Aviv, 19 mai 2023

Conferința „Timișoara evreiască”, la Muzeul Poporului Evreu din Tel Aviv

a dus la realizarea unui lungmetraj hibrid, în care documentarul și ficțiunea se îmbină. *Între revoluții* pune în oglindă viețile și destinele a două femei, Maria și Zahra, una din România, cealaltă din Iran, prietene și colege de facultate la Universitatea de Medicină din București în anii '70.

19 mai / Conferința „Timișoara evreiască”, la Muzeul Poporului Evreu din Tel Aviv. Evenimentul organizat în seria menită să promoveze în Israel programul de țară „Timișoara - Capitală Europeană a Culturii 2023” a fost realizat în colaborare cu AMIR - Organizația Israelienilor Originari din România. Au luat cuvântul în deschidere: E.S. Radu

Ioanid, ambasadorul României în Statul Israel; Dominic Fritz, primarul Timișoarei (intervenție video); Martin Salamon, directorul ICR Tel Aviv; Micha Harish, președintele AMIR. Conferința a continuat cu o serie de prelegeri, susținute de Getta Neumann, „Moștenirea culturală evreiască din Timișoara”, Luciana Friedmann, „Comunitatea evreilor din Timișoara - trecut, prezent și viitor” și Raluca-Elena Doroftei, „Poveștile singagogilor din Timișoara”. Manifestarea a continuat cu fragmente muzicale din *Scripcarul pe acoperiș*, interpretate de Cristian Rudic (bariton) și Gabriella Varvari (mezzosoprană), acompaniați la pian de László Roth, după care a avut loc o masă rotundă, moderată de George Schimmerling, cu tema „Timișoreni de success în Israel”,

care i-a inclus pe Micha Harish, László Roth și Avraham Klein. Evenimentul s-a încheiat cu un nou fragment din *Scripcarul pe acoperiș*, în interpretarea artiștilor sus-menționați.

29 mai - 7 iulie / Expoziția „Călătoriile mele”, a artistului Peter Gluzberg, la sediul ICR Tel Aviv. Expoziția artistului israelian de origine basarabeană Peter Gluzberg a fost vernisată în data de 30 mai, în cadrul unui eveniment mai amplu ce a cuprins un nou episod din seria „Yiddishkeit”, dedicată Zilei Limbii și Teatrului Idiș, alături de momente muzicale interpretate live de formația de muzică klezmer „Mazel Tov” din Cluj-Napoca. Dani Koren, președintele Asociației Evreilor Originari din Basarabia, a vorbit, în cadrul vernisajului, despre artist și etapele sale de creație.

30 mai / Celebrarea Zilei Limbii și Teatrului Idiș printr-o ediție specială „Yiddishkeit”. În colaborare cu Leyvik House din Tel Aviv și Asociația Scriitorilor și Jurnaliștilor de Limbă Idiș din Israel, ICR Tel Aviv a continuat seria de evenimente „Yiddishkeit” printr-un nou eveniment dedicat scriitorilor români de expresie idiș care au contribuit la îmbogățirea patrimoniului cultural și literar precum Abraham Goldfaden, Itsik Manger și Eliezer Steinberg, fiind prezentați și alți autori români menționați în antologia *Collection Yiddish Literature* de Shmuel Rozhanski. Manifestarea a marcat celebrarea Zilei Limbii și Teatrului Idiș și s-a desfășurat în limbile ebraică și idiș. Programul a inclus prezentări de Daniel Galay, poet și director al Leyvik House din Tel Aviv și de Emil

Kalin, scriitor idiș de origine română. Formația „Mazel Tov” din Cluj-Napoca – Sulamita Socea (voce), Vasile Socea (vioară), acompaniați de Mika Iurev (pianină) – a susținut un miniconcert de muzică klezmer.

8 iunie / Conferința „Se ridică cortina și se aprind luminile scenei: Personaje de teatru și cinematografie în arhiva patrimoniului evreiesc român din Rosh Pina”, la sediul ICR Tel Aviv, în continuarea seriei de conferințe menite să prezinte și să promoveze, în rândul publicului larg, unica arhivă din Israel care se ocupă în totalitate cu colectarea și administrarea materialelor legate de evreimea românească. Programul evenimentului a inclus prezentări susținute de Elinor Kroitoru, consultantă în domeniul arhivelor și al conservării patrimoniului evreiesc, alături de Yehoshafat Pop, arhivar și istoric. Cei doi i-au avut ca invitați pe trei donatori de materiale istorice pentru arhivă și care sunt, totodată, urmașii unor personaje cunoscute ale lumii teatrului și cinematografiei: Hortensia Bar-on, fiica lui George și Rica Bar-on, membri fondatori ai Teatrului de păpuși „Ciufulici”; Șabtai Ben Shahaar, fiul lui Marcel Blossoms, care a avut o importantă activitate jurnalistică și cinematografică, alături de Dalit Haviv Feldman, fiica oamenilor de cultură și ai scenei de teatru idiș, Betty și Carol Feldman.

9 iunie – 9 septembrie / Expoziția de arhitectură „Iancu dezlănțuit”, dedicată lui Marcel Iancu, la Muzeul Janco Dada din Ein Hod. ICR Tel Aviv a fost partener instituțional al proiectului inițiat de Uniunea Arhitecților din România, în colaborare cu Muzeul Janco Dada din Ein Hod. La vernisajul din data de 9 iunie, au luat cuvântul: E.S. Radu Ioanid, ambasadorul României în Statul Israel, Raya Zommer-Tal, curatoarea expoziției, și Ioana Alexe, redactor-șef al revistei *Arhitectura*. Modalitățile de exprimare atât de diferite ale lui Marcel Iancu au inspirat conceptul expoziției „Iancu dezlănțuit” ca un puzzle format din piese care provin din toate artele și care aduse împreună au definit arhitectura lui Marcel Iancu, făcând-l să fie primul arhitect modernist al României. Expunerea a început cu primul imobil realizat de Marcel Iancu și s-a încheiat cu un ultim proiect în București, fiind etalate imagini cu toate imobilele din București păstrate sau dispărute, prezentate în fotografii din arhiva UAR și în fotografii din 2022, imagini de ansamblu, detalii, planuri și schițe. Textele lui Marcel

Iancu au însoțit privitorul așa cum, de altfel, au și făcut-o în perioada 1922-1941, prin intermediul revistei *Contimporanul*, pentru a putea urmări materializarea în arhitectură a ideilor moderniste pe care le-a promovat.

22 iunie / Lansarea cărții *Destinul unui evreu comunist într-o democrație populară. O lume care se prăbușește. Adalbert Rosinger în dialog peste decenii cu fiica sa Veronica Rozenberg (Rosinger)*, la sediul reprezentanței. Volumul semnat de Veronica Rozenberg a apărut la Editura Ratio et Revelatio în anul 2022. La evenimentul desfășurat în limba română au participat: E.S. domnul Radu Ioanid, ambasadorul României în Statul Israel, Mihaela Gligor (Institutul de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca), Raluca Lazarovici Vereș (Editura Ratio et Revelatio, Oradea) – cu o intervenție online; Lucian-Zeev Herșcovici, istoric (Biblioteca Națională de la Ierusalim) și autoarea Veronica Rozenberg. Cartea este concepută ca un dialog, în care Adalbert Rosinger, tatăl autoarei Veronica Rozenberg, a încercat să îi răspundă fiicei sale la unele întrebări privind motivația și dedicația sa față de o ideologie care în timp s-a dovedit falimentară – ideologia comunistă.

23 iunie / Soprana română Elena Moșuc, într-un recital extraordinar cu Orchestra Simfonică din Haifa. ICR Tel Aviv a fost partener în promovarea recitalului susținut de soprana română Elena Moșuc, la invitația Orchestrei Simfonice din Haifa, una din cele mai repute instituții de gen din Israel. Evenimentul a făcut parte din populara serie de concerte numite „Friday Morning Opera Gems” și s-a desfășurat sub bagheta dirijorului israelian cu origini românești Ethan Schmeisser, actualmente director muzical la Opera Națională București. Recitalul a fost menit să onoreze strălucita carieră internațională a Elenei Moșuc care se întinde pe mai bine de trei decenii.

25 iunie – 1 iulie / Scurtmetrajele *Mon ami*, r.: Carina Dașoveanu, și *Călătorie la oraș*, r.: Corneliu Porumboiu, la Festivalul Internațional de Film Studentesc de la Tel Aviv. În cadrul ediției aniversare, a XXV-a, a Festivalului Internațional de Film Studentesc de la Tel Aviv, au fost prezentate scurtmetrajul românesc *Mon ami*, r.: Carina Dașoveanu, se-

≡ **ICR Tel Aviv, 9 iunie 2023**
 „Iancu dezlântuit” – Expoziție
 de arhitectura dedicată lui Marcel Iancu
 la Muzeul Janco Dada din Ein Hod

lectat pentru a fi proiectat în cadrul competiției internaționale, în data de 28 iunie, împreună cu *Călătorie la oraș*, r.: Corneliu Porumboiu, selectat pentru secțiunea specială dedicată regizorilor consacrați, în data de 30 iunie. Carina-Gabriela Dașoveanu a fost invitată de partenerii israelieni să susțină, în cadrul Festivalului, după proiecția filmului *Mon ami* și sesiunea de Q&A, un atelier de film cu titlul „Working with Child Actors”.

4-25 iulie / Tenorul român Alin Stoica și soprana Adina Nițescu, la Festivalul Internațional de Operă de la Ierusalim, ediția 2023. Ca urmare a

propunerii înaintate de ICR Tel Aviv și a succesului constant de care s-a bucurat participarea românească la Festivalul Internațional de Operă de la Ierusalim, încă de la prima sa ediție, partenerii israelieni i-au invitat pe tenorul român Alin Stoica și pe soprana Adina Nițescu să ia parte la ediția 2023 a acestui eveniment. Astfel, tenorul Alin Stoica a participat la producția operii „Carmen” de Georges Bizet, în rolul lui Don José, iar spectacolul a avut loc în data de 25 iulie, la Jerusalem Theater. Soprana Adina Nițescu a susținut o serie de workshop-uri în cadrul Festivalului Internațional de Operă de la Ierusalim, fiind, de asemenea, membră a juriului competiției internaționale.

10 iulie / Prezentarea cărții *La Roumanie et la Shoah. Destruction et survie des Juifs et des Roms sous le régime Antonescu, 1940-1944* de

Radu Ioanid, la Institutul Francez din Tel Aviv. ICR Tel Aviv a fost partener instituțional la evenimentul de prezentare a volumului al cărui autor este istoricul Radu Ioanid, actualmente ambasador al României în Statul Israel. Cartea, apărută în aprilie 2023, în limba franceză, la prestigioasă editură CNRS Éditions (Centre National de la Recherche Scientifique) constituie o lucrare de referință cu privire la procesul de exterminare al evreilor și romilor din România în perioada 1940-1944, sub regimul dictatorial al lui Ion Antonescu, având la bază documente de arhivă, rapoarte, memorii ale supraviețuitorilor, precum și scrisori private. În cadrul evenimentului, desfășurat în limba franceză, istoricul Radu Ioanid a dialogat cu jurnalista Stéphanie Souffir.

13-23 iulie / Regizorul Alexandru Belc, în juriul Festivalului Internațional de Film de la Ierusalim, unul dintre cele mai importante evenimente de profil din Israel, desfășurat în perioada 13-23 iulie la Cinemateca din Ierusalim și în alte spații. Organizatorii israelieni l-au invitat pe regizorul român Alexandru Belc să facă parte din juriul oficial al competiției internaționale, alături de alți specialiști în domeniul cinematografiei. *Metronom*, primul său film de ficțiune, a fost câștigător al premiului pentru regie în cadrul secțiunii *Un Certain Regard* a Festivalului Internațional de Film de la Cannes, precum și al premiului „Nechama Rivlin” pentru cel mai bun film internațional la Festivalul Internațional de Film de la Ierusalim, în 2022.

21 iulie - 22 septembrie / Prezentarea expoziției documentare „75 de ani de relații diplomatice

neîntrerupte între România și Israel", realizată de Ambasada României în Israel, la sediul ICR Tel Aviv. Deschiderea oficială a avut loc în data de 10 august și a inclus un dialog, în limba engleză, între E.S. domnul Radu Ioanid, ambasadorul României în Statul Israel, și E.S. doamna Tamar Samash, fostă ambasadoare a Statului Israel în România, în perioada 2015-2018, alături de Martin Salamon, directorul ICR Tel Aviv, despre etapele acestui proiect, în contextul evoluției relațiilor bilaterale. Radu Ioanid a vorbit despre istoria relațiilor dintre cele două state, accentuând faptul că, în prezent, România și Israel se bucură de relații excelente cu caracter strategic, existând o cooperare solidă în domenii cheie. Ambasadorul a subliniat importanța comunității israelienilor de origine română, ai cărei membri au adus o contribuție importantă la dezvoltarea Statului Israel și care au rolul de „punte umană” între cele două țări și popoare.

2 august / Întâlnire a profesorilor de istorie din România cu supraviețuitorii ai Holocaustului, la sediul ICR Tel Aviv. Proiectul a făcut parte din activitățile organizate de Școala Internațională din cadrul Muzeului Yad Vashem din Ierusalim pe tema predării Holocaustului, întâlnire la care participă, cu sprijinul Ministerul Educației din România, un grup de profesori de istorie din România. Profesorii prezenți au avut ocazia să asculte mărturii și fragmente de istorie orală povestite de supraviețuitorii ai Holocaustului din România: Hava Haas, medic și supraviețuitoare a pogromului de la București, Ladislau Roth, compozitor, fost prim-dirijor al Operei Naționale Române din Timișoara și supraviețuitor al lagărului de la Auschwitz, Zeev Schwartz, președintele organizației H.O.R și supraviețuitor al Holocaustului din Transnistria, Benno Friedel, artist multidisciplinar și supraviețuitor al Holocaustului din Transnistria. Acesora li s-a alăturat Colette Avital, diplomat israelian de origine română, directoare a Organizației Supraviețuitorilor Holocaustului în Israel, și, la rândul ei, supraviețuitoare a Holocaustului.

31 august – 1 septembrie / Celebrarea Zilei Limbii Române prin prezentări de carte la Tel Aviv și Haifa. Pentru a marca Ziua Limbii Române, ICR Tel Aviv a organizat o serie de evenimente literare. Prima manifes-

tare a avut loc în data de 31 august, la sediul ICR Tel Aviv, și a continuat în 1 septembrie, la sediul organizației HOR Haifa. Evenimentele, desfășurate în limba română, i-au avut ca invitați pe Corina Ozon, scriitoare; Dan Romașcanu, publicist în domeniul literaturii și filmului; și George Schimmerling, blogger literar. Prezentările au avut ca punct de discuție volumele scriitoarei române Corina Ozon – *Cineva în orașul ăsta te iubește* (Editura Trei, 2023) și *Povești scrise în palmă* (Editura Național & Editura pentru Artă și Literatură, 2022), incluzând discuții mai precise despre viitorul literaturii și influența inteligenței artificiale în procesul de creație. Evenimentul de la Tel Aviv a fost completat de un recital muzical cu compoziții românești, în interpretarea sopranei israeliene de origine română Monica Schwartz.

5-7 septembrie / Performerul și coregraful George Alexandru Pleșca, la Festivalul Internațional de Dans Solo de la Ierusalim, ediție a doua, eveniment internațional care celebrează arta performativă, măiestria și universul creatorului de dans contemporan. Viziunea artistică a Festivalului pune accent pe storytelling prin intermediul dansului, într-un cadru multicultural. Festivalul reprezintă un punct de întâlnire pentru artiști coregrafi din peste 15 țări, veniți la Ierusalim pentru a-și prezenta lucrările în fața publicului israelian și internațional, pe o scenă outdoor amplasată în unul dintre cele mai importante centre culturale și artistice din Ierusalim – Hansen House. România a fost reprezentată în programul internațional cu spectacolul *Principium* (parte din performance-ul *Processed 24% / Female gaze into self*), coregrafia Daniel Dragomir, în interpretarea lui George Alexandru Pleșca.

22 septembrie / Duplex cultural Tel Aviv-Timișoara la sediul ICR. Manifestarea, organizată în colaborare cu Asociația Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023, cu suportul companiei aeriene Hisky – care a inițiat, pe 21 septembrie, primul zbor direct între cele două orașe – a avut loc în prezența mai multor reprezentanți ai Asociației. Directorul executiv Ovidiu Megan a prezentat principalele evenimente organizate pe parcursul acestui an festiv. Evenimentul a continuat cu un moment artistic interpretat de Doru Apreotesei, unul dintre numele de legendă ale rockului românesc și care a marcat

istoria a două dintre cele mai importante trupe românești – Sfinx și Post Scriptum, fiind cunoscut timișorenilor și ca membru al formației Pro Musica. Performance-ul acestuia a fuzionat cu spectacolul creat de imaginile pictorului timișorean George FIKI, unul dintre cei mai originali și mai provocatori artiști contemporani ai României.

25 septembrie – 17 noiembrie / Expoziția colectivă „#Never Again” la ICR Tel Aviv, cu prilejul Zilei Naționale de Comemorare a Holocaustului din România. Manifestarea, organizată și găzduită de ICR Tel Aviv, în prezența E.S. domnului Radu Ioanid, ambasadorul României în Statul Israel, a inclus vernisajul expoziției colective „#NeverAgain”, curatori-ată de Bella Rosenbaum, artistă israeliană de origine română, care a împărtășit publicului cum a luat naștere această expoziție, prezentată într-o formă inițială la Iași. Yaakov Herevon, producătorul expoziției alături de Bella Rosenbaum, a vorbit despre tehnicile de creație și principiile curatoriale ale expoziției care a cuprins lucrările a 15 artiști israelieni cu origini românești, ale căror familii au avut de suferit în timpul Holocaustului. Au fost expuse aproximativ 30 de lucrări, majoritatea tablouri în ulei pe pânză, cât și instalații, care au redat vizual durerea și nedreptatea acelor vremuri. Lucrările au aparținut următorilor artiști: Baruch Elron, Eunice Figueiredo, Jozsef Raz, Lia Laufer Rosenfeld, Rachel Frohmann Komlos, Ronit Reinsten Blumenfeld, Yaakov Herevon, Rachel Gelber, Mordechai Horowitz, Lea Weisbord, Lilach Maor, Orit Tzvi Harpaz, Marina Santoro, Lea Weinberg și Bella Rosenbaum. Seara a fost completată cu momente muzicale susținute de compozitorul și pianistul Ladislau Roth, originar din România și supraviețuitor al Holocaustului, alături de soprana Terry Gabor, de asemenea originară din România. Evenimentul s-a încheiat cu prezentarea volumului de poezii *HaTikva – Pașaport către Nemurire* de Cătălin Filipăuțeanu-Pilly, dedicat memoriei victimelor Holocaustului, în prezența poetului.

5-7 octombrie / Pianistul Sorin Zlat, la Festivalul Internațional Jaffa Jazz, desfășurat la Tel Aviv și Yaffo. Muzicianul român Sorin Zlat a fost selectat de organizatorii israelieni în cadrul programului internațional al ediției 2023, alături de importanți artiști din Israel și din străinătate. Sorin Zlat este un pianist experimentat de jazz, clarinetist clasic,

compozitor și aranjour, care a creat un repertoriu ce cuprinde piese de jazz standard și compoziții personale care variază de la muzică latină la jazz, pop, muzică clasică și sunt orchestrate pentru a reflecta stilul lui unic de interpretare. Din cele cinci concerte programate inițial, Sorin Zlat a susținut doar trei, unul în data de 5 octombrie și două concerte în data de 6 octombrie. Ultimele două concerte, programate pentru data de 7 octombrie, nu s-au mai putut desfășura din motive de forță majoră, respectiv starea de război declarată de guvernul israelian. Festivalul Internațional Jaffa Jazz reunește anual muzicieni de jazz de prestigiu din Israel și artiști de jazz din SUA, Italia, Ungaria, Austria, Canada, Germania, Danemarca, Belgia, Letonia, Brazilia și România.

14 decembrie / Prezentarea antologiei *Love and Hate* la sediul ICR Tel Aviv. Cartea a apărut în limba română, în luna noiembrie 2023, la Editura Saga Publishing din Israel, în format ebook. Evenimentul a constituit o formă de solidaritate în principal cu artiștii israelieni de origine română (sau cu legături cu România), și într-un sens mai larg, cu societatea israeliană. Volumul reprezintă o excepțională antologie de texte originale, traduceri și ilustrații inspirate de realitatea tragică din Israelul acestor zile, editată de Adrian Grauenfels (directorul Editurii Saga), și include contribuțiile următorilor artiști: Alfred Poplingher, Alberto Rios, Yehuda Amichai, Maria Sava, Clelia Ifrim, David St. John, Adrian Grauenfels, Dimitrie Grama, Andreea Tănase, Ion Cuzuioac, Denise Levertov, Victoria Sara Dazin-Israel, Donika Kelly, Iris Dan, Max Tzinman, Sharon Olds, Jane Hirshfield, Mahmoud Darwish, Șerban Foarță, Jacques Audiberti, Mihai Merticaru, Liviu Baitel, Adrian Munteanu, Julia Dragomir, Maria Cecilia Nicu, Craig Crist-Evans, Jesse Ball, Miriam Cojocaru, Eugen D. Popin, Marius Chelaru, Florentino Himelbrand, Mircea Paul Goreniciu, Paul Blaj, Emanuel Pope, Robert Davis, Miriam Zohar, Eliezer Steinberg, Rely Schwartzberg, Beatrice Bernath, Nicolae Coande, Anca Hirschpek, Noah Fischer, Rodica Dascălu, Vasilica Grigoraș, Ana Urma, Julia Henriette Kakucs, Luis Alberto de Cuenca.

18 și 26 decembrie / Proiecția filmului *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu, la Cinematecele din Haifa și Holon. Ca urmare a faptului că ediția 2023 a Festivalului Filmului Românesc a fost anulată din cauza

⌄ ICR Tel Aviv, 13 decembrie 2023

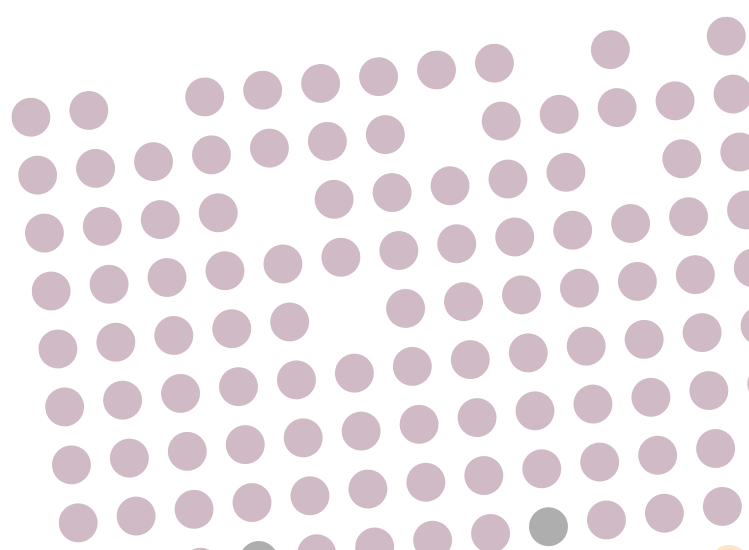
Participarea autoarei Tatiana Țibuleac la „Noaptea Literaturii Europene” de la Tel Aviv

deteriorării situației de securitate din Israel, respectiv izbucnirea războiului în data de 7 octombrie 2023, ICR Tel Aviv a reprogramat Festivalul pentru primăvara anului 2024. În aceste condiții, pentru a menține viu interesul publicului israelian pentru cinematografia românească, au fost organizate două proiecții ale filmului, la cinemathecele din Haifa și Holon. Filmul, selectat de curatoarea Festivalului, Iris Lackner, în colaborare cu echipa ICR Tel Aviv, este câștigător a șase Premii Gopo.

21 decembrie / Conferința „Viața evreiască în România la sfârșitul anilor 1960: imagini și impresii”, susținută de Ilia Rodov, profesor de artă iudaică la Universitatea Bar Ilan din Israel, la sediul reprezentanței. Evenimentul, desfășurat în limba ebraică, a constat în prezentarea volumului *În căutarea timpului pierdut: Jurnalul de călătorie ale lui Zussia Efron despre arta evreiască în România*. La un an după Războiul

de Șase Zile, Zussia Efron, directorul Muzeului de Artă Mishkan din Ein Harod (unul din primele muzee înființate în Statul Israel), și-a început călătoriile în căutarea moștenirii evreiești în Moldova românească. A făcut sute de fotografii ale sinagogilor și cimitirelor evreiești – majoritatea demolate sau distruse între timp – și a consemnat într-un jurnal de călătorie impresiile sale despre viața evreiască din România sub regimul lui Nicolae Ceaușescu. Odată cu apariția acestui volum, fotografiile și amintirile sale, care prezintă dovezi istorice unice și semnificative, au devenit disponibile publicului larg.

21 și 26 decembrie / Participare românească la TLVFest. ICR Tel Aviv a promovat, pe canalele de comunicare, proiecția filmului documentar *Who am I not (Dacă vrei să știi cine sunt, întreabă-mă cine nu sunt)* în cadrul ediției 2023 a Festivalului Internațional de Film LGBTQ+, în cadrul competiției internaționale. Filmul este regizat de Tunde Skovran, actriță nominalizată la premiile UNITER și care a jucat pe scena Teatrului Maghiar de Stat din Cluj-Napoca, sub îndrumarea unor regi-zori celebri din țară și de peste hotare, precum Robert Woodruff, Alain Timar, Tom Dugdale, Gábor Tompa, Silviu Purcărete, Mihai Măniuțiu. Producătorul filmului este Andrei Zîncă, regizor, scenarist, actor și producător român, cunoscut pentru filmele *Mirrors* (2008), *Puzzle* (2013) sau *Și atunci... ce e libertatea?* (2020).

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA VARȘOVIA

ICR Varșovia, 8 decembrie 2023
Spectacolul „Poveștile bunicilor șoptite
fiicelor de mamele lor”,
semnat de Gianina Cărbunariu

15 ianuarie - 12 februarie / Ziaua Culturii Naționale – campanie online de promovare a programului „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”. În data de 15 ianuarie, ICR Varșovia a demarat prezentarea unei serii de patru premiere online a unor clipuri video, cu o durată între 8 și 11 minute, despre conceptul principalelor proiecte care au făcut parte din programul cultural „Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii”. Clipurile video au reunit interviuri cu curatorii programelor și imagini de la evenimentele desfășurate în perioada de pregătire, pe domenii artistice (muzică, teatru, dans etc). În felul acesta, ICR Varșovia a prezentat publicului polonez valorile în jurul cărora a fost construit programul cultural, care coincid cu cele ale orașului: multiculturalitate, pluriconfesionalism, experiment artistic și inovație, antreprenariat. Clipurile video au fost postate cu o frecvență săptămânală, până la lansarea programului oficial, în data de 17 februarie 2023.

24 ianuarie / Marcarea Zilei Unirii Principatelor Române, prin prezentarea online a filmului documentar *Unirea Principatelor Române din anul 1859*. Documentarul realizat de TVR Internațional este al doilea episod al seriei „Unirile Românilor”, realizată în 2018. Acest episod explică, prin interviuri cu istorici, jurnaliști și scriitori, coagularea ideii de națiune și eforturile depuse de elita intelectuală pașoptistă pentru unirea celor două principate într-o singură entitate statală. Îmbinând interviurile cu materiale de arhivă, fragmente din filme de ficțiune și filmări realizate în actualitate în diverse locații, documentarul este dinamic și explică unui public larg programul unioniștilor români. ICR Varșovia a colaborat cu partenerii săi locali (lectorate, traducători, pagini de *influenceri* locali) pentru a difuza în sincron documentarul, cu traducere și subtitrare în limba polonă.

16-19 februarie / Vizită de documentare în România a Agatei Waşowska-Pawlik, directoarea Centrului Internațional de Cultură de la Cracovia (ICC), și Łukasz Galusek, director de programe. Cei doi au efectuat o vizită de documentare la Timișoara în contextul inaugurării Capitalei Europene a Culturii, cu scopul de a identifica modalități de colaborare în contextul pregătirii de ICR Varșovia a unui sezon cultural bilateral România-Polonia. Conducerea ICC a vizitat, printre altele, expozițiile „Victor Brauner: invenții și magie” și „Paul Neagu. O retrospectivă” la Muzeul Național de Artă Timișoara, dar și „Tu ești un alt eu – O catedrală a corpului”, proiect expus la Kunsthalle Bega și care a reprezentat România la cea de-a 59-a ediție a Bienalei de Artă de la Veneția, ori „Chronic Desire”, proiect prezentat în diverse locuri relevante pentru patrimoniul timișorean. Cu prilejul vizitei, Agata Waşowska-Pawlik și Łukasz Galusek purtat discuții cu reprezentanții instituțiilor, curatorii expozițiilor, personalități ale lumii artistice timișorene, manifestându-și interesul pentru găzduirea unei expoziții românești în Polonia.

20 februarie – 8 martie / Ziua Brâncuși în Polonia. Prezentată la Liceul de Artă „Constantin Brâncuși” din Szczecin, cu susținerea Uniunii Arhitecților din România, expoziția de fotografie „Brâncuși” a fost realizată de arhitectul Sorin Vasilescu, profesor la Universitatea

de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București. Cu ocazia Zilei Brâncuși, în galeria liceului din Szczecin a fost prezentată o selecție de 30 de planșe înfățișând tot atâtea lucrări reprezentative semnate de sculptorul român. Anul acesta, Liceul de Arte Plastice „Constantin Brâncuși”, singurul liceu din Polonia a cărui denumire este strâns legată de cultura română, a împlinit 75 de ani și este una dintre instituțiile cunoscute în țară pentru calitatea procesului de învățământ.

24 februarie / ICR Varșovia s-a alăturat Campaniei Radio România Cultural, „Rugă pentru pace”, aflat la a II-a ediție, în cadrul campaniei „Viața într-o valiză”, un apel la solidaritate, empatie și compasiune față de tragedia războiului din Ucraina. Poeta Ana Blandiana a citit un scurt fragment din romanul *Internat* al autorului ucrainean Serhii Jadan, materialul video cu subtitrare în limba polonă fiind postat pe rețelele de socializare, site și YouTube, la un an de la începutul războiului din Ucraina.

27 februarie – 24 martie / Itinerarea expoziției „Spotlight Heritage Timișoara”, despre patrimoniul construit și poveștile orașului de pe Bega, la Universitatea „Adam Mickiewicz” din Poznań. La vernisajul din 27 februarie au fost difuzate și cinci clipuri de prezentare a programului cultural „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”. Expoziția a fost organizată de ICR Varșovia în colaborare cu Ambasada României de la Varșovia și cu Lectoratul și Catedra de Limba Română din Poznań, și a evocat caracterul multicultural și multiethnic al Timișoarei, reflectat atât în patrimoniul construit, cât și în lunga istorie de conviețuire, reunind planșe de mari dimensiuni pe care au fost expuse fotografii cu cele mai importante monumente de arhitectură din centrul orașului și din cartierele istorice (Elisabetin, Fabric, Iosefin, Cetate). Universitatea Politehnică Timișoara a inițiat în 2016 și a realizat în parteneriat cu Muzeul Național al Banatului proiectul omonim, inclus în programul cultural oficial „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”, care prezintă cele mai importante monumente de arhitectură din centrul orașului, dar și din cartierele istorice.

1 martie / Campanie de diseminare a tradiției Mărțișorului. Evenimentul a fost marcat printr-o campanie de promovare a acestui obicei în rândul personalităților feminine, reprezentante ale instituțiilor de cultură, dar și din mediul instituțional, diplomatic și mass-media poloneze. În acest sens, au fost expediate 100 de mărțișoare realizate artizanal, alături de o scrisoare prin care au fost detaliate istoricul, simbolistica și practicile din România privind data de 1 martie.

29 martie – 1 aprilie / Vizită de documentare a directoarei Teatrului Polonez de Dans din Poznań. dr. Iwona Pasińska, la București, cu scopul de a identifica modalități de colaborare în contextul pregătirii unui sezon cultural bilateral România-Polonia pentru perioada 2024-2025. Dr. Iwona Pasińska a asistat la prezentarea spectacolelor de dans și performance *Outcome*, *Reverse Discourse*, *Cosmic Latte* și a purtat discuții cu profesioniști din domeniu: directoarea Centrului Național al Dansului București, Vava Ștefănescu; managerul și directoarea artistică a Linotip, Arcadie Rusu, respectiv Ioana Marghidan; coregrafa și realizatoarea de filme Simona Deaconescu (Tangaj Collective/ Festivalul Internațional de Film de Dans de la București); coregrafa Andrea Gavrilu; coregraful, actorul și regizorul Ștefan Lupu.

17-18 martie / Participarea curatoarei Alina Șerban la conferința internațională „Egali și săraci – O perspectivă comparativă asupra artei în Europa comunistă și în Sudul Global din anii '70”, desfășurată la Poznań. Conferința a făcut parte din amplul proiect cu finanțare europeană „Rezonanțe”, care a explorat transferurile culturale intervenite între artiști, profesioniști din domeniul artistic și intelectuali din regiune în anii '70, cu scopul de a construi o nouă istorie, transnațională și dialogică a neo-avangardelor din Europa Centrală și de Est. Coordonat de Institutul European de Cercetare pentru Istoria Artei din Budapesta (KEMKI), proiectul de cercetare colaborativă a avut forma unei conferințe itinerante în patru etape, la Bratislava, Budapesta, Praga și Poznań, rezultatele finale fiind prezentate în cadrul unei expoziții exploratorii însoțite de catalog. Alina Șerban a conferențiat la Poznań despre elemente inedite din creațiile artiștilor Ion Dumitriu și Ion Grigorescu.

23-26 martie / Ziua Internațională a Francofoniei – Festivalul Filmului Francofon. În cadrul programului de manifestări culturale ocazionate de Ziua Internațională a Francofoniei și de sărbătorire a 30 de ani de când România face parte din Francofonia instituțională, ICR Varșovia a colaborat cu Ambasada României în Republica Polonă, prezentând pelicula *Metronom*, r.: Alexandru Belc, la cinematograful Muranów din Varșovia, la 24 martie. Acest prim film de lungmetraj de ficțiune al regizorului Alexandru Belc a fost inclus în programul Festivalului Filmului Francofon, organizat de Institutul Francez din Polonia în colaborare cu ambasadatele statelor Belgia, Canada, Elveția, Luxemburg și Maroc, precum și ICR Varșovia.

28 martie – 24 aprilie / Expoziția „Poloneze și românce care au schimbat lumea”, itinerată la Institutul de Limbi Romanice din cadrul Facultății de Litere a Universității din Łódź, în colaborare cu Institutul Polonez din București. Realizată de Institutul Polonez din București în anul 2018, aceasta evocă într-o formă atractivă poveștile a 34 de personalități feminine, românce și poloneze, care au avut curajul să acționeze pentru schimbarea propriei țări, a Europei și a lumii. Printre personalitățile evocate în cadrul expoziției s-a aflat Elisabeta Rizea, cunoscută pentru participarea la rezistența anticomunistă din Munții Făgăraș în anii '50, ori poloneza Elżbieta Zawacka, o femeie-soldat care a efectuat misiuni speciale în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. Prezentată inițial în aer liber, în diferite orașe din România și Republica Moldova, expoziția a avut premiera poloneză la Târgul Internațional de Educație de la Poznań (martie 2022), când România a fost țară invitată, cu sprijinul Biroului Mareșalului Regiunii Wielkopolska. Prezența expoziției la Institutul de Limbi Romanice din Łódź a avut loc în contextul în care ICR Varșovia sprijină din anul 2022 organizarea de cursuri de limba română, în regim de lectorat, la această instituție.

30-31 martie / Participarea Gianinei Cărbunariu, dramaturg și regizor, la „Noaptea Ideilor” din Polonia. Cu sprijinul ICR Varșovia, Gianina Cărbunariu a fost invitată în tripla sa calitate de dramaturg, regizoare și directoare generală a Teatrului Tineretului din Piatra-Neamț să

≡ ICR Varșovia, 10 mai 2023

Lansarea cărții *America de peste pogrom* de Cătălin Mihuleac

conferențiază la Sopot, în cadrul evenimentului „Noaptea Ideilor” din Polonia, organizat cu prilejul Zilei Internaționale a Francofoniei și lansat de Institutul Francez în peste o sută de filiale din întreaga lume. Proiectul desfășurat la Sopot a fost organizat de Institutul Francez de la Varșovia și Fundația Goyki 3 Art Inkubator din Sopot, în colaborare cu ICR Varșovia și Ambasada Elveției în Polonia. Tema dezbaterilor generale a fost antropocenu și impactul dezvoltării accelerate asupra ecosistemelor. Gianina Cărbunariu a dialogat pe această temă cu Aneta Kyzioł, jurnalistă la prestigioasa revistă

poloneză de analiză *Polityka* și autoare de articole de specialitate în revista *Dziennik Teatralny*. „Noaptea Ideilor” este un program-far al Institutului Francez în cadrul căruia jurnaliști, scriitori, artiști, lideri de opinie și experți francezi și internaționali dezbate teme de actualitate la nivel european ori global.

13 aprilie / Eveniment de lansare a ediției poloneze a volumului *Jurnal filozofic* de Constantin Noica, la librăria De Revolutionibus din Cracovia. Eveniment organizat în colaborare cu Editura Państwowy Instytut Wydawniczy (PIW). Volumul a fost tradus în limba polonă de Ireneusz Kania, lingvist și specialist în studii romanice, traducător,

⌄ ICR Varșovia, 11-31 mai 2023

Expoziția de bandă desenată „Tur Banat”, în cadrul Festivalului Culturii Române de la Cracovia

eseist, expert în culturile și religiile Orientului și în iudeo-creștinism, autor a peste 100 de traduceri din 16 limbi. *Dziennik filozoficzny* a apărut în luna martie 2023 la editura PIW din Varșovia, una dintre cele mai vechi și mai prestigioase edituri din Polonia. La eveniment au participat Ireneusz Kania și Andrzej Zawadzki, autorul prefeței cărții traduse, teoretician și istoric al literaturii, cadru didactic al Universității Jagiellone, autor al unor traduceri din Andrei Pleșu și Gabriel Liiceanu. Discuția a fost moderată de Mateusz Burzyk, redactor al mensualului socio-cultural *Znak*.

21 aprilie - 31 mai / Itinerarea expoziției outdoor „Patrimoniul sub reflectoare. Spotlight Heritage Timișoara” pe simezele exterioare ale Bibliotecii Voievodale din Cracovia, proiect organizat în colaborare cu Biblioteca Voievodală și cu Consulatul Onorific al României din Cracovia. A fost prezentat caracterul multicultural și multiethnic al Timișoarei, reflectat atât în patrimoniul construit, cât și în lunga istorie de conviețuire. Proiectul a făcut parte din programul oficial „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023”, iar expoziția a reunit 21 de planșe de mari dimensiuni, pe care au fost expuse fotografiile cu cele mai importante monumente de arhitectură din centrul orașului și din cartierele istorice (Elisabetin, Fabric, Iosefin, Cetate).

21 aprilie – 8 octombrie / Expoziție și film de prezentare a proiectului cultural-turistic „Via Transilvanica”, în foaietul Teatrului Polonez de Dans din Poznań, în foaietul Prefecturii regiunii Wielkopolska din Poznań, la Muzeul Etnografic de Stat din Varșovia și pe simezele exterioare iluminate ale Ambasadei României în Republica Polonă. În colaborare cu Teatrul Polonez de Dans din Poznań și cu Prefectura regiunii Wielkopolska, expoziția de interior „Via Transilvanica” a fost prezentată la Poznań în perioada 21-28 aprilie, în foaietul Teatrului Polonez de Dans, cu ocazia Festivalului Internațional de Dans organizat de această instituție, în perioada 1-14 mai, în foaietul Prefecturii regiunii Wielkopolska din Poznań, precum și la 24 mai, la Muzeul Etnografic de Stat din Varșovia, în colaborare cu Asociația Tășuleasa Social, Muzeul Etnografic de Stat din Varșovia și Ambasada României în Republica Polonă. În deschiderea evenimentului din capitala Poloniei a fost difuzat filmul *Oamenii drumului: Terra Banatica*, r.: Mircea Gherase, un documentar care surprinde eforturile echipei Tășuleasa Social pentru amenajarea fragmentului din Via Transilvanica din județul Caraș-Severin, dar și parcursul unui ghid și al unui grup de patru femei care redescoperă farmecul acestei regiuni. Proiecția a fost urmată de o discuție cu Alin Ușeriu, președintele Tășuleasa Social, coinițiatorul traseului, și dr. Ewa Chwałko, prima poloneză și a doua femeie din lume care a parcurs singură întregul Arc Carpatic. Versiunea în aer liber a expoziției, realizată în limbile polonă și engleză, a fost expusă în perioada 25 mai – 8 octombrie pe simezele exterioare iluminate ale Ambasadei României în Republica Polonă, care găzduiește și sediul ICR Varșovia.

9-14 mai / Festivalul Culturii Române la Cracovia, ediția a XIII-a. În anul 2023 a fost reluată tradiția organizării la Cracovia a Festivalului Culturii Române. Proiectul s-a desfășurat în colaborare cu instituții de cultură și universitare din România și Republica Polonă, a inclus 15 evenimente publice și a fost concepută pe două teme: deținerea de către orașul Timișoara, în anul 2023, a titlului de Capitală Europeană a Culturii și împlinirea a 350 de ani de la nașterea lui Dimitrie Cantemir. Evenimentul a avut o dimensiune interdisciplinară: lansări de carte, concerte, ateliere, lecturi, proiecții de filme sau spectacole de tip performance. Festivalul Culturii Române și-a îndeplinit principalul

obiectiv, de a readuce în prim-plan cultura română în Cracovia. Festivalul a debutat cu prezentarea traducerii poloneze a romanului *America de peste pogrom* de Cătălin Mihuleac, la Librăria Austeria, în prezența autorului, a traducătorului romanului, profesorul Kazimierz Jurczak, și a jurnalistei Georgina Gryboś. Ceremonia de deschidere a Festivalului a avut loc pe 11 mai, la prestigiosul Centru Internațional pentru Cultură din Cracovia, cu *performance*-ul *Krumau Live*, susținut de grupul Psihodrom din Timișoara, urmat de vernisajul expoziției de benzi desenate „Tur Banat”, semnată de artista Sorina Vazelina. Ambele propuneri au explorat cu instrumentele artei contemporane fenomenul migrației din Banat și au fost realizate inițial în cadrul inițiativei „Cămine în mișcare”, o contribuție originală a Asociației Prin Banat, partener al Festivalului, la programul oficial al Capitalei Europene a Culturii. Prezentarea de la Cracovia a fost posibilă cu sprijinul financiar al Centrului de Proiecte Timișoara. Ziua de 12 mai a fost dedicată prezentării în Polonia a volumului *Dicționarul romanului central-european din secolul XX*, monumentală lucrare coordonată de prof. univ. dr. Adriana Babeți, scriitoare, eseistă, jurnalistă și cadru didactic la Universitatea de Vest. Un prim eveniment, adresat româniștilor de la Universitatea Jagiellonă, i-a avut ca invitați pe Adriana Babeți, prof. dr. hab. Kazimierz Jurczak, șeful Catedrei de Limba Română, și dr. Olga Bartosiewicz-Nikolaev. Acesta a fost urmat de o dezbateră despre literaturile micilor popoare din Europa Centrală găzduită de Centrul Internațional pentru Cultură. Directorul de programe al Centrului, Łukasz Galusek, a dialogat cu Adriana Babeți și Kazimierz Jurczak. În data de 13 mai, la Centrul Internațional pentru Cultură au fost proiectate două documentare din seria *Harta secretă a Timișoarei: oameni și locuri – Cafeină pe Bega (24')* și *Timpuri noi. O mică revoluție (25')* – urmate de discuții cu Adriana Babeți, scenarista acestei serii, și Alexandru Condrache, coordonator de proiect. Cele două documentare au evocat poveștile și istoria Banatului, legăturile sale cu Europa Centrală, prin prisma „ciorbei negre” și a culturii cafe-nelilor. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Universitatea de Vest din Timișoara și Casa de Cultură a Municipiului Timișoara. În aceeași zi, sub titlul „A fi în al nouălea cer – românii și emoțiile”, au avut loc ateliere de limba română pentru adulți, la Biblioteca Publică Voievodală din Cracovia, susținute de traducătoarele Joanna Kornaś-Warwas și Ioana Diaconu Mureșan. Ziua s-a încheiat cu

🚩 **ICR Varșovia, 12 mai 2023**

Prezentarea volumului *Dicționarul romanului central-european*

Kazimierz Jurczak (Universitatea Jagiellonă din Cracovia), autoarea Adriana Babeți, Tomasz Klimkowski (Universitatea Adam Mickiewicz din Poznan), Łukasz Galusek (Centrul Internațional pentru Cultură de la Cracovia)

23-26.11

PRZEGLĄD NOWEGO KINA RUMUŃSKIEGO

 RUMUŃSKI
INSTYTUT
KULTURY

K-I-N-O
PAŁACOWE

 CENTRUM
KULTURY
ZAMEK

 ICR Varșovia, 23-26 noiembrie 2023
Caravana Noului Film Românesc în Polonia

≡ **ICR Varșovia, 24 mai 2023**
 Expoziția „Via Transilvanica”
 la Muzeul Etnografic de Stat, Varșovia

muzică electronică la Clubul Betel cu un spectacol audio-vizual marca Doctorul Sintează (Alexandru Pascu și Cristian Văduva), Sergiu Catană, dar și proiectul muzical 150 STOKA, semnat de Octavian Horvath. Ultima zi de festival a debutat cu un atelier adresat copiilor din comunitatea românească intitulat „Poezii și povești cu șmăc”, susținut de Ioana Diaconu-Mureșan și Joanna Kornaś-Warwas și găzduit de Biblioteca Publică Voievodală din Cracovia. Evenimentul a fost organizat cu sprijinul Consulatului Onorific al României în Cracovia și Școala „Calitate”. Concertul „Restitutio Cantemir”, susținut de Ansamblul

vocal-instrumental de muzică veche „Anton Pann” și invitații săi, din data de 14 mai, a încheiat Festivalul la Radio Kraków. Unicitatea concertului a constat în faptul că piesele muzicale, compoziții ale lui Dimitrie Cantemir din *Cartea Științei Muzicii după forma literelor*, au fost prezentate publicului de o hologramă care l-a evocat pe principele și cărturarul moldav, special creată pentru acest concert. Pe scenă au urcat: Emmanuel Hovhannisyman (duduk), Murat Selim Tokaç (tanbur), Sabin Penea (vioară), Alexandru Stoica (oud), Andrei Nițescu (violoncel), Ziya Tabassian (tombak/bendir), Ghassan Bouz (bendir/riq), Constantin Răileanu (dirijor, voce, kanun), Leonidas Palaskas (inginer de sunet), iar proiecțiile au fost semnate de Oana Răileanu. În preambulul concertului, a fost prezentată o expoziție cu reproduceri ale principalelor lucrări cantemirene, scrieri literare, inclusiv manus-

⌄ ICR Varșovia, 14 mai 2023

Concertul „Restitutio Cantemir”, susținut de Ansamblul de muzică veche „Anton Pann” și invitații săi, la Cracovia

crise muzicale. Expozițiile „Tur Banat” și „Spotlight Heritage Timișoara” au putut fi vizionate până la data de 31 mai la Centrul Internațional pentru Cultură, respectiv pe simezele exterioare ale Bibliotecii Publice Voievodale din Cracovia.

10 mai - 30 noiembrie / Caravana Noului Film Românesc în Polonia. Reluarea în anul 2023 a organizării unui eveniment cinematografic

major - Caravana Noului Film Românesc în Polonia - a avut menirea de a promova cele mai recente producții cinematografice românești, prin organizarea unor cicluri de proiecții în cele mai importante orașe. Filmele au fost selectate în acord cu partenerii polonezi, fiind producții care nu au beneficiat de distribuție în Polonia, dar care au fost premiate sau au rulat în cadrul unor festivaluri importante. Lungmetrajele selectate au fost: *Imaculat*, r.: Monica Stan (2021), George Chiper-Lillemark; *Om-câine*, r.: Ștefan Constantinescu (2022); *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu (2022); *Berliner*, r.: Marian Crișan (2020); *Întregalde*, r.: Radu Muntean (2021), *Metronom*, r.: Alexandru Belc (2022). Programul Caravanei a inclus și o selecție de scurt-metraje: *Amar/Kaimós*, r.: Sarra Tsorakidis (2020), *Prin oraș circulă scurte povești de dragoste*, r.: regia Carina Gabriela Dașoveanu (2021), *Trofeul tinereții*, r.: Răzvan Oprescu (2019), *Pune-te în locul meu*, r.: Laura Georgescu Baron (animație, 2022), *Moștenirea*, r.: Marian Fărcaț (2022). Caravana Noului Film Românesc a ajuns în următoarele orașe: Cracovia (10-14 mai, cinematograful Pod Baranami), Varșovia (22-25 iunie, cinematograful Muranów), Białystok (9-13 octombrie, cinematograful Forum), Łódź (12-15 octombrie, cinematograful Școlii de Film și cinematograful Charlie), Poznań (23-26 noiembrie, cinematograful din Palat), Wrocław (28-30 noiembrie, cinematograful Nowe Horyzonty).

18-22 mai / Vizită de documentare în România a directoarei Muzeului de Artă Contemporană din Cracovia, Maria Anna Potocka. Directoarea Muzeului de Artă Contemporană din Cracovia s-a deplasat la Timișoara pentru a participa la inaugurarea Bienalei de Artă Contemporană Art Encounters și la prima ediție a Târgului Internațional de Artă MoBU. În zilele de 20 și 21 mai, Maria Anna Potocka a fost prezentă în capitala României la prima ediție a Târgului Internațional de Artă din București (MoBU), unde a avut întâlniri cu reprezentanții galeriilor participante, dar și cu conducerea Muzeului Național de Artă Contemporană și Muzeului de Artă Recentă din București.

25-28 mai / România la Târgul de Carte de la Varșovia, ediția a XIII-a, pe esplanada din fața Palatului Culturii și Științei din Varșovia. Proiect realizat de ICR Varșovia și Ambasada României în Republica Polonă.

1023 KRÓLEWSKI WEEKEND RUMUŃSKI

Debata

„Monarchia i stosunki rumuńsko-polskie”

Goście: dziennikarz i dyplomata **Bogumił Luft**
oraz historyk **Narcis Dorin Ion**, dyrektor
Muzeum Narodowego Pałacu Peleş.

1.07 | 16:00

DOM SPOTKAŃ Z HISTORIA

🔗 ICR Varşovia, 1 iulie 2023

„Weekend regal românesc la Varşovia”: Dezbateră „Monarhia și relațiile româno-polone”, la Casa Întâlnirilor cu Istoria

Ca și în anii trecuți, standul românesc a oferit spre vânzare o largă paletă de volume românești și publicații despre România, apărute în Polonia în ultimii ani. Pe rafturile standului au fost prezentate toate traducerile din literatura română disponibile pe piața poloneză, multe dintre acestea fiind publicate prin programul TPS – Translation and Publication Support Programme, derulat de Centrul Național al Cărții (ICR), alături de eseistică, scrieri istorice, cărți de călătorie și reviste cu conținut românesc.

1-3 iunie / Formația de blues „The Southern Cockroaches”, la cea de-a XI-a ediție a concursului „European Blues Challenge” (EBC) de la Chorzów. Formația craioveană a fost invitată să participe la concursul realizat

de European Blues Union (EBU) pentru formații provenite din 26 de țări care sunt membre ale EBU. Câștigătorii competiției sunt sprijiniți pentru a participa la cele mai prestigioase festivaluri europene. The Southern Cockroaches este o formație românească de blues formată în anul 2014 de pianistul Dorian Roșu. Componenta actuală este următoarea: Dorian Roșu (clape, pian și armonică), Bogdan Mișcoci Ionuț (voce), Dorian Cucu (chitară electrică), Edi Oprea (chitară ritmică), Matei Răzvan (chitară bas), Ovidiu Chiva (baterie și percuție), Alina Mișcoci (backing vocals).

1-4 iunie / Participare românească la Festivalul de Film de la Cracovia. Cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Varşovia, Irina Malcea-Câdea, producător de film, și Carmen Tofeni, director de imagine, au participat la cea de-a LXIII-a ediție a Festivalului Internațional de Film de la Cracovia, unul dintre cele mai vechi evenimente de acest gen din lume dedicat filmelor documentare, de animație și de scurtmetraj. În cadrul festivalului a avut loc premiera mondială a documentarului

⇒ ICR Varșovia, 1 iulie 2023

„Weekend regal românesc la Varșovia”: Bogumił Luft în dialog cu Narcis Dorin Ion, despre monarhie și relațiile româno-polone

The Land You Belong / Pământul de care aparținem. Regizată de Elena Rebeca Carini și produsă de Irina Malcea-Cândea, producția româno-italiană a fost inclusă în competiția internațională din acest an de către organizatorii festivalului. Irina Malcea-Cândea și Carmen Tofeni au participat la întâlnirile dedicate profesioniștilor și, în data de 2 iunie, la sesiunea de întrebări și răspunsuri cu publicul prezent la proiecția producției respective.

14-17 iunie / Balerina Andreea Vălean, cu momentul coregrafic solo „Scraps of Sky”, la Festivalul Internațional de Dans „SzólóDuó” de la

Bytom, ediția a XXIV-a. Organizatorii festivalului au selectat momentul coregrafic solo *Scraps of Sky* al balerinei de la Opera Națională București pentru concursul internațional la care au participat 20 de interpreți și dansatori. Festivalul este organizat din anul 2005 de Fundația ungară „Orkesztika”, în mod obișnuit la Budapesta, iar ediția din acest an s-a desfășurat în mod excepțional în Republica Polonă, la teatrul Rozbark din Bytom. Scopul festivalului „SzólóDuó” este de a-i încuraja pe creatorii, interpreții și dansatorii începători și cu experiență să-și prezinte cele mai recente creații în fața specialiștilor și a publicului larg.

1-21 iulie / „Weekend regal românesc la Varșovia”. Institutul Cultural Român de la Varșovia, în colaborare cu Ambasada României în Republica Polonă și cu Casa Întâlnirilor cu Istoria din Varșovia, a sărbătorit centenarul vizitei Familiei Regale a României în Polonia

(23-29 iunie 2023) printr-o serie de activități reunite sub genericul „Weekend regal românesc la Varșovia”. Punctul culminant al celor șapte activități organizate în zilele de 1 și 2 iulie a fost inaugurarea expoziției în aer liber „Rochii, fracuri, epoieți. Familia Regală a României în Polonia, 1923”, în prezența ASR Radu, Principele Consort. La inaugurare au luat parte reprezentanți ai Ministerului Culturii și Ministerului Afacerilor Externe din Polonia, diplomați, directori de instituții culturale, istorici și profesori universitari. Au rostit alocuțiuni ASR Radu, Principele Consort, E.S. domnul Cosmin Onisii, ambasadorul României în Republica Polonă, precum și Piotr Jakubowski, directorul Casei Întâlnirilor cu Istoria. Curatorul expoziției, profesorul Henryk Walczak, a prezentat Alteței Sale Regale principalele momente ale vizitei suveranilor Marii Uniri la Varșovia, Cracovia și la castelul Łańcut, precum și selecția de imagini și articole din presa vremii incluse în expoziție. Pregătită în limbile polonă și engleză și expusă în scuarul Jan Twardowski de pe principala arteră turistică din centrul Varșoviei, expoziția a fost vizitată de localnici și turiști în perioada 2-21 iulie 2023. Activitățile complementare desfășurate la Casa Întâlnirilor cu Istoria au inclus dezbateri, proiecții de film, conferințe și ateliere adresate unor categorii diverse de public. Proiectul „Weekend regal românesc la Varșovia” a fost deschis în data de 1 iulie cu prelegerea „Reginele și prințesele României. Stil și tradiție”, susținută de Ioana Corduneanu, fondatoarea proiectului „Semne cusute”, urmat de un atelier pentru copii și părinți, intitulat „Cămăși nemuritoare”. Copiii și părinții participanți au aflat de la Ioana Corduneanu povestea iei românești, a tiparelor

⇒ ICR Varșovia, 1-21 iulie 2023

Expoziția „Rochii, fracuri, epoieți. Familia Regală a României în Polonia, 1923”

specifice diferitelor zone ale țării și a sensurilor pe care acestea le poartă. În aceeași zi, a avut loc dezbateră „Monarhia și relațiile româno-polone”, cu participarea ziaristului și diplomatului Bogumił Luft și a istoricului Narcis Dorin Ion, directorul Muzeului Național Peleş, în incinta Casei Întâlnirilor cu Istoria din capitala polonă. Dezbateră a fost urmată de proiecția

filmului documentar *Maria - inima României*, r.: Trevor Poots (2018), ce prezintă povestea unei foarte importante epoci din istoria României, văzută din perspectiva Reginei Maria. În cea de-a doua zi a fost programată o prelegere susținută de istoricul Narcis Dorin Ion, având tema „Casele de vis ale Reginei Maria”, urmată de prezentarea volumului de documente diplomatice și militare *Garanția cea mai sigură a păcii și a civilizației în răsăritul Europei. Alianța polono-română 1926-1932. Documente și materiale*, în prezența coordonatorilor

publicației, prof. Henryk Walczak și Krzysztof Nowak. Evenimentele organizate în cadrul proiectului „Weekend regal românesc la Varșovia” au vizat contextualizarea vizitei din anul 1923 a cuplului regal român, a relațiilor polono-române și a alianței militare în perioada interbelică, dar și a contribuției Familiei Regale a României la consolidarea prestigiului țării noastre de-a lungul timpului.

20-26 iulie / Profesioniști ai industriei cinematografice, la Festivalul Internațional de Film „Nowe Horyzonty” de la Wrocław. Institutul Cultural Român de la Varșovia a continuat și în 2023 parteneriatul de tradiție cu cel mai important eveniment cinematografic de clasă A din Polonia, Festivalul de Film de la Wrocław, desfășurat în perioada 20 iulie – 6 august 2023. Cu sprijinul ICR Varșovia, regizorul Ștefan Bitu-Tudoran și producătoarea Diana Caravia au luat parte la atelierile „Studio Nowe Horyzonty+” (modul dedicat echipelor regizor-producător), în perioada 20-23 iulie, pentru dezvoltarea unui proiect cinematografic cu lungmetrajul de debut *Batallion Records* (scenariul și regia: Ștefan Bitu-Tudoran). De asemenea, ICR Varșovia a sprijinit participarea criticului de film Ramona Aristide la întâlnirile „A Sunday in the Country”, modul dedicat tinerilor jurnaliști și critici de film. Printre filmele incluse în programul celei de-a XXIII-a ediții a Festivalului s-a aflat drama suprealistă *Mammalia*, regizată de Sebastian Mihăilescu, prezent la rândul său la Wrocław, împreună cu membri ai echipei de filmare, pentru întâlniri cu publicul.

3 septembrie / Susținerea inițiativei „Mai multe culturi – un singur loc. De la Klaipeda la Salonic”, care în anul 2023 a avut ca temă „România”. Desfășurat la 3 septembrie în localitatea Rogi din regiunea Podkarpacie, evenimentul a fost organizat de Primăria, Centrul Cultural și Biblioteca localității Miejsce Piastowe și a avut drept obiectiv principal să aducă mai aproape de public cultura țărilor de pe traseul Via Carpatia. Ansamblul folcloric „Florile Tărnii” din județul Satu Mare a participat la acest eveniment la recomandarea ICR Varșovia.

9 septembrie / Ziua Limbii Române la Varșovia. Institutul Cultural Român de la Varșovia și Ambasada României în Republica Polonă, în colaborare cu Școala „Calitate” din Cracovia, i-au sărbătorit pe cei care au ales să studieze limba română ca limbă străină în Polonia. La evenimentul desfășurat la Ambasada României din Varșovia au participat cursanții ai ICR Varșovia și ai Școlii „Calitate”, singura instituție privată din Polonia care oferă un program permanent de cursuri de limba română ca limbă străină din anul 2008, precum și cursanții, lectorii și profesorii de la lectoratul de limba română de la Universitatea din Łódź și de la Varșovia. De asemenea, au participat studenții de la universitățile unde cursurile de limba română au o tradiție îndelungată, respectiv Universitatea Jagiellonă, unde limba română se studiază din 1921, și Universitatea „Adam Mickiewicz” din Poznań, unde cursurile de limba română sunt organizate fără întreruperi din anul 1957.

13 octombrie 2023 – 28 ianuarie 2024 / Traseul Via Transilvanica prezentat la Biblioteca Voievodală din Cracovia. Institutul Cultural Român de la Varșovia a itinerat expoziția „Via Transilvanica” pe simezele exterioare ale Bibliotecii Voievodale din Cracovia, cu scopul de a pune în valoare traseul turistic-cultural creat de Asociația Tășuleasa Social și de cei peste 10.000 de voluntari angrenați în proiect. Realizată în colaborare cu Asociația Tășuleasa Social, expoziția a fost prezentată în premieră la Poznań (21 aprilie – 14 mai), apoi la Varșovia (24 mai – 8 octombrie) și reunește informații despre traseu, elementele de patrimoniu construit și natural pe care le traversează, dar și valorile pe care proiectul dorește să le transmită, punând accent pe dezvoltarea unui turism sustenabil, în directă legătură cu istoria și poveștile locului, și pe implicarea civică. Puternic vizuală, expoziția a încurajat publicul polonez să descopere diversitatea culturală a României și patrimoniul său natural. Evenimentul de la Cracovia a fost organizat în colaborare cu Biblioteca Voievodală din localitate și cu Consulatul Onorific al României din Cracovia.

24 octombrie – 22 noiembrie / Expoziția „Via Transilvanica”, la Collegium Novum din cadrul Universității Universitatea „Adam Mickiewicz” din Poznań. Cu ocazia inaugurării, a fost prezentat și

filmul *Oamenii drumului: Terra Banatica*, r.: Mircea Gherase, un documentar care surprinde eforturile echipei Tășuleasa Social pentru amenajarea fragmentului din Via Transilvanica din județul Caraș-Severin. Expoziția a fost prezentată cu sprijinul Facultății de Limbi Străine și al Lectoratului de Limba Română din cadrul universității, unde se predă limba română fără întrerupere din 1957. Scopurile proiectului au fost de a pune în valoare traseul Via Transilvanica și de a oferi o vizibilitate sporită Catedrei și Lectoratului de Limba Română și, indirect, limbii române, ca opțiune de studiu la nivel de licență și de master.

22-23 noiembrie / Participarea producătoarelor de film Livia Rădulescu și Gabriela Suciu la atelierele organizate de ACE Training Days Poland la Varșovia. Livia Rădulescu și Gabriela Suciu au fost selectate de ACE Training Days Polonia 2023 pentru a participa la o serie de sesiuni de formare și ateliere în cadrul celei de-a XXXIII-a sesiuni a Programului anual pentru producători ACE. Livia Rădulescu a fost invitată cu un proiect de film științifico-fantastic intitulat *Monarhul*, regizat de Dan Radu Mihai. Programul ACE Training Days Poland 2023 a avut ca temă „Elementele esențiale ale coproducției: Ce este negocierea”, fiind analizate atât oportunitățile internaționale de finanțare a producțiilor cinematografice, cât și aspecte legate de negociere. Atelierele interactive au inclus prezentări, studii de caz și întâlniri de grup oferite cu ajutorul consultanților și producătorilor ACE, care au experiență în finanțare internațională, coproducție, negociere, vânzări și distribuție.

28 noiembrie – 4 decembrie / Ziua Națională a României, celebrată la Varșovia, Białystok și Poznań. Proiect organizat în colaborare cu Ambasada României în Republica Polonă, Consulatul Onorific al României la Białystok, Facultatea de Istorie din cadrul Universității din Białystok și Catedra de Limba Română a Universității „Adam Mickiewicz” din Poznań. Astfel, în data de 28 noiembrie, ICR Varșovia a prezentat versiunea de interior a expoziției „Via Transilvanica” la hotelul Regent din Varșovia, cu ocazia recepției organizate de Ambasada României în Republica Polonă cu prilejul Zilei Naționale a României. Pe parcursul anului 2023, expoziția realizată în colaborare cu Asociația

Tășuleasa Social a fost prezentată la Varșovia (versiunea de exterior), Poznań și Cracovia. Proiectul „Via Transilvanica” a fost distins cu Premiul pentru Patrimoniul European la categoria „Implicare civică și conștientizare”, acordat de Comisia Europeană și Europa Nostra, precum și cu Premiul Alegerea Publicului, decernat proiectului care a primit cele mai multe nominalizări online. Traseul Via Transilvanica a fost inaugurat în data de 8 octombrie 2022 și se împarte în șapte mari secțiuni, care străbat nu mai puțin de zece județe: Suceava, Bistrița-Năsăud, Mureș, Harghita, Brașov, Sibiu, Alba, Hunedoara, Caraș-Severin, Mehedinți. Traseul complet se poate parcurge în câteva săptămâni, iar infrastructura traseului oferă pasionaților de drumeții acces la apă potabilă, cazare și masă, pe lângă importante informații istorice și culturale. În data de 1 decembrie, la Catedra de Limba Română a Universității „Adam Mickiewicz” din Poznań a fost difuzat filmul *Maria – inima României*, r.: Trevor Poots (2018). Studenții cursurilor de limbă română (licență și masterat) au primit, cu această ocazie, cărți ale unor autori români sau albume, traduse în limba polonă în ultimii ani prin programele TPS și PUBLISHING ROMANIA, derulate de Centrul Național al Cărții (ICR). În data de 4 decembrie, în Aula Mare a Facultății de Istorie din cadrul Universității din Białystok s-a desfășurat o conferință susținută de Bogumił Luft, scriitor, publicist și fost ambasador al Republicii Polone în România și Republica Moldova. Intitulată „România, un succes istoric”, conferința a fost urmată de inaugurarea expoziției „Rochii, fracuri, epolet. Familia Regală a României, 1923”, prezentată inițial la Varșovia în vara anului curent în prezența Alteței Sale Regale Radu, Principele Consort, cu ocazia Centenarului vizitei Familiei Regale a României în Polonia. Expoziția are la bază cercetările istoricului Henryk Walczak, autorul unui volum care evocă toate vizitele Familiei Regale și ale înalților demnitari români din perioada interbelică, a fost prezentată în versiune bilingvă – polonă și engleză – și a reunit fotografii din timpul vizitei, precum și ecurile sale în presa poloneză și românească. Discursul expozițional a evocat excelențele relații diplomatice și militare dintre România și Polonia, care s-au consolidat de-a lungul anilor. La evenimente au participat peste 500 de persoane, la care se adaugă peste 1000 de persoane care au vizitat standul românesc de la Târgul de Carte de la Wrocław și au participat la evenimentele organizate special de Ziua Națională.

⇨ ICR Varșovia, 26-29 octombrie 2023

Târgul de carte de la Cracovia

30 noiembrie - 4 decembrie / România, invitat special la Târgul de Carte de la Wrocław și turneu literar polonez al scriitorilor Tatiana Niculescu (România) și Oleg Serebrian (Republica Moldova). România a avut statutul de invitat special la cea de-a XXXI-a ediție a Târgului Cărților Bune de la Wrocław, desfășurată în perioada 30 noiembrie - 3 decembrie 2023. Prezența românească, având ca temă „Istории din Europa Centrală. Oameni și locuri”, a fost organizată de ICR Varșovia și Asociația Timișoara 2023 - Capitală Europeană a Culturii. Premierile literare, expoziția de benzi desenate și filmele documentare prezentate au evocat povești trăite, aflate la intersecția dintre istoria mare și destinele individuale. Pe lângă participarea la târg, ICR Varșovia a organizat în aceeași perioadă la Wrocław ultima etapă din anul 2023 a Caravanei Noului Film Românesc în Polonia și o suită de alte evenimente

complementare în spațiul târgului sau în oraș (expoziție de benzi desenate, întâlniri cu scriitori, dezbateri și vizionări de filme). Programul literar a inclus prezentări ale celei mai recente traduceri în limba polonă prin programul TPS al Centrului Național al Cărții - *Pe contrasens* de Oleg Serebrian, precum și a volumului Tatianeii Niculescu, *Mistica rugăciunii și a revolverului*. Apărut la editura Amaltea, în traducerea Radosławeii Janowska-Lascar, ediția poloneză a volumului *Pe contrasens* de Oleg Serebrian a fost lansată pe 30 noiembrie la Librăria Moda na Czytanie din Varșovia, în prezența autorului, a traducătoarei și a moderatorului Wojciech Szot. A doua zi a avut loc un eveniment de lansare la Centrul Internațional pentru Cultură (MCK) din Cracovia, moderat de Kazimierz Jurczak, iar pe 2 decembrie cartea a fost prezentată și în cadrul Târgului Cărților Bune din Wrocław (Sala Albastră), tot în prezența autorului și a traducătoarei. Scriitoarea Tatiana Niculescu a prezentat ediția în polonă a cărții sale *Mistica rugăciunii și a re-*

volverului. Viața lui Corneliu Zelea Codreanu, publicată de Editura Universitas, în traducerea lui Kazimierz Jurczak, pe 3 decembrie, în cadrul Târgului Cărților Bune din Wrocław (Sala Violet), în prezența traducătorilor Kazimierz Jurczak și Radosława Janowska-Lascar. A doua zi, pe 4 decembrie, volumul a fost lansat în cadrul unui eveniment găzduit de Librăria Austeria din Cracovia, avându-i ca invitați pe Tatiana Niculescu și Kazimierz Jurczak, iar moderator pe Jakub Kornhauser. De asemenea, ICR Varșovia a organizat în cadrul Târgului Cărților Bune de la Wrocław întâlniri ale publicului cu Ewa Chwałko, autoarea multipremiatului volum Łuk Karpat (*Arcul Carpat*), care introduce publicul în lumea Carpaților românești și a traseului Via Transilvanica, și cu Agnieszka Kołodyńska-Walków, pornind de la cartea sa *Przy rumuńskim stole (La masa românească)*, un volum jurnalistice despre România și gastronomia ei. Programul dedicat sărbătoririi Zilei Naționale a României la Târgul Cărților Bune de la Wrocław a fost completat de expoziția „Tur Banat”, realizată de Sorina Vazelina, și de o serie de proiecții de film cu tematică românească: *Oamenii drumului: Terra Banatica*, r.: Mircea Gherase, *Cafeină pe Bega și Timpuri noi. O mică revoluție din seria Timișoara. Harta secretă: oameni și locuri* (după un concept al scriitoarei Adriana Babeți), precum și documentarul istoric *Maria - inima României*, r.: Trevor Poots.

5-8 decembrie / Premiera poloneză a filmului *Libertate* și masterclass susținut de Tudor Giurgiu la cea de-a XXIII-a ediție a Festivalului

⇨ ICR Varșovia

Standul României la Târgul de Carte de la Wrocław

Internațional de Film WATCH DOCS de la Varșovia, desfășurat în perioada 1-10 decembrie. Premiera poloneză a celui mai recent film al său, *Libertate*, a fost inclusă în program de către organizatorii festivalului, pelicula rulând la cinematografele Muranów (6 decembrie) și Kinoteka (8 decembrie) din Varșovia. La invitația festivalului și a ICR Varșovia, Tudor Giurgiu a prezentat în fața publicului cea mai recentă realizare cinematografică și a susținut în seara zilei de 6 decembrie un master-class dedicat în primul rând studenților școlilor de film, pasionaților de film, reprezentanților industriei cinematografice, dar și publicului larg. Festivalul Internațional de Film WATCH DOCS este unul dintre cele mai mari două evenimente cinematografice din lume dedicate drepturilor omului, prezentând documentare în care angajamentul față de drepturile individuale este combinat cu arta filmului. Festivalul găzduiește în fiecare an peste 50 de filme de talie mondială și este urmat de o etapă

itinerantă în peste 30 de localități poloneze, proiecțiile în format online fiind vizionate de peste 100.000 de spectatori în fiecare an.

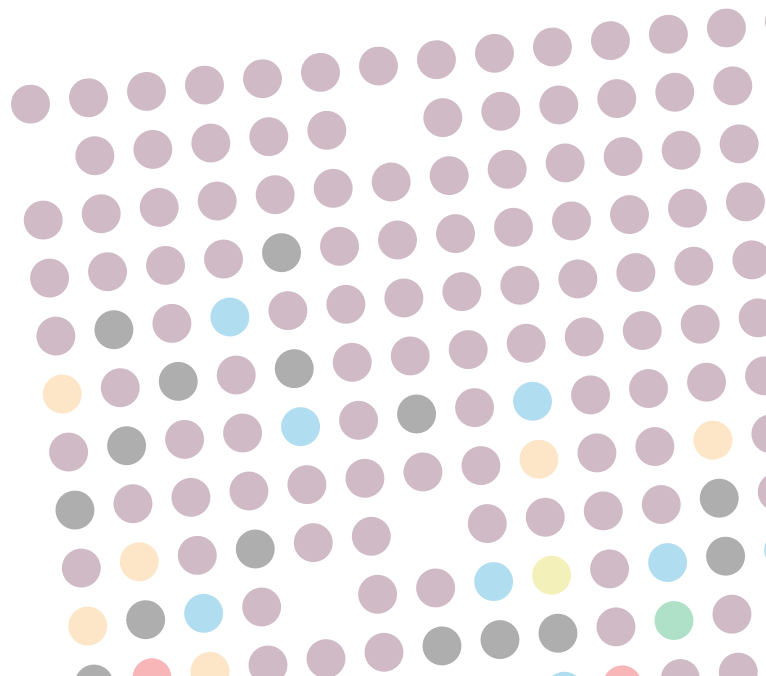
8 decembrie / Spectacolul *Poveștile bunicilor șoptite fiicelor de mamele lor*, semnat de Gianina Cărbunariu, la Teatrul Contemporan din Szczecin. Cu sprijinul ICR Varșovia, regizoarea Gianina Cărbunariu a participat, în data de 8 decembrie, la prezentarea spectacolului *Poveștile bunicilor șoptite fiicelor de mamele lor* la Teatrul Contemporan din Szczecin. Gianina Cărbunariu a fost invitată de directorul artistic al Teatrului, Jakub Skrzywanek, să monteze un spectacol inspirat de o problematică socială de actualitate. Acesta este primul caz recent în care un teatru polonez oferă o *carte blanche* unui dramaturg român. Premiera spectacolului scris și regizat de Gianina Cărbunariu a avut loc în data de 8 decembrie, iar alte patru reprezentații s-au desfășurat în perioada 14-17 decembrie la același teatru din Szczecin, care pune accentul în programare pe piese contemporane,

dar montează și adaptări moderne ale unor piese din repertoriul clasic. Piesa Gianinei Cărbunariu pleacă de la realitatea Decretului 770 din 1 octombrie 1966 emis în România comunistă, care a limitat drastic întreruperile de sarcină, fiind, la momentul respectiv, unul dintre cele mai restrictive regimuri de control al natalității din blocul țărilor comuniste din Est.

14-15 decembrie / Participare românească la Festivalul de Dans Contemporan „1 pagină, 1 privire, 180 de secunde” de la Poznań. ICR Varșovia a sprijinit participarea proiectului coregrafic *Body Line of Thought*, cu o reprezentație în data de 15 decembrie, și a atelierului susținut de coregrafa Simona Deaconescu, cu șaisprezece dansatori ai Teatrului Polonez de Dans din Poznań, în data de 14 decembrie. Proiectul coregrafic, o producție a Asociației Tangaj Collective și Action at a Distance, a fost selectat de Teatrul Polonez de Dans din Poznań și a fost prezentat în sala foaier a teatrului de dansatoarele Simona Dabija și Maria Luiza Dimulescu, pe baza coregrafiei adaptate de Simona Deaconescu, cu asistența tehnică a artistului vizual Alexandros Ioan Raptis. Proiectul a constituit o primă colaborare de succes între Teatrul Polonez de Dans de la Poznań și ICR Varșovia, în perspectiva organizării unor rezidențe de creație coregrafică și a unei coproducții de dans contemporan în cadrul Sezonului cultural bilateral România-Polonia.

16 decembrie / Proiecția filmului *Sieranevada*, r.: Cristi Puiu, la cinematograful Amondo din Varșovia. ICR Varșovia s-a alăturat inițiativei cinematografului de artă Kino Amondo din capitala Poloniei de a organiza o proiecție specială a filmului *Sieranevada* în ziua de 16 decembrie, urmată de discuții libere cu publicul. Cinematograful Amondo este un spațiu de întâlnire cu cinematografia de artă și sediul fundației Amondo Films. De-a lungul anului, Kino Amondo găzduiește retrospective dedicate cinematografiilor ceho-slovacă, franceză, spaniolă, italiană etc, dar și premiere ale celor mai recente filme de autor.

20 decembrie 2023 – 29 februarie 2024 / Expoziția de fotografie „Din zbor. Bisericile fortificate din Transilvania”, semnată de Ionuț Macri, la Varșovia. Expoziția a fost realizată în două formate – primul, expus din 20 decembrie, pe simezele exterioare iluminate ale Ambasadei României în Republica Polonă, iar al doilea, de interior, urmând să fie prezentat publicului la 17 ianuarie 2024, cu prilejul sărbătoririi Zilei Culturii Naționale, la Ambasada României. Satele transilvane cu biserici fortificate sunt incluse în Patrimoniul Mondial UNESCO și reprezintă un model de așezare și organizare a gospodăriilor țărănești, păstrat încă din Evul Mediu. Vizitatorii au putut admira, printre altele, bazilicile romanice de la Cisnădioara și Gârbova, abația cisterciană de la Cârța, fortăreața romanică de la Călnic, cetățile țărănești de la Prejmer, Homorod și Hărman, cetatea medievală Sighișoara, centrul orașului Sibiu, bisericile fortificate de la Biertan, Viscri, Șeica Mică și Saschiz. Începând cu secolul al XIII-lea, bisericile fortificate au jucat atât un rol religios, cât și unul militar, formând unul dintre cele mai dense și mai bine conservate sisteme de fortificații medievale de pe continentul european. Ideea proiectului lui Ionuț Macri a pornit de la faptul că bisericile fortificate transilvănene sunt prin natura lor greu de surprins în ansamblu de la nivelul solului, astfel că planșele au prezentat imagini spectaculoase, realizate din dronă.

INSTITUTUL ROMÂN DE CULTURĂ ȘI CERCETARE UMANISTICĂ DE LA VENEȚIA

IRCCU Veneția, 18-22 mai 2023

România la a 35-a ediție a Salonului Internațional
de Carte de la Torino © Cornel Brad

13-31 ianuarie / Expoziția de pictură „Saga of the Solitary Painter”, a artistului Ioan Dreptu, în Noua Galerie a IRCCU Veneția. Expoziția a cuprins lucrări de pictură (ulei pe pânză) din colecțiile Muzeului de Artă Recentă MARE și Ruxandra Dreptu, realizate de artist între anii 1980-1995. Deși a fost un artist de o măiestrie deosebită în reprezentarea realității, a preferat un parcurs „marginal”, în afara propagandei oficiale. „Din picturile sale transpare o pleiadă de forme contorsionate încărcate de simboluri care, în pofida unui manierism sarcastic și a nostalgiei elitiste, reușesc să emane un strigăt de protest”, a precizat curatorul Erwin Kessler.

16 ianuarie / Conferința „Limba română de ieri, de azi, de mâine” și recital de poezie eminesciană, cu prilejul Zilei Culturii Naționale, în Aula Complexului Universitar „Beato Pellegrino” din Padova. Prof. univ. dr. Cristian Moroianu, prodecanul Facultății de Litere a Universității din București, totodată cercetător științific de specialitate în cadrul Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” din București al Academiei Române, a susținut o prelegere despre rolul limbii în epoca modernă și contemporană în definirea identității culturale naționale, inclusiv prin lirica și proza eminesciană. Prelegerea a fost urmată de un recital de poezie eminesciană în regia lui Pierantonio Rizzato, actor și regizor profesionist italian, realizat împreună cu studenții cursurilor de limba română de la Universitatea din Padova, atât în limba italiană, cât și în limba română. Recitalul a fost încheiat cu lectura poemului *Lucașfărul*, în traducerea în limba italiană a regretatului Marco Cugno. Cursurile de limbă și literatură română, la nivel de licență, master și doctorat, sunt parte integrantă a programelor de studii ale Departamentului de Studii Lingvistice și Literare al Universității din Padova, instituție de învățământ superior de excelență în cadrul căreia predarea limbii române are o continuitate de aproape un secol.

24 ianuarie / Conferința „Alexandru Ioan Cuza și Italia”, susținută de dr. Raluca Georgiana Tomi, la Universitatea din Udine, cu prilejul celebrării Unirii Principatelor Române, în Sala de Consiliu a Palatului Garzolini di Toppo-Wassermann din Udine. Conferința a fost deschisă publicului larg și a subliniat raporturile româno-italiene

cordiale din perioada domniei lui Alexandru Ioan Cuza și parcursul simetric urmat de cele două popoare în procesul de desăvârșire a unității naționale. Dr. Raluca Georgiana Tomi, cercetător științific în cadrul Institutului de Istorie „Nicolae Iorga” din București al Academiei Române, a parcurs evoluția raporturilor lui Cuza, ca domn ales al Principatelor Unite, cu Italia aflată în procesul de unificare sub sceptrul Casei de Savoia. Recunoscând oficial Regatul Italiei, Cuza a fost decorat de Regele Victor Emanuel al II-lea de Savoia, în 1861, cu Ordinul Sfinților Mauriciu și Lazăr, în grad de Mare Cruce; a fost momentul ce a reconfirmat simpatia și aprecierea casei regale italiene față de domnul Unirii, dovedite cu prisosință și în perioada exilului, când Cuza a vizitat Milano și apoi a locuit vreme de câțiva ani la Florența. Cursurile de limbă și literatură română, la nivel de licență și master, sunt de 37 de ani parte integrantă a programelor de studii ale Universității din Udine.

25-27 ianuarie / Participarea românească la cea de-a XXXIV-a ediție a Festivalul de Film de la Trieste. Din România, au fost selectate în concurs lungmetrajul *Metronom*, r.: Alexandru Belc, și scurtmetrajele *Aurică*, *viață de câine*, r.: Mihai Gavril Dragolea și *Acolo unde bărcile nu ajung* (titlul original *Ziva când a murit copilul din mine*), r.: Vlad Buzăianu. Scurtmetrajul *Potemkiniștii*, r.: Radu Jude a fost prezentat în afara concursului. Festivalul de Film de la Trieste este primul și cel mai important eveniment italian dedicat cinematografiei din Europa Central-Răsăriteană: timp de treizeci de ani a fost un observator privilegiat al cinematografiei și autorilor mai puțin cunoscuți

publicului italian. *Acolo unde bărcile nu ajung*, r.: Vlad Buzăianu a primit o mențiune specială în concursul de scurtmetraje.

27 ianuarie / Conferința „Comunitățile sefarde din spațiul românesc și legăturile lor cu Italia”, cu prilejul Zilei Internaționale de Comemorare a Victimelor Holocaustului, la sediul IRCCU Veneția. Conf. univ. dr. Felicia Waldman, care conduce Centrul de Studii Ebraice „Goldstein Goren” din cadrul Facultății de Litere a Universității din București, a reliefat rolul evreilor sefarzi, care s-au stabilit la nordul Dunării, atât în procesul de dezvoltare economică și modernizare instituțională, cât și în privința păstrării și consolidării identității ebraice a propriei comunități. Prezentă din secolul al XVI-lea în spațiul românesc, comunitatea sefardă a dat țării personalități marcante în numeroase domenii de activitate, contribuind la modernizarea și dezvoltarea Vechiului Regat și a României Mari. Discriminarea și persecuțiile la care au fost supuși sefarzii – ca de altfel toți evreii – din România în perioada celui de-al Doilea Război Mondial au zdruncinat din temelii comunitatea și au dus, după fondarea statului ebraic, la emigrarea treptată în Israel a majorității supraviețuitorilor.

4-18 februarie / Expoziția „I confini dell'Anima”, a artistului Lorenzo Viscidi Bluer, în Noua Galerie a IRCCU Veneția. Au fost prezentate lucrări de pictură și artă decorativă din creația recentă a artistului. Prin acest proiect, IRCCU Veneția și-a propus să evidențieze colaborarea dintre artiștii români și artiștii italieni, o

parte dintre lucrări fiind realizate în urma călătoriilor de documentare și prezentare din România, în 2019, când acesta a realizat o expoziție itinerantă cu titlul „Zbor în lumină” la Cluj-Napoca și la Târgu Jiu.

9-14 februarie / Promovarea spectacolului-eveniment *Romeo și Julieta/Romeo e Giulietta*, la Teatrul „Alessandro Bonci” din Cesena și la Teatrul „Ermanno Fabbrì” din Vignola. Coproducție a Teatrului Excelsior din București, compania „La Luna nel Letto” și Teatrul „Emilia Romagna” (Emilia Romagna Teatro ERT/ Teatro Nazionale), spectacolul a prezentat o viziune artistică originală de explorare a limbajului universal al emoției, la confluența dintre arta teatrală și cea coregrafică. Cele cinci spectacole incluse în stagiunea teatrelor publice din Cesena și Vignola au reprezentat concretizarea colaborării artiștilor și regizorilor români de teatru cu colegii italieni, cu scopul de a deschide cooperări pe termen mediu și lung prin spectacole teatrale ce vor fi puse în scenă atât în România, cât și în Italia.

10-23 februarie / Expoziția de pictură „Culorile Italiei”, a artistului George Păunescu, în Galeria Mică a IRCCU Veneția. Au fost expuse peste 20 de lucrări de pictură recente, create în călătoriile sale de documentare în Italia pe parcursul celor peste 25 de ani de carieră. Expoziția a avut loc în perioada Carnavalului de la Veneția, ideală pentru tema aleasă de artist, în care s-au regăsit clădiri și locuri reprezentative pentru arhitectura Veneției, dar și alte imagini din Italia.

17-18 februarie / Participarea Teatrului Dramatic „Elvira Godeanu” din Târgu Jiu la Carnavalul de la Veneția, cu spectacolul *Teatrul Măștilor*, regia: Michele Modesto Casarin, în două piețe publice – San Marco și Santo Stefano. Proiect realizat în colaborare cu Teatrul Pantankin. Premiera spectacolului a avut loc în luna octombrie 2022, iar piesa a fost regizată de Michele Modesto Casarin, în colaborare cu actorii teatrului din Târgu Jiu. În acest fel a fost realizat un experiment teatral care a adus în prim-plan mult îndrăgita „commedia dell'arte”, pentru a demonstra încă o dată că limbajul teatrului este un limbaj internațional care unește popoare și culturi.

18-19 februarie / Prezentarea cărții *Dai romani ai romeni. Elogio della latinità* de Ioan-Aurel Pop, în Sala de Consiliu a Primăriei Santa Marinella și Biblioteca Municipală din Spoltore (Pescara). Volumul analizează problema identității etnice și lingvistice a românilor în contextul genezei limbilor și civilizațiilor romanice și a fost tradus în limba italiană de Ida Garzonio și Violeta Popescu, prefațat de Bruno Mazzone, fiind publicat de Rediviva Edizioni, Milano, în anul 2022. Cele două evenimente au fost organizate, în parteneriat, de Asociația „Vocea Românilor” Vastesi și Asociația Politeia din Roma, în colaborare cu Primăria Santa Marinella, Biblioteca Municipală din Spoltore, Centrul Cultural Italo-Român, Editura Rediviva din Milano și Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Cartea a fost prezentată de Violeta Popescu, directoarea Centrului Cultural Italo-Român și a Editurii Rediviva din Milano și prof. univ. dr. Cristian Luca, reprezentantul Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, care au răspuns și întrebărilor publicului. Au susținut alocuțiuni avocatul Pietro Tidei, primarul orașului Santa Marinella, Pierluigi D'Emilio, responsabilul cu politicile sociale și sanitare ale Primăriei Santa Marinella – pe 18 februarie, și Chiara Trulli, primarul orașului Spoltore și Roberta Rullo, responsabilul cu învățământul, politicile pentru tineret și culturale ale Primăriei Spoltore – pe 19 februarie.

19-26 februarie / Expoziția „Brâncuși. Ansamblul Monumental «Calea Eroilor»”, în Noua Galerie a IRCCU Veneția. Realizat în colaborare cu Centrul de Cercetare, Documentare și Promovare „Constantin Brâncuși” de la Târgu Jiu, proiectul a inclus prezentarea unor fotografii de epocă de la instalarea Ansamblului Monumental de la Târgu Jiu, din colecția Sorana Georgescu Gorjan, proiecția filmului omonim de prezentare a ansamblului, realizat de Centrul Municipal de Cultură „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, sub coordonarea științifică a Doinei Lemny, și un film de prezentare a orașului Târgu Jiu, în limba engleză, intitulat *Târgu Jiu. One Step to Infinity*, realizat de Primăria Municipiului Târgu Jiu. De asemenea, în expoziție au putut fi consultate cărți publicate la Editura Brâncuși precum *Documente din donații privind activitatea lui Constantin Brâncuși la Târgu Jiu în perioada 1937-1938*, autori: dr. Sorin Lory Buliga, Adina Andrițoiu; *Brâncuși și Cumințenia Pământului – operă unică*, ambele de Doina Lemny.

21 februarie / Prezentarea volumului *Teme și metode de cercetare în istorie și filologie*, în Aula Complexului Universitar „Beato Pellegrino” din cadrul Universității din Padova. Volumul, apărut la Editura Centrului de Studii Transilvane al Academiei Române, Milano-Cluj-Napoca, 2022 cu ocazia aniversării a 20 de ani de Școală Doctorală de Istorie și a 10 ani de la înființarea Centrului de Studii Interdisciplinare din cadrul Universității din Oradea, a inclus 39 de contribuții, studii și articole în limba română și în limbi străine (italiană, engleză, franceză). De asemenea, este rezultatul colaborării academice româno-italiene, a cooperării constante între Universitatea din Oradea și Universitatea din Padova, iar la publicarea lucrării au contribuit istorici, cadre didactice universitare și cercetători științifici din România, Italia și Republica Moldova.

22 februarie / Proiecția filmului documentar *Phoenix. Harl Jar*, r.: Cornel Mihalache, în sala de conferințe a IRCCU Veneția. Filmul prezintă istoria formației din perioada de dinaintea plecării din 1977 și punctează momentele importante din cronologia tumultuoasă a trupei, de la primele apariții din 1962, sub numele de „Sfinții”, până în prezent, povestind, în premieră, întâmplările prin care au trecut în țară, relația cu Securitatea, momentele în care au hotărât să fugă din România și cum au reușit s-o facă, dar și viața pe care au dus-o peste hotare înainte și după Revoluția din '89. Produs de Televiziunea Română, filmul documentar *Phoenix. Harl Jar* a fost lansat în cinematografele din România la 20 ianuarie 2023.

23-25 februarie / Ediția a XI-a a Conferinței internaționale „Venezia e il suo Stato da mar / Venice and its Stato da mar”, la Scuola Grande di San Marco și la sediul Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Realizată în colaborare cu Società Dalmata di Storia Patria din Roma, Società Istriana di Archeologia e Storia Patria, Deputazione di Storia Patria per Venezia Giulia, Deputazione di Storia Patria per le Marche, Arhiva de Stat din Zadar, Scuola Grande di San Marco și beneficiind de susținerea administrației publice a Regiunii Veneto, conferința a vizat, prin comunicările ce au fost prezentate și discuțiile pe marginea acestora, aprofundarea unor teme precum evoluția statului venețian din perspectiva provinciilor sale din Dalmația, interacțiunile cu

Istria, Levantul greco-otoman, precum și relațiile cu Europa Răsăriteană din perioada medievală și până la finele Republicii venețiene. Din România au participat Lidia Cotovanu (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” din București al Academiei Române) și Cristian Luca (IRCCU Veneția/ Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați).

27 februarie - 4 martie / Expoziția „Urzeli între Făurar și Mărțișor”, reunind creații de Vali Cioban și Ioana Palicica, în Noua Galerie a IRCCU Veneția. Dedicat sărbătoririi mărțișorului, expoziția a cuprins o colecție inspirată din costumul tradițional românesc, semnată de creatoarea Vali Cioban, precum și o serie de accesorii unicate ce au la bază elemente componente ale războiului de țesut, precum și pânze țesute și cusute în casă, creații ale artistei Laura Ioana Palicica.

6-12 martie / Expoziția „Snapshots from the Pink Planet” a artistului Vladimir Păun-Vrapciu, curator: Petru Lucaci, în Galeria Nouă a IRCCU Veneția. Prin lucrări de pictură, grafică, instalație și artă video, expoziția a dezvoltat în dimensiuni și imagini dantești o alegorie paralelă aceleia a *Micului Prinț* imaginată de Antoine de Saint-Exupéry în vremea celui de-al Doilea Război Mondial. Utopia propusă a preluat și dezvoltat o imagine ludică din poezia lui Șerban Foarță, adânc întipărită în mintea artistului în perioada copilăriei. Instantaneele de pe „Pink Planet” a creat astfel o evadare din cotidian printr-o alegorie despre un tărâm al fericirii perpetue și generale.

8-18 martie / Expoziția „Atelier de memorie”, în Galeria Mică a IRCCU Veneția. Expoziția a cuprins lucrări de pictură și grafică ale artiștilor Suzana Dan, Irina Florescu, Virginia Georgescu, Dumitru Gorzo, Viorel Grigore, Adrian Lulciuc, Emilia Persu, Alexandru Rădvan și Izvora Stâncel, absolvenți ai promoției 1998, clasa Florin Mitroi, reprezentative pentru parcursul acestui nucleu de creație. Cu ocazia expoziției, participanții au realizat fotografii în curs de publicare într-un catalog al activității grupului, pentru marcarea a 30 de ani de la absolvire, alături de imagini din alte expoziții și reproduceri ale unor lucrări semnificative pentru parcursul artistic al participanților. În comple-

tarea proiectului, a avut loc prezentarea romanului *Il prigioniero del poeta Ovidio Nasone / Prizonierul poetului Ovidius Naso* de Liviu Lungu, apărut la Editura Rediviva din Milano, coperta ilustrată de Emilia Persu, și un moment muzical susținut de Daniel Marinescu.

12 martie - 16 aprilie / Prezențe românești la Arte Laguna Prize 2023, la Arsenale Veneția. Expoziția dedicată edițiilor 16 și 17 au inclus lucrări de Vladimir Păun-Vrapciu și Maria Bordeanu în secțiunea Pictură a ediției cu numărul 16, și de Diana Rad, în secțiunea Artă Digitală, pentru ediția cu numărul 17. Proiectul s-a înscris în strategia IRCCU Veneția de susținere a artiștilor români în spațiul cultural italian, cu precădere în contextul profesional de calitate oferit de evenimentele internaționale cu o bună promovare în piața de artă, cum este Arte Laguna.

15-30 martie / Expoziția „Itinerarii vizuale gorjene”, curator: Mihai Țopescu, în Galeria Nouă a IRCCU Veneția. Expoziția, care a inclus lucrări de pictură, grafică, sculptură, arte decorative și fotografie artistică, s-a înscris în seria anuală a colaborărilor IRCCU Veneția cu filialele centrale și județene ale Uniunii Artiștilor Plastici din România, cu scopul de a promova arta contemporană românească în Veneția. Artiști expozanți: Mihai Țopescu, Gheorghe Plăveți, Valer Neag, Vasile Fuiorea, Dragoș Bădița, Constantin Dobrițescu, Armand Landh, Georgiana Brandt, Daniel Semenescu, Iliana Gheorghiu, Florin Gheorghiu, Romana Țopescu, Anca Maria-Stănculescu, Andreea Medar și Mălina Ionescu, Bogdan Epure, Dragoș-Radu Trăistaru, Cristina Cioplea, Laurențiu Stoicu, Mariana Frățița, Cătălin Negrea, Pompiliu Ciolacu.

28 martie / Colocviul „Structuri constituționale în noua Europă a sistemului de la Versailles / I sistemi costituzionali nella Nuova Europa di Versailles”, prilejuit de celebrarea Centenarului Constituției României Mari, în Sala de Conferințe a IRCCU Veneția. Lucrările colocviului au vizat sistemele constituționale ale statelor din Europa Centrală și de Est care au apărut sau s-au consolidat în urma Tratatelor de la Paris, incluzând astfel România, care a reușit să finalizeze procesul de unificare națională prin unirea teritoriilor aflate sub dominație străină

cu Vechiul Regat. Lucrările manifestării științifice au fost împărțite în două secțiuni, fiecare cuprinzând câte cinci comunicări urmate de discuții pe marginea acestora. Din România, Cecilia Cârja și Ion Cârja, de la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, au susținut o prelegere despre „Biserica Ortodoxă și Biserica Greco-Catolică, conform Constituției României din 1923 / Chiesa Ortodossa e Chiesa Greco-Cattolica secondo la Costituzione romana del 1923”.

31 martie / Conferința „I manoscritti inediti di Mircea Eliade / Manuscrisele inedite ale lui Mircea Eliade”, în Sala de Consiliu a Palatului Garzolini di Toppo Wassermann din Udine. Manuscrisele inedite ale lui Mircea Eliade, despre care nu se știa în ce măsură s-au păstrat după stabilirea definitivă a lui Eliade în străinătate, au fost salvate de un grup de cercetători și donate Institutului de Istorie a Religiiilor al Academiei Române, unde au fost studiate, apoi editate critic. Astfel, acestea au fost identificate, datate, descifrate, comparate și integrate corespunzător, pentru prima dată, în ansamblul operei științifice și literare a lui Eliade. Au susținut prelegeri în cadrul conferinței Eugen Ciurtin, director al Institutului de Istorie a Religiiilor al Academiei Române din București – „Arhivă pentru toți: manuscrisele salvate ale lui Mircea Eliade” – și Roberto Scagno, profesor emerit al Universității din Padova – „Prezența gândirii și operei lui Mircea Eliade în cultura română și italiană de astăzi”.

3-10 aprilie / Expoziția de pictură „Lumea Arhetipală / Il Mondo archetipico” a artistului Constantin Severin, curator: Adina Rențea, în Galeria Nouă a IRCCU Veneția. Expoziția a vizat aducerea în circuitul public internațional a unor creații reprezentative de artă contemporană a artistului român, urmărind expunerea operelor care îl individualizează în panorama artelor plastice europene.

6-23 aprilie / Participare românească la cea de-a treia ediție a festivalului Venise pour la Francophonie. România a fost prezentă cu proiectul „Traduire en archipel(s)/Tradurre in arcipelaghi” al artistei Ștefania Becheanu, care a cuprins o expoziție de artă vizuală și sonoră

IRCCU Veneția, 31 martie 2023

Conferința „I manoscritti inediti di Mircea Eliade /
Manuscrisele inedite ale lui Mircea Eliade”

deschisă pentru public în spațiile expoziționale CREA Cantieri del Contemporaneo și un atelier de cercetare și creație cu studenții cursului „Èlément de traduction littéraire” („Elemente de traducere literară”) de la Departamentul de Limbi și Culturi Comparate al Universității Ca'Foscari din Veneția. Atelierul de traduceri a avut loc pe 6 aprilie și a fost urmat de vernisaj, care a inclus și un performance.

12-19 aprilie / Proiectul „Școala de Artă Sacră de la Alba Iulia”, în galeriile IRCCU Veneția. Organizat în colaborare cu Consulatul General

al României la Trieste, Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia și Centrul de Cultură „Augustin Bena” din Alba Iulia, proiectul a inclus expozițiile „Arta Mozaicului Antic și Bizantin”, în Galeria Nouă a IRCCU Veneția, și „Etnografie și Tradiții Populare din Județul Alba”, în spațiul Piccola Galleria, curator: lect. univ. dr. Simona-Teodora Roșca-Neacșu. Prima a ilustrat activitatea didactică a facultății și a cuprins lucrări în mozaic, realizate de către studenți, imagini foto-document cu detalii despre ornamentica și tehnica mozaicului pavimantar antic și bizantin, precum și cu focalizarea unor detalii tehnice. În cadrul expoziției a avut loc un workshop de artă sacră la care au participat studenți și absolvenți ai Facultății de Teologie Ortodoxă a Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia. Cea de-a doua expoziție a cuprins icoane și picturi, în tehnica tempera pe sticlă, cu foiță de aur și argint, realizate de lect. univ. dr. Simona-Teodora Roșca-Neacșu și de studenți ai Facultății de Teologie Ortodoxă a Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.

17-23 aprilie / Atelier Ad Hoc la Milano Design Week, la BASE Milano. Duo-ul creativ Atelier Ad Hoc, format din George Marinescu și Daria Oancea, a expus proiectul co-LIZA la BASE Milano în cadrul expoziției cu titlul „We will design: We have an I.D.E.A”. co-LIZA a fost realizată în cadrul unui proiect pilot inițiat pentru a crea un prim contact cu o minoritate subreprezentată din București – migranți/ imigranți/ refugiați din țările Orientului Mijlociu – prin procese de creație artistică facilitate de șase artiști multidisciplinari în perioada august-noiembrie 2022.

21 aprilie – 7 mai / Proiectul „House Unhouse / Casă Necasă”, al grupului de creație Beatrice von Babel, în Spațiul Piccola Galleria a IRCCU Veneția. Proiectul, coordonat de artista Anca Mureșan și definit ca „painting in progress”, s-a desfășurat sub forma unui atelier colaborativ de artă vizuală, demarat de artiștii Lost.Optics, Anca Mureșan, Pisica Pătrată, cărora li s-au alăturat pe parcurs alți membri internaționali ai grupului de creație Beatrice von Babel, precum și studenți ai Academiei de artă și ai Conservatorului din Veneția. Artiștii au lucrat live în galerie, demonstrând tehnici de lucru, explicând concepte și invitând publicul să se alăture și să comenteze procesul de creație

⌄ IRCCU Veneția, 20 mai - 26 noiembrie 2023

Galeria IRCCU Veneția a găzduit o componentă a proiectului care a reprezentat România la Bienala Internațională de Arhitectură de la Veneția, instalația *Grădina Instantanee* (detalii la cap. Direcția Relații Internaționale)

propus de artiști. Au participat cu lucrări în expoziție: Regina Ionescu, Florina Drăguș, Thomas Ruff, Aeul și alți membri ai grupului.

27-29 aprilie / Ediția a XI-a a Colocviului internațional de studii româno-venețiene „Veneția și Europa Răsăriteană în secolele XIII-XVIII / Venezia e l'Europa Orientale tra il tardo Medioevo e l'Età moderna”, în Sala de Conferințe a IRCCU Veneția și la Arhiva de Stat de la Veneția - Aula „Paolo Selmi”. Colocviul internațional de studii româno-venețiene a reafirmat menirea IRCCU Veneția de a promova valorile naționale și de

a construi punți între culturi, constituindu-se într-o poartă deschisă în Italia pentru cei care sunt interesați de orice aspect relevant al culturii și istoriei României și al multiplelor relații româno-italiene. Din România au participat: Florina Ciure (Muzul „Țării Crișurilor” din Oradea), Cristian Luca (IRCCU Veneția/ Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați), Oana-Andreea Sâmbrian (Institutul de Cercetări în Științe Sociale și Umaniste din Craiova, Academia Română) și Sorin Șipoș (Universitatea din Oradea).

4 mai / Concert extraordinar dedicat compozitorului Ciprian Porumbescu, în interpretarea artiștilor Clara Cernat (vioară) și Thierry Huillet (pian), la Castello di Spilimbergo, Palazzo Thadea. Versiunea pentru vioară și pian a *Rapsodiilor pe teme românești* create de Thierry Huillet a constituit nucleul programului muzical propus de duetul Clara Cernat și Thierry Huillet. Rapsodiile din acest program au adus un omagiu marilor rapsozi români, precum Grigoraș și Angheluș Dinicu,

Costică Pompieru, Maria Tănase, dar și lui Dimitrie Cantemir, ale cărui teme moldovenești, sefarde, turcești, armenești, grecești, ce își au originea în secolele XVI și XVII, au fost împletite de Thierry Huillet cu teme din folclorul românesc din secolul XX.

18-22 mai / România la cea de-a XXXV-a ediție a Salonului Internațional de Carte de la Torino, la Lingotto Fiere Torino, proiect realizat în colaborare cu Centrul Național al Cărții din cadrul ICR. Manifestările cuprinse în programul prezenței românești la Salonul Internațional de Carte de la Torino au stimulat interesul publicului larg și al specialiștilor, editori și traducători, pentru literatura română, facilitând contactele directe între scriitorii invitați și responsabili cu politicile editoriale ale editurilor italiene și contribuind la menținerea legăturii diasporei românești cu valorile culturale ale țării de origine. Au participat scriitorii, traducători, editori, filologi, critici literari, istorici, filosofi, jurnaliști, reprezentanți ai unor edituri italiene: Ciprian Apetrei, Mauro Barindi, Ana Blandiana, Salvo Bonferraro, Alina Catrinioiu, Dan Octavian Cepraga, Horia Corneliu Cicortaș, Iulian Ciocan, Elisa Copetti, Iulia Cosma, Federica Cugno, Emilia David, Gioacchino De Chirico, Elena Di Lernia, Marco Dotti, Dario Fertilio, Olga Irimciuc, Cristian Luca, Bruno Mazzoni, Giuseppe Motta, Livio Muci, Anita Paolicchi, Violeta Popescu, Ingrid Beatrice, Coman Prodan, Maria Emanuela Raffi, Lorenzo Renzi, Armando Santarelli, Vanni Santoni, Marco Sbrozi, Roberto Scagno, Andreea Simionel, Simona Sora, Natale Spineto, Silvia Storti, Francesco Testa, Sara Turetta, Irina Țurcanu, Alina Monica Țurlea, Stelian Țurlea, Alessandro Vagnini, Smaranda Vultur. Printre manifestările dedicate culturii române s-au numărat: dezbaterea „Memorie și patrimoniu”, dedicată orașului Timișoara – Capitală Europeană a Culturii, care a avut-o ca protagonistă pe Smaranda Vultur, eveniment dedicat omagierii lui Mircea Eliade prin noi apariții editoriale, întâlnire cu scriitoarea Ana Blandiana, la prezentarea traducerii italiene a volumului *Fals tratat de manipulare*, prezentarea cărții despre migrație și adaptare *Male a Est*, debutul italian al tinerei scriitoare Andreea Simionel etc. Prezența culturii române la cea de-a XXXV-a ediție a Salonului Internațional de Carte de la Torino a cuprins un program cu peste 20 de evenimente și un stand național cu o ofertă editorială consistentă, cu participarea a 41 de invitați, înregistrând

un notabil succes de public, cu peste 215.000 de vizitatori-plătitori de bilet, cu aproximativ 25.000 de studenți din 18 regiuni, cărora li s-au adăugat invitații organizatorilor și ai expozanților, oficialitățile internaționale, naționale și locale.

12-23 mai / Expoziția „LOT / Lumină, Opacitate și Transparență în pictura Danei Constantin”, curator: Ruxandra Demetrescu, în spațiul Piccola Galleria a IRCCU Veneția. Expoziția a cuprins o selecție de lucrări din cea mai nouă serie a artistei, realizate în tehnică mixtă (ulei pe pânză și colaj), care evidențiază o nouă direcție în creația artistei Dana Constantin, una dintre cele mai importante plasticiene din Timișoara, care au fost prezentate în premieră la Veneția. Proiectul s-a înscris în strategia IRCCU Veneția de colaborare cu instituțiile și uniunile de creație din România în vederea promovării artiștilor români în Italia, precum și în strategia IRCCU Veneția de promovare a proiectului Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii. Expoziția a beneficiat de sprijin din partea Uniunii Artiștilor Plastici din România, a Universității de Vest din Timișoara și a Centrului de Cercetare și Creație Timișoara.

1-5 iunie / Expoziția „Orașele artei”, dedicată Zilei Internaționale a Copilului, în spațiul Piccola Galleria a IRCCU Veneția. Au expus elevi ai Liceului teoretic „Dante Alighieri” din București, cele 24 de lucrări propunând descoperirea unor repere arhitecturale din Italia și România. Proiectul a fost realizat în colaborare cu Uniunea Artiștilor Plastici din România și cu Liceul teoretic „Dante Alighieri” din București, elevii fiind coordonați de profesorul de educație plastică Gabriel Decebal Cojoc.

5 iunie / Filmul documentar *Nicolae Iorga*, o producție Trinitas TV, proiectat cu prilejul Zilei Tratatului de la Trianon și a 152 de ani de la nașterea marelui istoric român, în aula Complexului Universitar „Beato Pellegrino” al Universității din Padova. Filmul a redat aspecte din viața și activitatea lui Nicolae Iorga prin imagini și dialoguri prilejuite de experiența unui vizitator care trece pragul Muzeului Memorial „Nicolae Iorga” de la Vălenii de Munte. În încheierea proiecției, Mihaela Natalia Poenaru, Petru Mihalea și Valentin Micu au prezentat detalii privitoare

la elaborarea filmului, iar profesorii Dan Octavian Cepraga și Cristian Luca au subliniat aspecte relevante din viața și activitatea lui Nicolae Iorga, inclusiv poziția acestuia, în calitate de Președinte al Camerei Deputaților (până în martie 1923), în privința dreptului la autodeterminare al românilor din Transilvania și eforturile sale pentru susținerea politicii a delegației române care negocia încheierea tratatului de la Trianon. Eveniment organizat în parteneriat cu Trinitas TV, Departamentul de Studii Lingvistice și Literare al Universității din Padova și Societatea de Studii Românești „Miron Costin”, cu colaborarea Învie Tradiția.ro.

16-18 iunie / Art Night Venezia 2023. Expoziția de arte textile „Aici trăiesc eu, cea din toate viețile”, a artistei Alexandra Țecu, curator: conf. univ. dr. Daniela Frumușeanu, la Piccola Galleria a IRCCU Venetia, în cadrul Art Night Venezia. Expoziția a cuprins lucrări de artă textilă, panotate *in situ* într-o compoziție adaptată spațiului galeriei, lucrări realizate atât din materiale textile și elemente decorative (mărgele, paiete etc.), cât și din materiale neconvenționale. Expoziția a fost organizată în colaborare cu Universitatea Națională de Arte București și Uniunea Artiștilor Plastici din România. Alexandra Țecu este absolventă a Facultății de Arte și Design din cadrul Universității de Vest din Timișoara și masterandă la secția Arte Textile și Design Textil din cadrul Universității Naționale de Arte București (UNArte).

19 iunie / Colocviul internațional „Pe drumul către primii filosofi – Martin Heidegger și Emanuele Severino / In cammino verso i primi filosofi: Martin Heidegger ed Emanuele Severino”, în Sala de conferințe a IRCCU Veneția. Colocviul a fost prilejuit de prima traducere în limba română a scrierilor filosofului italian Emanuele Severino (1929-2020), participanții subliniind afinitatea lui Emanuele Severino cu gândirea lui Martin Heidegger. Astfel, un grup de cercetători români specializați în exegeza gândirii filosofului german au intrat în dialog cu foști asistenți și colaboratori ai lui Emanuele Severino, manifestarea științifică aducând laolaltă contribuții ale specialiștilor din Italia și din România menite a reliefa încercarea, atât a lui Heidegger, cât și a lui Severino, de a recupera gândirea originală a primilor filosofi („presocraticii”), asumată ca fiind drumul autentic spre viitorul gândirii, singura cale către o viziune originală. Din

➤ IRCCU Veneția, 5 iunie 2023

Filmul documentar „Nicolae Iorga” cu prilejul Zilei Tratatului de la Trianon și a 152 de ani de la nașterea marelui istoric

România au participat: Chris Octavian Ioniță (Universitatea din București/ Bursier „Nicolae Iorga” la Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția); Vasile Visoțchi (Universitatea din București/ Societatea Română de Fenomenologie) și Mădălina Guzun (Eberhard Karls Universität Tübingen/ Societatea Română de Fenomenologie).

23 iunie / „Călătorie prin Europa, conexiune muzicală între Est și Vest”, la Sala Affreschi, Palazzo Ragazzoni, orașul Sacile. Recitalul muzical

IRCCU Veneția, 16-18 iunie 2023

Art Night Venezia 2023. Expoziția de arte textile
„Aici trăiesc eu, cea din toate viețile”

organizat în colaborare cu Asociația Culturală „George Enescu”, Cultur Éireann/Culture Ireland și Primăria orașului Sacile, cu prilejul Zilei Europene a Muzicii, i-a avut ca protagoniști pe muzicienii Adrian Mantu (violoncel), Andreea Banciu (violă) și Marco Ramelli (chitară). Călătoria muzicală a îmbinat tradiția europeană a muzicii de cameră cu o abordare inovatoare, cu un repertoriu muzical care a variat de la muzica clasică la rock melodic, incluzând lucrări de Constantin Dimitrescu, Vasile Jianu, Cleopatra Valentina Perepelita, Antonio Vivaldi, Benedetto Marcello, Niccolò Paganini, Joan Trimble, Swan Hennesy și Bono/U2.

24-28 iunie / Expoziția „Semne”, a artistului Mihai Moldovanu, în spațiul Piccola Galleria a IRCCU Veneția. Compozițiile realizate de Mihai Moldovanu decurg din semne și simboluri ancestrale brodate sau țesute în textilele țărănești (ii, zadii, scoarțe etc.), în cheie de citire contemporană. Atât stilul de reprezentare, cât și paleta cromatică folosite de artist amintesc de arta populară: culori în nuanțe naturale, stilizarea grafică „pe puncte”, simboluri din arta tradițională; reprezentarea supradimensională a acestora, însă, propune privitorului imagini „pixelate”, caracteristice pentru grafica realizată pe calculator. Lector univ. dr. Mihai Moldovanu este membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România, Filiala Arte Decorative, cadru didactic la Universitatea Națională de Arte din București. Este cunoscut pentru lucrările sale de design textil elaborate

⌄ IRCCU Veneția, 23 iunie 2023

„Călătorie prin Europa, conexiune muzicală între Est și Vest”,
Sala Affreschi, Palazzo Ragazzoni din Sacile

pornind de la elemente decorative folclorice și de la elemente din natură, de-construite geometric și recompuse în compoziții decorative.

30 iunie - 4 iulie / Expoziția „Cerul Apei”, în spațiul Piccola Galleria a IRCCU Veneția. Expoziția a cuprins lucrări de pictură ale artiștilor Daniel Răgușitu și Bogdana Contraș, precum și vitralii ale artistului Eugen Pană. Curator: Alexandra Crăciun, istoric de artă, membră a Uniunii Artiștilor Plastici din România, Filiala Critică de Artă. Daniel Răgușitu este artist plastic, membru al Uniunii Artiștilor Plastici

din România din 1997, cunoscut pentru picturile sale abstracte, cu suprafețe mari de culori puternice în tentă vibrată, cu elemente preluate din tehnica icoanei pe lemn. Bogdana Contraș este membră a Uniunii Artiștilor Plastici din România din 2001, a studiat pictura la Universitatea Națională de Arte București cu profesorii Vladimir Zamfirescu și Marin Gherasim. Eugen Pană a absolvit Universitatea Națională de Arte București în 1996, la secția dedicată artelor focului (ceramică, sticlă, metal) din cadrul Facultății de Arte Decorative; este membru titular al Uniunii Artiștilor Plastici din România din anul 2001.

17-21 iulie / Expoziția de xilogravură pe pânză „Gesturi”, a artistului Florin Stoiciu, curator: Anastasia Stoiciu, în spațiul Piccola Galleria

a IRCCU Veneția. Tematica variată, pornind de la fauna acvatică la peisaje, de la nuduri la măști, printre altele, sugerează un limbaj universal care anulează ideea granițelor teritoriale sau mentale, realizând conexiuni ce modifică privitorului felul în care acesta se raportează la realitate și, totodată, la artă. Prin expunerea stampelor, imprimate pe pânză, graficianul a oferit posibilitatea vizitatorilor de a privi în laboratorul artistic al acestuia.

29 iulie – 5 august / Proiectul cultural „UPT Campus Creativ”. În cadrul colaborării anuale cu Universitatea Politehnica Timișoara, IRCCU Veneția a organizat o expoziție în spațiul propriu, Piccola Galleria, și un masterclass pentru studenții Facultății de Arhitectură a Universității Politehnice din Timișoara. Expoziția a inclus benzi desenate realizate de Sorina Vazelina, care au prezentat campusul Universității Politehnice Timișoara prin ochii studenților, într-un stil de comunicare informal, adaptat publicului tânăr, însoțite de un material 3D – realitate virtuală „Spotlight Heritage”, focusat pe cartierele istorice ale orașului Timișoara. Masterclass-ul „L'eternità architettonica di una città storica e la modernità – Venezia 2023” a avut loc în limbile italiană și română și s-a desfășurat în Pavilionul României din Giardini della Biennale, la sediul IRCCU Veneția, precum și în alte locuri semnificative din Veneția și Padova, precum Muzeul Fortuny, Fondaco dei Tedeschi, Villa Pisani și altele. Proiectul, realizat în colaborare cu Universitatea Politehnica Timișoara și Muzeul Național al Banatului, a fost parte a programului „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023” și a fost cofinanțat de Primăria Municipiului Timișoara, prin Centrul de Proiecte, și Consiliul Județean Timiș.

8-13 august / Expoziția de arte textile „Touching the Fiber”, a artistelor Valentina Ștefănescu și Theodora Scurtu, curator: Eleonora-Maria Scarlat, în spațiul Piccola Galleria a IRCCU Veneția. Lucrările din expoziție au ilustrat parcursul recent al celor două artiste, în care s-au concentrat pe materialitatea textilelor și a celorlalte elemente din compoziții, asamblate prin tehnici tradiționale precum împâslire cu apă și săpun sau broderie. Expoziția a făcut parte din programul anual de colaborare „Anuala Venețiană UVT”, care a avut ca scop promova-

rea în Italia a artiștilor vizuali absolvenți ai Facultății de Arte Vizuale și Design din cadrul Universității de Vest din Timișoara, precum și programele academice accesibile studenților din Italia. De asemenea, expoziția a promovat programul „Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii”.

18-26 august / Expoziția „Sylvania” a artistului Flavius Lucăcel, curator: Daniel Săuca, în spațiul Piccola Galleria a IRCCU Veneția. Au fost expuse lucrări din creația recentă a artistului, realizate din materiale recuperate: textile tradiționale precum ștergare, fragmente de ii sau păretare, montate pe rame de ferestre și pictate. Expoziția a fost însoțită de un catalog care a cuprins texte semnate de Marta Petreu, Elena Abrudan, Cătălin Bogdan, A. Calderón de Jesús, Carlos d'Ors, Daniel Săuca și Flavius Lucăcel.

26 august / Recital muzical în interpretarea elevilor Luana Toader (voce) și David Hodoș (pian), în sala de conferințe a IRCCU Veneția. Repertoriul a inclus compoziții semnate de Frédéric Chopin, Claude Debussy, David Hodos, Doru Căplescu, Anton Pann, Eugen Doga și Eddie Cooley & Otis Blackwell. Proiectul a fost organizat în colaborare cu Asociația culturală „MAIART” și a fost urmat de o degustare de produse tradiționale românești din zona Transilvaniei.

30 august – 9 septembrie / Promovarea prezenței românești la cea de-a 80-a ediție a Festivalului Internațional de la Veneția și evenimentele colaterale. În festival au fost selectate *Human Violins – Prelude* (România, Franța), r.: Ioana Mischie, în secțiunea Venice Immersive / Biennale College Cinema VR – în afara concursului; *Pepitos: The Beak Saga* (Marea Britanie, SUA), r.: Ruxandra Popescu, secțiunea Venice Immersive – în concurs; *Sentimental Stories* (Germania), r.: Xandra Popescu, secțiunea Orizzonti – în concursul de scurtmetraje. Proiectul s-a înscris în strategia IRCCU Veneția de susținere a industriei cinematografice și a tinerilor creatori Româna.

⇒ IRCCU Veneția, 17-21 iulie 2023

Expoziția de xilografură pe pânză „Gesturi”,
a artistului Florin Stoiciu

31 august / Celebrarea Zilei Limbii Române, prin organizarea unui recital de lied-uri în interpretarea artistelor Mira Natalia Gavriș (pian) și Ioana Olivia Badiu-Avram (soprană), precum și a unei conferințe intitulată „Tradiții italiene în arta muzicală clujeană”, susținută de Cristina Pascu (muzicolog), la sediul reprezentanței. Programul muzical a inclus lucrări de Sigismund Toduță, Ede Terényi, Cornel Țăranu, Gian Francesco Malipiero și Ennio Morricone, pe versuri de Lucian Blaga și Chiara Ferrau.

1-8 septembrie / Turneu literar al scriitorului Mircea Cărtărescu în Italia, la Napoli, Mantova și Padova. Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a susținut participarea scriitorului Mircea Cărtărescu la a treia ediție a Flip – Festival della Letteratura Indipendente din Pomigliano d'Arco (Napoli) (1 septembrie), la a XXVII-a ediție a Festivalului internațional de literatură Festivaletteratura de la Mantova (6 septembrie) și la „Blind spots” – incontro con l'autore”, la Universitatea din Padova (8 septembrie). Scriitorul român a dialogat cu publicul alături de profesorul universitar și traducătorul Bruno Mazzoni și scriitorul italian Giorgio Vasta, în Piața Marco Pannella din Pomigliano d'Arco, Napoli; cu scriitoarea și traducătoarea italo-bosniacă Elvira Mujčić la Palatul Ducal – Bazilica Palatină Sf. Barbara din

Mantova și cu profesorul universitar și traducătorul Bruno Mazzoni, filologul și criticul literar Valentina Sturli și scriitorul Francesco Brancati, moderator: prof. univ. dr. Dan Octavian Cepraga, în Aula 9 a Departamentului de Studii Lingvistice și Literare al Universității din Padova, în Complexul universitar „Beato Pellegrino”. Pierantonio Rizzato și Rebeca Filimon au susținut un recital de poezie din opera poetică a lui Mircea Cărtărescu la Universitatea din Padova.

3 septembrie / „Confluente muzicale”, concert de muzică sacră în interpretarea grupului coral Arpeggio, condus de Simona Moldoveanu, acompaniat de maestrul Gian Luigi Zampieri (orgă) și de Andreea Chira (nai), la Chiesa dei Santi Apostoli din Veneția. Programul a cuprins trei părți și a inclus compoziții de Nicolae Lungu, Nicu Moldoveanu, Ioan D. Chirescu, Șerban Nichifor și Vladimir Cosma, alături de Sf. Nectarie din Egina, Antonio Vivaldi, Johann Sebastian Bach și Wolfgang Amadeus Mozart.

9 septembrie / „Dimitrie Cantemir (1673-1723), principe și cărturar român al epocii Luminilor”, la sediul Bibliotecii Ambrosiana din Milano. Eveniment organizat cu prilejul Anului Cultural „Dimitrie Cantemir” de Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția și Centrul Cultural Italo-Român din Milano, în colaborare cu Biblioteca Ambrosiana din Milano, Academia Română, Ambasada României în Republica Italiană, Malta și San Marino. Printre invitați s-au numărat acad. prof. univ. dr. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, dr. Ida Garzonio, vicepreședinte Nuova Polifonica Ambrosiana, prof. univ. dr. Cesare Alzati, membru de onoare al Academiei Române, și pr. Traian Valdman, Biserica Ortodoxă Română din Milano. Manifestarea s-a încheiat cu un moment solemn în Curtea Marilor Spirite de la Biblioteca Ambrosiana, prin depunerea de coroane la statuia din bronz a cărturarului, operă a sculptorului Ion Irimescu.

16 septembrie / Poeta Ana Blandiana la cea de-a XXIV-a ediție a Festivalului literar „Pordenonelegge – Festa del libro con gli autori”. Prezentarea cărții poetei Ana Blandiana, *Variazioni su un tema dato / Variațiuni pe o temă dată*, traducere în limba italiană de Bruno Mazzoni

(Donzelli, Roma, 2023), a avut loc în Sala Mare a Palatului Montereale Mantica din Pordenone. La dialogul autoarei cu publicul a participat traducătorul și universitarul Bruno Mazzoni. Participarea poetei la festivalul literar a fost rodul colaborării dintre Fundația Pordenonelegge, Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția și Filiala Timișoara a Societății „Dante Alighieri”. „Pordenonelegge – Festa del libro con gli autori” este unul dintre cele mai bine cotate festivaluri literare din nordul Italiei.

29-30 septembrie / Promovarea proiectului „Pathfinders of the Waters / Căluzele apelor, Delta Dunării” al Asociației „Ivan Patzaichin – Mila 23”, la Veneția. În contextul acordării premiului European Heritage Award / Premiul Europa Nostra 2023, la categoria „Educație, formare și competențe”, Asociației „Ivan Patzaichin – Mila 23”, Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a organizat două evenimente de promovare a proiectului. Astfel, în data de 29 septembrie, la sediul reprezentanței, a avut loc prezentarea conceptului „Delta lui Ivan Patzaichin”, un traseu de turism eco-sportiv care unește două repere culturale noi, realizate în 2023 la Tulcea și în localitatea Mila 23 din Delta Dunării, respectiv Ansamblul memorial de pe faleza tulceană a fluviului și Muzeul „Ivan Patzaichin” din Mila 23. De asemenea, în data de 30 septembrie, la Pavilionul României din Giardini della Biennale, cu prilejul Bienalei de arhitectură de la Veneția, a avut loc prezentarea Muzeului și a Ansamblului memorial „Ivan Patzaichin”.

14 octombrie / Recital muzical „Carmen Sylva 180”, în interpretarea sopranei Rodica Vică și a pianistei Mara Dobrescu, la Salonul de muzică al Palatului Albrizzi de la Veneția. Proiect organizat în colaborare cu Asociația pentru Muzică, Artă și Cultură și cu Asociația Culturală Italo-Germană. Programul muzical a inclus compoziții de George Enescu, Agathe Backer Gröndahl, Clara Faisst, August Bungert, Nicolae Bretan și George Stephănescu.

17 octombrie / „Omagiu Hariclea Darclée / Omaggio a Hariclea Darclée”, la Palatul Moriggia din Milano. Proiectul a inclus o ceremonie de dezve-

lire a plăcii comemorative în amintirea mării soprane Hariclea Darclée, prezentarea cărții *Hariclea Darclée La Diva della Lirica che incantò artisti e pubblico. La sua fama internazionale. Il suo amore per Milano* de Ida Garzonio și un recital muzical în interpretarea artistelor Rodica Vică (soprană), Sînziana Mircea (pian) și Mariana Preda (nai). Programul recitalului a inclus, printre altele, compoziții de George Stephănescu, Charles Gounod, Jules Massenet, Giuseppe Verdi și Giacomo Puccini.

20 octombrie / Lansarea cărții *Maria Marcella Ferraccioli, Venezia e Laudatio. Erudite scritture, amichevoli dedizioni*, în Sala de conferințe a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Volumul cuprinde 21 de contribuții, studii și articole în limba italiană, pe teme de istorie a Europei Centrale și Răsăritene și a raporturilor cu Peninsula Italică în secolele XV-XX, fiind dedicat cercetătoarei venețiene Maria Marcella Ferraccioli cu prilejul împlinirii a 80 de ani. Rezultat al unei colaborări științifice și instituționale româno-italiene, istoriografia română a fost prezentă în volum prin contribuțiile istoricilor: acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, Florina Ciure (Muzeul Țării Crișurilor din Oradea), Rudolf Dinu (directorul Accademiei di Romania din Roma), Mihai Drecin (Universitatea din Oradea), Gabriel Moisa (Directorul Muzeului Țării Crișurilor din Oradea), Sorin Șipoș (prorectorul Universității din Oradea), Mihai Stan (Ambasada României la Roma), Alexandru Simon (Centrul de Studii Transilvane din Cluj-Napoca al Academiei Române). La publicarea lucrării au contribuit istorici, cadre didactice universitare și cercetători științifici din România, Italia, Bulgaria și Serbia. Despre carte și activitatea cercetătoarei italiene au vorbit: Florina Ciure (Muzeul Țării Crișurilor din Oradea), Bruno Crevato-Selvaggi (Società Dalmata di Storia Patria), Adriano Pavan (Universitatea Ca' Foscari din Veneția), Sorin Șipoș (prorectorul Universității din Oradea), Mihai Stan (Ambasada României la Roma), Monica Viero (directorul Bibliotecii Muzeului Correr din Veneția), directorul Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția.

22-23 noiembrie / Conferința internațională „1933-2023: 90 de ani de Limbă și literatură română la Universitatea din Padova / 1933-2023:

Novant'anni di romeno all'Università din Padova". Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a organizat, în colaborare cu Departamentul de Studii Lingvistice și Literare al Universității din Padova, Societatea de Studii Românești „Miron Costin”, Universitatea din Oradea, Universitatea de Stat a Moldovei din Chișinău și Muzeul Țării Crișurilor din Oradea, sub patronajul Primăriei Padova, conferința internațională „1933-2023: 90 de ani de Limbă și literatură română la Universitatea din Padova / 1933-2023: Novant'anni di romeno all'Università din Padova”. Conferința internațională s-a desfășurat în Sala Arhivei Istorice a Palatului Bo', faimosul edificiu istoric al Universității din Padova, pe 22 noiembrie, iar a doua zi a fost găzduită în Aula 6 a Departamentul de Studii Lingvistice și Literare din Complexul Universitar „Beato Pellegrino” din Padova. La lucrările conferinței, în cele două zile ale manifestării științifice, au susținut comunicări 24 de participanți, cadre didactice universitare și cercetători științifici din România și din Italia, în prezența unui public numeros, universitari, doctoranzi, studenți, absolvenți de studii filologice sau de limbi străine, reprezentanți ai autorităților locale și regionale. Temele abordate de participanți în comunicările lor au vizat geneza și apoi evoluția Catedrei de Limba și Literatura Română de la Padova de-a lungul celor 90 de ani de existență neîntreruptă, personalitățile care au contribuit la dezvoltarea catedrei și a învățământului în limba română în Italia, tematicile lucrărilor de licență și tezelor de doctorat ale absolvenților Universității din Padova care și-au finalizat studiile sub îndrumarea profesorilor Ramiro Ortiz, Alexandrina Mititelu, Gianfranco Folena, Lorenzo Renzi, Roberto Scagno. De asemenea, au fost prezentate proiectele de cercetare științifică pe teme literare românești implementate în Italia și a fost dezbătut viitorul studiilor de limbă și literatură română în sistemul public de învățământ superior italian.

29 noiembrie / Concert susținut de Orchestra de cameră „Lyra Gorjului”, cu prilejul celebrării Zilei Naționale a României, la Scuola Grande di San Rocco de la Veneția. Eveniment organizat împreună cu Consulatul General al României la Trieste, în parteneriat cu Consiliul Județean Gorj și Ansamblul Artistic Profesionist „Doina Gorjului” din Târgu Jiu. Concertul a fost găzduit de Sala Capitolare a prestigiosului așezământ Scuola Grande di San Rocco de la Veneția, care este decorat cu operele pictorului Tintoretto și ale sculptorilor Francesco

IRCCU Veneția, 9 septembrie 2023

Președintele Academiei Române, prof. dr. Ioan Aurel Pop, la conferința „Dimitrie Cantemir (1673-1723), principe și cărturar român al epocii Luminilor”, la sediul Bibliotecii Ambrosiana din Milano

Pianta și Giovanni Marchiori, monument istoric, cultural și arhitectonic admirat de vizitatori din întreaga lume. Concertul Orchestrei de cameră „Lyra Gorjului” din Târgu Jiu, sub bagheta dirijorului Florin Berculescu, a cuprins compoziții reprezentative ale unor maeștri români clasici și contemporani: George Enescu, Ciprian Porumbescu, Constantin Dimitrescu și alții. La eveniment au participat numeroși reprezentanți ai autorităților regionale italiene, administrative și militare, ai mediului universitar, antreprenorial, asociativ și ai parohiilor românești din Nord-Estul Italiei.

1 decembrie / „Dimitrie Cantemir (1673-1723), principe și cărturar român al Epocii Luminilor / Dimitrie Cantemir (1673-1723), principe ed erudito romeno dell'età dei Lumi”, manifestare culturală prilejuită de Ziua Națională a României, în Sala Capitolare din Palatul Minerva al Senatului Italiei, Roma. Proiect organizat de Asociația Politeia, în colaborare cu Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, Ambasada României la Roma și IRCCU Veneția. Programul evenimentului a cuprins proiecția filmului documentar *Dimitrie Cantemir*, subtitrat în limba italiană, realizator: Cristina Liberis, producător: Asociația Artă și Tradiție, realizat cu colaborarea Arhivelor Diplomatice ale Ministerului Afacerilor Externe, urmată de prelegeri privitoare la viața și opera cărturarului Dimitrie Cantemir, cărturar și domn al Moldovei, prima personalitate culturală română cu recunoaștere internațională. Cristina Liberis, producător de televiziune, a prezentat parcursul realizării filmului documentar. A intervenit în direct, prin sistem de videoconferință, președintele Academiei Române, acad. Ioan-Aurel Pop, care a vorbit

despre rolul lui Dimitrie Cantemir în promovarea latinătății românilor prin scrierile sale și prin raporturile cu erudiții epocii. Despre opera și personalitatea lui Dimitrie Cantemir au conferențiat directorul Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția, Cristian Luca, și directorul Centrului Cultural Italo-Român de la Milano, Violeta Popescu. Manifestarea culturală s-a încheiat cu ceremonia de acordare a Premiilor Aretè, instituite și decernate de Asociația Politeia membrilor comunității române din Italia.

1-2 decembrie / Recital de colinde al grupului „Feciorii satului” din Cuzap, jud. Bihor, la Padova, Scorzè și Azzano Decimo. Evenimentele au avut loc pe data de 1 decembrie în Aula Complexului Universitar „Beato Pellegrino” al Universității din Padova, Catedrala Sf. Maria din Padova, Bazilica Pontificală Sf. Anton din Padova, Biserica Sf. Iustina din Padova, și pe 2 decembrie în Sala „Senator Eugenio Gatto” din Scorzè și la Teatrul „Marcello Mascherini” din Azzano Decimo. Programul recitalului muzical de colinde tradiționale din zona etnografică a Crișanei, susținut de grupul „Feciorii satului”, cor format din 25 de artiști, a cuprins colinde bihorene autentice, culese din satele Cuzap și Voivozi, transmise în lumea rurală din generație în generație: *Și ne lasă gazdă-n casă, Scris-o Domnu', Colinda fetei, Colinda de ieșire, Colinda Sf. Nicolae, Colinda junilor, Colinda păstorilor, Cunună de aur, Colinda celor trei „vârste omenești”*.

14 decembrie / Concert de colinde în interpretarea Corului „Theotokos”, dirijor Ioana Macsim, la sediul reprezentanței. Eveniment organizat în colaborare cu Parohia Ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului” din Brad, jud. Hunedoara, Departamentul de Studii Lingvistice și Literare al Universității din Padova și Societatea de Studii Românești „Miron Costin”. Corul „Theotokos” s-a aflat în turneu în Italia, unde a susținut o serie de concerte la Veneția, Roma și Padova, promovând bogatul tezaur de colinde românești, care sunt legate de obiceiul precreștin al datinii colindatului, și sunt cântate în preajma Sfințelor Sărbători ale Crăciunului. Corul a interpretat colinde și piese din repertoriul clasic românesc, cu linie melodică și text de o deosebită profunzime spirituală, cum ar fi: *Betleemul* (sau *Vifleemul*, cum

i se spune în colindele din Ardeal), *Steaua, Cel care se naște pentru noi*, precum și cunoscutul colind românesc *O, ce veste minunată / Una splendida notizia*, tradus și adaptat în limba italiană.

22 decembrie 2023 – 5 ianuarie 2024 / Expoziția de artă contemporană „Dipinti / Picturi” a Grupului Noima, în Galeria principală a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Au fost expuse lucrări ale artiștilor Ciprian Bodea, Cosmin Frunteș, Dan Gherman, Andrei Rosetti, Sorin Scurtulescu, membri ai Grupului Noima. În expoziția „Dipinti / Picturi”, prilejuită de celebrarea a 20 de ani de activitate a Grupului Noima, membrii grupului au expus câte o lucrare personală realizată înainte de anul 2010 și una realizată după anul 2020, selectate în aceeași direcție retrospectivă care clarifică privitorilor parcursul și căutările laboratorului artistic numit Noima, cu ateliere individuale la Timișoara, Deva, Brașov, Houston și Viena. Pe durata expoziției, în galeria IRCCU Veneția a fost proiectat documentarul *NOIMA – Work in progress*, care ilustrează activitatea grupului de-a lungul anilor și calitatea artistică a operelor membrilor acestuia, prin interviuri cu scriitorul și curatorul american Alan Jones, istoricul de artă și curatorul Ileana Pintilie, pictorul Constantin Flondor și curatorul austriac Denise Parizek.

IRCCU Veneția,
27 februarie - 4 martie 2023
„Urzi între Făurar și Mărțișor”,
în Noua Galerie a IRCCU Veneția
© Ioana Palicica

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA VIENA

ICR Viena, 30 iulie 2023
Concertul „Crai Nou - Ciprian Porumbescu”
 al ONB la Wiener Musikverein

13 ianuarie / Recital susținut de pianistul Horia Maxim și flautista Mihaela Anica, cu ocazia Zilei Culturii Naționale, la sediul reprezentanței. Eveniment organizat în parteneriat cu Ambasada României în Republica Austria. Programul recitalului a cuprins: George Enescu – *Cantabile și Presto* (flaut, pian); George Enescu – *Toccata din Suita* op. 10 (pian); Paul Constantinescu – *Joc dobrogean* (pian); Vasile Jianu – *Preludiu și Rigaudon* (flaut, pian); Dinu Lipatti – *Introducere și Allegro* (flaut); George Enescu – *Bourée din Suita* op. 10 (pian); Vasile Jianu – *Pastel* (flaut, pian); Béla Bartók – *Dansuri populare românești* (flaut, pian); Dinu Lipatti – *Nocturnă pe o temă moldovenească* (pian); Dan Dediu – *Rondo alla Münchhausen* (flaut, pian); Johnny Răducanu – *Jocul țambalelor* (flaut, pian). În public s-au aflat reprezentanți ai Ambasadei României în Republica Austria și membri ai corpului diplomatic acreditat în Austria, Lukas M. Vosicky, secretar general al

Österreichisch-Rumänische Gesellschaft / Societatea austro-română, audiența fiind formată preponderent din public austriac interesat de evenimente muzicale și din diaspora românească din Viena.

19 ianuarie / „Mihai Eminescu, student la Viena” – prelegere și lectură publică, cu ocazia Zilei Culturii Naționale, la sediul reprezentanței. Evenimentul a fost deschis de directorul adjunct ICR Viena, Ștefan-Claudiu Marin. Prelegerea „Mihai Eminescu, student la Viena” a fost susținută de Johann (Hans) Dama, scriitor austriac de origine șvabă din Banat. Autorul a tratat în lucrarea sa anii studenției lui Mihai Eminescu la Viena (1869-1872), evidențiind setea de cunoaștere a tânărului poet, modul său de viață și lucrările pe care le-a creat aici, dar și eforturile sale de a uni cele două societăți de tineri studenți români din Viena într-o singură entitate, „România Jună”. Prelegerea a fost însoțită, în momente-cheie stabilite de autor, de o lectură bilingvă, în română și germană, fiind alese următoarele creații eminesciene: *Adio; Ai noștri tineri / Unsere Jungen; Mai am un singur dor / Noch eine Sehnsuchtsbitte; Pe lângă plopii fără soț / An Pappeln ungerader Zahl; Și dacă... / Und wenn; Somnoroase păsărele / Schlafestrunke Vöglein*. Lectura publică a fost realizată de actorii Philipp Kaplan (în limba germană) și Geirun Tino (în limba română), ambii de la Teatrul Pygmalion din Viena.

23 ianuarie / Recital susținut de tânărul pianist Cadmiel Boțac (România), alături de pianista Gemeilun Wang (China), la Bösendorfer Salon, partener al proiectului. Evenimentul a reprezentat o oportunitate pentru a consolida legăturile cu diverse asociații și instituții din Austria interesate de cultura română. Repertoriul a cuprins următoarele lucrări: Claude Debussy – *Estampes* L.100; I. *Pagodes*; II. *La Soirée dans Grenade*; III. *Jardins sous la pluie*; Erich Wolfgang Korngold – *Sonate în E-Dur, Op.2*; Franz Schubert – *Sonată de pian în C-Moll* no. 19; Franz Liszt – *Sonată de pian în H-Moll* S.178.

24-26 ianuarie / Campanie online despre periplul vienez al unor personalități din România, cu prilejul Zilei Unirii Principatelor Române.

Au fost postate fotografii cu plăci comemorative dedicate poetului național Mihai Eminescu, domnitorului Alexandru Ioan Cuza și omului politic Titu Maiorescu, amplasate pe edificiile unde aceștia au locuit în Viena, cu specificația adresei și a unui scurt text biografic. Fotografiile au fost postate pe rețelele de socializare ale ICR Viena după cum urmează: 23 ianuarie – Mihai Eminescu, 24 ianuarie – A. I. Cuza, 25 ianuarie – Titu Maiorescu. Fotografiile au fost primite de la Asociația „Unirea” – Freunde Rumäniens in Österreich, partener în proiect. De altfel, Asociația „Unirea” a realizat și a montat o parte dintre aceste plăci comemorative.

26 ianuarie / Eveniment de tip artist talk cu Loretta Stats, cu ocazia finisajului expoziției sale „Portals of wonder”, găzduită la Galeria ICR Viena în perioada 6 octombrie 2022 – 26 ianuarie 2023. În cadrul evenimentului de la sediul reprezentanței au putut fi împărtășite gânduri și păreri în ambientul creat de lucrările artistei, publicul având astfel ocazia de a înțelege munca creativă din spatele lucrărilor expuse, oferindu-i-se totodată ocazia de a intra în legătură cu artista Loretta Stats.

12 februarie – 31 decembrie / Prezentarea unei serii de clipuri video, cu o durată cuprinsă între 8 și 11 minute, despre conceptul principalelor direcții de acțiune ale programului cultural „Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii”, pe rețelele de socializare ale reprezentanței. Clipurile video au reunit interviuri acordate de curatorii programelor și imagini de la evenimentele desfășurate în perioada de pregătire, toate legate conceptual pe domenii artistice (muzică, teatru, dans), și au fost prezentate cu subtitrare în limbile germană și engleză. ICR Viena a pus la dispoziția publicului prezent la evenimentele reprezentanței cărți poștale furnizate de Asociația Timișoara 2023.

23 februarie / Lectura publică bilingvă a unor fragmente din volumul *Melancholia* de Mircea Cărtărescu, la Alte Schmiede din Viena. Fragmentele în limba română au fost prezentate publicului chiar de către autor, iar cele în limba germană au fost lecturate de Ernest Wichner, traducătorul ediției în limba germană a volumului *Melancholia*,

apărut la editura Paul Zsolnay în 2022. Evenimentul a debutat cu un cuvânt de bun-venit al reprezentantei Alte Schmiede Kunstverein, Angelika Reitzer, care a mulțumit autorului și traducătorului pentru participare, precum și publicului numeros (un record pentru Alte Schmiede), dar și Institutului Cultural Român de la Viena pentru buna colaborare. Audiența evenimentului a fost formată preponderent din public austriac interesat de evenimente cu acest specific și din diaspora românească.

28 februarie / Atelier de mărtișoare pentru copii, eveniment dedicat membrilor comunității românești din Viena, organizat la sediul reprezentanței. În cadrul atelierului de mărtișoare, ICR Viena le-a oferit participanților posibilitatea de a-și dezvolta abilitățile creative, sub îndrumarea profesoarei Vasilea Mihali, realizând mărtișoare lucrate din mărgelă, mărtișoare tip broșă, din lemn și ceramică, decorate prin decupaj, diferite mărtișoare textile, felicitări florale și mărtișoare de tip caboșon etc. Au participat foști și actuali cursanți ai ICR Viena înscriși la cursul de limbă și civilizație română pentru copii preșcolari, îndeosebi copii de origine română, dar și public austriac interesat de obiceiurile și tradițiile românești.

7 martie / Concert de muzică clasică, susținut de pianista Adela Liculescu și violoncelistul Peter Hudler în seria „Cello Expansion”, în Salonul Bank Austria din vechea primărie vieneză. Institutul Cultural Român de la Viena a sprijinit organizarea acestui concert de muzică de cameră dedicat femeilor compozitoare ce au contribuit prin creațiile lor la modelarea istoriei culturale europene și care, în ciuda realizărilor lor pe scena muzicală și în societate, au fost excluse din canon și/sau împiedicate de circumstanțe să compună. ICR Viena a fost partener de promovare al concertului. Repertoriu: Nadia Boulanger (1887-1979): trei piese pentru violoncel și pian; Clara Schumann (1819-1896): trei romănțe op. 22 (arr. pentru violoncel și pian); Kaija Saariaho (1952-2023): *Sept Papillons pentru violoncel solo*; Lilli Boulanger (1893-1918): *D'un soir triste* (versiunea pentru violoncel și pian); Rita Stroh: (1865-1941): *Sonata Dramatique Titus et Bérénice pentru violoncel și pian*.

22 martie – 26 aprilie / Expoziția „Memento Vivere” a artistului Claudiu Ciobanu, la Galeria ICR Viena. După expoziția „Solaris” (aprilie 2022, Artep), curatoriată de Cristian Nae, unde ideea declanșatoare a fost o ficțiune cu preocupări filosofice și aspecte ce țin mai degrabă de descoperirea sinelui făcând apel la trecut, în 2023 Claudiu Ciobanu și-a îndreptat atenția spre tema post-umanismului, sau ceea ce ar putea să devină, din perspectivă filosofică, neo-umanism. Tema expoziției a invitat la a reflecta asupra propriilor relații cu lumea interioară și natura, și la a ne întreba: „dacă ne concentram prea mult pe tehnologie și materialism pierdem astfel legătura cu ceea ce este esențial?”

23 martie / Proiecția filmului *Ciprian Porumbescu*, r.: Gheorghe Vitanidis (1973), la sediul reprezentanței. Evenimentul, organizat în parteneriat cu Ambasada României în Republica Austria, a marcat Anul „Ciprian Porumbescu”, instituit prin lege în România. La proiecție a participat și protagonistul filmului, cunoscutul actor Vlad Rădescu, care a dialogat cu publicul. ICR Viena a organizat proiecția filmului pentru a onora viața și creația marelui compozitor român, care, de altfel, a și studiat la conservatorul din capitala austriacă.

14 aprilie / Recital susținut de Trio Paniano+, având în componență muzicienele Andreea Chira (nai), Stiliana Kuritko-Popova (pian) și Luise Hamberger (contrabas), la Biserica Marcel Callo din Linz. Programul concertului a cuprins compoziții de E. Grieg, C. Debussy, P. I. Tchaikowski, I. Albeni, precum și *Doina de amar și jale* (pentru nai solo), compoziție aparținând lui Ștefan Stanciu (compozitor și naist româno-finlandez), precum și melodii reprezentative pentru spațiile alese – Bulgaria, Irlanda, România (din Bulgaria – *Isgrejala e mese-chinka; Dilmano, Dilbero, Neda voda naliva*; din Irlanda – *Ich sah drei Schiffe*; din România – *Brâu din Banat; Der Schäferjunge / Ciobănaș cu 300 de oi; Geampara*).

23 aprilie / Concertul „Transylvanian Folk Songs”, susținut de pianistul Lucian Ban, violistul Mat Maneri și saxofonistul John Surman, la Porgy & Bess Jazz & Music Club din Viena. Proiectul „Transylvanian Folk

⌄ ICR Viena, 4-5 mai 2023

Concert Corala Armonia la Karlskirche

Songs" a fost conceput ca o celebrare a extraordinarei diversități și bogății a muzicii românești tradiționale, fiind în același timp o reflecție artistică asupra transformării cântului popular în cultura contemporană și o reconstituire a poveștii lui Béla Bartók în România, a dragostei lui pentru muzica din această parte a lumii. Programul concertului a cuprins: *The Dowry Song*, *Violin Song*, *Transylvanian Dance*, *Bitter Love Song*, *What A Great Night This Is*, *A Messenger Was Born*; *The Mighty Sun*, *The Return*, *Up There*, *Carol*. Concertul s-a bucurat de o vizibilitate sporită; cu o capacitate de 350 de locuri, localul se numără în topul primelor zece cluburi de jazz din Europa. În anul 2020 a fost premiat

cu EJA Award for Adventurous Programming 2020, fiind poate cel mai reprezentativ spațiu austriac pentru muzicienii de jazz, selecția artiștilor fiind foarte riguroasă.

26 aprilie - 1 mai / Participare românească în cadrul celei de-a XX-a ediții a Festivalului internațional de film CROSSING EUROPE de la Linz. ICR Viena a susținut prezența filmului românesc *Metronom*, r.: Alexandru Belc, selectat de organizatorii festivalului în cadrul secțiunii competiționale „YaaaS!”, precum și a două producții românești de scurtmetraj: *Stille Post*, r.: Brigitta Kanyaro (RO/AT, 2022) și *Trecea un prinț călare / Along Came a Prince*, r.: Cristina Grosan (RO/CZ, 2020). La ediția din 2023 au fost prezentate aproximativ 160 de producții în

⇒ ICR Viena, 4-5 mai 2023

Concert Corala Armonia la Karlskirche

diferite cinematografe și spații centrale din oraș. Festivalul internațional de film CROSSING EUROPE din Linz reunește anual, în luna aprilie, cei mai ambițioși și angajați creatori de film contemporan din Europa.

27 aprilie / Recital cameral de clarinet și pian, susținut de clarinetistul Petru Pane și pianista Oxana Corjos, la sediul reprezentanței. Evenimentul a urmărit susținerea manifestărilor de diplomatie publică, culturală și științifică în colaborare cu Ambasada României la Viena,

promovarea creativității românești în spațiul austriac, promovarea profilului identitar și a valorilor culturii române și promovarea artiștilor români în spațiul austriac. Programul recitalului a cuprins: *Sonata pentru clarinet solo* de Tiberiu Olah (lucrare devenită celebră la marile concursuri din lume și editată la nivel internațional, de la a cărei creație se împlinesc 60 de ani în 2023); Johannes Brahms - *Sonata pentru clarinet și pian nr. 2 op. 120*, Francis Poulenc - *Sonata pentru clarinet și pian*, Darius Milhaud - *Scaramouche. Modéré*.

4-5 mai / Concertele Coralei „Armonia”, sub conducerea dirijorală a lector univ. dr. Iulian Dumitru, la Wiener Karlskirche și la Biserica „Învierea Domnului și Sf. Apostol Andrei” din Viena. Eveniment organizat în colaborare cu Asociația „Mihai Eminescu” din Viena. Cele două concerte au avut loc pe 4 mai la Wiener Karlskirche, și pe 5 mai la Biserica „Învierea Domnului și Sf. Apostol Andrei” din Viena. Concertul din 4 mai s-a bucurat de prezența în public a E.S. domnului Emil Hurezeanu, ambasador al României în Republica Austria. La concertul organizat la Biserica „Învierea Domnului și Sf. Apostol Andrei” din Viena publicul a fost format preponderent din diaspora românească și membri ai comunității ortodoxe române din Austria. Concertul, organizat după săvârșirea Sfântului Maslu, s-a bucurat de prezența în public a Preasfințitului Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor.

4-11 mai / Participarea românească la cea de-a XVII-a ediție a Festivalului Internațional de Film Documentar ETHNOCINECA. A fost proiectat filmul românesc *Ordinea lucrurilor*, r.: Ramona Bădescu, Jeff Silva (2022, România, Franța, SUA, 102'), în data de 7 mai, la Cinema De France, în prezența regizorilor Ramona Bădescu și Jeff Silva, care au participat la o sesiune de Q&A. ETHNOCINECA este cel mai mare festival austriac dedicat exclusiv filmului documentar și etnografic, organizat în prezent în Cinema Motiv și Kino de France, ediția din 2023 a reunit 50 de producții recente de lungmetraj și scurtmetraj. În fiecare an, numeroși invitați internaționali, regizori și cadre universitare participă la festival și la discuții de film, masterclasses și discuții și transformă ETHNOCINECA într-o platformă de dialog și implicare, punând în discuție problemele stringente ale timpului nostru.

6 mai / Spectacolul *Pălăria cântătoare*, producție a Teatrului de păpuși PUCK, în sala mare a școlii Neue Heimat din Linz. Spectacolul Teatrului de Păpuși Puck din Cluj-Napoca a făcut parte din seria „Cultura Internațională a Copiilor”, organizată de Centrul Cultural pentru Copii Kuddelmuddel din Linz, prin care copiilor din spațiul austriac li se oferă o varietate culturală teatrală din diferite țări. Piesa este bazată pe povestea lui Tohby Riddle, proiectul fiind regizat de Andra Ștefan și Rachel Warr.

9 mai / Concert de Ziua Europei, susținut de soprana Simina Ivan și pianista Adela Liculescu, la sediul ICR Viena. Eveniment organizat în parteneriat cu Ambasada României la Viena. Repertoriul a inclus: pian solo, pianista Adela Liculescu: J.S. Bach – *Suita franceză* nr. 5, J. Haydn – *Sonata în Do major*, F. Liszt – *Ricordanza*, G. Enescu – *Toccata, Pavana și Bourrée* din Suita op 10, Sabin Drăgoi – *Im mai*, Alfred Alessandrescu – *Le rideau de ma voisine*, Tiberiu Brediceanu *Cântă puilul cucului*, Eduard Caudella – *Ochii albaștri-s dragălași*. La eveniment au fost prezenți Andrea Amza-Andraș, prim-colaborator al Ambasadei României și Philippe Sutter, directorul Institutului Cultural Francez. Institutul Cultural Român de la Viena sărbătorește anual Ziua Europei, prin prezentarea valorilor culturale românești de înaltă ținută, urmărindu-se astfel evocarea imaginii moderne a României și importantele punți culturale între cele două țări.

11 mai – 4 iunie / Expoziția „Artiști călători, germani și austrieci, în spațiul românesc în secolul al XIX-lea”, în spațiile Galeriei ICR Viena, cu imagini istorice ale spațiului românesc surprinse de artiștii germani și austrieci care au însoțit călătorii străini în Principate. ICR Viena a prezentat astfel publicului austriac reprezentări ale peisagisticii românești în viziunea europenilor, valorificând piese din Colecția de Tipărituri și Imprimare a Muzeului Municipiului București. Printre punctele de atracție s-au regăsit orașele Sibiu, Sebeș, Târgu Mureș, Cluj-Napoca, Oradea, Deva sau București, monumente naturale unice – Detunata Goală, Pasul Bran, Pasul Roșu, Cheile Turzii și altele – precum și peisaje de pe malurile Dunării – Cazanele Dunării, Porțile de Fier. Printre artiștii ale căror lucrări s-au aflat în expoziție se regăsesc: Ludwig Rohbock (1824-1893), Luigi Mayer (1755-1803), Ferdinand Julius Wilhelm Laufberger (1829-

1881). Alături de artiștii călători germani și austrieci, au mai fost și alți numeroși artiști francezi, italieni sau britanici precum: Denis Auguste Marie Raffet (1804-1860), Salvator Cherubini (1801-1869) sau William Henry Bartlett (1809-1854). Gravurile înfățișează orașe, monumente, peisaje montane animate pe alocuri de grupuri de oameni surprinși în mijlocul activităților cotidiene.

12 mai / Conferință de presă: 30 de ani de FITS – Festivalul Internațional de Teatru la Sibiu. Institutul Cultural Român de la Viena și Ambasada României din Republica Austria au organizat, la sediul ambasadei, o conferință de presă în vederea promovării legăturilor între scena cultural-artistică din România și cea din Austria, în contextul aniversării a 30 de ani de la prima ediție a Festivalului Internațional de Teatru la Sibiu. La conferința de presă au luat cuvântul: E.S. domnul Emil Hurezeanu, ambasadorul României în Republica Austria, Constantin Chiriac, președinte al Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu și director general al Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu, Hunor Horvath, șeful secției de limbă germană a Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu, Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român și Ioan Holender, fost director al Operei de Stat din Viena. Evenimentul a fost moderat de Andreea Dincă, directoarea ICR Viena. La conferință au participat jurnaliști de profil și reprezentanți ai instituțiilor de cultură austriece.

15 mai / Continuarea seriei de conversații video cu personalități ale culturii române contemporane, reunite sub titlul: „De vorbă cu... / Im Gespräch mit...”, cu un episod dedicat autoarei de teatru Elise Wilk. Invitata a purtat un dialog cu Florin Oprescu, lector dr. de limbă, literatură și civilizație românească la Universitatea din Viena, Institutul de Romanistică. Materialul video editat, cu audio în limba română și traducere în limba germană, a fost publicat pe canalul de YouTube al ICR Viena și mai apoi pe rețelele de socializare ale ICR Viena. Pe data de 25 mai a avut loc la Schauspielhaus Salzburg premiera piesei de teatru *Union Place*, scrisă de Elise Wilk și regizată de Alexandru Weinberger-Bara. Materialul video publicat pe canalul de YouTube al Institutului Cultural Român de la Viena a fost astfel și un vector de promovare a premierei de teatru de la Salzburg.

25 mai / Spectacolul *Union Place*, după un text de Elise Wilk, la Schauspielhaus Salzburg. ICR Viena a sprijinit premiera de la Schauspielhaus Salzburg, o coproducție europeană de teatru inițiată de renumitul Schauspielhaus Salzburg alături de Teatrul Esch din Luxemburg și de Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Timișoara. Piesa a fost scrisă de autoarea de origine română Elise Wilk, iar regia a fost semnată de tânărul regizor român Alexandru Weinberger-Bara. În distribuția piesei au fost și doi actori de la Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Timișoara, Cristina König și Andrei Chifu. La premieră au participat: directorul Schauspielhaus Salzburg, Robert Pienz și directorul artistic al aceluiași teatru, Jérôme Junod, precum și reprezentanți ai presei regionale. Publicul a fost extrem de receptiv, participând activ și la discuția cu actorii de după spectacol.

26 mai / Concert de muzică clasică la Bösendorfer Salon, avându-i ca soliști pe tinerii artiști studenți sau masteranzi ai Universității de Vest din Timișoara (Facultatea de Muzică și Teatru). Repertoriu: Wolfgang Amadeus Mozart: opera *Le Nozze di Figaro* – Figaros, Arie *Non piu andrai*, Solist: Mihai Cicu; Gaetano Donizetti: opera *La figlia del reggimento* – Marias, Arie *Convien partir*, solist: Paula Harca; Giacomo Puccini: opera *La Boheme* – Musettas, Arie *Quando m'en vo*, solist: Maria Boldan; Francesco Cilea: Opera *L'Arlesiana* – Federicos, Arie *E la solita storia del pastore*, solist: Emanuele Nori; Wolfgang Amadeus Mozart: opera *Don Giovanni* – Zerlinas, Arie *Vedrai, carino*, Solist: Andreea Niță; Wolfgang Amadeus Mozart: Opera *Don Giovanni* – Duett (*Don Giovanni - Zerlina*) *La ci darem la mano*, soliști: Sorina Boboruță și Mihai Cicu; Amilcare Ponchielli: opera *La Gioconda* – Arie von La Cieca *Voce di donna*, Solist: Anisia Babuț; Giacomo Puccini: opera *Turandot* – Lius, Arie *Tu che di gel sei cinta*, solist: Maria Boldan; Charles Gounod: opera *Faust* – Valentins, Arie *Avant de quitter ces lieux*, solist: Darius Gruită; Georges Bizet: opera *Carmen* – Carmens, Arie *L'amour est un oiseau rebelle*, solist: Andra Barbul; Wolfgang Amadeus Mozart: opera *Don Giovanni* – Zerlinas, Arie *Batti, batti*, solist: Sorina Boboruță; Giacomo Puccini: opera *Manon Lescaut* – arie des Chevalier des Grioux *Tra voi belle*, solist: Emanuele Nori; Gaetano Donizetti: opera *L'elisir d'amore* – Adinas, arie *Della crudele...*, solist: Maria Boldan; Wolfgang Amadeus Mozart: opera *Le Nozze di Figaro* – Duett (*Marcellina - Susanna*) *Via resti servita*,

soliști: Anisia Babuț și Andreea Niță; Wolfgang Amadeus Mozart: opera *Don Giovanni* – *Masettos*, Arie *Ho capito*, solist: Mihai Cicu; Giuseppe Verdi: Opera *I Vespri Siciliani* – *Elenas*, Arie *Mercé, dilette amiche*, solist: Maria Boldan; Jules Massenet: opera *Werther* – Werthers, arie *Pourquoi me reveiller*, solist: Emanuele Nori; Gioachino Rossini: opera *Il Barbiere di Sevilla* – Duett (*Figaro - Rosina*) *Dunque io son*, soliști: Maria Boldan și Darius Gruită; Camille Saint-Saëns: opera *Samson et Dalila* – Dalilas, arie *Mon coeur s'ouvre a ta voix*, solist: Andra Barbul; Gioachino Rossini: opera *Il Barbiere di Sevilla* – *Figaros*, arie *Largo al factotum*, solist: Darius Gruită. Acompaniamentul la pian a fost asigurat de lect. univ. dr. Silvana-Ana Cîrdu. Pregătirea și aranjamentul muzical au aparținut conf. univ. dr. Mariana-Irina Șarba, regia spectacolului: conf. univ. dr. Petru-Silviu Văcărescu, profesori coordonatori: prof. univ. dr. Eleonora Ringler-Pascu și conf. univ. dr. Mariana-Irina Șarba.

3 iunie / „Atelierul de povești 2.0”, cu prilejul Zilei Internaționale a Copilului, susținut de Sorin Ciprian Stan, profesor de limbă franceză, scriitor și povestitor pasionat. La atelier au putut participa copii cu vârsta cuprinsă între 6 și 10 ani, durata activității fiind de aproximativ o oră, timp în care au putut să descopere specificul basmelor românești.

8-12 iunie / Participarea unor artiști lirici ai Teatrului Muzical „Ambasadorii” la un masterclass organizat la sediul reprezentanței, la finalul căruia a avut loc și un concert. Atelierul de interpretare vocală și mișcare scenică a fost susținut de mezzosoprana Ruxandra Donose și regizorul de operă Peter Pawlik. Astfel, artiștii lirici ai Teatrului Muzical „Ambasadorii” au avut ocazia de a lucra tehnică vocală și perfecționare repertorială cu mezzosoprana Ruxandra Donose și interpretare dramatică și coerența dinamicii personajului cu Peter Pawlik. La masterclass au participat sopranele Andreea Diana Bucur și Mihaela Virban, tenorul Octavian Ene, baritonul Silviu-Alexandru Mihăilă, basul Sergiu Ene și pianistul Andrei Ștefan Racu. Pe 12 iunie, la finalul celor cinci zile de masterclass, a avut loc un concert al căruia repertoriu a conținut interpretări perfecționate în cadrul acestui atelier de măiestrie, tot la sediul reprezentanței.

15 iunie - 14 iulie / Expoziția „Artiști români pe mapamond” la Galeria ICR Viena. Eveniment organizat în colaborare cu Muzeul Național Brukenthal. Expoziția a reprezentat unul dintre cele mai mari evenimente de acest fel dedicate artei contemporane românești și a cuprins lucrări din colecția avocatului și colecționarului George Șerban, realizate de peste 50 de artiști români care s-au stabilit în țări din întreaga lume, unde au activat sau încă activează, precum: Victor Brauner, Paul Neagu, Cristian Breazu, Tudor Banuș, Livia Balu, Georgeta Borusz, Ciobanu Victor Vladimir, Doru Covrig, Doina Botez, Oana Cajal, Petru Csehi, Aurel Cojan, Damo Istvan, Horia Damian, Wanda Decca, Camilian Demetrescu, Adrian Dumitrache, Ana Golici, Nicolae Golici, Harry Guttman, Herold Jacques, Hildegard Kleper Paar, Marcel Iancu, Ion Nicodim, Kovacs Johanna, Denissa Șerban Maschek, Wanda Mihuleac, Petre Balanica Nicăpetre, Peter Pusztai, Jules Perahim, Raluca Pilat, Georgeta Irina Pusztai, Valentin Popa, Adrian Pora, Magdalena Rădulescu, Dodi Romanai, Petre Rusu, Hedda Sterne, Saul Steinberg, Delia Perrois Sechel, Petre Velicu, Csaba Zemlenyi, Miha Vulcănescu, Traian A. Filip, Kira Cristinel Popescu, Alma Mariana Ștefănescu-Scheinder, Alexandre Istrati, Sofia Frankl, Gert Fabritius. În cadrul expoziției au fost expuse aproximativ 60 de lucrări de pictură, desen, acuarelă, litografie și sculptură. Expoziția a reprezentat o pledoarie pentru artă, cu scopul de a contribui la promovarea artiștilor și creatorilor români de cultură din diaspora și de a surprinde publicul cu o varietate de culori, forme, stiluri și tehnici.

20 iunie / Ziua Iei, la sediul Ambasadei României în Republica Austria Viena, partener al proiectului. Evenimentul a fost menit să conecteze spațiul românesc cu cel austriac prin simbolul Iei, inclusă în patrimoniul UNESCO. Invitata specială a evenimentului a fost arhiducesa Herta Margarete de Habsburg-Lorena, care a cedat cu titlu gratuit pentru expunere o serie de obiecte de vestimentație (ii și eșarfe tradiționale românești, precum și o serie de bijuterii) ale Prințesei Ileana și ale Reginei Maria. Totodată a fost prezentată o mini-expoziție cu motive cusute pe ia românească, fotografiile puse la dispoziție din colecția tradițională „Flori de ie”. Programul evenimentului a cuprins: proiecția unui scurtmetraj Iei, parte a Patrimoniului Mondial UNESCO (fond istoric

și etnografic) – un material video de prezentare a Iei cu altă țară, produs pentru UNESCO, intitulat „The art of the traditional blouse with embroidery on the shoulder in Romania and the Rep. of Moldova”; discursul arhiducesei Herta Margarete de Habsburg-Lorena – despre promovarea portului popular românesc în România și în străinătate și despre contribuția Majestății Sale Regina Maria a României, Prințesă de Edinburgh, Saxa-Coburg și Gotha, și Prințesa Ileana la promovarea portului popular românesc, în special a bluzei românești, precum și o scurtă prezentare a expoziției cu obiectele de vestimentație prezentate și a expoziției de fotografii cu ia românească; prelegere/lectură din înregistrările din jurnal și o selecție din poezia Reginei Carmen Sylva, susținută de actrița Johanna Orsini Rosenberg.

29 iunie / Spectacolul de teatru nonverbal *Miorița*, producție a companiei timișorene de teatru independent Auăleu, la Universitatea din Viena, partener al proiectului. Spectacolul a fost organizat în aer liber, în curtea interioară a Institutului de Romanistică din campusul Universității din Viena. Adaptarea teatrală a companiei timișorene de teatru independent Auăleu a extras balada *Miorița* din zona poetică și de folclor și a transpus-o la intersecția a două medii: muzica contemporană și masca de teatru. Apelând la artiști de black-metal (Sol Faur, ex-membru al Negură Bunget, în prezent membru al Dordeduh), percuționiști de operă și actori ai *Auăleu*, spectacolul de teatru nonverbal *Miorița* a adaptat una din versiunile mai puțin cunoscute ale baladei, cea din Banat. În această versiune, victima renunță la a se lamenta, ia atitudine și se revoltă înainte de a fi ucisă. Scena omorului rămâne punctul de maximă tensiune, în legătură cu tema „mireasa lumii”, moartea fiind văzută ca o reîntoarcere a trupului la natură. Înaintea spectacolului au susținut un scurt cuvânt de deschidere Petra Lindenbauer, șefa departamentului de limbă română din cadrul Institutului de Romanistică și Andreea Dincă, directoarea ICR Viena. La spectacol au participat și câteva personalități ale culturii române din Austria: mezzosoprana Ruxandra Donose, soprana Simina Ivan, jurnalista Irina Wolf, lectorul de limbă română, dr. Florin Oprescu, decanul Facultății de Matematică din cadrul Universității Viena, dr. Radu Boț. De asemenea la spectacol a fost prezentă și directoarea Institutului de Romanistică, prof. dr. Teresa Hiergeist.

8-10 iulie / Participarea dansatoarei Alexandra Mihaela Dancs la Festivalul Internațional de Dans ImPulsTanz, desfășurat în perioada 6 iulie - 6 august la Viena. Alexandra Mihaela Dancs a făcut parte din performance-ul *more than naked - 10th anniversary* al coregrafei austriace Doris Ulrich. Performance-ul *more than naked* a avut premiera la ImPulsTanz în 2013; zece ani mai târziu, Alexandra Dancs a revenit cu interpretarea ei de succes, în piesa lui Doris Ulrich, piesă care a reprezentat un pas definitoriu în cariera ei de dansatoare. Prin invitarea a aproximativ douăzeci de dansatori și artiști emergenți din întreaga lume, opera a fost revizuită anul acesta, dezvoltată și împărtășită cu o nouă generație de artiști emergenți. Pentru toată perioada festivalului au fost programate patru reprezentații cu spectacolul *more than naked - 10th anniversary*, în zilele de 8, 9 și 10 iulie, la Halle G, Museumsquartier.

27 iulie / Concert susținut de trupa VanDerCris la Bad Ischl, în grădina de vară Weinhaus Attwenger. Concertul, organizat în parteneriat cu Asociația Jazzfreunde din Bad Ischl, a avut loc în cadrul seriei de concerte „Europäische Kulturhauptstädte zu Gast: Timișoara / Capitale Culturale Europene: Timișoara” și a făcut parte din programul oficial Salzkammergut 2024. Trupa VanDerCris este formată din: Horea Crișovan (chitară), Lucian Nagy (saxofon), Marcelle Poaty Souami (pian), Dănuț Blaga (bas), Florin Cvasa (tobe). Concertul în aer liber s-a bucurat de participarea a 100 de persoane, majoritatea din regiunea Salzkammergut, dar au existat și câțiva participanți din Salzburg, Linz, și chiar din Germania. La concert au fost prezenți și reprezentanții Asociației Bad Ischl-Salzkammergut Capitală Europeană a Culturii 2024, precum și reprezentanți ai presei muzicale regionale. Evenimentul a fost primul dintr-o serie de evenimente organizate în parteneriat cu Bad Ischl - Salzkammergut Capitală Europeană a Culturii 2024 și a creat puntea de legătură, din punct de vedere artistic, cu Timișoara 2023.

30 iulie / Concertul „Crai Nou - Ciprian Porumbescu” al Operei Naționale București, avându-i ca invitați speciali pe maestrul Gheorghe Zamfir și solista Maria Coman, la Wiener Musikverein. În contextul „Anului Ciprian Porumbescu”, Institutul Cultural Român de la Viena s-a alăturat ca partener de promovare a concertului „Crai Nou

- Ciprian Porumbescu”, organizat la Wiener Musikverein. Organizat de Opera Națională București, Ambasada României în Republica Austria și Biserica Sfântul Ștefan din Viena, cu susținerea Departamentului pentru România de Pretutindeni, concertul a fost dedicat celebrării a 170 de ani de la nașterea marelui compozitor român Ciprian Porumbescu și comemorării a 140 de ani de la moartea acestuia. Evenimentul constituit o nouă ocazie pentru a descoperi opera compozitorului Ciprian Porumbescu, care poartă amprenta muzicii vieneze. Concertul a fost susținut de soliștii, orchestra și corul Operei Naționale București, avându-i ca invitați speciali pe maestrul Gheorghe Zamfir și solista Maria Coman.

10 august / Premiera spectacolului *Protestanți - expulzare din țara natală*, la Centrul Cultural Griessner Stadl din Stadl an der Mur. Institutul Cultural Român de la Viena a promovat premiera spectacolului *Protestanți - expulzare din țara natală* (titlul original: *Protestanten. Vertreibung aus der Heimath*) scrisă de Thomas Perle, ce a avut loc la Centrul Cultural Griessner Stadl din Stadl an der Mur. Spectacolul a mai fost jucat în cadrul aceluiași centru cultural de alte opt ori, între 11 și 26 august. Prin această piesă de teatru, scrisă special pentru Centrul cultural Griessner Stadl din Stadl an der Mur, autorul Thomas Perle rezzonează cu unul dintre cele mai întunecate capitole ale istoriei Austriei, Obermurtal, punând în scenă o parte din istoria uitată a orașului Stadl-Predlitz. Acum aproape 250 de ani (între anii 1773-1776), sub domnia Împărătesei Maria Terezia a Austriei, au avut loc ultimele relocări forțate ale locuitorilor de religie protestantă din comunitatea Stadl-Predlitz în Transilvania, proces desfășurat cu o asprime de neimaginat. Pentru acest text, Thomas Perle a realizat o documentare vastă, atât cu persoane din Stadl-Predlitz, cât și cu urmașii celor izgoniți din Transilvania. Lucrarea cuprinzătoare intitulată *Pushed out of the homeland* a fostului episcop protestant Dieter Knall a fost, de asemenea, o sursă valoroasă.

6-10 septembrie / Participarea grupului kinema ikon la Arselectronica Festival 2023. ICR Viena a susținut participarea a trei artiști ai grupului kinema ikon la Festivalul Ars Electronica, în perioada 6-10 septembrie,

≡ ICR Viena, 6-10 septembrie 2023

Participarea grupului kinema ikon la Arselectronica Festival 2023

pentru a prezenta cel mai nou proiect al grupului, intitulat *kimæra* - o metainstalație interactivă ce reunește nouă lucrări realizate de doisprezece artiști într-un corp comun a cărui unitate mobilă poate fi itinerată în alte spații, creând o punte de comunicare între modulele expuse la Ars Electronica și publicul aflat la distanță. Instalația *kimæra* a fost expusă în Postcity pe întreaga perioadă a festivalului. Proiectul *kimæra* a dezvoltat în contextul programului „Timișoara - Capitală Europeană a Culturii

2023" o meta-instalație digitală interactivă cu autori multipli, fiecare lucrare/modul fiind funcțional ca parte și ca întreg. Instalația combină mediile vechi cu mediile digitale, spațiul public al orașului cu IoT (Internetul lucrurilor), AR (realitatea augmentată), imprimarea 3D, sunetul și imaginea generate de AI, aplicațiile mobile, NFT etc. coordonate de un computer central, fiecare dintre cei nouă moduli având un input și un output care permit lucrărilor să interacționeze între ele. Programul extins al *kimæra* a conținut activități legate de cercetarea și producția modulelor instalației, dezvoltarea unei aplicații mobile care a generat extensia în mediul digital a componentelor fizice localizate în spațiul Postcity de

la Linz și interacțiunea de la distanță cu acestea, expunerea într-un format hibrid-experimental al avatarurilor *kimærei* în spațiul multimedia al Festivalului Ars Electronica etc. Tot în cadrul Festivalului Ars Electronica, subsumate secțiunii de Campus, au mai fost expuse în cadrul expoziției colective și lucrări ale studenților de la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București, prin Centrul Internațional de Cercetare și Educație în Tehnologii Inovativ Creative – CINETIC și ale studenților Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca.

7-10 septembrie / Participarea Galeriei Ivan și a Galeriei Sandwich la cea de-a noua ediție a *viennacontemporary*, cel mai important târg de artă contemporană din Austria. Galeria Ivan a participat la târg cu lucrările a trei artiști români: Giulia Crețulescu, Gavril Pop și Florina Coulin, iar Galeria Sandwich a prezentat lucrările artistului român Cristian Răduță, respectiv instalația *Every Flower has its own dream*, formată din zece sculpturi din aluminiu turnat. Institutul Cultural Român de la Viena a organizat în data de 8 septembrie un un tur ghidat al târgului de artă *viennacontemporary*, prezentat în limba engleză, cu focus asupra spațiilor expoziționale dedicate Galeriei Sandwich și Galeriei Ivan, pentru reprezentării artistice din diaspora. Turul a fost susținut în prezența directorului artistic Boris Ondreička; au participat reprezentanți ai diplomației române din Viena și reprezentanți ai industriei creative românești din diaspora. Aproximativ 15.000 de vizitatori din întreaga lume au vizitat târgul de artă *viennacontemporary*, organizat în istoricul Kursalon din parcul Stadtpark Viena, pentru a vedea lucrări expuse de 62 de galerii din 20 de țări. Cea de-a noua ediție a *viennacontemporary* s-a bucurat de un remarcabil interes național și internațional.

7-30 septembrie / Expoziția „Lumile femeii”, la Galeria ICR Viena. Proiect organizat în colaborare cu Ambasada Moldovei de la Viena. Au fost expuse tablouri semnate de artiste Galina Vieru și Natalia Yampolskaia, ambele din Republica Moldova. Gândurile, sentimentele, dorințele, aspirațiile, tănguirile pictate pe pânză au vorbit lumii despre natura femeii, despre mister. Cu ocazia vernisajului din data de 7 septembrie, a avut loc un moment muzical susținut de pianistul Marcel

Lazăr (fondator al Moldo Crescendo) și violonista Alexandra Tîrșu, un duet din Republica Moldova, care au interpretat *Sonata Kreutzer* de Ludwig van Beethoven.

17 septembrie / „Die Klänge der Kriegswunden”, la Dommusiksaal am Kapitelplatz din Salzburg. Institutul Cultural Român de la Viena a promovat proiectul „Die Klänge der Kriegswunden”, care a constat într-o proiecție de film documentar despre viața lui George Enescu, urmată de un concert cu lucrări alese din opera compozitorului român. Filmul documentar proiectat, intitulat *Muzica rănilor de război* (în germană: *Die Klänge der Kriegswunden*), a fost realizat cu ocazia Centenarului, narator fiind actorul Marius Manole, iar muzica a fost înregistrată cu sprijinul Muzeului Național „George Enescu” în Salonul de muzică al Palatului Cantacuzino din București, pe vioara Paul Kaul ce a aparținut lui George Enescu, în interpretarea violonistului Sabin Penea. În concertul organizat după proiecția filmului, același violonist a interpretat lucrări atât solo cât și camerale, împreună cu violoncelistul Florian Sattler și pianista Alexandra Amariei.

19 septembrie / Lectură interactivă în limba română la Biblioteca pentru copii din Viena (Kinderbücherei der Weltsprachen Wien). Sorin Ciprian Stan, scriitor și profesor de limbă franceză, a citit povești și basme populare românești împreună cu copiii, proiectul fiind organizat în contextul serbării, o săptămână mai târziu, a Zilei Europene a Limbilor, o manifestare care celebrează diversitatea lingvistică, plurilingvismul și multilingvismul, învățarea limbilor străine pe durata vieții. Prin lectura interactivă, cei mici au fost încurajați să descopere lumea poveștilor românești și să-și dezvolte imaginația. Evenimentul a fost dedicat copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 și 6 ani și a continuat seria de lecturi în limba română organizate de ICR Viena și Kinderbücherei der Weltsprachen.

22 septembrie / Concertul „Tinere Talente”, la sediul ICR Viena. Ideea proiectului a fost de a reuni tinere talente românești și moldovenești din spațiul austriac, sub îndrumarea profesorilor Ruben Doran, Natalia

Gherman și Sanda Chiorean, într-un context artistic la Institutul Cultural Român de la Viena. Inițiativa a aparținut unui pasionat elev de origine română, Manaen Paul, fiind organizată cu sprijinul Ambasadei României în Republica Austria și a Ambasadei Republicii Moldova în Republica Austria. Concertul a reunit copii și părinți din diaspora românească din Viena, prezentând adevărate talente muzicale care repetă sub îndrumarea celor trei profesori. Programul concertului a inclus lucrări pentru pian, vioară și voce, aparținând compozitorilor W.A. Mozart, L.v. Beethoven, C. Czerny, A. Vivaldi, P.I. Ciaikovski, dar și piese din folclorul românesc, precum: *Ciuleandra*, *Foaie verde lămâiță* sau *Stejarul*, fragment care deschide *Rapsodia română* de George Enescu.

30 septembrie / Concertul „Toamna culturală transilvăneană – punct de întâlnire: chitara de la Wels”, la Landesmusikschule – Herminenhof din Wels. ICR Viena a promovat concertul „Toamna culturală transilvăneană – punct de întâlnire: chitara de la Wels”, organizat de Primăria orașului Wels, împreună cu asociația Siebenbürger Nachbarschaft Wels, în cadrul parteneriatului dintre orașul Wels din Austria și orașul Bistrița din România. Anul acesta, în ideea continuării colaborării artistice dintre cele două orașe, a fost propus concertul susținut de Orchestra Austriacă de Chitară de Tineret „Las Guitarras”, alături de studenții secției de chitară clasică de la Liceul de Muzică „Tudor Jarda” din Bistrița. Repertoriul a inclus piese semnate de Gioachino Rossini, Mauro Giuliani, Piotr Illici Ciaikovski, Otto Schwarz, Agustin Mangore, Paul McCartney și John Lennon. Liceul de Muzică „Tudor Jarda” din Bistrița se bucură de un grup de elevi la chitară foarte talentați, sub ghidarea profesorului Valentin Pop, printre care și laureați ai mai multor concursuri naționale și internaționale.

5 octombrie / „Iuliu Maniu – destin de excepție și model pentru eternitate” – conferință și expoziție foto-documentară găzduite de Ambasada României în Republica Austria, partener al proiectului alături de Fundația Corneliu Coposu. Evenimentul a fost organizat cu ocazia împlinirii a 150 de ani de nașterea și 70 de ani de la decesul lui Iuliu Maniu în cumplita închisoare a elitelor de la Sighet. La conferință au participat P.S. Claudiu Lucian Pop, episcop greco-catolic de Cluj-Gherla,

pr. Cristian Borz, custodele Casei Memoriale Iuliu Maniu de la Bădăcin, jud. Sălaj, dr. Andrea Dobeș, cercetător, doctor în istorie, muzeograf principal la Memorialul de la Sighet, dr. Cosmin Budeancă, reprezentant al Fundației Memoria și Ion-Andrei Gherasim, jurist, președintele executiv al Fundației Corneliu Coposu. Conferința a fost însoțită de expoziția foto-documentară „Jubileu 150 Iuliu Maniu – povestea unui destin de excepție”. Expoziția foto-documentară a prezentat viața lui Iuliu Maniu, începând cu informații despre familie, studii, continuând cu rolul său ca lider al românilor din Transilvania și contribuția la Marea Unire de la 1 decembrie 1918; activitatea politică de deputat în Parlamentul de la Budapesta și în Parlamentul de la București, președinte al Consiliului Dirigent după 1918, prim-ministru al României, lider al Partidului Național Român și al Partidului Național Țărănesc, precum și rezistența împotriva ocupației sovietice și a regimului totalitar impus de acesta.

5-22 octombrie / Expoziția „Inside – Outside” la Kerzenmacherei din Salzburg. Institutul Cultural Român de la Viena a promovat expoziția colectivă pe canalele proprii. Organizatori: Asociația 6 Weekends d'art Contemporain de Nancy în colaborare cu Asociația 379 de Nancy și Asociația Superinitiative, cu sprijinul Landului Salzburg, Primăriei Salzburg și al Bärnstein. Inițiată și curatoriată de Siglind Buchmayer și Bianca Hațeganu Kerschner, expoziția a explorat profunzimea relației dintre interior și exterior, temă abordată de un grup de 13 artiști din România, Austria și Franța, fiecare având propria viziune și exprimare artistică. Expoziția a cuprins o gamă variată de medii artistice, inclusiv pictură, video, fotografie, desen și instalații, prezentând opere semnate de artiști talentați precum Bianca Hațeganu Kerschner, Siglind Buchmayer, Veronica Neacșu, Stela Lie, Flavia Pitiș, Iulia Ghiță, Radu Belcin, Dan Mălureanu, Claudine Remy, Myriam Librach, Jean-Charles Tailladier, Rarès-Victor și Adrian Hazi. Fiecare artist a adus o perspectivă unică asupra teme; în plus, expoziția a inclus o notă o notă de interactivitate, cu lucrări precum *Poetik des Raumes* a artistei Bianca Hațeganu Kerschner, care a îmbinat diferite viziuni asupra spațiilor interioare și exterioare într-un postas de bloc din București. De asemenea, Myriam Librach a invitat vizitatorii să devină parte a lucrării sale prin participare activă.

6 octombrie / Concertul omagial „Carmen Sylva – 180”, susținut de soprana Rodica Vică și pianista Adela Liculescu, la Festsaal Hietzinger Amtshaus / Primăria Hietzing din Viena. Eveniment organizat în parteneriat cu Ambasada României în Austria și Societatea Româno-Austriacă din Viena. Cel de-al treilea concert din cadrul turneului internațional „Carmen Sylva – 180” al Asociației pentru Muzică, Artă și Cultură a fost însoțit de o lectură susținută de Silvia Irina Zimmermann. Asociația a organizat concerte în România, Ungaria, Austria, Franța, Germania, Italia, în perioada 30 septembrie – 14 octombrie, aniversând 180 de ani de la nașterea Reginei Elisabeta a României, evocată sub pseudonimul literar Carmen Sylva. Din programul muzical au făcut parte compoziții de George Enescu, Agathe Backer Gröndahl, Clara Faisst, August Bungert, Nicolae Bretan și George Stephănescu. De asemenea, au fost prezentate publicului fragmente din opera literară a Reginei Elisabeta a României (Carmen Sylva), în lectura Silviei Irina Zimmermann, din volumele originale germane și din traduceri în limba română de George Coșbuț, Dimitrie A. Sturdza, Adrian Maniu și Silvia Irina Zimmermann. Cuvintele de deschidere au aparținut E.S. domnului Emil Hurezeanu, ambasador al României în Republica Austria, Andreei Dincă, directoarea ICR Viena, precum și primarului Primăriei Hietzing din Viena.

9 octombrie / Prezentarea proiectului #newTogether, la sediul reprezentanței, în contextul Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023. Proiectul #newTogether se axează pe consolidarea solidarității în cultură și în societate, pe cum s-ar putea reduce consecințele negative ale pandemiei și ale războiului asupra realității. Este vorba despre un proces de dialog și colaborare între personalități culturale din Austria și România, acțiuni concrete care să consolideze solidaritatea culturală dintre cele două țări. Rezultatele întregului proces sunt cuprinse în documentația *Book of Visions for a #newTogether*, care a fost prezentată publicului în premieră la Teatrul Național din Timișoara pe 14 septembrie (iar pe 9 octombrie la sediul ICR Viena). Evenimentul a constat în discuția moderată de cunoscuta jurnalistă Mari Lang (ORF), la care au participat E.S. domnul Emil Hurezeanu, ambasadorul României în Republica Austria, Christoph Thun-Hohenstein, directorul Secției Afaceri Culturale Internaționale din cadrul Ministerului Afacerilor

Externe, curatoarea proiectului și artista Beate Winkler, Thomas Kloiber, fost director al Forumului Cultural Austriac de la București, regizoarea de teatru Carmen Lidia Vidu și galerista Sorina Jecza (ultimele două cu intervenție video) și consulul onorific al Republicii Austria la Timișoara, Georg Bardeau. La discuție au participat și Harald Mandl de la Institutul de Pedagogice și Diversitate al Universității Burgenland și dr. Sorin Gadeanu de la Institutul de Germanistică al Universității Viena, care împreună au pus bazele unei colaborări în vederea pregătirii profesorilor de limbă germană de la Licelul „Nikolaus Lenau” din Timișoara. Pe parcursul discuției a fost proiectat un material video al expoziției artistei Beate Winkler, *Transformings*, prezentat la Galeria Jecza de la Timișoara. În același timp a fost prezentată instalația *Cutia viitorului*, unde sunt colectate viziuni desenate, scrise ale vizitatorilor expoziției de la Timișoara. Astfel, Beate Winkler a dezvoltat o interacțiune între vizitatorii expoziției și participanții la atelierele legate de proiect, evenimentele având un caracter participativ. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Secția Afaceri Culturale Internaționale din cadrul Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Austria. #newTogether se adresează reprezentanților unei game largi de profesii: arte vizuale, arte spectacolului, literatură, arte digitale, noi tehnologii. Scopul proiectului este de a facilita crearea și implementarea proiectelor bilaterale ale anului 2023 – Timișoara Capitală Europeană a Culturii, proiecte care sunt destinate dezvoltării. Prin consolidarea relațiilor culturale dintre Austria și România – două țări cu o importantă moștenire istorică comună – proiectul #newTogether dovedește faptul că arta și cultura au potențialul de a consolida procesele de schimbare și solidaritatea.

19 octombrie / Concert susținut de artiștii Zeyla Tomlyn aka Petra Acker și Elly Wright (vocal), Erwin Schmidt (pian) Michael Acker (bas) și Joris Dudli (tobe), în cadrul Festivalului Jazz auf der Wieden, la sediul reprezentanței. Festivalul Jazz auf der Wieden, organizat de Primăria sectorului 4 din Viena, a revenit în 2023, după o pauză de trei ani, cu un concert la Institutul Cultural Român de la Viena. La invitația organizatorilor, misiunile diplomatice cu sediul în sectorul 4 din Viena dezvoltă colaborări muzicale cu soliști de naționalități străine și formații muzicale din Austria.

🔗 ICR Viena, 19-31 octombrie 2023

Participarea românească Festivalul Internațional de Film VIENNALE

19-31 octombrie / Participarea românească Festivalul Internațional de Film VIENNALE, desfășurat în perioada 19-31 octombrie la Viena. Aflat la cea de a 61-a ediție, festivalul a cuprins proiecții de filme de lungmetraj, documentare, filme de scurtmetraj, precum și filme experimentale. În cadrul festivalului au fost selectate să participe următoarele producții românești: *Nu aștepta prea mult de la sfârșitul lumii*, r.: Radu Jude, proiectat pe 28 și 29 octombrie, și *Animal*, r.: Sofia Exarchou, cu un scenariu de Dragos Apetri, coproducție Grecia/Austria/România/Cipru/Bulgaria, proiectat pe 29 și 30 octombrie. Regizorul Radu Jude a fost prezent la festival și a susținut o sesiune de Q&A cu publicul. VIENNALE reprezintă cel mai important festival de film din Austria, vizitat anual de aproximativ 100 000 de spectatori. Festivalul prezintă aproximativ 300 de filme de lungmetraj, documentare, filme de scurtmetraj, precum și filme experimentale. Fiecare ediție cuprinde o retrospectivă istorică asupra cinematografiei, realizată în colaborare cu Muzeul de Film din Austria, programe speciale, interviuri, discuții cu publicul și tributuri dedicate personalităților și instituțiilor din lumea filmului.

21 octombrie / Recital de pian susținut de Paul Coriolan Cartianu la sediul ICR Viena. Din repertoriu au făcut parte lucrările *Sonata pentru pian* în B-Dur, D960 de Franz Schubert și *Humoreske* Op. 20 în B-Dur de Robert Schumann, precum și două compoziții proprii: *Dans* și *Nocturnă*. Cuvântul de deschidere a aparținut directoarei Andreea Dincă. Paul Coriolan Cartianu este un pianist de origine română, cu studii de specialitate în străinătate (cu profesorul John Perry la Thornton School of Music din cadrul University of Southern California, cu profesorii Karl-Heinz Kämmerling și Andreas Weber la Universitatea Mozarteum). Este fondatorul și directorul artistic al Festivalului de pian Beflügelt Klavierfestival care are loc în fiecare vară în Ried, Innkreis, Austria.

24 octombrie - 12 noiembrie / Expoziția „2023, TIMIȘOARA” a fotografului Adrian Picișan”, la Galeria ICR Viena. În cadrul vernisajului a avut loc și un recital de pian susținut de artistul timișorean Sebastian Spanache. Repertoriul recitalului a inclus exclusiv piesele noului album al pianistului, intitulat *Upamercado*. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Asociația Timișoara 2023 și Ministerul Culturii, în contextul Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023. Adrian Picișan este licențiat în antropologie și unul dintre fotografiile profesioniști consacrați, profesie pe care o practică de 26 de ani. A lucrat ca fotoreporter pentru ziare și agenții importante din România și a avut colaborări cu toate marile agenții de presă internaționale. În paralel, acordă o atenție deosebită fotografiei de artă.

19-26 noiembrie / Expoziția „Eu și natura”, cu lucrări semnate de Giulia Vicolo (pseudonimul artistic al Iuliei Buliga), în spațiile Galeriei ICR Viena. Expoziția a oferit vizitatorilor ocazia de a explora relația complexă existentă între artist și natură. La vernisaj, artista Giulia Vicolo a explicat conceptele din spatele expoziției, împărtășind parcursul artistic, influențele și pasiunile care i-au influențat și alimentat creația; lucrările au captat atenția privitorilor cu o varietate de stiluri, de la picturi detaliate până la abstracțiuni. În cadrul vernisajului a avut loc și un moment muzical susținut de pianistul Andreas Teufel și violoncelistul Peter Hudler. Repertoriul a inclus piesele *Sonata* op. 19 III de Rahmaninov, *Andante*, *Après une rêve* de Fauré și *Sonata* No. 2 de George Enescu.

🚩 ICR Viena, 13-16 noiembrie 2023

Standul ICR la Târgul internațional de carte BuchWien

23-24 noiembrie / Conferința „Centre și periferii culturale”/ „Kulturelle Zentren und Peripherien”, la sediul ICR Viena și la Institutul de Romanistică al Universității din Viena. Eveniment organizat în parteneriat cu Institutul de Romanistică al Universității din Viena, cu sprijinul mai multor instituții, precum Institutul de Finougristică, Universitatea din Viena, Ambasada României în Republica Austria, Institutul Limbii Române, București și Universitatea de Vest din Timișoara. Tema conferinței a reprezentat-o problematizarea

raportului centru-periferie în ceea ce privește localizarea culturii, propunând un dialog necesar la nivel academic despre concepte precum: centru, periferie, identitate culturală, integrare. În prima zi a conferinței, organizată la sediul institutului, au luat cuvântul în deschidere E.S. domnul Emil Hurezeanu, ambasadorul României în Republica Austria, Andreea Dincă, directoarea Institutului Cultural Român de la Viena, Daiana Cuibus, directoarea Institutului Limbii Române (ILR) din București, și Petrea Lindenbauer, director de programe la Institutul de Romanistică al Universității din Viena. În spiritul bune colaborări interinstituționale, directoarea ILR, Daiana Cuibus i-a înmănat cu această ocazie directoarei de programe al Institutului

de Romanistică, Petrea Lindenbauer, o diplomă de excelență. Au urmat apoi conferințele în plen: prof. univ. dr. Adriana Babeți, din partea Universității de Vest din Timișoara, a prezentat *Dicționarul romanului central-european din secolul XX*, Polirom, 2022 (Coord. Adriana Babeți; Ed. Oana Fotache) și a făcut o incursiune în conceptul de Europa Centrală din punct de vedere literar, menționând efortul considerabil al acestui excepțional instrument de lucru ce cuprinde referințe la 256 de romane. A urmat conferința prof. univ. dr. Corin Braga, de la Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, coordonator al *Enciclopediei imaginariilor din România*, vol. I-IV, Polirom, 2020, cu o scurtă și incitantă introducere a conceptului de imaginar. Moderator a fost dr. Florin Oprescu, lector de limba română la Institutul de Romanistică. Un intermezzo muzical la pian a fost susținut de Dragoș Mihăilescu, student la Facultatea de Muzică a Universității de Vest din Timișoara. A doua parte a conferinței s-a desfășurat în data de 24 noiembrie la Institutul de Romanistică, cuprinzând lucrări specializate. Moderatori au fost dr. Petrea Lindenbauer și dr. Florin Oprescu din partea Institutului de Romanistică. La conferință au participat zece universitari din diverse țări (România, Austria, Ungaria, Franța): prof. univ. dr. Adriana Babeți (Timișoara), prof. univ. dr. Corin Braga (Cluj-Napoca), prof. univ. dr. Michael Metzeltin (Viena), conf. univ. dr. Daiana Cuibus (Cluj-Napoca/ București), prof. univ. dr. Raluca Bercea (Timișoara), Prof. univ. dr. Levente Nagy (Budapesta), conf. dr. Imre József Balasz, (Cluj-Napoca), dr. Petrea Lindenbauer (Viena), prof. univ. dr. Alexandru Mardale (Paris), conf. univ. dr. Ferenc Vincze (Viena), dr. Florin Oprescu (Viena, Timișoara). Prezentările au fost făcute în limba română și s-au axat pe raportul dintre centre și periferii, pe analiza modurilor prin care periferiile proiectează o anumită imagine a centrelor. De asemenea, au fost luate în discuție și aspecte culturale particulare, opere literare, ziare istorice, mituri fundamentale. La finalul zilei de studiu a fost proiectat filmul *Timișoara. Harta secretă*, realizat de către Universitatea de Vest din Timișoara și Casa de Cultură Timiș. Filmul documentează relația dintre un centru (Viena) și o periferie după modelul vienez (Timișoara).

26 noiembrie / „Donauwalzer” – concert susținut de Orchestra Operei Naționale București, cu ocazia Zilei Naționale, la sala de concerte

Das MuTh din Viena. Eveniment organizat în parteneriat cu Ministerul Culturii, Opera Națională București și Ambasada României în Austria. Orchestra a fost dirijată de Daniel Jinga, iar solistă a fost soprana Oana Șerban. Programul a cuprins valsuri celebre din repertoriul austriac, românesc și universal, compuse de Johann Strauss (fiul), Johann Strauss (tatăl), Eugen Doga, George Grigoriu, Ciprian Porumbescu. La bis a fost interpretată *Rapsodia Română* a lui George Enescu. În discursul din deschidere, E.S. domnul Emil Hurezeanu, ambasadorul României în Austria, a vorbit despre rolul coagulant, unificator al Dunării, care a însoțit și ghidat relațiile trainice dintre România și Austria.

27 noiembrie / Concert „Remember Enescu”, susținut de violonistul Alexandru Tomescu și pianista Sînziana Mircea, cu ocazia Zilei Naționale a României, la sediul reprezentanței. Programul concertului a cuprins: Jules Massenet – *Meditation dall’Opera Thais / Meditație din opera Thais*; Fritz Kreisler – *Liebesleid, Liebesfreud*; George Enescu – *Baladă și Impromptu concertant*; Niccolò Paganini – *Centone di sonate*, Op. 64, MS 112: *Sonata No. 1 in A Minor per violino e chitarra* (trascrizione per violino e pianoforte); Călin Humă – *Concerto per violino e pianoforte / Concert pentru vioară și pianoforte*. Concertele „Remember Enescu” au reprezentat partea a doua a Concursului Internațional „Remember Enescu”, desfășurat la Timișoara între 25-30 septembrie 2023, care încurajează educația prin muzică, promovând, în același timp, creația marelui compozitor George Enescu în context european. Totodată, scopul acestui demers a fost de a contribui activ la crearea unei percepții pozitive universale asupra culturii și patrimoniului românesc, a valorilor, mai ales în contextul programului Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023. Parteneri de proiect au fost: Universitatea de Vest din Timișoara, prin Facultatea de Muzică și Teatru, Asociația Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii și Fundația Culturală „Remember Enescu”.

30 noiembrie – 10 decembrie / Filmul *Metronom*, r.: Alexandru Belc (România/Franța, 2022), la Festivalul internațional de film „This human world”, primul festival internațional de film din Viena ce abordează tematica drepturilor omului. Festivalul vienez urmărește să atragă atenția

≡ **ICR Viena, 30 noiembrie 2023 - 30 ianuarie 2024**
Expoziția „Metamorfoze” de Adrian Uncruț

asupra problemelor globale actuale și să genereze dezbateri în rândul publicului referitoare la drepturile și libertățile fundamentale ale omului. De asemenea, le oferă producătorilor independenți o platformă pentru a-și prezenta filmele de critică socială unei audiențe cât mai numeroase.

30 noiembrie 2023 - 30 ianuarie 2024 / Expoziția „Metamorfoze”, cu lucrări de Adrian Uncruț, la sediul reprezentanței. În cadrul vernisajului, curatoarea expoziției, Anamaria Altmann, a susținut o prelegere despre opera artistului și despre conceptul curatorial, artistul plastic Adrian Uncruț prezentând publicului viziunea sa artistică. La vernisaj a participat și cunoscutul artist vizual român Romelo Pervolovici de la Fundația Culturală Meta, care a curatariat expoziția împreună

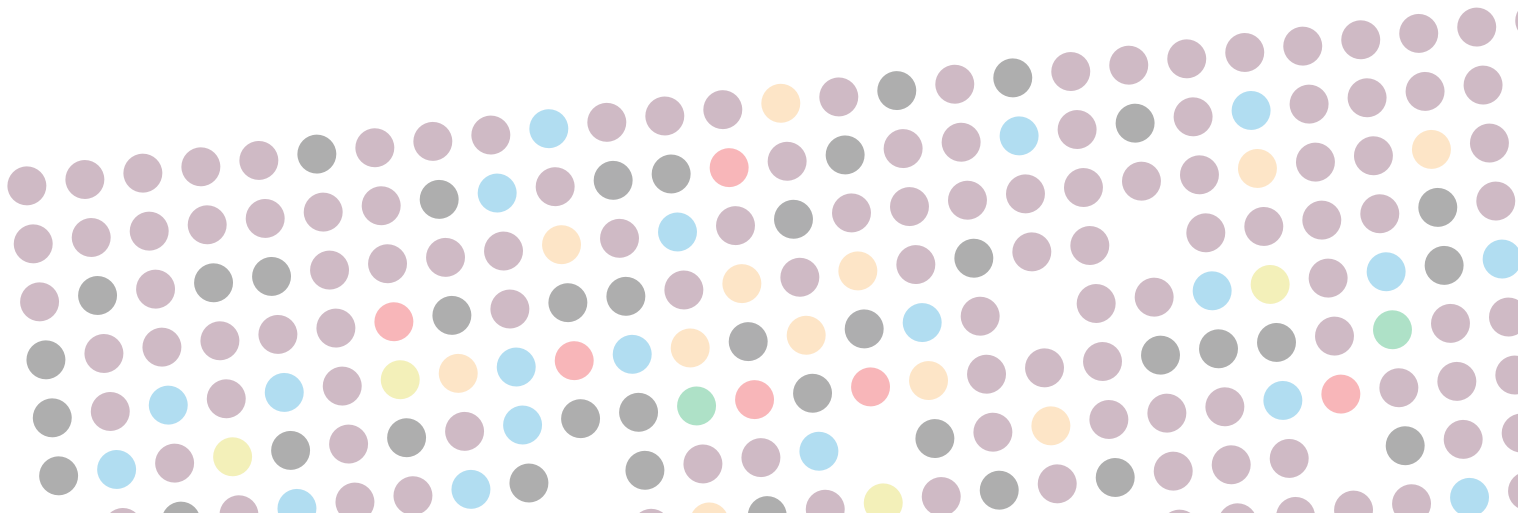
cu Anamaria Altmann. Lucrările lui Adrian Uncruț din expoziția „Metamorfoze” expun viziunea personală a artistului față de realitatea cotidiană, abordând teme care pun la îndoială „normalul” societății și în același timp „se joacă” cu sensul normelor culturale.

9 decembrie / „Musikalische Begegnungen” – concert susținut, în preajma Crăciunului, de grupul coral polifonic Arpeggio, la Biserica St. Elisabeth Zur Frohen Botschaft (Biserica Sf. Elisabeta a Bunei Vestiri) din Viena. Parteneri: Asociația Culturală ARPRO, Departamentul pentru Români de Pretutindeni și Societatea Austro-Română din Viena. Grupul polifonic Arpeggio este format din Simona Moldoveanu, Bianca Mihaela Vasile, Mihaela Cosma, Andreea Nica, Ioana Nica și Iustina Nica. Corul a fost acompaniat de muzicienii Sabin Iordache, la oboi, și Gian Luigi Zampieri, la orgă. Repertoriul divers a inclus o suită de colinde: *Suită corală de colinde*, Achim Stoia; *Lerui Doamne, Ier*, Remus Georgescu;

Steaua sus răsare, Timotei Popovici (arr) – solistă Ioana Nica; *Trei crai de la răsărit*, Anton Pann – solistă Bianca M. Vasile; *Velerim și Veler Doamne*, Vasile Popovici; *Praznic luminos*, Timotei Popovici; *Domnuț și domn din cer*, Gheorghe Cucu; *Arioso Fa M*, Concertul BWV1059 de Johann Sebastian Bach; *Adagio Do m*, Concertul SD935, Alessandro Marcello; *Ave Maria*, Astor Piazzolla; *Aria*, suita *Antique*, John Rutter; *Presto, Concerto* op. IV nr. 6, Georg Friedrich Haendel; *Adeste fideles*, John F. Wade; *Jesus bleibet meine Freude*, Cantata BWV 147, J.S. Bach; *Silent Night*, Franz Gruber, arr. Gian Luigi Zampieri; *Joy to the World*, G. F. Händel, arr. Gian Luigi Zampieri.

9 decembrie / Concertul de Crăciun „Die Hymnen des neugeborenen Königs”, susținut de tineri muzicieni din comunitatea românească din Viena, la Biserica lezuită din districtul 1. Eveniment organizat împreună cu Ambasada României în Republica Austria. Concertul a fost susținut sub îndrumarea profesorilor de muzică Cadmiel Botac și Ruben Doran. Interpreți: Manaen Paul, Elvin Mereuta Elias Moldovan, Mario Maruntelu, Anna Safta, Liam Paraschiv, Ruth Barna, Leonie Molnar, Davis Andrei, Estera Hojbota, Alisia Popa, Briana Molnar, Kevin Andrei, Elias Andrei, Naomi Mereuta, Matthias Mereuta și Justin Andrei. Au fost interpre-

tate atât colinde românești și internaționale, cât și piese clasice de P.I. Ceaikovski, G. F. Händel, E. Grieg, J. S. Bach și F. Liszt. Repertoriu: Mario Maruntelu, *Carol of the bells* (colind ucrainean); Elias Moldovan (pian), *Praznic luminos și Nouă azi ne-a răsărit* (colinde românești), la acordeon, variațiuni pe melodia unui imn creștin; Liam Paraschiv, *Deck the Halls* (colind englez); Anya Safta, *Sus boieri* (colind românesc) și *Feliz Navidad* (colind spaniol); Manaen Paul (pian): *Nutcknacker March*, P.I. Ceaikovski; Cvartet de coarde: Ruth Barna (vioară), Leonie Molnar (vioară), Briana Molnar (violoncel), Estera Hojbota (vioară), Alisia Popa (vioară): *O Freude über Freude, Zu Bethlehem geboren, Still, still, Es wird scho glei dumpa* (colinde din spațiul german); Cvartet: Matthias Mereuta (flaut), Naomi Mereuta (harpă), Elvin Mereuta (pian): *Joy to the world*, G. F. Händel și *Schwanensee* de P. I. Ceaikovski; Cvartet: Davis Andrei (vioară), Kevin Andrei (violoncel), Elias Andrei (harpă), Justin Andrei (oboai): *Messiah, Hallelujah* de G. F. Händel, *Hossana* de R. Gardner și *In der Halle des Bergkönigs* de E. Grieg; Cvartet: Ruth Barna (vioară), Leonie Molnar (vioară), Briana Molnar (violoncel), Estera Hojbota (vioară), Alisia Popa (vioară), Manaen Paul (pian): *O holly Night, Angels we have heared on high*; Gadmiel Botac, *Jesus bleibet meine Freude* de J. S. Bach și *Transcendental Edude* no. 12 *Chasse-Neige* de F. Liszt.

COMUNITĂȚI ISTORICE

27 mai 2023

Ziua Românilor de Pretutindeni la Balcic:
concert susținut de Camerata Regală
și Corul Regal

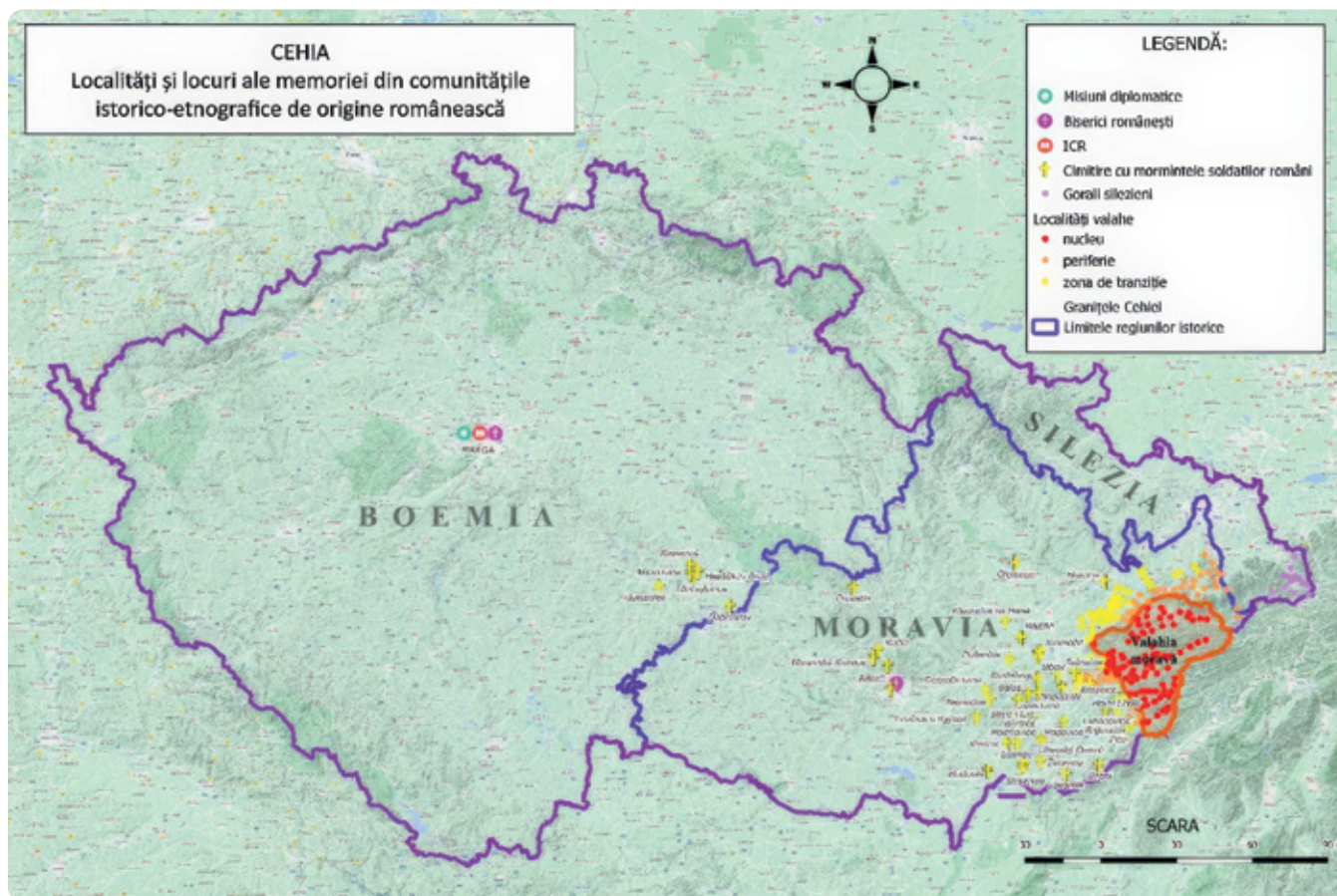
1 martie - 1 noiembrie / Localități și locuri ale memoriei din comunitățile istorico-etnografice de origine românească din Polonia, Cehia și Slovacia. Compartimentul Comunități Istorice din cadrul Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice a organizat, în perioada 1 martie - 1 noiembrie 2023, proiectul „Localități și locuri ale memoriei din comunitățile istorico-etnografice de origine românească din Polonia, Cehia și Slovacia”, ce a presupus realizarea unor hărți online ale arealelor, localităților și locurilor de memorie ale populației de origine română din spațiul Cehiei, Slovaciei și Poloniei. Hărțile au fost realizate de dr. Dorin Lozovanu, cercetător științific coordonator la Institutul de Ecologie și Geografie din Chișinău și la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău, președinte al Asociației de Geografie și Etnologie din Moldova, expert național în cartografie la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării din Republica Moldova, cercetător asociat la Institutul de Geografie Regională din Leipzig, Germania, academician al Academiei Naționale de Științe și Arte a Ciuvașiei, membru de onoare al Societății de Limbă Română din Voivodina, Serbia, membru al Asociației de Studii Regionale din regiunea Odesa, Ucraina, specialist în geografia populației, etnogeografie, etnodemografie, toponomastică, etnografie, antropologie, cartografie, și Călin Pantea, cartograf, consilier la Asociația de Geografie și Etnologie și profesor de geografie la Colegiul

Tehnic Transilvania, Oradea, România. Grupurile etnografice din prezent care au o componentă românească la origine sunt: valahii Moraviei (valašsko), valahii / goralii din Silezia, goralii (górale). Prin cartografierea detaliată a tuturor acestor grupuri etnografice, prin identificarea exactă a arealelor și localităților, a situației din trecut și prezent, a fost adusă o contribuție substanțială la cunoașterea și promovarea populației de sorginte românească din estul Cehiei, sudul Poloniei și nordul Slovaciei. Mai multe detalii despre hărțile digitale online, ce prezintă toate localitățile, toponimia și arealele reprezentative ale fiecărei categorii etnografice, inclusiv link-urile pentru accesare, se găsesc pe site-ul www.icr.ro.

2-4 martie / Mărțișor oferit românilor din Cipru: concert Emeric Imre Trio și ateliere pentru copii. Emeric Imre Trio a concertat la Teatrul Municipal Strovolos din Nicosia, în cadrul unui eveniment organizat de Institutul Cultural Român, prin Compartimentul Comunități Istorice, intitulat „Mărțișorul”, dedicat atât comunității românești din Cipru, cât și membrilor corpului diplomatic internațional. Alături de Emeric Imre (chitară, voce), pe scenă s-au aflat muzicienii Jimi El Laco (vioară/bouzouki/chitară) și Marius Roje (clape). Proiectul „Mărțișorul” a fost organizat de Institutul Cultural Român în parteneriat cu Ambasada României din Republica Cipru și Alianța Românilor din Cipru și a inclus și ateliere susținute de Cristina Bucurenci. Artista a debutat în arta colajului în 2015 și a avut expoziții colective și individuale la Tel Aviv, la București (în cadrul Romanian Design Week), la Timișoara, Cluj și Iași. Colajele Cristianeii Bucurenci sunt o călătorie într-o dimensiune retro-futuristă, fiind realizate prin tehnica mixtă de colaje analog și digitale. La Nicosia, Cristiana Bucurenci a susținut un atelier de mărțișoare în cadrul recepției oferite de Ambasada României din Republica Cipru, în data de 2 martie, și un alt atelier, dedicat copiilor cu vârste între 7-15 ani din cadrul Școlii Românești din Republica Cipru, pe data de 4 martie. Artista a creat un prototip special de mărțișor dedicat cămășii cu alțiță, imbinând arta colajului cu cea a *quillingului*, folosind și tehnici precum *pouring* și *modelling*. Proiectul a fost dedicat, în principal, comunității românești din Republica Cipru, unde locuiește o comunitate numeroasă de români, 43.000 de persoane fiind înregistrate oficial de către autoritățile cipriote, diaspora românească din Cipru fiind a doua mare comunitate, după cea britanică.

10 mai / „Ziua Românității Balcanice la Korcea: muzică aromânească și Ciprian Porumbescu”, în Sala mare a Teatrului din Korcea, Republica Albania. Dedicat compozitorului român Ciprian Porumbescu (1853-1883), omagiat în 2023, și muzicii aromâne, evenimentul a inclus un concert, în cadrul căruia soprana Ornella Lici, pianistul Piro Gaqi și violonista Irina Nanushi au interpretat compoziții de Ciprian Porumbescu (*Balada*), George Enescu (*Sonata Torso*) și Ion Dumitrescu (șase dintre *Cântecelul aromânești*). De asemenea, tot pe scena teatrului, specialiști în dialectele românești sud-dunărene, în istoria și cultura românilor sud-dunăreni, au susținut prelegeri: dr. Manuela Nevaci și Carmen Irina Floarea, cercetători științifici la Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti” al Academiei Române, au vorbit despre „10 mai – Ziua Românității Balcanice din perspectiva unității românilor din sudul și din nordul Dunării”, respectiv „10 mai în conștiința românității balcanice”; dr. Emil Țircomnicu, cercetător științific la Institutul de Etnografie și Folclor „C. Brăiloiu” a susținut prezentarea „Moscopole – patrimoniu cultural al romanității balcanice”, însoțită de proiecția expoziției online cu același titlu, iar conf. univ. dr. Cătălin D. Constantin, prodecan al Facultății de Litere, Universitatea din București, a prezentat aspecte despre activitatea fraților Manakia în cadrul conferinței „În Balcani. Dincolo de ieri”. În cadrul evenimentului a fost proiectată expoziția online „Moscopole – patrimoniu cultural al românității balcanice”, realizată în 2020 de dr. Emil Țircomnicu și dr. Cătălin Alexa, expoziție ce a cuprins fotografii realizate la Moscopole în timpul unei cercetări efectuate de cei doi cercetători, și care a ilustrat unele dintre cele mai importante monumente istorice ale vechiului oraș al aromânilor, Moscopole. În sala mare a Teatrului din Korcea au fost prezenți aproximativ 120 de spectatori, printre care aromâni din localitate și împrejurimi, alți localnici din acest oraș și oficialități. Ziua Românității Balcanice este sărbătorită în fiecare an pe data de 10 mai. Proiectul a fost organizat de Institutul Cultural Român în parteneriat cu Ambasada României în Republica Albania, Centrul de informare al României din Korcea, Liga Aromânilor din Albania și Societatea de Cultură Macedo-Română.

12 mai / „Legături culturale România – Republica Macedonia de Nord: muzică aromânească și Frații Manakia”, în Sala de evenimente a „Casei Ofițerilor” din Bitola, Republica Macedonia de Nord. Dedicat

Fraților Manakia, pionieri aromâni ai fotografiei și ai producătorilor de film din Balcani, cât și muzicii aromâne, evenimentul a inclus un concert, în cadrul căruia soprana Ornella Lici, pianistul Piro Gaqi și violonista Irina Nanushi au interpretat compoziții de Ciprian Porumbescu („Balada”), George Enescu (Sonata „Torso”) și Ion Dumitrescu (șase dintre „Cântecele aromânești”). De asemenea, tot în Sala de evenimente a „Casei Ofițerilor”, specialiști în lingvistică, în istoria și cultura Balcanilor au susținut prelegeri, având temele: „Frații Manakia: Nomazii Balcanilor. Un veac mai târziu” – conf. univ. dr. Cătălin D. Constantin, prodecan al Facultății de Litere, Universitatea din București, care va prezenta aspecte despre activitatea fraților Manakia; „Documente de arhivă despre Ioan D. (Ianaki) Manakia” – dr. Emil Țircomnicu, cercetător științific, Institutul de Etnografie și Folclor

„C. Brăiloiu”, care a inclus prezentarea unor documente de arhivă descoperite recent în arhiva Societății de Cultură Macedo-Române referitoare la Frații Manakia; „Patrimoniul lingvistic al aromânei” – dr. Manuela Nevaci și „Patrimoniul cultural al aromânei” – Carmen Irina Floarea, cercetători științifici la Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti” al Academiei Române. Evenimentul a fost organizat de Institutul Cultural Român, în parteneriat cu Ambasada României în Republica Macedonia de Nord, Centrul de Informare al României din Skopje, Centrul Cultural-Informativ Bitola, Asociația Culturală a Vlahilor, Liga Aromânilor, Asociația „Frații Manakia” din Bitola și Societatea de Cultură Macedo-Română. În sala de evenimente a „Casei Ofițerilor” din Bitola au fost prezenți aproximativ 70 de spectatori, printre care aromâni din localitate și împrejurimi, alți localnici din acest oraș și

oficialități, dar și cadre didactice însoțite de studenți care urmează cursurile de limba română la Facultatea de Filologie din Skopje.

27 mai / „Ziua Românilor de Pretutindeni la Balcic” – concert susținut de Camerata Regală și Corul Regal și proiecție de film documentar, în Sala de Piatră a Castelului din Balcic, Bulgaria, cu ocazia Zilei Românilor de Pretutindeni, sărbătorită în fiecare an în ultima duminică din luna mai. Evenimentul realizat în parteneriat cu Ambasada României în Republica Bulgaria, în memoria Reginei Maria, a cuprins atât recitalul muzical intitulat „Concert Regal la Balcic”, cât și proiecția filmului documentar *Maria – inima României*, r.: Trevor Poots. În prima parte a evenimentului, Camerata Regală și Corul Regal, dirijor Răzvan Apetrei, au interpretat compoziții de: W. A. Mozart, Antonio Vivaldi, Béla Bartók, Eduard Hübsch, Petar Lyondev, Thomas Morley, Tudor Flondor, Simeon Niculescu și Gheorghe Danga. De asemenea, Corul „Chernomorski Zvutsi” din Balcic a interpretat lucrări din repertoriul tradițional al Bulgariei. În a doua parte a evenimentului, a fost proiectat filmul documentar *Maria – inima României*, r.: Trevor Poots (Chainsaw Film Productions, 2018). Producătorul executiv John Florescu a vorbit despre realizarea filmului documentar. În Sala de Piatră a Castelului de la Balcic au fost prezenți E.S. doamna Brândușa Ioana Predescu, ambasador extraordinar și pleni-potențiar al României în Republica Bulgaria și Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român, alături de peste o sută de spectatori.

20 iunie – 31 august / Concursul de eseuri, povești și compuneri cu tema „Eu și România”. 58 de copii din 16 țări au participat la concursul de eseuri, povești și compuneri cu tema „Eu și România”, organizat de Compartimentul Comunități Istorice din cadrul Direcției Generale Reprezentanțe în Străinătate și Comunități Istorice a Institutului Cultural Român în perioada cuprinsă între Ziua Românilor de Pretutindeni și Ziua Limbii Române. Cele mai multe lucrări au venit de la copii din Ucraina (12), Italia (9) și Cipru (8), dar au fost participanți și din Germania, Franța, Statele Unite ale Americii, Grecia, Spania, Portugalia, Marea Britanie, Serbia, Belgia, Cehia, Suedia, Ungaria și Mexic. Lucrările, grupate pe trei categorii de vârstă (8-10 ani, 11-14 ani și 15-18 ani), au fost evaluate de un juriu independent, care a decis

câștigătorii celor nouă premii (câte trei premii pentru fiecare categorie de vârstă, după cum urmează: trei premii I în valoare de 500 euro fiecare, trei premii II în valoare de 400 euro fiecare și trei premii III în valoare de 300 euro fiecare). Lucrările au fost evaluate de o comisie de jurizare, formată din Claudia Șerbănuță, manager cultural, community developer, Moni Stănilă (Monica-Laura Vakulovski), scriitor și jurnalist (Republica Moldova) și Nona Rapotan, jurnalist cultural, coordonatoare Bookhub. În alegerea eseurilor câștigătoare, cei trei membri ai comisiei de jurizare au ținut cont de următoarele criterii: condițiile impuse de organizatorul concursului (eseu, limită de spațiu, condiții de tehnoredactare, limita de vârstă etc.), relevanța temei (concuratul/concurența a evidențiat legăturile sale cu România, a pus în evidență elemente de cultură și de civilizație românească), elemente de limbă (textul a fost scris cu cât mai puține greșeli de exprimare). Concursul „Eu și România”, ale cărui rezultate au fost anunțate de Ziua Limbii Române, a fost lansat de Institutul Cultural Român cu prilejul Zilei Românilor de Pretutindeni și al Zilei Internaționale a Copilului, fiind dedicat copiilor și tinerilor din comunitățile românești de peste hotare – comunități istorice și țări unde limba română nu este limbă de stat – cu vârste între 8 și 18 ani, invitați să exerseze limba română prin eseuri, povești, compuneri având ca temă relația lor cu România. Ziua Limbii Române este sărbătorită anual pe 31 august, în țară și în străinătate (în baza Legii 53/2013), dar și în Republica Moldova (din 1990) și în comunitățile de români din afara granițelor (din 2012, la inițiativa unor asociații de români din Serbia, Bulgaria, Ungaria și Ucraina). Institutul Cultural Român are un rol esențial în promovarea limbii române, nu doar ca limbă străină, ci și în rândul copiilor din comunitățile de români din afara granițelor. Câștigători – la categoria 8-10 ani: Sabrina Mincu din Germania (premiul I), Mattias Danilescu din Ucraina (premiul II), Andrei Fotin din Cipru (premiul III). La categoria 11-14 ani: Gleb Teleuța din Ucraina (premiul I), Alessia Gabriela Patrincei din Italia (premiu II), Edouard Eric Gabriel Dragu din Franța (premiul III). La categoria 15-18 ani: Matei Eduard Olaru din Portugalia (premiul I), George Benga din Germania (premiul II), Ana Marie Martin din Statele Unite ale Americii (premiul III).

DIRECȚIA RELAȚII INTERNAȚIONALE

1 decembrie 2023

Lansarea ediției spaniole a volumului

Nadia și Securitatea

de Stejărel Olaru în Mexic

Direcția Relații Internaționale desfășoară programe de diplomatie culturală în parteneriat cu misiunile diplomatice ale României în străinătate și coordonează proiectele derulate în clusterul EUNIC din întreaga lume. Obiectivul principal al direcției constă în integrarea și promovarea strategică și creativă a valorilor culturale românești la nivel european și internațional, prin proiecte și programe inițiate și implementate (și) în state în care, în prezent, nu există reprezentanțe ale Institutului Cultural Român. Printre proiectele și programele desfășurate anual se numără participările la marile târguri de artă contemporană, expoziții, concerte și recitaluri, lansări de carte și dezbateri literare, proiecții de film și turnee de teatru, susținerea participării artiștilor și creatorilor români la festivaluri, congrese, workshopuri, precum și la evenimente academice. Proiectelor realizate de Departamentul EUNIC și Biroul Cooperări Externe, structuri aflate în componența Direcției Relații Internaționale, li s-au adăugat cele derulate prin Programul CANTEMIR, program de finanțare nerambursabilă pentru proiecte culturale destinate mediului internațional, desfășurat de ICR în perioada 2006-2012 și relansat, în anul 2023, cu unele modificări.

⌄ Bruxelles, 8 decembrie 2023

Președintele ICR, Liviu Jicman, a fost votat vicepreședinte al rețelei EUNIC Global.

Andrew Manning, Carmen Noguero Galilea, Liviu Jicman, Camilla Mordhorst, Johannes Ebert, Kirsten van den Hul © Pauline Caplet

DEPARTAMENTUL EUNIC

EUNIC – European Union National Institutes for Culture este rețeaua europeană a institutelor culturale naționale, înființată în 2006, care include în prezent 39 de organizații culturale din 27 de țări, și 140 de clustere. ICR a intrat în această rețea în 2007, iar din primăvara anului 2008 este membru al clusterului EUNIC România, alături de celelalte institute culturale străine la București. De asemenea, prin reprezentanțele din străinătate, Institutul Cultural Român face parte din alte 22 de clustere: ICR „Titu Maiorescu” din Berlin este membru al clusterului EUNIC Berlin;

ICR Beijing este membru al clusterului EUNIC Beijing; ICR Bruxelles este membru al clusterelor EUNIC Bruxelles și EUNIC Netherlands; ICR Budapesta este membru al clusterului EUNIC Ungaria; ICR „Mihai Eminescu” de la Chișinău este membru al clusterului EUNIC Moldova; ICR „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul este membru al clusterului EUNIC Turcia; ICR Lisabona este membru al clusterului EUNIC Portugalia; ICR Londra este membru al clusterului EUNIC Londra; ICR Madrid este membru al clusterului EUNIC Madrid; ICR New York este membru al clusterelor EUNIC New York și EUNIC Washington DC; ICR Paris este membru al clusterului EUNIC Paris și al FICEP Paris – Forum des Instituts

Culturels Étrangers à Paris; ICR Praga este membru al clusterelor EUNIC Praga și EUNIC Slovacia; Accademia di Romania din Roma este membru al clusterului EUNIC Roma; ICR Stockholm este membru al clusterului EUNIC Stockholm; ICR Tel Aviv este membru al clusterului EUNIC Israel; ICR Varșovia este membru al clusterului EUNIC Varșovia; IRCCU Veneția este membru al clusterului EUNIC Milano; ICR Viena este membru al clusterului EUNIC Austria. În plus, Institutul Cultural Român este reprezentat în alte 29 de clustere prin intermediul ambasadelor României: EUNIC Atena, EUNIC Azerbaidjan, EUNIC Bosnia și Herțegovina, EUNIC Brasilia, EUNIC Buenos Aires, EUNIC Bulgaria, EUNIC Chile, EUNIC Cipru, EUNIC Croația, EUNIC Cuba, EUNIC Danemarca, EUNIC Finlanda, EUNIC Iran, EUNIC Irlanda, EUNIC Iordania, EUNIC Kenya, EUNIC Liban, EUNIC Malaezia, EUNIC Norvegia, EUNIC Ottawa, EUNIC Pakistan, EUNIC Peru, EUNIC Qatar, EUNIC Serbia, EUNIC Singapore, EUNIC Thailanda, EUNIC Tunisia, EUNIC Uzbekistan, EUNIC Vietnam.

În anul 2023, mai mulți reprezentanți ai Institutului Cultural Român au fost numiți sau au deținut funcții de conducere în cadrul rețelei EUNIC. În urma Adunării Generale a EUNIC – European Union National Institutes for Culture, din 7-8 decembrie 2023, președintele ICR, Liviu Jicman, a fost ales vicepreședinte al rețelei globale, reprezentanții instituțiilor membre în EUNIC votând pentru completarea componenței EUNIC Board of Directors – structura de conducere a rețelei EUNIC la nivel global. De asemenea, directorul ICR Paris, Doina Marian, a preluat președinția clusterului EUNIC Paris în iunie 2023, iar în septembrie 2023 a fost realeasă în Consiliul de Administrație al Forumului Institutelor Culturale Străine de la Paris (FICEP). Totodată, la 20 septembrie 2023, în urma votului membrilor clusterului EUNIC Varșovia, Institutul Cultural Român de la Varșovia, prin directorul Ovidiu Dajbog-Miron, a preluat președinția rotativă a clusterului EUNIC Varșovia, pentru un an. Directorul adjunct al ICR Chișinău, Narcis Afrăsinei, a fost desemnat președinte al clusterului EUNIC Moldova, cu începere la data de 1 ianuarie 2024, în urma votului din 7 decembrie 2023, iar Dinu Gîndu, directorul Institutului Cultural Român de la Lisabona, a fost ales în funcția de vicepreședinte al EUNIC Portugalia, în urma votului unanim al membrilor cluster-ului din data de 10 noiembrie 2023, Dinu Gîndu urmând a îndeplini atribuțiile acestei funcții pe durata anului 2024.

Viitoarea Adunare Generală a EUNIC va avea loc la București, în iunie 2024, și va fi organizată de Institutul Cultural Român, cu ocazia

preluării președinției EUNIC. Președintele Liviu Jicman a declarat: „Împreună cu doamna președinte EUNIC, Camilla Morhorst (Danish Cultural Institute), și colegii din bordul EUNIC – Kristen van den Hul (DutchCulture), Johannes Ebert (Goethe-Institut), Matthieu Peyraud (Ministerul Afacerilor Externe din Franța), Carmen Noguero Galilea (Istituto Cervantes), ne propunem să consolidăm rețeaua EUNIC, aflată într-o permanentă expansiune, și comunicarea în cadrul acesteia: între clustere, organizațiile membre, parteneri și EUNIC Global office. Prin dialogul cu instituțiile UE și implementarea de proiecte culturale pe toate continentele, România va beneficia de vizibilitate sporită pe scena europeană și internațională, având un rol de lider în promovarea diversității culturale și lingvistice a Uniunii Europene”.

EUNIC Austria

27 mai / Participarea românească la „EUNIC Musikfestival”: lied-uri românești susținute de studenți ai Facultății de Muzică din Timișoara și un recital al pianistului grec Grigoris Ioannou, la sediul ICR Viena. Eveniment organizat în colaborare cu Ambasada Republicii Elene în Republica Austria, în cadrul „EUNIC Musikfestival”, proiect al cluster-ului EUNIC Austria. Tinerii artiști studenți și masteranzi ai Universității de Vest din Timișoara au prezentat publicului un reper-toriu consacrat, atât românesc, cât și internațional. Acompaniament la pian: lect. univ. dr. Silvana-Ana Cîrdu. Profesori coordonatori: prof. univ. dr. Eleonora Ringler-Pascu și conf. univ. dr. Mariana-Irina Șarba (pregătire muzicală). Selectarea unei instituții academice timișorene ca partener în acest proiect a fost realizată în contextul în care orașul Timișoara a deținut titlul de Capitală Europeană a Culturii în anul 2023.

6 mai / Ziua Europei, sărbătorită în cadrul unui eveniment în aer liber, pe cunoscuta arie pietonală Mariahilferstraße. Asociația VIENNA goes EUROPE și Parlamentul European din Austria au organizat un târg european în aer liber, la care ICR Viena a participat în parteneriat cu Ambasada României la Viena, alături de membrii EUNIC Austria. Propunerea românească a fost un moment muzical susținut de Corul de tineri creștini români din Viena, urmat de un moment coregrafic susținut

≡ EUNIC Viena - 6 mai 2023

Ziua Europei (Europatag)

de corpul de dansatori ai Ansamblului Folcloric Național „Transilvania”. Cu acest prilej, a fost amenajat un stand propriu al României, undea a fost promovată oferta turistică a țării noastre și materiale promoționale privind Timișoara – Capitală Europeană a culturii în 2023 (în colaborare cu Asociația pentru Promovarea Timișoarei și Asociația pentru Dezvoltarea și Promovarea Turismului Timiș).

27 iunie / „Vara Capitalelor Europene ale Culturii: Timișoara, Veszprém, Elefsina”, un eveniment de promovare a celor trei orașe culturale, găzduit de Strandbar Hermann, cunoscut spațiu cultural vienez. Proiect organizat la inițiativa Colegium Hungaricum din Viena, în parteneriat cu Institutul Cultural

≡ EUNIC Viena - 27 iunie 2023

Vara capitalelor europene (EUNIC) © Banhamli Norbert

Român de la Viena, Asociația Timișoara 2023 și Ambasada Republicii Elene Grecia din Austria, prin Oficiul de Turism al Greciei. „Vara Capitalelor Europene” s-a axat pe promovarea celor trei orașe cu titlul de capitală europeană a culturii în anul 2023 și pe necesitatea de a informa un public select asupra programelor celor trei capitale europene.

13 octombrie / Participarea românească la „Lunga Noapte a Literaturii” / „Lange Nacht der Literatur”, la Viena. „Lunga Noapte a Literaturii”, proiect organizat de clusterul EUNIC Austria și coordonat de Centrul Ceh de la Viena a fost găzduit de Institutul Cultural Român de la Viena, Institutul Polonez, Institutul Francez, Institutul Bulgar și Institutul

Italian de Cultură. Participarea românească a constat în lectura publică din volumul bilingv *Beleuchtete Busse in denen keiner saß / Și trec autobuze goale* semnat de Ioana Ieronim și Dagmar Dusil, apărut la Editura Pop (cu o postfață de Emil Hurezeanu și ilustrații de Gerhild Wächter).

EUNIC Berlin

25-27 mai / Participarea românească în cadrul proiectului multidisciplinar „Babylon Europa”, la ufaFabrik din Berlin. Evenimentul a reunit muzica, dansul, arta verbală și spectacole de circ, pentru a celebra diversitatea și identitatea culturală a Europei. Artiștii au elaborat programul pe parcursul a două zile, în cadrul unui atelier.

Spectacolul intitulat *Home in a Backpack / Acasă într-un rucsac* a reunit pe scenă artiști din unsprezece țări europene, care au prezentat împreună programul pregătit pe parcursul a două zile. România a fost reprezentată de grupul Trio Oana Chițu, format din Oana Cătălina Chițu, Vladimir Karparov, Dejan Jovanovic.

29 septembrie – 4 octombrie / Participarea trupei VanDerCris Quintet la My Unique Jazz Festival, organizat de clusterul EUNIC Berlin și desfășurat la Kunstfabrik Schlot din Berlin. Au urcat pe scenă muzicienii Horea Crișovan (chitară), Lucian Nagy (percuție), Marcelle Poaty Souami (clape) și Dănuț Blaga (contrabas) și Florin Cvașa (tobe). My Unique Jazz Festival este un festival de jazz de mare anvergură, organizat anual începând cu anul 2014, reunind artiști din peste 20 țări. Anul acesta, ICR Berlin a prezentat publicului berlinez și internațional figuri emblematice ale jazzului românesc.

6 noiembrie / Participarea scriitoarei Ilinca Florian la evenimentul „Europa Literară / Europa literarisch”, desfășurat la sediul Forumului Cultural Austriac din Berlin. Prin lecturi și discuții, scriitori proveniți din Austria/Slovenia, Belgia, Republica Cehă, Finlanda, România, Slovenia, Spania și Suedia au explorat posibile răspunsuri la întrebări precum: Ce legătură are literatura cu țara în care este creată? Cum arată Europa din perspectiva literaturii unei țări? Cum se vorbește despre Europa în diferite țări, cum este „povestită” Europa? Cum se înscriu lumile migrante și mobile în literatura europeană? Există o Europă literară comună? După ce, la edițiile trecute, România a fost reprezentată de Nora Iuga și Dana Grigorcea (ediția 2015), Norman Manea (ediția 2012) sau Filip Florian (ediția 2010), în 2023 ICR Berlin a prezentat-o publicului german pe scriitoarea Ilinca Florian, într-o discuție despre perspectivele și limitele literaturii europene prin filtrul propriilor experiențe, moderată de autoarea austro-română Mercedes Echerer. Parteneră în dialog a fost scriitoarea slovenă Gabriela Babnik Outtara. Ilinca Florian s-a născut la București, a crescut în Austria, iar acum locuiește la Berlin, fiind scriitoare de limbă germană. Seria de evenimente „Europa literară” a fost lansată la inițiativa reprezentanței Comisiei Europene în Germania cu ocazia Anului European al

Dialogului Intercultural 2008 și a fost continuată în cooperare cu EUNIC, ediția din 2023 fiind organizată de membrii cluster-ului EUNIC Berlin.

13 noiembrie / Proiecția filmului *Swamp City* (2021), un documentar în regia lui Ovidiu Zimcea și Bogdan Pușleghea, în cadrul evenimentului „DokuMontag”, inițiat și organizat de două ori pe lună de clusterul EUNIC Berlin. Filmul care explorează scena muzicală din Timișoara anilor 1990 a fost prezentat la sediul Centrului Ceh, fiind urmat de o discuție cu publicul moderată de Judith Albrecht, antropolog și regizor de film. Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” din Berlin susține în mod constant participarea românească în cadrul acestui eveniment. În cooperare cu EUNIC Berlin, Centrul Ceh prezintă filme documentar relevante, care tratează subiecte sociale și cu referire la drepturile omului. Filmele sunt urmate de discuții cu regizorii sau alți experți implicați în producția filmelor.

EUNIC Bruxelles

26-30 septembrie / Participarea poetei Alina Purcaru la cea de-a XIII-a ediție a Festivalului Internațional TRANSPoesie, organizat de clusterul EUNIC Bruxelles și desfășurat în mai multe spații neconvenționale din capitala Belgiei, dar în mijloacele de transport public. Alina Purcaru a luat parte la mai multe dezbateri literare, alături de scriitoare precum Borbála Kulin, Lea Nagy (Ungaria), Natalia Malek (Polonia), Lucija Stupica (Slovenia), Dewi de Nijs Bik (Țările de Jos) etc. Tema ediției a fost arhitectura, cu accent pe Art Nouveau (2023 – Anul Internațional Art Nouveau), mediu înconjurător și decolonizare. TRANSPoesie, care s-a desfășurat cu participarea exclusivă a poetelor, a celebrat în 2023 relația dintre poezie, natură și arhitectură, sărbătorind, de asemenea, creațiile unice, evocatoare ale perioadei Art Nouveau. Festivalul s-a derulat și în transportul public din Bruxelles, poeziile participantelor fiind traduse și afișate în metrou, autobuz și tramvai. De asemenea, poemele au fost expuse în parcul Cinquantenaire, poezia fiind prezentă în sfera publică în transportul public și în parcurile orașului, precum și online, pe site-ul festivalului.

EUNIC Canada

21 și 28-29 mai / Proiecția scurtmetrajului *Cântec de leagăn*, r.: Paul Mureșan (2020), la cea de-a noua ediție a Festivalului de Scurtmetraje al Uniunii Europene / European Union Short Film Festival - EUSFF 2023, la Ottawa, Canada. În 2023, Festivalul a aniversat zece ani de existență și s-a bucurat de o participare amplă, respectiv 22 din cele 27 de state membre UE. *Cântec de leagăn* este un film de animație despre violența în familie și alcoolism, produs de Safe Frame. În mod excepțional, festivalul a fost deschis cu proiecția unui film din Ucraina, *Peace and Tranquility*, r.: Andrii Bondarenko. Țările participante au fost: Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Republica Cehă, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovacia și Spania.

EUNIC Londra

13 mai / Proiecția scurtmetrajului *Interfon 15*, r.: Andrei Epure, în cadrul Festivalului Internațional „In Short - Europe Film Festival” de la Leeds. EUNIC Londra și-a propus să celebreze diversitatea filmului european prin prezentarea celor mai actuale teme în cele mai recente formate creative, precum și a regizorilor de film consacrați și debutanți din peste 20 de țări sau regiuni europene. Tema aleasă, *Awakening (Trezirea)*, a oferit oportunitatea de reflecție asupra stării actuale după anii de restricții care au determinat modelarea viitorului în moduri creative.

20-21 mai / Participarea scriitoarei Magda Cârneci la Festivalul Scriitorilor Europeni de la British Library din Londra. În cadrul evenimentului, la care au luat parte scriitori din 29 de țări europene, scriitoarea a citit din romanul său *FEM*, apărut în limba engleză, în anul 2021, la editura americană Deep Vellum, în traducerea lui Sean Cotter. Cu această ocazie, Magda Cârneci a participat și la o masă rotundă în cadrul căreia și-a prezentat romanul, lucrare-reper a literaturii feministe.

EUNIC Lyon

26-28 aprilie / Proiecția filmului *Metronom*, r.: Alexndru Belc, la Festivalul european de film „Vox Populi”, desfășurat la Mornant, Lyon. Parteneri ai EUNIC Lyon: Rețeaua GRAC (Gruparea Regională a Acțiunilor Cinematografice), Consulatul General al României la Lyon. Filmul *Metronom* a fost prezentat, cu subtitrare în limba franceză, la Cinema Jean Carmet din Mornant, Lyon.

EUNIC Madrid

9 iunie / Masa rotundă „Astfel sprijină țările europene Ucraina prin cultură”, la Pavilionul Europa din cadrul Târgului Internațional de Carte de la Madrid. La dezbateră despre solidaritatea prin cultură cu Ucraina, organizată de EUNIC Madrid, a participat Ioana Anghel, la acel moment director al Direcției Relații Internaționale din cadrul ICR. Obiectivul mesei rotunde a fost de a pune în lumină gesturile de solidaritate și tipurile de ajutor acordate de fiecare țară europeană în plan cultural și instituțional pentru prezervarea patrimoniului istoric ucrainean.

25 septembrie / Conferința „Cultura în Europa Centrală. Un spațiu pentru dialog în diversitate”, la sediul prestigioasei Fundații Ortega-Marañón din Madrid. În cadrul manifestărilor prilejuite de Săptămâna europeană a limbilor, organizată de EUNIC Madrid în jurul datei de 26 septembrie, ICR Madrid a participat la organizarea conferinței la care a fost invitată scriitoarea și criticul literar Mercedes Monmany, un nume foarte cunoscut în lumea culturală spaniolă. În cadrul evenimentului a fost subliniat rolul important al traducerilor și al traducătorilor pentru promovarea culturii din țările europene.

26 septembrie / Săptămâna Europeană a Limbilor la sediul ICR Madrid. Ziua Europeană a Limbilor, sărbătorită anual pe 26 septembrie, a prilejuit organizarea unei manifestări care a celebrat diversitatea lingvistică, plurilingvismul și învățarea limbilor străine. Obiectivul evenimentu-

🔗 EUNIC Madrid - 9 iunie 2023

Dezbaterea „Cum sprijină țările europene Ucraina prin cultură”,
cu participarea Ioanei Anghel (ICR) © Adrian Picișan

lui a fost sensibilizarea publicului asupra importanței învățării limbilor străine. La fel ca în anii anteriori, ICR Madrid a participat la acest amplu program european cu o serie de evenimente prin care a promovat cultura română în același timp, a prezentat avantajele studierii limbii române și importanța traducerilor din limba română în cadrul unei serii de lecții demonstrative susținute de prof. Ruxandra Constantinescu.

18-22 octombrie / Participare la cea de-a doua ediție a FESCIVAL – Festival de Cine Europeo y Valores Democráticos / Festivalul de Film

European și Valori Democratische, desfășurat în orașul Segovia și în localitatea istorică La Granja de San Ildefonso. Un proiect al EUNIC Madrid, în colaborare cu Fundación Valsain Para la Promoción y Defensa de los Valores Democráticos (Fundatia Valsain Pentru Promovarea și Apărarea Valorilor Democratische). În cadrul festivalului au fost proiectate filmele: *Metronom*, r.: Alexandru Belc (2022), *Spre nord*, r.: Mihai Mincan (2022), *Miracol*, r.: Bogdan George Apetri (2022), *România Sălbatică*, r.: Dan Dinu și Matei Truță. A fost marcat, de asemenea, Centenarul nașterii cineastului Ion Popescu-Gopo (1923-1989) printr-o serie de proiecții: *Maria Mirabela* (1981), *Scurtă istorie* (1956), *Homo Sapiens* (1960), *Allo, Hallo* (1962), *Șapte arte* (1958), *Pilule 1* (1966), *Pilule 2* (1967). Au fost proiectate 37 de filme din 15 țări, cu un total de 46 de proiecții. Evenimentul inițiat de ICR Madrid în colaborare cu Fundación Valsain Para la Promoción y Defensa de los Valores Democráticos a avut și

⌄ EUNIC Madrid - 25 septembrie 2023

Ziua Europeană a Limbilor, cu Mercedes Monmany,
Fernando Rodriguez Lafuente, Renata Kovacs
© Fundația Ortega-Marañón din Madrid

o componentă didactică, datorită colaborării cu universitățile din Segovia (IE University și UVA), care au inclus teme bazate pe filmele propuse în festival în programul activităților didactice, proiecțiile fiind urmate de discuții cu studenții pe marginea filmelor vizionate.

24 octombrie / „Ziua Bibliotecilor” la Madrid. Pentru a promova plăcerea lecturii și diversitatea lingvistică europeană, clusterul EUNIC Madrid a organizat în luna octombrie mai multe evenimente dedicate

limbii, literaturii și culturii țărilor participante, sub genericul „Ziua Bibliotecilor”. Cu acest prilej, au avut loc lecturi pentru copii, conferințe, și au fost oferite cărți participanților, evenimentul fiind dedicat în mod special copiilor. Activitatea de anul acesta a constat în premierea câștigătorilor concursului de desene organizat de EUNIC Madrid, cu tema „Más verde mi biblioteca” (O bibliotecă mai „verde”/ sustenabilă), pentru copii cu vârste între 5-12 ani, concurs lansat la sediul ICR Madrid cu prilejul Săptămânii Europene a Limbilor. De asemenea, a fost organizată o expoziție cu desenele înscrise în concurs și au fost oferite premii copiilor prezenți la eveniment. Desenele câștigătoare au fost tipărite ca semne de carte, din materiale sustenabile, în 50 de exemplare, fiind distribuite bibliotecilor participante.

2-6 noiembrie / Participarea creatoarei de modă Alina Gurguță la Festivalul Culturii Urbane FLIPAS, desfășurat la Madrid, Spania. Alina Gurguță a susținut ateliere pe marginea obiectelor vestimentare din materiale reciclate în cadrul proiectului „REfashion. REcycling. REuse. REinterpretation”. FLIPAS (Festival Internacional de Palabra, Acción y Sonido / Festival Internațional al Cuvântului, Acțiunii și Sunetului) și-a propus realizarea unei platforme de prezentare a tendințelor și semnificației culturilor urbane în timpurile noastre, o serie de *performance*-uri artistice, masterclass-uri și conferințe care să declin conceptul de cultură urbană sub mai multe forme.

EUNIC Milano

27 februarie / „People in need” – două expoziții despre situația din Ucraina, la sediul Centrului Ceh din Milano, proiect realizat de cluster-ul EUNIC Milano la propunerea Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Cele două expoziții au fost organizate de Asociația People in Need, cu sprijinul Uniunii Europene, al Reprezentanței Permanente a Republicii Cehe în UE și al EUNIC Milano, cu prilejul marcării unui an de la invazia Rusiei în Ucraina. În spațiile interioare a putut fi vizionată expoziția de desene a ilustratoarei Polina Bugadovska, „Cum războiul mi-a furat casa de două ori”, care descrie experiența ei traumatizantă în urma războaielor din Ucraina. În spațiile exterioare a putut fi vizionată o expoziție în aer liber a fotografului Albert Lores, cu imagini care descriu viața oamenilor în contextul războiului.

26 septembrie / Ziua Europeană a Limbilor. La inițiativa Centrului Ceh din Milano, Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a contribuit la realizarea unui material video – un colaj de poezii pentru copii, fiecare țară membră trimițând câte o poezie recitată în limba originală, cu subtitrare în limba italiană – în vederea difuzării pe rețelele de socializare ale fiecărui membru EUNIC Milano, cât și pe pagina de Facebook a clusterului EUNIC Milano. Poezia aleasă de IRCCU Veneția a fost *Somnoroase păsărele* de Mihai Eminescu, citită de Claudia Lazăr, iar traducerea în limba italiană a fost realizată de Daniel Marin, poet și traducător.

12 noiembrie / Ziua Europeană a Cinematografiei de Artă, la Cinema Beltrade. IRCCU Veneția a susținut proiecția filmului *Degete de sticlă*, r.: Alina Gheorghe (2022), în cadrul programului de scurtmetraje de animație organizat de cluster-ul EUNIC Milan cu prilejul Zilei Europene a Cinematografiei de Artă, la Cinema Beltrade. Programul de filme a avut ca scop promovarea în Italia atât a tinerilor cineaști creatori de animație cât și animația ca mijloc de comunicare vizuală. Filmul a fost realizat după un scenariu de Alina Gheorghe și Andrei Voineag. Programul a cuprins șapte filme selecționate de clusterul EUNIC Milano în colaborare cu Cinema Beltrade.

EUNIC Moldova

12 mai – 11 iunie / Bienala Internațională de Pictură, ediția a VIII-a, la Muzeul Național de Artă al Moldovei din Chișinău. Curator: Tudor Zbârnea, director general al Muzeului Național de Artă al Moldovei. La proiectul organizat sub înaltul patronaj al Ministerului Culturii al Republicii Moldova s-au înscris 364 de artiști și peste 1 200 lucrări. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău a sprijinit evenimentul prin acordarea Premiului ICR Chișinău și prin susținerea prezenței a șapte artiști români, invitați în cadrul manifestării: Liviu Nedelcu, conferențiar universitar, membru al Consiliului Director al Uniunii Artiștilor Plastici din România, președintele juriului Bienalei; Gheorghe Dican, vicepreședintele pentru teritoriu al Uniunii Artiștilor Plastici din România; Marius Barb, vicepreședinte pentru București al Uniunii Artiștilor Plastici din România; Liliana Chiriac, șef secție Muzeul Colecțiilor de Artă din București; Maria Bilașevschi, președinte interimar al Complexului Muzeal Național „Moldova” din Iași și pictorii Vasile Tolan și Gheorghe Zvarici.

19-25 iunie / Ateliere în cadrul Festivalului Internațional de Film Documentar pentru Schimbare Socială MOLDOX, ediția a VIII-a, la Cahul. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău a susținut organizarea a două ateliere de film în cadrul MOLDOX Lab: Exploration (regie) și Intersections (montaj). Atelierul Exploration a fost dedicat tinerilor care se familiarizează cu domeniul filmului documentar; sub îndrumarea regizoarei și cameramanei Nora Agapi, mentorul atelierului,

⌄ EUNIC Chișinău - 12 mai 2023

Bienala Internațională de Pictură de la Chișinău; Tudor Zbârnea, directorul Muzeului Național de Artă al Moldovei, curatorul Bienalei

aceștia au făcut exerciții de filmare, au învățat tehnici narative, au dezvoltat idei care au dus la identificarea unor subiecte, pe care ulterior le-au filmat și au pregătit materialul pentru etapa de montaj. De asemenea, participanții la atelierul Exploration s-au întâlnit cu tinerii monteurii de la atelierul Intersections, susținut de mentorul Dragoș Apetri. În urma acestor ateliere practice au fost realizate opt scurtmetraje care au fost proiectate la ceremonia de închidere a Festivalului MOLDOX.

26 septembrie / „Ziua Europeană a Limbilor”, la Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Membrii clusterului EUNIC Moldova, Consiliul European și Asociația META, în colaborare cu Biblioteca Națională a

Republicii Moldova, au organizat o serie de evenimente: cursuri de limbi străine, conferințe și expoziții, pentru a sărbători și a valorifica diversitatea lingvistică și culturală a Europei. În deschidere au rostit alocuțiuni E.S. Stella Avalone, ambasadoarea Austriei în Republica Moldova, Elena Pintilei, director general al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, Falk Lange, șef al Oficiului Consiliului European la Chișinău și Larisa Guzun, director executiv META Moldova. Cu această ocazie, Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău, în colaborare cu Interes Moldova, a organizat lecții de limbă română pentru câteva familii de refugiați din Ucraina, susținută de conf. univ. dr. Liuba Petrenco, de la Universitatea de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. De asemenea, în cadrul evenimentului, cititorii au putut răsfoi publicațiile din expoziția de carte: „Traduceri din literatura română în limbile europene, prin programul TPS – Translation and Publication Support Program al Institutului Cultural Român”. La finalul zilei, acestea au fost donate Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova.

⌄ EUNIC Chișinău - 19-25 iunie 2023

Atelierele de film MOLDOX Lab - Festivalul Internațional de Film Documentar pentru Schimbare Socială MOLDOX din Cahul. Atelier Dragoș Apetri

3-9 noiembrie / Festivalul Internațional al Artelor Contemporane BE FREE FEST, ediția a V-a, la Chișinău. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” a sprijinit includerea în program a spectacolului *Pattern*, producție a Teatrului Tineretului din Piatra Neamț, în regia lui Daniel Chirilă. BE FREE FEST a discutat ideea de libertate prin spectacole de teatru, dans, muzică și filme, cu scopul de a susține creativitatea în toate formele sale, oferind ocazia unor noi oportunități pentru mediul cultural din Chișinău. Ediția a V-a a festivalului s-a desfășurat sub genericul „Prin Noi Însine”.

Anul acesta, în program au fost incluse producții de teatru, muzică și film din Republica Moldova, România și Austria.

EUNIC Iordania

26 septembrie / Participarea României la „European Day of Languages” / „Ziua Europeană a Limbilor” din Amman, Iordania. A fost organizat un atelier în cadrul căruia Ambasada României la Amman a participat cu o serie de materiale în format de quiz/concurs de cultură generală cu accent pe curiozități și date despre România, istoria și limba, simboluri naționale. Evenimentul găzduit de Haya Cultural Center (Shmeisani) a fost organizat cu predilecție pentru copiii cu

vârsta între 10 și 17 ani, care au putut câștiga diferite premii, printre care și cursuri gratuite de limbi străine.

EUNIC New York

3 martie / Participarea omului de știință și filosofului româno-american Adrian Bejan, la „Night of Ideas” / „Noaptea ideilor”, New York. Adrian Bejan, profesor de inginerie mecanică la Duke University, una dintre cele mai distinse voci ale științei și filosofiei contemporane, a participat, alături de alți autori, jurnaliști, artiști la „Night of Ideas” / „Noaptea ideilor”, un maraton de dezbateri și prelegeri filozofice organizat la New York și în peste 20 de orașe din America de Nord. Savantul româno-american, absolvent al Massachusetts Institute of Technology, autor al unui sistem filozofic întemeiat pe fizica de ultimă oră, a vorbit despre relația dintre timp și frumusețe, două dintre obsesiile unei lumi care visează să rămână mereu tânără și atractivă, la sediul Institutului Ucrainean din America. Tematica prelegerilor și discuțiilor de anul acesta a fost croită în jurul întrebării „How Much More?” / „Cât de mult se mai poate?”, evenimentul propunându-și să abordeze problematica stimulării exagerate a simțurilor și a excesului realităților fizice și virtuale de care oamenii sunt în acest moment înconjurați. Ediția de anul acesta a „Noptii ideilor”, organizată în cadrul EUNIC New York, a avut ca țintă atragerea generațiilor tinere și foarte tinere în cadrul unui excepțional schimb de idei și opinii.

≡ EUNIC New York

Alina Șerban, cu spectacolul *Cel mai bun copil din lume*, la New York și New Jersey

18-23 mai / Participarea Studioului FOR, o platformă pentru inovație în design și arhitectură creată de un colectiv de arhitecți timișoreni, la cea de-a III-a ediție a proiectului internațional și multidisciplinar „ECO Solidarity”, realizat de EUNIC New York în colaborare cu compania Wanted Design Manhattan ca parte a Târgului Internațional de Design și Mobilă de la New York. Proiectul românesc, selectat pe bază competitivă, a fost inclus în secțiunea

CLOSEUP, alături de alte proiecte valoroase din Europa și întreaga lume, care, începând cu luna iunie, s-au reunit într-o expoziție online, găzduită de site-ul wanteddesign.com. „EcoSolidarity”, aflat la ediția a treia, a fost construit în jurul valorilor de unitate și solidaritate prin design și arhitectură, axat pe ecologie, probleme climaterice, economia circulară, conceptele cheie ale *Green New Deal*, dar și pe sustenabilitate, bunăstare, sănătate

publică și implicațiile sociale în spațiile publice. Soluțiile propuse de echipa FOR au fost discutate pe 23 mai, împreună cu proiectele din Spania, Cehia și Ucraina, în cadrul dezbaterii „Proiectând, astăzi, viitorul în care ne dorim să trăim” / „Designing the future we want to live in – today”, moderată de Cynthia E. Smith, curator al expoziției Designing Peace de la muzeul de design Cooper Hewitt din New York. La această ediție, participanții au explorat soluții de design ce încearcă să răspundă la problemele cu care se confruntă persoanele dislocate de război sau de calamități naturale.

11-15 iunie / Turneul spectacolului *Cel mai bun copil din lume*, al Alinei Șerban, în Statele Unite, la New York și New Jersey. ICR New York, Jersey City Theater Center, Fundația Biblioteca Vaclav Havel (VHLF) și Asociația Benevolentă și Literară din Boemia au susținut turneul spectacolului one-woman show *Cel mai bun copil din lume* al Alinei Șerban. Acesta a fost prezentat în premieră la Jersey City Theater Center, în data de 11 iunie, în cadrul Festivalului de teatru „Rehearsal for Truth”, în data de 14 iunie, și la sediul ICR New York, în data de 15 iunie. *Cel mai bun copil din lume* este un spectacol autobiografic, aflat la granița dintre viață și teatru, primul spectacol de teatru semnat de o autoare din minoritatea romă care astăzi face parte din repertoriul permanent al Teatrului Național din București. Festivalul „Rehearsal for Truth” s-a derulat sub egida clusterului EUNIC New York (Institutul Ceh, Institutul Polonez și Institutul Cultural Român New York). Spectacolul a mai fost prezentat, în 21 iunie, și la sediul ROCCO – Romanian Community Center din Chicago.

2 noiembrie / Participarea scriitoarei româno-americe Kat Mustatea la „Noaptea Literaturii Europene” / „European Literature Night” de la New York, eveniment găzduit de Ukrainian Institute of America. Artistă de origine română, o voce unică a dramaturgiei contemporane din Statele Unite, a participat, alături de scriitori, traducători și performeri din Austria, Republica Cehă, Estonia, Franța, Germania, Lituania, Polonia, Portugalia, Spania (Țara Bascilor) și Ucraina la o ediție specială a Noptii Literaturii Europene de la New York. Scriitoarea a prezentat fragmente din cel mai recent proiect artistic și literar digital hibrid al său, *Voidopolis* (The MIT Press, Leonardo Series, 2023), cu sprijinul ICR

New York. Evenimentul a adus în atenția publicului și cititorilor din New York unii dintre cei mai buni scriitori europeni contemporani. Ediția din acest an a fost organizată de clusterul EUNIC New York, în colaborare cu PEN America, care s-a alăturat proiectului pentru prima dată. Seara a fost completată de două mese rotunde, moderate de Sabir Sultan, director asociat al Festivalului World Voices și al programelor literare PEN America, și de Clarisse Rosaz Shariyf, director de programe al PEN America.

EUNIC Netherlands

2 iunie / Participarea scriitoarei Iuliana Alexa în cadrul proiectului „Noaptea Literaturii Europene”, la Centrul Cultural „De Balie” din Amsterdam, Regatul Țărilor de Jos. „Noaptea Literaturii Europene” (NLE) a reunit atât autori celebri, cât și talente literare promițătoare din toată Europa. Scriitorii au fost invitați să abordeze o temă centrală în paneluri mici, conduse de un moderator: dezbateri, lectură, monologuri și note-cheie. Reprezentanța ICR Bruxelles a susținut prezența autoarei Iuliana Alexa, profilul ei literar fiind ales în urma unei selecții. Tema aleasă pentru 2023 a fost „Dystopia and Utopia”, fiind dezbătută de scriitori și poeți reprezentând Belgia, Estonia, Germania, Italia, Lituania, Republica Cehă, România, Spania, Ucraina. Autorii au citit texte în limba maternă, traducerea lor în limba engleză și, concomitent, au fost proiectate traducerile în neerlandeză. După lectură, au avut loc dezbateri. Seara s-a încheiat cu un spectacol și o reflecție de Aafke Romeijn (Regatul Țărilor de Jos).

EUNIC Paris

7-31 mai / Lucrări semnate de artista Patricia Moroșan, în cadrul expoziției colective de fotografie „Visage(s) d'Europe”, organizată de EUNIC Paris în spațiul din fața Hôtel de Ville de Paris și la Berges de Seine Rive Droite – Pont Marie (Les Nautes). Curator: Matylda Borcuch. Patricia Moroșan (România) a expus patru lucrări din seria *Sun Stand Still*, alături de alți 14 artiști fotografi: Anna Breit (Austria), Ugo Woatzi (Belgia), Peter Vulchev (Bulgaria), Liina Siib (Estonia), Dimitra

European Photography Award" - Prix du Jury la Fotofestival Boutographies din Montpellier și Premiul pentru curaj 2019 la Berlin.

FICEP - Forum des instituts culturels étrangers à Paris

13 mai / Participarea scriitorului Sylvain Audet-Gainar, la „Noaptea Literaturii”, ediția a XI-a, eveniment găzduit de Institutul Cultural Suedez din Paris. Proiect organizat de FICEP - Forumul institutelor culturale de la Paris, cu sprijinul Primăriei Parisului și al Ministerului francez al Culturii. Evenimentul s-a derulat într-un format similar celui de anul trecut: autorii au fost invitați să dezbată pe scenă subiectul volumelor pe care le-au semnat și au citit în limba franceză, iar apoi au acordat autografe. Propunerea ICR Paris pentru proiect a fost scriitorul Sylvain Audet-Gainar, autor a mai multe romane polițiste apărute atât în limba română, cât și în limba franceză. În program, pe lângă întâlnirile cu scriitorii veniți din toată lumea (printre care Jean Portante, din Luxemburg, Alfonso Cruz, din Portugalia etc.), au mai fost organizate un punct de vânzare de carte și un altul de schimb de carte.

≡ EUNIC Paris, 9-13 mai

Expoziția colectivă „Visage(s) d'Europe”

Dede (Grecia), Elena Zottola (Italia), Joakim Anne Speltz (Luxemburg), Nadia Szymanska (Polonia), Kvet Nguyen (Slovacia), Ciril Jazbec (Slovenia), Kocjancic (Suedia), Mehmet Aslan (Turcia), Alexander Chekmenev (Ucraina), Viola Fatyol (Ungaria). Patricia Moroșan a studiat

filmul și istoria artei la Berlin și fotografia la Ostkreuzschule Berlin. Este membră a colectivului internațional de fotografie „Tems Zero”, a expus la unele dintre cele mai importante festivaluri de fotografie și galerii de artă din Europa și a câștigat, în 2019, „New

EUNIC Portugalia

3 iunie / Participarea poetei Otilia Dor la Noaptea Literaturii Europene, ediția a XI-a, la Lisabona. Otilia Dor (Otilia-Doroteea Borcia) a fost prezentă la evenimentul desfășurat în Grădina Palácio do Visconde, cu volumul său

⌄ EUNIC Portugalia, 3 iunie

Noaptea Literaturii Europene, ediția a XI-a, Lisabona

de poezii *Rime împotriva războiului* (*Rimas contra a guerra*). Punerea în scenă a diferitelor poezii din acest volum a fost asigurată de actorul Nuno Pinheiro și muzicianul Isaac Veloso. Seara literară din capitala portugheză, organizată de EUNIC Portugalia, a oferit publicului de toate vârstele posibilitatea de a asista gratuit la lecturi din operele unor autori europeni contemporani, puse în scenă de actori portughezi. În zona Intendente din Lisabona, publicul a putut descoperi opere din diverse genuri literare, de la roman la poezie, de la teatru la bandă desenată. Programul din acest an a inclus teme precum feminismul, revoluția, dogmele și deconstrucția lor, războiul, rebeliunea, dramele familiale sau depășirea limitelor într-o societate în permanentă transformare. Lecturile dramatizate au avut loc în spații inedite precum Fabrica de prăjit cafea Cafés Negrita, hotelul Palácio do Visconde, Laboratorul și Atelierul FabLab Lisabona, curtea Primăriei cartierului Arroios sau spațiul de relaxare și încăperile Asociației Pró-Infância Santo António din Lisabona. **23 septembrie** / Ziua Europeană a Limbilor, la Lisabona. ICR Lisabona,

alături de alte 15 institute culturale și ambasade membre ale EUNIC Portugalia, a organizat un eveniment festiv multicultural și pluridisciplinar, în Grădina Teófilo Braga din Lisabona (Jardim Teófilo Braga). Activitățile din cadrul Zilei Europene a Limbilor s-au adresat publicului de toate vârstele. Participarea ICR Lisabona la acest eveniment a constat în organizarea de sesiuni de speak-dating în limba română susținute de profesoara Rodica-Adriana Covaci, prezentarea expoziției „Orașe în rezumat. Piețe din Europa și istoriile lor. Un proiect de antropologie vizuală”, aparținând antropologului Cătălin D. Constantin și stand cu preparate tradiționale românești și materiale informative despre România. La eveniment au participat aproximativ 350 de persoane. Ziua Europeană a Limbilor, instituită de Consiliul Europei, își propune să atragă atenția asupra numeroaselor beneficii de a învăța limbi străine și să asigure dezvoltarea competențelor cognitive, înlăturarea barierelor culturale și deschiderea către noi prietenii și oportunități profesionale.

EUNIC Praga

26 septembrie / Ziua Europeană a Limbilor la Praga. Institutul Cultural Român de la Praga a susținut participarea Jarmilei Horakova, șefa catedrei de limba română din cadrul Universității Caroline, la Ziua Europeană a Limbilor desfășurate la Praga. Evenimentul, organizat în Campusul Hybernska (Universitatea Carolină din Praga), a inclus sesiuni de conversație (*speak-dating*) și un quiz online, despre limbile europene, pe pagina oficială a evenimentului. Programul a făcut parte dintr-un program global de promovare a plurilingvismului, inițiat de Consiliul Europei și organizat de Goethe-Institut, cu sprijinul tuturor reprezentanțelor culturale din țara de reședință.

EUNIC Roma

21-22 martie / Participarea poetei Svetlana Cârstean la Ziua Mondială a Poeziei, la Roma. Eveniment anual organizat de membrii clubului EUNIC Roma, în colaborare cu Federația Unitară Italiană a Scriitorilor (FUIS) și sub patronajul Reprezentanței Comisiei Europene

în Italia, cu ocazia Zilei Mondiale a Poeziei 2023 (21 martie). Maratonul poetic, găzduit de Goethe-Institut în Sala Auditorium, a inclus o serie de lecturi, în limba originală, cu proiecția traducerii în limba italiană pe ecran. Au participat 15 poeți – din Austria, Bulgaria, Republica Cehă, Elveția, Germania, Italia, Lituania, Polonia, Portugalia, Romania, Slovacia, Slovenia, Spania, Ungaria, precum și din Ucraina, țară invitată. Evenimentul a atras public numeros și s-a bucurat de entuziasmul spectatorilor, care au purtat ulterior dialoguri cu poeții prezenți. Svetlana Cârstean și traducătorul său, Angela Tarantino, profesor la Catedra de Limba și Literatură Română din cadrul Departamentului de Studii Europene, Americane și Interculturale de la Facultatea de Litere și Filozofie a Universității Sapienza, au purtat un dialog cu studenții secției de Românică de la Facultatea de Litere și Filozofie de la Universitatea Sapienza. Seminarul de traducere în prezența autorului a fost organizat de Accademia di Romania, în parteneriat cu Universitatea La Sapienza din Roma – Departamentul de Studii Europene, Americane și Interculturale la Universitatea La Sapienza, clădirea Marco Polo.

20 noiembrie – 4 decembrie / „Quartieri di Vita – Life infected with Social Theatre” – proiect EUNIC de teatru integrat în comunitățile defavorizate, ediția a III-a. Proiect al Fundației „Campania dei Festival”, creat de Ruggero Cappuccio, realizat în parteneriat cu cluster-ele EUNIC Roma și EUNIC Napoli, și cu Regiunea Campania, cu sprijinul Ministerului Culturii (MIBAC). Activitățile desfășurate în cadrul evenimentului au reunit profesioniști (regizori și coregrafi, medietori culturali italieni și străini) și grupuri defavorizate sau vulnerabile pentru a comunica cu ajutorul ritualului eliberator al culturii scenice. Reprezentanta României, dramaturga și regizoarea Ioana Toloargă, precum și reprezentanți din Republica Cehă, Portugalia, Polonia, Germania, Austria Lituania, Slovacia și Franța au alcătuit un program ce a inclus conferințe zilnice pe parcursul celor două săptămâni, zece laboratoare și zece repetiții deschise publicului în festivalul Quartieri di Vita, rezultatul a zece workshop-uri pe teme de incluziune socială și sustenabilitate și protecția mediului.

7 decembrie / „ETNO-FONIA”: concert etno-jazz simfonic la Accademia di Romania, în cadrul programului cultural EUROPA IN MUSICA. La această ediție au participat reprezentanțe culturale și diplomatice din: Austria, Polonia, România, Slovacia și, în calitate de țară invitată, Azerbaidjan. Invitații Accademia di Romania au fost: Emy Drăgoi (acordeon), acompaniat de muzicieni profesioniști din Jazz Hot Club Romania: Lucian Maxim (percuție), Ion Dragoi (țambal), Adrian Flautistu (bass), Bianca Drăgoi (vioară), Alessia Drăgoi (vioară). Programul EUROPA IN MUSICA a fost creat în 2018 de Conservatorul „Santa Cecilia” din Roma împreună cu Accademia di Romania in Roma, în parteneriat cu clusterul EUNIC Roma. „ETNO-FONIA” a fost un concert cu influențe etno-jazz simfonic, o îmbinare a patrimoniului creațiilor tradiționale cu sunetele muzicii clasice și accente de jazz, concert pe care Accademia di Romania din Roma, sub patronajul Ambasadei României în Republica Italiană, l-a propus iubitorilor de muzică din capitala italiană.

EUNIC România

Festivalul Filmului European, ediția a XXVII-a

- 15-23 mai – București (Muzeul Național de Artă al României – Sala Auditorium, Cinema Elvire Popesco, Cinemateca Union)
- 9-12 mai – Timișoara (Cinema Victoria)
- 19-21 mai – Gura Humorului (Casa de Cultură)
- 18-21 mai – Botoșani (Cinema Unirea)
- 18-20 mai – Curtea de Argeș (Centrul de Cultură și Arte „George Topîrceanu”)
- 12-14 mai – Oravița (Casa de Cultură)

Festivalul Filmului European a fost organizat de Institutul Cultural Român, cu sprijinul Reprezentanței Comisiei Europene în România și EUNIC România, în parteneriat cu Uniunea Cineaștilor din România (UCIN), ambasadele, centrele și institutele culturale europene: Forumul Cultural Austriac, Ambasada Bulgariei, Centrul Ceh, Ambasada Ciprului, Ambasada Croației, Ambasada Estoniei, Ambasada Finlandei, Ambasada Franței / Institutul Francez București, Goethe-Institut, Fundația Culturală Greacă, Institutul Italian de Cultură, Ambasada

Republicii Moldova, Institutul Polonez, Ambasada Slovaciei, Ambasada Spaniei / Institutul Cervantes, Ambasada Suediei, Institutul Yunus Emre, Institutul Liszt – Centrul Cultural Maghiar, Parlamentul European / LUX Premiul Publicului. Ambasadorea festivalului a fost regizoarea și scenarista Teodora Ana Mihai. În spotul realizat pentru FFE au jucat actorii Veronique Van de Ven, Adrienne D'Anna, Ștefan Gota, imagine: Matei David Reu, sunet: Marie Paulus și Victor Miu, montaj: Robert Bitay, producător: Mindset Productions. Spotul a explorat un scenariu distopic, în care filmele nu se mai vizionează, ci se implantează, iar cinemaul devine o experiență în întregime senzorială. Startul FFE a avut loc chiar de Ziua Europei, pe 9 mai, la Timișoara, Capitală Europeană a Culturii în 2023. Festivalul a continuat în țară la Oravița (Casa de Cultură „George Motoia Craiu”), între 12-14 mai, la Curtea de Argeș (Centrul de Cultură și Arte „George Topîrceanu”), între 18-20 mai, la Botoșani (Cinema Unirea), între 18-21 mai și la Gura Humorului (Casa de Cultură), între 19-21 mai. În București, Festivalul s-a desfășurat între 15 și 23 mai, la Sala Auditorium a Muzeului Național de Artă al României, Cinemateca Union și Cinema Elvire Popesco. Ediția 2023 a Festivalului a fost curatoriată de criticul de film Cătălin Olaru și a inclus 33 de filme, din 22 de țări europene, din care 27 în premieră națională și un film în premieră mondială: *Cum să fie mort, dacă-s viu/A cautionary tale*, noul documentar al Ilinței Călugăreanu. Tema din acest an a festivalului a fost *Granițele cinemaului*, o temă dedicată inteligenței artificiale, concept din ce în ce mai prezent în discursul public și în realitatea cotidiană. În program s-au regăsit mai multe filme care explorează modurile uneori foarte subtile în care tehnologia ne influențează viețile. Proiecțiile au fost completate cu introduceri ale filmelor, dar și cu dialoguri live (organizate pe zoom sau cu prezență fizică) cu realizatorii de film Cristina Groșan, Ilinca Călugăreanu și cu protagonistii rolului principal din filmul german *Dear Thomas*, actrița Ioana Iacob. Influența în creștere a inteligenței artificiale în toate domeniile artistice, inclusiv în lumea filmului, a fost și una dintre temele evenimentelor conexe din sfera ediției din acest an a Festivalului Filmului European: un masterclass și un workshop susținute de Pablo Núñez Palma, co-autor al proiectului Jan Bot. La UNATC „I. L. Caragiale” București a fost organizat workshop-ul „Cum vă puteți transforma creațiile audiovizuale în NFT-uri”, susținut de cineastul experimental Pablo Núñez Palma, artist multimedia chileano-olandez, co-autor al proiectului Jan Bot (Eye Filmmuseum), cu participarea unor tineri cinești și studenți din cadrul facultăților de tea-

tru și film. Al doilea eveniment conex a fost un masterclass organizat la Institutul Cervantes din București, avându-l ca invitat tot pe Pablo Núñez Palma, despre Cinema & Inteligența Artificială. La Gala de deschidere, pe 9 mai 2023, la Cinema Victoria în Timișoara a fost proiectat filmul *Cu tot cu oase / Bones and All*, r.: Luca Guadagnino (Italia). La Timișoara, Festivalul a fost organizat în parteneriat cu Primăria Municipiului Timișoara și cu Centrul de Proiecte Timișoara, evenimentul fiind inclus în programul extins al Capitalei Culturale Europene - Timișoara 2023. Ediția FFE de la Gura Humorului a fost realizată cu sprijinul Primăriei Municipiului Gura Humorului, Centrului Cultural Gura Humorului, Asociației Cine Cultura; cea de la Botoșani în parteneriat cu Primăria Municipiului Botoșani, Teatrul Mihai Eminescu și Cinema Unirea; la Curtea de Argeș în parteneriat cu Centrul de Cultură și Arte „George Topîrceanu”, iar la Oravița cu sprijinul Primăriei Municipiului Oravița. Filmul care a inaugurat ediția bucureșteană a FFE, pe 15 mai, la sala Auditorium a MNAR, a fost *The Pod Generation*, r.: Sophie Barthes. În deschidere au susținut alocuțiuni: Liviu Jicman, președintele ICR, Bogdan Bârla, șef al Departamentului Comunicare și Rețele, Reprezentanța Comisiei Europene în România, Julien Chiappone-Lucchese, președintele EUNIC România, directorul general al Institutului Francez din România și Cătălin Olaru, director artistic 27.FFE. Evenimentul a fost prezentat de Amalia Enache, jurnalistă și prezentatoare TV, înaintea proiecției filmului de gală a rulat și clipul de promovare realizat de Teodora Ana Mihai. Au fost proiectate filmele: *Para:dies*, r.: Elena Wolff (Austria); *Fear/Strah/Frică*, r.: Ivaylo Hristov (Bulgaria); *Ordinary failures / Bezná selhání / Eșecuri obișnuite*, r.: Cristina Groșan (Cehia, Italia, Ungaria, Slovacia); *The Man with the Answers/ O Anthropos me tis Apantiseis / Omul cu răspunsurile*, r.: Stelios Kammitis (Cipru, Grecia, Italia); *Tereza 37*, r.: Danilo Serbedzija (Croatia); *Minsk*, r.: Boris Guts (Estonia, Rusia); *Tale of the Sleeping Giants / Tunturin Tarina*, r.: Marko Rohr (Finlanda); *I want to talk about Duras / Vous ne desirez que moi / Vreau să vorbim despre Duras*, r.: Claire Simon (Franța); *The Beast in the Jungle / La bete dans la jungle / Fiara din junglă*, r.: Patric Chiha (Franța, Belgia, Austria); *Onoda: 10,000 Nights in the Jungle / Onoda, 10 000 nuits dans la jungle / Onoda, 10.000 de nopți în junglă*, r.: Arthur Harari (Franța, Japonia, Germania, Belgia, Italia, Cambodgia); *Dear Thomas / +C13:S14 Lieber Thoman / Dragă Thomas*, r.: Andreas Kleinert (Germania); *Hyperland*, r.: Mario Sixtus (Germania); *Music / Muzică*, r.: Angela Schanelec (Germania, Franța, Serbia); *Magnetic Fields / Magnitika pedia / Câmpuri magnetice*,

r.: Giorgos Gousis; *Bones and all / Cu tot cu oase*, r.: Luca Guadagnino (Italia, SUA); *The Adventures of Gigi the Law / Gigi La Legge / Gigi, omul legii*, r.: Alessandro Comodin (Italia, Franța, Belgia); *Brian and Charles / Brian și Charles*, r.: Jim Archer (Marea Britanie); *The Pod Generation*, r.: Sophie Barthes (Marea Britanie); *Narcosis / Narcoză*, r.: Martijn de Jong (Olanda); *Woman on the Roof / Kobieta na dachu / Femeia pe acoperiș*, r.: Anna Jadowska (Polonia); *Love is not an Orange*, r.: Otilia Babara (Moldova, Franța, Olanda, Belgia); *A Cautionary Tale / Cum să fiu mort, dacă-s viu?*, r.: Ilinca Călugăreanu (România, Marea Britanie); *Too close / Apropierea*, r.: Botond Püsök (România); *Piargy / Balada pentru Piargy*, r.: Ivo Trajko (Slovenia, Macedonia de Nord, Cehia); *You Have to Come and See It / Teneis que venir a verla / Trebuie să veniți s-o vedeți*, r.: Jonás Trueba (Spania); *My emptiness and I / Mi vacío y yo / Golul meu și cu mine*, r.: Adrián Silvestre (Spania); *Samsara*, r.: Lois Patiño (Spania); *So Damn Easy Going / Să jăvla easy going*, r.: Christoffer Sandler (Suedia, Norvegia); *Silenced Tree/Ceviz Ağacı/Nucul*, r.: Faysal Soysal (Turcia, Iran); *Stepa / Bokzir*, r.: Ali Özel (Turcia); *The Grandson / Az unoca / Nepotul*, r.: Kristóf Deák (Ungaria); *Burning Days / Kurak Günle*, r.: Emin Alper (Turcia, Franța, Germania, Olanda, Grecia, Croația); *Will-o'-the-Wisp / Fogo-Fátuo*, r.: João Pedro Rodrigues (Portugalia, Franța).

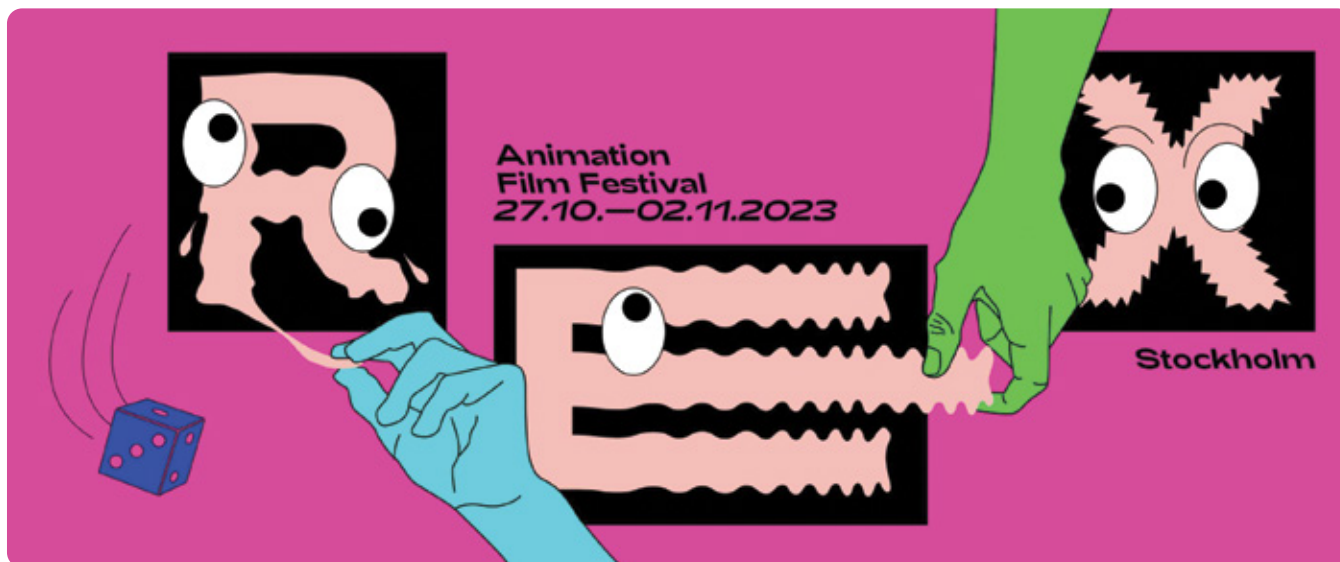
27.FFE s-a încheiat la București, în oglindă, tot cu distopie, de data aceasta comică – *Brian și Charles (Brian and Charles)*, r.: Jim Archer. În cadrul Galei de închidere a fost decernat și Premiul Publicului 27.FFE, atribuit filmului *Minsk*, r.: Boris Guts (Estonia, 2022), care a întrunit cele mai multe voturi din partea publicului bucureștean.

10-14 mai / Proiecția filmului *Crai Nou/Blue Moon*, r.: Alina Grigore, la Festivalul de film „Cinefemina”, desfășurat la Cinema Elvire Popesco din București. Festivalul „Cinefemina” este un omagiu adus femeilor din industria cinematografică (regizoare, scenariste, producătoare) care au contribuit prin munca lor la transformarea industriei cinematografice. Proiecția din data de 13 mai a fost urmată de o masă rotundă „Femeile regizoare în industria cinematografică contemporană”, organizată la Institutul Francez, cu participarea regizoarei Alina Grigore. În anul 2023, festivalul a avut loc în perioada 10-14 mai la București, și în perioada 4-10 decembrie la Timișoara.

1-6 august / Festivalul de film Cinemascope, la Eforie Sud. Institutul Cultural Român a fost partener al Festivalului Cinemascope, desfășurat în grădina de vară din stațiunea Eforie Sud. Ediția din 2023 a inclus filme europene, ateliere de creație pentru copii, dar și o petrecere silent disco. Cinemascope a apărut în 2018, odată cu redeschiderea grădinii de vară din Eforie Sud de către Centrul Ceh București și EUNIC România, cu sprijinul Primăriei Orașului Eforie și al RADEF România Film. La cea de-a VI-a ediție a Festivalului Cinemascope din Eforie Sud, un eveniment de referință în perioada estivală pe litoralul românesc organizat în cadrul EUNIC România, pe lângă difuzarea de filme europene, au fost organizate ateliere pentru copii prezentate de către Bianca Radu (profesor), un concert, o petrecere *silent disco*, dar și expoziții și alte activități.

23-25 iunie / Festivalul Jazzunique, ediția a III-a, organizat de clusterul EUNIC România la Green Hours Jazz Cafe din București. Institutul Cultural Român a susținut participarea artiștilor Corina Sirghi și Sorin Romanescu în cadrul festivalului internațional de jazz care a reunit muzicieni de excepție din toată Europa. Această ediție a festivalului a adus pe scena Green Hours un program impresionant, divers și plin de culoare. Au participat artiști din Spania, Austria, Franța, Italia și Cehia.

23 septembrie / Ziua Europeană a Limbilor, la sediul Institutului Cultural Român și la Goethe-Institut din București. Institutul Cultural Român a organizat la sediul său din Aleea Alexandru nr. 38 un program special de Ziua Europeană a Limbilor, care a inclus expoziția de carte „Literatura română tradusă în alte limbi”, mini-recitalul etnografului și acordeonistului Shaun Williams, prezentarea „15 ani de cursuri de limba română pentru străini la ICR” și lecții demonstrative de limba română, precum și o degustare și prezentare de vinuri românești cu Sergiu Nedelea, unul dintre cei mai cunoscuți somelieri români. Cluster-ul EUNIC România a ales *Egalitatea în educație* ca temă pentru această ediție a Zilei Europene a Limbilor. În prima parte a zilei, Goethe-Institut a găzduit un panel de discuții moderat de Joachim Umlauf, directorul Goethe-Institut București, având tema „Cum poate/Cum ar trebui să sprijine învățarea limbilor străine probleme precum egalitatea, inclu-

⌄ EUNIC Stockholm, 28 octombrie - 2 noiembrie

Participare românească la Festivalul de Animație REX

ziunea și diversitatea?", la care a fost invitată Oana Valentina Suciuc, lector universitar la Universitatea din București, Facultatea de Științe Politice și expert ICR în perioada 2005-2018. Au avut loc workshop-uri cu acces liber organizate de Goethe-Institut, British Council, Institutul Liszt – Centrul Cultural Maghiar, Institutul Cervantes, Institutul Francez și Fundația Culturală Greacă. Institutul Italian de Cultură „Vito Grasso”, Institutul Francez, Institutul Liszt – Centrul Cultural Maghiar și Institutul Yunus Emre Alte și-au deschis sediile începând cu ora 15.00. Institutită în anul 2001 de Consiliul Europei, la inițiativa UE, Ziua Europeană a Limbilor este sărbătorită anual pe 26 septembrie, fiind dedicată diversității culturale și lingvistice.

4 decembrie / Concert al trupei Alternativ Quartet și expoziție de fotografie, găzduite de Institutul Cultural Român. Grupul muzical Alternativ Quartet a susținut un concert, cu sprijinul Institutului Italian de Cultură, în Sala Mare a Institutului Cultural Român, ca preambul la turneul de lansare al noilor albume ale trupei, „Deocamdată suntem” și „Departate de solstițiu”. În cadrul evenimentului, a avut loc și vernisajul

expoziției fotografului italian Matteo Scarpa, ale cărui lucrări, realizate exclusiv în format analog cu aparate Rolleiflex Old Standard din 1933 și Leica IIF din anii 1950, au constituit componenta vizuală a celor două albume promovate de turneu.

EUNIC Stockholm

16-19 martie / Participarea scriitoarei Ioana Nicolaie la Festivalul Internațional de Literatură Littfest din Umeå, Suedia. ICR Stockholm, alături de clusterul EUNIC Stockholm, a participat pentru prima dată la Festivalul Internațional de Literatură din Umeå, cel mai mare festival literar din Suedia, prima ediție având loc în anul 2007. Autorii invitați au citit fragmente din operele lor, în limbile originale, și au discutat importanța perspectivei feminine în propriile opere, legătura cu sacralitatea și maternitatea.

4 mai / Ziua Europei, la Casa de Cultură a orașului Stockholm. Reprezentanța Comisiei Europene în Suedia a organizat o serie de evenimente la Casa de Cultură și Teatru (Kulturhuset Stadsteatern) din Stockholm pentru a sărbători Ziua Europei. Printre evenimentele

≡ **EUNIC Stockholm, 28 octombrie - 2 noiembrie**

Solista Eva Jumătate și pianistul Doru Apreotesei,
în Concertul de Crăciun organizat de Comisia Europeană

organizate s-au numărat dezbateri și proiecții de film. ICR Stockholm, în parteneriat cu EUNIC Stockholm și Ambasada României din Suedia, a fost prezent la Kulturhuset pentru a promova România și Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023.

26 septembrie / Ziua Europeană a Limbilor la Stockholm, marcată printr-o cafenea a limbilor străine, în cadrul căreia au fost prezentate scurte lecții de română, cehă, daneză, esperanto, estonă, finlandeză, franceză, germană, georgiană, greacă, japoneză, idiș, islandeză,

italiană, lituaniană, maghiară, norvegiană, poloneză, portugheză, romani, slovacă, spaniolă și în limbajul semnelor. Pentru această ocazie, țările participante au oferit lecții demonstrative în limbile respective, însoțite de elemente de cultură și civilizație pentru elevi cu vârste între 12 și 18 ani. Carmen Lungu, referent relații ICR Stockholm, a susținut o scurtă prezentare a limbii și culturii române. Programul a fost conceput complementar cursurilor de limbă oferite de diversele institute și ambasade din Stockholm și a reprezentat o modalitate de a promova aceste cursuri în cadrul elevilor suedezi de liceu, precum și de a promova valorile culturale europene.

28 septembrie – 1 octombrie / Participare la Târgul Internațional de Carte de la Göteborg, în cadrul standului EUNIC. Alături de ICR Stockholm au contribuit ca parteneri la standul EUNIC: Ambasada Austriei, Ambasada Elveției, Institutul Cervantes, Ambasada Slovaciei, asociația Judisk kultur, Ambasada Lituaniei, Institutul Polonez, Ambasada Greciei, Institutul Cultural Italian, Ambasada Belgiei, Ambasada Ciprului și Goethe-Institut. A fost pentru a șaptea oară când clusterul EUNIC Suedia a participat la Bokmässan Göteborg și pentru a șasea oară când ICR Stockholm li s-a alăturat. Seminariile și programele de la stand realizate împreună cu membrii rețelei EUNIC au pornit de la temele principale ale târgului din acest an: *Cultura iudaică* (asociația Judisk kultur din Suedia fiind invitat de onoare), *Orașul și Sunetul*.

28 octombrie – 2 noiembrie / Participare românească la Festivalul de Animație REX, desfășurat la cinematografele Skärisbiografen și Zita Folkets Bio – cel mai vechi cinematograful din Stockholm și unul dintre cele mai prestigioase din capitala suedeză. Au fost proiectate două scurtmetraje de animație, selectate de curatorii festivalului: *Three, r.:* Maria Scutaru (2022) și *Împreună, trup și suflet, r.:* Vasile Alboiu și Liviu Gabriel (2022). Ediția din acest an a fost o colaborare între nouă institute și ambasade europene: Institutul Camões Stockholm, Ambasada Greciei în Suedia, Institutul Francez din Suedia, Institutul Polonez din Stockholm, Institutul Cultural Român, Ambasada Spaniei în Suedia și Institutul Cervantes, Ambasada Austriei în Suedia, Ambasada Ciprului în Suedia, Ambasada Belgiei în Suedia.

EUNIC Tel Aviv

13 decembrie / Fragment din romanul *Grădina de sticlă* al scriitoarei Tatiana Țibuleac, citit la „Noaptea Literaturii Europene”, eveniment găzduit de Centrul Cultural Liebling Haus la Tel Aviv. Membrii clusterului EUNIC Israel au continuat proiectul „Noaptea Literaturii Europene” / „European Literature Night”, prin care au fost prezentate fragmente din opere literare ale unor autori europeni la Centrul Cultural Liebling Haus, unul dintre cele mai importante spații culturale din Tel Aviv. Scriitori israelieni au fost prezenți într-un inedit maraton literar, tematica

pentru ediția curentă, curatoriată de Julia Fermento – directoarea artistică a Festivalului Internațional al Scriitorilor de la Ierusalim – fiind *leading women*. Actrițele Hana Azoulay-Haspari, Alma Dishy, Michal Karni și Sharon Lipkind au citit zece povestiri din zece țări europene, traduse în limba ebraică. Poveștile au tratat subiecte precum procesul de îmbătrânire, corpul și sexualitatea, munca, diversele forme de maternitate, abuzul și traumele. Cu acest prilej, literatura română a fost reprezentată de scriitoarea Tatiana Țibuleac, cu un fragment din romanul *Grădina de sticlă*, în lectura unui actor al Teatrului HaSimta, fondat de actorul român Nicu Nitai. Alături de ICR Tel Aviv, în cadrul acestui proiect au mai participat institute și centre culturale precum Goethe-Institut, Forumul Cultural Austriac, Institutul Francez, Institutul Cervantes, Institutul Polonez și Centrul Ceh din Tel Aviv.

🏠 EUNIC Turcia, 22-24 septembrie 2023

Concert al trupei 7th SENSE în cadrul Festivalului „Sounds of Europe”

EUNIC Turcia

22-24 septembrie / Concert al trupei 7th SENSE în cadrul Festivalului „Sounds of Europe” - festival internațional de muzică europeană, desfășurat la Istanbul, Izmir și Ankara. 7th SENSE este o tânără trupă de jazz din România ce îi are în componență pe muzicienii Laura Benedek, Sergiu Bivol, Lucas Contreras și Frankie Ercsei. Trupa bucureșteană a concertat la 24 septembrie, pe scena Alan Kadıköy din Istanbul, în cadrul festivalului organizat de clusterul EUNIC Istanbul, eveniment ce încurajează schimbul intercultural și promovarea diversității culturale europene.

8-18 decembrie / Proiecția documentarului *Între revoluții/ Between Revolutions* (2023), r.: Vlad Petri, în cadrul Human Rights Film Days, ediția a XIII-a, la Istanbul. Evenimentul este organizat anual de Delegația Uniunii Europene din Turcia. Festivalul s-a desfășurat în format hibrid, proiecțiile online având loc în perioada 8-18 decembrie, iar proiecțiile în săli de cinema timp de patru zile la Ankara (7-10 decembrie) și patru zile la Istanbul (14-17 decembrie).

EUNIC Ungaria

7-16 iunie / Participarea românească la „Noaptea Literaturii”, ediția a VIII-a, desfășurată la Budapesta (7-9 iunie), Debrecen (15-16 iunie) și Veszprém (9-11 noiembrie), proiect organizat de clusterul EUNIC Ungaria. Au participat 27 de institute culturale din Ungaria, cu câte un pasaj din literatura contemporană din țările lor, tema acestei ediții fiind *Urme (Footprints/Lábnyomok)*. ICR Budapesta a participat la eveniment cu un fragment din nouela lui Mircea Nedelciu, *Probleme cu identitatea (variațiuni în căutarea temei)*, tradus de Lövétei Lázár László, care a fost citit de Zoltán Áron, actor al Teatrului de Comedie din Budapesta/ Vigszínház, pe data de 7 iunie, iar la Debrecen de Újhelyi Kinga, actriță a teatrului Csokonai, pe data de 15 iunie. A fost primul an în care orașul Veszprém, Capitală Europeană a Culturii 2023, a fost inclus în proiectul „Noaptea Literaturii”.

⋈ EUNIC Ungaria

Ziua Europeană a Limbilor / European Language Cocktail Bar la Budapesta

15 și 26 septembrie / Participarea românească la „European Language Cocktail Bar”, desfășurat la sediul Institutului Italian de Cultură din Budapesta, respectiv la Universitatea din Debrecen. „European Language Cocktail Bar” este un program organizat anual de EUNIC pentru marcarea Zilei Limbilor Europene – 26 septembrie, care include interacțiuni cu publicul la standul fiecărei țări, respectiv câte două cursuri demonstrative de limbă. ICR Budapesta a susținut participarea prof. Dan Violeta-Ibolya, care a realizat materialele didactice și a susținut lecțiile demonstrative. La evenimentul din Budapesta au participat 26 de țări, standurile fiind vizitate de peste o mie de persoane. La standul ICR Budapesta au fost organizate jocuri interactive lingvistice pentru toți cei care au dorit să facă cunoștință cu limba română sau să se testeze cunoștințele. Proiectul

⋈ EUNIC Varșovia, 29 septembrie 2023 „Ziua Internațională a Traducătorului”

a avut ca obiectiv cultivarea diversității culturale și lingvistice în Europa, precum și încurajarea învățării limbilor străine. De asemenea, a venit în completarea cursurilor de limba română organizate la sediul ICR Budapesta, pentru începători și avansați, ELCB fiind un mediu ideal de promovare a cursurilor.

EUNIC Varșovia

31 martie - 18 iunie / Proiectul expozițional internațional „Nu va mai fi o altă primăvară... Copiii și arta în secolele XX și XXI” / „Drugiej wiosny nie będzie... Dzieci i sztuka w XX i XXI wieku / Spring never comes again...”, la Galeria Națională de Artă Zachęta din Varșovia. ICR Varșovia a fost partener al proiectului expozițional expoziției care a prezentat

atât practicile pionierilor pedagogiei moderne (Janusz Korczak, Maria Montessori sau Célestin Freinet) și educației alternative din prima jumătate a secolului al XX-lea (începând de la concepțiile moderniste, dezvoltate de Bauhaus), cât și referiri contemporane la aceste surse. Numitorul comun al acestora a fost susținerea creativității copiilor prin interdisciplinaritate, învățarea unor abilități diverse și experimentarea realității prin intermediul simțurilor. Componenta românească în amplul proiect a inclus, în expoziție, Grupul Sigma din Timișoara și celebrul Experiment Zaica (exerciții de stimulare a creativității copiilor, elaborate de profesorul de pictură Dorel Zaica), ateliere pentru copii și adolescenți și o prezentare a conceptelor de educație și educație artistică, dedicată specialiștilor în domeniu, susținute de grupul Minitremu de la Timișoara (Laura Borotea, Gabriel Boldiș) în cadrul programului educațional conex. Laura Borotea și Gabriel Boldiș, dezvoltatorii proiectului Minitremu (proiect care facilitează accesul copiilor și tinerilor la arta contemporană, situat la granița dintre artă și pedagogie, fiind un laborator de experiențe estetice și de dezvoltare creativă, prin care copiii și tinerii intră în contact cu procesele artistice

⇒ EUNIC Varșovia, 15 iunie 2023

Proiectul Minitremu, prezentat la Varșovia

ce generează dialog și reflexie și îi ajută să-și dezvolte propria viziune despre viață) au susținut în data de 15 iunie un atelier pentru liceeni, iar în data de 17 iunie un atelier pentru copii și părinți și o prezentare a practicilor Minitremu, dedicată unui public implicat în educație, în general, și în educația artistică, în particular (educatori, mediatori culturali, cercetători, experți).

20 aprilie - 21 mai / „Poems in the City” / „Poezia în oraș”, ediția a VII-a, la Varșovia. *Pauza* a fost tema proiectului „Poezia în oraș” din

acest an și motivul central al celor 18 poeme care, timp de o lună, au putut fi văzute în spațiul public varșovian, ascultate într-un podcast special pe canalul Spotify, citite pe pagina www.wierszewmiescie.eu, dar și în expoziția organizată de Institutul Cultural Român de la Varșovia pe simezele exterioare ale clădirii care găzduiește Ambasada României în Republica Polonă și sediul Institutului. Sub forma unor planșe de format mare, expoziția a cuprins creații ale unor poeți europeni contemporani, în original și traducere poloneză, precum și fotografiile și notele biografice ale autorilor și traducătorilor lor. Institutul Cultural Român de la Varșovia a selectat două poete de limbă română: Krista Szócs (România, în traducerea Joanei Kornaś-Warwas) și Augustina Visan (Republica Moldova, în traducerea Olgăi Bartosiewicz-Nikolaev). Alături de lucrările lor, au putut fi citite

poeme semnate de: Sabine Gruber (Austria), Mart Kangur (Estonia), Max Tennerman (Flandra), Zita Izsó (Ungaria), Alice Lyons (Irlanda), Mindaugas Nastaravičius (Lituania), Florent Toniello (Luxemburg), Clare Azzopardi (Malta), Marcin Sendeci (Polonia), Filipa Leal (Portugalia), Robert Bielik (Slovacia), Serhii Jadan (Ucraina), Rikardo Arregi Diaz de Heredia (Țara Bascilor), Manuel Forcano (Catalonia), Yolanda Castaño (Galiția), Adelaide Monteiro (Ținutul Mirandez). ICR Varșovia a participat, pentru al șaselea an, la proiectul „Poems in the City” / „Poezia în oraș”, dedicat promovării poeziei contemporane europene în mediul urban. În data de 21 aprilie, la Varșovia a fost organizată o dezbatere cu participarea unor poete și poeți contemporani polonezi, în spațiul librăriei PIW – Institutul Național Editorial.

29 septembrie / Ziua Internațională a Traducătorului, ediția a XV-a, la Varșovia. Proiect organizat de EUNIC Varșovia, împreună cu Asociația Traducătorilor Literari și Delegația Comisiei Europene în Polonia, cu prilejul Zilei internaționale a Traducătorului, celebrată anual pe 30 septembrie. Institutul Cultural Român de la Varșovia, deținător al președinției clusterului în perioada septembrie 2023 – septembrie 2024, a participat la eveniment alături de Forumul Cultural Austriac, Centrul Ceh, Institutul Cultural Lituanian, Goethe-Institut, Instituto Camões, Institutul Italian pentru Cultură și de partenerii deja consacrați – Asociația Traducătorilor Literari și Delegația Comisiei Europene în Polonia. La invitația ICR Varșovia, apreciată traducătoare de literatură română Joanna Kornaś-Warwas a luat parte la dezbateră cu titlul „Traducerea lucrărilor laureaților premiilor literare”, găzduită de Casa Literaturii din Varșovia. Cu această ocazie, publicului i-au fost puse la dispoziție, cu titlu gratuit, broșuri despre cele mai noi traduceri din literatura română în limba polonă, precum și cărți traduse de Joanna Kornaś-Warwas. În data de 29 septembrie, Casa Literaturii din Varșovia a găzduit o serie de evenimente menite să atragă atenția asupra rolului fundamental al traducătorilor în receptarea literaturii și culturii în limbi străine și asupra faptului că munca lor de traducere este o componentă indispensabilă a literaturii mondiale. În plus, festivitățile din 2023 s-au desfășurat sub auspiciile Zilei Europene a Limbilor, sărbătoarea internațională instituită la inițiativa Consiliului Europei. Programul a cuprins două discuții despre traducere: „Traducerea lucrărilor laureaților premiilor literare” și

„Teme dificile în literatura pentru copii și tineret”, ateliere de traducere și lecții în liceele varșoviene, susținute de traducători literari.

BIROUL COOPERĂRI EXTERNE

26-27 ianuarie / Proiecția filmului *Tigru*, r.: Andrei Tănase, în cadrul Festivalului internațional de film de la Rotterdam, Olanda, și la Festivalul Premiers Plans d'Angers, Franța. Premiera mondială a filmului *Tigru*, primul lungmetraj regizat de Andrei Tănase, a avut loc în cadrul Festivalului Internațional de Film de la Rotterdam – IFFR, secțiunea Bright Future. De asemenea, filmul a fost proiectat și în cadrul festivalului francez Premiers Plans d'Angers, în data de 27 ianuarie. Ambele proiecții au fost urmate de o sesiune de Q&A, la care au fost prezenți membri ai echipei, cu sprijinul Institutului Cultural Român. Filmul este o coproducție Domestic Film (RO), Altamar Films (FR) și Graal (GR), realizată cu sprijinul Centrului Național al Cinematografiei, Eurimages, Europa Creativă Media, Centrul Național al Cinematografiei din Franța, Centrul Național al Cinematografiei din Grecia, Televiziunea Română (TVR), televiziunea națională din Grecia. La Rotterdam, au participat regizorul Andrei Tanase, directorul de imagine Barbu Bălășoiu, realizatoarea decorurilor și a costumelor Alexandra Alma Ungureanu, producătoarea Anamaria Antoci și actorii Paul Ipate și Alex Velea. Delegației române i s-au alăturat delegațiile țărilor de coproducție, din partea Franței – producătoarea Alexa Rivero, Thierry le Portier (dresor de tigri) și compozitorul JB Dunczel, iar din partea Greciei – producătoarele Konstantina Stavrianou și Rena Vougalou. În cadrul festivalului Premiers Plans d'Angers, la sesiunea de Q&A au luat parte regizorul Andrei Tănase și coproducătoarea franceză Alexa Rivero.

8-12 februarie / Participarea Galeriei Anca Poterașu la Târgul de Artă Contemporană Zona Maco (México Arte Contemporáneo), cel mai important eveniment de artă contemporană din America Latină. Standul Galeriei Anca Poterașu la Zona Maco 2023 a reunit lucrări reprezentând portretizări satirice ale culturii digitale realizate în tapiserii de Megan Dominescu (1997) și instalația *Down is the New Up* (2013), semnată de duoul Anetta Mona Chișu (1975) și Lucia Tkáčová (1977). Târgul este considerat unul dintre cele mai importante evenimente de artă contemporană din America Latină. Începând din 2004, târgul s-a

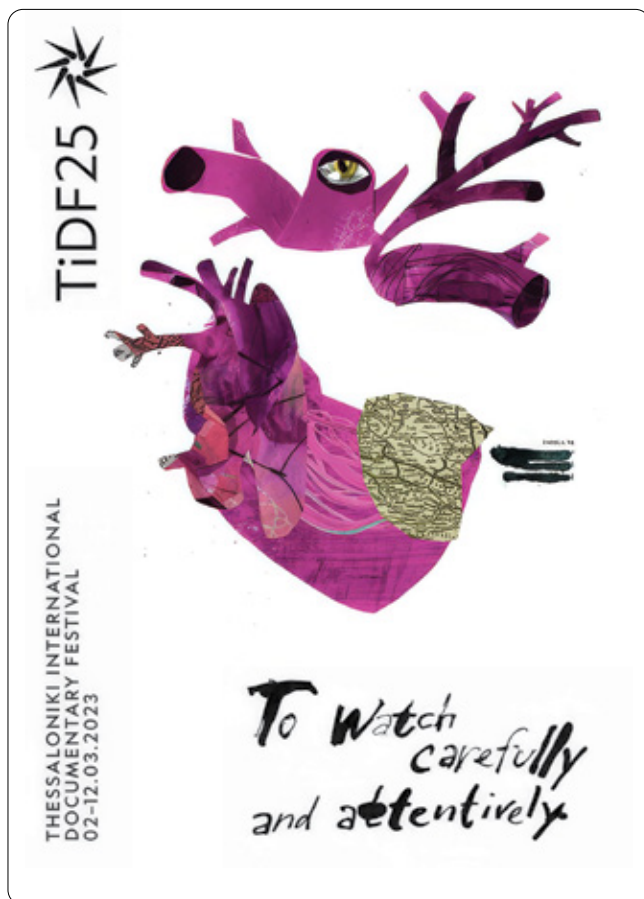
impus ca un eveniment internațional, devenind Zona Maco (México Arte Contemporáneo), care prezintă în cinci secțiuni specializate atât lucrări de artă modernă semnate de tineri artiști internaționali, cât și lucrări-reper produse în prima jumătate a secolului al XX-lea.

27 februarie - 1 martie / Teatrul Nottara din București, la Oslo. Trei spectacole românești au fost prezentate la Oslo, în cadrul proiectului „Teatrul, o nouă normalitate #REINVENTARE”, cofinanțat prin Granturile SEE 2014-2021, în cadrul Programului RO-CULTURA, și derulat de Teatrul Nottara din București, fundația culturală norvegiană Artepunkt Skandinavia și agenția de comunicare Media One, cu sprijinul Asirom - Vienna Insurance Group. Institutul Cultural Român a sprijinit cele trei reprezentații din capitala Norvegiei, prezentate în limba română, cu subtitrare în limba engleză. Producțiile Teatrului Nottara vor fi prezentate pe scena teatrului Rommen Scene din Oslo. Seria reprezentațiilor a fost deschisă pe 27 februarie, cu spectacolul *Moara cu noroc*, în regia Alinei Hiristea, după un scenariu de Radu Aldulescu, ce are la bază nuvela lui Ioan Slavici. A urmat *Enigma Otiliei*, după George Călinescu, având scenariul și regia semnate de Radu Popescu, pe 28 februarie. Spectacolul *Stâlpii societății*, după Henrik Ibsen, în regia lui Dejan Jankovic, a putut fi vizionat pe 1 martie. Proiectul „Teatrul, o nouă normalitate #REINVENTARE” s-a desfășurat, timp de un an, în România și Norvegia, urmând a intra în perioada de sustenabilitate, între 1 aprilie 2023 și 1 aprilie 2024.

16-28 februarie / Turneu al scriitorului Dinu Flămând în Mexic - serie de evenimente cu sprijinul ICR. Turneul a început la Festivalul Internațional de Poezie „Jornadas Pellicerianas” din statul Tabasco și s-a încheiat cu participarea la evenimentul „Fandango de la lectura”, prezidat de Prima Doamnă a Mexicului, Beatriz Gutiérrez Müller, în Veracruz. În cadrul Festivalului Internațional de Poezie „Jornadas Pellicerianas”, Dinu Flămând a recitat din cartea sa *Primavera en Praga*, prezentată de Luis García Montero, directorul Institutului Cervantes, și publicată la editura spaniolă Visor. Pe 19 februarie, Dinu Flămând a susținut conferința „La obra poética vista desde la historia intelectual”, la Seminarul de Poezie din cadrul Doctoratului

de Literatură Hispanoamericană al Facultății de Filozofie și Litere - Universitatea BUAP din statul Puebla. La invitația editurii Circulo de la Poesía din Ciudad de Mexico, scriitorul a participat la o serie de evenimente având ca punct central lansarea celei mai recente antologii de poezie românească *Semillas de piedra, Poesía rumana contemporánea*, publicată în colecția aceleiași edituri, cu o nouă traducere realizată de Gabriela Căprăroiu, profesor de limbi și literaturi hispanice la University of La Verne din California. Cu aceeași ocazie, a avut loc și lansarea ediției în spaniolă a propriului volum *El frio intermediario*, tradus de Omar Lara. Seria de evenimente a cuprins și un recital de poezie românească, inspirat de titlul unei mai vechi antologii publicate în Mexic, *De la Geo Bogza la Dinu Flămând*. Autorul a recitat în spaniolă și în română din poemele sale și s-a întâlnit cu studenți și cu membri ai comunității române în cadrul unui eveniment literar organizat de Ambasada României în Statele Unite Mexicane pe 23 februarie, la Universitatea Sor Juana Ines de la Cruz din Ciudad de Mexico. Un eveniment literar-muzical a fost organizat de Ambasada României în Statele Unite Mexicane, pe 26 februarie, la Institutul Veracruzuan al Culturii - IVEC (mun. Xalapa, statul Veracruz), unde Dinu Flămând a recitat poeme din cele cinci volume ale sale publicate în America Latină. Turneul scriitorului în Mexic s-a încheiat cu participarea la evenimentul cultural „Fandango de la lectura”, în orașul port Veracruz, în incinta restauratului Fort San Juan de Ulúa. În cadrul ultimelor două evenimente desfășurate la Xalapa și Coatepec, pianista argentiniano-spaniolă de origine română Lidia Guerberof Hahn, care a studiat în trecut muzica la București, a susținut, cu sprijinul Institutului Cultural Român, două concerte cu piese ale unor compozitori români.

martie 2023 / Proiecții de filme românești cu ocazia împlinirii a 30 de ani de la aderarea României la Organizația Internațională a Franfoniei (OIF). La 20 aprilie 2023 s-au împlinit 30 de ani de la aderarea României cu drepturi depline la OIF, eveniment marcat printr-o serie de manifestări culturale susținute de ambasadele României din statele lumii. Cu această ocazie, au avut loc o serie de proiecții de filme românești, aceasta fiind o bună oportunitate pentru România de a prezenta cele mai bune filme autohtone premiate la festivaluri internaționale. Pentru marcarea celor 30 de ani de apartenență a

⌄ 2-12 martie 2023

Festivalul Internațional de Film Documentar
de la Salonic, Grecia

României la OIF, ICR a sprijinit ambasade ale României din mai multe țări cu proiecții ale filmelor *Metronom*, r.: Alexandru Belc (13 proiecții), *Acasă*, r.: Radu Ciorniciuc (o proiecție) și *Două lozuri*, r.: Paul Negoescu (23 proiecții).

1 martie - 12 aprilie / Participare românească la Tampere Film Festival, Finlanda. Scurtmetrajul *Suruaika*, r.: Vlad Ilcevic și Radu C Pop, a fost

selectat la categoria Internațional a Tampere Film Festival, festival internațional fondat în 1968, axat pe scurtmetraje, care reunește anual iubitori de film și profesioniști în domeniu.

2-12 martie / Participare românească la cea de-a 25-a ediție a Festivalului Internațional de Film Documentar de la Salonic, Grecia. Au fost prezentate trei documentare selectate de către organizatorii festivalului: *Who I Am Not*, debut al regizoarei românce de origine maghiară Tunde Skovran (coproducție România/Canada/Africa de Sud), *Între revoluții / Between Revolutions*, r.: Vlad Petri (coproducție România-Croația- Iran-Qatar) și *ANHELL69*, r.: Theo Montoya, producător Bianca Oana (Columbia/ România/Franța/Germania). Filmele *ANHELL69* și *Between Revolutions* au fost înscrise la secțiunea Open Horizons, iar filmul *Who I Am Not* a participat la secțiunea International Competition. Festivalul de Film Documentar de la Salonic are o tradiție îndelungată și se bucură de mare atenție din partea publicului, fiind o manifestare culturală de amploare și intens mediatizată.

4 martie / Concert susținut de Nicolae Voiculeț, alături de orchestra sa, în cadrul unui eveniment dedicat sculptorului Constantin Brâncuși, la Ismaili Centre Dubai, Emiratele Arabe Unite. În deschidere a avut o prezentare a operei brâncușiene, susținută de consulul general al României în Dubai, Nicoleta Teodorovici, urmată de inaugurarea unei expoziții de pictură semnată de Ruxandra Mocean. În a doua parte a serii, artistul Nicolae Voiculeț și orchestra sa, compusă din artiștii Dorian Pârvu (pian/orgă/keyboard), Mirel Manea (chitară bas), Andreea Stoica (solist vocal), alături de creatoarea multimedia Alexandra Ciubotaru (sound design) au oferit recitalul „Naiul României”, în fața unui public alcătuit din diplomați, reprezentanți ai mediului academic, ai comunității de români din Emiratele Arabe Unite, artiști, oameni de afaceri.

5-11 martie, 4-10 iunie, 1-7 octombrie / Participarea producătorului Adrian Pîrvu la EURODOC - International Lab for Creative Documentary, după următorul program: 5-11 martie 2023, la Limburg (Germania); 4-10 iunie 2023, la Varșovia (Polonia) și 1-7 octombrie 2023, la Hautes-de-

10 MARTIE 2023
SPECTACOL DE DANS ȘI LECTURĂ
CU COREGRAFUL ȘI DÂNSĂTORUL
GIGI CĂCIULEANU LA INSTITUTUL
FRANCEZ DIN ATENA

France (Franța). Producătorul Adrian Pîrvu a participat la ediția 2023 a programului european de training destinat autorilor și producătorilor de film documentar, organizat de Asociația EURODOC (Franța), cu sprijinul programului Creative Europe MEDIA al Uniunii Europene și al Centrului Național al Cinematografiei (Franța). Producătorul a fost selectat de organizatorii acestui program de training pentru proiectul *The Soldier's Journey* (Călătoria soldatului), la care lucrează împreună cu regizoarea ucraineană Helena Maksyom. Adrian Pîrvu și Helena Maksyom sunt la a doua colaborare în domeniul filmului documentar, primul film fiind *Totul nu va fi bine* (2000), unde au prezentat o poveste personală despre prima generație născută după dezastrul de la Cernobil. Pentru Adrian Pîrvu programul de training EURODOC a reprezentat nu doar o oportunitate unică de dezvoltare profesională cât și o ocazie specială de a promova internațional proiectul *The Soldier's Journey*.

10 martie / Spectacolul *PerforMaFrance*, un *poe-dans* marca Gigi Căciuleanu, dedicat Francofoniei, prezentat în premieră la Atena, la sediul Institutului Francez, în Auditorium Theo Angelopoulos. *PerforMaFrance* a fost special conceput de Gigi Căciuleanu – distins cu Premiul GADIF/Grupul Ambasadelor, Delegațiilor și Instituțiilor de Limbă Franceză din România – în contextul aniversării Zilei Francofoniei, și a fost urmat de prezentarea volumului în limba franceză *Gigi Căciuleanu - L'HommeDanse*, semnat de dr. Ludmila Patlanjoglu, profesor universitar, teatrolog, istoric, critic de teatru, președinta onorifică a Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru (AICT), secția română – Teatrologie. Evenimentul a marcat Ziua Internațională a Francofoniei, pentru realizarea acestui eveniment au fost consultați Alkis Raftis, președintele Consiliului Internațional al Dansului la UNESCO și al companiei naționale de teatru Dora Stratou din Atena, precum și echipa Institutului Francez din Grecia. *PerforMaFrance*, spectacol prin care Gigi Căciuleanu își spune povestea nu doar prin

🏠 9-23 mai 2023

Festivalul Filmului European, ediția a XXVII-a

mișcări, ci și prin cuvinte și desene, este o producție a Fundației Art Production & Gigi Căciuleanu Romania Dance Company, cu sprijinul JTI. Designul luminilor și sunetul au fost asigurate de Tudor Mareș. Parteneri: Ambasada României în Grecia și Institutul Francez din Atena.

11-15 martie / Concertul „La Roumanie en voyage musical francophone”, susținut de soprana Mihaela Mingheraș (România-Franța), tenorul Bechara Moufarrej (Liban), pianistul Denis Dubois (Franța) și violonistul Ondin Brezeanu (România), la Biserica Saint Maron din Beirut, Liban. Eveniment organizat cu ocazia Zilei Internaționale a Francofoniei și a aniversării a 30 de ani de la aderarea României la Organizația Internațională a Francofoniei. Partener: Ambasada României

în Republica Libaneză. Biserica Saint Maron din Beirut este cunoscută publicului ca loc de desfășurare a unor evenimente culturale de prestigiu, precum cele din cadrul festivalului Beirut Chants, care a găzduit la acest eveniment peste 500 de spectatori. Muzicienii au prezentat un program centrat pe lucrări semnate de compozitorii români George Enescu, Constantin Dimitrescu, Carmen Petra-Basacopol, Dan Mizrahi și compoziții pe versuri ale unor autori francezi. E.S. domnul Radu Cătălin Mardare, ambasadorul României la Beirut, a prezentat în deschidere rolul activ și contribuția României în cadrul Organizației Internaționale a Francofoniei. Evenimentul s-a bucurat și de atenția presei, iar televiziunea națională a înregistrat și transmis fragmente din concert.

16 martie / Lansarea ediției în limba franceză a romanului *O balenă pe nume Goliat* de Cristina Sandu, eveniment dedicat Francofoniei la sediul Institutului Francez din Helsinki, Finlanda. În cadrul evenimentului

de lansare a romanului de debut al scriitoarei Cristina Sandu, autoarea a susținut și o prelegere, alături de profesorul emerit Jukka Havu și de traducătoarea volumului, Claire Saint-Germain.

16-26 martie / Participare românească la Festivalul Internațional de la Sofia. Au fost proiectate următoarele producții sau coproducții românești: *Spre nord*, r.: Mihai Mincan, *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu, *Om-Câine*, r.: Ștefan Constantinescu și *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu. Unul dintre cele mai relevante festivaluri de gen din Europa Centrală și de Est, Festivalul Internațional de Film de la Sofia este inclus în calendarul FIPRESCI și își propune să prezinte cele mai bune lucrări din cinematografia contemporană publicului local, dar și operele cinematografice bulgare și balcanice publicului internațional și să încurajeze, totodată, cooperarea între realizatorii de film locali și internaționali.

17 martie / Recital de șansonete susținut de actrița Medeea Marinescu și acordeonistul Emy Drăgoi pe scena Teatrului Križanke din Ljubljana, Slovenia. Evenimentul a marcat Ziua Internațională a Francofoniei și aniversarea a 30 de ani de la aderarea României la Organizația Internațională a Francofoniei. Concertul a avut pe scena Teatrului Križanke, înființat în incinta unei foste mânăstiri a cavalerilor teutoni, datând din secolul al XIII-lea. Printre partenerii evenimentului s-au numărat Agenția Națională de Presă Agerpres și Institutul Cultural Francez de la Ljubljana. La concert au fost prezenți reprezentanți ai corpului diplomatic străin, oficialități locale, reprezentanți ai mediului cultural și universitar din Republica Slovenia.

30 martie / Concert de Gală dedicat Francofoniei, la Catedrala Albă din Helsinki, unde România a avut statut de invitat de onoare. Cu ocazia marcării Zilei Internaționale a Francofoniei, Ambasada României în Finlanda în parteneriat cu Institutul Francez la Helsinki, a organizat un concert de gală susținut de Orchestra de Cameră din Helsinki, dirijor James Salomon Kahane. Muzicienii invitați: Smaranda Ifteme (contrabas), studentă la Conservatorul din Helsinki la Academia Sibelius, Vadim Grumeza (vioară) și Ion Buinovschi (vioară), concertmaestru al

Sinfonettei Poori. Din repertoriul concertului au făcut parte compozițiile *Requiem* de Maurice Duruflé, *Șase dansuri populare românești* de Béla Bartók și o lucrare semnată de Ciprian Porumbescu, anul 2023 fiind desemnat „Anul Cultural Ciprian Porumbescu”.

30 martie - 2 aprilie / Participarea Galeriei GAEP la târgul de artă contemporană ART Paris 2023, în cadrul Secțiunii Promises, la Grand Palais Ephemere. Galeria românească Gaep a reprezentat în cadrul prestigiosului târg de artă contemporană din Paris artiștii Mircea Stănescu, Damir Ocko și Sebastian Moldovan. Propunerea a constat într-o serie de colaje de mari dimensiuni din anii '80 ale lui Mircea Stănescu, un grup de „uriași blânzi” care exprimă tumultul interior al artistului în perioada comunistă, și colaje recente ale lui Damir Ocko despre limbaj, utilizat ca instrument politic de mimare, dar și de rezistență. În perfectă complementaritate, Sebastian Moldovan a conceput o instalație de sunet, gândită special pentru stand. Târgul de Artă Contemporană Art Paris este unul dintre cele mai importante evenimente de promovare a artei contemporane din Europa, organizat la Grand Palais Ephemere. Gaep este o galerie de artă contemporană cu un program vibrant de expoziții ce prezintă lucrările unor artiști consacrați sau emergenți.

31 martie / Concert în seria „Serile muzicale la Ambasada României din Sofia”. Ambasada României în Republica Bulgară a inaugurat programul intitulat „Serile muzicale la Ambasada României” cu un concert susținut de Daniel Magdal, prim-tenorul Operei Naționale Române, acompaniat de Alexandru Burcă, pianist-corepetitor al Operei Naționale București. Programul seriei a fost completat de pianistul bulgar Ludmil Angelov, care a patronat acest proiect împreună cu ambasadorul României. „Serile muzicale la Ambasada României” s-a desfășurat în prezența unui public format din oameni de cultură, membri ai corpului diplomatic acreditat la Sofia, studenți ai Academiei Naționale de Muzică de la Sofia, invitați din rândul *leadership*-ului politic și administrativ bulgar.

2 aprilie / Concertul „De la Măria Tănase la Edith Piaf, prin Micul Paris”, susținut de Jezebel (Izabela Barbu), alături de pianistul Alexandru Burcă, la Thomas Prior Hall, prestigioasă sală de concerte din cadrul Hotel Clayton Ballsbridge, la Dublin, Irlanda. Proiectul a fost organizat cu ocazia celebrării, în anul 2023, a 30 de ani de când România a devenit stat membru cu drepturi depline al Francofoniei instituționale. La eveniment au fost invitați membri ai corpului diplomatic acreditat la Dublin, personalități ale vieții culturale, academice și economice din Irlanda, precum și un segment important al comunității de români din Dublin, dar și din principalele orașe ale Irlandei (Cork, Galway, Limerick, Drogheda, Kilkenny, Bray).

2-9 aprilie / Curs de măiestrie SoNoRo Interferențe, ediția a XVII-a, la Academia Europeană Palazzo Ricci din Montepulciano, Italia. Organizatori: Asociația SoNoRo, cu sprijinul Institutului Cultural Român. Programul SoNoRo Interferențe oferă sprijin în dezvoltarea profesională a unora dintre cele mai promițătoare talente din România, fiind adresat tinerilor muzicieni români cu vârste cuprinse între 14 și 30 de ani. La ediția din acest an, zece tineri muzicieni din România, selectați în urma procedurilor de preselecție și audițiilor online, au beneficiat de bursa SoNoRo: Denis Flueraș (pian, Colegiul Național „George Enescu”), Eva Gareth (pian, Colegiul Național „George Enescu”), Inga Godea (vioară, Facultatea de Muzică și Teatru, UVT), Ștefania Turcu (vioară, Colegiul Național „Dinu Lipatti” din București), David Brassai (vioară, Academia Națională de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca), Andreea Mihalache (violă, Universitatea Națională de Muzică din București), Ionuț Bârbjovanu (violă, Colegiul Național de Muzică „George Enescu”), Paul Cristian Suci (violoncel, Colegiul Național de Artă „Dinu Lipatti”), Gabriel Coman (violoncel, Universitatea de Muzică și Arte ale Spectacolului din Graz), Imola Mate (canto, Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca), Milița Pantin (canto, Universitatea Națională de Muzică din București), Andrei Florinel Marinache (canto, Universitatea Națională de Muzică București). Maeștrii care au îndrumat bursierii au fost Diana Ketler (profesor de pian la Academia Regală de Muzică din Marea Britanie și la Haute École de Musique din Geneva, Elveția), Mihaela Martin (profesor de vioară la Academia de Muzică din Köln și la Academia Barenboim-Said din Berlin, Germania), Răzvan Popovici (profesor de violă la Conservatorul Regal din

SONORO INTERFERENZE 2023

Concerti

VENERDI, 7 APRILE 2023
ORE 18.00
SALONE DI PALAZZO RICCI
MONTEPULCIANO

SABATO, 8 APRILE 2023
ORE 11.00
PALAZZO CONFUCCI
MONTEPULCIANO
IN COLLABORAZIONE CON IL
FESTIVAL DI PAVIA MONTEPULCIANO

Maestri

MIRABELA MARTIN violino
ELEVAN POPOVICI viola
FRANK HELMERSON violoncello
DIANA KETLER pianoforte
PETER PUTNIN tenore

Studenti

INGA GODEA violino
ȘTEFANIA TURCU violino
DAVID BRASSAI violino
ANDREEA MIHALACHE viola
IONUȚ BÂRBJOVANU violă
PAUL CRISTIAN SUCIU violoncello
GABRIEL COMAN violoncello
DENIS FLUERAȘ pianoforte
EVA GARET pianoforte
IMOLA MATE tenore
MILIȚA PANTIN tenore
ANDREI FLORINEL MARINACHE tenore

OPERE DI LUDWIG VAN BEETHOVEN,
FRANZ SCHUBERT, FELIX MENDELSSOHN
BARTHOLDY, GABRIEL FAURÉ, RICHARD
WAGNER, REBECCA CLARKE,
ERICH WOLFGANG KORNGOLD, ANTONÍN
DVOŘÁK e WOLFGANG AMADEUS MOZART.

2-9 aprilie 2023

Curs de măiestrie SoNoRo Interferențe, ediția a XVII-a,
la Academia Europeană Palazzo Ricci din Montepulciano, Italia

Anvers, Belgia, membru al Ansamblul Raro, Germania), Frans Helmerston (profesor de violoncel la Academia Kronberg din orașul Kronberg im Taunus, Germania), Pauls Putnins (cântăreț internațional de operă, Marea Britanie/Letonia). Din 2007 și până în 2023, de acest program au beneficiat peste 500 de bursieri.

5-15 aprilie / Expoziția „Types of Raising from the Ground”, a artiștilor Alexandra Mereuți și Sebastian Danciu, la Dreiviertel Berna, Elveția.

⌄ **7 aprilie 2023**

SoNoRo Interferențe, ediția a XVII-a, Montepulciano - bursieri și profesori

Vernisajul a avut loc pe 5 aprilie. Expoziția a fost realizată în cadrul Residenței de creație artistică, în colaborare cu ONG Residency.ch. Alexandra Mereuți și Sebastian Danciu, artiști vizuali stabiliți la Cluj-Napoca, au lucrat în spațiul oferit de Residency.ch timp de șase săptămâni, unde au colaborat pentru continuarea unei cercetări artistice, concretizate în expoziția „Types of Raising from the Ground”. Rezultatele concrete ale rezidenței au fost prezentate publicului din Berna printr-o expoziție într-un spațiu de artă independent, Dreiviertel.

6-9 aprilie / Participarea artistei Felicia Simion la „Luna Fotografiei” / „Belgrade Photo Month”, la Belgrad. Partener: Ambasada României în Republica Serbia. Vernisajul expoziției de fotografie „Alternative Selves” semnată de artista Felicia Simion a avut loc pe 8 aprilie, în cadrul hotelului Radisson Collection din Belgrad, în prezența autoarei. Începând din anul 2020, acest proiect a început să funcționeze ca o Bienală de Fotografie. Proiectul este la a șasea ediție, iar anul acesta și-au confirmat prezența ambasadele următoarelor state: Spania, Elveția, Portugalia, Austria, Slovacia, Franța, Japonia, precum și Institutul Cultural Italian și Goethe-Institut.

14-16 aprilie / Participarea Galeriei GAEP la Târgul de artă contemporană *miart* de la Milano, Italia. Prima participare a galeriei GAEP în în

🏠 19-23 aprilie 2023

Participarea 418 Gallery la ART BRUSSELS

cadru secțiunii Established, secțiunea principală a târgului *miart*, a fost realizată sub tema „Timpul răbdător”, cu o selecție de lucrări semnate de Răzvan Anton, Raluca Popa, Ignacio Uriarte. Artiștii selectați acționează într-un câmp extins, în care desenul nu este doar o compoziție de linii pe o suprafață plană, ci poate lua forma în spațiu sau asimila strategii din alte medii. Cei trei artiști au combinat caracterul imediat și direct al liniei desenate cu temporalitatea implicită în procese lente sau laborioase de producție artistică pentru a reflecta asupra memoriei (Anton), a construcției imaginii (Popa) și a ritmurilor repetitive ale vieții (Uriarte). Târgul de Artă *miart* se poziționează ca un eveniment de tradiție pe piața culturală italiană și europeană și este organizat în pavilionul Allianz Mico de la Milano.

19-25 aprilie / Participarea galeriei de artă 418GALLERY la Art Brussels 2023. 418Gallery a prezentat, în secțiunea Rediscovery, lucrări ale artistului Vincentiu Grigorescu (1923-2012). Artistul a studiat arhitectura și artele la București. La sfârșitul anilor '40, s-a dedicat designului grafic – a fost unul dintre cei mai importanți creatori de timbre poștale din acea vreme. Mai târziu, prin lupta sa constantă de a se elibera de impunerea realismului socialist, a devenit înclinat spre expresie geometrică și abstracție. Considerat unul dintre cele mai importante târguri de artă contemporană din Europa și devenit un punct de atracție în calendarul internațional de artă, Art Brussels a reunit, în incinta Brussels Expo, peste 150 de galerii din Belgia, Brazilia, Franța, Italia, Portugalia, România, Elveția, Marea Britanie și SUA, în cele patru secțiuni: Prime, Discovery, Rediscovery și Solo.

20 aprilie / Concert extraordinar susținut de Orchestra Română de Tineret la Sala de Concerte Megaron din Salonic, Grecia. Cu această ocazie, Orchestra Română de Tineret a interpretat un repertoriu al compozitorilor Dan Dediu și Serghei Rahmaninov, sub bagheta dirijorului Cristian Mandeal, avându-l ca solist pe Andrei Volodin. Evenimentul s-a bucurat de numeroase ecouri în presa scrisă din România. Vizibilitatea sporită a evenimentului a contribuit la promovarea imaginii României în Republica Elenă, oferind artiștilor români posibilitatea de a fi cunoscuți și apreciați de publicul internațional.

21-28 aprilie / Concerte susținute de violonista Diana Jipa și pianistul Ștefan Doniga, în cadrul proiectului „Cantemir 300 – Trei Secole de Muzică Românească”, la Lima, Peru. Pentru a marca 350 de ani de la nașterea și 300 de ani de la moartea domnitorului și cărturarului Dimitrie Cantemir, Ambasada României în Peru a organizat la Lima, cu sprijinul ICR, două concerte susținute de pianistul Ștefan Doniga și violonista Diana Jipa, în sala de spectacole a Alianței Franceze din Lima, pe data de 25 aprilie, și la Centrul Cultural Ccori Wasi al Universității Ricardo Palma, pe 27 aprilie. Repertoriul a conținut creații camerale care au avut ca element comun influența bizantină, moștenire a creației lui Dimitrie Cantemir și coordonată centrală a evoluției gândirii muzicale românești. Lucrări incluse în program: Dimitrie Cantemir: *Makam Uzzal Ușuleș* (Mss. 118) – prelucrare pentru vioară și pian de Vlad-Răzvan Baciuc; Anton Pann: *Bordeiaș* și *Până când nu te iubeam* – prelucrare pentru vioară și pian de Ioan Dobrinescu; Paul Constantinescu – *Sonatina pentru vioară și pian* în sol minor; Carmen Petra Basacopol – *Sonatina pentru vioară și pian* în fa diez minor; Ulpiu Vlad – *Sonorități și nu-mă-uita VI pentru vioară și pian*; Felicia Donceanu – *Andante* din *Sonata nr. 1 pentru vioară și pian*; Adrian Iorgulescu – *Duel Dual pentru vioară și pian*; Dan Dediu – *Sphinx* și *Mandragora* din „Un bestiar mitologic” pentru vioară și pian; Grigoraș Dinicu/Jascha Heifetz – *Hora Staccato*.

27-30 aprilie / Participarea în premieră a României, cu stand de țară, la târgul internațional jazzahead! de la Bremen, Germania. Prin asumarea rolului de organizator al standului României, ICR a adus împreună, pentru prima oară într-un cadru formal, profesioniști din România

responsabili de organizarea festivalurilor internaționale de jazz, artiști de jazz (și nu numai), actori importanți din domeniul promovării muzicale, dar și alți parteneri implicați în industrie. Numeroși interpreți ai acestui gen muzical sau organizatori de festivaluri au răspuns apelului lansat de Institutul Cultural Român în luna martie, trimițând materiale de promovare, în format tipărit sau digital, inclusiv audio-video, care au fost prezentate la stand pe durata târgului. Profesioniștii români de jazz care au răspuns prompt și au trimis informații și materiale de promovare au fost: Gărâna Jazz Festival, Green Hours, Ora Jazz Festival, Timișoara Jazz Festival, Sibiu Jazz Festival, Ciprian Moga, 7th sense, Petrică Andrei, JazzyBIT, Emil Bîzgă, Nicolas Simion, Marius Vernescu, Luiza Zan, Sorin Zlat, Damian Drăghici, Paolo Profeti. După deschiderea târgului, acestora li s-au adăugat și alții, precum: Big Band Radio România, Cătălin Milea, Sebastian Burneci, Elena Mîndru, Ana Dubyk, Blue Noise. Printre cei care au vizitat standul României s-au numărat: Ted Kurland, fondatorul The Kurland Agency, Giambattista Tofoni, manager al Europe Jazz Network, Merle Gerst, șefa biroului de proiecte internaționale din cadrul WOMEX, Marius Giura, director al Gărâna Jazz Festival, Rozana Mihalache, director artistic Green Hours, Ora Jazz Festival, Timișoara Jazz Festival, Sibiu Jazz Festival, Ciprian Moga (Jazz Fan Rising), unul dintre cei mai importanți promotori pentru artiști internaționali, 7th sense, Petrică Andrei, Jazzy Bit, Emil Bîzgă, Nicolas Simion, Marius Vernescu, Luiza Zan, Sorin Zlat, Damian Drăghici, Paolo Profeti, Big Band Radio România, Cătălin Milea, Sebastian Burneci, Elena Mîndru, Cristina Nan, unul dintre cei mai importanți promotori ai muzicii românești, în Germania, prin asociația Kultur Tandem, Ana Dubyk etc. jazzahead! reprezintă cel mai mare eveniment internațional dedicat profesioniștilor din lumea jazzului din Europa, având o istorie de peste 20 de ani în realizarea și menținerea legăturilor de colaborare, atât la nivel de instituții, cât și la nivel de organizații partenere și actori individuali sau reprezentanți ai celor mai mari festivaluri internaționale de jazz din lume. Este, de asemenea, unul dintre cele mai mari evenimente internaționale destinate profesioniștilor din lumea jazzului la care iau parte reprezentanți instituționali ai țărilor participante cu stand, directori de festivaluri de jazz din rețeaua Europe Jazz Network, artiști, reprezentanți de case de discuri, agenții, organizatori de festivaluri, manageri culturali, bookeri și reprezentanți mass-media, jurnaliști muzicali și culturali, fiind considerat de vizitatorii profesioniști din întreaga lume „reuniunea familiei jazzului mondial”.

27-30 aprilie 2023

Participarea în premieră a României, cu stand de țară, la târgul internațional jazzahead! de la Bremen

28-30 aprilie / Susținerea participării Studioului new media art H3 la Bright Festival din Florența. Proiectul „Event Horizon, where infinity ends” a fost selectat în urma unui concurs internațional de proiecte pentru cea de-a cincea ediție a Bright Festival din Florența, Italia, unul dintre principalele festivaluri de lumină din Europa, desfășurat în spațiul fostului terminal de trenuri Stazione Leopolda. H3 este un studio de creație ce caută să modifice forma lucrurilor pentru a influența substanța lor. Membrii studioului sunt Andrei Mitișor, Răzvan Pascu și Marius Dumitrașcu. Uneltele H3 sunt arta new media, arhitectura și fabricația digitală, iar lucrările studioului ating domenii ca light art, video-map-

ping, instalații performative și experiențe imersive. A fost prezentată lucrarea audio-vizuală „Event Horizon, where infinity ends”, ce explorează natura enigmatică a găurilor negre. Obiectul a fost compus din două ecrane semitransparente așezate în „X” cu proiecții video dispuse la 90 grade, obținând o senzație de imersiune, o experiență 2,5D. Conținutul a fost interactiv, imaginea s-a descompus grafic la apropierea de ecran. Susținerea oferită de EPSON România cu echipamente de video-proiecție a permis lucrării să beneficieze de cele mai bune condiții tehnice.

1-11 mai / Concerte susținute de Nicolae Voiculeț în Angola și Cuba, de Ziua Europei. Evenimente organizate pentru marcarea aniversării a 30 de ani de când România a devenit membru cu drepturi depline al Organizației Internaționale a Francofoniei, dar și pentru celebrarea Zilei Europei. Cu

Le livre sur les quais, 1-2-3 sept. 23 → Morges.

14ème édition
lelivresurlesquais.ch

MARIE-HÉLÈNE LAFON
Présidente d'honneur

LA ROUMANIE
Hôte d'honneur

P.O.L.
Maison d'édition invitée

SARBACANE
Maison d'édition jeunesse invitée

⌵ 1-3 septembrie 2023

România - țară invitată la Festivalul „Le livre sur les quais” de la Morges, Elveția

sprejiniul Ambasadei României în Angola și al ICR, în data de 3 mai, celebrul naist a susținut un concert la Luanda, la Palacio de Ferro, unde a interpretat doine din Transilvania, Banat și Bihor, cântece de leagăn, cântece de dor și jale, *Ciocârlia*, *Călușul*, *Ciuleandra*, *Cine iubeste și lasă*, Suite de nuntă, Suite din Moldova, Maramureș, Transilvania, Oltenia și Muntenia, Imnul național al României și *Odă bucuriei*. De asemenea, artistul a susținut un masterclass cu studenții Conservatorului din Luanda pentru inițiere în tainele nautului. Turneul a continuat la Havana, unde Ambasada României în Cuba și Institutul Cultural Român au organizat, în data de 8 mai, un concert la Basilica San Francisco de Asis, precum și un atelier cu studenții la Universitatea de Arte, în data de 10 mai, ambele susținute de Nicolae Voiculescu și Alexandra Ciubotaru. Evenimentele din Cuba au avut loc în cadrul unei serii desfășurate în perioada 9 aprilie - 9 mai pentru a sublinia unitatea în diversitate a Uniunii Europene.

9-13 mai / Participarea trupei de jazz Ineffable la Festivalul de Jazz de la Taşkent, Uzbekistan. Institutul Cultural Român și Ambasada României în Republica Uzbekistan au sprijinit participarea formației Ineffable la cea de-a VII-a ediție a Festivalului Internațional de Jazz din Uzbekistan, desfășurat la Taşkent în perioada 25 aprilie - 14 mai 2023. Ineffable îi are în componență pe muzicienii Réka-Kata Regián (voce, flaut), Zsigmond Pál (clape), Tihamér Szereceán (chitară bas/ SynthBass) și Osszián Szereceán (tobe), care au susținut, pe 12 mai, un concert pe scena deschisă a Palatului O'zbekiston. Programul concertului

din Taşkent a inclus în exclusivitate piese semnate de membrii formației. Ca parte din proiect, au susținut un workshop despre interpretarea cu muzică adițională de suport versus interpretarea live. Trupa Ineffable a fost prezentată de muzicianul Saidmurat Muratov, saxofonist, compozitor, fondatorul formației de jazz „Jazzirama”. Muzicianul uzbek a interpretat împreună cu muzicienii români două din piesele din repertoriul Ineffable, moment apreciat de cei prezenți. Festivalul a fost organizat în capitala uzbekă sub auspiciile Oficiului UNESCO (Taşkent) de Fundația pentru Arte și Cultură din Uzbekistan, Conservatorul de Stat din Uzbekistan și Khakimiyyat din orașul Taşkent, marcând și Ziua Internațională a Jazzului, 30 aprilie, proclamată de UNESCO în 2011.

16-18 mai / Susținerea participării scriitoarei Miruna Vlada la întâlnirea Comitetului pentru Pace de la Bled, Slovenia. Scriitoarea Miruna Vlada, membră a comitetului director al organizației PEN Club România, a participat la întâlnirea anuală a Comitetului pentru Pace din cadrul PEN, care a avut loc la Bled, Slovenia. Tema din acest an a Comitetului scriitorilor pentru Pace a fost *Image all the people*, inspirată de cunoscuta piesă a lui John Lennon.

16-31 mai / Filmul *La Gomera / The Whistlers*, r.: Corneliu Porumboiu, proiectat în cadrul Festivalului de Film European din Singapore (EUFF), ajuns la cea de-a XXXII-a ediție. Festivalul de Film European în Singapore (EUFF) a fost organizat de Delegația Uniunii Europene în Singapore, în parteneriat cu misiunile diplomatice ale statelor europene acreditate (atât membre UE cât și non-UE). Proiecția a avut loc pe 28 mai, la cinematograful The Projector. Toate filmele propuse au fost supuse evaluării și aprobării agenției singaporeze de specialitate Infocomm Media Development Authority - IMDA.

20 mai - 26 noiembrie / Participarea României la Bienala Internațională de Arhitectură de la Veneția, cu proiectul „ACUM-AICI-ACOLO” / „NOW HERE THERE”. Circumscriș temei ediției de anul acesta a Bienalei Internaționale de Arhitectură de la Veneția, *Laboratorul viitorului/ The Laboratory of the Future*, aleasă de curatoarea Lesley

⤴ 28-30 aprilie 2023

Festivalul de lumini Bright Festival de la Florența

Lokko, proiectul „ACUM-AICI-ACOLO” / „NOW HERE THERE” a fost desemnat câștigător al concursului național organizat de Institutul Cultural Român, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Culturii și Uniunea Arhitecților din România, fiind expus atât în Pavilionul național din cadrul Giardini di Castello, cât și în Noua Galerie a Institutului Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția. Curatori: Emil Ivănescu, Simina Filat. Comisar: Attila Kim. Expozanți: Emil Ivănescu, Simina Filat, Cătălin Berescu, Anca Maria Păsărin și Muzeul Național Tehnic „Prof. ing. Dimitrie Leonida”, partener al proiectului. Colaborator: Banca de Resurse Genetice Vegetale „Mihai Cristea” Suceava. Pavilionul României la Bienala Internațională de Arhitectură de la Veneția s-a dovedit un

9-13 MAI 2023
PARTICIPAREA TRUPEI DE JAZZ INEFFABLE
LA FESTIVALUL DE JAZZ DE LA TAŞKENT, UZBEKISTAN

generator de idei, aducând în prim-plan călătoria de creație a inovațiilor sau invențiilor născute ca urmare a colaborării interdisciplinare, devenind un spațiu menit să genereze dialog, întrebări și răspunsuri traduse în idei pentru un viitor incluziv și durabil, pentru societate și mediu. Ideile și obiectele prezentate au fost ingredientele unui dialog despre viitor. Vizitatorii au explorat în mod interactiv patru domenii de cercetare: Inovații și Invenții Tehnice Românești, Pedagogii Laterale, Grădina Instantanee/Banca Genetică de Semințe și Instalația Co-Future Thinking ca activator de idei, toate reprezentând o modalitate de educație prin cercetare, inovare și activare socială, căutând soluții noi pentru a răspunde unui viitor centrat pe oameni și pe context. Inovațiile uitate au fost artefacte tehnice originale expuse în pavilion. Primul vehicul aerodinamic din lume cu roți în interiorul caroseriei mașinii, realizat de Aurel Perșu, un vehicul electric de la începutul

secolului al XX-lea sau instalații-concept pentru energia mareelor sau de desalinizare a apei de mare folosind energia solară au fost doar câteva dintre machetele care au putut fi văzute în Pavilionul României. Grădina Instantanee/Banca Genetică de Semințe a reprezentat o invitație de a imagina experimente arhitecturale împletite cu practica agricolă, în contextul unei viitoare posibile crize alimentare. Banca de semințe a fost leitmotivul acestui experiment, reconstruind atmosfera unei grădini prin sistemul de membrane împletite cu nuiele de alun. Textura și mirosul de lemn de alun au fost ingrediente directe ale spațiului, iar Banca de semințe a oferit un moment de reflecție asupra rolului agriculturii urbane în orașele contemporane. Pedagogiile laterale au reprezentat studii de caz contemporane prin care practica arhitecturii extinde domeniul prin cercetare, activare și educație, oferind soluții incluzive unui mediu uman complex. Instalația

20 MAI - 26 NOIEMBRIE
ROMÂNIA LA BIENALA
INTERNĂTIONĂLĂ
DE ARHITECTURĂ DE LA
VENEȚIA, CU PROIECTUL
„ACUM-AICI-ACOLO” /
„NOW HERE THERE”

© VLAD EFTENIE

Co-Future Thinking a fost concepută drept o invitație la un schimb de idei și un brainstorming spațial, completat cu o instalație-receptor prin intermediul căreia aceștia au avut ocazia să împărtășească, la finalul expoziției, o idee despre viitor, printr-un desen sau câteva cuvinte. „Institutul Cultural Român acordă o atenție deosebită participării României la această prestigioasă manifestare, cu atât mai mult cu cât, în acest an, aniversăm 85 de ani de la inaugurarea oficială a Pavilionului României din spațiul Bienalei, Giardini della Biennale. Atunci, în 1938, cu ocazia celei de-a XXI-a ediții a Bienalei de Artă de la Veneția, organizatorul și comisarul primei expoziții românești în Pavilion a fost nimeni altul decât Nicolae Iorga, cel care se îngrijise, prin demersuri personale, de cesionarea terenului pentru statul român

și de construirea Pavilionului României. Suntem onorați de faptul că Noua Galerie a reprezentanței noastre de la Veneția găzduiește o componentă a proiectului câștigător, instalația Grădina Instantanee, pe care Institutul Cultural Român o sprijină și din perspectivă financiară”, a declarat Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român. În cadrul celei de-a XVIII-a ediții a Bienalei Internaționale de Arhitectură de la Veneția, desfășurată între 20 mai și 26 noiembrie 2023, au fost organizate 64 de pavilioane naționale (27 în Padiglioni ai Giardini, 22 la all'Arsenale și 14 în centrul istoric al Veneției). Potrivit organizatorilor, la ediția din 2023 au fost înregistrați peste 285.000 de vizitatori (aproximativ 1665 vizitatori zilnic). Pavilionul Braziliei a primit Leul de Aur pentru cea mai bună participare națională la cea de-a XVIII-a ediție

20 MAI - 26 NOIEMBRIE
ROMÂNIA LA BIENALA INTERNAȚIONALĂ DE ARHITECTURĂ DE LA VENEȚIA,
CU PROIECTUL „ACUM-AICI-ACOLO” / „NOW HERE THERE” © VLAD EFTENIE

a Bienalei de Arhitectură de la Veneția.

22 mai - 8 iunie / Săptămâna Filmului Românesc la Cinemateca din Skopje, Macedonia de Nord, și la Centrul Cultural Belgrad (KCB), Serbia. Proiect realizat în parteneriat cu Ambasada României la Skopje și Ambasada României la Belgrad. La Skopje, evenimentul s-a desfășurat în perioada 22-30 mai și a debutat cu proiecția filmului *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu. Invitați în deschiderea evenimentului au fost Radu Romaniuc, scenarist al filmului *Oameni de treabă* și Oana Tudor, scenarist și actor, care au răspuns întrebărilor publicului în cadrul întâlnirii moderate de directorul Cinemateciei, Vladimir Angelov. Filmele

au fost proiectate în limba română, cu traducere în macedoneană și engleză. În cadrul „Săptămânii Filmului Românesc” la Skopje au mai fost proiectate: *Pentru mine tu ești Ceaușescu / You Are Ceaușescu to Me*, r.: Sebastian Mihăilescu, la 23 mai; *Întregalde*, r.: Radu Muntean, la 25 mai; *Touch me Not*, r.: Adina Pintilie, la 26 mai; *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu, la 27 și 30 mai. La Belgrad, evenimentul s-a desfășurat în perioada 5-8 iunie și a fost deschis cu proiecția filmului *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu, avându-l ca invitat pe actorul Grigore Marin, protagonist filmului *R.M.N.*. Proiecția a fost urmată de o sesiune de Q&A cu publicul. Filmele proiectate la Belgrad au fost: *R.M.N.*, r.: Cristian Mungiu, *Touch me Not*, r.: Adina Pintilie, *Pentru mine tu ești Ceaușescu*, r.: Sebastian Mihăilescu, *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu, *Potemkiniștii*, r.: Radu

Jude, *Tipografic Majuscul*, r.: Radu Jude.

26-28 mai / Atelier susținut de Ioana Corduneanu în cadrul Festivalului de documentare a patrimoniului, Grecia. Cu sprijinul Institutului Cultural Român și al Ambasadei României în Republica Elenă, fondatoarea asociației „Semne cusute” a susținut un atelier despre simbolurile patrimoniului cultural, în secțiunea „Documentarea patrimoniului imaterial” din cadrul primei ediții a Festivalului de documentare a patrimoniului, organizată la Hermopolis, reședința insulei Syros și capitală a Insulelor Ciclade din Grecia. În Anul European al Competențelor, 2022, reprezentanta asociației „Semne cusute”, Ioana Corduneanu a primit Premiul European pentru Patrimoniu / Premiul Europa Nostra (categoria Educație, Formare și Meșteșug). Festivalul a fost organizat de asociația elenă Institutul Syros și de asociația elenă HERMes, active de peste zece ani în domeniul patrimoniului cultural, în parteneriat cu Primăria din Ermoupolis/ Syros.

27-30 mai / Festivalul Iei Românești la Nicosia, Cipru. Evenimentul a avut loc la inițiativa Alianței Românilor din Cipru și s-a desfășurat în sala de festivități culturale a Primăriei Strovolos din Nicosia. Interpretele Mihaela Lucia Pițigoi (fluier, caval, ocarina și voce) și Alexandra-Ilinca Din (nai și voce) au prezentat un amplu recital de muzică populară, care a cuprins atât piese din repertoriul personal al fiecărei interprete, cât și piese din folclor. De asemenea, cele două interprete au susținut ore de măiestrie la fluier, caval, ocarina și nai, adresate elevilor Școlii românești de la Nicosia. Festivalul Iei Românești a completat agenda culturală a Alianței Românilor din Cipru.

27-30 mai / Expoziția de grafică „Balchik 2023”, semnată de artista Anastasia Stoiciu, la Castelul Reginei Maria de la Balcic – pe simezele galeriei „Tunelul” din incinta Centrului Cultural Dvoreca. Tema expoziției a fost, în principal, axată pe peisajul urban, respectiv palatele Reginei Maria de la Cotroceni și cel de la Balcic, și promovarea Palatului Cotroceni. Expoziția a cuprins peste 50 de lucrări de grafică-gravură, acuarelă, tehnici mixte, print și afiș. În perioada 27-28 mai 2023, artista plastică Anastasia Stoiciu a organizat un tur ghidat de tip

atelier intitulat „Balchik 2023 în culori și tehnici de grafică”, în care a prezentat tehnicile folosite la realizarea lucrărilor expuse.

5 iunie - 23 noiembrie / Participarea regizorului Mihai Mincan și a producătorului Radu Stancu, cu proiectul *Dinți de lapte/ Milk Teeth*, la TorinoFilmLab – FeatureLab 2023, la Torino, Italia, și Madrid, Spania. Programul TorinoFilmLab – FeatureLab 2023 se derulează anual și este dedicat regizorilor care lucrează la primul sau al doilea proiect de film de lungmetraj aflat într-un stadiu avansat de dezvoltare. Pe parcursul programului au fost organizate trei ateliere cu prezentare publică a proiectului, două module cu prezență fizică, la Madrid (5-10 iunie) și Torino (21-23 noiembrie), și unul online, în luna septembrie. Echipele selectate au lucrat cu experți din domeniul regiei, imaginii, sunetului, post-producției, producției, finanțare, marketing și vânzări în domeniu. Proiectul *Dinți de lapte/ Milk Teeth* (regizor Mihai Mincan, producător Radu Stancu) a fost selectat de către organizatorii TorinoFilmLab – FeatureLab 2023 dintr-un număr semnificativ de aplicații din toată lumea, participanții dobândind o experiență valoroasă.

12-18 iunie / Participarea Galeriei Ivan la LISTE Art Fair Basel, în Elveția. Galeria Ivan a participat pentru a cincea oară în cadrul unuia dintre cele mai prestigioase târguri de artă contemporană din lume, LISTE Art Fair Basel, un eveniment de consacrare a artiștilor relevanți pentru arta contemporană, cât și a creației artistice de top din toate zonele culturale și geografice ale lumii. Galeria Ivan a prezentat proiectul „In Someone Else's Game” semnat de artistul Jaro Varga, care inspirat de cărțile, filmele și jocurile copilăriei, a creat patru jocuri site-specific de dezvoltare, deconstrucție și revizitare a clișeelelor culturale adânc înrădăcinate în subconștientul colectiv. Galeria Ivan a realizat o expoziție de promovare a artiștilor tineri, pe care a prezentat-o timp de o săptămână în fața unui public extins. Programul galeriei s-a concentrat pe promovarea globală a artiștilor români locali și internaționali, fie prin cercetarea și creșterea vizibilității asupra carierelor unor artiști reprezentativi pentru istoria recentă a artei românești, precum Geta Brătescu, Paul Neagu, Ion Grigorescu, Simona Runcan sau Lia Perjovschi, fie prin susținerea și dezvoltarea carierei unor artiști tineri și emergenți precum Anca Benera

⌘ 12 iunie - 3 iulie 2023

„Privirea”, proiect realizat de pictori ai grupului NOIMA în cadrul Mural Internacional de Arte Urbano și expoziția „Organism viu / Expoziție vie”, în Ciudad de México, Mexic

& Arnold Estefan, Silvia Amancei & Bogdan Armanu, Cristina David, Ștefan Sava și Iulia Toma. LISTE Art Fair Basel a fost fondat în 1996, fiind cel mai renumit târg de artă dedicat galeriilor tinere, precum și artiștilor emergenți de pe scenele culturale ale lumii.

12 iunie - 3 iulie / „Privirea”, proiect realizat de pictori ai grupului NOIMA în cadrul Mural Internacional de Arte Urbano și expoziția

„Organism viu / Expoziție vie”, în Ciudad de México, Mexic. Patru artiști ai Grupului Noima - Cosmin Fruntes, Dan Gherman, Andrei Rosetti și Sorin Scurtulescu - au conceput, în Ciudad de Mexico, proiectul de artă murală colectivă „Privirea”, în perioada 28 iunie - 1 iulie. Lucrarea murală a fost amplasată la intersecția dintre străzile Río San Joaquín și Lago Alberto, fiind vorba de pereții exteriori ai Grupo Modelo. Intervenția murală propusă pentru Mural Internacional de Arte Urbano a reprezentat un dialog între izvoarele muralismului tradițional al Europei Răsăritene și cultura mexicană, renumită pentru secvențele păstrate din pictura murală prehispanică datorită artiștilor săi muraliști din secolele XIX-XX. Mural Internacional de Arte Urbano este o inițiativă a Primăriei sectorului Miguel Hidalgo al capitalei Ciudad de México, prin proiectul Red Intercultural de Embajadas. Instituțiile publice reprezentative ale sectorului și ambasade ale mai multor state din lume cu sediul în acest areal și-au propus reabilitarea fațadelor mai multor clădiri prin intervenții de *street art*. Cel de-al doilea eveniment cultural important desfășurat de Grupul Noima s-a intitulat „Organism viu / Expoziție vie” și a cuprins picturi, fotografii și video, menite să surprindă evoluția Grupului de la înființare. De asemenea, ca parte a expoziției, în data de 16 iunie, cei patru artiști prezenți au susținut patru masterclass tematice. În timpul expoziției a fost proiectat și documentarul *NOIMA-Work in progress*, care dezvăluie grupul într-o descriere amplă, prin interviuri cu scriitorul și curatorul american Alan Jones, istoricul de artă și curatorul Ileana Pintilie, pictorul Constantin Flondor, curatorul austriac Denise Parizek și Ovidiu Bădescu, Galleria 28. Partener al proiectului: Ambasada României în Mexic, cu sprijinul Fundației Arden și al companiilor Amber și Comex.

12 iunie - 15 noiembrie / Participarea producătoarei Ioana Lascăr și a scenaristului Andrei Epure, cu proiectul *Vertebre/Vertebrae*, la Midpoint SeriesLaunch. Programul a fost coordonat de specialiști în domeniul seriilor TV și a avut loc într-un format hibrid, online și cu prezență fizică, workshop-urile fiind organizate la Praga, în Cehia, și la Tallinn, în Estonia. Proiectul a fost susținut de casa de producție DE Film Production și a fost propus în programele de dezvoltare internațională în urma unor procese de selecție riguroase. Proiectul *Vertebre/Vertebrae* este un serial de 50 de minute, cu șase episoade / sezon,

⌘ 12 iunie - 3 iulie 2023

Grupul Noima în Mexic - lucrarea murală „Privirea”

alături de două echipe din diverse teritorii europene.

2-6 iulie / Ordinul Arhitecților din România, cu stand propriu, la Congresul Mondial al Arhitecților UIA de la Copenhaga, Danemarca, desfășurat în spațiul Bella Center Copenhagen. Institutul Cultural Român a susținut prezența echipei atelierectrei din Cluj-Napoca cu proiectul arhitectural „...and it's a wrap”, propus de arhitectele Diana Cânta, Georgiana Cobuz, Anamaria Lazăr și Nicoleta Simina, sub îndrumarea arhitectei coordonatoare Anamaria Moldovan. Proiectul a fost câștigătorul concursului de soluții pentru construirea și amenajarea standului Ordinului Arhitecților din România (OAR) la cel

de-al XXVIII-lea Congres al Arhitecților UIA de la Copenhaga. Standul a fost inaugurat pe 3 iulie, cu participarea ambasadorului României în Regatul Danemarcei și Islanda, E.S. domnul Anton Niculescu. Prin prezența la Congresul Mondial al Arhitecților UIA de la Copenhaga, Ordinul Arhitecților din România (OAR) și atelierectrei au propus o dezbateră în jurul regândirii resurselor în domeniul arhitecturii și mediului construit. Propunerea aleasă de OAR a tratat una dintre cele șase teme ale congresului, și anume regândirea resurselor (Design for Rethinking Resources). Delegația a fost formată cinci membri: Anamaria Moldovan, Diana Cânta, Georgiana Cobuz, Anamaria Lazăr și Nicoleta Simina, reprezentând echipa câștigătoare a concursului. Evenimentul, la care au fost prezenți mii de vizitatori, a găzduit conferințe, expoziții, invitați de prestigiu și a prezentat cele mai recente și de impact cercetări științifice, metode și materiale noi de lucru, abordări interdisciplinare și informații care să ajute la un mediu construit mai durabil.

📅 2-6 iulie 2023

Ordinul Arhitecților din România, cu stand propriu, la Congresul Mondial al Arhitecților UIA de la Copenhaga, Danemarca

Congresul a reprezentat un eveniment major pentru arhitectura și arhitectii din întreaga lume, fiind organizat o dată la trei ani.

7-8 iulie / Aniversarea a 20 de ani de la înființarea ICR printr-un weekend cu evenimente deschise publicului, găzduite de Sala Mare din

Aleea Alexandru nr. 38. Evenimentul a debutat cu vernisajul expoziției de fotografie semnate de Mircea Sorin Albuțiu, „O întâmplare cu Jazz”, dedicată coregrafei Miriam Răducanu. A luat cuvântul Liviu Jicman, președintele ICR. Publicul a putut ulterior viziona *Wolfgang*, o instalație-performance filmată în VR, proiect al Fundației Art Production realizat cu sprijinul JTI. Ideea, regia, desenele și coregrafia i-au aparținut lui Gigi Căciuleanu, având ca fundal muzical creații semnate de Wolfgang Amadeus Mozart. Instalația VR a putut fi văzută de patru persoane simultan, folosind căști Oculus Quest 2. Programul de vineri, 7 iulie, a continuat cu proiecția documentarului-eseu *O întâmplare cu*

Jazz / Without Expectations, în care artista Miriam Răducanu creează o nouă coregrafie, inspirată de Miles Davis și de muzica lui. Documentarul a fost filmat în locuința familiei Răducanu în 2017 de Mircea Albuțiu. Filmul multipremiat *Poziția copilului*, regizat de Călin Peter Netzer, producătoare Ada Solomon, a încheiat programul din prima zi. La ediția din 2013 a Berlinalei, filmului i-au fost decernate Ursul de aur pentru cel mai bun film și Premiul FIPRESCI, ulterior primind și nouă Premii Gopo. Luminița Gheorghiu, strălucita interpretă a mamei din film, protagonistă în câteva dintre cele mai apreciate filme românești, de la *Moromeții la Aferim!*, s-a stins din viață la 4 iulie 2021. Sâmbătă, 8 iulie, a avut loc un concert susținut de tineri muzicieni din România și Republica Moldova, care au participat la programul #AdMusicam, organizat de ICR la Mogoșoaia în perioada 26 iunie - 9 iulie 2023. Au interpretat în Sala Mare a ICR Ana Sireteanu (flaut), Maria Velea (flaut), Raluca Ciula (clarinet), Theodor Andreescu (vioară), Larisa Nicolae (vioară), Andreea Mihalache (violă), Mihai Artemii (violoncel), Ștefan Luță (vioară) și Luca Bădițescu (contrabas), Fabiani Procsina (pian), Rebeca Petre (vioară) și Ștefan Filip (trompetă). În program: Franz Anton Hoffmeister - *Sonata*; Kaspar Kummer - *Deux duos pour Flute et Clarinette*; Eric Ewazen - *Trio pentru trompetă, vioară și pian*; Dmitri Șostakovici - *Cvartetul de coarde nr 8*; Grigoraș Dinicu - *Hora Mărțișorului*. Concertul a fost urmat de proiecția filmului *Aferim!*, regizat de Radu Jude, producătoare Ada Solomon, recompensat cu Ursul de Argint pentru cel mai bun regizor la ediția din 2015 a Berlinalei și cu nu mai puțin de 13 Premii Gopo. Unul dintre cele mai de amploare proiecte cinematografice românești de referință, *Aferim!* este un film istoric a cărui acțiune are loc în Țara Românească în 1835. Zapciul Costandin este interpretat de Teodor Corban, care s-a stins din viață la începutul anului 2023. Celebrarea aniversării de 20 de ani de la înființarea ICR a inclus și alte evenimente, în străinătate. Obiectivul proiectului a fost de a marca împreună cu publicul larg și instituțiile partenere împlinirea a 20 de ani de la înființarea Institutului Cultural Român. Aniversarea a constituit un bun prilej de a promova artiștii și proiectele organizate de ICR, cât și de a repune instituția ca spațiu de evenimente și întâlniri pentru creatorii români și cei străini pe harta culturală a capitalei. La 11 iulie 2023, Institutul Cultural Român a împlinit 20 de ani de la înființarea sa prin Legea nr. 356/2003.

11-13 iulie / Lansarea proiectului NARDIV, finanțat prin programul-cadru Orizont Europa / Horizon Europe, programul Uniunii Europene pentru

cercetare și inovare (2021-2027). Reprezentanții instituțiilor academice și culturale europene din Franța, Germania, Olanda, Polonia, România și Slovacia, partenere în proiectul NARDIV derulat în cadrul programului Horizon Europe, au lansat proiectul NARDIV, în cadrul reuniunii care a avut loc la Universitatea Marseille-Aix. NARDIV sintetizează titlul amplu al proiectului: „United in Narrative Diversity? Cultural (Ex-) Change and Mutual Perceptions in Eastern and Western Europe at the Threshold of the Digital Age”. Proiectul este în curs de desfășurare (2023-2026) și se realizează cu participarea mai multor actori instituționali, printre care: Université d'Aix Marseille (coordonator), Universitatea din București, Protisvalor Méditerranée, Uniwersytet Wrocławski, Hochschule für Angewandte Wissenschaften Hamburg, Uniwersytet Szczeciński, Stichting Duitsland Instituut bij de Universiteit van Amsterdam, Institutul Cultural Român, Goethe-Institut București, Institut Français de Roumanie, Universiteit van Amsterdam, Office Franco-Allemand pour la Jeunesse (OFAJ), EUFRAK-EuroConsults Berlin GmbH, GLOBESEC. La reniunea de lansare a proiectului au participat reprezentanți din Franța, Elveția, Olanda, Germania, Polonia și Slovacia, alături de reprezentanții instituțiilor partener din România: Joachim Umlauf, directorul Goethe-Institut București, Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român, Julien Chiappone-Lucchesi, consilier pentru cooperare și acțiuni culturale în București și director al Institutului Francez din România, Loic Meuley, atașat cultural și director delegat al Institutului Francez din București și prof. univ. dr. Gabriel Horațiu Decuble și lect.univ. Oana-Valentina Suci, din partea Universității din București, Cristina Sima, șefa Biroului Cooperării Externe al ICR. Institutul Cultural Român urmărește, și prin participarea în cadrul acestei proiect european, atingerea primului obiectiv structural propus prin Strategia ICR 2022-2026, adoptată la începutul anului 2022: „Conceperea de proiecte și dezvoltarea de programe și schimburi cu caracter cultural, artistic, științific, educativ, documentar (...)”. Luând ca punct de plecare al acțiunilor șase țări europene - Franța, Germania, Olanda, Polonia, România și Slovacia - partenerii instituționali implicați vor examina critic percepțiile reciproce din Europa de Est și de Vest prin prisma schimbului intercultural. Ambiția proiectului NARDIV depășește stadiul tehnicii și dezvoltă concepte noi. Designul proiectului facilitează o strânsă cooperare transnațională între partenerii academici și managerii schimburilor culturale. Instituțiile culturale partenere în proiect vor

avea un dublu rol pe parcursul celor patru ani. Ele vor „servi” ca obiecte de cercetare, dar vor reprezenta și laboratoare practice, pentru discutarea critică a constatărilor primei faze de cercetare academică și pentru dezvoltarea de noi formate în timpul celei de-a doua, „experimentale”. În această a doua fază, în care ICR va participa în perioada 2025-2026, rezultatele și recomandările instituțiilor academice vor putea fi probate, testate și reevaluate cu ajutorul unor grupuri țintă: experți și practicieni în domeniul schimburilor interculturale sau diplomației culturale, dar și reprezentanți ai generațiilor tinere (studenți) și ai societății civile (în special tineri și reprezentanți ai minorităților). Combinația de ateliere de cercetare artistică va permite, de asemenea, o diseminare a rezultatelor cercetării către un public larg și grupuri țintă, care în mod normal sunt greu de atins.

18-22 iulie / Participarea teatrologului Octavian Szalad la festivalul dedicat teatrului de păpuși și marionete National Puppetry Festival, găzduit de Universitatea Maryland, College Park, MD, Statele Unite ale Americii. Eveniment organizat de asociația de păpușari din SUA Puppeteers of America. Teatrologul Octavian Szalad a susținut în data de 19 iulie 2023, în cadrul programului Academic Symposium conferința cu tema „Teatralitate și Realitate. Reteatralizarea teatrului de păpuși și marionete în România post-decembristă”. National Puppetry Festival reunește specialiști americani și internaționali, atât practicieni cât și teoreticieni, care activează în domeniul teatrului de păpuși și marionete. Programul ediției a cuprins peste 20 de spectacole și 65 de ateliere legate de artele spectacolului cu păpuși și marionete, precum și o expoziție privind istoricul acestui eveniment. Festivalul a găzduit, totodată, un program academic, cât și activități adresate publicului larg cu ocazia Zilelor Comunității.

20 iulie / Concert aniversar: *Simfonia a III-a* de George Enescu, în interpretarea Orchestrei Naționale a Franței dirijate de maestrul Cristian Măcelaru și a Corului Radio France condus de Aurore Tillac, cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la înființarea ICR, la Auditorium Radio France din Paris. Eveniment organizat împreună cu Société Nationale de Radiodiffusion Radio France. Concertul cu *Simfonia a III-a* în Do Major,

op.21, a marelui muzician George Enescu, a închis stagiunea 2022-2023 de la Maison de la Radio et de la Musique și a fost înregistrat de Radio France. Vioara I în cadrul concertului din 20 iulie a fost Sarah Nemțanu, concertmastru al Orchestrei Naționale a Franței de peste 15 ani, violonistă cu origini românești, ai cărei părinți, muzicieni la rândul lor, au emigrat în anii '70 din România. Parteneri: Orchestra Națională a Franței, Corul Radio France, Ambasada României în Republica Franceză, Delegația Permanentă a României pe lângă UNESCO. „Visul meu de a înregistra muzica lui Enescu cu Orchestra Națională Franceză a devenit realitate doar atunci când Institutul Cultural Român și-a asumat o responsabilitate financiară semnificativă pentru a duce la bun sfârșit acest proiect. Cu ocazii ca acestea, noi, muzicienii francezi și români, sărbătorim împreună patrimoniul comun care este muzica lui Enescu. Viața sa reprezintă angajamentul frumos, pe termen lung, pe care l-au avut aceste două țări una față de cealaltă, prin imensele contribuții artistice care au fost promovate în ultimii 200 de ani. În viitor, sper că acest lucru va continua să ne consolideze obiectivele comune de a aduce capodoperele lui Enescu unui public mai larg și de a le plasa în sfârșit pe pedestalul global binemeritat”, a declarat dirijorul Cristian Măcelaru. Născut la Timișoara, Cristian Măcelaru este directorul artistic al Festivalului și Concursului Internațional „George Enescu”. Dirijorul român a fost nominalizat în 2019 să-l urmeze în 2021 pe francezul Emmanuel Krivine la conducerea Orchestrei Naționale a Franței, unul dintre cele mai prestigioase ansambluri simfonice.

26-30 iulie / Participarea scriitorului Tudor Crețu la Festivalul Internațional de Poesía de Los Confines din Honduras, desfășurat în orașele Gracias și Copán Ruinas. Manifestarea a reunit peste 100 de poeți, prozatori, artiști vizuali, muzicieni, conferențieri și traducători din 30 de țări. Tudor Crețu este poet, scriitor și jurnalist, distins cu numeroase premii (printre care Premiul pentru Cartea de poezie a anului, acordat de Uniunea Scriitorilor din România – Filiala Timișoara în 2014 și 2021), și a participat la festival la invitația organizatorilor.

11-18 august / Participarea românească la cea de-a XXIX-a ediție a Festivalului Internațional de Film de la Sarajevo. Opt producții cinematografice românești au fost prezentate în cadrul secțiunilor competitive. La secțiunea documentar au fost proiectate: *My Muslim Husband*, r.:

🔗 20 iulie 2023

Concert aniversar: Simfonia a III-a de George Enescu, în interpretarea Orchestrei Naționale a Franței dirijate de maestrul Cristian Măcelaru și a Corului Radio France condus de Aurore Tillac

Alexandra Lizeta, Laura Bărnăuți, Daniel Ioan Bărnăuți, *Fairy Garden*, r.: Gergő Somogyvári (coproducție), *Între revoluții*, r.: Vlad Petri, la secțiunea film: *Tigru*, r.: Andrei Tănase (coproducție) și *Libertate*, r.: Tudor Giurgiu, la secțiunea filme realizate de studenți *Glass Fingers*, r.: Alina Gheorghe și *99.999%*, r.: Alexandra-Roberta Șerban, iar la scurtmetraje *Between the Edges of the Day*, r.: Andreea Lăcătuș. Filmul *Libertate*, r.: Tudor Giurgiu, a avut premiera internațională în cadrul acestui festival. Pentru proiecția filmului *Libertate* s-au deplasat la Sarajevo, cu sprijinul ICR, doi membri ai echipei: Viorica Petrovici, scenograf și creator de costume, și coordonatorul de producție Vlad Socea. Regizorul Tudor Giurgiu, producătoarea Oana Bujgoi Giurgiu, scenarista Cecilia Ștefănescu și actorii Alex Calangiu, Iulian Postelnicu, Cătălin Herlo și Ionuț Caras au participat la Festivalul de la Sarajevo, unde echipa filmului *Libertate* a avut parte de mai întâlniri cu publicul și cu presa de specialitate.

17-20 august / Lungmetrajul *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu, proiectat în cadrul Festivalului Internațional „Films by Our Neighbours” (Kino Susidiv), ediția a II-a, Ucraina. Festivalul s-a desfășurat în principal în orașul Uzhgorod (regiunea Transcarpatia, Ucraina), cu extindere pentru proiecțiile adiționale la Khust, Mukachevo, Beregovo, precum și la Kiev. Regizorul Paul Negoescu a transmis organizatorilor o înregistrare video care a fost proiectată înaintea Filmului. Festivalul a beneficiat, în mod tradițional, de sprijinul Fondului Internațional Visegrad (International Visegrad Fund), care urmărește stimularea proiectelor de cooperare regională durabilă în diverse domenii în Europa Centrală. În cadrul festivalului au fost programate două proiecții ale filmului românesc.

28 august - 1 septembrie / Participarea scriitorului Cosmin Peța la Festivalul Internațional de Poezie „Luna de Locos”, ediția a XVII-a, Pereira, Columbia. Cosmin Peța este poet, prozator, eseist și editor, desemnat Tânăru prozator al anului 2012 pentru romanul *Teofil și Câinele de lemn*. Printre volumele sale de versuri se numără: *Santinela de lut* (Editura Vinea, 2005), *Cântec pentru Maria* (Editura Vinea, 2007), *Bătrânul, o divină comedie* (Editura Charmides, 2009), *Fără titlu* (Editura Paralela 45, 2011). Autorul român a participat la discuții, dezbateri și evenimente conexe, la care au fost invitați peste 30 de scriitori de talie internațională din Italia, Mexic, Spania, Puerto Rico, Chile, Venezuela, Canada, Argentina, Peru și Columbia, care au prezentat fragmente din creațiile proprii în diverse spații performative, inclusiv săli de teatru și centre educaționale. Festivalul Internațional de Poezie „Luna de Locos” de la Pereira este unul dintre cele mai cunoscute festivaluri de gen din America Latină și Columbia, susținut de parteneri media internaționali și de Ministerul Culturii din Columbia.

1-3 septembrie / România, țară invitată de onoare la cea de-a XIV-a ediție a festivalului *Le livre sur les quais*, desfășurat la Morges, în Elveția. Scriitorii Gabriela Adameșteanu, Raluca Antonescu, Radu Bata, Ramona Bădescu, Eugène, Cristian Fulaș, Dana Grigorcea, Radu Ioanid, Marius Daniel Popescu, Simona Sora și Ion Vianu și traducătorii Florica Courriol și Jean-Louis Courriol au fost protagoniștii unui amplu program de evenimente cu focus pe literatura română, organizat în parteneriat cu Institutul Cultural Român. La festivalul organizat sub președinția scriitoarei franceze Marie-Hélène Lafon, au participat peste 170 de autori, care s-au întâlnit cu publicul în cadrul a aproape 200 de evenimente – lansări de carte și sesiuni de autografe, dezbateri, croaziere literare, spectacole, ateliere și activități pentru tineret. Publicul a putut participa la dezbateri cu Gabriela Adameșteanu, Han Kang și Marisa Cornejo („Comment dire les traumas de l'Histoire?”) sau cu Radu Ioanid și jurnalistul Lionel Duroy („Histoire Roumaine: dire la vérité sur la Shoah”). Au avut loc peste 30 de dialoguri și dezbateri, la care au participat, printre alții, Peter Stamm, Sander Kollaard, Dana Grigorcea, Jacques Ravenne, Alexandre Chollier, Cédric Gras, Cristian Fulaș, Serge Joncour, Jean-Baptiste Andrea, Louis-Philippe Dalembert, Maxence Marchand, Luc Lang, Isabelle Cornaz, Silvia Ricci Lempen, Chloé Delaume. Au avut loc prezentări susținute de

Ariane Chemin și Titiou Lecoq, dar și întâlniri în limba engleză cu Nicholas Shakespeare, Jonathan Coe, Han Kang, Joyce Maynard sau David Vann (unele în traducere simultană). S-au adăugat la program un mic dejun literar cu Marie Laberge, la hotelul Le Petit Manoir, numeroase ateliere interactive și alte tipuri de activități pentru familii și tineri. Festivitățile au avut loc și în aer liber, la La Crique, imbinând universul muzical cu cel al literaturii prin lecturi muzicale și spectacole literare.

4 septembrie / Conferința „Iosca și Proust”, susținută de scriitorul Cristian Fulaș, la sediul Asociației Scriitorilor din Lausanne / Le Cercle Littéraire de Lausanne, Elveția. Asociația Scriitorilor din Lausanne a organizat o întâlnire a membrilor săi cu scriitorul și traducătorul Cristian Fulaș. În cadrul conferinței „Iosca și Proust”, autorul român a prezentat romanul său *Iosca*, tradus în limba franceză de Florica și Jean-Louis Courriol, în anul 2022, și publicat de editura canadiană La Peuplade. Romanul a devenit o lectură de interes în spațiul francofon, astfel încât grupul editorial Eritis (Vivendi) intenționează să lanseze romanul în martie 2024, în cadrul colecției 10/18 editions. Scriitorul a prezentat și traducerea sa din *À la recherche du temps perdu* de Marcel Proust, primul din cele șapte volume ale capodoperei *În căutarea timpului pierdut* fiind lansat de editura Cartier în anul 2022, cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la moartea autorului. Academia Franceză i-a acordat scriitorului și traducătorului Cristian Fulaș, în 2023, Premiul Prix du Rayonnement de la langue et de la littérature françaises pentru servicii remarcabile aduse limbii și literaturii franceze.

18-25 septembrie / Participarea României la DocuMental International Film Festival de la Sofia, Bulgaria. În cadrul celei de-a patra ediții a unicului festival de film documentar din Bulgaria au putut fi vizionate două filme românești, selectate de organizatori: *My Muslim Husband*, r.: Daniel Bărnuți și Alexandra Lizeta Bărnuți, și *Între revoluții/Between revolutions*, r.: Vlad Petri.

22-24 septembrie / Galeria Camera la Târgul de Fotografie Unseen, Amsterdam. Organizatorii au selectat proiectul „Standing Point”, repre-

📅 1-3 septembrie 2023

România, țară invitată de onoare la cea de-a XIV-a ediție a festivalului „Le livre sur les quais”, desfășurat la Morges, în Elveția

zentat de Galeria Camera și realizat de artiștii români Irina Dumitrașcu Măgurean și Răzvan Neagoe, cu un proiect de fotografie analog între cei doi artiști. În cadrul acestui eveniment au fost prezentat creațiile a peste 300 de fotografi recunoscuți în întreaga lume.

22 septembrie - 2 octombrie / Documentarul *O întâmplare cu jazz* - autor și producător Mircea Sorin Albuțiu, montaj Alexandra Băbău - la Festivalul Internațional Dance Camera Istanbul, în Turcia. Ediția din acest an a Dance Camera Istanbul Festival s-a desfășurat atât în orașul Istanbul (Republica Turcia), cât și în Atlanta și Georgia (SUA) și

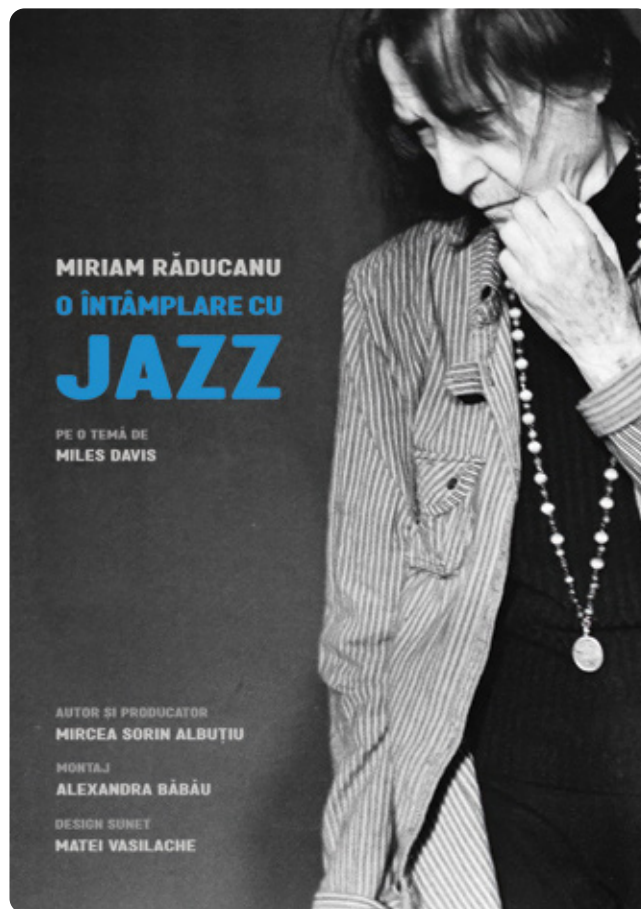
a inclus și o participare românească. *O întâmplare cu jazz* a fost proiectat la Akbank Sanat din Istanbul. Filmul este un eseu despre Miriam Răducanu, supranumită și „Măiastră a dansului românesc”. Filmările s-au realizat în 2017, iar premiera a avut loc la TIFF în 2023. Programul festivalului Dance Camera Istanbul a inclus coregrafiile camerale, scurtmetraje experimentale care pun accent pe designul mișcării, cât și filme documentare despre dans.

6-29 octombrie / Documentarul *Între revoluții*, r.: Vlad Petri, la Festivalul Internațional de Carte-Film Cinelibri (Cinelibri IFF) din Bulgaria, desfășurat la Sofia, Plovdiv, Varna, Burgas, Veliko Târnovo, Gabrovo și Stara Zagora. Cu sprijinul ICR, filmul lui Vlad Petri a putut fi vizionat la Sofia, pe 16 octombrie, la Cinema Odeon (în cadrul Galei de film românesc), pe 21 octombrie, la Centrul Cultural G8 și pe 25

octombrie, la Cinema Euro. Ceremonia festivă de deschidere a avut loc la Palatul Național al Culturii din Sofia. Publicul a avut acces la peste 60 de filme premiate la Cannes, Veneția, Berlin, Toronto și la alte festivaluri de prestigiu.

7-14 octombrie / Participarea artistelor Mirela Trăistaru, Dorothea Fleiss și Zoița Delia Călinescu la rezidența Art Circle 2023, Slovenia. Proiect realizat în parteneriat cu Ambasada României la Ljubljana. Rezidența Art Circle este o inițiativă culturală slovenă dedicată artiștilor plastici și curatorilor profesioniști din mai multe state. La ediția din 2023 au participat artiști din Brazilia, Republica Cehă, Franța, Japonia, Mexic, România, Slovacia, Serbia, Turcia, Ucraina, Ungaria și Slovenia. Proiectul Art Circle 2023 a fost curatoriat de asociația Art Circle International, în colaborare cu 19 ambasade acreditate la Ljubljana, dintre acestea făcând parte și misiunea diplomatică a țării noastre. Artiștii au fost selecționați de către un juriu internațional, în urma unui apel deschis. În cadrul rezidenței, artistele vizuale Mirela Trăistaru, Dorothea Fleiss și Zoița Delia Călinescu au realizat lucrări pe durata unei săptămâni de creație la Vila Vitovlje din satul Vitovlje, în regiunea viticolă Valea Vipava, iar la încheierea sesiunii, lucrările rezultate au făcut obiectul unei expoziții comune, vernisate în date de 13 octombrie, la Lokarjeva galerija, Občina Ajdovščina. Ulterior, operele au fost donate de către artiști asociației Art Circle International, completând astfel fondul Colecției Art Circle, popularizată atât în cadrul unor evenimente locale, cât și în contexte internaționale.

16-17 octombrie / Selecția anuală pentru Orchestra de Tineret a Uniunii Europene (EUYO), la Ateneul Român din București. Institutul Cultural Român a organizat etapa finală din România a audițiilor anuale pentru European Youth Orchestra, găzduite de Ateneul Român din București timp de două zile. EUYO este un proiect muzical european care reunește tineri muzicieni din toate țările membre ale Uniunii Europene sub bagheta unor dirijori de renume, într-o orchestră care transcende barierele sociale, culturale, politice și economice. Pentru cele aproximativ 130 de locuri din orchestră se organizează anual selecții în fiecare țară. Chiar și membrii actuali

⋈ **22 septembrie - 2 octombrie 2023**

Documentarul *O întâmplare cu jazz* – autor și producător Mircea Sorin Albuțiu, montaj Alexandra Băbău – la Festivalul Internațional Dance Camera Istanbul, în Turcia

ai orchestrei trebuie să se prezinte la audiții pentru a-și păstra locul. De asemenea, EUYO are o listă de rezerve de aproximativ 200 de muzicieni, care au șansa să cânte în orchestră în timpul anului. 39 de muzicieni români, cu vârste cuprinse între 16 și 26 de ani, au concurat anul acesta pentru un loc în Orchestra de Tineret a Uniunii Europene (EUYO). Ei au fost acompaniați de prof. univ. Verona Maier, audițiile fiind înregistrate audio-video în vederea evaluării prestației lor simultan cu prestațiile participanților din toate celelalte țări

7-14 octombrie 2023

Participarea artistelor Mirela Trăistaru, Dorothea Fleiss și Zoița Delia Călinescu la rezidența Art Circle 2023, Slovenia

europene (la aceeași categorie/instrument). EUYO l-a desemnat pe dirijorul britanic Peter Stark pentru o primă evaluare a celor 39 muzicieni români înscriși, dar rezultatele finale, stabilite în urma jurizării internaționale, sunt comunicate în ianuarie 2024.

Institutul Cultural Român susține anual, din 2010, participarea muzicienilor români la proiectul Orchestra de Tineret a Uniunii Europene (European Union Youth Orchestra – EUYO) prin achitarea cotizației anuale ce revine României.

14-22 octombrie / Participarea artistului Bogdan Severin Hojbotă la Florence Biennale – Bienala Internațională de Artă Contemporană și Design de la Florența, Italia. Sculptorul Bogdan Severin Hojbotă a fost selectat de organizatorii Bienalei pentru a expune trei dintre lucrările sale de sculptură în metal: *Uroborus*, *Tothem* și *Vibrant Circle*. Prof. univ. dr. Bogdan Hojbotă este artist vizual, profesor la Universitatea Națională de Artă București (secția Ceramică – Sticlă – Metal), artist cu un palmares variat de expoziții în țară și străinătate. Manifestarea internațională de prim rang a reunit peste 600 de artiști expozanți din peste 85 de țări, și peste 1500 de opere expuse. De asemenea, Accademia di Romania in Roma a susținut la ediția din acest an a Bienalei

Internaționale de Artă Contemporană și Design de la Florența participarea artistei plastice Alexandra Oancea, selectată de organizatori pentru a expune lucrarea intitulată *Curaj*.

9-13 noiembrie / Participarea designerului român Ioan-Victor Vulpe la evenimentul de prezentare a câștigătorilor World Championships in Shoemaking, la Tokyo Isetan Men's, Japonia. Victor Vulpe a obținut medalia de argint în cadrul celei de-a patra ediții a World Championships in Shoemaking, și a prezentat la Tokyo creația sa din concursul dedicat designerilor de pantofi. Primul loc al competiției internaționale a fost obținut de Athanase Sephocle (Franța), urmat de Victor Vulpe (România) și de Louis Lamperstdörfer (Germania). Evenimentul, la care au fost prezenți cei trei câștigători și organizatorii acestui concurs, s-a adresat unei audiențe de specialitate, dar și publicului larg. Cea de-a patra ediție a World Championships in Shoemaking s-a desfășurat în perioada noiembrie 2022 – mai 2023 și a constat în confecționarea unui pantof, respectând tema anunțată, „Black Balmoral boot”. Finala a avut loc la Londra, în perioada 12-13 mai 2023.

10-19 noiembrie / Proiecția filmului *MMXX*, r.: Cristi Puiu, la LEFFEST Lisboa Film Festival, Lisabona, Portugalia. Lungmetrajul a fost proiectat în cadrul celei de-a XVII-a ediții a festivalului, în secțiunea Official Competition. Proiecțiile au avut loc la Medeia Nimas Cinema și la Cine-Teatro Turim în prezența regizorului și a membrilor echipei. În data de 17 noiembrie a avut loc masterclass-ul „Working with Actors in Cinema”, susținut de Cristi Puiu la Cinema Medeia Nimas.

17 noiembrie – 2 decembrie / Filmul *Oameni de treabă*, r.: Paul Negoescu, la festivalul de film european „FILM” de la Guadalajara, desfășurat la Cineteca FICG, Cineforo și la sediul Alliance Française. Filmul românesc a deschis festivalul organizat complementar Târgului Internațional de Carte de la Guadalajara – FIL. În cadrul evenimentului de inaugurare a „FILM”, au luat cuvântul E.S. domnul Marius Gabriel Lazurca, ambasadorul României în Statele Unite Mexicane, Estrella Araiza, directorul Cineteca, Benoit Martín, curatorul festivalului, și

Valerio Caruso, directorul Cineuropa. Regizorul Paul Negoescu a fost prezent la proiecția din 17 noiembrie, precum și la o a doua proiecție programată pe 18 noiembrie, răspunzând întrebărilor publicului. Discuțiile au fost moderate de traducătoarea Harriet Quint. De asemenea, regizorul Paul Negoescu a susținut și un masterclass care s-a adresat studenților de la facultățile de cinematografie și școlile de film, susținut pe 17 noiembrie la Cineteca din Guadalajara.

25 noiembrie – 3 decembrie / Târgul Internațional de Carte de la Guadalajara / Feria Internacional del Libro de Guadalajara (FIL), Mexic. Scriitorii Tatiana Țibuleac, Stejărel Olaru, Dinu Flămând și Adina Rosetti și agentul literar Livia Stoia au participat, cu sprijinul Ministerului Culturii, al Institutului Cultural Român și al Ambasadei României în Statele Unite Mexicane, la cea de-a XXXVII-a ediție a Târgului Internațional de Carte de la Guadalajara / Feria Internacional del Libro de Guadalajara (FIL). Având tema „Construirea unei uniuni a culturilor”, ediția de anul acesta a târgului a avut ca invitat special Uniunea Europeană, fiind prezenți 75 de autori din cele 27 de state membre ale UE și din Ucraina. Literatura română a fost promovată la FIL în cadrul standului Uniunii Europene, organizat de Delegația Uniunii Europene în Mexic, unde au fost expuse volume în limba spaniolă din toate țările UE, precum și materiale de informare, printre care broșura *Nuevos Libros de Rumania*, în care au fost prezentați treizeci de autori români. De asemenea, în cadrul standului a existat și o secțiune de vânzare de carte. Scriitoarea Tatiana Țibuleac a luat parte la dezbateră literară „How to Write from the Margins”, moderată de Jorge Pérez (Mexic), în secțiunea Dialoguri literare cu Europa, alături de autorii Zeki Ali (Cipru), Tadhg Mac Dhonnagáin (Irlanda) și Berta Dávila (Spania). Au fost abordate teme precum diversitatea în literatură, importanța traducerii și a granițelor geografice, sociale, dar și literare. Autoarea Adina Rosetti a vorbit despre cum își aleg scriitorii subiectele și despre cum găsesc inspirație în cadrul evenimentului „Europe in Literature: Narrating the Continent”, alături de José Luis Peixoto (Portugalia), Nora Ikstena (Letonia) și Karmele Jaio (Spania). Moderator al discuției a fost Jaume Segura, ambasador al Delegației UE în Honduras. Scriitorul Dinu Flămând a participat la dezbateră „Poetry Readings, from Europe”, în secțiunea Întâlniri literare la Pavilionul UE, alături de Ersi Sotiropoulos

⌄ 10-19 noiembrie 2023

Proiecția filmului *MMXX*, r.: Cristi Puiu,
la LEFFEST Lisboa Film Festival

(Grecia) și Jitka Bret Srbová (Republica Cehă). Dialogul a fost moderat de Philip Meersman (Belgia). Standul Uniunii Europene a găzduit luni, 27 noiembrie, lecturi literare ale ambasadorelor statelor membre UE, urmate de un dialog cu publicul, în secțiunea European Ambassadors for Literature/ Ambasadori europeni ai literaturii. Au participat: ambasadorul Republicii Slovace în Mexic, E.S. dna Terézia Šajgalíková, care a ales un pasaj captivant din opera lui Pavol Rankos, ambasadorul Portugaliei în Mexic, E.S. dl Manuel Carvalho, care a oferit o incursiune literară în universul scriitoarei Lidiei Jorge și ambasadorul României

în Mexic, E.S. dl Marius Gabriel Lazurca, ce a lecturat un fragment din Emil Cioran (*Caiete 1957-1972*). Scriitorii Adina Rosetti, Dinu Flămând și Stejărel Olaru au participat, pe 28 noiembrie, la evenimentul „Espacio cultural de Rumanía” în cadrul Târgului Internațional de Carte din Mexic. Curatorul participării UE la FIL, Patricio Jeretič, a moderat discuția, iar ambasadorul României în Mexic, E.S. domnul Marius Lazurca a susținut o prezentare. Prozatoarea Tatiana Țibuleac a luat parte la dezbateră literară „EU Prize for Literature – EUPL // Readings and exchanges with EUPL winners”, alături de alți câștigători ai prestigiosului premiu, Kallia Papadaki (Grecia) și Jana Beňová (Slovacia). Evenimentul a fost organizat în secțiunea Activitățile profesioniștilor din sectorul cărții, avându-l ca moderator pe Jacobo Bergareche (Spania). Agentul literar Livia Stoia a prezentat activitatea Livia Stoia Literaray Agency, care a

împlinit 20 de ani de activitate. De asemenea, a vorbit despre instrumentele și infrastructura pe care agenții literari le au la îndemână, despre felul cum este receptată literatura română în străinătate, despre tendințele internaționale și profesionalizarea exportului literaturii române. Scriitoarea Adina Rosetti a participat marți la o întâlnire cu elevi ai Colegio de Estudios Científicos y Tecnológicos del Estado de Jalisco din Guadalajara, în cadrul secțiunii FIL Tineret. Autorii europeni participă la o zi de activități literare cu elevi de liceu, conform Programului Ecos al FIL. La standul Uniunii Europene, din cadrul Târgului Internațional de Carte de la Guadalajara, scriitoarea Adina Rosetti a luat parte miercuri la o dezbatere literară dedicată literaturii pentru copii, intitulată „Literatura para la infancia: deconstruir a los clásicos / Literature for children: deconstructing the classics”, în secțiunea Întâlniri literare la Pavilionul UE, moderator Luis Téllez (Mexic). Alături de scriitoarea din România, au luat cuvântul Judit Berg (Ungaria) și Markéta Pilátová (Republica Cehă). Autoarele au vorbit despre operele lor, despre sursele de inspirație și despre importanța literaturii pentru copii. În cadrul FIL a fost înmănat și Premiul pentru Literatură în Limbi Romane, acordat în 2023 scriitoarei mexicane Coral Bracho, premiu cu care au fost distinși în trecut scriitorii români Mircea Cărtărescu (2022) și Norman Manea (2016). De asemenea, Orchestra de Tineret a Uniunii Europene / European Union Youth Orchestra – EUYO, sub bagheta dirijorului mexican Carlos M. Prieto, a susținut un concert inaugural pe 25 noiembrie – 39 de membri ai EUYO au concertat împreună cu 39 de muzicieni mexicani, din program făcând parte, alături de lucrări de Aaron Copland, Heinrich Ignaz, Marshall Marcus, Blas Galindo, Gabriela Ortiz, Arturo Márquez, José Pablo Moncayo și *Șase dansuri românești* de Béla Bartók. Un alt eveniment muzical, intitulat „Fiesta Adriático Balcánica”, reunind muzicienii Enza Pagliara (voce, tamburină – Italia), Niki Xilouri (voce, percuție, liră – Grecia), Maria Cassandra Hausi (voce – România) și Gergana Dimitrova-Belonoga (voce – Bulgaria), alături de dansatori din Mexic, a fost programat pe 26 noiembrie. FIL este cel mai important târg de carte din America Latină, fiind al doilea ca mărime, la nivel global, după Frankfurter Buchmesse. Mai mult decât un simplu hub pentru industria editorială, FIL este o platformă pentru diverse expresii artistice și dialoguri academice. Pe lângă contribuțiile literare, programul FIL Guadalajara include numeroase evenimente conexe, fiind structurat în opt secțiuni: Programul Literar (Dialoguri Literare cu Europa

⋈ 25 noiembrie – 3 decembrie 2023

Târgul Internațional de Carte de la Guadalajara / Feria Internacional del Libro de Guadalajara (FIL), Mexic

și Întâlniri Literare la Pavilionul UE), UE și statele membre, Activitățile profesioniștilor din sectorul cărții, Programul artistic, Festivalul Filmului European – „FILm”, Arte vizuale, FIL pentru Copii, FIL pentru Tineret, FIL Idei în dezbatere, FIL Știință, Program gastronomie, favorizând conexiuni mai puternice ale Uniunii Europene cu peisajul cultural din America Latină și Caraibe. Participarea românească la FIL a fost susținută de Ministerul Culturii și ICR, prin Direcția Relații Internaționale, cu sprijinul Centrului Național al Cărții.

28 NOIEMBRIE 2023
 SCRIITOAREA TATIANA ȚIBULEAC LA DEZBATEREA
 LITERARĂ „HOW TO WRITE FROM THE MARGINS”,
 ÎN CADRUL TÂRGULUI DE CARTE DE LA GUADALAJARA

27 noiembrie / Recital susținut de violoniștii Liviu Prunaru și Gabriel Croitoru, acompaniați de pianistul Horia Mihail, de Ziua Națională a României, la Haga, în Regatul Țărilor de Jos. Eveniment organizat de Ambasada României în Regatul Țărilor de Jos, cu sprijinul Institutului Cultural Român. Concertul din seria „Duelul viorilor: Stradivarius vs Guarneri” a avut loc în sala de spectacole Diligentia din Haga, situată în imediata apropiere a sediului Guvernului Olandez (Binnenhof), a Reprezentatei permanente a UE în Haga și a altor misiuni diplomatice. Pe scenă au urcat Liviu Prunaru, concertmaestrul orchestrei Concertgebouw Amsterdam, care cântă pe vioara Stradivarius

„Pachoud” și Gabriel Croitoru, solist concertist al Orchestrelor și Corurilor Radio, Filarmonicilor din Cluj-Napoca și Ploiești, care cântă pe vioara Guarneri del Gesu „Catedrala” – pusă la dispoziție de Muzeul Național „George Enescu” – acompaniați de pianistul Horia Mihail.

30 noiembrie / Marcarea Zilei Naționale a României în Regatul Norvegiei – Ambasada României în Regatul Norvegiei în parteneriat cu Institutului Cultural Român au aniversat 105 ani de la Marea Unire din 1918 prin vernisajul expoziției de artă fotografică „La NORD de cuvinte”, cu lucrări

25 NOIEMBRIE 2023
CONCERT SUSȚINUT DE ORCHESTRA DE TINERET A UNIUNII
EUROPENE / EUROPEAN UNION YOUTH ORCHESTRA – EUYO
ÎN DESCHIDEREA TÂRGULUI DE CARTE DE LA GUADALAJARA

realizate de Rareș Beșliu, și prin recitalul cu piese din patrimoniul muzical românesc, susținut de pianistii Dragoș-Andrei Cantea și Oh Jee Eun, alături de artistul liric Ștefan Linu, momente artistice care au prefațat tradiționala recepție de Ziua Națională a României, organizată în acest an de misiunea diplomatică română la Centrul cultural Gamle Raadhus Scene, situat în centrul orașului Oslo. Fotografii de Rareș Beșliu sunt dedicate fotografiei de natură și wildlife, în cadrul expoziției fiind prezentate imagini spectaculoase din regiunile arctice realizate în Groenlanda, cât și în Arhipelagul Svalbard, parte din Norvegia. Recitalul prezentat de muzicienii Oh Jee Eun (Coreea de Sud), Dragoș-Andrei Cantea și Ștefan

Linu (ambii din România) a completat evenimentul dedicat Zilei Naționale a României în Regatul Norvegiei. Programul a cuprins lucrări importante din patrimoniul muzical românesc, cât și lieduri norvegiene, iar cei doi pianisti au interpretat la patru mâini și câteva miniaturi din creația lui Sabin Păutza, unul dintre cei mai apreciați compozitori români, momentul reprezentând o primă audiție norvegiană.

⤴ 25 noiembrie - 3 decembrie 2023

Turneul scriitorului Dinu Flămând în Mexic

1 decembrie / Prezentarea ediției spaniole a volumului *Nadia și Securitatea* de Stejărel Olaru, la Universitatea El Claustro din Ciudad de México, Statele Unite Mexicane. Apărută recent la editura Obreon/ Grupo Anaya, cu titlul *Nadia Comaneci y la Policía Secreta. Historias de la Guerra Fría*, cartea a fost lansată la Universitatea El Claustro (sala Divino Narciso) din Ciudad de México în prezența mai multor membri ai comunitatii românești, ai corpului diplomatic din capitala mexicană, autorități mexicane, oameni de cultură și studenți.

Evenimentul a fost organizat de Ambasada României în Statele Unite Mexicane, Ministerul Culturii și Institutul Cultural Român, în contextul prezenței la Târgul Internațional de Carte FIL Guadalajara a scriitorului Stejărel Olaru. Autorul a oferit autografe la finalul întâlnirii.

6-10 decembrie / Participarea scriitoarei Ana Blandiana la o serie de evenimente literare în Azerbaidjan. La solicitarea Ambasadei României în Azerbaidjan, ICR a sprijinit deplasarea poetei la Baku, unde a luat parte la mai multe întâlniri prilejuite de traducerea în limba azeră a unei selecții de poezii și eseuri, reunite în volumul *Ție mă rog acum / Indi men sene ibadet edirem*, publicat cu sprijinul Uniunii Scriitorilor din Azerbaidjan. Cartea include 70 de poezii (inclusiv din ciclul *Variațiuni pe o temă dată*, publicat parțial în revista azeră *Literatura străină*), eseuri și eseuri în miniatură, extrase din *Fals tratat de manipulare*, și un articol al poetului Salim Babullaoglu despre autoarea din România, secretarul Uniunii Scriitorilor din Azerbaidjan fiind și semnatarul traducerii, alături de tânăra poetă Jale Ismail. Ana Blandiana a fost distinsă cu titlul de Membru de Onoare al Uniunii Scriitorilor din Azerbaidjan, în prezența președintelui Uniunii Scriitorilor din Azerbaidjan, Anar Rzaev. De asemenea, a participat la un eveniment literar găzduit de Baku Book Center, care a inclus și un recital susținut de pianista Afag Garayeva. Din agenda evenimentului au mai făcut parte o întâlnire cu președintele Academiei Naționale de Științe, o prelegere în cadrul unei întâlniri cu mai mulți scriitori azeri, la Casa-muzeu a scriitorului azer Magsud Ibraghimbekov din Orașul Vechi din Baku, și un interviu acordat postului AZTV.

PROGRAMUL CANTEMIR, EDIȚIA 2023

Prin Programul CANTEMIR, program de cofinanțare pentru proiecte culturale destinate mediului internațional, relansat de ICR **în anul 2023, 26 de proiecte culturale s-au desfășurat în 22 de țări** – în Albania, Austria, Australia, Africa de Sud, Belgia, Bulgaria, Chile, Elveția, Franța, Germania, Italia, Indonezia, Marea Britanie, Mexic, Republica Moldova, Portugalia, Polonia, Slovacia, Statele Unite ale Americii, Turcia, Spania și Noua Zeelandă.

În urma apelului ICR din luna ianuarie, au fost depuse 94 de proiecte, din care 52 s-au calificat pentru jurizare, comisia desemnând câștigători 14 operatori culturali în cadrul secțiunii **Arte vizuale** și 13 operatori culturali în cadrul secțiunii **Artele spectacolului**, bugetul alocat de ICR pentru această primă ediție a programului, reluat cu succes după o pauză de zece ani, fiind de 2.400.000 lei.

La sesiunea de selecție au putut participa persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale sau persoane juridice de drept public ori privat, din România sau de pe teritoriul Uniunii Europene, având calitatea de operator cultural, fără datorii la bugetul de stat sau la bugetul local, și care și-au respectat obligațiile asumate prin contractele de finanțare nerambursabilă anterioare.

Proiectele care au primit cofinanțare de la ICR s-au adresat mai multor categorii de public, contribuind la creșterea vizibilității culturii române pe diferite piețe culturale internaționale: de la concerte desfășurate în spații cunoscute, precum Filarmonica din Berlin, scena Shkodra Jazz Festival, Castelul Calonge din Catalunya, Conservatório Regional de Música Dr. José de Azeredo Perdigão din Viseu sau Biserica Sfântul Petru din Nürnberg, la evenimente care au pus accent pe arta experimentală, găzduite de apartamente sau case private din Lisabona, de la reprezentații de teatru în cadrul Festivalului de la Avignon (Secțiunea OFF), Edinburgh Festival Fringe sau Festivalului Prapremier de la Bydgoszcz, la ateliere de istorie orală și bandă desenată pentru elevi cu origini românești din Belgia și Luxemburg (prin care să descopere nu doar momente importante din istoria recentă a României, dar și posibile istorii interesante din propriile lor familii), de la susținerea participării românești, cu spectacole de dans contemporan sau instalații performative la festivaluri de profil, precum Festivalul Magdalena din Montpellier sau alte festivaluri din Mexico City, Durban, Almada,

până la expoziții de artă contemporană cu lucrări din medii diverse de expresie artistică – fotografie, pictură, desen, gravură, video-art, sculptură, artă textilă, instalații –, dar și o participare la Bienala Jogja din Indonezia.

Printre galeriile în care au fost expuse lucrări ale artiștilor români în cadrul ediției de anul acesta a Programului CANTEMIR s-au numărat: galeria Harlan Levey Projects din Bruxelles, Beaconsfield din Londra, spațiul Durden and Ray din Los Angeles, centrul expozițional alpha nova & galerie futura din Berlin, Galeria Profil din Bratislava, galeria Fantom din Berlin, galeria Przyszła Niedoszła din Varșovia, galeria Æther din Sofia, galeria Heerz Tooya din Veliko Târnovo, centrul expozițional NEW NOW art space din Frankfurt, Funnel Contemporary din Belgrad, İMÇ5533 din Istanbul.

În Republica Moldova, o ediție specială Romanian Jewelry Week a avut loc la Muzeul Național de Istorie a Moldovei din Chișinău, o expoziție a fost găzduită de Casa Zemstvei, iar trei picturi murale, reprezentându-i pe Dimitrie Cantemir și Ciprian Porumbescu, au revitalizat comuna Chișcăreni și orașul Basarabeasca.

Dintre câștigătorii de anul acesta, mai mulți operatori culturali au propus evenimente care au evocat personalitatea lui Dimitrie Cantemir sau Ciprian Porumbescu, în anul cultural dedicat lor. Balada lui Ciprian Porumbescu, într-o versiune în premieră, pentru violă și orchestră, a fost prezentată în Polonia, iar galeria Fantom din Berlin a găzduit, timp de o săptămână, evenimente performative, expoziție, conferințe, artist talk, seri de filme și ateliere având ca element central o abordare transdisciplinară a personalității și creației lui Dimitrie Cantemir. De asemenea, un turneu de recitaluri, susținut de violonista Diana Jipa și pianistul Ștefan Doniga, proiect care a inclus în program lucrări de Cantemir și Porumbescu, s-a desfășurat în Spania, Noua Zeelandă, Australia și s-a încheiat în Chile, recitalurile camerale fiind plasate pe o traiectorie geografică inedită, realizând un tur complet în jurul Lumii. Nu în ultimul rând, un alt turneu de promovare a muzicii românești, susținut de ansamblul Imago Mundi, a avut loc în Spania, concertul inaugural fiind desfășurat sub egida Festivalului Internațional „George Enescu”. Imago Mundi a propus publicului catalan o producție artistică originală, muzica instrumentală fiind completată prin proiecții video mixate în timp real, susținând scenografic universul sonor imaginat în spiritul personalităților evocate: Dimitrie Cantemir, George Enescu și Constantin Brâncuși.

Proiectele cofinanțate au fost promovate în presa din România și din străinătate, precum și pe rețelele de socializare. Printre mențiunile din media internațională se numără cele din publicațiile *The Scotsman* (despre spectacolul *Tea and Milk* din cadrul Edinburgh Festival Fringe), *La Provence* și *La Terrasse* (despre prestațiile trupei Teatrului Municipal „Matei Vișniec” din Suceava la Festivalul de la Avignon), sau de pe postul online Radio-TV Arthis Bruxelles (despre proiectul educațional de benzi desenate derulat de Fundația Memoria în Belgia și Luxemburg).

Programul CANTEMIR a vizat excelența artistică, originalitatea, încurajarea fuziunii formelor artistice inovatoare și experimentale; dimensiunea europeană, cooperarea/coproducțiile internaționale; contribuția la creșterea vizibilității culturii române și a interesului pentru aceasta pe piețele culturale internaționale, prin facilitarea accesului la creații românești reprezentative; atragerea publicului prin valoarea și relevanța culturală/artistică a proiectului; susținerea parteneriatelor dintre operatorii culturali români și străini, pe de-o parte, și organizațiile culturale internaționale, pe de altă parte; reliefarea unor teme culturale de actualitate, specifice anului cultural 2023. Detalii: www.icr.ro/categorii/programul-cantemir

Proiecte finanțate de ICR prin Programul CANTEMIR în anul 2023

1 iunie – 15 octombrie / „Libertate și modele. Istoria recentă a României prin benzi desenate și interviuri”, la Bruxelles, Charleroi și Luxemburg. Fundația Culturală Memoria, beneficiarul finanțării, a derulat în Bruxelles, Charleroi, Luxemburg și București proiectul cultural-educational „Libertate și modele. Istoria recentă a României prin benzi desenate și interviuri”, având ca obiectiv stimularea interesului tinerilor români din Belgia și Luxemburg pentru cunoașterea și conștientizarea valorilor libertății în relație cu descoperirea unor modele atât în istoria propriilor familii, cât și în istoria recentă a României. În cadrul unor ateliere, artistul Mihai Grăjdeanu, specialist în implementarea metodelor care folosesc banda desenate și romanul grafic în educație, i-a inițiat în acest domeniu pe tinerii participanți pentru a reprezenta

istoria familiilor lor. Folosirea benzilor desenate a fost dublată de realizarea de interviuri de istorie orală; în felul acesta, tinerii implicați în proiect au descoperit istoria propriilor familii, dar și istoria recentă a României. Atelierele de istorie orală au fost susținute de Cosmin Budeancă, specialist în domeniu, doctor în istorie, coordonator de doctorate la Universitatea din București și redactor-șef al *Memoria – revista gândirii arestate*, consultant științific al proiectului. În perioada 23-25 septembrie au fost organizate trei ateliere de benzi desenate cu artistul Mihai Grăjdeanu și ateliere de istorie orală cu istoricul Cosmin Budeancă. Primul atelier s-a desfășurat pe 23 septembrie, în parteneriat cu Asociația EuropaNova Bruxelles, la Școala de weekend EuropaNova din Bruxelles, Belgia. Pe 24 septembrie a avut loc cel de-al doilea atelier, la sediul Parteneriat Villages Roumains din Charleroi, iar cel de-al treilea la Școala Europeană Luxembourg II din Luxemburg, în data de 25 septembrie, în parteneriat cu Societatea Language.lu/ Group Moraru sarl. Elevilor care au participat la ateliere li s-a transmis ghidul de interviu încă din luna august, ei fiind instruiți de profesori cum să realizeze interviuri cu bunici/străbunici sau alte rude în vârstă din România. O altă componentă importantă a constat în interviurile pe care tinerii din grupul țintă le-au realizat cu membri ai familiilor lor. Acestea, completate de lucrările de bandă desenate realizate în cadrul atelierelor, au fost integrate în volumul colectiv *Libertate și modele. Istoria recentă a României prin benzi desenate și interviuri*, apărut sub egida Editurii Fundației Culturale Memoria, oferit fiecăruia dintre cei implicați. Înființată în 1991, Fundația Culturală Memoria este o organizație non-guvernamentală, non-profit, a cărei misiune este promovarea drepturilor omului, valorilor civice și restituirea memoriei unor vremuri ce au încă repercusiuni asupra societății românești actuale. De peste 32 de ani, Fundația editează publicația trimestrială *Memoria – revista gândirii arestate*, stăruind în îndeplinirea misiunii sale, fără să abdice de la obiectivele propuse, în principal informarea despre ceea ce s-a petrecut în România în anii 1939-1989.

1 iunie – 15 octombrie / Proiectul „The Sound of Romania” la Viseu (Portugalia), Lomza (Polonia), Salonic (Grecia), Termonde (Belgia), Chișinău (Republica Moldova), Maryland (SUA), Horw (Elveția). În cadrul proiectului au fost tipărite o serie de partituri în variante

⌘ 1 iunie - 15 octombrie 2023

„Libertate și modele. Istoria recentă a României prin benzi desenate și interviuri”, Luxemburg

multiple de orchestrație față de editările anterioare, care au fost ulterior donate unor parteneri din străinătate, unde au rămas în bibliotecile instituțiilor: Conservatorul din Viseu, Portugalia; „Witold Lutosławski” Chamber Philharmonic, Polonia; University of Maryland, SUA; Conservatorul „Ano Polis”, Salonic, Grecia; International Panflute Academy, Belgia; Liceul Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu”,

Chișinău, Republica Moldova; Musikschule Horw, Elveția. De exemplu, *Balada* lui Ciprian Porumbescu, care a circulat în catalogul Sonart Edition în doar două variante – pentru vioară și pian, respectiv vioară și orchestră simfonică –, în cadrul acestui proiect a fost prezentată în noi aranjamente orchestrale: pentru violă și pian, violoncel și pian, nai și pian, vioară și pian, violă și cvintet de coarde sau orchestra de coarde, violoncel și cvintet de coarde sau orchestră de coarde, vioară și cvintet de coarde sau orchestră de coarde. Lucrarea *Borșa - Suită din Maramureș* a compozitorului Lucian Moraru a fost prezentată în primă audiere în Portugalia, în interpretarea muzicienelor Joana Correia

(flaut) și Anicia Costa (pian), pe 1 octombrie, în cadrul Festivalului „Viagens Musicais” organizat de Conservatorul „Dr. José de Azeredo Perdigão” din Viseu. De asemenea, în contextul anului cultural Ciprian Porumbescu, Filarmonica de Cameră Witold Lutosławski din Łomża (Polonia) a inaugurat cea de-a XIX-a ediție a Festivalului Internațional de Muzică de Cameră „Sacrum et Musica”, pe 26 august, cu *Balada* marelui compozitor român într-o versiune în premieră, pentru Violă și Orchestră de Cameră, în aranjamentul realizat de Lucian Moraru; solist: violistul Adrian Stanciu. Proiectul a avut ca finalitate accesibilizarea muzicii românești culte în rândul muzicienilor profesioniști din străinătate, aducând creații muzicale românești ce aparțin atât unor compozitori consacrați, dar puțin cunoscuți în străinătate, precum Ciprian Porumbescu sau Grigoraș Dinicu, cât și a unor compozitori contemporani din tânăra generație, precum Andrei Petrache și Bogdan Pintilie. În proiect au fost incluse și lucrări ce aparțin instrumentistului Lucian Moraru, care a devenit compozitor și aranjour în urma unei activități concertistice îndelungate. „The Sound Of Romania” a inclus evenimente în cadrul Cayman Arts Festival (21 iunie) și la Festivalul „Sacrum et Musica” din Łomża, Polonia (26 august) și un concert dedicat Zilei Internaționale a Muzicii susținut de către Conservatório de Música Dr. José de Azeredo em Viseu – Portugalia (1 octombrie). SonArt Artist Management & Records, beneficiarul finanțării, are o experiență vastă în realizarea de produse editoriale, media și de management cultural. Partiturile produse sub marca Sonart Edition, înregistrată la The International Standard Music Number for Notated Music, sunt singurele publicații muzicale din România acceptate la vânzare de mari distribuitori de partituri din lume.

10 iunie - 15 iulie / Expoziția de fotografie „Poetics of Politics. Romanian Contemporary Photography Now”, la galeria Harlan Levey Projects din Bruxelles, Belgia. Proiectul a fost propus de platforma de arte vizuale SwitchLab din București și implementat în colaborare cu galeria de artă contemporană Harlan Levey Projects din Bruxelles. Activitățile culturale propuse au fost gândite astfel încât să promoveze operele de artă contemporană ale artiștilor vizuali romani pe scena europeană, să dezvolte interesul publicului străin pentru cultura română și să faciliteze conexiuni între organizații culturale din România și Belgia, pentru a

susține dezvoltarea de networking cultural. Expoziția a fost curatoriată de curatorul belgian Sam Steverlync și a prezentat lucrări ale unora dintre cei mai relevanți artiști vizuali români care lucrează cu mediul fotografic: Nicu Ilfoveanu, Michele Bressan și Dani Ghercă. Aderând la o abordare conceptuală mai degrabă decât documentară, în lucrările care au fost expuse artiștii reflectează asupra unei perioade de tranziție economică, socială și tehnologică, în timp ce examinează noțiunea de imagine în toate formele ei – experimentând diferite moduri de prezentare, comutând între analog și digital, imagine proiectată și imagine în mișcare, uneori încorporând și text. Lab Switch SRL-D și-a început activitatea culturală în anul 2018 prin deschiderea spațiului SwitchLab, aflat în Palatul Universul din București, intenționând să deschidă un al doilea spațiu dedicat artelor vizuale, în incinta Casei Presei Libere din București. SwitchLab este o platformă de artă contemporană dedicată artiștilor vizuali emergenți din România și integrării scenei de arte vizuale națională în circuitul cultural european. În perioada 2018-2022, echipa SwitchLab a implementat cu succes, în calitate de solicitant, opt proiecte finanțate de AFCN și a fost partener în alte șase proiecte.

7-26 iulie / Participarea trupei Teatrului Municipal „Matei Vișniec” din Suceava, la Festivalul de Teatru de la Avignon – secțiunea OFF, Franța. Teatrul sucevean, beneficiarul finanțării, a participat cu două spectacole: *Rinocerii* de Eugène Ionesco și *Occident Express* de Matei Vișniec, ambele în regia lui Alain Timár, jucate pe scena Chapelle Théâtre des Halles din Avignon în perioada 8-27 iulie. Au avut loc 18 reprezentații cu spectacolul *Occident Express*, la care au participat peste 1.000 de spectatori. Spectacolul *Rinocerii* de Eugène Ionesco a cucerit publicul extrem de numeros, de peste 2.000 de spectatori, în cele 18 reprezentații programate. Creat în 1947 de regizorul Jean Vilar, Festivalul de la Avignon a devenit o manifestare culturală teatrală majoră în Franța și a inspirat nenumărate alte festivaluri generând un pelerinaj artistic la nivel internațional. Un fenomen cu amploare socio-culturală și economică, Festivalul Internațional de Teatru de la Avignon reprezintă un puternic catalizator al schimburilor culturale dintre țări. Teatrul Municipal „Matei Vișniec”, beneficiarul finanțării, înființat în 2016, este o instituție publică de spectacole de importanță regională și națională, gazdă a manifestărilor culturale și partener al altor instituții publice sau independente de cultură și artă.

⌘ 10 iunie - 15 iulie 2023

Expoziția de fotografie „Poetics of Politics. Romanian Contemporary Photography Now”, la Bruxelles

10-13 iulie și 18-30 septembrie / „Intimate Choreographies – Rencontre Internationale”, la Montpellier, Franța. „Intimate Choreographies. Rencontre Internationale” a fost instalația performativă propusă de Asociația 4Culture, beneficiarul finanțării, pentru cea de-a treia ediție a Festivalului Magdalena de la Montpellier, orientat cu precădere către teatru, performance și dezvoltarea unei comunități dinamice multiculturale, desfășurat în perioada 18-30 septembrie. Creată după un concept

de Andreea Căpitănescu, instalația performativă a pornit de la ideea că spațiul de supraveghere poate genera, de fapt, o intimitate emoțională profundă, care odată transpusă în cadrul instalației, subminează structura de putere detașată și neuniformă a tehnologiei. Participarea în cadrul festivalului Magdalena a inclus trei artiste pe scena multidisciplinară românească: coregraful și dansatoarea Judith State împreună cu scriitoarea Elena Vlădăreanu și Flavia Giurgiu (dance performer) au vorbit în spectacolul performativ despre tematici legate de siguranță, reziliență, speranță și captivitate. Spectacolul a pornit de la poeziile coregrafului ucrainean Anton Ovchinnikov și s-a transformat într-o coregrafie a gândurilor. Artelele au ghidat participanții către acțiuni

7-26 iulie 2023

Participarea trupei Teatrului Municipal „Matei Vișniec” din Suceava, la Festivalul de Teatru de la Avignon – secțiunea OFF, Franța

coregrafice comune, integrând totodată momente de reflecție individuală experimentate simultan, prin fragmente poetice redactate și recitate de echipa artistică. Construcția coregrafică și dramaturgică a presupus un sistem audio individual (căști și receiver) pentru fiecare participant. De asemenea, în cadrul proiectului, România a fost reprezentată la simpozionul internațional organizat de Universitatea de Arte din Philadelphia și găzduit de ICI-CNN din Montpellier. În perioada 10-13 iulie, 50 de artiști și cercetători s-au reunit pentru a dezbate și prezenta abordări inovatoare ale dansului contemporan. Asociația 4Culture, reprezentată de Andreea Căpitănescu și Marius Gheorghe, au participat la simpozionul intitulat „Critical Bodies: borders|ACCESS|care”, cu scopul de a atrage potențiale colaborări și manifestări culturale. Timp de cinci zile, Andreea Căpitănescu și Marius Gheorghe au luat parte la conferințe, workshop-uri și discuții panel ce vor rezulta într-un studiu documentar de modele și practici în

artele spectacolului. Din 2010, asociația 4Culture desfășoară activități în domeniul artei contemporane – dans, performance, arte vizuale și proiecte multidisciplinare. De-a lungul timpului, Asociația 4Culture a derulat numeroase proiecte europene, devenind astfel o organizație cu experiență în organizarea de proiecte internaționale, contribuind la dezvoltarea profesională a tinerilor artiști din România și străinătate, dar și a partenerilor implicați.

20-31 iulie / Expoziția de fotografie „Regards sur la Bucovine”, semnată de artiștii Luana Popa și Dinel Dumitru Teodorescu, la Avignon, Franța. Publicul internațional prezent în Festivalul de la Avignon a avut ocazia să descopere, în foaietul Théâtre des Halles, lucrările de artă fotografică a doi artiști din Suceava, Luana Popa și Dinel Dumitru Teodorescu, și prin ele, Bucovina – o regiune atrăgătoare nu doar la nivel de frumusețe naturală și peisaj, ci mai ales ca loc în care modernitatea se întâlnește cu tradiția, în care arta are rădăcini multiculturale. Asociația Un Concept Luna, beneficiarul finanțării, are experiență de peste trei ani în implementarea de proiecte culturale în domeniul artelor vizuale a curatoriat și organizat expoziții de fotografie (24), pictură (2), arta instalației (6) online și onsite. În domeniul artelor performative asociația are experiență în producția de spectacole de teatru (5) și spectacole cu foc (5). Spectacolele de teatru au avut reprezentații în spații convenționale (săli de spectacole) și în spații neconvenționale (la curte, pub-uri, cafelele, centre rezidențiale pentru persoane vârstnice, școli).

22 iulie - 12 august / Proiectul „Past Present”, comisionat de spațiul de artă Beaconsfield, Londra, Regatul Unit al Marii Britanii. Expoziția audio-video „Past Present” a fost gândită ca un proiect interdisciplinar care abordează rolul arhivelor și al memoriei culturale în procesele diverselor comunități de a se reface după traumele dislocării. „Past Present” se bazează pe cercetarea doctorală a Ioanei Marinescu, arhitectă și artist vizual, iar demersul artistic este dezvoltat împreună cu coregrafa Smaranda Găbudeanu (fondatoare PETEC) și Iulia Mărăcine (performer, co-fondatoare Ludic Collective). Proiectul a explorat aceste tematici la granița dintre performance, arte vizuale și studiu academic, aducând laolaltă două organizații de dans independente, PETEC

REGARDS SUR LA BUCOVINE

Exposition photographique de
Luana Popa et Dinel Dumitru Teodorescu

Hall du Théâtre des Halles – Entrée libre

20 ANS
INSTITUT
CULTUREL
ROUMAIN

antemir
Leading programme

Ce projet est cofinancé par l'Institut Culturel Roumain via le Programme Antemir – programme de financement des projets culturels pour la communauté internationale.
L'Institut Culturel Roumain n'est pas responsable du contenu du projet ou de la manière dont les résultats du projet peuvent être utilisés. Cela relève entièrement de la responsabilité du bénéficiaire du financement.

≡ 20-31 iulie 2023

Expoziția de fotografie „Regards sur la Bucovine”, semnată de artiștii Luana Popa și Dinel Dumitru Teodorescu, la Avignon, Franța

(România) și H2DANCE (Marea Britanie), o instituție de artă, Beaconsfield (Marea Britanie), și două centre universitare, The Slade School of Fine Art, UCL și Goldsmiths (Marea Britanie). Din 5 iulie și până pe 24 iulie, spațiul de artă Beaconsfield a găzduit și rezidența artistelor Ioana Marinescu, Smaranda Găbudeanu și Iulia Mărăcine, cărora, la realizarea expoziției audio-video, li s-au alăturat regizorul Laurențiu Calciu, coregraful Andreea David, performera Hennie Lee și dansatoarea Eliza Trefaș, actrița

Katia Pascariu, coregrafula Hanna Gillgren, dramaturga Phoebe von Held, arhitectul Thomas Goodey și muzicienii și producătorii Doru Apreotesei și David Crowth. Echipa artistică a dezvoltat o instalație audio-vizuală care a înglobat explorările artistice din Londra, îmbinate cu materialele audio-video din arhiva deja existentă, conectând astfel trecutul cu prezentul. În cadrul proiectului au avut loc și două performance-uri susținute de cele trei artiste în rezidență, pe 21 și 22 iulie. Asociația Pentru

Teatru și Carte (PETEC), beneficiarul finanțării, activează în domeniul artei contemporane din anul 2013 și dezvoltă proiecte și programe culturale axate pe interdisciplinaritate și dialog. PETEC este o platformă de producție, cercetare și educație în domeniul artelor vizuale și performative, cu deschidere spre domenii artistice, sociale și umaniste conexe.

29 iulie - 26 august / Proiectul „Turneu defect”, constând într-o serie de reprezentații cu spectacolul de teatru *Tea and Milk*, one woman show scris și jucat de româncă Edith Alibec, în Marea Britanie, la Edinburgh și Londra. Spectacolul regizat de Dana Paraschiv a fost prezentat în premieră la Edinburgh Fringe, cel mai mare festival de teatru din lume, cu o audiență de aproximativ 500.000 vizitatori, desfășurat între 2 și 27 august. Spectacolul a fost jucat în spațiul C Aurora, în cadrul C Venues. Totodată, proiectul s-a desfășurat și la Londra, unde a avut loc o reprezentație *work-in-progress* la Camden People's Theatre, un spațiu de renume pe scena teatrală britanică. Spectacolul a chestionat teme precum identitatea fragmentată ca tânăr expat, alienarea față de familie sau inevitabilul semn de ratare – faptul că te simți „defect” în noua societate. Textul este scris din experiența de un an de migrant a actriței Edith Alibec și în baza unor interviuri cu români care locuiesc în Marea Britanie. Actriță și producătoare culturală, Edith Alibec a studiat actoria la Athanor Akademie, în Germania, sub îndrumarea renumitului regizor de teatru David Esrig. Produce, promovează și joacă în spectacole de teatru contemporane, care abordează teme de actualitate.

∞ 29 iulie - 26 august 2023

Proiectul „Turneu defect”,
cu actrița Edith Alibec

1 august - 10 octombrie / Proiectul transdisciplinar „Divanul / The Divan. Cantemir. spirit universal”, la Berlin, Germania. Proiectul artistic și-a propune să readucă în prim-plan personalitatea complexă a unui dintre cele mai strălucite minți ale celei de-a doua jumătăți a secolului XVII și prima jumătate a secolului XVIII prin intermediul unor practici artistice juxtapuse. Desfășurat în cadrul Galeriei Fantom din Berlin, în perioada 3-15 septembrie, „Divanul” a inclus o expoziție multidisciplinară: pictură, grafică, instalație,

desen, ceramică, video și sound design și carte obiect, dar și o serie variată de evenimente de tip conferințe, prezentări, *artist talk*, *performance* de tip intervenție *sound design* și o producție performativă colaborativă între artiști. Programul a fost astfel gândit încât să prezinte o imagine complexă a practicilor și discursurilor artistice contemporane care au ca sursă de inspirație opera și activitatea lui Dimitrie Cantemir. În acest context, a fost implicat și publicul tânăr prin participarea la un workshop de tehnica monotipei – modalitate de realizarea a unor lucrări cu vizual legat de perioada lui Cantemir, lucrări care au rămas cursanților, în colaborare cu artiști internaționali (din Mexic și Germania), în cadrul celor două producții performance (coregrafie și

sunet). Multidisciplinaritatea a fost integrată prin organizarea a patru conferințe relevante pentru temă, o prezentare video și *artist-talk*, o proiectie de film documentar, integrând în concept artiști internaționali din generații diferite. Artiștii implicați au fost: Cosmin Paulescu, Mirela Trăistaru, Liliana Basarab, Raluca Ilaria Demetrescu, Anca Boeriu, Maria Petcu Chioibaș și studenții de la Universitatea Națională de Arte din București. Cele două evenimente de tip performativ, *The interactive installation „Stratum”* și *The Young Cantemiroglu*, coproducții Fantom-Galateca, special create pentru acest proiect, au fost realizate de Mircea Florian, artist poliglot și poli-instrumentist, și de regizoarea Petra Rațiu, cu participarea artistelor Iulia Grigoroiu și Anastasiia Starodubova (Germania). Maratonul de șapte zile de cultură românească a mai cuprins și două conferințe susținute de Ana Negoită, Ludwig Norz, Roxana Lăpădat și Andreea Sandu, atelierul de monotip al artistei Anca Boeriu și *artist talk* susținut de Cosmin Paulescu. Asociația Culturală Neo Art România, beneficiarul finanțării, este o organizație non-guvernamentală înființată în anul 2012, care promovează cultura națională și internațională, educația culturală și artistică, precum și cercetarea dezvoltarea și programele internaționale multidisciplinare. Principala activitate constantă a asociației este în domeniul artelor vizuale, și este reprezentanta galeriei de artă contemporană și design Galateca.

6 august - 3 septembrie / „iMigrate. The Biology of Transition”, la Galeria Durden

⌘ 1 august - 10 octombrie 2023

Proiectul transdisciplinar „Divanul / The Divan.
Cantemir. spirit universal”, la Berlin

and Ray artist-run space din Los Angeles, California, SUA. Colectivul independent de artiști E T A J artist run-space a derulat o colaborare internațională peste Atlantic, în Los Angeles, SUA. Proiectul a inclus patru artiști români care fac parte din miezul colectivului E T A J artist-run space: Mircea Modreanu, Ilina Schileru, Lucian Sandu Milea și Răzvan Năstase. Proiectul a demarat cu un *performance act pregătit*

de tip „process art” (o experiență artistică cu accent pe proces, și nu pe obiectul final), desfășurată în timpul călătoriei cu avionul către Los Angeles, experiență care a inclus o interpretare subiectivă a artiștilor români care au făcut o călătorie ca primă experiență peste Atlantic. Tema principală a fost descoperirea alterității, în „Țara tuturor oportunităților” și simularea experienței migrației. Cei patru artiști care au plecat din România au simulat condițiile limitate (minime în resurse) pe care adesea migranții le au de înfruntat de-a lungul procesului nomad, așadar premisa proiectului a fost ca lucrările expuse în spațiul Durden and Ray să fie realizate cu resurse minime de materiale de

⌄ 6 august - 3 septembrie 2023

„iMigrate. The Biology of Transition”, la Galeria Durden and Ray artist-run space din Los Angeles

transportat într-o cursă aeriană (fiecare să ocupe un volum egal cu cel al unei valize). Procesul proiectului a pus accent pe realitatea migrației din punct de vedere socio-cultural. La destinație, grupul artiștilor români a construit, alături de artiștii americani Carlos Beltran Arechiga, Ben Jackel, Lana Duong, Steven Wolkoff, o expoziție colaborativă în spațiul galeriei Durden and Ray, dedicată experienței de „translocare”, „re-devenire”, „re-adaptare” și prospectare a unei culturi globalizatoare care implică atât calități formative, cât și degenerative. Obiectivul principal al E T A J artist run-space este de a face vizibile valorile cul-

turale actuale ca elemente operaționale în contextul social național și internațional cu impact asupra comunităților și asupra consumatorilor culturali de orice fel. E T A J | artist-run space, beneficiarul finanțării, are în portofoliu peste 100 de evenimente artistice (expoziții personale și colective de artă vizuală, evenimente colective, solo show-uri, artist talks, workshop-uri sau performance-uri în format de tip "one night show", unde fiecărui artist i se oferă libertate totală).

11-17 august / Caravana de Artă Urbană în Republica Moldova, la Chișcăreni și Basarabeasca. Trei picturi murale realizate de patru artiști - Harcea Pacea și Frag.menta (Iași) și Mihail Kalkavura și Izzy Izvne (Republica Moldova) - au revitalizat comuna Chișcăreni și orașul

Basarabeasca din Republica Moldova. Lucrările au abordat tematici relevante din punct de vedere cultural pentru anul 2023: viața și opera lui Dimitrie Cantemir și Ciprian Porumbescu. Obiectivele revitalizezate prin artă urbană au fost școala din satul Slobozia-Chișcăreni și Centrul de Tineret din orașul Basarabeasca. Vernisajul a avut loc în zilele de 16 august, la Basarabeasca, respectiv 17 august, în Slobozia-Chișcăreni, în prezența creatorilor și inițiatorilor proiectului. De asemenea, în proiect au fost incluse câte două workshop-uri susținute de artiștii din proiect. Asociația Artipic, beneficiarul finanțării, este o organizație non-guvernamentală, non-profit, înființată în anul 2019, formată din membri activi pe scena industriilor creative ieșene, naționale și internaționale, ce organizează proiecte de promovare a artei murale, street art, graffiti și a artelor performative.

13 august - 3 octombrie / „Retrocontrol” – Documentare Performative în Deplasare în Ciudad de Mexico (Mexic), Durban (Africa de Sud), Almada (Portugalia), Sofia (Bulgaria). Asociația Tangaj Collective, beneficiarul finanțării, în parteneriat cu The International Contemporary Dance Festival of Mexico City (Mexic), JOMBA! Contemporary Dance Festival (Africa de Sud), Quinzena de Dança de Almada (Portugalia), Derida Dance Centre (Bulgaria), Centrul Național al Dansului București și Unfold Motion au organizat turneul internațional „Retrocontrol – Documentare Performative în Deplasare”, în cadrul căruia au prezentat cele mai recente proiecte performative documentare ale colectivului în Mexic, Africa de Sud, Portugalia, Bulgaria și România. Activitățile din cadrul proiectului prezentate în afara țării, în Mexic, Africa de Sud, Portugalia și Bulgaria, au fost finanțate de Institutul Cultural Român, prin Programul Cantemir. „Retrocontrol – Documentare Performative în Deplasare” este un proiect de turneu internațional care a debutat la începutul lunii august prin prezentarea spectacolului *BLOT*, la a VIII-a ediție a FIDCDMX - The International Contemporary Dance Festival of Mexico City. Turneul a continuat în Africa de Sud, în Durban, la a XXV-a ediție a platformei !Jomba, unde Colectivul Tangaj a prezentat spectacolul *Ramanenjana*, la începutul lunii septembrie, și a continuat cu alte reprezentări, la a XXXI-a ediție a Quinzena de Dança de Almada în Portugalia, la final de septembrie, și la Derida Dance Centre în Sofia, Bulgaria, la început de octombrie. Pe lângă prezentarea spectacolelor,

Tangaj Collective a participat la activități conexe în cadrul festivalurilor și a curatoriilor o selecție de filme de dans pentru publicul portughez. Asociația Tangaj Collective a fost înființată în 2014 de coregrafa și regizoarea Simona Deaconescu, cu scopul de a dezvolta proiecte performative interdisciplinare, în care artele spectacolului, cinematografia, știința și tehnologia se coagulează în formate inovatoare.

14-27 august / Proiectul cultural româno-albanez „Ana – Rozafa”, în orașul Shkodër, Albania. Organizatori: Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România (UCIMR) în parteneriat cu asociația culturală Jakaj Rrok. Proiectul și-a propus să apropie cultural muzicieni din România și Albania, prin intermediul unei serii de concerte și schimburi de experiență organizate în Shkodër și împrejurimi, pentru grupurile PopFolklorica (Ovi, Mihaela Zlat, Sorin Zlat, Frații Cazanoi) și Enescu Young Strings (Andreea Ioana Nistor, Alesia Mihai, Ștefan Ciceu, Carla Herescu) în perioada 14-27 august 2023, în cadrul celor mai importante evenimente din regiune: Shkodra Jazz Festival și Rrok Academy. Grupul PopFolklorica este compus din artiști de vârf proveniți din stiluri de muzică ce variază de la jazz la motown sau soul, cu elemente etno și de folclor. Sub umbrela acestui concept inedit, inițiat de solistul Ovi (pian și voce), Mihaela Zlat (voce), alături de Sorin Zlat (pian) și împreună cu membrii renumitului taraf Frații Cazanoi (țambal și instrumente de suflat moderne și tradiționale), PopFolklorica transcende limitele muzicale ale scenei românești, prin versatilitatea instrumentală și doza de energie vibrantă pe care o transmit ca grup unitar format din personalități creative atât de diferite. Enescu Young Strings promovează tineri muzicieni la început de carieră, ce s-au remarcat deja prin rezultate excepționale în competițiile de profil, cât și pe scenă. Violonistele Andreea Ioana Nistor, recent admisă la secția de vioară a Academiei Regale de Muzică din Londra, Alesia Mihai, violoncelistul Ștefan Ciceu și naista Clara Herescu au prezentat publicului din Albania un program exclusiv românesc al unor compozitori reprezentativi ai secolelor XX-XXI. PopFolklorica a concertat pe 23 august, în orașul Shkodër în cadrul Rrok Academy, și pe 25 august, în cadrul Sheshi pranë Bashkisë din același oraș. Cvartetul Enescu Young Strings a interpretat în același oraș pe 20 august, în cadrul Banesa Oso Kuka, iar pe 27 august, în cadrul Skanderbeg Chamber Orchestra.

18-31 AUGUST 2023
 ROMANIAN JEWELRY WEEK,
 EDIȚIE SPECIALĂ LA CHIȘINĂU © MNIM

Fondată în anul 1995, la inițiativa prim-violistului Filarmonicii bucureștene, Ștefan Gheorghiu, Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România este o organizație nonprofit de utilitate publică, care contribuie la dezvoltarea și răspândirea muzicii clasice, atât pe plan național, cât și internațional.

18-31 august / Romanian Jewelry Week, ediție specială la Chișinău. Primul proiect de colaborare din domeniul bijuteriei contemporane între România și Republica Moldova a fost găzduit de Muzeul Național de Istorie a Moldovei, unde Romanian Jewelry Week a continuat maratonul internațional al bijuteriei contemporane printr-o ediție specială desfășurată la Chișinău. Au expus peste 30 de artiști și designeri români și

internaționali, într-un format de eveniment care a inclus cinci activări speciale precum vernisaje, tururi ghidate, conferințe și ateliere de lucru dedicate publicului larg. Printre expozanți s-au numărat designeri de renume din România, Republica Moldova, Italia, SUA, Franța, Portugalia, Germania, Ucraina, Coreea de Sud etc, precum și două expoziții-capsulă organizate de Slovenian Jewelry Week și Legnica Silver Festival din Polonia. Un moment special a fost marcat, de asemenea, de o proiecție a primului festival video internațional inspirat de bijuterie – SMCK on Reel, concentrat pe teme sociale actuale explorate prin prisma bijuteriei contemporane. Romanian Jewelry Week a fost lansat în 2020 de către Asociația Assamblage și este în prezent cel mai amplu eveniment din țară dedicat bijuteriei contemporane, oferind în fiecare ediție un prilej internațional de promovare, dialog și interacțiune între artiști, presă,

instituții și publicul larg. Assamblage – Asociația Națională a Autorilor și Designerilor de Bijuterie Contemporană a fost înființată în anul 2015, ca urmare a nevoii de structurare, promovare și susținere a comunității creative din ce în ce mai mari a designerilor de bijuterie contemporană din România. Assamblage este o organizație nonguvernamentală care își propune recunoașterea și promovarea bijuteriei ca formă de artă de sine stătătoare și creșterea vizibilității designerilor în cadrul comunității artistice, media și publicului larg, la nivel național și internațional. Din 2023 este membră a Federației Europene de Bijuterie.

26 august – 9 septembrie / Expoziția „Comunitate în solitudine” și dezbateri, la Casa Zemstvei din Chișinău. WASP Studios, beneficiarul finanțării, în parteneriat cu Asociația Oberliht, au organizat în cadrul proiectului „Trasee și Dialoguri Itinerante. Arta în comunitate”, având ca tematică principală solitudinea și noile forme de-a fi împreună. Curatoriată de Andreea Căpitănescu (WASP Studios, București), expoziția a reunit lucrări din medii diverse de expresie artistică, de la fotografie, video-art, sculptură, instalație, realizate de Matei Bejenaru (Iași), Valeria Barbas (Chișinău), Anna Bantiuc (Chișinău), Andrei Mateescu (București), Gabriela Mateescu (București), Liliana Mercioiu Popa (Timișoara), Ghenadie Popescu (Chișinău). Cu ocazia vernisajului, au avut loc o masă rotundă și un atelier de fotografie coordonat de Matei Bejenaru.

1 septembrie – 30 octombrie / Proiectul „The Alternative Exchange”: expoziții organizate la Istanbul, Varșovia, Belgrad, Sofia, Veliko Târnovo, și Frankfurt. O inițiativă a MATCA artspace, sub egida Asociației Silver Screen, beneficiarul finanțării, „The Alternative Exchange” a fost un proiect conturat de nevoia de a găsi alternative de colaborare care să faciliteze vizibilitatea și mobilitatea artiștilor români și internaționali, prin expunere reciprocă, schimb de experiență și metode de învățare prin cooperare. Inițiat în mare măsură din nevoia de solidarizare cu scena artist-run și din nevoia generală a artiștilor de a beneficia de oportunități și spații de expunere și întâlnire, proiectul include colaborarea între șase inițiative artist-run din orașe internaționale: 5533 - Istanbul, Stroboskop + Przyszła Niedoszła - Varșovia, Funnel -Belgrad, Æther - Sofia, Heerz Tooya - Veliko Tarnovo, NEW NOW - Frankfurt.

- 1-4 septembrie / „A Finger Prick in a Sweet Dream”, prima expoziție din cadrul proiectului „The Alternative Exchange”, la galeria Przyszła Niedoszła din Varșovia. Proiectul a fost inițiat de MATCA artspace, sub egida Asociației Silver Screen, iar cu ocazia colaborării cu spațiile Stroboskop și Przyszła Niedoszła, a prezentat într-o expoziție pop-up practica a patru artiști formați la Cluj: Andriana Oborocean, Matei Toșa, Paul Robaș și Alexandra Mocan. Evenimentul a fost inițiat în urma unui parteneriat cu Stroboskop art space, care a invitat în cadrul acestei colaborări colectivul Przyszła Niedoszła să co-curatorieze și să ofere spațiu pentru expoziție.

- 18-20 septembrie / Expoziția „Rock Balancing on Shaky Ground” a fost deschisă la galeria la Heerz Tooya din Veliko Târnovo, Bulgaria. Expoziția pop-up a prezentat șapte artiști din România: Mihaela Hudrea, Ioana Iacob, Matei Toșa, Alexandra Mocan, Dan Beudean, Vlad Olariu, Sasha Bandi.

- 15 septembrie – 5 octombrie / Expoziția „The Future of Freedom Must be Augmented”, la Æther Sofia, Knyaz Boris I 39, 1463 Sofia Center. Au expus trei artiști din România: Mihai Grecu, Mihai Teodorescu și Luca Florian.

- 22 septembrie – 6 octombrie / Cea de-a patra expoziție din cadrul proiectului „The Alternative Exchange”, intitulată „Pessimistic Daydreaming” a fost deschisă la centrul expozițional NEW NOW art space din Frankfurt, Germania. Timp de două săptămâni, a fost prezentată practica a patru artiști din România: Ana Avram, Alexandru Muraru, Vlad Olariu și Sasha Bandi.

- 14-28 octombrie / Expoziția „Sidestep / multiplied // insolently”, parte a proiectului „The Alternative Exchange”, la galeria 5533 din Istanbul. Expoziția a prezentat contribuțiile a trei artiști români, Dan Beudean, Alexandra Mocan și Cezar Cîmpeanu, alături de lucrări semnate de Betül Aksu, Musa Alpar, Barış Çavuşoğlu, Vovo – the Child of Atom și Soodeh Karimi.

- 13-30 octombrie / Expoziția „Tales From a Jar”, la Funnel Contemporary (Dunavska 21) din Belgrad. Au fost expuse lucrările a șase artiști români: Ioana Iacob, Toma Bărbulescu, Cătălina Nistor, Mihaela Hudrea, Matei Toșa, Alexandru Muraru.

6-10 septembrie / „Arrels Musicals – Imago Mundi de Gira per Catalunya”: turnee ansamblului Imago Mundi la Centrul Cultural La

1 SEPTEMBRIE - 30 OCTOMBRIE EXPOZIȚIA „THE ALTERNATIVE EXCHANGE” LA BELGRAD

Mercè din Girona, la Castelul Calonge, Teatrul El Casal din Amer, și la sala de evenimente a Primăriei din Riudellots de la Selva, Spania. Proiectul Asociației Isvor, beneficiarul finanțării, a propus publicului catalan o producție artistică originală, o experiență culturală unică, în care muzica instrumentală a fost completată prin proiecții video mixate în timp real, o instalație în mișcare ce a susținut scenografic universul sonor imaginat în spiritul și onoarea personalităților de marcă pe care le-au evocat: Dimitrie Cantemir, George Enescu și Constantin Brâncuși. Programul muzical prezentat, inspirat din muzica veche românească, a conținut compoziții și aranjamente ce pun în dialog instrumente vechi specifice muzicii tradiționale românești (cobză, drâmbă) cu instrumente deopotrivă moderne și tradiționale, specifice muzicii spaniole (chitară, cajon) și cu instrumente clasice (flaut, oboi,

vioară, violoncel). Componenta Imago Mundi: Adrian Buciu (flaut), Oana Ivașcu (oboi), Ștefan Barbu (vioară), Cătălin Ștefănescu-Pătrașcu (compoziții, chitară, cobză), Andreea Țimiraș (violoncel), Daniel Ivașcu (percuție), Cristian Stănoiu (proiecții video live). Turneul s-a desfășurat în localități din provincia Girona, în spații culturale emblematic. Parteneri strategici: Primăria Girona, Centrul Cultural La Mercè, Primăria Calonge și Sant Antoni, Primăria Amer, Primăria Riudellots de la Selva, Ambasada României în Regatul Spaniei, Consulatul General al României la Barcelona, Festivalul Internațional George Enescu, Artexim. Concertul inaugural, de la Centrul Cultural La Mercè din Girona, s-a desfășurat sub egida Festivalului Internațional „George Enescu”. Fondată în 2016, Asociația Culturală ISVOR inițiază, dezvoltă sau coordonează proiecte culturale în colaborare cu organizații din România și din străinătate,

promovează creativitatea românească în context contemporan și susține prezența culturală națională pe scena internațională.

11-20 septembrie / Rezidența Lubenița. Anguria: Artă Românească & Gastronomie Italiană în Trezzo Tinella, Treiso, Alba (provincia Cuneo), Italia. Desfășurată în mediul rural, rezidența a cuprins localitățile Borgomale, Mango, Trezzo Tinella și Treiso. Timp de zece zile, artiști vizuali din România ce lucrează în medii diferite – Dan Basu, Liliana Basarab, Daniela Pălimariu, Alexandru Niculescu, Cristian Răduță și Marius Nechifor – au organizat activități care au implicat publicul local, integrând elemente culturale și gastronomice, proiectul având și o dimensiune educativă. Astfel, prin cine performative, ateliere

practice, proiecții de filme, instalații site-specific în spațiul public, performance-uri gastronomice și artă video, Rezidența Lubenița. Anguria a fost concepută ca proiect multi-disciplinar interactiv. Programul educațional a fost întregit de participarea colectivului „Romanian Mental Health Film Festival” care, în zilele de 15, 16 și 17 septembrie, a proiectat în aer liber câte un film românesc cu tematica sănătății mentale, subtitrat în limba italiană, proiecție urmată de câte o discuție cu publicul (în limba engleză, cu interpret pentru limba italiană). Filmele propuse au fost: *Holy Father*, r.: Andrei Dăscălescu; *Crai nou*, r.: Alina Grigore și *Noi împotriva noastră*, r.: Andra Tarara. Proiecțiile au inițiat o serie de dialoguri și de dezbateri între publicul local și organizatori pe tema sănătății mentale. Rezidența a fost finalizată cu o expoziție colectivă a artiștilor români în localitatea Borgomale, însoțită de un

13 AUGUST - 13 OCTOMBRIE 2023

TURNEUL „RETROCONTROL – DOCUMENTARE PERFORMATIVE ÎN DEPLASARE”,
ÎN MEXIC, AFRICA DE SUD, PORTUGALIA ȘI BULGARIA © VAL ADAMSON

tur ghidat. Tematica a fost aleasă în conformitate cu specificul zonei, artiștii realizând instalații site-specific din materiale recuperate (lemn, plastic, polistiren). De asemenea, publicul local s-a putut bucura de un performance culinar pregătit de Marius Nechifor, cu feluri de mâncare românești reinterpretate, dar și de o cină performativă în vie pregătită de Daniela Pălimariu. Artiștii și echipa proiectului s-au alăturat localnicilor în această acțiune fizică, continuând un dialog inițiat în timpul evenimentelor artistice. Artista Daniela Pălimariu a acompaniat grupul recitind texte în limba italiană și engleză, referitoare la estetica relațională și legătura dintre artă și gastronomie. Asociația Sandwich, beneficiarul finanțării, a fost înființată în 2016 și coordonează spațiul de artă Sandwich din București. Scopul Asociației este contribuirea la dezvoltarea scenei de artă contemporană din România. În prezent,

membrii activi ai Asociației sunt artiștii Alexandru Niculescu, Daniela Pălimariu și Cristian Răduță.

17 septembrie – 15 octombrie / Participarea României la Biennale Jogja 17 în Yogyakarta, Indonezia. Asociația Tranzit.ro/București, în parteneriat cu Jogja Biennale Foundation, a invitat 12 participanți și inițiative din România, Serbia, Ucraina și Slovacia în expoziția principală a Jogja Biennale, în cadrul proiectului „Reclaiming Sociality around Land and the Rural”, co-finanțat de Institutul Cultural Român prin Programul Cantemir. Bienala a avut loc în intervalul 6 octombrie – 25 noiembrie în diverse spații din aria orașului Yogyakarta, Indonezia. Invitați: Anca Benera & Arnold Estefan, Anca Bucur, Dan Vezentan, Eduard Constantin, Ilona

Németh, Jelica Jovanović, Nikita Kadan, Ovidiu Țichindeleanu, Raluca Voinea, Raluca Popa, Stația de Cercetare Experimentală pentru Artă și Viață. Curatoriat de Adelina Luft. Dintre aceștia, artiștii Anca Bucur, Dan Vezentan, Eduard Constantin, Ilona Németh, Jelica Jovanović, Ovidiu Țichindeleanu, Raluca Voinea și Raluca Popa au fost participanți în cadrul unor rezidențe artistice. Proiectul de participare a României la Biennale Jogja 17 a fost inițiat de Asociația tranzit.ro/București în colaborare cu Yayasan Biennale Yogyakarta (Jogja Biennale Foundation) ca partener principal, Jatiwangi Art Factory ca partener secundar și Adelina Luft, co-curatoarea bienalei, cu scopul de a produce o serie de contribuții artistice și teoretice noi în vederea expunerii acestora în cadrul bienalei ce s-a deschis public la jumătatea lunii octombrie 2023. Bienala a deschis în acest an o serie nouă (2023-2027) de colaborări și dialoguri între diferite regiuni, printre care și zona Europei de Est, propunând un cadru de lucru legat de conceptele de trans-localitate și trans-istoricitate. Proiectul a urmărit o agendă de lucru ce a inclus activități de pregătire și cercetare, în perioada iunie – august 2023, și un program de rezidențe artistice în cadrul bienalei, în perioada septembrie – octombrie 2023. Activitățile din cadrul rezidențelor s-au desfășurat în perioada 17 septembrie – 11 octombrie, fiecare participant ajungând în Yogyakarta în zile diferite pentru a produce lucrările, instalațiile sau pentru a participa la evenimentele publice organizate în timpul săptămânii de deschidere (6-10 octombrie). Au fost realizate următoarele lucrări: o sculptură circulară în spațiul public de 480x500x500cm realizată de Dan Vezentan împreună cu un grup de artizani (*The Rice Collector*); o lucrare mobilă de aproximativ 200x150 cm realizată de Eduard Constantin împreună cu Muhammad Hutomo (*Pelindung. Shelter from the Sun*); o lucrare video de 21 de minute realizată de Raluca Popa (*Blossoming Family Album*); o textilă din materiale donate de un grup de femei fermieri, realizată de Anca Bucur (*A labor of love*); o expoziție documentară a Stației de Cercetare incluzând materiale printate, bannere realizate în colaborare cu un artist local, plante și un video pregătite de Raluca Voinea; cinci obiecte noi din paie de orez realizate de un artizan local pentru lucrarea duo-ului Anca Benera și Arnold Estefan; o prezentare a lucrării de cercetare Eastern Sugar a artistei Ilona Nemeth, pe mai multe monitoare și o fotografie print; o intervenție a arhitectei Jelica Jovanovic într-o casă vernaculară cu materiale documentare și organizarea unor ateliere de arhitectură de pământ cu studenți; o prezentare publică în cadrul Forum Biennale a lui

Ovidiu Țichindeleanu. Un alt rezultat al proiectului l-a constituit plantarea unui copac, ambasadorul Stației de Cercetare, la Jatiwangi Art Factory. Tranzit.ro este o rețea unică de asociații civice independente din domeniul artelor contemporane, activând în Austria, Cehia, Ungaria, Slovacia și România, precum și transnațional, în mai multe contexte. Scopul său principal este sprijinirea și articularea unor practici emancipatorii, stabilirea de legături între cultură și societate prin activarea unor geografii, generații și sfere politice diferite. Asociația Tranzit.ro este activă în patru orașe din România (București, Cluj, Iași, Sibiu), cu trei spații permanente și numeroase colaborări naționale și internaționale.

19 septembrie / Concertul „Around György Ligeti: Romanian contemporary music – ethos and vigurocity”, susținut de Ansamblul Couleurs, la Filarmonica din Berlin, Germania. Proiectul Asociației Culturale „Sound Borders”, beneficiarul finanțării, a fost coordonat de Alexandru Ștefan Murariu, Andra Daniela Pătraș, Ramona Murariu și Cristina Eleonora Pascu și a propus un program de muzică contemporană în exclusivitate românească. În introducerea concertului de la Filarmonica din Berlin, dirijorul și directorul artistic al ansamblului Couleurs, Alexandru Ștefan Murariu a susținut o prelegere despre muzica românească, alături de reprezentarea muzicii tradiționale în creația compozitorilor români. Au fost interpretate lucrări ale unor compozitori consacrați precum Cornel Țăranu, Adrian Pop, Doina Rotaru, Dan Dediu, Gabriel Iranyi, alături de creații ale tinerilor compozitori Alexandru Murariu și Áron Török-Gyurkó. Pe parcursul concertului, compozițiile au fost armonios intercalate cu miniaturi pianistice din *Musica Ricercata*, un opus important al celebrului compozitor György Ligeti, comemorat în acest an la 100 de ani de la nașterea sa. Ansamblul Couleurs este format din doctoranzi, absolvenți și cadre didactice ale Academiei Naționale de Muzică „Gheorghe Dima”: Ramona Murariu, Carina Coste (flaut), Sergiu Cebotari (clarinet), Toni Vîntur (percuție), Alexandru Lazăr (pian), Sanda Răileanu (harpă), Sonia Vulturar, Ana-Teodora Buia (vioară), Fodor Lilla Dorottya (violă), Diana Stir, Adela Greab (violoncel). Proiectul a fost realizat în parteneriat cu Tan-In Film Music Theatre Collective Berlin, Academia Națională de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca și Centrul Cultural German. Partener media: CIMRO. Asociația Culturală SOUND BORDERS are ca scop promovarea muzicii culte și tradiționale

🏠 19 septembrie 2023

Concertul „Around György Ligeti: Romanian contemporary music – ethos and vigourity”, susținut de Ansamblul Couleurs, la Filarmonica din Berlin, Germania.

prin culegerea, conservarea, valorificarea și transmiterea creațiilor către publicul larg din țară și din afara țării, prin realizarea de parteneriate în vederea susținerii de proiecte culturale și educaționale.

23 septembrie - 12 octombrie / Concerte susținute de violonista Diana Jipa și pianistul Ștefan Donița în cadrul proiectului „CANTEMIR 300 – ROMANIA UNIVERSALIS”, la Valencia, Beniarbeig, Barcelona, Santa Coloma de Gramanet (Regatul Spaniei), Auckland, Hamilton (Noua Zeelandă), Sydney (Australia), Santiago de Chile (Chile). Turneul de recitaluri a debutat pe 23 septembrie în Spania, cu evenimente în

regiunile Valencia, Castellon și Alicante, urmate de alte două recitaluri la Barcelona, pentru a porni apoi direct către punctul de antipod geografic – orașul Auckland din Noua Zeelandă. Aici au susținut, în 6 și 7 octombrie, alte două recitaluri – la Hamilton și Auckland, plecând apoi în Australia, la Sydney, pentru un nou eveniment în somptuosul salon Paintings Galleries al Bibliotecii Naționale din metropola sudică, pe 10 octombrie. Turneul s-a încheiat cu traversarea Pacificului de Sud, din nou către est, în Santiago de Chile, capitala Republicii Chile, cu un recital în data de 12 octombrie la Teatrul Oriente, una dintre cele mai importante scene artistice ale Americii de Sud. Proiectul cultural „CANTEMIR 300 – ROMANIA UNIVERSALIS” a fost conceput pentru a marca împlinirea, în anul 2023, a 350 de ani de la nașterea și, respectiv a 300 de la moartea lui Dimitrie Cantemir, urmărind influențele bizantine în cultura românească a trei secole pe traiectoria creației muzicale. Au fost prezentate semnate de D. Cantemir, A. Pann, G. Enescu, C. Porumbescu (de asemenea celebrat în anul 2023), P. Constantinescu,

A. Iorgulescu, C. P. Basacopol, U. Vlad, D. Dediu. Proiectul a propus o abordare originală a ideii de universalitate a culturii române prin organizarea și susținerea a nouă recitaluri camerale în spații dispuse, simbolic, în puncte diametral opuse ale Globului Pământesc dar care găzduiesc, în același timp, importante și active comunități românești – Spania, Australia, Noua Zeelandă, Chile – cu scopul conecta la nivel universal conceptul de Cultură Națională cu personalitatea lui Dimitrie Cantemir. Înființată în luna aprilie 2020, Asociația Culturală Innovarte, beneficiarul finanțării, a inițiat, coordonat și realizat peste 100 de acțiuni culturale în cadrul a 15 proiecte distincte, având ca scop principal promovarea culturii și valorilor spirituale românești prin generarea unor produse culturale valoroase și atractive.

3-29 octombrie / Proiectul PHOTO.RO: expoziția „The Multiple Nature of Time”, editare catalog și dezbateri, la Bratislava, Slovacia. Proiectul expozițional s-a constituit ca o meditație asupra multiplelor posibilități de constituire a timpului – un timp transversal al fizicalității existenței înconjurătoare, investigat de Ciprian Ciuclea la nivelul instrumentării universalității limbajului matematic; un timp al introspecției, dedicat eternității temporale și percepției dualității realității, explorat de Roxana Savin; un timp suspendat între două lumi, care transcende materialitatea cunoașterii perceptibile și se înscrie într-o reflecție asupra desuetudinii structurilor și instituțiilor de cercetare științifică odată cu sfârșitul comunismului în România, așa cum este prezentat în lucrările lui Matei Bejenaru; dar și un timp surprins între realitate și ficțiune, un timp al unui optimism contemplativ descris de Lucian Bran. Expoziția realizată în cadrul proiectului PHOTO.RO a fost însoțită de o publicație tipărită și a inclus o discuție cu invitații Lavinia German și Andrei Mateescu. Proiectul PHOTO.RO s-a desfășurat în parteneriat cu Central European House of Photography din Bratislava în perioada iunie – octombrie 2023. Obiectivul general a fost promovarea scenei românești de fotografie contemporană și a școlilor de fotografie din cadrul universităților de arte în instituții profesionale internaționale, prin organizarea de expoziții, dezbateri și prezentări. Proiectul PHOTO.RO a inclus trei activități: expoziția găzduită, în perioada 2-29 octombrie, de Galeria Profil din Bratislava, curator Cristina Moraru; editarea și tipărirea catalogului bilingv român-englez *Natura multiplă a timpului /*

The Multiple Nature of Time, editori Matei Bejenaru și Cristina Moraru, designer Cătălin Soreanu, care a cuprins texte și imagini fotografice ale artiștilor invitați în expoziție analizate în contextul scenei românești de artă fotografică contemporană; organizarea, pe 3 octombrie, la Central European House of Photography Bratislava, a unei dezbateri privind scena românească de fotografie contemporană și școlile de fotografie artistică din România. Discuția a fost moderată de Vaclav Macek, director al Central European House of Photography Bratislava. Au participat artiștii invitați, curatoarea Cristina Moraru, Lavinia German (UNAGE Iași) și Raluca Nestor (UNArte București). Centrul de Fotografie Contemporană din Iași (C_F_C), beneficiarul finanțării, a fost înființat în anul 2015 la inițiativa unui grup de artiști și teoreticieni din Iași, unii dintre ei predând fotografia și arta video la Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași. Misiunea principală a instituției este de a promova fotografia și artele new media în contextul artelor vizuale contemporane.

6-8 octombrie / „Iorgennale”, proiect de arte performative desfășurat exclusiv în case particulare și apartamente, la Lisabona, Portugalia. Ediția a cincea a festivalului internațional de arte performative Iorgennale (varianta internațională a festivalului bucureștean HomeFest) a avut loc în Portugalia, după ce în anii trecuți festivalul s-a desfășurat în spații din Croația, Germania, Ungaria și Republica Moldova. Ediția de la Lisabona a reunit trei artiști români și un artist portughez, cinci *performance-uri* în patru sufragerii ale gazdelor locale și peste 50 de spectatori interesați de eveniment. „Iorgennale” s-a adresat publicului lusitan, invitat să interacționeze cu artiștii români Jean-Lorin Sterian, Mădălina Dan și Răzvan Țupa. Ediția de la Lisabona a fost organizată de Asociația Homemade Culture, beneficiarul finanțării, în parteneriat cu Asociația VAGAR și JÁ International Theatre, ambele din Portugalia, a presupus cinci evenimente culturale, patru ale artiștilor români selectați de curatorul festivalului și unul al poetului portughez Alexandre Gigas. Programul derulat pe durata a trei zile a inclus expoziția-performance, „exuviation”, semnată de Jean-Lorin Sterian, „The Agency of Touch” cu/de Mădălina Dan, „Poetic. Interfață sonoră” de Răzvan Țupa, „Oinevitáveisilênciodotrovão” de Alexandre Gigas și „Ce bine

imi pare că ați venit", vizită performativă care a implicat toți artiștii români prezenți în festival. Publicul a fost rugat să aducă un obiect care simbolizează „acasă”. Festivalul a avut loc în casele și apartamentele locuitorilor din Lisabona, în formula internațională deja consacrată, după cei doi ani în care a fost adaptat formatului online impus de pandemie. Homemade Culture este o asociație culturală, apolitică, non-profit, înființată în februarie 2016, din dorința de a contribui activ la dezvoltarea susținută și permanentă a peisajului cultural românesc prin promovarea și susținerea artei independente.

7 octombrie / „Despre Oameni și România (D.O.R.)”, la Nürnberg, Germania. Soliștii și Orchestra de Cameră a Academiei Naționale de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca au concertat la Biserica „Sfântul Petru” din Nürnberg, aducând în fața publicului german compoziții celebre din repertoriul românesc. A fost promovat, astfel, patrimoniul cultural muzical românesc, repertoriul conținând lucrări ale compozitorilor Ciprian Porumbescu, Tiberiu Brediceanu, Filaret Barbu, Sabin Drăgoi, Gherase Dendrino, Florin Comișel, George Grigoriu, Iosif Ivanovici și Nicolae Bretan. Au contribuit la succesul serii extraordinarii soliști, studenți ai secției de Canto a Academiei Naționale de Muzică – soprana Antonia Beteag, mezzosoprana Janetka Hoșco, baritonul Cătălin Moței, cu participarea extraordinară a tenorului Ștefan von Korch, absolvent al Academiei clujene, solist al marilor scene de operă și de concert. Acompaniamentul muzical a fost asigurat de tânăra Orchestră de Cameră

a Academiei de Muzică, sub bagheta conf. univ. dr. Cristian Sandu. Academia Națională de Muzică „Gheorghe Dima”, beneficiarul finanțării, a luat ființă în anul 1919, ca instituție de stat, și este în prezent una dintre cele mai importante instituții de învățământ superior muzical din România. Alături de obiectul principal al activității care este învățământul superior muzical, Academia de Muzică susține numeroase acțiuni culturale care de-a lungul timpului s-au constituit deja ca o tradiție.

11-14 octombrie / Teatrul „Andrei Mureșanu” din Sf. Gheorghe, la Festivalul Prapremier de la Bydgoszcz, Polonia. Trupa Teatrului „Andrei Mureșanu”, beneficiarul finanțării, a prezentat spectacolul *Dispariții*, r.: Cristian Ban, la cea de-a XXII-a ediție a Festivalului Prapremier de la Bydgoszcz, pe scena Teatrului Polski din Bydgoszcz. În octombrie 2022, textul *Dispariții*, scris de Elise Wilk, a câștigat în Polonia premiul Aurora pentru dramaturgie contemporană est-europeană, fiind ales din 195 de texte dramatice înscrise în concurs, provenind din 15 țări. Spectacolul spune povestea unei familii de sași brașoveni. Personajele sunt interpretate de actorii Elena Popa, Anca Pitaru, Mădălina Mușat, Sebastian Marina, Costi Apostol și Iulian Trăistaru. Scenografia este semnată de Irina Chirilă, iar animațiile din spectacol au fost realizate de Ördög Gyárfás Ágota.

12 octombrie / Prezentarea proiectului „Helene Fixeuse” la Centrul expozițional alpha nova & galerie futura din Berlin, Germania. Conceput ca o coproducție româno-germană realizată de artiste Larisa Crunțeanu și

Sonia Hornung, ce vizează fuziunea mediilor artistice video și digitale, proiectul este o lucrare de explorare a erorilor (sau glitches) care perturbă producția de peisaj în capitalismul „verde”. Helene Fixeuse este un personaj fictiv ce realizează o serie de tururi ghidate online, explorând minele de cupru din România și Germania, cu un important element de reflecție asupra evoluției tehnologice și a impactului său asupra mediului înconjurător. Filmul produs în cadrul proiectului a fost proiectat alături de lecturi și performance cu sunet live. După proiecție, cele două artiste invitate au răspuns întrebărilor publicului. Spațiul de artă alpha nova & galerie futura este unul dintre cele mai cunoscute spații din Europa pentru abordările sale teoretice și artistice în raport cu teme sociale și culturale de actualitate, și a găzduit instalația celor două artiste până la 29 octombrie. Asociația Copia Originală, beneficiarul finanțării, este o organizație non-guvernamentală inițiată de Xandra Popescu și Larisa Crunțeanu care funcționează ca interfață juridică pentru activitatea celor două artiste și curatoare, la nivel național și internațional. Între 2014 și 2016, organizația a funcționat sub numele Atelier 35, ca parte din activitatea curatorială a inițiatorilor în cadrul Atelier 35 București. Începând din 2016, asociația s-a extins peste granițele țării.

PAST PRESENT

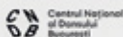
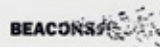
Fragments of memory.
Bucharest-Pompeii-London

Ioana Marinescu with Smaranda Găbudeanu and Iulia Mărăcine

Andreea David, Hennie Lee, Katia Pascariu,
Eliza Trefaş, Laurențiu Calciu, Thomas Goodey
Doru Apreotesei, David Crawforth

Beaconsfield
22 Newport St, London SE11 6AY

22 July–12 August 2023
Wednesday–Sunday, 12.00–17.00

⋈ 22 iulie - 12 august 2023

Expoziția audio-video „Past Present”, la spațiul de artă Beaconsfield din Londra

CENTRUL NAȚIONAL AL CĂRȚII

22-24 aprilie 2023

Festival du Livre de Paris:
scriitorul Cristian Fulaș și jurnalista
Aurélie Julia (*Revue des Deux Mondes*)

© Lucian Muntean

Promovarea autorilor români și a cărților românești în afara granițelor țării constituie o componentă importantă a misiunii Institutului Cultural Român (ICR). Centrul Național al Cărții (CENNAC) este structura de specialitate care îi revine rolul major în susținerea traducerii cărților românești și publicațiilor dedicate culturii și civilizației românești, precum și promovării în străinătate a autorilor români și a profesioniștilor din domeniul editării de carte autohton. Dacă editurile românești reprezintă „porțile” prin care literaturile lumii ajung la cititorii din țară, Centrul Național al Cărții constituie principalul canal prin care autorii români ajung pe rafturile librăriilor străine și în viețile cititorilor din întreaga lume.

De-a lungul anului 2023, întreaga activitate a Centrului Național al Cărții a fost animată de dorința de continuare și consolidare a parteneriatelor cu actori importanți ai vieții literare din România și din străinătate, precum și cu reprezentanțele ICR din afara țării, în toate proiectele dedicate promovării culturii scrise, dar și de preocuparea pentru inițierea de noi colaborări.

În lista noilor inițiative, amintim două proiecte dedicate promovării cărților românești care îi au în centrul lor pe traducători, excelenți ambadori ai autorilor români în afara granițelor țării - „Retrospectiva anului editorial 2022”, respectiv pe cititori - „The Book Pitch. Alegerea cititorului”,

o invitație adresată cititorilor de a se alătura instituției în demersurile de promovare a cărților românești în lume.

În lista portofoliului de proiecte al CENNAC regăsim și efortul de susținere a zece publicații culturale în limba română din Republica Moldova, desemnate câștigătoare în urma unui concurs public de finanțare, organizat de ICR „Mihai Eminescu” de la Chișinău. Comisia de analizare a proiectelor, compusă din Lucian Dan Teodorovici, Larisa Turea, Claudia Partole, a selectat publicațiile: *Destin Românesc*, *Dialogica*, *Gazeta satelor*, *Literatura și Arta*, *Noi*, *Philologia*, *Revista literară*, *Sud-Est Cultural*, *Timpul și Quadrat*.

Anul 2023 a reprezentat momentul reluării complete a participării la toate târgurile internaționale de carte de tradiție din portofoliu: în primăvară, Centrul Național al Cărții a reluat participarea la Târgul Internațional de Carte de la Londra / London Book Fair („Write Where We Belong”), după trei ani de absență, iar în toamnă, la Târgul Internațional de Carte de la Viena / Buch Wien („România. O nouă pagină” / „Rumänien. Eine neue Seite”), după cinci ani de absență. În afară de cele două importante evenimente internaționale din Marea Britanie și Austria, prezenta retrospectivă contabilizează încă nouă astfel de participări la târgurile internaționale și naționale de carte: Salonul Internațional de Carte de la Torino – Italia (mai), Târgul de Carte de la Madrid – Spania (mai-iunie), Târgul Internațional de carte de la Praga (mai, în parteneriat cu Ministerul Culturii), Salonul Internațional de Carte Bookfest (iunie), Salonul Internațional de Carte Bookfest Chișinău – Republica Moldova (august-septembrie), Târgul Internațional de Carte de la Göteborg – Suedia (septembrie), Târgul Internațional de Carte de la Cracovia – Polonia (octombrie), Târgul Internațional de Carte Gaudeamus din București și Târgul Internațional de Carte de la Guadalajara (noiembrie-decembrie). Un proiect important inițiat în 2022, Premiul Institutului Cultural Român pentru cea mai bună traducere a unei cărți din românești într-o limbă străină, decernat în cadrul Festivalului Internațional de Literatură și Traducere de la Iași, a continuat cu succes și în 2023. Bilanțul Centrului Național al Cărții pe anul 2023 consemnează și un total de 70 de traduceri ale cărților românești în străinătate, susținute prin programele Translation and Publication Support Programme (TPS) și PUBLISHING ROMANIA. Editura ICR a continuat, în 2023, publicarea unor studii și albume în ediții multilingve, a unor volume reprezentative din creația exilului

românesc, precum și a unor titluri relevante pentru momente istorice marcate recent. Prestigioasa revistă *Lettre Internationale* a publicat în 2023 două numere duble, puternic ancorate în actualitatea culturală și socio-politică, în lista colaboratorilor aflându-se nume importante ale vieții culturale românești și internaționale.

I. TÂRGURI INTERNAȚIONALE DE CARTE ȘI EVENIMENTE DEDICATE CĂRȚII, ÎN ȚARĂ ȘI ÎN STRĂINĂTATE

18-20 aprilie / Târgul de carte de la Londra / The London Book Fair, Marea Britanie

Institutul Cultural Român, prin Centrul Național al Cărții, a organizat participarea României la Târgul de carte de la Londra (London Book Fair), cu un stand propriu, un program de evenimente divers și un slogan care a sintetizat spiritul acestei reveniri: „ROMANIA at LBF - Write Where We Belong!”. Profesioniștii din domeniul editorial românesc au beneficiat, în cadrul London Book Fair, de un spațiu de 25 de metri pătrați (Standul 7F55, plasat în Pavilionul 7, cel destinat expozațiilor internaționale), pus la dispoziția acestora pentru stabilirea de contacte cu omologii lor din lumea editorială internațională. O selecție relevantă de carte românească recentă a fost expusă în stand, precum și diferite cataloage și broșuri informative de interes pentru editorii și agenții literari străini. Evenimentele organizate de Institutul Cultural Român, prin Centrul Național al Cărții, sub umbrela London Book Fair, cu sprijinul Ambasadei României în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, au avut loc în trei librării cunoscute din Londra, din dorința de a duce cărțile, autorii și pe profesioniștii pieței de carte românești mai aproape de publicul britanic. Seria de evenimente s-a deschis cu o dezbatere destinată profesioniștilor editării și distribuției de carte, găzduită de London Review BOOKSHOP, librăria faimoasei publicații culturale britanice. Intitulată „Breaking into the „3%”. Ways of Publishing Romanian Books in English”, întâlnirea din data de 18 aprilie i-a adus la aceeași masă pe Vlad Niculescu (unul dintre cei mai cunoscuți și apreciați librari din România, fondatorul Librăriei independente „Anthony Frost”, astăzi, managerul Librăriei „Cărturești & friends”), Raluca Selejan (co-fondatoare a librăriei independente „La Două Bufnițe” din Timișoara), Paula Erizanu (scriitoare, editoare și

⌵ 22-24 aprilie 2023

Standul României la Festival du Livre de Paris

jurnalistă) și Livia Stoia (fondatoarea agenției „Livia Stoia Agency”, una dintre cele mai active agenții literare românești în promovarea autorilor români). Evenimentul a fost deschis de Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român, iar cunoscutul jurnalist cultural Marius Constantinescu, din echipa Televiziunii Române, a fost moderatorul serii. În data de 19 aprilie, la Nomad Books, desemnată recent drept cea mai bună librărie independentă a anului 2023 la The British Book Awards, a avut loc dezbateră „Politics and Power in Romanian Arts Before the Romanian Revolution”. Discuția a fost construită în jurul volumului *Visual Arts in Romania 1945-1989. With an Addendum 1990-*

2020 de Magda Cârnelci, apărut în 2022 la Editura Institutului Cultural Român. Alături de autoare, la dezbateră a luat parte Raluca Oancea, lector la Universitatea Națională de Arte din București, curatoare activă pe scena artei vizuale și o jurnalistă culturală specializată pe teme de estetică, artă contemporană și *new media*. Seara a fost deschisă de Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român, iar moderatoare a fost Paula Erizanu, scriitoare, jurnalistă și editoare. Romanul *Caiet de cenzor* al Liliane Corobca (Polirom, 2017), apărut recent în ediție engleză la Editura Seven Stories Press (*The Censor's Notebook*), a fost punctul de pornire al întâlnirii cu tema „Censorship as Literature | Literature as Censorship”, care s-a desfășurat pe 20 aprilie, la librăria londoneză INK@84 Books. Liliana Corobca, autoarea romanului, și Monica Cure, traducătoarea lui în limba engleză, au fost protagonis-

⌄ 18-20 aprilie 2023

Standul României la London Book Fair

© Matei Bumbuț

tele unei dezbateri moderate de criticul literar și jurnalistul cultural Matthew Janney. Standul organizat de ICR la London Book Fair a găzduit, pe toată durata târgului de carte, instalația audio *The BLACK BOX of Romanian Poetry*, care conține versurile a 20 de poeți români contemporani, recitate de actorul Alexandru Potocean. Târgul de carte de la Londra, găzduit de Olympia London și dedicat în exclusivitate profesioniștilor din industria mondială a cărții (editori, agenți literari, tipografi, producători de carte electronică, librari și distribuitori de carte) este cotate, ca anvergură, drept a doua manifestare internațională de profil din lume.

22-24 aprilie / Festivalul cărții de la Paris / Festival du Livre de Paris, Franța

România a participat la ediția din anul 2023 la Festival du Livre de Paris, un târg dedicat atât profesioniștilor din domeniul editorial, cât și publicului larg, bucurându-se de o maximă vizibilitate în media franceză cu un stand organizat de ICR sub sloganul *Roumanie – un pays qui se raconte / România – o țară care se povestește*. Standul a avut o suprafață de 21 mp și a prezentat publicului, timp de trei zile, titluri reprezentative ale unor autori din țara noastră și din Republica Moldova, fiind disponibile pentru vânzare cărți ale autorilor români traduse în limba franceză. Evenimentele au fost construite în jurul celor mai recente volume românești traduse în limba franceză: de la romane și cărți de poezie, până la volume

de nonficțiune și cărți de bandă desenată. Din programul manifestărilor românești au făcut parte dezbateri și sesiuni de autografe cu invitați din România și Republica Moldova. Programul s-a deschis cu un eveniment dedicat cărților de bandă desenată cu artiștii: Daniel Horia (*Epoca mea de aur / Je suis né Roumain*, Editura Paquet), Arnaud Nebbache (*Brancusi contre États-Unis*, Editura Dargaud), Patrice Reyrier (*Cioran. Un home heureux*, Editura Rivages) și îndrăgitul ilustrator de origine română Mircea Arapu, „părintele” lui PIF în versiunea ultimelor decenii (ultimul volum publicat: *HapPif Birthday Strips*, Editura Vaillant). A urmat o dezbatere pe tema noilor apariții editoriale din sfera prozei românești cu participarea lui Liviu Jicman, președintele ICR, Oana Doboși, manager cultural, co-fondatoare a librăriei independente „La Două Bufnițe” (Timișoara), și Jean Poncet, scriitor și traducător, moderatoare fiind Adina Dinițoiu, critic literar și jurnalistă culturală. Standul României a găzduit lansarea catalogului *Victor Brauner. Invenții și magie*, prezentat de Camille Morando de la Centre Pompidou, coordonatoarea lucrării și curatoarea expoziției Victor Brauner de la Timișoara, și Bernard Blistène, celebru curator internațional, fost director al Centrului Pompidou din Paris. Discuția a fost moderată de Oana Doboși. Scriitorii Iulian Ciocan și Cristian Fulaș (*Ioșca*, Editura La Peuplade, Canada) și traducătorii lor în limba franceză, Florica Courriol și Jean-Louis Courriol, au luat parte la o discuție moderată de Aurélie Julia, directoarea publicației *La Revue des Deux Mondes*, iar Stejărel Olaru a purtat un dialog cu Sylvain Audet-Gainar, traducătorul în limba franceză

⌄ 22-24 aprilie 2023

Festival du Livre de Paris, Franța © Lucian Muntean

al volumului *Nadia Comaneci, dans l'œil de la police secrète*. O altă traducere recentă a unui roman românesc de succes a fost prezentă la stand: *Zogru* de Doina Ruști (Editura duTyphon). Autoarea a participat la eveniment alături de traducătoarea Florica Courriol și de Iulia Badea-Guérîtée, moderatoarea întâlnirii. În ultima zi de târg Mircea Arapu a propus un atelier de desene și de ilustrații pentru copiii cu vârste începând de la 8 ani, pornind de la ediția aniversară PIF – 75 de ani. A urmat un eveniment dedicat celor mai recente volume de poezie românească traduse în limba franceză, la care au luat parte Linda Maria Baros, Jean Poncet și Francois Mocaer. Scriitoarea Adriana Babeți li s-a alăturat pe Scena Eiffel lui Dorottya Szavai (Ungaria) și Stamatios Zochios (Grecia), pentru o dezbatere dedicată orașelor capitale europene ale culturii: Timișoara, Veszprém, Elefsina. Prozatoarea Gabriela Adameșteanu a participat, la standul României, la un dialog cu Cristina Hermeziu, dedicat ediției franceze a romanului *Fontana di Trevi* (Editura Gallimard, traducere de Nicolas Cavailles). Programul românesc s-a încheiat duminică cu prezentarea cercetătoarei Doina Lemny, reputată specialistă în opera lui Constantin Brâncuși: *Brancusi, la chose vraie și Brancusi et ses muses* (Editura Gourcouff-Gradenigo, 2023), în

⌄ 22-24 aprilie 2023

Festival du Livre de Paris, Franța © Lucian Muntean

cadrul unui dialog cu cercetătoarea Mica Gherghescu. După fiecare întâlnire, autorii prezenți au oferit sesiuni de autografe. Participarea României la Festival du Livre a fost organizată de Institutul Cultural Român, prin Centrul Național al Cărții și ICR Paris, în parteneriat cu Ministerul Culturii din România și cu Ministerul Culturii din Republica Moldova, cu sprijinul Ambasadei României și al Ambasadei Republicii Moldova de la Paris.

11-14 mai / Târgul internațional de carte „Lumea cărții” de la Praga (Svět knihy), Republica Cehă

România a participat cu stand de carte și evenimente conexe, organizate și susținute de Ministerul Culturii cu sprijinul Institutului Cultural Român, prin ICR Praga și Centrul Național al Cărții la Târgul internațional de carte „Lumea cărții”, desfășurat la Pavilioanele Krizik din Praga. La târg au fost invitați scriitorii români Radu Ţuculescu, Victoria Pătraşcu și Ştefania Mihalache, din partea Ministerului Culturii, care au participat la evenimentele culturale dedicate sub forma unor sesiuni literare susținute în limbile română și cehă. Tema ediției de anul acesta a fost

Authors without borders/Autori fără frontiere. Discuțiile s-au purtat asupra cărților prezentate la stand, constituind un punct de plecare al unui dialog interactiv cu publicul interesat de evoluția literaturii românești contemporane. Moderarea și traducerea simultană în limba cehă a celor patru evenimente au fost asigurate de traducătorii: prof. dr. Jitka Lukešová, prof. dr. Jarmila Horakova, prof. dr. Jiří Našinec și prof. dr. Libuše Valentová, invitații Institutului Cultural Român.

18-22 mai / Salonul internațional de carte de la Torino / Salone Internazionale del Libro di Torino, Italia

Institutul Cultural Român - prin Centrul Național al Cărții, Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția și Accademia di Romania din Roma - a organizat standul național la Salonul internațional de carte de la Torino sub sloganul *ROMANIA: Realtà e illusione - la letteratura davanti allo specchio/ Realitate și iluzie - literatura în fața oglinzii*. SIL Torino, ajuns la a 35-a ediție, este cel mai important târg de carte din Italia și unul dintre cele mai prestigioase din Europa, fiind vizitat în cele cinci zile de 215.000 de vizitatori. Din anul 2009,

⤴ 18-22 mai 2023

Standul României la Salonul Internațional de Carte de la Torino

© Cornel Brad

România a participat neîntrerupt la Salonul Internațional de carte de la Torino, exceptând perioada pandemiei 2020-2021. Sloganul de anul acesta al târgului de carte a fost *Attraverso lo specchio/ Prin oglindă*, un omagiu adus universului magic al scriitorului Lewis Carroll, fiind organizate 1520 evenimente la care au participat 112.000 de persoane. Participarea României, circumscrisă tematicii generale, s-a concretizat în organizarea unui stand de carte și a unor evenimente literare conexe, care au urmărit și promovarea orașului Timișoara - Capitala Europeană a Culturii 2023 și faptul că, în 2023, Institutul Cultural Român a împlinit 20 de ani de activitate culturală. Au fost în prim-plan și traduceri în limba italiană apărute în perioada 2022-2023, cu accent deosebit pe volumele apărute prin programul TPS, derulat de Centrul Național al Cărții. Standul României, cu o suprafață de 40 mp (stand A10-B09) a fost amplasat în Pavilionul 1. Pe durata a cinci zile au fost organizate manifestări care au avut scopul de a promova relațiile bilaterale în domeniul literaturii, al traducerilor și al politicilor editoriale. Evenimentele conexe, constând în lansări și prezentări de carte, dezbateri literare s-au desfășurat în sălile special amenajate și puse la dispoziție cu titlu gratuit de organizatori sau la standul României. Volumele autorilor români publicate în limba italiană la edituri din Italia au fost expuse și vândute la standul României și la cel al Bibliotecii Luxemburg din Torino, situat în imediata vecinătate, care a acceptat să organizeze o bibliotecă dedicată literaturii române publicate în Italia; invitații ediției din acest an au fost scriitorii români ale căror lucrări au fost publicate în limba italiană de edituri din Italia recunoscute pe plan național și internațional, traducători specializați în traduceri profesionale din limba română în limba italiană, critici literari, cadre didactice universitare care predau limba și literatura română în universitățile din Italia, publiciști, editori etc. Invitați: Ana Blandiana, Bruno Mazzoni, Mauro Barindi, Federica Cugno, Alvaro Barbieri, Roberto Scagno, Horia Corneliu Cicortaș, Natale Spineto, Armando Santarelli, Violeta Popescu, Ingrid Beatrice Coman Prodan, Silvia Storti, Marco Dotti, Stelian Țurlea, Olga Irimciuc, Iulia Cosma, Dan Octavian Cepraga, Gioacchino De Chirico, Andreea Simionel, Sara Turetta, Smaranda Vultur, Luca Bistolfi, Salvo Bonferraro, Lorenzo Renzi, Dario Fertilio, Elena Di Lernia, Irma Carannante, Giovanni Rotiroti, Adina Rosetti (online), Oana-Boșca Mălin, Alessandro Vagnini, Giuseppe Motta, Adriana Guarnieri Corazzol, Alina Monica Țurlea, Simona Sora,

⌄ 18-22 mai 2023

Salonul internațional de carte de la Torino / Salone Internazionale del Libro di Torino, Italia © Cornel Brad

Iulian Ciocan, Francesco Testa. Printre volumele în jurul cărora au avut loc dezbateri în cadrul târgului s-au numărat: Mircea Eliade, *Le religioni e il folklore dell'Europa Orientale. Da Zalmoxis a Gengis Khan* (traducere în limba italiană de Alberto Sobrero, ediție îngrijită de Horia Corneliu Cicortaș, Edizioni Mediterranee, Roma, 2022), Marco Cugno, *La narrativa fantastica di Mircea Eliade. Studi e testi* (ediție îngrijită de Federica Cugno și Roberto Merlo, Edizioni dell'Orso, Alessandria, 2022) și Roberto Scagno, *Libertà e terrore della storia. Con altri studi sull'opera e il pensiero di Mircea Eliade* (ediție îngrijită de Alvaro Barbieri, Dan Octavian Cepraga, Iulia Cosma, Nicola Perencin, Edizioni dell'Orso, Alessandria, 2022), Maria, Regina di Romania, *La storia della mia vita* (traducere în limba italiană de Mario Borsa, adaptarea textului de Silvia Storti, Rediviva Edizioni, Milano, 2022), Mircea Cârtarescu, *Melancolia* (La nave di Teseo, Milano, 2022), Ana Blandiana, *Falso trattato di manipolazione* (traducere în limba italiană de Mauro Barindi, Elliot Edizioni, Roma, 2023), Stelian Țurlea, *La colonia. (quasi come un blues)* (traducere în limba italiană de Ingrid Beatrice Coman Prodan, Rediviva Edizioni, Milano, 2023), Olga Irimciuc, *La letteratura romena nella Repubblica Moldova. Percorso tematico* (Graphe.it Edizioni, Pisa, 2022), Dinu Pillat, *Aspettando l'Apocalisse* (traducere în limba italiană

⌄ 18-22 mai 2023

Salonul internațional de carte de la Torino / Salone Internazionale del Libro di Torino, Italia © Cornel Brad

de Luca Bistolfi, Bonferraro Editore, Barrafranca (EN), 2022), *Morte quotidiana* (traducere în limba italiană de Luca Bistolfi, Bonferraro Editore, Barrafranca (EN), 2022), Virgil Ierunca, *Il Fenomeno Pitești* (traducere în limba italiană de Elena Di Lernia, Cisla Editore, Trani, 2022), Matei Vișniec, *Il Cabaret Dada* (ediție bilingvă, traducere în limba italiană de Irma Carannante, Criterion Editrice, Milano, 2022), *Mansarda a Parigi con vista sulla morte* (ediție bilingvă, traducere în limba italiană de Horia Corneliu Cicortaș, Criterion Editrice, Milano, 2022) și *Lo spettatore condannato a morte* (traducere în limba italiană și ediție îngrijită de Maria Emanuela Raffi, Introducere de Lorenzo Renzi, CLEUP, Padova, 2023), Adina Rosetti, *Il kendama perduto* (traducere de Elena Di Lernia, ilustrații de Irina Dobrescu, Cisla Editore, Trani, 2022), Mihail Sebastian, *La città delle acacie* (traducere în limba italiană de Alina Monica Țurlea, Besa Muci Editore, Nardò (LE), 2023), Simona Sora, *Hotel Universal* (traducere în limba italiană de Sara Salone, Bottega Errante Edizioni, Udine, 2022), Iulian Ciocan, *Prima che Brežnev morisse* (traducere în limba italiană de Francesco Testa, Bottega Errante Edizioni, Udine, 2022) etc. Având un impact considerabil asupra publicului italian și internațional, implicând cele mai importante voci ale timpului nostru, instituțiile și reprezentanții acestora, presa

⌵ 24-28 mai 2023

Târgul de carte Bookfest, București: scriitorul Mircea Cărtărescu în dialog cu Oana Boca Stănescu (CENNAC) © Matei Bumbuț

națională și internațională și sute de mii de vizitatori, participarea la SIL Torino a fost valorificată eficient pentru promovarea culturii scrise, în special prin intermediul literaturii române apărute în traducere în limba italiană, dar și a altor lucrări ale autorilor români și italieni care aveau tematică românească. Prin intermediul întâlnirilor și al discuțiilor din cadrul târgului, Centrul Național al Cărții a încercat stimularea interesului specialiștilor, al editorilor, al traducătorilor pentru literatura română, stabilirea de contacte directe între scriitorii invitați și publicul larg, precum și păstrarea legăturii comunității românești cu valorile

culturale ale țării de origine. Standul a fost vizitat de editori străini, distribuitori de carte, traducători, oameni de cultură care au solicitat informații, s-au arătat interesați de piața editorială din România. O promovare intensă au avut cele mai noi apariții de carte românească traduse în limba italiană prin programele de finanțare TPS care au beneficiat și de expunere la stand.

24-28 mai / Târgul de Carte Bookfest, București, România

Institutul Cultural Român a participat la cea de-a XVI-a ediție a Salonului Internațional de Carte Bookfest în perioada 24-28 mai 2023. Evenimentul s-a desfășurat la Complexul Expozițional Romexpo din București, în pavilionul B2. Seria de evenimente propusă de ICR, prin

⌄ 24-28 mai 2023

Bookfest, București: artistul Vlad Basarab, criticii de artă Mădălina Mirea și Bogdan Ghiu, moderator Nona Ropotan © Matei Bumbuț

Centrul Național al Cărții, a acoperit întreg spectrul de proiecte dedicate cărților și autorilor din portofoliul de programe al instituției: de la susținerea traducerilor din limba română, prin programele Translation and Publication Support (TPS) și PUBLISHING ROMANIA, la rezidențele pentru traducători străini (profesioniști și în formare) și de la aparițiile sub egida Editurii ICR la modalități alternative de promovare a cărților și autorilor români. Protagonistii evenimentelor organizate de Centrul Național al Cărții din cadrul ICR au fost personalități ale lumii culturale din România și Republica Moldova, dar și din Brazilia, Franța și Italia. Cititorii care s-au oprit la standul ICR au putut întâlni autori cunos-

cuți – Gabriela Adameșteanu, Mircea Cărtărescu, Luminița Corneanu, Alex Donovici, Vasile Ernu, Bogdan Ghiu, Adina Popescu, traducători și editori – Dan Croitoru, Irina Horea, Gheorghe Erizanu, Fernando Klabin, Bruno Mazzoni, Oana Boșca Mălin, Bogdan-Alexandru Stănescu, arhitecți și artiști vizuali – Vlad Basarab, Ileana Tureanu, Alexandru Panaitescu, critici de artă și de teatru – Mădălina Mirea, Adrian Mihalache, universitari – Pascal Lardellier, jurnaliste culturale – Ioana Bâldea Constantinescu, Emanuela Ignățoiu Sora, Nona Ropotan. De asemenea, la standul ICR, organizat prin Centrul Național al Cărții, a avut loc lansarea numărului dublu 116-117 al prestigioasei reviste *Lettre*

Internationale. Tot aici au fost prezentate și două dintre lucrările publicate recent de Editura ICR: *Ioana Grigorescu – The Path of Sincerity* de Alexandru Panaitescu și volumul *Tracing Memory* de Vlad Basarab. Participarea ICR la ediția 2023 a Bookfest a inclus o premieră: lansarea unei campanii neconvenționale de promovare a literaturii române în lume. Intitulat „The Book Pitch. Alegerea cititorului”, proiectul realizat în parteneriat cu televiziunea națională i-a invitat pe cititori să se alăture eforturilor Institutului Cultural Român de promovare a cărților românești în afara granițelor țării. Campania a fost nominalizată la Romanian PR Award 2023, secțiunea Cultură/Artă. Standul ICR a găzduit, de asemenea, pe toată durata Bookfest, instalația audio „CUTIA NEAGRĂ a poeziei române” – texte semnate de Madelaine Andronescu, Céline Arnould, Geo Bogza, Olga Caba, Nina Cassian, B. Fundoianu, Madda Holda, Sașa Pană, Urmuz, Ilarie Voronca, în lectura unei voci generate de AI, cu un sound design realizat de Miron Ghiu.

26 mai - 11 iunie | Târgul de Carte de la Madrid / Feria del Libro de Madrid, Spania

Ediția din acesta an a Târgului de Carte de la Madrid / Feria del Libro de Madrid, considerat cel mai mare târg de carte din lumea hispanică, după cel de la Guadalajara, Mexic, a avut loc în perioada 26 mai - 11 iunie. Standul Institutului Cultural Român a fost amplasat în proximitatea pavilionului Europa, celui al Comunității de la Madrid și a altor standuri naționale. Pentru prima dată de la participarea României la Târg ca țară invitată de onoare, Institutul Cultural Român a beneficiat de un stand un spațiu independent, mult mai vizibil, alături de pavilionul Europa, cu un concept grafic realizat de graficianul Dan Dulău, în consonanță cu tema centrală a Târgului, Știința, dar și cu Timișoara – Capitala Europeană a Culturii 2023, unul dintre partenerii proiectului. La standul României au fost expuse materiale de promovare a programelor de finanțare a traducerilor din limba română și a programelor de finanțare derulate de Centrul Cărții, flyere cu programul evenimentelor, broșuri informative despre editurile din România, cataloage-antologii de texte ale autorilor români contemporani, broșuri despre literatura română pentru copii, ghiduri și hărți turistice. De asemenea, au fost puse la vânzare cărți în limba română, precum și traduceri ale autorilor români în Spania. Programul de evenimente a avut ca punct central

operele literare ale autorilor români traduse în Spania, spaniola fiind limba în care s-au tradus în ultimul deceniu cele mai multe titluri din literatura română. Institutul Cultural Român a organizat 20 de evenimente literare ai căror invitați – autori contemporani din România – Lavinia Braniște, Eugen Barz, Svetlana Cârstean, Mihai Fircă, Moni Stănilă, Robert Șerban, Vlad Zografi; autoare din diaspora - Elisabeta Boțan, Corina Oproae; filozoful Costică Brădățan, profesorul Diego Muñoz Carrobles, ilustratoarea Roxana Irimia și Lucian Vârșăndan, directorul Teatrului German de Stat din Timișoara – au familiarizat publicul spaniol cu cele mai semnificative fenomene socioculturale și cele mai relevante apariții editoriale românești. Astfel, au fost organizate, pe toată durata târgului de carte, activități literare, prezentări de carte, recitaluri, dezbateri, mese rotunde, ateliere „Științescu” pentru copii și tineri, sesiuni de autografe, care au contribuit la promovarea culturii române, cu precădere a literaturii române contemporane traduse în spaniolă. De asemenea, la Pavilionul Europa al Reprezentanței Comisiei Europene în Spania, Institutul Cultural Român a organizat o serie de evenimente – atât literare, cât și din domeniile industriilor creative, cinematografilei, teatrului, ateliere pentru copii – la care au participat autori români și invitați europeni, cu susținerea rețelei de institute culturale acreditate la Madrid, EUNIC Madrid. Ajuns la cea de-a 82-a ediție și împlinind în 2023 nouă decenii de existență, Târgul de carte de la Madrid este una dintre cele mai importante manifestări literare de gen din Europa. Cititorii din toate colțurile Spaniei și ale lumii s-au bucurat de această sărbătoare a cărții, care în anul 2023 a reunit 385 de expozanți.

15-18 iunie / Târgul internațional de carte de la Beijing / Beijing International Book Fair, China

Participarea României la Târgul internațional de carte de la Beijing a constituit o oportunitate pentru reprezentarea și promovarea culturii și civilizației românești pe continentul asiatic și asocierea brandului ICR cu cel mai mare târg editorial din China. Târgul Internațional de Carte de la Beijing (BIBF) și-a consolidat, de-a lungul celor 28 de ediții, statutul de vector al pieței de carte pe continentul asiatic, devenind unul dintre cele mai mari târguri ca mărime din lume și una dintre cele mai performante platforme de negociere și tranzacționare a drepturilor de

autor, a importului și exportului de publicații, precum și de promovare a produselor editoriale. Evenimentele desfășurate sub umbrela BIBF se bucură de o largă mediatizare în presa chineză și în cea internațională, fiind diseminate pe larg atât în presa scrisă de specialitate, în publicațiile culturale, cât și în presa audio-vizuală. Participarea României din anul 2023 s-a concretizat în organizarea unui stand de carte de 18 mp și a unor evenimente conexe desfășurate atât la China National Convention Center cât și la sediul ICR Beijing. Selecția generală a titlurilor participante la expoziția de carte, organizată la stand cu volume editate în perioada 2022-2023, a fost realizată de Centrul Național al Cărții. Lista, cuprinzând cele 243 titluri (279 volume), cărți din domeniul literaturii, volume din sfera vastă a nonficțiunii (istorie, geografie, economie, politică și politologie), dar și albume de artă, arhitectură,

puse la dispoziție de cele 14 edituri românești participante, printre care și editura ICR. Vizualul, grafica standului și a materialelor promoționale au fost create special de graficianul Marius Weber. Programul românesc la BIBF 2023 a inclus masa rotundă cu tema „Un bilanț al traducerilor de carte sino-române”, pe 16 iunie, la China National Convention Center. La eveniment, organizat în parteneriat cu Liaoning People's Publishing House, au luat parte prof. univ. dr. Ding Chao, traducător, Dan Tomozei, jurnalist și scriitor. Pe 17 iunie, la standul ICR a fost lansat volumul de poezie *Lampioane de cuvinte* de Nicole Vasilevschi, despre care au vorbit, alături de autoare, scriitorii Rodrigo Escobar

≈ 15-18 iunie 2023

Târgul internațional de carte de la Beijing /
Beijing International Book Fair, China

și Zhang Zhigang. Alte două evenimente l-au avut ca protagonist pe artistul vizual Vlad Basarab: în aceeași zi, la standul României a fost lansată lucrarea *Tracing Memory*, album în limba engleză publicat la Editura ICR și, a doua zi, pe 18 iunie, a avut loc vernisajul expoziției de sculptură „Folding Memory”, la sediul ICR Beijing, în cadrul căruia a luat cuvântul Fang Lili, antropolog, director al Institutului de Artă Antropologică din Beijing. Albumul de artă documentează un proiectul cultural amplu – cuprinzând instalații, sculptură, video, performance –

≡ 25-28 mai 2023

Broșuri în limba polonă realizate de ICR Varșovia pentru târgurile de carte.

≡ 25-28 mai 2023

Standul României la Târgul de Carte de la Varșovia

derulat în ultimii ani în diverse spații, iar expoziția de sculptură a fost compusă din lucrări de sculptură (ceramică, sticlă etc.) aflate deja în spațiul chinez, ca parte a colecțiilor din China Ceramics Museum, Jingdezhen Ceramics Institute, Jingdezhen Asia Europe America Ceramics and Glass Center, Yixing Museum, Artron Art Group, Liling Ceramics Valley Museum.

30 august - 3 septembrie / Salonul Internațional de Carte Bookfest Chișinău, Republica Moldova

Institutul Cultural Român a participat, prin Centrul Național al Cărții, la Salonul Internațional de Carte Bookfest Chișinău 2023, cu un stand al Editurii ICR, reprezentativ pentru oferta editorială în limba română, și un program de evenimente consistent și cuprinzător. Târgul de carte s-a desfășurat la Centrul Mediacor din cadrul Universității de Stat din Moldova. Un eveniment dedicat lui Dimitrie Cantemir, desfășurat sub genericul *Anul Cantemir la Chișinău*, i-a avut ca protagoniști pe scriitorii Ligia Ruscu (autoarea volumului *Cantemir. Inorogul în lavirinthul neștiinții*, Editura Polirom, 2023), Bogdan Crețu (autorul volumului *Inorogul la porțile Orientului. Bestiarul lui Dimitrie Cantemir*, Editura Cartier, ediția a II-a, 2023) și Ștefan Lemny (autorul volumului *Dimitrie Cantemir, un destin românesc în Luminile europene*, Editura Junimea, 2023). Istoriei ca știință i-au fost consacrate, în cadrul programului organizat de ICR la Bookfest Chișinău, trei întâlniri cu profesioniști prestigioși din domeniu. Liviu Cîmpeanu, unul dintre cei mai apreciați specialiști din noua generație de istorici, a luat parte la un dialog pornind de la volumele sale recente – *Cruciadă împotriva lui Ștefan cel Mare: Codrii Cosminului 1497* (Humanitas, 2022) și *Jurnalul de campanie al cavalerilor teutoni, 1497. Moldova, Polonia și Ordinul Teuton la sfârșitul domniei lui Ștefan cel Mare* (Humanitas, 2023). Bogdan Murgescu, președinte de onoare al Societății de Științe Istorice din România, a participat la un dialog cu tema „A fi istoric în secolul XXI. Cum vorbim despre conflicte, dezvoltare și angajament civic în era post-adevărului”. Un eveniment conex Salonului Internațional de Carte Bookfest, care l-a avut drept protagonist pe istoricul german de origine română Martin Rill, a avut loc la Universitatea de Stat Chișinău, unde acesta a susținut conferința cu tema „Cetăți și biserici fortificate din Transilvania”. Literatura – inclusiv cea destinată copiilor și

30 AUGUST – 3 SEPTEMBRIE 2023
SALONUL INTERNAȚIONAL DE CARTE
BOOKFEST CHIȘINĂU, REPUBLICA MOLDOVA

adolescenților – a fost reprezentată în cadrul programului propus de ICR de nume la fel de marcante: Veronica D. Niculescu, Moni Stănilă, Andreea Iatagan, Radu Vancu. Seria manifestărilor propuse de ICR, prin Centrul Național al Cărții, a cuprins două ateliere de literatură pentru copii și un eveniment dedicat sărbătoririi Zilei Limbii Române: „Două țări, aceeași limbă, o familie și mai multe istorii literare”, o întâlnire cu scriitorii Moni Stănilă și Alexandru Vakulovski.

27 septembrie – 1 octombrie / Târgul internațional de Carte de la Göteborg / Bokmässan – Göteborg Book Fair, Suedia

Institutul Cultural Român, prin ICR Stockholm, Centrul Național al Cărții

(CENNAC) și departamentul EUNIC, a organizat și în acest an participarea României la Târgul de Carte de la Göteborg. A fost cea de-a 39-a ediție a târgului de carte și a stat sub semnul a trei teme majore – *Cultura iudaică*, prin invitatul de onoare asociația Judisk kultur i Sverige, *Orașul și Sunetul*. Au fost patru zile pline de evenimente: dezbateri despre moștenirea evreiască din România și Europa răsăriteană, despre metropolele europene și schimbările pe care le traversează în perioade tulburi, despre migrație, despre poetul bucovinean Paul Celan și perioada sa românească, despre ilustrația de carte și despre cum imaginile construiesc punți culturale în cărțile bilingve pentru copii. Au avut loc, de asemenea, recitaluri de poezie și decernarea Premiului Marin Sorescu, un proiect de tradiție al institutului ajuns la cea de-a

15-a ediție. Trofeul Premiului Marin Sorescu 2023 a fost decernat de ICR Stockholm scriitorului suedez Bengt Berg în cadrul Târgului de Carte de la Göteborg, pe 29 septembrie, în prezența E.S. domnului Daniel Ioniță, ambasadorul României în Regatul Suediei. Invitații acestei ediții au fost Cătălin Dorian Florescu (scriitor), Felicia Waldman (cercetător, profesor), George State (poet, traducător), Oana Achiței (ilustrator) și Arina Stoenescu (editor, traducător, scriitor), care au participat la evenimente în cadrul târgului. Din Suedia, au fost prezenți scriitori, critici literari, traducători, artiști, printre care: Mikael Nydahl (traducător), Annina Rabe (critic literar), Anders Hammarlund (cercetător, istoric), Taliah Pollack (scriitoare de literatură pentru copii și tineret), Bengt Berg (poet) și Elisabeth Åsbrink (scriitor, jurnalist, critic literar). Anul acesta au fost prezenți peste 85.000 de vizitatori, Standul EUNIC și scenele din cadrul târgului în care s-au desfășurat evenimentele din programul românesc au avut o mare vizibilitate și s-au bucurat de prezența unui public numeros. Pe 28 septembrie, la Scena Judisk kultur a avut loc dezbateră „Sefarzi și orașul Salonic”, moderată de Anders Hammarlund. Din partea României, a participat una dintre cele mai cunoscute cercetătoare în cultura iudaică, Felicia Waldman, care i-a avut alături ca parteneri de discuție pe scriitorii Esther Bendahan (Spania) și Leon Saltiel (Grecia). În aceeași zi, autoarea Felicia Waldman a participat la dezbateră „Sefarzi și ladino: o lume care a pierit”, alături de scriitorii Esther Bendahan (Spania) și Leon Saltiel (Grecia). Moderator al întâlnirii, în limba engleză, a fost Elisabeth Åsbrink. Într-un alt spațiu important al târgului, scena Staden, a avut loc dezbateră în limba engleză „București – povestiri dintr-o metropolă europeană”, la care invitat a fost Cătălin Dorian Florescu, scriitor român stabilit în Elveția. Întâlnirea a fost moderată de Benita Funke, ofițer cultural la Ambasada Elveției din Stockholm. Cătălin Dorian Florescu a mai participat și la dezbateră „Metropola europeană – 100 de ani de diversitate și schimbare”, alături de scriitorii Laimonas Breidis (Lituania), Piotr Fiedler (Polonia) și Dimitri Kapitelman (Ucraina/Germania); moderator: Annina Rabe, jurnalist. Cătălin Dorian Florescu a fost invitat, în a doua zi a târgului, la o dezbateră despre „Fuga și migrația în literatura de limbă germană”, în care au fost analizate efectele emigrării dintr-o țară în alta și despre cum este afectată, în urma acestor mutări, relația cu țara de origine și cu limba. În discuția moderată în limba germană de Nina Katarina Karlsson, atașat cultural în Berlin, parteneri de dialog

au fost Irena Brezna (Slovacia), Dimitri Kapitelman (Ucraina/Germania) și Doron Rabinovic (Austria). La 29 septembrie, pe Scena de Poezie a avut loc o dezbateră moderată de Mikael Nydahl despre poezia din România, Lituania, Norvegia și China, la care a participat poetul George State (România), invitat alături de Marius Burokas (Lituania), Jonathan August Bengali (Norvegia) și Lan Xu (China/Suedia). Poetul George State și cercetătoarea Felicia Waldman au discutat, la standul EUNIC, despre „Meridianul românesc al lui Paul Celan” și despre „Oameni și locuri în Bucureștiul eveiesc”. Standul EUNIC a găzduit și dezbateră „Între două forme de limbaj. Despre cum imaginile construiesc punți în cărțile bilingve pentru copii pornind de la cartea Coajă de ou/Egshel” (2023, pionier press), la care au participat ilustratoarea Oana Achiței și autoarea Taliah Pollack. Întâlnirea, în limba engleză, a fost moderată de scriitoarea și editoarea Ariana Stoenescu. Reprezentantele României, Oana Achiței și Arina Stoenescu, au fost susținut workshop „Building books and publishing bridges” la standul Ilustratorilor suedezi. În plus, în parteneriat cu Ambasada Austriei din Stockholm și Muzeul Național al Literaturii Române, a fost realizat un roll-up cu informații în limba engleză despre poetul Paul Celan și cu coduri QR către expoziția online și către un film postat pe Youtube, realizate cu ocazia centenarului poetului.

26-29 octombrie / Târgul Internațional de Carte de la Cracovia / Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie, Polonia

Unul dintre cele mai importante târguri internaționale de carte din spațiul polonez și central-european, Târgul Internațional de Carte de la Cracovia adună laolaltă scriitori, traducători, critici literari, oameni de cultură, profesioniști din industria cărții – editori, agenți literari, producători de carte electronică, librari și distribuitori de carte. La ediția din 2023, desfășurată la Centrul internațional pentru târguri și congrese Expo Krakow, au fost prezenți 500 de expozanți, 800 de autori și 52.000 de vizitatori. Participarea României a fost consacrată promovării lecturii și cărții românești în Polonia. Standul românesc a avut, ca și în 2022, o suprafață de 15 m², cu două deschideri laterale și grafică personalizată. La stand au fost expuse cele 55 de titluri traduse de-a lungul timpului prin programele de traduceri TPS și Publishing Romania în limba polonă, fiind oferite spre vânzare

publicului polonez traduceri din literatura română și cărți de interes românesc (eseistică, istorie, literatură de călătorie, ghiduri turistice etc.) scrise de autori polonezi. În lumina reflectoarelor au fost trei premiere ale toamnei 2023: *Grădina de sticlă* de Tatiana Țibuleac (*Szkłany ogród*, traducerea Kazimierz Jurczak, coeditori Noir sur Blanc și Książkowe Klimaty), *Pe contrasens* de Oleg Serebrian (*Pod prąd*, traducere de Radosława Janowska-Lascar, Editura Amaltea) și *Copiii nopții. Povestea stranie și eroică a României moderne* de Paul Kenyon (*Dzieci nocy. Nadzwyczajna historia współczesnej Rumunii*, traducere de Joanna Gilewicz, Editura Universității Jagiellone). Li s-au alăturat alte trei noutăți ale acestui an: *America de peste pogrom* de Cătălin Mihuleac (*Złota dziewczynka z Jassów*, traducere de Kazimierz Jurczak, Editura Noir sur Blanc), *Cei care nu mor* de Dana Grigorcea (*Nieumarli*, traducere de Barbara Brucks, Editura Mova), și *Jurnal filozofic* de Constantin Noica (*Dziennik filozoficzny*, Editura PIW, ultima traducere importantă a lui Ireneusz Kania). Standul a beneficiat de o grafică special concepută, menită să atragă atenția publicului asupra spațiului românesc din târg, tipărindu-se și o serie de materiale promoționale (broșuri, semne de carte, cartoline, insigne) cu noile apariții de carte românească pe piața poloneză.

8-12 noiembrie | Târgul Internațional de Carte de la Viena / Buch Wien, Austria

Prin Centrul Național al Cărții și ICR Viena, Institutul Cultural Român a asigurat prezența României la Târgul Internațional de Carte de la Viena, după o absență de cinci ani, cu un stand propriu și un program divers de evenimente, având drept motto *România. Încă o pagină / Rumänien. Eine neue Seite*. La standul Institutului Cultural Român din cadrul târgului, vizitatorii au putut consulta o selecție a celor mai recente traduceri ale unor titluri românești în limba germană, materiale care promovează programele instituției, precum și cataloage de promovare a literaturii române. Evenimentele din program au avut loc atât în cadrul târgului, cât și în spații conexe din capitala Austriei și la sediul Institutului Cultural Român din Viena. Seria de evenimente a debutat în data de 8 noiembrie cu o dezbatere la care au luat parte poeții Radu Vancu, președintele PEN România, și Miruna Vlada. Dezbaterea „În vremea armelor, vocea poeziei” a investigat puterea scriitorilor de

a se transforma în voci civice autentice, precum și rolul literaturii în noul cadru cultural-politic, puterea ei de a traversa granițele, fie ele geografice sau lingvistice. Moderatoarea întâlnirii, care a avut loc la sediul Institutului Cultural Român de la Viena, a fost Mihaela Dedeoglu, realizatoarea emisiunii culturale „Zebra” de la RFI România. În data de 9 noiembrie, a avut loc, în cadrul târgului, lansarea ediției în limba germană a romanului *Grădina de sticlă (Der Garten aus Glas)*, Schöffling, 2023) al Tatiane Țibuleac, laureata Premiului Uniunii Europene pentru Literatură pe anul 2019. Scriitoarea a purtat un dialog cu Ernest Wichner, traducătorul cărții și unul dintre cei mai importanți promotori ai literaturii române în spațiul lingvistic german. În cea de-a treia zi a ediției din acest an a Târgului Internațional de Carte de la Viena, la spațiul Donau Lounge, a avut loc o dezbatere dedicată traducerilor. „Conectând lumea prin traduceri” a fost tema evenimentului la care au luat parte Antje Contius (președinta Fundației Traduki), Miruna Vlada (poetă, facilitator cultural), Ernest Wichner (traducător). Moderatoarea evenimentului a fost poeta Emanuela Ignățoiu-Sora, fondatoarea Romanian Literature Now. De asemenea, tot la spațiul Donau Lounge din cadrul târgului și apoi la Café Wilhelm, a avut loc dezbaterea cu tema „Viitorul eroilor. Poeți naționali din spațiul dunărean”, la care au luat parte Urška Perenič, istoric și critic literar, și Florin Oprescu, profesor de literatură. Evenimentul a fost moderat de Manfred Müller, germanist și director al Societății Literare Austriece/ÖGL. Seria evenimentelor s-a încheiat cu o conferință susținută de Doina Lemny, reputată specialistă în opera lui Constantin Brâncuși: „Brâncuși, mai aproape de Viena” – o expunere cu accent pe perioada vieneză din biografia sculptorului, urmată de prezentarea catalogului Brâncuși: *Surse românești și perspective universale / Romanian Sources and Universal Perspectives*, coordonatoare: Doina Lemny (Editura Art Encounters, 2023). Evenimentul, realizat în parteneriat cu Asociația Timișoara 2023 – Capitală Europeană a Culturii și Fundația Art Encounters, a avut loc la sediul Institutului Cultural Român de la Viena, moderatoarea fiind Oana Doboși, manager cultural.

22-26 noiembrie | Târgul de carte Gaudeamus, București, România
Lansări, dezbateri, mese rotunde, întâlniri cu profesioniștii pieței de carte autohtone și peste 50 de titluri la prețuri speciale i-au așteptat

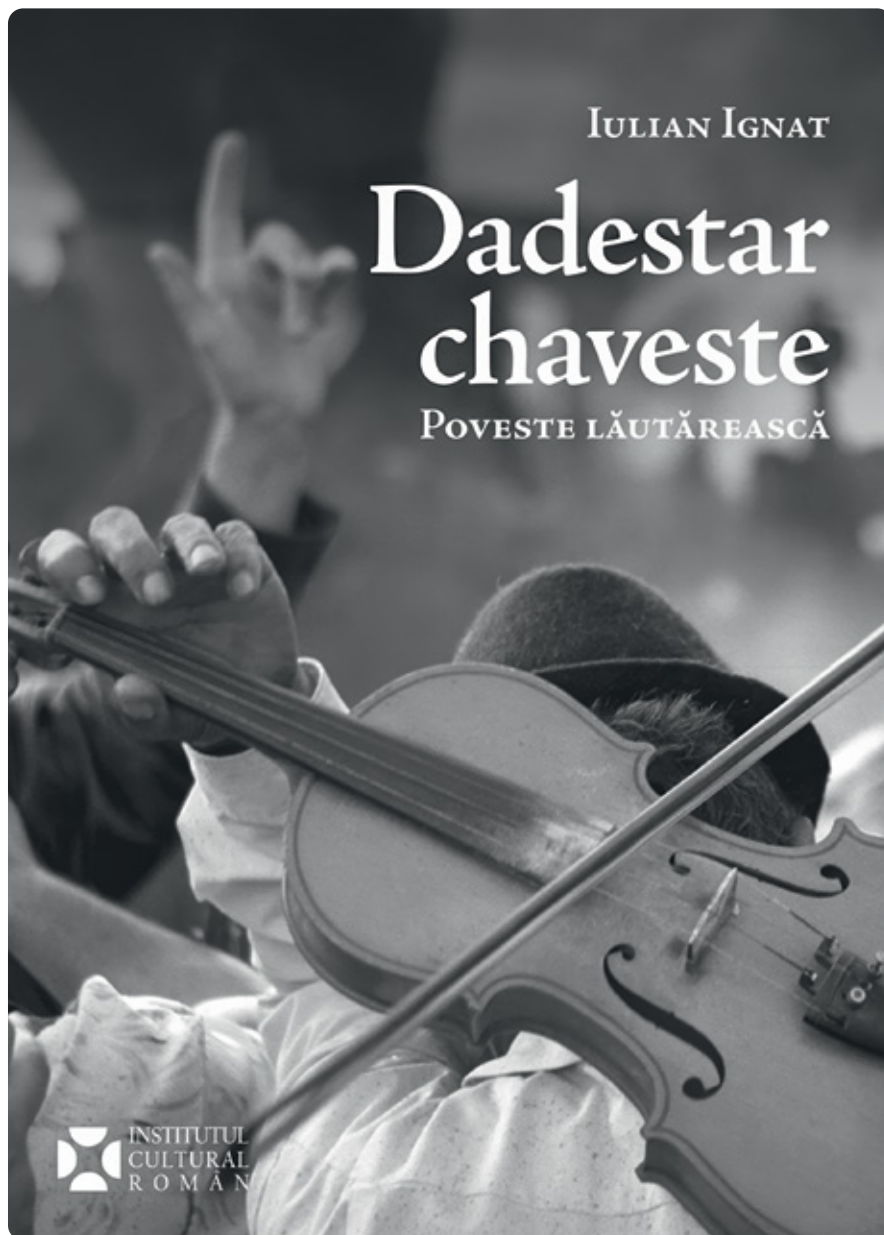
la standul Institutului Cultural Român pe vizitatorii celei de-a XXX-a ediții a Târgului de Carte Gaudeamus, care a avut loc în perioada 22-26 noiembrie 2023 la Complexul expozițional Romexpo (Pavilionul Central). Seria de evenimente propusă de Institutul Cultural Român, prin Centrul Național al Cărții, a acoperit tot spectrul de proiecte dedicate cărților și autorilor din portofoliul de programe al instituției, lista partenerilor în realizarea programului de la Gaudeamus reunind instituții precum Ministerul Culturii, Asociația Editorilor din România, Livia Stoia Literary Agency, Marilena Iovu Literary Agency, Cenaclul literar „Liternații”, Asociația De Basm, TVR Cultural, Masteratul pentru Traducerea Textului Literar. Cum găsim un drum mai direct și mai ușor pentru cărțile românești în lume? Cum pot fi conectați mai eficient profesioniștii pieței de carte românești la lumea internațională a cărții? Cum poate Institutul Cultural Român, prin Centrul Național al Cărții, să strângă legătura cu editorii, agenții literari și celelalte instituții de profil, în vederea perfecționării strategiilor de promovare a cărților românești în afara granițelor țării? Acestea sunt doar o parte dintre întrebările care și-au găsit răspunsuri la seria de evenimente organizate de-a lungul celor cinci zile ale Gaudeamus la standul Institutului Cultural Român. Programul de evenimente, dedicat atât publicului larg, cât și profesioniștilor din industria cărții, a început cu o dezbatere despre politicile de promovare a cărților românești și despre strategiile de conectare a profesioniștilor pieței de carte autohtone la lumea internațională a cărții, la care au participat Livia Stoia, fondatoarea Livia Stoia Literary Agency, Ioan Matei, directo-

≡ ≡ 22-26 noiembrie 2023

Târgul de carte Gaudeamus, București, România © Raul Ștef

≡ 22-26 noiembrie 2023

Lansarea volumului *Dadestar chaveste / Din tată în fiu*,
semnat de fotograful Iulian Ignat

rul Direcției de Cultură Scrisă și Patrimoniu din cadrul Ministerului Culturii, Mihai Mitrică, director executiv al Asociației Editorilor din România (AER) și Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român, și s-a încheiat cu o masă rotundă despre literatura română pentru copii și tineret, unde autoarea Luminița Corneanu și Marilena Iovu, agent literar, au discutat despre posibile scenarii pentru un traseu internațional. Ambele evenimente au fost moderate de Oana Boca Stănescu, directoarea Centrului Național al Cărții. Un moment special în programul Institutului Cultural Român la Gaudeamus 2023 l-a constituit evenimentul omagial dedicat Angelei Marinescu, marea poetă dispărută de curând, în cadrul căruia autoarele Denisa Duran, Emanuela Ignățoiu-Sora, Cristina Ispas, Ștefania Mihalache, Alina Purcaru și Miruna Vlada i-au citit versurile. De asemenea, la standul Institutului Cultural Român a avut loc o lectură publică a tinerilor autori din grupul de scriere creativă „Laternauții”, sub coordonarea scriitoarei Ioana Nicolae. În arhitectura programului de evenimente s-au regăsit și două lansări. Prima dintre acestea a fost lansarea volumului *Dadestar chaveste / Din tată în fiu*, semnat de fotograful Iulian Ignat și publicat anul acesta la Editura Institutului Cultural Român, la care au participat autorul cărții, muzicianul Nicolae Feraru și scriitorul Vasile Ernu. Cartea include povești de viață ale lăutarilor și istorii despre continuitatea acestei meserii, de-a lungul anilor, în familie. Cel mai recent număr al revistei *Lettre Internationales* (118/119 | toamnă 2023 / iarnă 2024) a fost lansat la standul Institutului Cultural Român, în cadrul unei discuții care i-a avut ca protagoniști pe Cristian Iftode, autor, conf.

univ. dr. Facultatea de Filosofie, Universitatea din București, și Adrian Mihalache, membru al consiliului redacțional *Lettre Internationale*. Nu în ultimul rând, la Gaudeamus 2023 au fost aleși, prin tragere la sorți, câștigătorii concursului „THE BOOK PITCH. Alegerea cititorului”, inițiativa Centrului Național al Cărții de promovare a cărților românești cu ajutorul cititorilor. Aceștia au fost Liliana Grumaz (care a recomandat *Deborah* de Cătălin Mihuleac) și Florin Cobzac (cu propunerea *Tatăl meu la izolare* de Cristian Teodorescu).

CONFERINȚE ȘI PREMII

15 ianuarie / „Presa culturală: schițe pentru un viitor posibil – dialog pornind de la cel mai recent număr al revistei *Lettre Internationale*”, la Seneca Anticafé, București, România. Organizată cu prilejul Zilei Culturii Naționale, de Institutul Cultural Român, prin Centrul Național al Cărții, discuția moderată de jurnalista Mirela Nagăț (TVR) i-a adus la aceeași masă pe Adrian Mihalache, colaborator al revistei *Lettre Internationale*, și pe George Onofrei, redactor-șef al săptămânalului *Suplimentul de cultură*, alături de Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român, și Oana Boca Stănescu, directoarea Centrului Național al Cărții. Evenimentul a fost un prilej de revizitare a dezbaterilor privitoare la specificul presei culturale tipărite și a oferit un cadru de analiză a rolului acestor publicații în contextul mutațiilor semnificative survenite în noua paradigmă culturală, puternic tehnologizată. În egală măsură, dezbaterile a evidențiat schimbările puternice survenite în procesul receptării produselor culturale jurnalistice, la capătul a doi ani de pandemie. Ce impact au noile practici de lectură, precum lectura socială, asupra destinului presei culturale tipărite și cum pot continua aceste publicații să rămână spații de dezbateri actuale, contribuind la influențarea mediului artistic – acestea sunt doar o parte dintre liniile principale ale dezbaterii organizate de Centrul Național al Cărții. Înființată în 1992, ediția română a cunoscutei reviste *Lettre Internationale*, inițiată în 1984 la Paris, face parte dintr-o rețea europeană prestigioasă. Sumarul fiecărui număr cuprinde articole semnate de personalități repute dintr-o sferă amplă de domenii, de la literatură și arte vizuale la economie și politică internațională. Cel mai recent număr al revistei *Lettre Internationale*, în care semnează texte nume importante ale scenei culturale românești și internaționale – printre care istoricul Adrian Cioroianu, criticul de teatru

George Banu, jurnalistul economic și universitarul Mircea Coșea, scriitorii Radu Aldulescu, Carmen Firan sau traducătorul Victor Ivanovici –, a apărut în decembrie 2022.

25 februarie / „Retrospectiva anului editorial românesc 2022: eveniment dedicat traducătorilor de limba română”. Institutul Cultural Român a organizat, prin Centrul Național al Cărții, un eveniment online, pe platforma Zoom, dedicat traducătorilor de limba română din întreaga lume. Sub genericul „Retrospectiva anului editorial românesc 2022”, cinci critici și autori cunoscuți au prezentat aparițiile relevante de pe piața de carte din România de anul trecut, într-o succesiune de cinci mini-episoade, urmate de scurte sesiuni Q&A. Scriitorul și traducătorul Radu Vancu, președintele PEN România, a vorbit despre cărțile de poezie ale anului 2022, iar criticul, istoricul literar și prozatorul Bogdan Crețu, redactor-șef al revistei *Timpul*, despre cele de proză. Marius Chivu, scriitor, traducător și cronicar literar, cunoscut pentru interesul său pentru proza scurtă, a vorbit despre aparițiile editoriale aparținând acestui sub-gen literar, iar Cristian Pătrășconiu, unul dintre cei mai importanți jurnaliști culturali autohtoni, a prezentat cărțile din domeniul non-ficțiune. Criticul literar și traducătoarea Luminița Corneanu, membră a Asociației De Basm, a prezentat cărțile din domeniul literaturii pentru copii și tineret, un segment de piață pe care îl urmărește cu dedicație în ultimii ani. Evenimentul a fost deschis de Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român, iar discuțiile au fost moderate de Oana Boca Stănescu, directoarea Centrului Național al Cărții. Retrospectiva anului editorial românesc 2022 le-a oferit traducătorilor prilejul să își consolideze informațiile despre aparițiile editoriale românești ale anului 2022 și să ia contact nemijlocit cu profesioniști din sfera cărții. În egală măsură, Centrul Național al Cărții și-a propus să creeze cadrul în care traducătorii din literatura română din întreaga lume să se cunoască și să discute despre cum poate crește impactul literaturii române în străinătate.

11 mai / „Criză peste criză. Realism, eroism, piața românească extinsă” – prezentare a pieței de carte din România realizată de scriitorul și traducătorul Bogdan Ghiu, în cadrul Târgului Internațional de Carte de la Praga – platforma Central and East European Book Market (CEEEM),

11 mai 2023

Târgul Internațional de Carte de la Praga: Bogdan Ghiu la lansarea platformei „Central and East European Book Market” (CEEEM)

Praga, Republica Cehă. În acest an, Târgul Internațional de Carte de la Praga a lansat proiectul „Central and East European Book Market” (CEEEM), o platformă pentru edituri, agenții literare și alți profesioniști activi în industria cărții, implicați în piața literară din Europa Centrală și de Est. În cadrul acestui proiect, scriitorul și traducătorul Bogdan Ghiu a realizat, cu sprijinul Centrului Național al Cărții, o prezentare a pieței de carte autohtone, precum și a programelor de susținere a traducerilor derulate de Institutul Cultural Român: Translation and Publication Support Programme și PUBLISHING ROMANIA.

5 iulie / Lansarea campaniei inedite de promovare a cărților românești „The Book Pitch. Alegerea cititorului”, prima ediție, și „Petrecerea cititorilor”, la Muzeul Național al Literaturii Române, București. Evenimentul organizat în Grădina Muzeului Național al Literaturii Române (MNL) a fost dedicat celor care iubesc cărțile românești și pe autorii lor. Evenimentul a fost prilejuit de lansarea unei ample campanii de promovare a cărților românești în lume: „The Book Pitch. Alegerea cititorului”. Participanții au avut ocazia de a asculta și de a citi fragmente din literatura română, de a asculta melodii prezente în cărți românești și de a discuta despre literatura română contemporană. Evenimentul s-a încheiat cu un cocktail. Proiectul le-a lansat o invitație iubitorilor de literatură, propunându-le să prezinte, în română sau în engleză, prin intermediul unui material video de maximum 60

de secunde, o carte a unui autor român (cetățean român, originar din România sau din Republica Moldova, având ca limbă maternă limba română). Deveniți promotori și ambasadori onorifici, participanții la campanie au avut astfel ocazia să atragă atenția agenților literari, editorilor și traducătorilor străini, dar și cititorilor de pretutindeni, asupra unei cărți îndrăgite din literatura română. Doi dintre participanții la campanie au primit șansa de a participa la primele târguri internaționale de carte din 2024 la care Institutul Cultural Român, prin Centrul Național al Cărții, organizează prezența României: London Book Fair și Festival du Livre de Paris. Numele lor a fost ales prin tragere la sorți, în cadrul unui eveniment public organizat în timpul ediției din 2023 a Târgului Internațional de Carte Gaudeamus.

22 octombrie | Premiul Institutului Cultural Român pentru cea mai bună traducere a unei cărți românești într-o limbă străină, acordat în cadrul Festivalului Internațional de Literatură și Traducere de la Iași – FILIT, România. Institutul Cultural Român a acordat, pe 22 octombrie, în cadrul Festivalului Internațional de Literatură și Traducere de la Iași – FILIT, Premiul pentru cea mai bună traducere a unei cărți românești într-o limbă străină. Câștigătorul ediției din acest an a fost Sean Cotter, pentru traducerea romanului *Solenoid* de Mircea Cărtărescu, apărut în anul 2022, în traducere în limba engleză, la editura Deep Vellum din Chicago. Premiul a fost înmănat de Oana Boca Stănescu, directoarea Centrului Național al Cărții din cadrul ICR, iar trofeul a fost ridicat de autorul cărții traduse, scriitorul Mircea Cărtărescu. Din juriul reunit de ICR pentru a alege volumul premiat au făcut parte Simona Kessler, una dintre cele mai importante agente literare din România, Laura Sitaru, decana Facultății de Limbi și Literaturi Străine de la Universitatea din București și Codrin Liviu Cuțitaru, anglist, americanist, important critic literar, profesor universitar, cercetător. În demersul selecției, juriul a urmărit câteva criterii fundamentale precum ar fi dificultatea lexico-stilistică a operei traduse, impactul media, cultural și de audiență al cărții (în spațiul geografic căreia i-a fost destinat prin tălmăcire, dar și în cel mai amplu, internațional) și profilul traducătorului (activitate de ansamblu, gradul de recunoaștere etc.). „Impactul versiunii englezești a romanului *Solenoid* (apărut în SUA) se află dincolo de orice dubiu. Dosarul de presă american al cărții traduse de Sean Cotter este impresionant, iar recunoașterea cri-

tică uriașă. Publicat de editura Deep Vellum, *Solenoid* este prima operă de ficțiune scrisă de un autor român care a câștigat prestigiosul premiu Los Angeles Times Book Prize for Fiction și a fost numit una dintre cele mai bune cărți ale anului 2022 de către *New Yorker*, *Publishers Weekly*, *The Financial Times* și *Words Without Borders*, bucurându-se de recenzii elogioase în publicații precum *Los Angeles Review* și *The New York Times*. Talentul imens al scriitorului Mircea Cărtărescu s-a întâlnit fericit aici cu talentul traducătorului (și românistului american) Sean Cotter”, a motivat juriul alegerea câștigătorului din acest an. Sean Cotter este traducător și profesor de literatură și traducere la Universitatea Texas din Dallas. În trecut, Cotter a fost membru al National Endowment for the Arts Translation Fellow. A tradus 11 cărți reprezentative pentru literatura română semnate de scriitori români foarte importanți, precum Mateiu Caragiale, Nichita Stănescu, Magda Cârneci, T.O. Bobe ș.a. Ediția în limba engleză a romanului *Solenoid* a apărut cu sprijinul Institutului Cultural Român, prin programul de susținere a traducerilor TPS – Translation and Publication Support, și a beneficiat de un turneu de promovare cu un succes fără precedent în SUA, realizat de ICR New York și Deep Vellum, alături de partenerii de peste ocean.

II. PROGRAMELE TPS ȘI PUBLISHING ROMANIA

Programul TPS se adresează editorilor străini interesați de traducerea și publicarea autorilor români și funcționează după modelul programelor similare derulate de instituții consacrate din Europa și din lume. Prin programul lansat în anul 2006 au fost sprijinite până acum aproximativ 750 de titluri, printre beneficiarii sprijinului acordat de Institutul Cultural Român numărându-se edituri străine dintre cele mai prestigioase din spații lingvistice diverse.

Lansat în anul 2007, PUBLISHING ROMANIA este un program de finanțare a proiectelor editoriale destinate promovării culturii române scrise în străinătate. Programul este structurat în două secțiuni cu obiective și criterii specifice de selecție a proiectelor.

Secțiunea 1 se adresează editurilor și instituțiilor străine interesate să publice albume și / sau cărți dedicate culturii române care se înscriu într-unul dintre domeniile: istorie, istoria gândirii și filozofiei, istoria artelor și culturii, istoria literaturii, patrimoniu cultural, lingvistică,

monografiilor despre autori români. Sprijinul material acordat poate acoperi până la 75% din onorariile titularilor drepturilor de autor și traducătorilor, precum și din cheltuielile de editare aferente (măcheta, prelucrare imagine, copertă, corectură, hârtie, tipar etc.), fără ca valoarea totală solicitată să depășească 15 000 EUR/proponere pentru albume sau 7 500 EUR/proponere pentru cărți.

Secțiunea 2 a programului are drept scop promovarea în mass-media internațională a creațiilor românești de valoare și încurajarea apariției sau dezvoltării unor publicații academice dedicate studiilor românești sau care conțin articole, interviuri sau cercetări referitoare la cultura, societatea și istoria României, constituind astfel o platformă de dialog pentru specialiștii din domeniu. Secțiunea se adresează publicațiilor în limbi străine care doresc să editeze suplimente și numere tematice, precum și editorilor de reviste de studii dedicate culturii și civilizației românești. ICR acoperă până la 75% din onorariile titularilor drepturilor de autor și ale traducătorilor, precum și din cheltuielile de editare aferente (măcheta, copertă, corectură, hârtie, prelucrare imagini, tipar), fără ca valoarea totală a sumei solicitate să depășească 6 000 EUR.

În perioada 22-24 martie 2023, a avut loc evaluarea dosarelor de candidatură primite în Sesiunea 2023 a programelor de finanțare Translation and Publication Support Programme (TPS) și PUBLISHING ROMANIA, derulate de Centrul Național al Cărții din cadrul Institutului Cultural Român. Pentru o selecție obiectivă și transparentă, Comisia de experți evaluatori a fost constituită printr-un apel național de candidaturi și a fost formată din: Luminița Corneanu (critic literar, traducătoare și autoare), Bogdan Ghiu (poet, eseist, traducător și jurnalist cultural) și George Volceanov (autor, traducător din limbile engleză și maghiară și editor). Au fost înscrise 74 de dosare pentru programul Translation and Publication Support Programme (TPS) și două dosare pentru programul PUBLISHING ROMANIA. Bugetul, comunicat public la lansarea Sesiunii 2023, a fost de 1 milion de lei. În urma evaluării dosarelor de candidatură, și după redistribuire, comisia a selectat 31 de volume pentru a primi finanțare prin Programul TPS și două lucrări pentru a primi finanțare prin programul PUBLISHING ROMANIA, cele 33 de titluri urmând să apară în librării fie în anul 2023, fie în anul următor.

În anul 2023, cu finanțarea Institutului Cultural Român, prin programele TPS & PUBLISHING ROMANIA, derulate de Centrul Național al Cărții, au

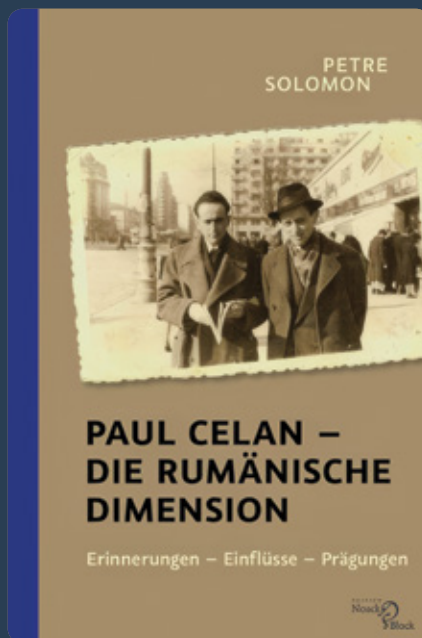
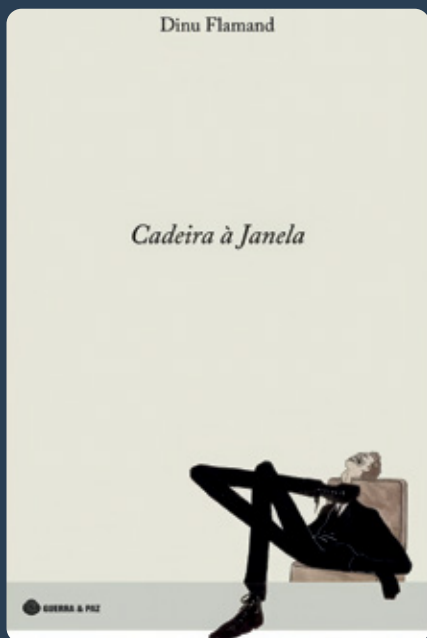
apărut următoarele volume (unele declarate câștigătoare în sesiunea 2022, altele în sesiunea din 2023):

- ***O beție cu Marx (antologie de poezii)*** de Mircea Dinescu, traducere în limba bulgară, editura GEA LIBRIS, Bulgaria, tiraj: 500 exemplare;
- ***Povestiri despre om*** de Constantin Noica, traducere în limba croată, editura MIZANTROP, Croația, tiraj: 400 exemplare;
- ***Orbitor. Aripa dreaptă*** de Mircea Cărtărescu, traducere în limba spaniolă, editura EDITORIAL IMPEDIMENTA, Spania, tiraj: 5000 exemplare;
- ***Bucureștii lui Mircea Eliade*** de Andreea Răsuceanu, traducere în limba spaniolă, editura EDITORIAL CONFLUENCIAS, Spania, tiraj: 1500 exemplare;
- ***Înainte să moară Brejnev*** de Iulian Ciocan, traducere în limba italiană, editura BOTTEGA ERRANTE EDIZIONI, Italia, tiraj: 1200 exemplare;
- ***Grădina de sticlă*** de Tatiana Țibuleac, traducere în limba slovacă, editura BRAK, Slovacia, tiraj: 1000 exemplare;
- ***Brâncuși and his muses*** de Doina Lemny, traducere în limba franceză, editura EDITIONS GOURCUFF GRADENIGO, Franța, tiraj: 1500 exemplare;
- ***Spațiul mioritic*** de Lucian Blaga, traducere în limba germană, editura LIT VERLAG, Austria, tiraj: 250 exemplare;
- ***Grădina de sticlă*** de Tatiana Țibuleac, traducere în limba greacă, editura VAKXIKON PUBLICATIONS, Grecia, tiraj: 500 exemplare;
- ***Scaun la fereastră*** de Dinu Flămând, traducere în limba portugheză, editura GUERRA E PAZ EDITORES, Portugalia, tiraj: 1000 exemplare;
- ***Adela*** de Garabet Ibrăileanu, traducere în limba macedoneană, editura MAKEDONIKA LITERA DOOEL, Macedonia de Nord, tiraj: 500 exemplare;
- ***Iar dimineața vor veni rușii*** de Iulian Ciocan, traducere în limba franceză, editura TROPISMES EDITIONS, Franța, tiraj: 1500 exemplare;
- ***Orbitor. Aripa dreaptă*** de Mircea Cărtărescu, traducere în limba catalană, editura EDICIONS DEL PERISCOPI, Spania, tiraj: 1200 exemplare;
- ***Preludiu sentimental și alte nuvele*** de Anton Holban, traducere în limba bulgară, editura SVETLANA YANCHEVA IZIDA, Bulgaria, tiraj: 1200 exemplare;
- ***Vara în care mama a avut ochii verzi*** de Tatiana Țibuleac, traducere în limba italiană, editura KELLER EDITORE, Italia, tiraj: 2000 exemplare;
- ***Antologia poeziei române din Moldova*** coord. Doina Ioanid, traducere în limba franceză, editura L'ARBRE À PAROLES, Belgia, tiraj: 600 exemplare;

- **Grădina de sticlă** de Tatiana Țibuleac, traducere în limba cehă, editura VETRNE MLYNY, Cehia, tiraj: 1000 exemplare;
- **Paul Celan – Dimensiunea românească** de Petre Solomon, traducere în limba germană, editura NOACK & BLOCK, Germania, tiraj: 550 exemplare;
- **Vântul, duhul, suflarea** de Andreea Răsuceanu, traducere în limba bulgară, editura ICU OOD, Bulgaria, tiraj: 1000 exemplare;
- **Craii de Curtea Veche** de Mateiu Caragiale, traducere în limba greacă, editura VAKXIKON PUBLICATIONS, Grecia, tiraj: 1000 exemplare;
- **Fals tratat de manipulare** de Ana Blandiana, traducere în limba italiană, editura LIT EDIZIONI, Italia, tiraj: 700 exemplare;
- **Rusoaica** de Gib Mihăescu, traducere în limba macedoneană, editura MAKEDONIKA LITERA DOOEL, Macedonia de Nord, tiraj: 500 exemplare;
- **Nadia și Securitatea** de Stejărel Olaru, traducere în limba maghiară, editura CORVINA KIADO, Ungaria, tiraj: 2000 exemplare;
- **Inima ca un pumn de boxeur** de Nora Iuga, traducere în limba franceză, editura LA TRANDUCTIERE, Franța, tiraj: 750 exemplare;
- **Orașul cu salcâmi** de Mihail Sebastian, traducere în limba italiană, editura BESA MUCI EDITORE, Italia, tiraj: 600 exemplare;
- **Industria liniștirii adulților** de Anastasia Gavrilovici, traducere în limba sârbă, editura AKADEMSKA KNJIGA, Serbia, tiraj: 500 exemplare;
- **Initiation, rites, sociétés secrètes** de Mircea Eliade, traducere în limba georgiană, editura ALEPHI, Georgia, tiraj: 1000 exemplare;
- **Méhistophélès et l'androgyne** de Mircea Eliade, traducere în limba georgiană, la editura ALEPHI, Georgia, tiraj: 1000 exemplare;
- **Syllogismes de l'amerture. La Chute dans le temps** de Emil Cioran, traducere în limba ucraineană, la editura DUKH I LITERA, Ucraina, tiraj: 1000 exemplare;
- **Five Plays** de Ion Luca Caragiale, traducere în limba cehă, editura MALVERN, Cehia, tiraj: 600 exemplare;
- **Amândoi** de Liviu Rebreanu, traducere în limba bulgară, editura NORDIAN EOOD, Bulgaria, tiraj: 300 exemplare;
- **Cultură și propagandă. Institutul Român din Berlin (1940-1945)** de Irina Matei și Lucian Nastasă-Kovacs, traducere în limba germană, editura FRANK & TIMME, Germania, tiraj: 338 exemplare;
- **Țup – Imposibil e doar un cuvânt** de Alex Donovici, traducere în limba maghiară, editura MORA KIADO, Ungaria, tiraj: 2500 exemplare;
- **Industria liniștirii adulților** de Anastasia Gavrilovici, traducere în

- limba sârbă, editura AKADEMSKA KNJIGA, Serbia, tiraj: 500 exemplare;
- **Sînt alta** de Svetlana Cârsteian, traducere în limba spaniolă, editura VISOR LIBROS, Spania, tiraj: 1000 exemplare;
- **Între două lumi. Povestirile unui doctor de femei** de Adrian Sângeorzan, traducere în limba germană, editura POP VERLAG, Germania, tiraj: 800 exemplare;
- **Bunavestire** de Nicolae Breban, traducere în limba germană, editura POP VERLAG, Germania, tiraj: 800 exemplare;
- **Negustorul de începuturi de roman** de Matei Vișniec, traducere în limba italiană, editura VOLAND EDIZIONI, Italia, tiraj: 1500 exemplare;
- **Kinderland** de Liliana Corobca, traducere în limba engleză, editura SEVEN STORIES PRESS, SUA, tiraj: 3100 exemplare;
- **Grădina de sticlă** de Tatiana Țibuleac, traducere în limba polonă, editura NOIR SUR BLANC, Polonia, tiraj: 5000 exemplare;
- **Țup – Salvatoarea iernii** de Alex Donovici, traducere în limba maghiară, editura MORA KIADO, Ungaria, tiraj: 2500 exemplare;
- **Inocenții** de Ioana Pârvulescu, traducere în limba italiană, editura VOLAND EDIZIONI, Italia, tiraj: 1500 exemplare;
- **Solenoid** de Mircea Cărtărescu, traducere în limba maghiară, editura LIBRI PUBLISHING GROUP, Ungaria, tiraj: 2000 exemplare;
- **Iedul fără ieșire** de Ioan Es. Pop, traducere în limba spaniolă, editura EDITORIAL PRE-TEXTOS, Spania, tiraj: 750 exemplare;
- **Le Refrain de la Fosse – Nerrantsoula** de Panait Istrati, traducere în limba macedoneană, editura TNID GJURGJA DOOEL, Macedonia de Nord, tiraj: 500 exemplare;
- **Melancolia** de Mircea Cărtărescu, traducere în limba daneză, editura FORLAGET PALOMAR, Danemarca, tiraj: 1000 exemplare;
- **Corespondența lui Marcel Proust** de Mihail Sebastian, traducere în limba franceză, editura EDITIONS NON LIEU, Franța, tiraj: 800 exemplare;
- **Între violență și compasiune** de Ion Vianu, traducere în limba franceză, editura EDITIONS NON LIEU, Franța, tiraj: 500 exemplare;
- **Domnitza de Snagov** de Panait Istrati, traducere în limba catalană, editura CAL CARRÉ, Spania, tiraj: 1500 exemplare;
- **Angajare de clovn. Trei nopți cu Madox. Ușa. Omul care vorbește singur. Ultimul Godot** de Matei Vișniec, traducere în limba spaniolă, la editura PUBLICACIONES UNIVERSITAT DE VALENCIA, Spania, tiraj: 500 exemplare;
- **Correspondances entre Benjamin Fondane et ses proches** de

Benjamin Fondane, Lina și Armand Pascal, Rodica și Paul Daniel, traducere în limba franceză, editura EDITIONS NON LIEU, Franța, tiraj: 500 exemplare;

- **Corp transparent, proză scurtă, scrisori** de Max Blecher, traducere în limba engleză, editura TWISTED SPOON PRESS, Cehia, tiraj: 750 exemplare;
- **Limitele meritocrației într-o societate agrară. Șomaj intelectual și radicalizare politică a tineretului în România interbelică** de Dragoș Sdrobiș, traducere în limba germană, editura FRANK & TIMME, Germania, tiraj: 538 exemplare;
- **România Mare votează. Alegerile parlamentare din 1919, la firul ierbii** de Bogdan Murgescu și Andrei Florin Sora, traducere în limba germană, editura FRANK & TIMME, Germania, tiraj: 538 exemplare;
- **Proza fantastică** de Mircea Eliade, traducere în limba italiană, editura LIT EDIZIONI, Italia, tiraj: 500 exemplare;
- **Femei. Fragmente dintr-un carnet găsit** de Mihail Sebastian, traducere în limba italiană, editura MIMESIS EDIZIONI, Italia, tiraj: 1000 exemplare;
- **Fâșii de rușine** de Cristian Fulaș, traducere în limba spaniolă, la editura AUTOMATICA EDITORIAL, Spania, tiraj: 1200 exemplare;
- **Voci la distanță** de Gabriela Adameșteanu, traducere în limba bulgară, editura PANORAMA PUBLISHERS, Bulgaria, tiraj: 800 exemplare;
- **5+5. Ondes de propagation** de Linda Maria Baros și Emilia Persu, traducere în limba franceză, editura LA TRADUCTIERE, Franța, tiraj: 500 exemplare;
- **Anthology of Poems** de Nichita Danilov, traducere în limba germană, editura MARITZ & GROSS, Elveția, tiraj: 1000 exemplare;
- **Viața începe vineri** de Ioana Pârvulescu, traducere în limba spaniolă, editura BĂLTICA EDITORIAL, Spania, tiraj: 1000 exemplare;
- **Abraxas** de Bogdan-Alexandru Stănescu, traducere în limba macedoneană, editura ANTOLOG BOOKS, Macedonia de Nord, tiraj: 500 exemplare;
- **Pe contrasens** de Oleg Serebrian, traducere în limba polonă, editura WYDAWNICTWO AMALTEA, Polonia, tiraj: 1000 exemplare;
- **Și se auzeau greierii** de Corina Sabău, traducere în limba spaniolă, editura CONSONNI EDICIONES, Spania, tiraj: 1000 exemplare;
- **Orașul promis** de Valentina Șcerbani, traducere în limba spaniolă, la editura EDITORIAL IMPEDIMENTA, Spania, tiraj: 4000 exemplare;

- **Fontana di Trevi** de Gabriela Adameșteanu, traducere în limba slovacă, editura VYDAVATEL'STVO ZELENY KOČUR, Slovacia, tiraj: 1000 exemplare;
- **Vremea vine dintr-o scoică** de Aura Christi, traducere în limba chineză, editura ENCYCLOPEDIA OF CHINA PUBLISHING HOUSE, China, tiraj: 800 exemplare;
- **Fontana di Trevi** de Gabriela Adameșteanu, traducere în limba maghiară, editura VINCE KIADO, Ungaria, tiraj: 1500 exemplare;
- **Solenoid** de Mircea Cărtărescu, traducere în limba norvegiană, editura SOLUM BOKVENNEN, Norvegia, tiraj: 2000 exemplare;
- **Stories** de Anton Holban, traducere în limba spaniolă, editura TRES PUNTOS EDICIONES, Spania, tiraj: 1000 exemplare.

III. EDITURA ȘI PUBLICAȚIILE ICR

Editura ICR și-a asumat, și prin volumele editate în 2023, misiunea Institutului Cultural Român de promovare a culturii și civilizației naționale în țară și în străinătate, de creștere a vizibilității valorilor culturale românești în lume, precum și strategia de bază a ICR, în care una dintre direcțiile prioritare se referă la sprijinirea și mai buna cunoaștere a diferitelor forme artistice (literatură, memorii, arte vizuale) aparținând artiștilor din exil. Titlurile cuprinse în programul Editurii ICR au corespuns, în acești ani, preocupării de a promova patrimoniul cultural românesc în lume, prin editarea unor lucrări de referință din domeniile literaturii, artelor plastice, teatrului, muzicii, istoriei, religiei, sociologiei etc. Unele proiecte editoriale au fost realizate în parteneriat cu instituții de cultură precum Academia Română sau în colaborare cu reprezentanțe ale ICR din străinătate, precum ICR Paris, cu Societatea de Cultură Macedo-Română, Fundația Culturală Titulescu, VISARTA sau Mănăstirea Stavropoleos.

Editura ICR a editat în 2023 următoarele lucrări:

- **Adina Berciu-Drăghicescu, Marian Crăciun (coord.), Pe drumurile vieții... Destine aromâne, destine meglenoromâne, vol I-III**
O lucrare enciclopedică dedicată personalităților aromâne și meglenoromâne remarcabile care au activat în diferite domenii culturale (literatură, poezie, lingvistică, istorie), științifice (aeronautică, chimie, matematică), medicale, religioase, mediaticice, diplomatice. Trei volume, 1216 pag.

- **Julian Ignat, *Dadestar chaveste. Poveste lăutărească***

Album de reconsiderare și recuperare a muzicii lăutărești într-un context multiartistic, binevenit în cadrul strategiei ICR pentru perioada 2022-2026; colecție de interviuri cu câțiva dintre cei mai valoroși muzicieni populari din România. 270 pag.

- **Alice Georgescu (coord.), *Don Juan dies like everybody else - antologie de teatru***

A doua antologie de dramaturgie românească contemporană cuprinde șase piese scrise: *Jocul vieții și al morții în deșertul de cenușă* de Horia Lovinescu, *Interviu* de Ecaterina Oproiu, *Don Juan moare ca toți ceilalți* de Teodor Mazilu, *Dresoarea de fantome* de Ion Băieșu, *Evangheliștii* de Alina Mungiu-Pippidi și *Melcul* de Lia Bugnar. Selecția și notele bibliografice aparțin criticului de teatru Alice Georgescu, iar traducerile în engleză sunt semnate de Alina Cârâc, Cristina Crăciun, Dan Mateescu, Irina Dubsy, Ioana Tarbu și Fabiola Popa. 294 pag.

- **Adrian Năstase, Mihai Gribincea, *Danubii fluminis pars infima. Interesele și drepturile românilor la Gurile Dunării***

Albumul, reunind 115 de hărți și 55 vedute, analizează zona românească a fluviului, scoțând în prim-plan aspectele strategice ale Dunării, interesele și drepturile României, de-a lungul timpului, în bătăliile dintre Marile Puteri europene pentru controlul fluviului. 392 pag.

- **15 nouvelles raisons d'aimer la littérature roumaine**

Catalogul în limba franceză de prezentare a noutăților editoriale 2022-2023 - selecție Luminița Corneanu, traducere Laure Hinckel - a fost prezentat la Festival du Livre, Paris, 22-24 aprilie 2023, aflat la cea de a 41-a ediție, un târg dedicat atât profesioniștilor din domeniul editorial, cât și publicului larg.

- **Revista *Glasul Bucovinei* nr. 111-114 (1-4/2022 - tipărit în 2023)**

Revistă de istorie și cultură pentru și despre românii din nordul Bucovinei, editată în mod tradițional de ICR, unica publicație despre românii din nordul Bucovinei.

Număr tematic despre războiul din Ucraina: „Românii din Bucovina în războiul ruso-ucrainean”. Principalele articole din acest număr au fost: Marian Gherman, „Românii din Ucraina și Războiul”; Vasile Carlașciuc, „Au plecat la ceruri ca ostași chemați de Dumnezeu...”; Gheorghe Semeniuc, „Hliboca pe timp de război”; Maria Toacă, „E o rană încă vie - refugiu”; Alexandrina Cernov, „Memoria ca stare de spirit. Studiu de caz: românii din regiunea Cernăuți”; Alexandrina

Cernov, „Publicistica lui Mihai Eminescu. Despre românii din Imperiul Austriac”.

- **Revista *Glasul Bucovinei* nr. 115-118 (1-4/2023)**

Numărul 1-4/2023 al revistei de istorie și cultură *Glasul Bucovinei* este o revistă-almanah însumând 360 de pagini și conținând: studii, analize, reportaje, prezentări de carte, proză inedită, memorii, cercetări privind situația comunității românești din Ucraina în contextul războiului, pagini de istorie și cultură din Bucovina, situația bisericească, articole consacrate profesorilor români ș.a.

- **Revista *Lettre Internationale* nr. 116-117**

Sumarul numărului dublu 116-117 cuprinde aproximativ patruzeci de texte inedite ale unor autori români și străini și ilustrații semnate de artiști români și străini, clasici și contemporani. Numărul se deschide cu o secțiune specială dedicată omului de teatru George Banu, iar o altă secțiune specială s-a oprit asupra evenimentelor din programul Timișoara - Capitală Europeană a Culturii 2023. Ne-au preocupat evenimentele din Ucraina, iar în acest număr ne-am oprit asupra istoriei și identității culturale a acestei țări. Din secțiunea dedicată filmului nu puteau lipsi eseuri despre marii regizori ai lumii: Martin Scorsese, despre arta cinematografică a lui Federico Fellini; Alex Ross despre Andrei Tarkovski ș.a.

În secțiunea „Idei literare” a fost inclus primul interviu pe care l-a acordat Salman Rushdie după atacul din 13 august 2022, iar în secțiunea „Biblioteca *Lettre Internationale*” am publicat în avanpremieră fragmente din cele mai noi romane ale Ludmilei Ulițkaia, Gheorghii Gospodinov și Brigitte Giraud, câștigătoarea Premiul Goncourt 2022. Copertele revistei reproduc lucrări de Ion Stendl, despre arta căruia se regăsește în paginile revistei un eseu semnat de Magda Predescu.

- **Revista *Lettre Internationale* nr. 118-119**

Numărul dublu 118-119 a inclus texte inedite ale unor autori români și străini, o secțiune specială dedicată unei teme deosebit de actuale, inteligența artificială, care conține, printre altele, eseuri de Daniel Andler, Ion Bogdan Lefter, Jessica Riskin. Andrei Codrescu a revenit, după o îndelungată absență, în sumarul revistei, cu un eseu despre Milan Kundera. Ne-am oprit, de asemenea, asupra ultimei apariții a filosofului american de origine română Costică Brădățan, *In Praise of Failure*. Numărul dublu 118-119 conține, de asemenea, eseuri ale unor autori străini scrise special pentru ediția română a revistei: Beatrice

NUMĂRUL 116-117 LETTRE

Adrian MIHALACHE
Dominique DOLMIEU
Victor IVANOVICI
Dan CIACHIR
Philippe VIDELIER
Tim PARKS
Corey ROBIN
Rodica BINDER
Pascal LARDELLIER
Jean-Claude SOULAGES
Carmen FIRAN
Robert ȘERBAN
Daniela ȘILINDEAN
Mimo OBRADOV
Ioan ANDREESCU
Diana MARINCU
Ada WORDSWORTH
Gheorghe GORUN
Lesley CHAMBERLAIN
Zinovy ZINIK
Salman RUSHDIE
Martin SCORSESE
Mircea DEACA
John LAHR
Alexander GARCÍA
DÜTTMANN
Alex ROSS
Louis ANDRIEU
Irina TROCAN

Alain MARGARON
Magda PREDESCU
Pavel ȘUȘARĂ
Anahid NERSESIAN
Aurélien BELLANGER
Brigitte GIRAUD

Gabriel BURLACU
Radu ALDULESCU
Ludmila ULITKAIA
Gheorghe GOSPODINOV
Konstantinos MOUSSÁS
Mircea Dan DUȚĂ

INTERNATIONALE

ediția română / 2023

regăsește în paginile revistei un eseu semnat de Magda Predescu.

În curs de apariție:

• **Iustin Marchiș (coord.), Ana Dumitran, Daniel Dumitran, Ciprian Firea, Mihaela-Sanda Salontai,** Mănăstiri și biserici din Transilvania

Un ghid artistic, tradus în limba engleză, care propune un pelerinaj cultural și spiritual printre etniile, confesiunile și patrimoniul artistic al Transilvaniei, cu toate stilurile și formele sale de expresie: arhitectură, pictură, manuscrise și tipărituri, obiecte liturgice.

Traducerea în limba engleză, redactarea, paginarea și corecturile au fost încheiate în 2023. Albumul va fi tipărit în 2024.

• **Liliana Corobca (coord.), *Panorama post-comunismului în Republica Moldova***

O amplă panoramă a postcomunismului în Republica Moldova, în 40 de subiecte de sinteză asumate de 30 de autori de prim rang, o apariție importantă care alcătuiește, în viața coordonatoarei, o replică a *Panoramei postcomunismului în România* (publicată în 2022) și o continuare a *Panoramei comunismului în Moldova Sovietică* (2019).

Lucrarea va fi tipărită în 2024.

(vol. I-II, 1500 pag.)

Commenge și Zinovy Zinik. Nu putea lipsi din acest număr arta, în variatele ei forme. Scriitorul austriac Alfred Brendel pune față în față două personalități definitorii ale culturii germane: Goethe și Beethoven, Constantin Floros îl evocă pe compozitorul György Ligeti la centenarul nașterii, iar Ioana Marghita

ne oferă o prezentare a Festivalului George Enescu. În secțiunea „Biblioteca *Lettre Internationale*” am publicat în avanpremieră, printre altele, fragmente din cele mai noi romane ale lui Yaniv Iczkovits, Clément Bénech și Liviu Ornea. Copertele revistei reproduc lucrări de Peter Jacobi, despre arta căruia se

BIROUL LIMBA ROMÂNĂ

3-23 iulie 2023

22 de cursanți din 12 țări la Școala de Vară
de la Brașov – excursie pe Transfăgărașan

Biroul Limba Română susține Strategia 2022-2026 a Institutului Cultural Român, care urmărește alinierea la tendințele internaționale de multilingvism și pluriculturalitate, prin promovarea și organizarea de cursuri de limbă, cultură și civilizație românească pentru străini și consolidarea comunitară a grupurilor de români din diaspora. În cadrul Biroului Limba Română, în anul 2023, au fost organizate atât proiecte pentru promovarea limbii, culturii și civilizației românești (Ziua Europeană a Limbilor și Ziua Internațională a Latinității), cât și programe de învățare a limbii, culturii și civilizației românești pentru rezidenții străini de pe teritoriul României, precum și pentru diferite grupuri academice și profesionale din întreaga lume. În acest sens, Biroul Limba Română (BLR) are două programe permanente: Cursurile de limba română ca limbă străină de la București și de la reprezentanțele ICR din străinătate și Cursurile de limbă, cultură și civilizație românească de la Brașov (Școala de vară).

De asemenea, în anul 2023, s-au organizat mai multe sesiuni de evaluare a competențelor lingvistice pentru limba română ca limbă străină (RLS), sesiuni în urma cărora s-au acordat certificate de competență lingvistică cu sigla ALTE (Association of Language Testers in Europe). Studiarea limbii române ca limbă străină la Institutul Cultural Român (ICR) a devenit astfel o

garanție a calității, iar ICR se poziționează ca actor relevant cu importanța similară pe care o au instituții de referință în domeniu precum: British Council, Institutul Cervantes, Goethe-Institut, Institut Français etc.

Cursurile de limba română organizate la ICR și la reprezentanțele din străinătate au reușit să atragă în fiecare an tot mai multe persoane din medii socioprofesionale diferite (reprezentanți ai corpului diplomatic, interpreți de la Consiliul European, de la Consiliul Uniunii Europene și de la Parlamentul European, cercetători, profesori, doctoranzi, studenți, oameni de afaceri și persoane interesate de limba română).

Așadar, în anul 2023, Biroul Limba Română a continuat programele permanente de predare a limbii române pentru străini, a consolidat parteneriatele încheiate cu instituții de referință din țară și din străinătate și a fost partener în organizarea proiectelor dedicate promovării culturii române atât pe teritoriul României, cât și în afara granițelor sale.

• **Romania(n) in a Nutshell -**

Cursuri de limba română pentru străini:

1 februarie - 23 noiembrie, București

În 2023, s-au împlinit 15 ani de la prima ediție a cursurilor de limba română pentru străini organizate la București, în cadrul Institutului Cultural Român. Cursurile s-au desfășurat pe tot parcursul anului, fiind organizate trei module (februarie - aprilie, aprilie - iunie și septembrie - noiembrie), pentru toate nivelurile de competență (de la începători la avansați) atât online, cât și cu prezență, în conformitate cu prevederile Cadrelor Europene Comune de Referință pentru Limbi. La aceste cursuri au

participat reprezentanți ai corpului diplomatic, oameni de afaceri, cercetători și studenți din: Austria, Belgia, Brazilia, Bulgaria, Canada, Cehia, Franța, Georgia, Germania, Honduras, India, Irak, Israel, Italia, Japonia, Liban, Marea Britanie, Maroc, Mexic, Polonia, Rusia, Siria, SUA, Spania, Suedia, Thailanda, Tunisia, Turcia, Ucraina, Ungaria, Vietnam, Venezuela - aproximativ 100 de persoane în anul 2023. Taxa de participare percepută de ICR a fost de 800 lei pentru un modul online de 40 de ore, 1000 de lei pentru un modul de 40 de ore cu prezență fizică (în acest preț sunt incluse testul de nivel și materialul pentru fiecare nivel).

• **Școala de vară - Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească: 3-23 iulie - Brașov**

În perioada 3-23 iulie 2023, la Brașov, s-a desfășurat cea de-a XXVI-a ediție a Cursurilor de limbă, cultură și civilizație românească. Școala de vară este cel mai vechi program al Institutului Cultural Român și unul dintre cele mai importante programe de promovare

a limbii și culturii române. Cu acest prilej a fost vernisată expoziția de fotografie „In Memoriam Andrei Bodiș și Marius Cisar”, doi dintre cei mai reprezentativi oameni de cultură ai Brașovului contemporan, care au avut și o consistentă implicare în edițiile anterioare ale Școlii de vară. Programul a fost organizat în parteneriat cu Facultatea de Litere a Universității Transilvania din Brașov, cu Muzeul „Casa Mureșenilor” și cu Centrul Cultural „Reduta”. În 2023, la Școala de Vară, au participat 22 de persoane din următoarele țări: Portugalia, Italia, Franța, Elveția, Germania, Belgia, Slovenia, Polonia, SUA, Canada, Brazilia, Israel. Cursurile (50 de ore) au fost predate după o programă flexibilă, adaptată cerințelor și necesităților cursanților de către profesori cu o bogată experiență în româna ca limbă străină. De asemenea, prelegerile de cultură și civilizație românească au fost susținute de profesori de specialitate atât în limba română, cât și în limba engleză: o prelegere despre literatura română, susținută de scriitorul Dan Lungu și o incursiune în

≡ 3-23 iulie 2023

Școala de vară – Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească,
Brașov – prelegere susținută de criticul de film Irina Margareta Nistor

istorie, realizată de prof. univ. dr. Adrian Cioroianu, managerul Bibliotecii Naționale a României. Irina Margareta Nistor, critic de film, a prezentat impactul cinematografiei românești în lume. Cursurile au fost completate de ateliere de jurnalism și publicitate, de dans, de actorie, precum și de programele de documentare culturală în câteva locuri pitorești ale României: Transfăgărașan, Drăguș, Făgăraș, Sighișoara, Richiș și Azuga. La atelierul de jurnalism și publicitate participanții au aflat prin intermediul primului ziar politic și cultural al românilor, *Gazeta Transilvaniei*, despre istoria publicității din secolul al XIX-lea și au învățat să redacteze o știre și un interviu în limba română. De asemenea, au avut ocazia de a vedea ce se întâmplă într-un studio de radio, fiind invitați la Radio România Brașov FM, unde doi dintre participanți au intrat în direct alături de jurnalistul Florentin Cozmolici. Acest atelier a fost coordonat de către dr. Valer Rus, managerul Muzeului „Casa Mureșenilor”. Atelierul

de actorie s-a desfășurat la Centrul Cultural „Reduta”, unde cursanții au deprins cu un entuziasm extraordinar arta teatrală împreună cu actorul Vlad Pavel de la Teatrul Sică Alexandrescu din Brașov, iar la ceremonia de închidere a programului a avut loc spectacolul *Gaițele* de Alexandru Kirețescu. Atelierul de dansuri populare a fost coordonat de coregrafa Roxana Hoisan-Taraș, profesor de dansuri populare la Centrul Cultural „Reduta”, care i-a inițiat pe cursanți în dansul popular românesc ca manifestare a spiritului și identității naționale și i-a învățat primii pași de Horă, Brașoveancă și Sărbă. O dată pe săptămână, la Hotelul Gott, în sala de conferințe, au avut loc proiecții de filme românești, premiate la marile festivaluri europene de film. Au fost vizionate și discutate la cursurile de limba română filmele: *Sunt o babă comunistă*, r.: Stere Gulea și *Nunta mută*, r.: Horațiu Mălăele. La sfârșitul săptămânii au fost organizate programe de documentare culturală în vechea Cetate a Brașovului, pe Transfăgărașan (considerat de mulți specialiști unul dintre cele mai impresionante trasee din lume, numit și „Drumul printre nori”, care traversează cea mai înaltă unitate alpină din România, Munții Făgăraș, făcând legătura între zonele istorice Muntenia și

≡ 3-23 iulie 2023

Școala de vară – Cursuri de limbă, cultură și civilizație românească, Brașov

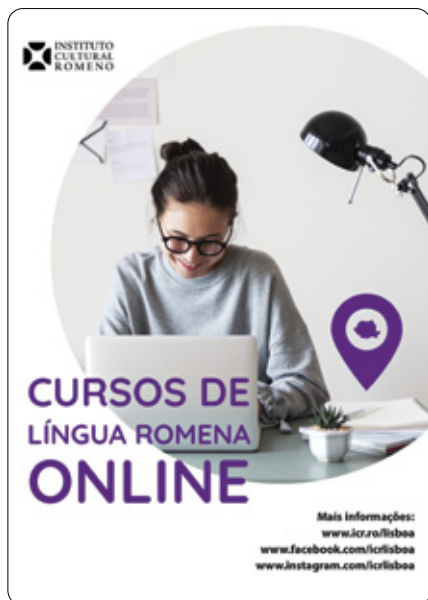
Ardeal) acolo unde cursanții au avut ocazia să studieze „limba română la înălțime”, la Lisa, satul de reședință al comunei cu același nume (unde se află cel mai vechi complex de instalații tradiționale de prelucrare a lânii din România, „La vâltori”, datând din anii 1850), la Drăguș (unul dintre cele mai frumoase sate românești, unde cursanții au avut ocazia de a participa la o nuntă tradițională românească și s-au bucurat de ospitalitatea drăgușenilor), la Sighișoara și la Richiș (satul cu cea mai mare diversitate culturală din România - 12 naționalități într-o localitate cu doar 700 de suflete), la Sinaia, la Casa Memorială „George Enescu” și la Azuga (stațiunea climaterică

și turistică importantă în care se află cele mai vechi crame din România). Activitățile au fost coordonate de cei doi istorici, Valer Rus și Ovidiu Savu, care le-au vorbit cursanților despre aceste locuri pline de istorie. Vizita domnului Liviu Jicman, președintele ICR, a fost un prilej pentru cursanți de a afla lucruri interesante despre programele instituției. Școala de vară este o adevărată experiență de viață, conform declarațiilor participanților, nu doar o simplă parcurgere a unor cursuri și prelegeri.

• Cursuri de limba română pentru străini la reprezentanțele ICR din străinătate

Cursurile de limba română care se desfășoară în cadrul tuturor celor 18 reprezentanțe din străinătate sunt monitorizate de Biroul Limba Română. Este remarcabilă stimularea de la an la an a interesului pentru studiul limbii române, interesul fiind oglindit în numărul din ce în ce mai mare de participanți. În anul 2023 s-au organizat cursuri de limba română atât online, cât și cu prezență, la: Accademia di Romania de la Roma, Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” din Berlin, Institutul Cultural Român de la Beijing, Institutul Cultural Român de la Bruxelles, Institutul Cultural Român de la Budapesta, Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul, Institutul Cultural Român de la Lisabona, Institutul Cultural Român de la Londra, Institutul Cultural Român de la Madrid, Institutul Cultural Român de la New York, Institutul Cultural Român de la Paris, Institutul Cultural Român de la Praga, Institutul Cultural Român de la Tel Aviv, Institutul Cultural Român de la Stockholm, Institutul Cultural Român de la Viena, Institutul Cultural Român de la Varșovia – în colaborare cu Școala Calitate din Cracovia, IRCCU Veneția, Institutul Cultural Român devenind, astfel, un nume de referință în domeniul predării și evaluării limbii române ca limbă străină.

Institutul Cultural Român de la Madrid a fost unul dintre institutele care a avut un real succes în ceea ce privește cursurile de limba română, precum și în evaluarea cunoștințelor de limba română ca limbă străină. Din

≡ Cursuri de limba română pentru străini la reprezentanța ICR Madrid

punct de vedere al vizibilității, acest program este extrem de apreciat de publicul spaniol, beneficiind de un interes constant pentru învățarea limbii române și aprofundarea cunoștințelor deja acumulate de-a lungul timpului. În domeniul evaluării cunoștințelor de predare a limbii române ca limbă străină (RLS), ICR Madrid a fost prima reprezentanță care a organizat o sesiune de examene pentru obținerea certificatului de competență lingvistică ALTE, în parteneriat cu consorțiul UBB-ICR, recunoscut la nivel internațional, acestea continuând și în anul 2023 prin organizarea a două sesiuni. De asemenea, Institutul Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul a înregistrat un număr record de peste 700 de cursanți din diferite categorii socioprofesionale de pe întreg teritoriul Republicii Turcia, devenind un nume de referință

în ceea ce privește studierea limbii române ca limbă străină. Astfel, a început colaborarea și cu Ministerul Apărării Naționale din Republica Turcia, având un număr de peste 60 de militari care au început studierea limbii române. ICR Beijing a reînceput organizarea cursurilor de limbă română în colaborare cu Universitatea de Limbă și Cultură din Beijing, una dintre primele zece universități din China, oferind un curs de limbă, cultură și civilizație românească studenților din anul al II-lea de la Departamentul de Limbi Străine, specializarea română-franceză. De asemenea, ICR New York și ICR Budapesta au reluat programul de cursuri de limba română, consolidându-și astfel rolul de promotor al limbii române ca limbă străină și ca limbă de studiu, la New York și la Budapesta. De-a lungul timpului, a fost remarcat un interes constant nu numai pentru studierea limbii române, ci și pentru cunoașterea valorilor culturale românești. ICR Viena, ICR Istanbul și ICR Tel Aviv au continuat organizarea cursurilor de limbă, cultură și civilizație românească pentru preșcolari și copii, atrăgând în mod constant numeroși participanți atât din rândul familiilor românești, cât și din rândul familiilor mixte. Programul permanent „Coaching Romanian JR” de la ICR Viena (inițiat în anul 2005) a devenit deja o tradiție și întotdeauna s-a bucurat de un real succes printre copii. De asemenea, și Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția a inițiat Cursurile de limba și literatura română pentru copii și tineri, în parteneriat cu Primăria Spilimbergo și cu asociații ale românilor din nordul Italiei. Aceste cursuri au stimulat și au susținut interesul pentru studiul limbii române, precum

și pentru lectura autorilor români traduși și/sau în curs de traducere în Italia. În 2023, la cursurile de limbă română din rețeaua ICR au participat peste șapte sute de cursanți (din care 29 copii).

Există un interes deosebit pentru cultura și civilizația țării noastre, interes manifestat prin dorința cetățenilor străini de a învăța limba română și de a cunoaște, implicit, valorile culturale românești. Toate cursurile de limba română organizate de ICR s-au bucurat de articole pozitive în presă.

• Parteneriat între Institutul Cultural Român și Tokyo University of Foreign Studies (TUFS)

Institutul Cultural Român a continuat acordul de colaborare - inițiat în anul 2014 - cu Tokyo University of Foreign Studies (TUFS), singura universitate de stat din Japonia care oferă Cursul de limbă, cultură și civilizație românească încă din anul 1996. La acest curs participă nu numai studenții de la universitate, ci și adulții din afara instituției, remarcându-se astfel un interes deosebit din partea japonezilor pentru România și pentru valorile ei culturale.

• Acord între Institutul Cultural Român și Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca privind organizarea sesiunilor de testare acreditate ALTE (Asociația Testatorilor de Limbi din Europa)

Începând cu anul 2017, în colaborare cu Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Institutul Cultural Român a dobândit calitatea de membru cu drepturi depline al Asociației Testatorilor de Limbi din Europa (ALTE), ceea

ce presupune organizarea de către Biroul Limba Română a sesiunilor de examinare a cunoștințelor de limba română atestate printr-un certificat de competență lingvistică, recunoscut la nivel internațional (conform Cadrelui European Comun de Referință). Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca și Institutul Cultural Român sunt singurele instituții din România care reprezintă limba română ca limbă străină în această prestigioasă asociație profesională. În 2023 au fost organizate 29 de examene pentru evaluarea competențelor în limba română, atât la București și Cluj-Napoca, cât și la unele reprezentanțe ICR (Madrid, Veneția, Praga).

• Ziua Europeană a Limbilor - în colaborare cu EUNIC

Ziua Europeană a Limbilor adună anual, pe 26 septembrie, milioane de oameni în 45 de țări. Proiectul își propune promovarea diversității culturale și lingvistice în Europa și încurajarea învățării limbilor străine de către toți cetățenii europeni. Se organizează sute de evenimente în toată Europa: spectacole pentru copii, jocuri lingvistice, cursuri de limbi străine, emisiuni de radio și de televiziune, conferințe etc. Din anul 2011, Institutul Cultural Român, alături de celelalte institute culturale din București, participă la organizarea Zilei Europene a Limbilor. În anul 2023, evenimentele dedicate Zilei Europene a Limbilor s-au desfășurat pe data de 23 septembrie la București. Clusterul EUNIC Romania a ales „Egalitatea în Educație” ca temă pentru această ediție. În acest context, în cadrul Institutului Cultural Român au avut loc: expoziția de carte „Literatura română tradusă

23 septembrie 2023 Ziua Europeană a Limbilor - în colaborare cu EUNIC

în alte limbi”, un minirecital al etnografului și acordeonistului Shaun Williams, o prezentare a „15 ani de cursuri de limba română pentru străini la ICR” și o serie de lecții demonstrative de limba română. Acest program s-a încheiat cu o prezentare și degustare de vinuri românești, avându-l invitat special pe unul dintre cei mai cunoscuți somelieri români, Sergiu Nedelea.

• Ziua Internațională a Latinității, la ICR Budapesta

Ziua de 15 mai a fost declarată, în anul 1954, Ziua Internațională a Latinității, care „marchează începutul unei perioade în care statele latine au creat mecanisme care să permită protejarea bogăției culturale a lumii latine, ale

cărei moștenitoare sunt, pentru a o proiecta mai eficient în viitor”. Din acel moment, cele 36 de state organizează, în jurul acestei date, diferite manifestări pentru „a promova conștiința identității culturale comune popoarelor de origine latină” și a medita asupra valorilor culturale și lingvistice proprii întregii comunități latine. Ideea de latinitate a limbii române a început să fie afirmată de generația cronicarilor (Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce), apoi de stolnicul Constantin Cantacuzino și de Dimitrie Cantemir și a atins apogeul prin reprezentanții „Școlii Ardelene” (Samuil Micu, Gheorghe Șincai, Petru Maior). Spiritul latin înseamnă o tradiție spirituală, o cultură matrice, fiind importantă organizarea unor evenimente culturale, atât în țară, cât și în străinătate (conferințe, prezentări de carte, lecturi literare, cursuri demonstrative de limba română, întâlniri cu foștii cursanți care au devenit promotorii limbii și culturii române). În anul 2023, cu ocazia Zilei Internaționale a Latinității, Institutul Cultural Român de la Budapesta, în parteneriat cu Universitatea „Eötvös Loránd Tudományegyetem” (ELTE) din Budapesta, a organizat conferința „De la mine pân'... LATINE”, cu participarea scriitorului Robert Șerban și a conf. univ. dr. Nagy Levente, șeful Catedrei de Filologie Română din cadrul ELTE.

DIRECȚIA PROGRAME INTERNE

20-30 octombrie 2023

Instalația *Podul/The Bridge*,
a scenografului Adrian Damian,
la sediul ICR, în cadrul Festivalului Național
de Teatru © Andrei Gîndac

Direcția Programe Interne își propune deschiderea către diferite culturi ale lumii și receptarea acestora în spațiul românesc. În același timp, are în vedere creșterea vizibilității și receptării valorilor culturii și civilizației românești, modelarea mentalității publicului tânăr din România în spiritul respectului față de valorile culturale naționale și universale. Pentru atingerea acestor obiective, Direcția Programe Interne stabilește parteneriate cu instituții publice și private al căror scop vizează susținerea și promovarea culturii, în general, și a culturii române, în particular. Direcția Programe Interne asigură coordonarea și derularea proiectelor și programelor menite să promoveze dialogul și colaborarea între personalitățile și comunitățile culturale, artistice și științifice românești cu parteneri din străinătate. Astfel, inițiază și implementează proiecte care cresc vizibilitatea actanților culturali din țară și pot genera parteneriate ulterioare. Are în componență Biroul Parteneriate și Compartimentul Evenimente, prin care inițiază, organizează și implementează anual evenimente, acțiuni și proiecte culturale, și gestionează Programul de Burse al ICR.

MUZICĂ

8 februarie / Recital omagial de fagot și pian, organizat cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la nașterea omului de cultură Iancu Țucărman, în Sala Mică a Ateneului Român din București. Iancu Țucărman (30 octombrie 1922 – 8 ianuarie 2021) a fost un eminent om de cultură, susținător spiritual și material al tinerelor talente din domeniul muzical, supraviețuitor al Holocaustului, al Pogromului de la Iași și al Trenului Morții (1941). Evenimentul a cuprins un recital oferit de reputatul fagotist Traian Sturza, a cărui excepțională activitate artistică este încununată de numeroase premii internaționale, și de pianista Mihaela Manea, descoperită și susținută de Iancu Țucărman, ea însăși deținătoare a unui număr considerabil de trofee la concursuri internaționale. În cadrul recitalului a fost interpretată, în primă audiție, lucrarea pentru fagot dedicată lui Iancu Țucărman, *Aduceri aminte*, realizată de compozitorul Ulpiu Vlad. Programul a cuprins, de asemenea, lucrări semnate de: Francois Devienne, Joseph Haydn, Franz Liszt, Heitor Villa-Lobos, Isang Yun, Roger Boutry și Ulpiu Vlad. Actorul George Custură a prezentat un *laudatio* elaborat de prof. Vasile Morar și a citit fragmente din volumul *Mărturisiri (in)decente* de Iancu Țucărman. Parteneri: Filarmonica George Enescu, Radiodifuziunea Română, care a transmis concertul live, pe canalul Radio România Muzical, Federația Comunităților din România, revistele *Actualitatea muzicală*, *Realitatea evreiască* și *Constelații diamantine*. Concertul a fost promovat și de Televiziunea Română.

21 martie / Concertul „Sparkling Haendel”, susținut de ansamblul de muzică barocă Sempre, de Ziua Muzicii Vechi, la Sala Auditorium a Muzeului Național de Artă al României din București. Eveniment organizat de Asociația Antiqua și echipa Festivalului de Muzică Veche București în parteneriat cu Institutul Cultural Român, Muzeul Național de Artă al României și Institutul Liszt București. Ziua Muzicii Vechi este sărbătorită în fiecare an la 21 martie – o dată ce marchează debutul primăverii și nașterii celui mai relevant și prolific autor al muzicii vechi: Johann Sebastian Bach (n. 21 martie 1685). Concertul vocal-instrumental, cu o muzică spumoasă, strălucitoare, spectaculoasă, a fost prezentat de ansamblul de muzică barocă Sempre care are în component muzicienii: Raluca Enea (solo clavecin și continuo), Cristina Vasilache

(soprană), Mircea Ionescu / Rafael Butaru / Mircea Grigore Lazăr (vioară barocă), Tamara Dică (violă barocă), Lázár Zsombor (violoncel baroc), Istvan Csata (contrabas baroc), Andrej Jovanic (chitară barocă). Conceptul spectacolului a aparținut clavecinistei Raluca Enea.

19-20 martie / „Music 4 ALL”: recitaluri susținute de Cvartetul Gaudeamus al Filarmonicii din Brașov, la Câmpina și Sf. Gheorghe. Unul dintre cele mai titrate și experimentate ansambluri camerale românești, Cvartetul Gaudeamus al Filarmonicii din Brașov îi are în componență pe muzicienii Lucia Neagoe (vioara I), Raluca Irimia (vioara a II-a), Leona Varvarichi (violă) și Ștefan Neagoe (violoncel). Cvartetul Gaudeamus a dorit să arate prin proiectul „MUSIC 4 ALL” că muzica contemporană este un bun cultural accesibil și atractiv pentru publicul larg, iar concertele au avut loc la Muzeul Memorial „B. P. Hașdeu” din Câmpina și la Centrul de cultură „Arcuș” din Sfântu Gheorghe. Repertoriul muzical propus a cuprins exclusiv partituri contemporane dedicate acestei formule instrumentale, semnate de unele dintre cele mai importante nume ale creației muzicale actuale: Ulpiu Vlad – *Genesis*, Roman Vlad – *Femeia privindu-se în oglindă*, George Draga – *Cvartet de coarde nr. 2*; Dan Dediu – *Cvartet de coarde nr. 6 „Axis”* și Adrian Iorgulescu – *Gemini*. Parteneri: Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, Radio România Muzical, Primăria Municipiului Câmpina prin Muzeul Memorial „B. P. Hașdeu”, Centrul de cultură „Arcuș” din Sfântu Gheorghe.

27 mai / Concertul „Bach by night”, susținut de ansamblul de muzică barocă Sempre, în Sufrageria Regală a Muzeului Național de Artă al României din București. Partener: Asociația Culturală Antiqua. Programul a inclus patru lucrări compuse de Johann Sebastian Bach (1685-1750): *Concertul în la minor, BWV 1041*, pentru vioară și orchestră de coarde, *Concertul în re major, BWV 1054*, pentru clavecin și orchestră de coarde, *Concertul în re minor, BWV 1052R*, pentru vioară și orchestră de coarde și *Concertul în re minor, BWV 1043*, pentru două viori și orchestră de coarde. Membrii ansamblului de muzică barocă Sempre care au urcat pe scenă au fost: Melinda Béres/Rafael Butaru/Mircea Grigore Lazăr (viori baroce), Tamara Dica (violă barocă), Zsombor Lázár (violoncel baroc), István Csata (violone), Raluca Enea

(clavecin). Ansamblul Sempre a luat ființă în anul 2020 și reunește muzicieni specializați în interpretarea muzicii vechi. Repertoriul abordat este, în principal, cel al Barocului muzical de secol XVIII, dar programele de concert abordează și piese aparținând sec. al XVII-lea sau lucrări din perioada premergătoare Clasicismului muzical.

25 aprilie - 20 decembrie / AdMusicam Concert Series, la București și Chișinău. AdMusicam Concert Series este o componentă a programului ICR de instruire #AdMusicam, program adresat muzicienilor cu vârste între 16 și 25 de ani și organizat de Institutul Cultural Român la Centrul Cultural Palatele Brâncovenești de la Mogoșoia. Tinerii absolvenți ai programului au susținut pe parcursul acestui an un concert la Chișinău și șase concerte în mai multe locuri din București. Tineri muzicieni absolvenți ai programului ICR de instruire #AdMusicam au bucurat publicul meloman cu o serie de evenimente în cadrul proiectului AdMusicam Concert Series, care va continua și în 2024 cu noi concerte memorabile. După o perioadă de absență cauzată de restricțiile din timpul pandemiei, primul concert din anul 2023, intitulat „Play”, a avut loc pe 25 aprilie, la Muzeul Municipiului București-Palatul Suțu. Au interpretat muzicienii: Daniela Tudor (vioară), Răzvan Păun (vioară), Theodor Andreescu (vioară), Marius Nițu (violă), Constantin Borodin (violoncel), Teodora Iliescu (flaut) și Ina Creciu (pian). În program: Gustav Mahler – *Cvartet cu pian în la minor*, Wolfgang Amadeus Mozart – *Cvartet cu flaut*, Ludwig van Beethoven – *Cvartet de coarde*, Theodor Grigoriu – *Pe Argeș în sus* (suită pentru cvartet de coarde). Tot la Muzeul Municipiului București – Palatul Suțu au avut loc și următoarele două concerte desfășurate în cadrul proiectului, „The Lark”, pe 23 mai, și „Lointaine”, pe 20 iunie, susținute de Theodor Andreescu (vioară), Delia Jantalău (vioară), Răzvan Păun (vioară), Teodora Boloca (violă), Marius Nițu (violă), Victor Sandu (violoncel), Constantin Borodin (violoncel), Daniel Ciobanu (violă), Ana Sireteanu (flaut) și Ina Creciu (pian). În program: lucrări de Beethoven, Haydn, Weber și Enescu. „Metamorfoze”, cel de-al patrulea concert AdMusicam din acest an a avut loc pe 1 noiembrie, la Sala mică a Ateneului Român. Concertul a fost susținut de tinere talente din România și Republica Moldova, absolvenți ai programului #AdMusicam2023: Iarina Ișfan (vioară), Cristina Drăghici (vioară),

20 ANI INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

AD MUSICAM

CONCERT SERIES

@Chișinău

15 decembrie 2023
ora 19.00
Liceul Republican de Muzică
„Ciprian Porumbescu”, Chișinău

Răzvan Păun / vioară
Ștefan-Gabriel Luță / vioară
Teodora Boloca / violă
Marius Antohi-Lupu / violă
Alexandru Vasilioglo / contrabas
Ana Sireteanu / flaut
Raluca Ciula / clarinet
Cristina Buzu / oboi
Fabiani Prcsina / pian

Program: lucrări de Beethoven, Enescu, Lipatti, Kreutzer, Kammer, Haciaturian și Destenay

În deschidere – Cuartetul Școlii „Ciprian Porumbescu”
Ștefan-Gabriel Luță / vioară, Robert Armbulechian / vioară,
Marius Antohi-Lupu / violă și Alexandru Vasilioglo / contrabas

www.icr.ro

📅 25 aprilie - 20 decembrie

AdMusicam Concert Series, la București și Chișinău

Marius Antohi-Lupu (violă), Ștefan Ciceu (violoncel), Alexandru Vasilioglo (contrabas), Laura Borodi (oboi), Raluca Ciula (clarinet) și Fabiani Prcsina (pian) și a inclus lucrări de Beethoven, Schubert, Destenay și Lipatti. Sala Mare a ICR a găzduit miercuri, 22 noiembrie, concertul „Whistle”, susținut de Ioana Balașa (flaut), Constantin Borodin (violoncel), Răzvan Păun (vioară), Andrei Luca Mărăcine (vioară), Andrei Văleanu (clarinet), Alice Hristodor (harpă) și Fabiani Prcsina (pian) și Daniel Ciobanu (violă). În program: George Enescu – *Pavana*, Heitor Villa Lobos – *Assobio a Jato* pentru flaut și violoncel, Aram Haciaturian – *Trio*,

Dinu Lipatti – *Premiere Improvisation* pentru vioară, violoncel și pian și Maurice Ravel – *Introducere* și *Allegro* pentru septet. Primul concert în Republica Moldova din cadrul programului ICR AdMusicam Concert Series a avut loc pe 15 decembrie, la Liceul Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu” din Chișinău, și a fost susținut de muzicienii Răzvan Păun (vioară), Ștefan-Gabriel Luță (vioară), Teodora Boloca (violă), Marius Antohi Lupu (violă), Alexandr Vasilioglo (contrabas), Ana Sireteanu (flaut), Raluca Ciula (clarinet), Cristina Buzu (oboi) și Fabiani Prcsina (pian). Seria concertelor din 2023 s-a încheiat cu „Winter Nights”, concert ce a avut loc pe 20 decembrie, în Sala Mare a ICR, și a fost susținut de Răzvan Păun (vioară), Larisa Nicolae (vioară), Artemii Mihai (violoncel), Fabiani Prcsina (pian), Riana Savu (flaut), Ana Sireteanu (flaut), Maria Velea (flaut) și Cristina Silvaș (flaut), tineri muzicieni absolvenți ai programului ICR de instruire #AdMusicam. Din program au făcut parte următoarele lucrări: Astor Piazzolla – *Iarna*, György Ligeti – *Balada și Joc*, Béla Bartók – *44 duete pentru două viori Sz. 98* (extrase), Ernest Bloch – *Trei nocturne*.

19 mai – 12 iunie / „Cantemir 300 – Romania Universalis”: turneu național de zece recitaluri camerale, susținute de violonista Diana Jipa și pianistul Ștefan Doniga la Giurgiu, Baia Mare, Satu Mare, Carei, Sighetu Marmației, Fălticeni, Piatra Neamț, Brăila, Buzău și Pitești. Recitalurile au fost dedicate personalității lui Dimitrie Cantemir. Repertoriul prezentat în cadrul prezentei ediții a turneului a vizat exclusiv creații camerale românești plasate pe traiectoria influenței bizantine de-a lungul celor trei secole care au trecut de la moartea lui Dimitrie Cantemir și a inclus creații semnate de Dimitrie Cantemir, în adaptarea pentru vioară și pian realizată de compozitorul Vlad-Răzvan Baciuc, cântece de Anton Pann în aranjamente semnate de Ioan Dobrinescu, precum și creații de George Enescu, Ciprian Porumbescu, Paul Constantinescu, Ulpia Vlad, Carmen Petra Basacopol, Adrian Iorgulescu și Dan Dediuc. Programul recitalurilor a fost următorul: 19 mai – Giurgiu, Ateneul Bălănescu; 22 mai – Baia Mare, Colegiul de Arte; 23 mai – Satu Mare, Sala Filarmonică „Dinu Lipatti”; 25 mai – Carei, Castelul Karolyi; 26 mai – Sighetu Marmației, Sala Școlii Gimnaziale de Muzică; 5 iunie – Fălticeni, Centrul Cultural „Gr. V. Birlic”; 6 iunie – Piatra Neamț, Sala de Festivități a Liceului de Arte „Victor Brauner”; 8

iunie – Brăila, Sala de Concerte a Casei Tineretului; 9 iunie – Buzău, Centrul Cultural „Alexandru Marghiloman”; 12 iunie – Pitești, Centrul Multifuncțional al Filarmonicii.

14-23 iulie / Programul de instruire #AdMusicam 2023, la Mogoșoaia și București. Ajuns la ediția a cincea, programul #AdMusicam derulat de ICR, constând într-o sesiune de două săptămâni de instruire în management personal, prezentare și audii și masterclass-uri în domeniul orchestral a fost inițiat ca parte a Towards 2020 Phase 2: Skilling Musicians & Engaging Audiences in Europe's Orchestral Sector, ce și-a propus să revigoreze, prin cultură, muzică și dezbateri, idealurile ce au dus la crearea Uniunii Europene. Prima ediție #AdMusicam a avut loc în 2016. În anul 2023, în cadrul programului, 27 de tineri muzicieni selecționați au avut ocazia să participe la sesiuni de consiliere vocațională, ateliere de prezentă scenică și expresie corporală, Alexander Technique, social media skills și personal branding susținute de Henry George (profesor certificat AT), Dana Tacea (stilist), Mihaela Tăut (specialist comunicare) și Anca Cristescu (psihologie muzicală și antrenamentul mental pentru muzicieni). Muzicienii au lucrat și cu Theodor Andreescu, membru al Orchestrei Naționale Radio și fost membru al EUYO – Orchestra de Tineret a Uniunii Europene. ICR le-a oferit participanților și o sesiune foto pentru crearea unui portofoliu profesional cu Cristian Bărcan, fotograf Orchestrele și Corurile Radio. De asemenea au avut șansa să lucreze cu dr. Peter Stark, directorul de repetiții al EUYO (Orchestra de Tineret a Uniunii Europene), care a susținut un workshop de tehnici orchestrale. Programul de instruire #AdMusicam se adresează muzicienilor cu vârste între 16 și 25 de ani. În cadrul secțiunii de pregătire orchestrală a ediției din 2023 au avut loc patru concerte – în zilele de 1 și 8 iulie la Centrul Cultural Palatele Brancovenești de la Mogoșoaia (Sala Scoarțelor), în data de 8 iulie în Sala Mare a ICR și în data de 9 iulie la Universitatea Națională de Muzică București (Sala George Enescu). Au interpretat: Theodor Andreescu (vioară), Cristian Cucoș (vioară), Cristina Drăghici (vioară), Larina Ișfan (vioară), Ștefan Luță (vioară), Larisa Nicolae (vioară), Rebeca Petre (vioară), Răzvan Păun (vioară), George Părvu (vioară), Diana Sabău (vioară), Marius Antohi (violă), Ștefania Cîrjaliu (violă), Ilinca Leaua (violă), Andreea Mihalache (violă), Mihai Artemii

📅 14-23 iulie 2023

Festivalul „SoNoRo Musikland”, la Brașov, Sighișoara, Râșnov, Hălchiu, Criț, Meșendorf, Viscri, Prod și Saschiz

(violoncel), Ștefan Ciceu (violoncel), Luca Bădițescu (contrabas), Alexandr Vasilioglo (contrabas), Ana Sireteanu (flaut), Maria Velea (flaut), Laura Borodi (oboi), Cristina Buzu (oboi), Raluca Ciula (clarinet), Marius Onică (clarinet), Victoria Luca (fagot), Stanislav Sliusarciuc (fagot), Cosmin Elisei (corn), Fabiani Pracsina (corn/pian) și Ștefan Filip (trompetă). În program: Franz Anton Hoffmeister – *Sonata*; Gerardo Rodriguez – *La Cumparsita*; Wolfgang Amadeus Mozart – *Cvartetul în Do Major, KV 157*; Kaspar Kummer – *Deux duos pour Flute et Clarinette*;

Eric Ewazen – *Trio pentru trompetă, vioară și pian*; Dmitri Șostakovi – *Cvartetul de coarde nr 8*; Grigoraș Dinicu – *Hora Mărțișorului*, Richard Wagner – *Idila lui Siegfried* și Aaron Copland – *Appalachian Spring*.

14-23 iulie / Festivalul „SoNoRo Musikland”, la Brașov, Sighișoara, Râșnov, Hălchiu, Criț, Meșendorf, Viscri, Prod și Saschiz. Ajuns la cea de-a cincea ediție, Festivalul a celebrat patrimoniul cultural prin intermediul muzicii clasice, programul incluzând 12 concerte, dintre care trei jam sessions surpriză. 70 muzicieni din opt țări au încântat publicul seară de seară, interpretând capodopere de Franz Schubert, Gioachino Rossini, Niccolò Paganini, Felix Mendelssohn Bartholdy, Piotr Ilici Ceaikovski, Antonin Dvořák, Frédéric Chopin și alți compozitori. Printre muzicienii care au concertat anul acesta la Festivalul SoNoRo Musikland s-au numărat violoniștii Johannes Fleischmann, Philippe Graffin, Irina Mureșanu și Nicolas Dautricourt; violiștii Răzvan Popovici și William Coleman; violonceliștii Adolfo Gutiérrez Arenas și Andrei Ioniță; pianiștii Cristian Budu, Andrei Gologan și Roxana Circiu și clarinetistul Andrei Văleanu. O prezență notabilă a fost cea a Orchestrei Simfonice a Filarmonicii Brașov și a dirijorului Cristian Oroșanu, care au deschis Festivalul. Festivalul a debutat cu un concert susținut împreună cu Orchestra Simfonică a Filarmonicii Brașov și dirijat de Cristian Oroșanu, în Piața Sfântul Ioan. Alte spații în care au fost programate concerte au fost: Bastionul Țesătorilor, Brașov; Das Fort Boutique, Râșnov; Apollonia, Brașov; Conacul Helsdorf, Hălchiu; Sala de Festivități a Primăriei Municipiului Sighișoara, județul Mureș; Biserica fortificată din Meșendorf, județul Brașov; Critz Cross, Criț, județul Brașov; Cross Country Farm, Prod, județul Sibiu; Biserica fortificată din Saschiz, județul Mureș; Casa Mureșenilor, Brașov.

8-10 septembrie / Balkanik World Music Festival, ediția a X-a, București. Eveniment recunoscut în țară și peste hotare ca unul dintre cele mai autentice și dinamice festivaluri de gen din Europa, „Balkanik Festival – Home of World Music” s-a desfășurat la Grădina Uranus și pe strada Uranus din București, pentru a sărbători aniversarea de zece ani. Au avut loc concerte de la scena mare a festivalului, expoziții, demonstrații meșteșugărești și ateliere creative, video mapping pe turnul

de apă istoric, mese rotunde despre tradițiile creative și activități pentru toate vârstele. Printre artiștii invitați la această ediție s-au numărat Ovidiu Lipan Țândărică și Fanfara Zece Prăjini (România), prezenți în cadrul Festivalului cu sprijinul Institutului Cultural Român. Ovidiu Lipan Țândărică este un artist complex, fiind unul din protagoniștii rock-ului românesc. Fanfara Shukar numită și „Speranța” (în limba română) este o fanfară din satul Zece Prăjini, Iași, care s-a remarcat prin muzica cu tonalități balcanice, stilul lor fiind asociat cu cel al lui Goran Bregovic. Drumul formației a căpătat avânt odată cu remarcarea ei de către Speranța Rădulescu, etno-muzicolog la Muzeul Țăranului Român din București, în ediția din 1989 a Cântării României. Alți artiști care au urcat, în acest an, pe scena Balkanik World Music Festival: Papiers d'Arménies cu Dan Gharibian (ex-Bratsch) (Armenia-Franța), Smadj Balkan Project (Franța-Tunisia), Extraliscio (Italia), Kermesz Al'Est (Belgia), Paulina (România), Kristijan Azirovic Orchestra (Serbia), Ufuk Coşkun & Friends (Turcia-România), Wenyhora (Polonia).

25-30 septembrie / Concursul „Remember Enescu”, la Timișoara. Pentru prima dată în istoria Concursului Internațional „Remember Enescu”, Marele Premiu și Trofeul au fost acordate pentru doi tineri muzicieni, Mihai Mangîr, vioară, elev la Liceul Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu” din Chișinău și Olga Florea, canto, studentă la Universitatea Națională de Muzică București. Ajuns la ediția a XXI-a și aflat în mentoratul violonistului Alexandru Tomescu, Concursul Internațional „Remember Enescu” se adresează tinerilor muzicieni cu vârsta între 7-24 ani, indiferent de naționalitate și locul în care trăiesc, care își doresc să asimileze, pe lângă repertoriile obișnuite de studiu, și lucrări semnate George Enescu. Concursul reprezintă o platformă de lansare și încurajare a tinerilor, viitorii muzicieni remarcabili ai lumii, și, totodată, o ocazie de a împărtăși un moment intergenerațional de muzică, educație, atitudine și valoare, imaginat și dezvoltat de Fundația Culturală „Remember Enescu”. Gala Laureatilor Concursului Internațional Remember Enescu”, ediția a XXI-a, a avut loc pe 30 septembrie, la Filarmonica „Banatul” din Timișoara, iar concursul s-a desfășurat la Facultatea de Muzică și Teatru a Universității de Vest. Parteneri: Fundația Culturală „Remember Enescu”, Universitatea de Vest/Facultatea de Muzică și Teatru Timișoara și Filarmonica „Banatul”.

Din 1996, anul în care a avut loc prima ediție, competiția s-a dezvoltat permanent și a câștigat amploare, câștigătorii concursului derulând cariere internaționale sau confirmându-și valoarea la alte competiții desfășurate peste hotare. Proiectul a fost parte din Programul național „Timișoara - Capitală Europeană a Culturii 2023”.

27 octombrie - 12 noiembrie / Festivalul SoNoRo 2023, ediția a XVIII-a, „On the Couch”, la București și Cluj-Napoca. Cea de-a XVIII-a ediție a prestigiosului festival s-a desfășurat la București, în perioada 27 octombrie - 5 noiembrie, și a continuat la Cluj-Napoca, între 6 și 12 noiembrie. Tema ediției din acest an a fost „On the Couch”, fiind inspirată de eferescența culturală din Viena sfârșitului de secol XIX și începutul secolului XX, dar și de înflorirea disciplinelor psihanalitice. Printre muzicienii invitați în festival s-au numărat: violoniștii Boris Brovtsyn, Clémence de Forceville, Mihaela Martin, Aylene Pritchkin, Erik Schumann, Mi-Sa Yang, Katalin Kókas, Tatiana Samouil și Alexandra Țirșu; violiștii-Blythe Teh Engström, Sarah McElravy și Răzvan Popovici; violonceliștii Justus Grimm, Tim Park, Valentin Răduțiu, Andreas Brantelid și Jan-Erik Gustafsson; contrabasistul Zoran Marković; pianistele Diana Ketler, Nino Gvetadze, Aurelia Vișovan și Adela Liculescu; clarinetistul Thorsten Johanns. Publicul s-a bucurat de un program care a conținut lucrări noi în istoricul festivalului, multe dintre ele fiind interpretate pentru prima dată în România. De asemenea, în această ediție au fost programate două concerte la Sala Radio, două la Ateneul Român și două la Muzeul Național de Artă al României - în Sufrageria Regală și în Sala Auditorium -, dar și în spații neconvenționale precum Teatrul Recul sau Clubul Expirat. Festivalul SoNoRo este cunoscut și pentru abordarea multidisciplinară a programului, astfel că și în acest an au fost programate două concerte care au inclus și vizitarea muzeelor în care se desfășoară - Muzeul de Artă Recentă/MARE, cu vizitarea expoziției Picasso, și Muzeul Național de Artă Contemporană, cu un tur ghidat. În Cluj-Napoca, patru dintre cele șapte concerte au avut loc în spații noi - Casino - Centrul de Cultură Urbană, Biserica Evanghelică-Luterană, Cinema ARTA și Meron Roastery. În celelalte trei spații, festivalul a revenit cu bucuria unei colaborări fundamentate pe afecțiunea pentru muzică și muzicieni - Casa Boema, Colegiul Academic - Sala Auditorium Maximum, din cadrul Universității Babeș-Bolyai, și Muzeul Național

de Istorie a Transilvaniei. Violistul Răzvan Popovici, inițiator și director executiv al Festivalului Internațional de Muzică de Cameră SoNoRo, a transmis un mesaj video cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la înființarea ICR: „Ce bucurie să felicit Institutul Cultural Român pentru cei 20 de ani de existență! Este o mare bucurie să adresez câteva cuvinte de mulțumire și recunoștință pentru toate proiectele pe care le-am realizat împreună, atât proiecte personale cât și proiecte ample ale Festivalului SoNoRo, pe care l-am creat acum 18 ani. În acești 15 ani s-a întâmplat de multe ori să fiu reprezentantul României prin proiectele Institutului Cultural Român, am cucerit nenumărate scene din întreaga lume, nu voi uita concertele de la Carnegie Hall de la New York, din Concertgebouw Amsterdam, din sala BOZAR de la Bruxelles, dar și Atena, München, Riga, Viena și multe, multe alte locuri pe care le-am umplut cu muzică bună, cu muzică românească, cu niște proiecte care au arătat că țara noastră este cu adevărat un membru important al comunității culturale europene. Vă urez (pe) mai departe mult succes, putere și cât mai multe proiecte extraordinare, ample, reușite, în întreaga lume!”

28 noiembrie / Concert susținut de violonista Diana Jipa și pianistul Ștefan Doniga, cu ocazia Zilei Naționale a României, la sediul Institutului Cultural Român din București. Evenimentul a reprezentat încheierea turneului internațional desfășurat de cei doi artiști în cadrul proiectului „Cantemir 300 – Romania Universalis”, cofinanțat de ICR prin Programul CANTEMIR, primul turneu în jurul lumii realizat până în prezent de muzicieni români. Programul concertului a reprezentat o călătorie prin 300 de ani de muzică românească, urmând firul influenței bizantine, și a cuprins pagini semnate de Dimitrie Cantemir, prelucrate pentru vioară și pian de Vlad-Răzvan Baciu, cântece de Anton Pann în aranjamentul compozitorului Ioan Dobrinescu, completându-se cu creații de George Enescu, Ciprian Porumbescu, Paul Constantinescu, Ulpiu Vlad, Carmen Petra Basacopol, Adrian Iorgulescu și Dan Dediu. Pianistul Ștefan Doniga a interpretat piesele din program la pianul Steinway pus la dispoziția ICR de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România.

5-12 noiembrie / Festivalul Internațional Meridian, ediția a XVIII-a, București. Tema ediției 2023 a Festivalului de muzică nouă Meridian,

organizat de UCMR, a fost *Persona* și și-a propus explorarea temei măștilor, cu toată simbolistica asociată lor: de la masca socială la cea teatrală, de la transformare la protecție, de la magie la ludic sau la dramă, de la epiderma aparentei la accesarea esenței ascunse. Tema a fost aleasă în corelare cu profilul festivalului, care își dorește să exploreze colaborările interdisciplinare, rolul scenei în comunicarea cu publicul și teatrul instrumental. ICR a oferit evenimentul de deschidere a festivalului, care a avut loc pe 5 noiembrie la Sala de Operă a Universității de Muzică. Sub titlul „(un)MASKed”, evenimentul a propus un spectacol interdisciplinar pentru care patru compozitori, Adrian Iorgulescu, Doina Rotaru, Mihai Măniceanu și Gabriel Mălăncioiu, au colaborat cu patru coregrafi și performeri, Andreea Tănăsescu, Smaranda Găbudeanu, Vava Ștefănescu și Cristina Lilienfeld, pentru a crea patru lucrări scenice muzical-coregrafice, toate pornind de la conceptul comun al „măștii” și/sau al arhetipului jungian „persona”. Piesele au fost interpretate de ansamblul de flaute Flaut Power, format din cei mai talentați studenți flautiști ai Universității Naționale de Muzică din București coordonați de profesorul lor Ion Bogdan Ștefănescu. Lucrări muzicale interpretate: Gabriel Mălăncioiu – *Dancing Enneagram* pentru flaut solo și cvartet de flaute, Mihai Măniceanu – *mopeteiana* pentru cvintet de flaute, Doina Rotaru – *Beyond the Masks* pentru cvintet de flaute și percuție și Adrian Iorgulescu – *Altă poveste* pentru cvartet de flaute, trombon și percuție.

15-20 decembrie / Concerte Madrigal de Crăciun, la București și Sibiu. La Sibiu, concertul extraordinar de colinde, dirijor Anna Ungureanu, a avut loc pe 15 decembrie la Biserica Ursulinelor, preilej cu care Corul Madrigal a lansat și noutățile discografice dedicate sărbătorilor de iarnă: dublul vinil „Madrigal de Crăciun – Madrigal for Christmas”, precum și vinilul și DVD Blu-Ray-ul „Pe drumul Crăciunului”. Pe 16 decembrie a avut loc un concert extraordinar de colinde, dirijor Cezar Verlan, la Catedrala Mitropolitană din Sibiu, urmat de o dublă lansare editorială la Salonul de muzică al Palatului Brukenthal, de la Muzeul Național Brukenthal. Corul Madrigal a lansat cele mai recente cărți publicate în anul aniversar MADRIGAL 60: *Corul Madrigal în arhivele Securității. Rezistența prin colind* și *Corul Madrigal în arhivele Securității. Turneele în S.U.A.*, semnate de muzicologa Monica Lup. Evenimentele de la Sibiu

au fost organizate de Ministerul Culturii, prin Corul Național de Cameră „Madrigal – Marin Constantin”, cu sprijinul partenerilor: Institutul Cultural Român, Muzeul Național Brukenthal, Târgul de Crăciun Sibiu și ROMGAZ. Pe 19 și 20 decembrie, Corul Național de Cameră „Madrigal – Marin Constantin”, dirijat de Anna Ungureanu, a susținut spectacolul extraordinar „Pe Drumul Crăciunului” la Teatrul Național „I.L.Caragiale” din București. Invitații speciali ai evenimentului organizat în parteneriat cu Institutul Cultural Român au fost Ofelia Popii și Marius Turdeanu, doi dintre cei mai aplaudați și premiați actori ai României. Regia și scenariul spectacolului au fost semnate de Emil Pantelimon, iar scenografia de Vladimir Turturica. Selecția textelor dramatice a fost realizată de Mădălin Guruianu și a purtat spectatorii printr-o succesiune emoțională dinamică, pornind de la „Cântarea Cântărilor”, până la poeme de Eugen Jebeleanu, Lucian Blaga și Costache Ioanid și texte semnate de Khaled Hosseini, Sfânta Tereza de Avila și Paulo Coelho. Spectacolele extraordinare „Pe drumul Crăciunului” s-au înscris în programul aniversar MADRIGAL 60, desfășurat pe tot parcursul anului 2023, marcând 60 de ani de activitate neîntreruptă, excelență în muzică și diplomatie prin cultură pentru Corul Madrigal, devenit un simbol al constanței artistice naționale, dar și al relevanței culturale și de imagine a României în lume. Parteneri instituționali: Senatul României, Televiziunea Română, Compania Națională Aeroporturi București, Opera Comică pentru Copii, Circul Metropolitan București, UNIMIR, ARCUB, USAMV Cluj-Napoca, Clubul Sportiv Rapid România, Centrul de Cultură Arcuș, Federația Română de Fotbal, Policolor.

FILM

28-30 aprilie / Festivalul „CineCopilăria de Elisabeta Bostan”: filme, workshop-uri, lansări de carte, teatru și concurs de scurtmetraje, ediția a II-a, la Casa de Cultură „Elisabeta Bostan” Buhuși, jud. Bacău. Festivalul dedicat regizoarei Elisabeta Bostan, în semn de apreciere pentru viața petrecută pe platourile de filmare și în spatele unora dintre cele mai importante și cunoscute filme pentru copii, au avut loc proiecții de filme românești, cu invitați speciali, care s-au întâlnit și au interacționat cu publicul. Totodată, în cadrul festivalului au avut loc spectacole de teatru, lansări de carte și ateliere pentru copii.

Programul festivalului a fost dedicat întregii familii, în special copiilor. Au fost proiectate filme îndrăgite de zeci de generații, regizate de Elisabeta Bostan, organizatorii pregătind și proiecții aniversare: *Năică și peștișorul*, care împlinește 60 de ani de la lansare, și *Fram*, care a împlinit anul acesta 40 de ani de la lansare.

31 martie – 9 aprilie / Festivalul Internațional de Film Documentar și Drepturile Omului „One World Romania”, ediția a XVI-a, la București. Ediția online a festivalului a avut loc între 23 și 31 mai. Festivalul „One World Romania” a revenit la București cu o selecție de 35 de filme documentare, trei retrospective, opt evenimente de tip panel talk/workshop și o expoziție conexă, ediția marcând o direcție nouă care a accentuat caracterul interdisciplinar al evenimentului, punând totodată accent pe tema protecției mediului și a responsabilității ecologice. Tema ediției din acest an a fost „O viață bună”, articulată de curatorii Anca Păunescu și Andrei Tănăsescu într-un program complex care contextualizează și chestionează felul în care conceptul filosofic de Bine își găsește multiple portrete în cultura și societatea actuală, oscilând între satisfacția individuală imediată și bunăstarea colectivă sustenabilă. Din echipa de selecție a Festivalului OWR au mai făcut parte Liri Chapelan, teoretician de film, Sorana Stănescu, jurnalistă și Victor Morozov, critic de film. Selecția de filme a fost împărțită în cinci secțiuni tematice: „Viața bună”, „Râni noi, cicatrici vechi”, „Existând, rezistând”, „24/7” și „Tot ce respirăm”. De asemenea, festivalul a oferit publicului larg și două retrospective dedicate regizorilor Jocelyne Saab (una dintre cele mai importante regizoare de film documentar din lumea arabă) și Želimir Žilnik (unul dintre cei mai provocatori regizori ai cinemaului socio-politic, „rebelul” filmului iugoslav și post-iugoslav) și o retrospectivă dedicată împlinirii a 30 de ani de existență a Fundației Arte Vizuale. În plus, evenimentele conexe au inclus și discuții publice cu tematici diferite: „Mai avem nevoie de presă”, „Muncă, migrație și gig economy”, „Sunt pacient în România”, „Reciclăm, pedalăm, respirăm”; un masterclass cu regizorului Želimir Žilnik intitulat „Oamenii din umbră”, un program work in progress, precum și programul educațional „Juriul Liceenilor” în care 15 tineri, sub îndrumarea mentorilor Nicoleta Fotiade și Ionuț Mareș, au analizat filmele din programul OWR16 și au ales cel mai bun film din perspectiva lor. Expoziția „Cercetare pentru mâine.Videodiorame” inclusă în OWR 2023 a pornit de la premiza că

21-24 APRILIE 2023 AMERICAN INDEPENDENT FILM FESTIVAL, EDIȚIA A VII-A, LA BUCUREȘTI

filmul documentar și arta video împărtășesc subiecte, metode, resurse și instrumente comune. Aducând mai mulți artiști video pe scena cinematografului documentare național și internațional, expoziția fanion a festivalului „Cercetare pentru mâine. Videodiorame” a prezentat o serie de lucrări video ale căror subiecte au fost legate de politică, economice, ecologie și tendința *woke*.

21-24 aprilie / American Independent Film Festival, ediția a VII-a, la București. AIFF.7 a revenit la București, la Cinema Elvire Popescu și la Roaba de cultură din Parcul Herăstrău, după o primă etapă a celei de-a șaptea ediții desfășurată în luna aprilie a acestui an (în perioada aprilie – iunie 2023, AIFF a fost la Cluj, Iași și Timișoara). Programul a inclus nu doar proiecții de film, ci și evenimente conexe – dezbateri și ateliere de jocuri teatrale. Au fost proiectate filmele: *Asteroid City*

(2023), r.: Wes Anderson, și *TÁR* (2022), r.: Todd Field, *I Wendy* (2020), r.: Benh Zeitlin, *Breakfast at Tiffany's* (1961), r.: Blake Edwards, *Hail, Caesar!* (2016), r.: Joel și Ethan Coen, *Rocketman* (2019), r.: Dexter Fletcher. Evenimentele conexe au avut loc în aer liber, la Roaba de cultură: o dezbateră pe marginea unei teme de actualitate, „Creativitatea în era ChatGPT”, un dialog cu scenarista Marietta von Hausswolff von Baumgarten, moderat de regizoarea Iulia Rugină și un atelier de jocuri teatrale. Festivalul de film, cultură și lifestyle „American Independent Film Festival” s-a impus de șase ani la București printr-o selecție a celor mai recente producții independente realizate în Statele Unite ale Americii, titluri apreciate de critică și selectate la marile festivaluri de film nord-americane precum Sundance, New York, Tribeca, Telluride sau Toronto. Organizat de Asociația Cinemascope și Mobra Films, AIFF.7 este un proiect cultural finanțat de Ministerul Culturii.

9-18 iunie / Festivalul Internațional de Film Transilvania – TIFF, la Cluj-Napoca. Institutul Cultural Român a susținut secțiunea „Zilele Filmului Românesc” și o serie de evenimente conexe la cea de-a XXII-a ediție a Festivalului Internațional de Film Transilvania. Zilele Filmului Românesc (ZFR) este secțiunea care oferă vizibilitate pe plan internațional filmelor românești realizate în ultimul an, prin prezența unor invitați străini (profesioniști de cinema: distribuitori, agenți de vânzări, selecționeri ai marilor festivaluri internaționale, critici de film și jurnaliști), care intră în legătură cu realizatorii și echipele filmelor. ZFR 2023 a inclus subsecțiunile Market Industry (workshop-uri destinate filmelor aflate în faza de post-producție), Weekend la castel (proiecții, evenimente și ateliere la Castelul Banffy Bonțida), TIFF Talks (discuții cu echipele filmelor românești prezentate în festival) și InspiraTIFF (evenimente, prezentări interactive și masterclasses). TIFF Industry – secțiunea Festivalului dedicată exclusiv industriei de film – permite, în fiecare an, celor peste 1.000 de invitați să participe în ateliere de co-producție de film, dezvoltare de seriale sau de scenariu de film, montaj și post-producție etc. Ateliere precum platforma de co-producție Transilvania Pitch Stop (TPS), atelierul de montaj First Cut Lab (FCL) sau workshop-ul de dezvoltare de seriale Drama Room permit unor proiecte tinere din România să fie sprijinite profesional pentru a putea concura pe piața internațională. În 2023, TIFF a marcat centenarul lui Ion Popescu-Gopo, un maestru al cinematografului românesc, căruia i-a fost dedicată o serie de evenimente speciale, tot cu sprijinul ICR: un cine-concert de excepție, în care filmul *S-a furat o bombă* a fost proiectat însoțit de o muzică originală interpretată live de Alexei Țurcan, compusă special pentru această ocazie. De asemenea, a avut loc și o expoziție cu afișe de film și desene create de însuși maestrul Ion Popescu-Gopo. Festivalul a fost deschis pe 9 iunie, în Piața Unirii din Cluj-Napoca, cu pelicula *Confort nordic/Northern Comfort*, r.: Hafsteinn Gunnar Sigurðsson (Islanda/Marea Britanie/Germania, 2023), alături de echipa filmului și de alți invitați speciali. Filmul a făcut parte din Focus Nordic, un program complex al acestei ediții care a adus în fața spectatorilor din Cluj-Napoca peste 40 de filme, concerte și cine-concerte din Norvegia, Islanda, Danemarca, Finlanda și Suedia. Înfățișat în 2002, TIFF este primul festival internațional de film de lungmetraj din România, devenit un brand recunoscut în țară și străinătate nu numai pentru calitatea programelor prezentate, ci și pentru multitudinea de

evenimente organizate, de la seminarii și workshopuri până la concerte și petreceri în aer liber. Festivalul Internațional de Film Transilvania aduce pe ecrane la fiecare ediție, timp de 10 zile, peste 250 de filme, cine-concerte și concerte, dar și evenimente conexe cum sunt expozițiile de artă sau întâlnirile dintre creatorii de film și public.

9-13 august / Serile Filmului Românesc (SFR), ediția a XIV-a, la Iași. Institutul Cultural Român a oferit Premiul Serile Filmului Românesc actriței Tora Vasilescu, în semn de recunoștință pentru întreaga carieră și viața dedicată filmului și teatrului, precum și Premiul de Excelență, acordat poetei Nora Iuga. „Serile Filmului Românesc” au devenit de-a lungul anilor un reper cultural pentru Moldova și au reușind să aducă lașului cei mai reprezentativi invitați din lumea filmului românesc. Invitatul de onoare al ediției 2023, actrița Tora Vasilescu, a fost recompensată cu Premiul pentru întreaga activitate și a răspuns întrebărilor publicului prezent în număr impresionant la Iași. Festivalul a fost deschis, în Piața Unirii din Iași, cu un concert extraordinar susținut de Corina Chiriac, urmat de proiecția filmului românesc *Cursa*, r.: Mircea Daneliuc, în onoarea actriței Tora Vasilescu. De asemenea, poetei Nora Iuga i-a fost înmănat Premiul pentru excelență după proiecția în premieră a documentarului *De ce mă cheamă Nora, când cerul meu e senin*, r.: Carla-Maria Teaha. Printre invitații ediției SFR 2023 s-au numărat Tora Vasilescu, Nae Caranfil, Valentin Teodosiu, Laurențiu Damian, Vlad Ivanov, Marina Constantinescu, Ileana Popovici, Ion Sapdaru, Iura Luncașu, Corina Chiriac.

25 septembrie / Gala Premiilor UCIN, la Opera Națională București. În cadrul celei de VI-a ediții a Premiilor Uniunii Cineaștilor, Institutul Cultural Român, partener al proiectului, a oferit Premiul pentru regie „Lucian Pintilie”, acordat lui Emanuel Pârvu pentru filmul *Marocco*. Începând cu anul 2012, Uniunea Cineaștilor din România acreditează în premieră titulatura de festival unui eveniment cu tradiție, Premiile Uniunii Cineaștilor, distincții oferite de breasla cinematografului; în acest fel este evaluată producția națională de filme de ficțiune, documentare, animație, experiment, film TV și evidențiate operele cinematografice valoroase. Evenimentul a fost transmis live de Cinemaron, ca-

⌄ 15-22 octombrie 2023

Festivalul Internațional de Film Documentar Astra, Sibiu

nalul de film românesc. Parteneri: Ministerul Culturii, Centrul Național al Cinematografiei, DACIN SARA – Drepturi de Autor în Cinematografie și Audiovizual – Societatea Autorilor Români din Audiovizual, UPFAR-ARGOA – Uniunea Producătorilor de Film și Audiovizual din România – Asociația Română de Gestiune a Operelor din Audiovizual.

15-22 octombrie / Festivalul Internațional de Film Documentar Astra, Sibiu. Institutul Cultural Român a acordat Premiul pentru Secțiunea Student în cadrul celei de-a XXX-a ediții a festivalului, câștigat de

Andreea Chiper pentru filmul *Dansez și eu la nunta părinților mei*. Ediția aniversară a reunit peste 130 de filme din peste 40 de țări, prezentate în cele patru secțiuni competiționale și într-o serie de programe speciale, în 15 spații de eveniment. Piața Mare din Sibiu a devenit punctul zero al cinematografului viitorului, prin intermediul celor două cinema-uri tip dome și al unei instalații imersive Infinity Mirror Room. Au fost programate 75 de premiere naționale, precum și producții premiate la importante festivaluri internaționale. Poveștile de viață proiectate au abordat subiecte esențiale, de la probleme sociale și politice la explorări profunde ale naturii umane. Cele 17 producții românești selectate în trei dintre secțiunile competiționale au propus incursiuni într-un adevărat carusel al emoțiilor umane. Programul a fost completat de filmele selectate pentru proiecții full-dome, expoziții, concerte și evenimente surpriză. Aflat sub Înaltul Patronaj al Președintelui României, Festivalul a fost organizat de Astra Film, CNM Astra și Fundația Astra Film, având ca partener strategic Ministerul Culturii, cu sprijinul Consiliul Județean Sibiu, al Centrului Național al Cinematografiei, al Institutului Cultural Român, al Consulatului Republicii Federale Germania la Sibiu și al Uniunii Cineaștilor, cofinanțat de Consiliul Local Sibiu prin Primăria Municipiului Sibiu.

TEATRU / ARTELE SPECTACOLULUI

19-21 mai / Festivalul de Teatru, Film și Muzică „Ion Dichiseanu”, ediția a II-a, Adjud. Asociația Culturală Artis, familia regretatului actor Ion Dichiseanu și Primăria Municipiului Adjud, jud. Vrancea, au organizat, cu sprijinul ICR, a doua ediție a Festivalului de Film, Teatru și Muzică „Ion Dichiseanu” la Adjud, orașul natal al actorului. Evenimentul este unicul festival din România dedicat în exclusivitate regretatului actor, propunându-și să apropie publicul generațiilor tinere de ceea ce a lăsat Ion Dichiseanu ca actor și cântăreț.

24-30 mai / Festivalul Internațional de Teatru Idiș TES FEST, ediția a VIII-a, București. Institutul Cultural Român a susținut prezența în festival a companiei Yiddishpiel din Israel, care a prezentat spectacolul *From Shtetl to Broadway*, și a Congress for Jewish Culture din SUA,

🔗 12 iunie 2023

Gala UNITER. Președintele ICR, Liviu Jicman, i-a înmănat scenografei Carmencita Brojboiu Premiul pentru întreaga activitate © Florin Biolan

cu spectacolul *Romania Gives a Present to the World*. Spectacolul a fost realizat în colaborare cu ICR New York și jucat în premieră la New York în luna mai 2023. TES FEST are ca obiectiv prezentarea și promovarea culturii idiș. Festivalul își propune ca în fiecare an să aducă în atenția spectatorilor specificul unic al Teatrului Evreiesc de Stat prin prezentarea de spectacole de teatru, concerte de muzică kletzmer, workshop-uri, conferințe și expoziții tematice, susținute de artiști reprezentativi ai culturii idiș din întreaga lume. În plus, în anul 2023 s-au aniversat 75 de ani de la înființarea Teatrului Evreiesc de Stat.

12 iunie / Gala Premiilor UNITER, ediția a XXXI-a, la Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Timișoara. Institutul Cultural Român a oferit șase premii în cadrul Galei UNITER 2023: Premiul pentru întreaga activitate – actriță, care i-a revenit Idei Jarcsek-Gaza; Premiul pentru întreaga activitate – regie: László Bocsárdi; Premiul pentru întreaga activitate – scenografie: Carmencita Brojboiu; Premiul pentru întreaga activitate critică și istorie teatrală „George Banu”: Doru Mareș (cele patru premii au fost decise de Senatul UNITER); Premiul pentru Critică teatrală: Alina Epîngeac și Premiul pentru Cel mai bun spectacol de teatru radiofonic: Spărgătorul de nuci și

regele șoarecilor de Ernst Theodor Amadeus Hoffmann, dramatizarea radiofonică și regia artistică Diana Mihailopol, Societatea Română de Radiodifuziune. Premiul pentru întreaga activitate – scenografie i-a fost înmănat Carmencitei Brojboiu de președintele ICR, Liviu Jicman. Gala UNITER a reușit să se impună ca un punct de reper pentru analiza vieții teatrale din România, devenind un brand pentru artiști, public, mediile de afaceri. Decernarea Premiilor UNITER se face după principiul nominalizărilor decise de un prim juriu format din critici de teatru. În seara galei, un alt juriu, format din personalități ale vieții teatrale, decide, prin vot secret, câștigătorul fiecărui premiu acordat unui spectacol de gală, dintre nominalizările primului juriu. Senatul UNITER decide premiile pentru întreaga activitate: actor, actriță, regie, scenografie, premiul pentru excelență, premii speciale (muzică de teatru, coregrafie, teatru de copii, teatru de revistă, circ). Inițiatorul și organizatorul proiectului este UNITER, iar Gala din 2023 a fost organizată în parteneriat cu ICR, Societatea Română de Televiziune, Primăria Municipiului Timișoara, Ministerul Culturii, diverși sponsori.

3-11 iunie / Festivalul Internațional al Artelor Spectacolului BABEL, Târgoviște. Festivalul Internațional al Artelor Spectacolului BABEL, organizat de Teatrul Municipal Tony Bulandra din Târgoviște, ajuns la cea de a XI-a ediție și definit încă de la început ca o întâlnire a artelor, a așezat în centrul demersului de alcătuire a programului din acest an concepul de Forme, elemente esențiale în procesul de creație. La eveniment au fost invitate trupe

de artiști de pe continentul european, din țări precum Franța, Italia, Belgia, Polonia, Grecia, Bulgaria, Republica Moldova, dar și de pe alte continente, din țări ca Japonia, Argentina, India, Coreea de Sud, Irak, China, sau Kazahstan, unii prezenți la Târgoviște pentru prima dată. Invitați speciali au fost actorii Teatrului Academic Regional Donetsk din Mariupol, Ucraina, bombardat de armata rusă în martie 2022. La patru luni de la tragedie, actorii ai teatrului distrus au creat la Ujgorod, unde s-au refugiat, spectacolul *Strigățul Națiunii*. În deschiderea festivalului a fost prezentată prima coproducție româno-coreeană, *Argonautas* de Darko Lukić, în regia lui Mc Ranin (Teatrul „Tony Bulandra” și Asociația

Teatrală din Coreea de Sud). Îndeplinindu-și scopul de a avea și un caracter multidisciplinar și educativ, programul Festivalului a inclus seria „Întâlnirilor BABEL”, un dialog cu publicul despre spectacolele invitate, dar și workshop-uri, lansări de carte și proiecții de film.

23 iunie - 2 iulie / Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu, ediția aniversară cu numărul 30, Sibiu. Cea de-a XXX-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu - FITS, cu tema *Miracol*, a fost una dintre cele mai ample ediții derulate până în prezent și a oferit publi-

cului 800 de evenimente în care au fost implicați mai mult de 3.500 de participanți din 75 de țări. În 2023, FITS a avut ca țară invitată Israelul, cu ocazia împlinirii a 75 de ani de la înființare și a 75 de ani de relații bilaterale între România și Israel. Programul ediției a inclus spectacole de teatru, spectacole stradale, de circ, musical, muzică, operă, ateliere, lansări de carte, concerte în biserici, conferințe, dans, documentare, expoziții, film, instalații, lecturi, proiecții, instalații, dar și Bursa de Spectacole, Platforma doctorală, Therme Forum. ICR este partener al FITS din 2005. Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu s-a desfășurat și în acest an sub Înaltul Patronaj al Președintelui României, principalul finanțator fiind Primăria Sibiu și Consiliul Local Sibiu.

Institutul Cultural Român a susținut secțiunea Bursa de Spectacole, cadrul de întâlnire a cererii și ofertei în domeniul artei spectacolelor și de aflare a celor mai recente tendințe în domeniu, și evenimentele din cadrul Sezonului israelian, proiect realizat în parteneriat cu Ministerul Educației, Ambasada Statului Israel la București și mai mulți sponsori. Astfel, au fost prezente la Sibiu trupele israeliene Vertigo Dance Company (cu spectacolul *MAKOM 30. Sărbătoarea dansului*, coregraf: Noa Wertheim), Habima National Theatre (cu spectacolul *Inima mea nu-mi mai aparține*, r.: Moshe Kepten), The Revolution Orchestra (cu *Simfonie și lumină*, un spectacol despre o orchestră în mișcare creat de Roy Oppenheim și Zohar Sharon), Roy Horovitz (cu spectacolul *Să mori... de răs*, r. Lee Gilat), Asphalt Theatre (cu spectacolele *Fanfara veselă* și *Acrobații muzicale*), Sheketak (cu spectacolul *În ritmul dansului*, r.: Zahi Patish & Danny Rachom) și Seminar Hakibutzim (în categoria Festivalul Universităților, cu spectacolul *Hereby I declare*, r.: Roe Joseph & Noa Nassie). De asemenea, tot în cadrul Sezonului israelian a avut loc un masterclass susținut de coregrafa Noa Wertheim. Spectacolele *MAKOM 30. Sărbătoarea dansului* și *Simfonie și lumină* au putut fi vizionate și online, pe platforma digitală. „Sărbătorim un moment de grație – 30 de ani de Festival Internațional de Teatru de la Sibiu, sub semnul Miracolului, și 20 de ani de existență a Institutului Cultural Român în toată lumea. Suntem într-un parteneriat strategic și dorim ca ICR, cu rețeaua sa din lume, să poată să aibă acces la ceea ce înseamnă miracolul Festivalului, la Scena Digitală, la spectacolele pe care le transmitem înregistrate, la cele live, online, precum și la toate participările excepționale pe care le-am avut de-a lungul timpului, în turnee în Tokyo, Shanghai, Budapesta, unde au fost zeci

de minute de ovații pentru Teatrul Național «Radu Stanca» Sibiu. Dorim să împărtășim această experiență unică de cooperare între Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu și Institutul Cultural Român, simbol al ceea ce înseamnă dialogul cultural cu marile culturi ale lumii. Vă mulțumim pentru acest parteneriat strategic și vă invităm să profitați de cele 825 de evenimente pe care FITS le are pe parcursul celor 10 zile. Fiți parte din miracol!”, a declarat Constantin Chiriac, președintele Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu și directorul general al Teatrului Național „Radu Stanca” Sibiu.

12-18 august / Festivalul Național de Teatru Tânăru IDEO IDEIS, ediția a XVIII-a, Alexandria. Activitățile festivalului au inclus: ateliere de teatru tânăr, ateliere de arte alăturate, formare de formatori / train the trainers, spectacole de teatru tânăr, întâlniri cu mentorii, ateliere Art&play, spectacole de teatru profesionist, proiecții cinemateca târzie, seara povestitorilor, masterclass-uri, realizare murale, evenimente outdoor. Ediția a XVII-a a festivalului a implicat direct, organizatori și participanți deopotrivă, un număr de aproximativ 450 de tineri (200 de membri ai trupelor participante, 150 de voluntari și 100 de participanți la atelierele Art&Play) și indirect, ca spectatori, un număr de 10.000 de persoane (publicul alexandrian și extern atras la spectacole, proiecții de film și evenimente outdoor).

26 august / „Bucureștiul trăiește. Bucureștiul vibrează. Bucureștiul dansează. Toată noaptea”. 30 de școli, studiouri și inițiative de dans, peste 15 stiluri de dans și peste 2.000 de dansatori au fost prezenți pe Calea Victoriei din București, în cadrul evenimentului „Noaptea Dansului”, organizat de Creator Media Team în parteneriat cu Institutul Cultural Român. Evenimentul, desfășurat între orele 17.00 – 20.00, a făcut parte din proiectul „Străzi Deschise – București, Promenadă urbană” organizat de Primăria Capitalei, prin Direcția Cultură, Învățământ, Turism alături de ARCUB – Centrul Cultural al Municipiului București și PROEDUS – Centrul de Proiecte Educaționale și Sportive al Municipiului București. Explorarea magiei dansului s-a mutat din stradă în școlile de dans partenere, în care au avut loc lecții demonstrative gratuite pentru vizitatori: salsa, bachata, kizomba, tango argentinian, dans

contemporan, street dance, vals, belly dance, dansuri latino, dansuri standard etc. Startul a fost pe Calea Victoriei (zonele Muzeul Enescu, Palace Casino, Monteoru, Hotel Radisson, Monumentul Revoluției, zona Cercul Militar), în cadrul spațiilor special amenajate din București, unde cei prezenți au asistat la dansuri autentice, flash mob-uri și s-au putut alătura, liber, dansatorilor profesioniști. Noaptea s-a încheiat cu un afterparty, cu două playlist-uri diferite (Latin Fiesta & All Time Dance Hits), la Sala Polivalentă. Evenimentele au fost anunțate în cadrul unei conferințe de presă, în data de 17 iulie, găzduită de Institutul Cultural Român.

30 august - 2 septembrie / Atelier de creație și Gala Tânărului Actor – HOP, ediția a XXVI-a, Alba Iulia. Organizată de UNITER, aflată sub direcția artistică a regizorilor Alexandru Dabija și Leta Popescu, Gala Tânărului Actor – HOP a avut ca temă *Prezența actorului*, urmărind relația dintre actor și mijloacele tehnice și căutând echilibrul dintre specificul teatrului și tehnologie, și s-a desfășurat la Casa de Cultură a Studenților din Alba Iulia. Este un program cu desfășurare anuală, al cărui scop este promovarea și lansarea tinerilor absolvenți din învățământul superior artistic, de stat și particular. Inițiatorul și organizatorul proiectului este UNITER, ediția din 2023 fiind organizată în parteneriat cu Societatea Română de Televiziune, Teatrul de Păpuși „Prichindel” din Alba Iulia, Teatrul Odeon din București, Ministerul Culturii, Consiliul Județean Alba, sponsori. ICR, în calitate de partener, a oferit Premiul „Cornel Todea” – Premiul pentru cea mai bună trupă de actori, acordat actorilor Andrei Marius Barbu și Francesca Fülöp, pentru momentul *TIC TAC TOK*, creație colectivă.

20-30 octombrie / Festivalul Național de Teatru, ediția a XXXIII-a, la București: instalația *Podul*, un concurs de piese scurte, ateliere pentru studenți și spectacole-lectură au fost proiectele organizate în cadrul parteneriatului dintre ICR și FNT. Instalația *Podul* a fost prezentată în cadrul Festivalului Național de Teatru, ediția a XXXIII-a, București. Ediția din 2023 a avut tema „Laboratoarele sensibilului”, aleasă de echipa curatorială formată din Mihaela Michailov, Oana Cristea Grigorescu și Călin Ciobotari. În calitate de partener, Institutul Cultural Român a

găzduit, în perioada 25-30 octombrie, la sediul din Aleea Alexandru nr. 38, instalația artistică interactivă *Podul/The Bridge* a scenografului Adrian Damian, curator Dragoș Buhagiar, proiect care a reprezentat România la cea de-a XV-a ediție a Cvadrienalei de Scenografie și Spațiu Performativ de la Praga. *Podul/The Bridge* este o instalație artistică interactivă care pune sub semnul întrebării limitele înțelegerii conceptului de împreună. Folosind multiple tehnologii multimedia, *Podul* a invitat oamenii să meargă unul spre celălalt, să redescopere conexiunea adâncă a contactului vizual și să mediteze asupra modului în care corpurile noastre interacționează. Evenimentul de deschidere de la ICR s-a desfășurat în prezența scenografului Adrian Damian, a președintelui ICR, Liviu Jicman și a președintelui UNITER, Dragoș Buhagiar, care au luat cuvântul alături de criticul de teatru Oana Cristea Grigorescu, în calitate de curator FNT 2023. De asemenea, tot în cadrul Festivalului, ICR a sprijinit participarea unor artiști consacrați care au susținut, timp de două zile, ateliere desfășurate în cadrul unor Facultăți de Teatru din țară – Iași, Constanța, Cluj-Napoca, Târgu Mureș, Sibiu, Timișoara, Craiova –, oferind studenților posibilitatea de a aborda noi modele de pedagogie performativă. Atelierele au fost susținute de actorul Miklos Bacs, actorul și dansatorul Ștefan Lupu, regizorul Botond Nagy, regizorul Vlad Massaci, regizorul Dragoș Mușoiu, actorul Axel Moustache și coregraful Răzvan Mazilu. De asemenea, FNT 2023 a organizat și un concurs de piese scurte (10 minute la lectură), dedicat autoarelor și autorilor la început de drum, textelor care își propun să sondeze teme și formate ale dramaturgiei prezentului și viitorului. Juriul care a selectat piesele scurte, format din Bogdan Georgescu, Petro Ionescu și Elise Wilk, au susținut un atelier de scriere dramatică, tot cu sprijinul ICR – au fost organizate întâlniri individuale și colective, în cadrul cărora autorii au primit feedback și și-au putut dezvolta piesele trimise la concurs. Textele selectate au fost prezentate sub forma unor spectacole-lectură în cadrul Festivalului Național de Teatru 2023 și publicate pe www.liternet.ro. Festivalul Național de Teatru este o platformă de prezentare, analiză și promovare a teatrului românesc și un spațiu de evaluare a curentelor și tendințelor în teatrul românesc și european. Un reper pe harta festivalurilor internaționale din țară și din Europa, un festival eveniment intrat în agenda culturală națională, Festivalul Național de Teatru este cea mai importantă vitrină a fenomenului teatral românesc, curprinzând în programul său

« 12 ianuarie - 28 februarie 2023

Expoziția de artă plastică „Artiști români pe mapamond”, la sediul ICR. Au luat cuvântul în cadrul vernisajului: Liviu Jicman, George Șerban, Alexandru Constantin Chituță © Daniel Farcasiu

peste 50 de producții realizate în ultimul an de stagione. Producțiile programate în cele 11 zile-eveniment au fost reprezentative pentru anul teatral românesc. Alături de spectacole, evenimente conexe au întregit imaginea unui festival dinamic și modern (dezbateri, conferințe, lansări de carte, expoziții, ateliere).

ARTE VIZUALE

12 ianuarie - 28 februarie / Expoziția de artă plastică „Artiști români pe mapamond”, la București. Curatoriată de dr. Alexandru Constantin Chituță, directorul Muzeului Național Brukenthal și organizată de ICR cu prilejul Zilei Naționale a Culturii, proiectul a reprezentat prima etapă a unei serii expoziționale în devenire, cu misiunea de a celebra creațiile unor artiști români care, prin destinul lor creator, aparțin deja întregii lumi. Lucrările expuse – pictură, desen, acuarelă și litografie – au provenit din colecția av. George Șerban, fiind realizate de peste 50 de artiști români care s-au stabilit în țări din întreaga lume, unde au activat sau încă activează: George Apostu, Victor Brauner, Cristian Breazu, Tudor Banuș, Livia Balu, Georgeta Borusz, Ciobanu Victor Vladimir, Doru Covrig, Doina Botez, Oana Cajal, Petru Csehi, Aurel Cojan, Damo Istvan, Horia Damian, Wanda Decca, Camilian Demetrescu, Adrian Dumitrache, Ana Golici, Nicolae Golici, Harry Guttman, Herold Jacques, Hildegard Kleper Paar, Marcel Iancu, Ion Nicodim, Kovacs Johanna, Denissa Șerban Maschek, Wanda Mihuleac, Paul Neagu, Petre Balanica Nicăpetre, Peter Puszta, Jules Perahim, Raluca Pilat, Georgeta Irina Puszta, Valentin Popa, Adrian Pora, Magdalena Rădulescu, Dodi Romanași, Petre Rusu, Hedda Sterne, Saul Steinberg, Delia Perrois Sechel, Petre Velicu, Csaba Zemlenyi, Miha Vulcănescu, Traian A. Filip, Kira Cristinel Popescu, Alma Mariana Ștefănescu-Scheinder, Alexandru Istrati, Sofia Frankl, Gert Fabritius. Proiect realizat printr-un parteneriat între Institutul Cultural Român și Muzeul Național Brukenthal, împreună cu Asociația culturală pictor Octavian Smigelschi, prin generozitatea colecționarului George Șerban. „Expoziția propune o călătorie prin istoria artei contemporane, prin opera grafică a principalilor săi protagoniști și intenționează să ofere o privire alternativă a celor mai emblematice experiențe artistice începând din anii 1970 și până în prezent. Colecția avocatului George Șerban este arhicunoscută și

⌄ 10 februarie - 14 mai și 6-22 decembrie 2023

Art Safari 2023, ediția a IX-a – Pavilionul de Artă Contemporană Românească: Young Blood 2.0. Ce este nou în artă?

consacrată astăzi ca una dintre cele mai valoroase din țara noastră, iar o parte importantă din această colecție este consacrată graficii românești, însă în expoziția de față se găsesc și lucrări de sculptură. Sunt artiști care au probat în decursul vremii o imensă solidaritate, au lucrat ca o echipă, conformându-se unui program care azi ar fi greu de imaginat, afirmându-se: *Considerăm arta ca un gest de responsabilitate umană. Cu operele noastre, cu efortul nostru colectiv dorim să îndepărtăm formele actuale ale dezumanizării*", a afirmat dr. Alexandru Constantin Chituță, curatorul expoziției și managerul interimar al Muzeului Național Brukenthal din Sibiu. Expoziția a fost itinerată ulterior la Chișinău, Budapesta și Viena. În cadrul proiectului a fost realizat și un catalog al expoziției.

10 februarie - 14 mai și 6-22 decembrie / Art Safari 2023, ediția a IX-a – Pavilionul de Artă Contemporană Românească: Young Blood

2.0. Ce este nou în artă? și Art Safari Christmas Edition, la București. Ediția 2023 a Art Safari, găzduită de Palatul Dacia-România (Muzeul Municipiului București), a cuprins mai multe pavilioane expoziționale: Pavilionul de Artă Contemporană Românească: Young Blood 2.0. Ce este nou în artă?, realizat cu sprijinul Institutului Cultural Român, Pavilionul Muzeal: Ion Theodorescu Sion, O viață de roman, Pavilionul Invitat: Maeștrii Picturii Spaniole. Secolul al XIX-lea și apariția Impresionismului, Pavilionul de Artă Contemporană Internațională: The Memory Palace. Focus on the French art scene with the Marcel Duchamp Prize, toate curatoriate de experți în arte vizuale și istoria artei, atât naționali, cât și internaționali, precum dr. Elena Olariu, dr. Helena Alonso sau Daria de Beauvais. „Young Blood 2.0. Ce este nou în artă” a inclus 65 de artiști din marile orașe ale României și din Republica Moldova, care s-au regăsit în selecția curatorului Mihai Zgondoiu cu diferite tipuri de lucrări – de la picturi, video art, artă digitală, NFT și până la instalații, obiect și artă textilă. Artiștii participanți la expoziția „Young Blood 2.0. Ce este nou în artă?” au fost: Amy, Andreipanfi, Andrei Alecsandru, Carolina Andreicuț, Raluca Anghel, Ioana Aron, Gabriel Martin Ban, Andreea Băban, Amalia Biriș, Andrada Boha, Cristina Borjac, Răzvan Bungărdean, Mirela Cerbu, CHRSRZVN, Antonia Corduneanu, CUSCREW, Felix Cionte, Ioana Cionte (Cociș), Delia Cîrstea, Iulia Elena Corneci, Alexandra Costea, Iulian Cristea, Ștefan Curelici, Ioana Dumitrescu (iuanaioana), Ruth Dobindă, Matei Emanuel, Constantin Fintină, Luca Florian, DRGXP / Dragoș Ionuț, Loredana Ilie, Louis Kareem Jamal, Raul Lile, Cristina Licurici, Petra Maria, Miruna Masniță, Bogdan Matei, Marta Mattioli, Andreea Măciucă, Dan-Ciprian Memei, Ana Messer, Raluca Micula, Dávid-Lehel Miholcsa, Denis Nanciu, Ada Nicolaescu, Andrei Nițu, Adrijan Oncu, Petru Opruț, Bianca Papuc, Emma Păvăloaia, Andrei Pituț, Norica-Ioana Popescu, Andra Purdea, David Pricob, Virgil Puiac, Ranga, Radu-Mihai, Roper, Andrei Reg, Cezar Stanciu, Nadina Stoica, Cătălin Tăvală, Romilă Teodor, Ana Messer și Ștefania Iakab-Chirca, PALMS COCOS, Tuff Guys. Alături de Mihai Zgondoiu, Costin Ioniță a curatariat secția de Sculptură și Ioana Spiridon, secția de Pictură a pavilionului. De asemenea, în luna decembrie, în parteneriat cu Institutul Cultural Român, Art Safari a adus bucuria sărbătorilor de iarnă la Palatul Dacia-România din București cu prima ediție Art Safari Christmas Edition, care a inclus un program variat de activități: expoziții de jocuri și jucării vintage

de pe vremea lui Moș Gerilă de la Muzeul Jucăriilor, spectacole de animație cu păpuși marca Teatrul Țândărică, magia iernii recreată de Teatrul „Ion Creangă”, spectacole de la Opera Comică pentru Copii, concerte de colinde Cantus Mundi – Corul Madrigal, dar și ateliere de creație pentru copii. Coordonator: Ioana Ciocan, director general al Pavilionului de Artă București – Art Safari, vicepreședinte al Uniunii Artiștilor Plastici din România.

1 martie / Mărțișorul – eveniment organizat de Ambasada Republicii Moldova la sediul ICR. Ambasada Republicii Moldova a organizat, în Sala Mare a Institutului Cultural Român, o expoziție de pictură a artiștilor plastici consacrați din Republica Moldova și România, urmată de un scurt recital de muzică clasică și de o degustare de vinuri a Cramei „Castel Mimi”, inclusă în topul celor 15 cele mai valoroase vinării din lume, cu o experiență seculară în domeniul vinificației. Expoziția de pictură a artiștilor plastici a avut ca temă natura, primăvara, și a fost realizată în cooperare cu Centrul Cultural UNESCO „Mihai Eminescu”, curatorul expoziției fiind Nicoleta Paninopol, managerul acestei instituții. Cu sprijinul Centrului Cultural UNESCO „Mihai Eminescu”, au evoluat soprana Ana Cebotari, acompaniată la pian de Alexandru Burcă. Au fost prezenți reprezentanți ai corpului diplomatic acreditat la București, precum și reprezentanți ai Parlamentului României, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Culturii și Ministerului Educației din România.

17 februarie – 14 mai / Expoziție imersivă „You are Another Me – A Cathedral of Body” / „Tu ești un alt eu – O catedrală a corpului”, la Timișoara. După ce a reprezentat cu succes România la cea de a 59-a ediție a Bienalei de la Veneția, proiectul expozițional „Tu ești un alt eu – O catedrală a corpului” al Adinei Pintilie a deschis programul Timișoara – Capitală Europeană a Culturii 2023, la Kunsthalle Bega. La vernisajul expoziției din data de 17 februarie au fost prezenți, din echipa proiectului, artista Adina Pintilie, alături de curatorii Cosmin Costinaș, Viktor Neumann, protagoniștii Hermann Müller și Dirk Lange și producătoarea creativă Bianca Oana. Proiectul, alcătuit dintr-o instalație complexă, curatariată de Viktor Neumann și Cosmin Costinaș,

a beneficiat și de un program special de mediere și prezentare publică la care au luat parte artiști invitați străini precum Hermann Muller (De), Dirk Lange (DE), Laura Benson (FR/UK), Hanna Hoffmann (DE), Christian Bayerlein (DE), Gritt Uhlemann (DE), Răzvan Pascu (RO), Andrei Mitisor (RO), Martin Backhaus (DE), Bogda Rață (RO), Manuel Grandpierre (AU), Blixa Bargeld (DE), Radek Pater (PL). Expoziția a fost adaptată spațiului alternativ de artă Kunsthalle Bega din Timișoara de către artistul Bogdan Rața împreună cu Martin Backhaus (exhibition designer), mixeurul de sunet Marius Leftărache și designerul de lumini Răzvan Pascu. Proiectul a propus noi posibilități de a vedea, de a gândi și de a relaționa, generând perspective noi și experiențe transformatoare. După etapa Timișoara, expoziția și-a continuat traseul internațional în Germania, la Stuttgart Württembergischer Kunstverein, în perioada octombrie 2023 – februarie 2024.

30 martie – 21 aprilie / Expoziție Liviu Stoicoviciu, la București. O serie de lucrări realizate de artistul Liviu Stoicoviciu în perioada pandemică, perioadă de izolare și introspective, au fost prezentate la Galeria Galateca, în cadrul expoziției „Carantina”, al cărei vernisaj a avut loc pe 30 martie. Proiectul expozițional a prinit de la cercetarea artistului asupra Secțiunii de aur, iar conceptul curatorial a avut la bază ideea de multiplicare modulară continuă și o viziune personală asupra conceptului de frumusețe. Potrivit artistului, „dacă secțiunea de aur se naște din pentagon, atunci canonul frumuseții ideale se află în arta geometrică pentagonală”. Proiectul a fost gândit ca o intervenție modulară în spațiul Galeriei Galateca și a fost completat cu o serie de evenimente conexe cu invitați relevanți pentru scena culturală autohtonă.

9-24 august / Tabăra și expoziția internațională de artă plastică „Inter-Art”, Aiud. Cea de-a XXVI-a ediție a Taberei Internaționale de Artă Plastică „Inter-Art” de la Aiud, în cadrul căreia au participat 34 de artiști din 19 țări, a fost inaugurată în Sala Festivă a Primăriei Municipiului Aiud, eveniment urmat de vernisajul expoziției internaționale de Mail Art cu tema „Femeia – un simbol al vieții”, desfășurat la Galeriele „Inter-Art”. Tabăra a fost condusă de președintele Fundației Inter-Art Stefan Balog, împreună cu directorul artistic al Fundației,

Ioan Hădărig. Artiștii prezenți la eveniment: Albania: Oriola Kureta Semenescu, Anglia: Pamela Kwami, Bulgaria: Dimitar Velichkov Ivanov, Dobromira Dimitrova, Nikolay Marinov, Canada: Vera Heller, Susie Veroff, China: Ran Haiquan, Danemarca: Rich Dethlefsen, Etiopia: Tamerat Siltan, Franta: Noémie Lesquins, Georgia: Inga Shalvashvili, Nino Khvadagiani, Grecia: Konstantinos Meramveliotakis, Haiti: Patrick Cauvin, Italia: Ana Maria Tirlea, Moldova: Gheorghe Stirbu, Polonia: Joanna Banek, Tomasz Awdziejczyk, Slovenia: Lojze Kalinšek, Ucraina: Tetiana Moroz, Emiratele Arabe Unite: Fawaz Hammoud Arnaout, SUA: Patricia Goodrich. Din Romania vor participa: Rodica Strugaru, Ecaterina Neagu, Anca Delia Oros, Gheorghe Munteanu, Cristian Sergiu Ianza, Elena Cristea, Andrei Bakó, Mihaela Bakó, Zoltán Balog, Stefan Balog. Conform tradiției, juriul a selectat participanții din peste 150 de candidaturi depuse în domeniul picturii, graficii și sculpturii. Cele peste 100 de lucrări realizate pe parcursul taberei au fost prezentate într-o expoziție finală la care a fost prezent publicul larg, dar și cel de specialitate. Programul taberei a cuprins și simpozioane, dezbateri și mese rotunde pe tema artei contemporane. Eveniment organizat de Fundația „Inter-Art” Aiud, Centrul Multicultural „Liviu Rebreanu” Aiud - Direcție Municipală de Cultură și Primăria-Consiliul Local Aiud.

15 septembrie – 1 octombrie / Festivalul Internațional de Artă Contemporană, Sibiu. Institutul Cultural Român a fost partener al Festivalului Internațional de Artă Contemporană de la Sibiu – SCAF / Sibiu Contemporary Art Festival, organizat de Muzeul Național Brukenthal împreună cu Asociația Brukenthal von Studio, în colaborare cu Ministerul Culturii și sub Patronajul Ministerului Afacerilor Externe. Conceptul Festivalului a cartografiat practicile artiștilor contemporani români din țară și din diaspora, având un caracter inter-generațional. Tema Festivalului pentru ediția 2023 a fost „|N|TOUCH”, o metaforă a inter-conectivității și interactivității limbajului cultural contemporan. SCAF a inclus o extensie internațională, integrând elemente de diplomație culturală reprezentate de participarea unor artiști străini cu sprijinul Ambasadelor din România: China, Japonia, Polonia, Marea Britanie, Slovenia, Iran, Liban, Siria, Germania, Austria, Macedonia de Nord, Cuba, Peru, Republica Moldova, Nigeria, Uruguay, Emiratele Arabe Unite, Georgia. Expozițiile și evenimentele din cadrul festivalului au fost găzduite de o multitudine de

⌄ **26-28 octombrie 2023**

Sculptorul Liviu Mocan, distins cu Premiul Național „Constantin Brâncuși”

spații culturale din Sibiu, precum spațiile Muzeului Național Brukenthal (Palatul Brukenthal, Casa Albastră, Muzeul de Artă Contemporană), dar și spații partenere conexe (Turnul Sfatului, Centrul Cultural Habitus), acest itinerar având scopul de a oferi publicului o experiență completă în interacțiunea cu diversitatea mediilor și discursurilor vizuale contemporane. ICR s-a implicat prin promovarea evenimentului.

11-22 octombrie / Expoziția de pictură, grafică și sculptură „Centaur”, semnată de artiștii plastici Aurel Bulacu, Gheorghe Caruțiu, Cătălin Guguianu, Iulia Mihalcea, Florin Stoiciu, Ion Țițoiu și sculptorii Florin Codre și Darie Dup, la sediul ICR. În cadrul vernisajului, a avut loc un recital muzical susținut de Sebastian Burneci și un recital de poezie al curatorului expoziției, Iulia Mihalcea. Fiecare artist din expoziție a adus o abordare stilistică diferită, cât și interpretări surprinzătoare și inovative ale temei propuse. În cadrul evenimentului, a fost prezentată o instalație

de artă cu sunet, care a însoțit privitorul în întreg spațiul expozițional, cuprinzând diferite elemente de harnașament, căpăstru, frâu, zăbală și nelipsita șa, potcoave etc. Ca parte a instalației de artă, a fost prezentat un scurtmetraj realizat de Cătălin Lăzăroiu, a cărui coloană sonoră este semnată de Sebastian Burneci și Simona Strungaru, și a fost proiectat un film despre un performance al coregrafului Daniel Pop. Proiectul Cultural „Centaur”, organizat de Asociația Culturală FAAD, a oferit o revelatoare experiență multimedia a legăturii dintre om și natură, prin imaginea relației dintre om și cal, sensibilizând publicul în legătură cu situația unor populații ecvestre în suferință, urmare a comportamentului omului. Invitat: jurnalistul cultural și publicistul Mihai Hurezeanu.

26-28 octombrie / Decernarea Premiului Național „Constantin Brâncuși”, Târgu Jiu. Institutul Cultural Român i-a decernat Premiul Național „Constantin Brâncuși” 2022 sculptorului Liviu Mocan, pentru expoziția „Inima Învierii”, realizată anul trecut în Biserica Neagră de la Brașov. Trofeul Premiului Național „Constantin Brâncuși”, realizat de artistul plastic Mihai Țopescu, i-a fost înmănat câștigătorului în cadrul manifestărilor prilejuite de împlinirea a 85 de ani de la inaugurarea

Ansamblului Monumental „Calea Eroilor” din Târgu Jiu, capodopera marelui sculptor Constantin Brâncuși. Premiul Național „Constantin Brâncuși” constituie atât o apreciere a valorii artistice, cât și o recompensă morală și materială pentru lucrări originale care pun în evidență creativitatea autorilor și contribuie semnificativ la îmbogățirea patrimoniului cultural național și universal. Centrul de Cercetare de la Târgu Jiu organizează anual, în parteneriat cu ICR, o serie de evenimente artistice și culturale dedicate operei și vieții marelui sculptor Constantin Brâncuși, printre care un simpozion de creație plastică, editare și lansare de albume de artă, rezidențe de creație artistică, evenimente street-art și acordarea Premiului Național „Constantin Brâncuși”. Manifestările ocazionate de aniversarea Ansamblului Monumental „Calea Eroilor” au început în dimineața zilei de 27 octombrie, în apropierea Mesei Tăcerii, în prezența iubitorilor de cultură, care au participat apoi la o procesiune de-a lungul Căii Eroilor, până la Coloana fără Sfârșit. În cadrul evenimentului a avut loc lansarea cărții *Istoricul Ansamblului Monumental Calea Eroilor realizat de Constantin Brâncuși la Târgu Jiu*, autori dr. Sorin Lory Buliga și Adina Andrițoiu. Cu aceeași ocazie, a fost decernat și premiul Bursa Constantin Brâncuși, care i-a revenit artistului Felix Aftene, pentru expoziția de arte vizuale „Retrospectiva”, organizată la Muzeul de Artă de la Palatul Culturii din Iași în noiembrie 2022. Au urmat vernisajul expoziției de sculptură „Pomul Vieții”, a artistului vizual Dinu Câmpeanu, curator dr. Vasile Fuiorea, și vernisajul expoziției de arte vizuale „Reconnaissance”, a artistei Suzana Fântânariu, curator Adrian Bâdea. Evenimentele au fost organizate de Centrul de Cercetare, Documentare și Promovare „Constantin Brâncuși”, Consiliul Local și Primăria Municipiului Târgu Jiu, în parteneriat cu Institutul Cultural Român.

DESIGN

aprilie - iunie / „Circular Catalysts”, la București, Timișoara și Londra. British Council România și Institutul Cultural Român au lansat „Circular Catalysts”, un program menit să genereze noi colaborări între designeri, artiști și meșteșugari din România și Marea Britanie și să faciliteze conversații fertile în jurul practicilor și proceselor de producție sustenabile. Plecând de la ideea că relația pragmatică între

oameni și resursele naturale din ruralul românesc poate fi un fond fertil pentru reziliență și dezvoltare durabilă locală, cinci designeri și artiști din Marea Britanie au fost invitați să colaboreze cu organizații care activează în România rurală pentru a explora intersecțiile dintre rural și urban, precum și rolul și migrația materialelor și a meșteșugurilor locale în sustenabilitatea socială, economică și de mediu. „Circular Catalysts” este parte din Circular Cultures, un program regional multidisciplinar al British Council care are ca scop promovarea dialogului în jurul designului circular, explorând subiecte precum schimbările climatice, deșeurile de materiale și culturile de creație. „Circular Catalysts” și-a propus să ofere modele de bună practică, atât locale, cât și din Marea Britanie, și să dezvolte o rețea europeană de oameni și inițiative care împărtășesc un set de valori aliniat la principiile economiei circulare. Rezidențele interdisciplinare au avut în perioada martie-aprilie, iar programul s-a desfășurat de-a lungul anului 2023, cu activități complementare, adresate atât profesioniștilor, cât și publicului larg. Scopul rezidențelor a fost dezvoltarea de proiecte comune România-Marea Britanie care să exploreze modalitățile prin care meșteșugurile tradiționale pot fi integrate în practici inovatoare pentru un viitor sustenabil. Programul a inclus o serie de cinci rezidențe, în diferite zone rurale ale României (Cincu, jud. Sibiu; Parcul dendrologic Golescu, Câmpulung Muscel; Mila 23, Delta Dunării etc), și o expoziție itinerantă, realizată în urma rezidențelor. Expoziția itinerantă „Circular Catalysts” a prezentat obiecte, texte, sunet și fotografii surprinse de Ioana Cîrlig pe parcursul celor cinci rezidențe de creație în care artizani contemporani, selectați prin apel deschis în Marea Britanie – Gareth Neal, Anoushka Cole, Carol Carey, Annemarie O’Sullivan, Tom Mcwalter și Lola Lely – au fost găzduiți de organizații locale care lucrează cu meșteșugari tradiționali din România rurală, cu o practică creativă similară sau complementară. Expoziția a prezentat documentarea foto și audio, cât și jurnalul participanților la rezidențe, alături de obiecte create în timpul rezidențelor și a fost însoțită de evenimente de mediere culturală, sub format de panel de discuție pe tema programului și ateliere de practici care propun căi inovatoare de a construi un viitor sustenabil. Atelierele au fost susținute de o parte dintre participanții la rezidențe și reprezentanți ai unor asociații de profil din Marea Britanie și România: Andreea Machidon (Pro Patrimonio) – atelierul „Tehnici de printat textile cu plante”, Ana

ROMANIAN
DESIGN WEEK

12-28 MAI
PIAȚA AMZEI

MAIN EXHIBITION
IMMERSIVE INSTALLATIONS
YOUNG DESIGN BY DIPLOMA SHOW
ARCHITECTURE'S NIGHT IN

WORKSHOPS
TALKS
SOCIAL EVENTS
MARKET

DESIGN GO!
OVER 100 SATELLITE EVENTS FOR
REDISCOVERING DESIGN AND CREATIVITY
ALL AROUND BUCHAREST CITY

RDW
Talks

Connect with the professionals.

« ≈ 12-28 mai 2023

Romanian Design Week, ediția a XI-a, București

Costache (AMAI) și Roxana Bără (Studio MUD) – atelierul „Ceramică artizanală pe nevăzute”, Andreea Iager Tako (One Shirt) – atelierul „Repair Talk - despre sustenabilitate și design”, Lola Lely – atelierul „Design sustenabil pentru femei maker”, Alicja Kazmarek – prelegerea „Circular Catalysts: Professional Networking”, Marlene Herbert – atelierul „Despre mâncare, comunitate și ritualuri”, Monica Boța Moisin – prelegerea „Aspectele juridice și etice ale meșteșugurilor tradiționale și proprietatea asupra patrimoniului cultural imaterial”. Expoziția a fost prezentată la București, în cadrul Romanian Design Week (12-28 mai), și la Timișoara, unde a inaugurat centrul multicultural HEI (21 iunie – 9 iulie), în cadrul programului Capitalei Europene a Culturii, în colaborare cu EUNIC, ulterior fiind itinerată la ICR Londra (6-19 noiembrie).

📅 **4-8 octombrie 2023**

Romanian Jewelry Week, ediția a IV-a București

12-28 mai / Romanian Design Week, ediția a XI-a, București. RDW 2023 a propus o expoziție amplă desfășurată în Piața Amzei, prezentând peste 150 de proiecte, din toate ramurile design-ului: design de produs, design grafic, ilustrație, design vestimentar, arhitectură și design interior. Romanian Design Week, cel mai mare eveniment interdisciplinar din România - un festival care promovează designul, arhitectura, creativitatea și inovația ca instrumente pentru creșterea culturală, socială și economică, a propus pentru ediția 2023 tema *Connections*, din încercarea de a genera spații de dialog și procese de cross-contaminare creativă și din dorința de a încuraja proiectele interdisciplinare și colaborative. Pe lângă expoziția „Circular Catalysts”, organizată în parteneriat cu British Council, Institutul Cultural Român a sprijinit programul educațional RDW Talks, adresat tinerilor designeri și arhitecți, care a constat în întâlniri înregistrate în Piața Amzei în timpul evenimentului, pe care festivalul le-a promovat în mediul online, astfel încât ele să devină o resursă pentru tinerii antreprenori și creativi locali care vor să se dezvolte în zona de arhitectură și design. Au fost invitați profesioniști români și specialiști internaționali să dezbată teme actuale din sfera designului, a arhitecturii și a dezvoltării urbane. ICR a facilitat prezența la București, în cadrul programului, a zece reprezentanți ai unor organizații de profil din Europa.

4-8 octombrie / Romanian Jewelry Week, ediția a IV-a București. Maratonul bijuteriei contemporane din acest an a fost găzduit de Biblioteca Națională a României; peste 230 de designeri, școli, asociații și colective din peste 30 țări din

întreaga lume au făcut parte din selecția celei de-a IV-a ediții a Romanian Jewelry Week, propunând mii de creații de bijuterie de autor din România, Marea Britanie, SUA, Australia, Franța, Kuwait, Cehia, Lituania, Italia, Grecia, Mexic, Israel, Ucraina, Belgia și multe altele. Pe lângă expoziția centrală de la Biblioteca Națională din București, harta evenimentului a fost completată de expoziții de mai mici dimensiuni, organizate în galerii și muzee din capitală. Institutul Cultural Român a susținut participarea directorului Galeriei de Artă din Legnica (Polonia), Justyna Teodorczyk, care a făcut parte din juriul compus din reprezentanți consacrați ai unora dintre cele mai importante organizații internaționale din domeniul bijuteriei contemporane, precum Federația Europeană de Bijuterie, Muzeul de Bijuterie din Atena Ilias Lalaounis, Legnica Silver Festival. Romanian Jewelry Week este cel mai amplu eveniment din România dedicat bijuteriei contemporane de autor. Evenimentul reunește de fiecare dată peste 150 de expozanți internaționali.

SIMPOZIOANE/CONFERINȚE/ LITERATURĂ

30 ianuarie - 1 februarie / „Locuri ale memoriei Holocaustului din România”, cu prilejul Zilei Internaționale de Comemorare a Victimelor Holocaustului, București. Asociația Semper Culturalia a organizat, în parteneriat cu Institutul Cultural Român, trei evenimente menite să contribuie la menținerea vie a amintirii victimelor Holocaustului și să susțină demersurile civice de a lupta împotriva xenofobiei și antisemitismului, alături de parteneri precum Ambasada Germaniei, Ambasada Statului Israel la București, Goethe-Institut, Departamentul pentru Relații Interetnice, Primăria Municipiului București prin Arcub, Federația Comunităților Evreiești din România și JCC România. Pe 30 ianuarie, Centrul Comunitar Evreiesc JCC România a găzduit masa rotundă „Locuri ale memoriei Holocaustului din România”, cu participarea conf. dr. Felicia Waldman și a istoricilor Anca Tudorancea, Astrid Rotman și Adrian Cioflâncă. Dezbateră a fost moderată de Dan Michael Schlanger, președintele Festivalului de Film Evreiesc. Seria de evenimente a continuat cu un simpozion cu tema „Rolul mass-media în combaterea antisemitismului”, programat pe 31 ianuarie, la Goethe-Institut. Evenimentul a dezbătut instrumentele pe care le are societatea pentru combaterea discursului antisemit și al urii,

punând accentul pe conștientizarea responsabilității. La simpozion au participat Irina-Dumitrița Solomon, secretar de stat, Cancelaria Prim-Ministrului, Lacziko Enikő Katalin, secretar de stat - Departamentul pentru Relații Interetnice, Adrian Cioflâncă, secretar de stat, Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român, și reprezentanți ai Societății Române de Radiodifuziune și ai Societății Române de Televiziune. Evenimentul a fost moderat de conf. dr. Felicia Waldman și de Dan Michael Schlanger. Cel de-al treilea eveniment a avut loc la sala ARCUB, pe 1 februarie, și a început cu un program susținut de actorii Maia Morgenstern, Norica Costache, Dan Michael Schlanger, Sorin Sandu și muzicienii Mihaela Ișpan, mezzosoprană, Radu Dunca (vioară), Ethan Schmeisser (pian), precum și Prim Cantorul Emanuel Pusztai. Programul a continuat cu proiecția filmului *Compensații* (S.U.A., 2022), care relatează negocierile tensionate dintre liderii evrei și cei germani după terminarea celui de-al Doilea Război Mondial.

8 martie / Conferința „Femei în comunism”, la sediul ICR. Destinele unor femei ale căror vieți au fost marcate profund de instalarea regimului comunist - de la îngrădirea libertății și constrângerea să ia calea exilului până la arestarea și condamnarea pe motive politice - au fost aduse în fața publicului printr-o conferință organizată de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) și ICR. Prezentările din cadrul conferinței au ilustrat situația femeii din România în contextul creat după 1945, precum și strategiile de rezistență și modurile de supraviețuire adoptate. Invitatul principal al evenimentului a fost Doina Jela, prozatoare și eseistă. Au susținut, de asemenea, prezentări Liliana Corobca și Constantin Vasilescu (IICCMER). Moderator: Lucian Vasile (IICCMER). Evenimentul a fost deschis tuturor persoanelor interesate de istoria comunismului românesc și de mecanismele prin care regimul totalitar a influențat destinul unor femei provenind din medii socio-culturale diferite.

5 iunie / Gala Premiilor Uniunii Scriitorilor din România, București. Acordate de Uniunea Scriitorilor alături de mai mulți parteneri, premiileUSR sunt cele mai prestigioase distincții românești din lumea literară. Se acordă anual, pe genuri literare, membrilor și ne-membrilor Uniunii Scriitorilor, pentru

aparitiile anului trecut, în urma selecțiilor realizate de un juriu format din critici literari de marcă. În 2023, juriul a ales din multitudinea de volume în anul precedent o listă de titluri (nominalizări pe genuri). Juriul, alcătuit din Mircea Mihăieș (președinte), Paul Aretzu, Dan Cristea, Andrea H. Hedeș, Ioan Holban, Vasile Spiridon, Răzvan Voncu (membri), a acordat următoarele premii: CARTEA DE POEZIE: Nicolae Prelipceanu, *Funa Măro*, Editura Cartea Românească; CARTEA DE PROZĂ: Gabriela Adameșteanu, *Voci la distanță*, Editura Polirom; CARTEA DE TEATRU: Horia Gârbea, *Ultima iubire a lui Cezar*, Editura Neuma; CARTEA DE CRITICĂ, ESEU ȘI ISTORIE LITERARĂ, MEMORII, JURNALE, PUBLICISTICĂ: Angelo Mitchievici, *Farmecul vieților distruse*, Editura Humanitas; CARTEA DE DEBUT: Andrei Manolescu, *Cazul scriitorului dispărut (roman)*, Editura Humanitas; PREMIILE SPECIALE: Adriana Babeți, *Dicționarul romanului central – european din secolul XX*, Editura Polirom; Horia-Roman Patapievic, *Despre viață, destin & nostalgie*, Editura Humanitas; PREMIUL NAȚIONAL PENTRU LITERATURĂ a fost acordat criticului și istoricului literar Eugen Negrici.

4-6 noiembrie / Conferința internațională „György Ligeti – De la grăunțele de sunet la particula lui Dumnezeu”, București. Proiectul găzduit de Universitatea Națională de Muzică a avut scopul de a omagia personalitatea artistică a compozitorului György Ligeti. Substanțialitatea operei compozitorului György Ligeti (1923-2006), născut în România, la Tîrnăveni, reprezintă astăzi un reper pentru cercetarea științifică internațională. Recordurile în performarea producției artistice aflate sub semnătura sa sunt bine cunoscute. Ideea, strategiile sale componistice ies și azi în evidență cucerind publicul, încurajând noi abordări ale actului artistic. ICR a sprijinit participarea unor invitați străini: prof. Peter Nelson, care a susținut o prezentare intitulată „Friction and the Uncertain Image”, prof. Christoph von Blumröder, care a vorbit despre „Ligeti in Cologne” și prof. Jörn Peter Hiekel, care a susținut o prelegerea „The Correspondence between Ligeti and Adorno”.

REZIDENȚE

21 iunie – 10 septembrie / „Școala de-Acasă Hundorf”, Viișoara, jud. Mureș. Ajuns la editia a VII-a, „Școala de-Acasă Hundorf” este un pro-

gram anual de rezidențe artistice și întâlniri formatoare, care are loc an de an într-un sat transilvan – Hundorf (azi, Viișoara, județul Mureș, între Sighișoara și Medias). Proiectul „Școala de-Acasă Hundorf” (ȘAH), destinat tinerilor artiști din țară și din străinătate, insistă pe procesul creator și pe libertatea de creație și oferă tinerilor rezidenți un spațiu prietenos și cald în mijlocul unei comunități rurale. Începând cu anul 2022, ȘAH s-a deschis și către artiști internaționali, care au împărțit spațiul și timpul de rezidență cu artiștii români selectați. Asociația „Acasă la Hundorf” este membru ResArtis, apelul de înscriere în rezidență fiind promovat prin intermediul acestei platforme internaționale. De asemenea, programul ȘAH este înscris în catalogul On the Move. Rezidenții ȘAH 2023 au fost: Tóth Hunor (HU), Martyna Benedyka (PL), Ruxandra Nițescu (RO), Ioana Rusu (RO), Mihai Ivascu & Sergiu Dita & Anca Stoica (RO), Nicoleta Favari & Christopher Salvito (IT), Suzuka Miyake (JP), Ornela Alia (AL), Irina Ionescu & Raul Coldea (RO), April Ibinceanu (RO), Denise Lobont (RO), Maxim Răzvan (RO), Maria Bianca Popa (RO), Larisa Petcut (RO), Andrei Gabriel Nicolae (ES), Ana Vijdea (RO). Prima expoziție, în format fizic, a avut loc la Târgu Mureș și a fost vernisată în cadrul NAG / Noaptea Albă a Galerilor. Proiectul Asociației „Acasă la Hundorf” are ca țintă, pe termen lung, coagularea unei *colonii a artiștilor* care să contribuie la dezvoltarea comunității artistice în general și a comunității locale. Rezidențele au avut loc în perioada iunie – august, lunile septembrie – noiembrie fiind dedicate realizării expozițiilor precum și realizării catalogului Școala de „Acasă la Hundorf”.

10-17 octombrie / Rezidența de Scenaristică PUSTNIK, ediția a IX-a, Izvoranu, jud. Buzău. Zece participanți au avut oportunitatea de a lucra la scenariile lor de lungmetraj de debut pe parcursul a opt zile de rezidență, cu timp dedicat pentru scriere, precum și îndrumare de la experți invitați, sesiuni de grup, sesiuni individuale, proiecții și feedback de la colegi. Pustnik a selecționat cele opt proiecte de ficțiune din cele 67 de aplicații primite din 35 de țări, inclusiv un proiect provenit din rețeaua de participanți a European Short Pitch. Invitați speciali au fost scenarista Claudia Bottino și producătoarele Julie Billy și Alexandra Blue. Pentru a treia oară, rezidenții au beneficiat și de expertiza Deliei Vasile, psihoterapeut și consultant narativ. Proiectele

selectate au fost: „Silk and Rushes” de Ryushi Lindsay, Marea Britanie/Japonia; „Three Waters Meet” de Katarina Jazbec, Slovenia/Olanda; „Sister Silvia (Irmă Silvia)” de Pedro Vaz Simões, Portugalia; „Egon Buys Air Conditioning” (wt) de David Vajda, Austria/Germania; „Hold Still” de Shalini Adnani, Chile/Marea Britanie; „A Woman Waves and Flows” de Andra Chiriac Hera, România; „The Sound of Europe” de Gunhild Enger & Raluca Manescu, Norvegia & Romania; „Stringa” de Alexandra Matheou & Maria Hatzakou, Cipru & Grecia.

MULTIART

13 decembrie / CALENDARUL ARTELOR 2023: Masă rotundă pe tema marilor proiecte curatoriale sprijinite de Institutul Cultural Român în 2023, București. La evenimentul desfășurat la Sala Mare a Institutului Cultural Român, din Aleea Alexandru 38, au participat scenograful Dragoș Buhagiar și Adrian Damian, respectiv curatorul și artistul scenograf al proiectului selectat să reprezinte România la Cvadrinena de Scenografie și Spațiu Performativ de la Praga XV, Simina Filat și Emil Ivănescu, curatorii proiectului care a reprezentat România la Bienala de Arhitectură de la Veneția, Ioana Ciocan, CEO Art Safari, Alexandru Chituță, curatorul expoziției itinerante „Artiști români pe mapamond”, și președintele Institutului Cultural Român, Liviu Jicman. Temele de discuție din cadrul întâlnirii de la ICR au fost ilustrate printr-o retrospectivă în imagini și filme a proiectelor curatariate de invitați. Cu ocazia mesei rotunde, a fost inaugurată expoziția-instalație „Crossing the Bridge” a scenografului Adrian Damian, ce a invitat publicul să (re) descopere povestea instalației *Podul/The Bridge* prin intermediul unui cilindru *infinity mirror* și al unor casete luminoase ce documentează traseul expozițional de la Praga și București.

18 decembrie / Seară de poezie și muzică cu Ana Blandiana și Sorin Zlat, București. Evenimentul din Sala Mare a Institutului Cultural Român a reunit, sub un nou concept, două proiecte distincte ale ICR Tel Aviv care ar fi trebuit să se desfășoare în luna octombrie în Israel, dar care au fost anulate în urma atacurilor teroriste ale Hamas asupra teritoriului Statului Israel: lansarea volumului în limba ebraică *Când*

moartea se aprinde în frunze de Ana Blandiana și recitalul lui Sorin Zlat din cadrul Festivalului Internațional Jaffa Jazz. Astfel, în cadrul evenimentului, Ana Blandiana a citit poezii din volumele sale *Orologiul fără ore* și *Variațiuni pe o temă dată*, apărute la Editura Humanitas. Selecția de poezii traduse în limba ebraică de Moshe Itzhaki în colaborare cu Paul Farkaș a fost publicată sub titlul *Când moartea se aprinde în Frunze*, în anul 2021, la Editura Keshev LeShira, într-o ediție îngrijită de Rafi Weichert, editor-șef. Paul Farkaș a transmis publicului un mesaj video. Recitalul poetic a fost urmat de concertul susținut de Sorin Zlat Duo – Sorin Zlat (pian) și Mihaela Alexa (voce). Sorin Zlat este pianist de jazz, clarinetist clasic, compozitor și aranjor, care a creat un repertoriu ce cuprinde piese de jazz standard și compoziții personale care variază de la muzică latină la jazz, pop și muzică clasică. Sorin Zlat a interpretat la pianul Steinway pus la dispoziția ICR de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România.

PROGRAMUL BURSE

Bursele Institutului Cultural Român

Programul Bursele Institutului Cultural Român are ca scop sprijinirea cercetătorilor, traducătorilor, jurnaliștilor culturali, și, nu în ultimul rând, a artiștilor, în efortul lor de pregătire specializată, atât în România, cât și în străinătate, asigurând o comunicare permanentă între diferite platforme internaționale care să susțină și să valorifice rezultatele muncii acestora. Sumele acordate pentru bursele oferite de Institutul Cultural Român în anul 2023 au fost în valoare de peste 80.000 EUR și 28.000 USD.

Bursele „Lucian Blaga” se adresează cercetătorilor români și constau în subvenția pentru efectuarea unui stagiului de trei luni în vederea documentării și cercetării științifice într-o instituție culturală dintr-o altă țară, relevantă pentru cercetările propuse. Acest program este dedicat schimburilor academice, vizând doctoranzi și/sau cercetători consacrați, care lucrează pe o temă de interes pentru cercetarea românească în directă legătură cu o altă temă mai largă ce presupune o perioadă de cercetare desfășurată în mediul academic străin (universități, institute de cercetare, biblioteci etc.) din țara care

face obiectul cercetării candidaților, în vederea pregătirii lucrărilor de doctorat și/sau respectiv a lucrărilor de cercetare ce urmează a fi publicate. Selecția este făcută de o comisie independentă de specialiști, fiind alcătuită din prof. univ. dr. Loredana Mihaela Pungă, decan al Facultății de Litere, Istorie și Teologie, Universitatea de Vest, Timișoara; prof. univ. dr. Mariana Neț, Institutul de Lingvistică al Academiei Române „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” și conf. univ. dr. Marian Vild, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea din București, pe baza dosarelor de candidatură primite care trebuie să conțină, printre altele, două scrisori de recomandare din partea specialiștilor în domeniul de cercetare în domeniul propus de candidat și scrisori de confirmare din partea instituțiilor unde intenționează să facă stagiul de cercetare, contactate în prealabil de către candidați. Sunt acordate anual trei burse, în valoare de 5.000 EUR fiecare. Conform Regulamentului General privind acordarea bursei pentru cercetare și documentare, cât și asigurarea altor forme de sprijin material, în anul 2023 au fost declarați câștigători următorii trei bursieri: Ana Honcu, care a făcut cercetarea în perioada august – octombrie 2023, la Bibliotheque Nationale de France – BNF din Paris, Franța, pentru proiectul *Aedes ad Pontum Euxinum. Decorul arhitectural în orașele din nordul Mării Negre în perioada Principatului. Cercetare epigrafică*; Mihai Dragnea, care a făcut cercetarea în perioada august – octombrie 2023, la Departamentul de Istorie a Bisericii a Facultății Catolice de Teologie, Universitatea din Zagreb, Croația, pentru proiectul *Memorie emoțională și identitatea religioasă în mărcile saxone (secolele X-XI) și Raluca-Nicoleta Rogoveanu, care a făcut cercetarea în perioada septembrie – noiembrie 2023, la Biblioteca Publica Cleveland, Ohio, S.U.A, pentru proiectul *Visuri românești și viziuni americane: Un studio despre asociațiile entice românești din Ohio la începutul secolului XX*. Sumele acordate pentru cei trei bursieri au fost în valoare de 15.000 EUR.*

Bursele „Ion Mincu” se acordă arhitecților români în vederea pregătirii lucrărilor științifice pe o temă relevantă pentru societatea academică românească, timp de două luni, în cadrul unor instituții, atât din străinătate, cât și din România. Se acordă două burse anual, în valoare de 4.500 EUR fiecare. Acest tip de bursă a fost inaugurat în anul 2013, având drept scop încurajarea absolvenților de arhitectură la nivel de

masterat și doctorat în domeniile acestora de activitate și perfecționarea studiilor, timp de două luni, în cadrul unor instituții de învățământ și cercetare prestigioase din Europa și din țară, alese de candidați în funcție de proiectele de cercetare gândite în prealabil. Conform Regulamentului General privind acordarea bursei pentru cercetare și documentare, cât și asigurarea altor forme de sprijin material, în anul 2023 comisia de specialiști independenți formată din prof. univ. dr. Florescu Tiberiu Constantin, prorector, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București, conf. univ. dr. arh. Claudiu Runceanu, decan, Facultatea de Urbanism, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București și arh. Ștefan Ghenculescu, a declarat câștigători pe următorii doi bursieri: Andreea-Mihaela Chircă, care a făcut cercetarea în perioada august-septembrie 2023, în cadrul Universității Sapienza din Roma-Italia, la Facultatea de Arhitectură, pentru proiectul *Arhitectura ca artă a spațiului. Metode experimentale de conceptualizare și reprezentare a spațiului în școala italiană de arhitectură a anilor 1950-1960*, și Irina Popescu, care a făcut cercetarea în perioada septembrie – octombrie 2023, în bibliotecile Universității Sapienza din Roma-Italia: Biblioteca centrale della Facoltà di Architettura, Biblioteca del Dipartimento di Storia, disegno e restauro și Biblioteca del Dipartimento di Pianificazione, design, tecnologia dell'architettura, pentru proiectul *Straturi morfologice și structurale ale modernizării orașelor valahe în secolul al XIX-lea. Metodologie și cercetare de arhivă*. Sumele acordate pentru cei doi bursieri au fost în valoare de 9.000 EUR.

Bursele pentru traducători profesioniști. Programul își propune o colaborare cât mai strânsă cu traducătorii profesioniști, specializați în traducerea autorilor români (autori cetățeni români sau originari din România sau autori având ca limbă maternă limba română) în limbi străine. Candidaților selecționați li se oferă posibilitatea de a traduce în România și de a interacționa în mod direct cu scriitorii, editorii și traducătorii români. Selecția dosarelor este făcută de o comisie independentă de specialiști (profesori universitari de limbi străine), pe baza dosarelor de candidatură primite. Se acordă anual cinci burse a câte 3.000 EUR / fiecare. Conform Regulamentului General privind acordarea bursei pentru cercetare și documentare, cât și asigura-

rea altor forme de sprijin material, în anul 2023, comisia de evaluare formată din conf. univ. dr. Mihaela Zamfirescu, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Departamentul de Limba Engleză, Universitatea din București, lect. univ. dr. Nicoleta Gabriela Gheorghe, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Departamentul de Limbi și Literaturi Germanice, Universitatea din București, și dr. Oana Vasile, filolog, a declarat câștigători următorii cinci bursieri: Fernando Klabin, care a făcut cercetarea în perioada mai-iunie 2023, în România, pentru traducerea în limba portugheză la Editura Mundareu LTDA-Sao-Paulo din Brazilia, a romanului *Solenoid* de Mircea Cărtărescu; Lora Nenkovska, care a făcut cercetarea în perioada iunie 2023, în România, pentru traducerea în limba bulgară la Editura ICU Publishing, Sofia, Bulgaria, a romanului *Un nor în formă de camilă* de Alina Nelega; Szonda Szabolcs, care a făcut cercetarea în perioada mai-iunie 2023, în România, pentru traducerea în limba maghiară, la Editura Lector Kiado din Târgu Mureș, a volumului de poezii *Gustul cireșelor* de Ștefan Manasia; Francesco Testa, care a făcut cercetarea în perioada august-septembrie 2023, în România, pentru traducerea în limba italiană la Editura Mimesis, Milano, Italia, a operelor *Femei și Fragmente dintr-un carnet găsit* de Mihail Sebastian; Elena Borrás Garcia, care a făcut cercetarea în perioada iulie-august 2023, în România, pentru traducerea în limba spaniolă la Editura Delirio-Salamanca din Spania, a romanului *Cartea tuturor intențiilor* de Marin Malaicu Hondrari. Sumele acordate pentru cei cinci bursieri au fost în valoare de 13.500 EUR.

Rezidențe pentru traducători în formare. Programul de rezidențe își propune formarea unei noi generații de traducători ai literaturii române într-un număr cât mai mare de limbi străine, precum și o colaborare mai strânsă cu traducătorii profesioniști existenți. În acest sens, candidaților selecționați li se oferă posibilitatea de a petrece în România o perioadă care să le permită cunoașterea directă a literaturii române și a mediului care o definește. Selecția dosarelor este făcută de o comisie independentă de specialiști (profesori universitari de limbi străine), pe baza candidaturilor primite. Se acordă anual cinci burse a câte 2.000 EUR fiecare, asigurându-se pentru bursieri un număr de trei cursuri pe săptămână, cu prezența obligatorie, având drept invitați specialiști în trei domenii importante pe care cei cinci

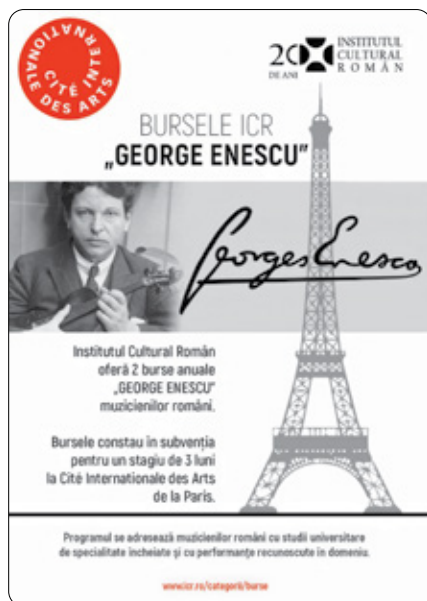
bursieri le vor parcurge pe durata stagiului: Introducere în limba română – noțiuni de gramatică și sintaxă – curs predat de conf. univ. dr. Carmen Vasile; Introducere în literatura română – curs predat de prof. univ. dr. Paul Cernat și Seminarii de traductologie – curs predat de conf. univ. dr. Aurora Firța-Marin. Aceste cursuri au avut loc la sediul secundar al Institutului Cultural Român din București, str. Biserica Amzei nr. 21-23. Institutul Cultural Român a asigurat cazarea pentru cei cinci bursieri pe toată durata stagiului în cadrul parteneriatului cu Centrul Cultural „Palatele Brâncovenesti” din Mogoșoaia. Conform Regulamentului General privind acordarea bursei pentru cercetare și documentare, cât și asigurarea altor forme de sprijin material, în anul 2023, comisia de evaluare formată din prof. univ. dr. Constantin Geambașu, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Departamentul Filologie Rusă și Slavă – Limba Polonă – Universitatea din București, lect. univ. dr. Miruna-Ioana Bulumete, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Departament Limbi și Literaturi Romanice, Clasice și Neogreacă – Limba Italiană – Universitatea din București, lect. univ. dr. Silvia-Alexandra Ștefan, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Departament Limbi și Literaturi Romanice, Clasice și Neogreacă – Limba Spaniolă – Universitatea București, a declarat câștigători următorii bursieri: Andreoli Jessica (Italia), Borja Mozo Martin (Spania), Jale Ismayil (Azerbaijan), Storti Silvia (Italia), Ines Ferreira Reis (Portugalia). Toți cei cinci bursieri au fost prezenți la cursuri în perioada august –septembrie 2023, pentru imbogățirea cunoștințelor de limba română. Sumele acordate pentru cei cinci bursieri au fost în valoare de 10.000 EUR.

Bursele pentru cercetători străini constau în sprijin financiar pentru un stagiu de trei luni într-o instituție de profil din România, în vederea elaborării unei lucrări ce dezbate subiecte ce țin de diverse sfere ale societății românești. Programul este dedicat perfecționării academice, vizând atât doctoranzi care lucrează pe o temă românească, pentru pregătirea lucrărilor de doctorat, cât și cercetători consacrați. Selecția este făcută de o comisie independentă de specialiști pe baza dosarelor de candidatură primite. Dosarul de candidatură trebuie să conțină, printre altele, recomandarea din partea coordonatorului lucrării de doctorat (după caz). Valoarea unei burse este de 5.000 EUR și se acordă trei burse anual. Conform Regulamentului General privind

acordarea bursei pentru cercetare și documentare, cât și asigurarea altor forme de sprijin material, în anul 2023, comisia formată din prof. univ. dr. Cristian Moroianu, prodecan, Facultatea de Litere, Universitatea din București, prof. univ. dr. Constantin Preda, decan, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea din București și lect. univ. dr. Alexandrina-Victoria Lițu-Girboviceanu, prodecan, Facultatea de Istorie, Universitatea din București, a declarat câștigători următorii bursieri: Andelija Miladinovic (Serbia), cu proiectul „Cultural relations between the Kingdom of Yugoslavia and the Kingdom of Romania 1919-1941”, care și-a desfășurat stagiul de cercetare în Arhivele Naționale ale României și Ministerul Afacerilor Externe – Unitatea Arhive Diplomate, Valentin Arapu (Republica Moldova) cu proiectul „Valorization of the Romanian ethnocultural, medical and historical heritage in the research of the problem of the role of the enchantresses in the context of magic and folk medicine”, care și-a desfășurat stagiul de cercetare la Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași – Facultatea de Istorie, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Academia Română – Filiala Iași, Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” Iași; Centrul de Istorie și Civilizație Europeană (CICE), Academia Română – Filiala Iași; Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași; Muzeul de Istorie a Moldovei; Institutul de Arheologie din Iași – Academia Română; Institutului de Istorie A. D. Xenopol, Academia Română, Filiala Iași; Complexul Național Muzeal ASTRA din Sibiu și Eugen Scăliș (Republica Moldova) cu proiectul „The question of Basarabia in the Romanian Press (1876-1878)”, care a efectuat stagiul de cercetare la Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași – Facultatea de Istorie, Centrul de Istorie a Relațiilor Internaționale, Institutul pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară din București, Universitatea din Craiova – Facultatea de Științe Sociale. Sumele acordate pentru cei trei bursieri au fost în valoare de 15.000 EUR.

Bursa „Woodrow Wilson”. Institutul Cultural Român și Woodrow Wilson International Center for Scholars au inițiat programul de burse de cercetare pe termen scurt începând cu anul 2008. Candidații selectați au la dispoziție trei luni în cadrul Woodrow Wilson International Center for Scholars, în Washington D.C., pentru a derula activități de cercetare avansată. Programul cuprinde trei astfel de burse în

fiecare an, în valoare de 14.000 USD/bursa. Bursele se adresează cercetătorilor români din mediul universitar, punându-se accentul pe istorie, drept, științe politice și administrative, relații internaționale, jurnalism, științe economice. Candidații trebuie să fie implicați deja în proiecte de cercetare legate de prioritățile actuale ale României sau de trecutul recent al acesteia. Candidații trebuie să dețină un doctorat în domeniul lor de activitate sau să fie în etapa de redactare a tezei de doctorat. În cadrul procesului de selecție au prioritate candidații care au publicat cărți în domeniul lor de specialitate sau articole în reviste științifice recunoscute în sistemul ISI. Candidații eligibili pentru acest tip de burse trebuie să fie cetățeni români, care au dreptul să dețină o viză de tip J-1. De asemenea, candidații trebuie să facă dovada utilizării fluente a limbii engleze, atestată printr-un certificat lingvistic recunoscut internațional. Selecția dosarelor este făcută de o comisie independentă de specialiști (profesori universitari de limbi străine), pe baza dosarelor de candidatură primite. Conform Regulamentului General privind acordarea bursei pentru cercetare și documentare, cât și asigurarea altor forme de sprijin material, în anul 2023, comisia formată din prof. univ. dr. Răzvan Dincă, decanul Facultății de Drept, Universitatea din București; conf. univ. dr. Antonio Momoc, decanul Facultății de Jurnalism și Științele Comunicării, Universitatea din București; conf. univ. dr. Florentina Nițu, decanul Facultății de Istorie, Universitatea din București, a desemnat câștigători următorii bursieri: Damiana-Gabriela Oțoiu, Mara Mărginean și Ionuț Biliuță. Au desfășurat stagiul de cercetare la Washington D.C., în perioada noiembrie 2023 - ianuarie 2024, Mara Mărginean, specializarea Istorie, cu proiectul „Populație, cunoaștere și nutriție: (In)Securitatea alimentară în România în perioada socialismului târziu (1970-1989)” și Damiana-Gabriela Oțoiu, cu proiectul „It seems as if biology is once again the factor used to identify who is whom...The repatriation of colonial museum collections and knowledge construction in the genomic era”. Ionuț Biliuță, specializarea Istorie/Teologie, cu proiectul „Diplomația wilsoniană în haonă religioasă: Rolul YMCA-ului din Statele Unite ale Americii în România interbelică (1919-1941)” va efectua stagiul de cercetare în perioada februarie - aprilie 2024. Sumele acordate pentru cele două bursiere care au urmat stagiul în perioada noiembrie 2023 - ianuarie 2024 au fost în valoare de 28.000 USD.

🏰 Bursa George Enescu

Bursa „George Enescu” se acordă muzicienilor români și constă în subvenția pentru un stagiu de trei luni la Cité Internationale des Arts din Paris. Obiectivul principal al acestui program este introducerea artiștilor români în circuitul valorilor europene, oferind oportunitatea de a lucra într-un mediu artistic internațional în domeniile muzică și muzicologie. Programul se adresează muzicienilor români cu studii universitare de specialitate încheiate și cu performanțe recunoscute în domeniu. Programul cuprinde două astfel de burse în fiecare an. În anul 2023, Institutul Cultural Român a acordat două burse „George Enescu”, pentru o perioadă de trei luni, în vederea desfășurării unor proiecte artistice la Cité Internationale des Arts, Paris, Franța. Valoarea unei burse este de 6.000 EUR.

Selecția a fost făcută de o comisie independentă de specialiști, în baza dosarelor de candidatură. Dosarele declarate câștigătoare au fost trimise spre validare Comisiei de Admitere de la Cité Internationale des Arts. Conform Regulamentului General privind acordarea bursei pentru cercetare și documentare, cât și asigurarea altor forme de sprijin material, în anul 2023 comisia de experți, formată din prof. univ. dr. Mihai Cosma, muzicolog, critic muzical, directorul Centrului de Cercetare Științifică și Proiecte artistice, Universitatea Națională de Muzică București; conf. univ. dr. Marcel Octav Costea, dirijor, Facultatea de Compoziție, Muzicologie și Pedagogie muzicală, Universitatea Națională de Muzică București; conf. univ. dr. Dan Racoveanu, Facultatea de Interpretare Muzicală, Universitatea Națională de Muzică București, a desemnat câștigătorii următorii bursieri: Irina-Roxana Mureșeanu (Interpretare muzicală - vioară), care a efectuat stagiul de bursă în perioada august - octombrie, cu proiectul „Strune Infinite”, și Cătălin Crețu, compozitor, cu proiectul „Duet pentru un sistem muzical interactiv: instrument solo și performer”, în perioada februarie - aprilie. Sumele acordate pentru cei doi bursieri au fost în valoare de 12.000 EUR.

Bursa „Constantin Brâncuși” se acordă artiștilor plastici români și constă în subvenția pentru un stagiu de trei luni la Cité Internationale des Arts din Paris. Obiectivul principal al acestui program este introducerea artiștilor români în circuitul valorilor europene, prin oportunitatea de a lucra într-un mediu ar-

tistic internațional în domeniul artelor vizuale. Programul se adresează artiștilor plastici români cu studii universitare de specialitate încheiate și cu performanțe recunoscute în domeniu. În anul 2023, Institutul Cultural Român a acordat două burse „Constantin Brâncuși”, pentru perioade de câte trei luni, în vederea desfășurării unor proiecte artistice la Cité Internationale des Arts, Paris. Valoarea unei burse este de 6.000 EUR. Selecția a fost făcută de o comisie independentă de specialiști, în baza unui dosar de candidatură. Dosarele selectate au fost trimise spre validare Comisiei de Admitere de la Cité Internationale des Arts, Paris - Franța. Conform Regulamentului General privind acordarea bursei pentru cercetare și documentare, cât și asigurarea altor forme de sprijin material, în anul 2023, comisia de evaluare, formată din lect. univ. dr. Rusen Mihai-Ionuț, Facultatea de Arte Plastice, Departamentul Sculptură, Universitatea Națională de Arte București, conf. univ. dr. Anghel Ion, Departamentul Pictură, Universitatea Națională de Arte București și lect. univ. dr. Tudoran Andrei, Facultatea de Arte Plastice, director al Departamentului Pictură, Universitatea Națională de Arte București, a declarat câștigătorii următorii bursieri: Ioana-Andreea Stanca, specializare Arte Frumoase, cu proiectul „Le Fil - Firul de ață”, în perioada mai - iulie și Gaspar Szilard-Miklos, specializare Arte Vizuale, cu proiectul „Personal Traces in Paris”, care a desfășurat cercetarea în perioada noiembrie - ianuarie 2024. Sumele acordate pentru cei doi bursieri au fost în valoare de 12.000 EUR.

DIRECȚIA PROMOVARE ȘI COMUNICARE

9 mai 2023

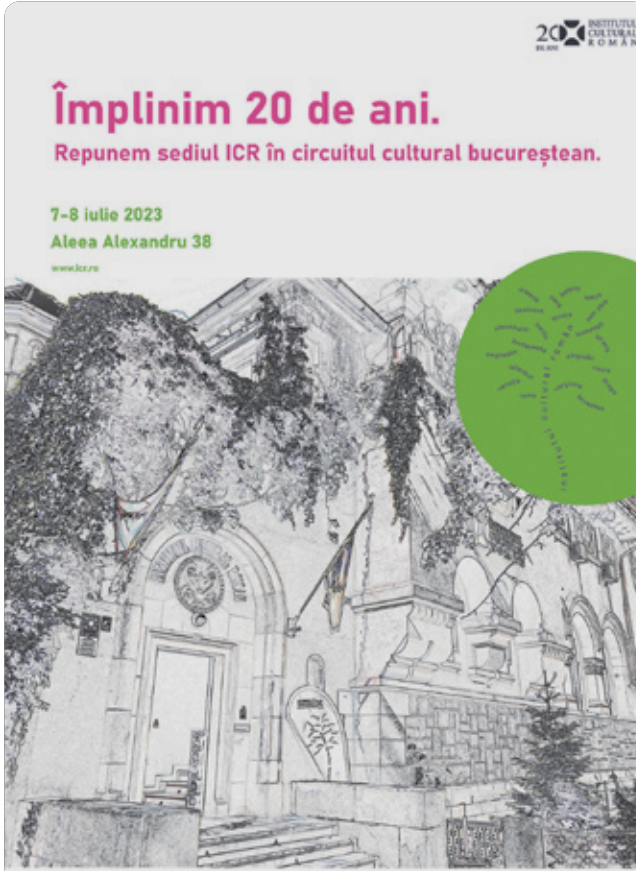
Conferință de presă dedicată Festivalului
Filmului European, la sediul ICR

Direcția Promovare și Comunicare (DPC) a coordonat promovarea, în țară, a proiectelor și programelor organizate de reprezentanțele din străinătate ale Institutului Cultural Român, precum și a celor derulate de Direcția Relații Internaționale, Direcția Programe Interne, Centrul Național al Cărții sau Biroul Limba română. De asemenea, a continuat colaborările cu reprezentanții presei din mediul cultural, a coordonat realizarea unor materiale promoționale, a actualizat site-ul www.icr.ro, secțiunea București, în limba română, și a gestionat conturile Centralei ICR de pe rețelele de socializare.

În anul 2023 s-au împlinit 20 de ani de la înființarea Institutului Cultural Român, prin Legea nr. 356 / 11 iulie 2003. Pe parcursul întregului an, ICR a utilizat o siglă modificată, care a subliniat aniversarea; sigla, precum și antetul instituției, au fost adaptate și pentru reprezentanțele din străinătate. Pentru a marca momentul aniversar, Institutul Cultural Român a readus sediul său din Aleea Alexandru nr. 38 în circuitul cultural bucureștean, ca spațiu de întâlnire în domeniul artelor și al creativității, într-un weekend cultural, organizat în perioada 7-8 iulie. Programul a inclus o expoziție de fotografie dedicate coregrafei Miriam Răducanu, proiecția unor filme premiate

- *Poziția copilului și Aferim!* -, un concert de muzică clasică susținut de AdMusicam și o instalație-performance de teatru-dans marca Gigi Căciuleanu, filmată în VR, care au atras prieteni mai vechi sau mai noi ai Institutului, la ceas aniversar. Unii dintre partenerii de tradiție au transmis mesaje de felicitare, pe care echipa DPC le-a publicat pe site și pe rețelele de socializare. Printre aceștia s-au numărat: Camilla Mordhorst, președinte EUNIC Global și director al Institutului Cultural Danez, Marshall Marcus, director executiv și artistic al Orchestrei de Tineret a Uniunii Europene, Johannes Ebert, secretar general al Goethe-Institut, Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, Constantin Chiriac, președinte al Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu și director general al Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu, Petru Hadârcă, director general al Teatrului Național „Mihai Eminescu” Chișinău și directorul festivalului Reuniunea Teatrelor Naționale Românești la Chișinău, Constantin Chituță, manager interimar al Muzeului Național Brukenthal, Violistul Răzvan Popovici, inițiator și director executiv al Festivalului Internațional de Muzică de Cameră SoNoRo, Claudia-Victoria Nicolae, director general al Agenției Naționale de Presă Agerpres.

De asemenea, pentru a marca Anul cultural Dimitrie Cantemir și Ciprian Porumbescu, ICR a oferit plachete aniversare cu chipul celor două personalități ale culturii române. Plachetele au fost realizate de artistul Ciprian Istrate, portretul lui Dimitrie Cantemir și cel al lui Ciprian Porumbescu fiind pictate pe travertin atașat pe un suport de lemn, personalizat cu însemnele Institutului Cultural Român. Președintele ICR, Liviu Jicman, i-a înmănat placheta aniversară Dimitrie Cantemir doamnei Mehtap Demir, dr. conferențiar în cadrul secției de Muzicologie a Conservatorului de Stat, Universitatea din Istanbul, și membru fondator al Departamentului de Etno-muzicologie și Folclor, în cadrul evenimentului „Dimitrie Cantemir, între occidentalitate și orientalizare”, proiect organizat de Institutul Cultural Român „Titu Maiorescu” din Berlin și Ambasada României din capitala Germaniei pe 10 martie, la Biblioteca Națională din Berlin. Una dintre plachetele Ciprian Porumbescu i-a fost acordată compozitorului și violoncelistului ucrainean Zoltan Almashi, pe 12 octombrie, în deschiderea concertului pe care acesta l-a susținut, alături de Ansamblul Național de Soliști „Kyiv Camerata”, la sediul Filarmonicii din localitatea Rivne, în vestul Ucrainei. Pe 14 octombrie 1853 s-au împlinit 170 de ani de la nașterea lui Ciprian Porumbescu,

Împlinim 20 de ani.
Repunem sediul ICR în circuitul cultural bucureștean.

7-8 iulie 2023
Aleea Alexandru 38
www.icr.ro

Vineri
7 iulie 2023

18.00 - Deschiderea evenimentului aniversar ICR 20.
Participă: Liviu Jicman, președintele ICR.

Vernisajul expoziției de fotografie dedicată coregrafei Miriam Răducanu,
semnată de Mircea Sorin Albuțiu

Prezentare instalație VR Wölflong
după o idee de Gigi Căciuleanu

20.00 - O întâmplare cu jazz
regia: Mircea Sorin Albuțiu (documentar-eseu, 48 min)

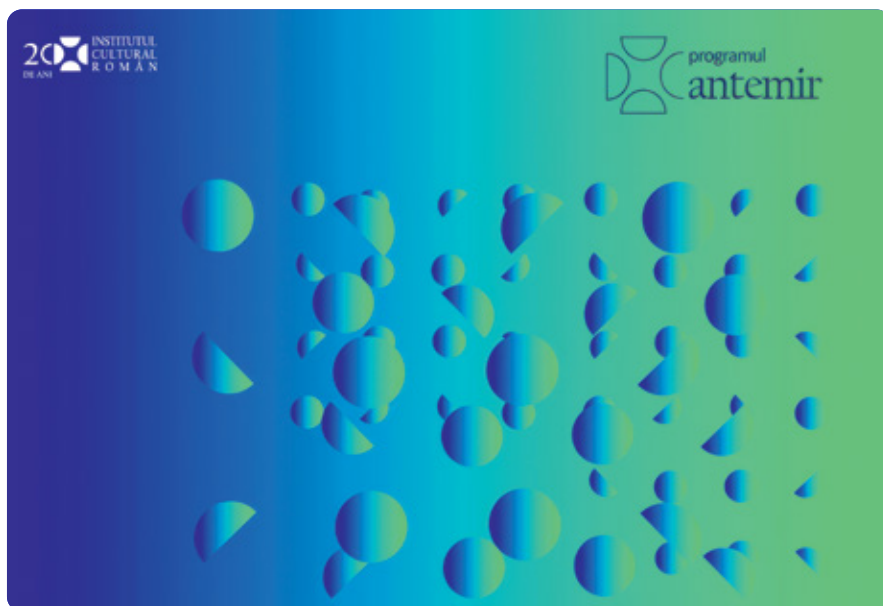
21.00 - Poziția copilului
regia: Călin Peter Netzer (116 min)

Sâmbătă
8 iulie 2023

18.30 - Concert AdMusicam,
cu tineri muzicieni din România și Republica Moldova

20.30 - Aferim!
regia: Rada Jude (108 min)

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

≡ Placheta aniversară Ciprian Porumbescu

≡ Programul Cantemir

în satul Șipotele Sucevei, astăzi teritoriu ucrainean. Placheta a fost înmănată de reprezentanții Consulatului General al României la Cernăuți.

Toate evenimentele organizate în Sala Mare a ICR au fost promovate și asistate de membri ai echipei DPC, responsabili cu fotografierea și/sau filmarea, uneori pentru transmisiuni în direct pe Facebook. Printre acestea, s-au numărat: expoziția „Artiști români pe mapamond”, instalația „Podul”, în cadrul Festivalului Național de Teatru, conferința „Calendarul Artelor” - masă rotundă pe tema marilor proiecte curatoriale sprijinite de Institutul Cultural Român în 2023, concertele AdMusicam Series, seara de muzică și poezie cu poeta Ana Blandiana și Sorin Zlat Duo, concertul susținut de violonista Diana Jipa și pianistul Ștefan Doniga în seria „Cantemir 300 - Romania

Universalis”, expoziția de pictură, grafică și sculptură „Centaur” ș.a.m.d.

Pentru prima ediție a Programului CANTEMIR, program de finanțare pentru proiecte culturale destinate mediului internațional, reluat de ICR după mai bine de zece ani, Direcția Promovare și Comunicare a realizat logo-ul Programului, precum și materialele grafice. Odată cu relansarea, a fost creată o nouă secțiune pe site, unde au fost postate atât rezultatele fiecărei etape de jurizare, cât și detalii despre proiectele care au primit finanțare în anul 2023.

A fost promovată, de asemenea, prezența românească la târgurile internaționale de carte și la festivaluri de literatură de la Londra, Paris, Torino, Madrid, Beijing, Göteborg, Varșovia, Cracovia, Wrocław și Viena, participarea românească fiind organizată de Centrul Național al Cărții din cadrul ICR, alături de alți parteneri. Direcția Promovare și Comunicare a participat, prin reprezentanți, la târgurile de carte Bookfest București, Bookfest Chișinău, Salonul de Carte de la Torino, Festival du Livre de Paris, Gaudeamus București, unde a contribuit la promovarea evenimentelor organizate la stand sau în spațiile dedicate din cadrul târgurilor. Tot în 2023, DPC a promovat proiecte cu tradiție ale ICR, prin materiale realizate de echipă: cursurile de limba română pentru străini de la București, Școala de vară de la Brașov, burse și rezidențe etc. Pe parcursul anului, Direcția Promovare și Comunicare a contribuit, de asemenea, la promovarea unor proiecte realizate în cooperare cu instituturile culturale din rețeaua EUNIC și a editat și tipărit Raportul de activitate al ICR din anul 2022.

Comunicarea cu mass-media

În anul 2023, au fost trimise către presa din România 137 de comunicate. Reprezentanțele ICR din străinătate au trimis cu regularitate, de asemenea, către presa din țara noastră, comunicate despre evenimentele organizate în țara unde își desfășoară activitatea. Evenimentele organizate de ICR în țară și în străinătate, aparițiile editoriale și evenimentele desfășurate în parteneriat cu alte instituții au fost, astfel, mediatizate prin comunicate de presă, postări pe site-ul ICR și pe rețelele de socializare, apariții în presa scrisă, radio și TV.

Proiecte promovate prin conferințe de presă

Printre proiectele promovate de Direcția Promovare și Comunicare, cu reflectări semnificative în presă, se numără:

26 ianuarie / Conferința de presă pentru prezentare a echipei și a proiectului „ACUM-AICI-ACOLO”, desemnat câștigător în urma Concursului național pentru reprezentarea României la cea de-a 18-a ediție a Expoziției Internaționale de Arhitectură – La Biennale di Venezia. Eveniment organizat de Ministerul Culturii împreună cu Ministerul Afacerilor Externe, Institutul Cultural Român și Uniunea Arhitecților din România, la sala Symposium a Bibliotecii Naționale a României. Conferința de presă a fost urmată de ceremonia de decernare a premiilor Concursului național pentru selectarea proiectului care avea să reprezinte România la cea de-a 18-a ediție a Expoziției Internaționale de Arhitectură – La Biennale di Venezia.

8 mai / Conferința de presă prin care a fost anunțată cea de-a 27-a ediție a Festivalului Filmului European, la sediul Institutului Cultural Român. Au participat: Liviu Jicman, președintele ICR, Cătălin Olaru, directorul artistic al 27.FFE, Julien Chiappone-Lucchesi, director general al Institut Français de Roumanie și președinte al clusterului EUNIC România, Laurențiu Damian, președintele Uniunii Cineaștilor din România, iar Laura Napolitano, vicepreședinta EUNIC România, directoarea Institutului Italian de Cultură, și Teodora Ana Mihai, ambasadoarea onorifică a acestei ediții FFE, au transmis mesaje video. FFE a început chiar de Ziua Europei, pe 9 mai, la Timișoara, Capitală Europeană a Culturii în

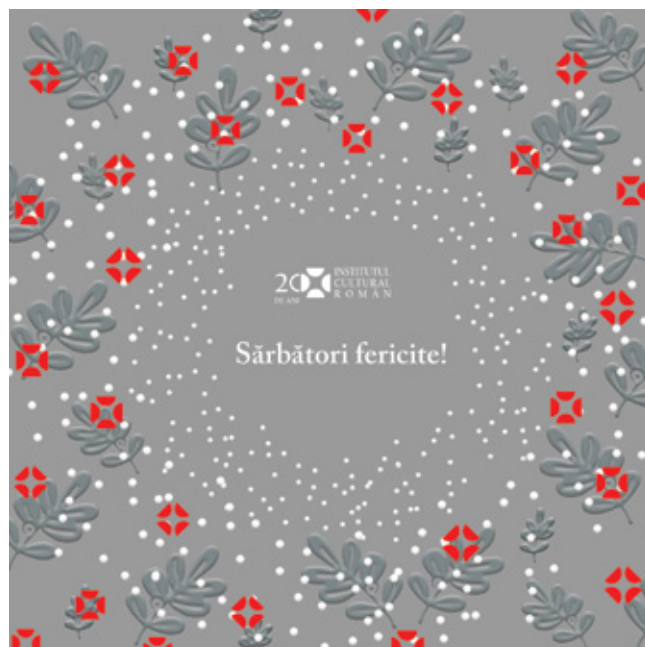
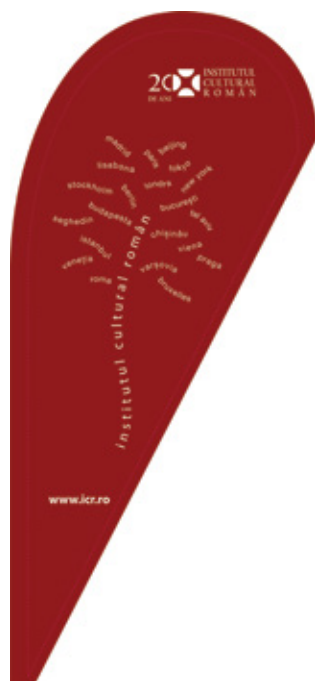
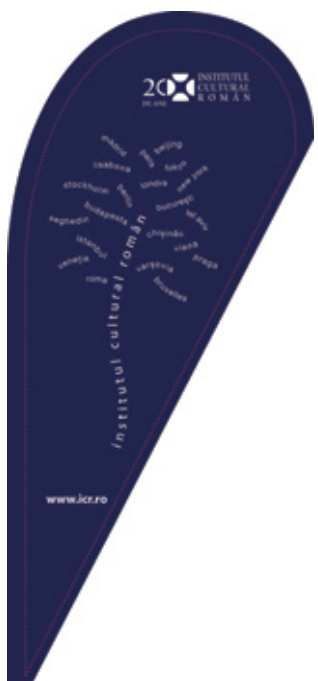
2023. Festivalul a continuat în țară la Oravița (Casa de Cultură „George Motoia Craiu”), între 12-14 mai, la Curtea de Argeș (Centrul de Cultură și Arte „George Topîrceanu”), între 18-20 mai, la Botoșani (Cinema Unirea), între 18-21 mai și la Gura Humorului (Casa de Cultură), între 19-21 mai. În București, Festivalul s-a desfășurat între 15 și 23 mai, la Sala Auditorium a Muzeului Național de Artă al României, Cinemateca Union și Cinema Elvire Popesco. „Comunitatea din jurul Festivalului Filmului European se lărgește an de an și devine din ce în ce mai exigentă, ceea ce ne provoacă să ne ridicăm la înălțimea așteptărilor sale. După ce vom lansa mâine Festivalul la Timișoara, de Ziua Europei, vom explora interesul pentru film european al publicului din orașe în care FFE ajunge pentru prima dată, cum ar fi Oravița, Botoșani și Curtea de Argeș, și vom reveni la Gura Humorului. Am pregătit, împreună cu ambasadele statelor europene și centrele lor culturale, o selecție de filme și un pachet de evenimente conexe care vorbesc despre valorile noastre comune”, a declarat Liviu Jicman, președintele Institutului Cultural Român, în cadrul conferinței de presă de la sediul ICR.

Parteneriate

Direcția Promovare și Comunicare a continuat parteneriatul media cu Societatea Română de Televiziune, cu Agenția Națională de presă Agerpres și acordul de colaborare cu Societatea Română de Radiodifuziune.

Monitorizarea media / revista presei

Articolele referitoare la proiectele Institutului Cultural Român, informații despre viața culturală atât din mass-media, cât și din rețelele de socializare au fost monitorizate zilnic printr-un soft extern și distribuite de experții DPC, prin e-mail, în rețeaua ICR. Au fost monitorizate, de luni până duminică inclusiv, presa scrisă centrală, locală, principalele ziare și reviste în format print, precum și paginile web. În perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2023, aparițiile în media au însumat peste 21.000 de articole.

Materiale grafice personalizate

Evenimentele ICR au beneficiat de promovare prin realizarea unor materiale promoționale, tipărite și/sau online: afișe, flyere, broșuri, invitații, diplome, vizualuri pentru site și Instagram, cover Facebook ș.a.m.d – realizate de Direcția Promovare și Comunicare. De asemenea, DPC a realizat grafica unor felicitări personalizate ICR, cu prilejul Sărbătorilor Pascale și al sărbătorilor de iarnă, transmisă partenerilor instituționali. Variante adaptate pentru reprezentanțele din străinătate, în limbile țărilor în care își desfășoară activitatea, au fost pregătite în format electronic. De asemenea, la finalul anului 2023, o retrospectivă în imagini a câtorva dintre cele mai importante proiecte ale Institutului Cultural Român a fost prezentată sub forma unui calendar de perete.

Site-ul www.icr.ro și rețelele de socializare

Direcția Promovare și Comunicare a actualizat site-ul www.icr.ro (secțiunea București) prin postarea materialelor informative despre evenimentele și proiectele organizate de ICR în țară și în străinătate, însoțite de imagini. De asemenea, a fost asigurată prezența, prin postări regulate, pe rețelele de socializare ale Institutului: Facebook, Instagram, X (fost Twitter) și Youtube. Astfel, contul Facebook al Institutului Cultural Român din București a înregistrat, la sfârșitul anului 2023, un număr de 39.291 urmăritori/followers, 35.104 de persoane apreciind pagina ICR. Contul Instagram al ICR înregistra, la sfârșitul anului 2023, un număr de 4.450 urmăritori/followers. Contul X (fost Twitter) al ICR a fost urmărit de 3.500 de utilizatori ai platformei, iar canalul Youtube înregistra 670 abonați.

Răspunsuri la solicitări privind informații de interes public

Pe parcursul anului 2023, Direcția Promovare și Comunicare a răspuns, în colaborare cu direcțiile vizate, la 23 de solicitări formulate în baza Legii 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public. De asemenea, la nivelul DPC a fost instrumentat un număr de 97 petiții, structurate după cum urmează: 69 petiții adresate de persoane fizice și 28 petiții adresate de persoane juridice.

Cărți și reviste noi, anunțate și promovate pe site

În anul 2023, Direcția Promovare și Comunicare a promovat șase volume apărute la Editura ICR. Printre titlurile nou apărute și promovate: Iulian Ignat – *Dadestar chaveste. Poveste lăutărească*; antologia *Don Juan Dies Like Everybody Else. Another Six Contemporary Romanian Plays*; albumul aniversar *Centenar Centrul PEN Român (1922-2022)*; volumul *Romania's Diplomacy after the Great Union of 1918*; Dr. Adina Berciu-Drăghicescu, Dr. Marian Crăciun (coord) – *Pe drumurile vieții. Destine aromâne. Destine meglenoromâne (vol. I-III)*; Dr. Adina Berciu-Drăghicescu, dr. Florin C. Stan, Dan Taloș – *Români din Peninsula Balcanică în documente din arhiva diplomatică a Ministerului Afacerilor Externe (1921-1972)*, Revista *Lettre Internationales*.

Biroul Resurse Umane își desfășoară activitatea potrivit atribuțiilor stabilite de art.102-103 din Regulamentul de Organizare și Funcționare, aprobat la nivelul Institutului Cultural Român prin Ordinul președintelui ICR nr.15/26.01.2022, astfel pentru anul 2023 activitatea Biroului a constat în desfășurarea următoarelor activități:

- întocmirea unui număr de 283 de Ordine emise de Președintele Institutului Cultural Român, în baza documentelor justificative, precum referate/note/cereri aprobate/adrese etc, precum și înregistrarea și arhivarea acestora la nivelul Biroului Resurse Umane;
 - întocmirea și gestionarea programatorului anual al Concediilor de odihnă pentru întreg personalul Institutului Cultural Român, în conformitate cu prevederile art. 148 și 149 din *Legea 53/2003 privind Codul Muncii, coroborat cu art. 6, alin. (2) din H.G. nr. 250/ 1992 privind concediul de odihnă și alte concedii ale salariaților din administrația publică, din regiile autonome cu specific deosebit și din unitățile bugetare;*
 - procesarea unui număr de peste 795 cereri de concediu legal de odihnă/concediu fără plată, (verificarea numărului de zile de concediu de care beneficiază angajații conform legii), înregistrarea acestora, atât în registrul specific pentru cererile de concediu, care presupune înaintarea spre aprobare și, ulterior arhivarea acestora, cât și în programul informatic RuSAL;
 - verificarea lunară a foilor colective de prezență (pontaje) și a modului în care acestea corespund cu datele înscrise în documentele predate și înregistrate la nivelul Biroului Resurse Umane până la data primirii acestor foi colective de prezență, corelate cu tipul și numărul de zile de concediu înregistrate la nivelul Biroului Resurse Umane, transmiterea către Direcția Generală Economică, Achiziții Publice și Administrativă, în vederea implementării în sistemul informatic de salarizare;
 - eliberarea unui număr de 226 adeverințe (de salariat, pentru medicii de familie și/sau pentru medicii specialiști/ spital, adeverințe pentru acordarea indemnizației de creștere și îngrijire a copilului până la vârsta de 2 ani, adeverințe de vechime în muncă), note de lichidare și alte documente care țin de activitatea curentă la nivelul Biroului Resurse Umane;
- verificarea și înregistrarea a 139 certificate de concediu medical primite de la salariați și transmiterea acestora către Direcția Generală Economică, Achiziții Publice și Administrativă;
 - întocmirea Planului anual de formare profesională, în baza fișelor cu necesarul de pregătire profesională a angajaților și a referatelor justificative aprobate de către superiorii ierarhici, și propunerea spre aprobare a președintelui Institutului Cultural Român. Planificarea pregătirii profesionale a angajaților este procesul prin care instituția anticipează necesitățile viitoare de pregătire a personalului și elaborează sau accesează programe de instruire utilizând furnizori externi de astfel de servicii;
 - gestionarea Contractului de prestări medicina muncii nr. RG 59/23 din 28.02.2023, în conformitate cu prevederile art. 25 alin.(1) din *Legea 319/2006*, cu modificările și completările ulterioare, *HG nr. 355/11.04.2007*, modificată cu *HG nr.1169/2011*, privind supravegherea sănătății lucrătorilor, care s-a realizat în trei etape, astfel:
 - în data de 24.10.2023, controlul anual obligatoriu de medicina muncii pentru personalul ICR din sediul situat în Aleea Alexandru nr. 38;
 - în data de 25.10.2023, controlul anual obligatoriu de medicina muncii pentru personalul ICR din sediul situat în str. Biserica Amzei nr. 21-23;
 - în data de 06.12.2023, controlul anual obligatoriu de medicina muncii la sediul situat în Aleea Alexandru nr. 38 pentru angajații care nu s-au putut prezenta anterior.
 - Gestionarea declarațiilor de avere și declarațiilor de interese, precum și a dovezilor de predare a declarațiilor pentru personalul Institutului Cultural Român, în anul fiscal 2022 s-a realizat prin intermediul platformei e-DAI, precum și emiterea și transmiterea Registrelor (Registrul declarațiilor de avere și Registrul declarațiilor de interese). Totodată, pentru respectarea prevederilor referitoare la confidențialitatea datelor, declarațiile de avere și declarațiile de interese securizate prin intermediul platformei e-DAI sunt transmise către Direcția Promovare și Comunicare în vederea postării pe site-ul Institutului

Cultural Român, conform prevederilor *Legii nr. 176/2010, privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice*, pentru modificarea și completarea *Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate*;

- actualizarea și înaintarea spre aprobare lunară a Statului de funcții, personal și salarii, în baza documentelor aprobate de personal;
- transmiterea lunară către Direcția Economică, Direcția Generală Economică, Achiziții Publice și Administrative a documentelor ce reprezintă dinamica de personal în vederea stabilirii și acordării drepturilor de natură salarială;
- gestionarea fișelor de post ale salariaților Institutului Cultural Român (verificarea respectării întocmirii conform legislației, asigurarea circuitului de avizare și aprobare și clasarea acestora la dosarele personale ale angajaților);
- gestionarea fișelor de evaluare ale salariaților Institutului Cultural Român (solicitarea, centralizarea și clasarea fișelor de evaluare primite la dosarele personale ale angajaților);
- verificarea și actualizarea lunară a vechimii în muncă, în funcție de documentele existente la dosarul de personal al angajaților Institutului Cultural Român;
- întocmirea situațiilor solicitate de conducerea ICR sau de conducerea structurilor de specialitate cu privire la Contractele Individuale de Muncă ale angajaților, numiri temporare, delegările de atribuții, detașările sau suspendările din motive personale, etc., pentru luarea deciziilor în ceea ce privește managementul acestora;
- actualizarea permanentă a Registrului de evidență al salariaților (REVISAL) cu modificările survenite în documentele de gestiune a resurselor umane, conform procedurii și termenelor stabilite de Inspectoratul Teritorial de Muncă (încadrare personal, numiri temporare ale personalului, reveniri pe funcții anterioare, modificări de gradații, acordări de sporuri și indemnizații, suspendări, detașări, transferuri etc.);
- actualizarea lunară a mișcărilor de personal în modulul de Resurse Umane a softului RUSAL, în vederea stabilirii și acordării drepturilor salariale convenite angajaților de către Direcția Economică;
- eliberarea adeverințelor solicitate de salariați/ foști salariați ai Institutului Cultural Român, necesare în activitatea ulterioară sau pentru a face dovada îndeplinirii unor criterii sau condiții în cadrul unor instituții publice sau private;

- întocmirea și predarea diferitelor situații solicitate, atât de către conducerea ICR sau diferite departamente ale ICR cum ar fi Biroul de Audit Public Intern, cât și de către instituții sau reprezentanți ale acestora cum ar fi Curtea de Conturi a României, controlorul delegat extern al Ministerului Finanțelor Publice, etc.;

- întocmirea, înregistrarea, verificarea, completarea și depozitarea în condiții de siguranță, a dosarelor de personal, pentru angajații Institutului Cultural Român.

Pe perioada anului 2023, la nivelul Institutului Cultural Român au fost organizate patru concursuri pentru ocuparea posturilor vacante, conform prevederilor Hotărârii Guvernului României nr. 1336/2022 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și dezvoltarea carierei personalului contractual din sectorul bugetar plătit din fonduri publice, astfel:

- concurs nr.1 pentru ocuparea a șase posturi de execuție în perioadă: 28.02.2023 - 13.03.2023 (inclusiv), care s-a concretizat prin încadrarea cu contract individual de muncă a doi candidați care au câștigat concursul de recrutare;
 - concurs nr.2 pentru ocuparea a două posturi de execuție în perioadă: 24.04.2023 - 08.05.2023 (inclusiv), care s-a concretizat prin încadrarea cu contract individual de muncă a unui candidat care a câștigat concursul de recrutare;
 - concurs nr.3 pentru ocuparea a șase posturi de execuție în perioadă: 02.05.2023 - 15.05.2023 (inclusiv), care fost anulat potrivit prevederilor Ordonanței de urgență nr. 34/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
 - concurs nr.4 pentru ocuparea a cinci posturi de execuție în perioadă: 18.08.2023 - 31.08.2023 (inclusiv) care s-a concretizat prin încadrarea cu contract individual de muncă a patru candidați care au câștigat concursul de recrutare;
 - inventarierea documentelor emise, gestionate și păstrate la nivelul Biroului Resurse Umane pentru anii: 2021, 2022 și predarea acestora la arhiva Institutului Cultural Român, în funcție de criteriile stabilite, atât prin Nomenclatorul arhivistic aprobat la nivelul ICR, cât și a recomandărilor Arhivelor Naționale ale României, conform prevederilor legale în vigoare.
-

La nivelul Institutului Cultural Român este înființată și funcționează structura de audit public intern, organizată la nivel de birou, în directă subordine a președintelui. Această structură desfășoară o activitate funcțional independentă și obiectivă, de asigurare și consiliere, concepută să adauge valoare și să îmbunătățească activitățile Institutului și care, în același timp, ajută Institutul să își îndeplinească obiectivele, printr-o abordare sistematică și metodică, evaluează și îmbunătățește eficiența și eficacitatea managementului riscului, controlului și proceselor de guvernanță.

Structura de audit public intern își desfășoară activitatea în baza Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, cu modificările și completările ulterioare și a Normelor metodologice specifice exercitării activității de audit public intern în cadrul Institutului Cultural Român, avizate de Unitatea Centrală de Armonizare a Auditului Public Intern, la data de 18.12.2018 și aprobate de președintele Institutului sub nr. 2/ BAPI/17.01.2019.

Activitatea structurii de audit public intern s-a exercitat pe bază de plan multianual și plan anual, ambele aprobate de președintele Institutului. Planificarea s-a efectuat pe baza evaluării riscului și a calculului total de risc pentru fiecare obiect de auditat și ținând cont de:

- planul multianual actualizat aferent 2022-2024, nr. 46/ BAPI/31.01.2022. Actualizarea Planului multianual de audit public intern 2022-2024 s-a făcut ținând cont de reorganizarea Institutului, reorganizare aprobată prin Hotărârea Consiliului de Conducere al ICR nr. 4/19.01.2022 și pusă în aplicare prin Ordinul nr. 15/26.01.2022, cu aplicabilitate de la data de 01.02.2022 și de dispozițiile H.G. nr. 1086/2013 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern, Anexa - Normele generale privind exercitarea activității de audit public intern din 11.12.2013, Cap. II, pct. 2.4., subpct. 2.4.1.7;
- auditurile anterioare – având în vedere faptul că auditurile frecvente ajută auditorul în măsurarea riscului rezidual (riscul ca o eroare să scape detectării sistemelor de control) și că auditurile rare sau

inadecvate lasă loc nesiguranței privind eficacitatea sistemelor de control, s-a considerat prioritară auditarea unor structuri care nu au fost subiectul unor audituri frecvente sau recente;

- deficiențe constatate de Curtea de Conturi a României.

Estimarea riscului a cuprins: definirea mediului auditului, selectarea factorilor de risc, definirea nivelelor de risc pentru fiecare factor, aplicarea unui model de calculare a scorurilor de risc pentru fiecare obiect auditat, clasificarea obiectelor în ordinea descrescătoare a scorurilor de risc.

Misiunile de audit alese a fi efectuate în 2023 au fost planificate în urma identificării riscurilor asociate activităților pe baza analizei riscurilor, clasării obiectivelor de auditat, respectării periodicității în auditare și nu în ultimul rând realizării planului multianual.

În planul de audit public intern inițial pentru anul 2023, au fost planificate cinci misiuni de asigurare, astfel:

- Activități economice – tema misiunii: Administrarea patrimoniului ICR;
 - Activitatea de prevenire a corupției – tema misiunii: Evaluarea sistemului de prevenire a corupției – anul 2023;
 - Activități specifice Direcției Promovare și Comunicare – tema misiunii: Evaluarea privind gestionarea operațiunilor în realizarea atribuțiilor specifice;
 - Activități specifice Direcției Programe Interne – tema misiunii: Evaluarea privind gestionarea operațiunilor în realizarea atribuțiilor specifice;
 - Activități specifice Centrului Național al Cărții – tema misiunii: Evaluarea privind gestionarea operațiunilor în realizarea atribuțiilor specifice.
- Având în vedere faptul că în cadrul unei misiuni de asigurare pot fi abordate mai multe domenii, s-au constatat următoarele:
- în cadrul unei misiuni de asigurare a fost abordat domeniul financiar-contabil;
 - în cadrul a trei misiuni de asigurare a fost abordat domeniul resurse umane;
 - în cadrul a trei misiuni de asigurare a fost abordat domeniul SCM/SCIM;

- în cadrul a trei misiuni de asigurare a fost abordat domeniul IT;
- în cadrul a trei misiuni de asigurare a fost abordat domeniul funcțiilor specifice entității;
- în cadrul a trei misiuni de asigurare au fost abordate alte domenii.

Gradul de realizare a Planului anual pentru 2023 a fost de 100%. Toate recomandările formulate prin rapoartele de audit public intern au fost însușite de conducerea structurilor auditate și avizate de președintele Institutului. În ceea ce privește îndeplinirea atribuției de urmărire a recomandărilor, auditorii au solicitat, în scris, conducerii structurilor ce au fost auditate în perioada 2014-2023, stadiului progresului înregistrat în procesul de implementare a recomandărilor, însoțit de:

- documente justificative pentru recomandările declarate ca fiind implementate;
- „Planul de acțiune/calendarul implementării recomandărilor” cu termene de implementare, nou stabilite, pentru recomandările de audit parțial implementate/neimplementate;
- principalele cauze care au generat neimplementarea recomandărilor în termenii stabilite inițial.

Pe baza datelor comunicate de către conducerea respectivelor structuri, auditorii au întocmit fișe de urmărire a implementării recomandărilor și au informat, semestrial, președintele Institutului cu privire la stadiul progresului înregistrat în procesul de implementare a recomandărilor și despre situațiile de nerespectare a termenelor de implementare.

În anul de raportare, au fost urmărite 238 recomandări formulate de către structura de audit public intern în cadrul misiunilor de asigurare anterioare și pentru care structura de audit public intern are obligația urmăririi modului de implementare.

La nivelul structurii de audit public intern din cadrul Institutului Cultural Român a fost emis Programul de Asigurare și Îmbunătățire a Calității Activității de Audit Public Intern (PAIC) cu nr. 143/BAPI/21.11.2022. PAIC-ul emis este actualizat periodic. Ultima actualizare a documentului a fost realizată în data de 20.11.2023.

Punctele tari ale Biroului Audit Public Intern din cadrul Institutului Cultural Român pot fi considerate următoarele:

- la data de 31.12.2023 gradul de realizare a misiunilor de asigurare cuprinse în planul anual a fost în procent de 100% , chiar și sub

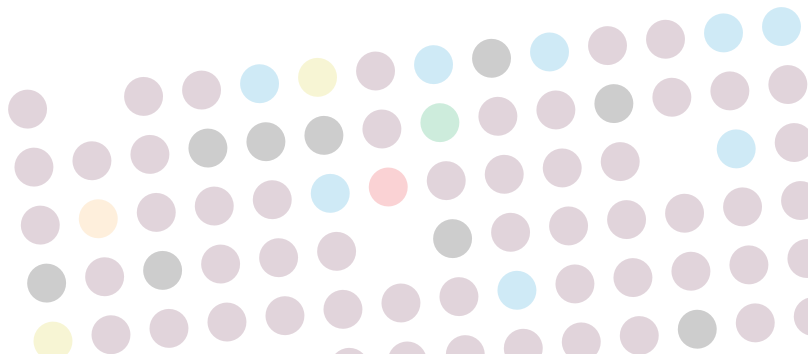
rezerva suprasolicitării personalului existent ținând cont de faptul că pentru realizarea auditării tuturor activităților ICR, personalul BAPI a fost nevoit să suprapună misiunile de audit;

- au fost acoperite în totalitate activitățile procedurate cu proceduri documentate specifice activității de audit intern (în procent de 100%);
- a furnizat consiliere neformalizată structurilor interesate din cadrul Institutului.

Activitatea de audit public intern se raportează anual către Unitatea Centrală de Armonizare a Auditului Public Intern până la data de 15 martie a anului următor pentru anul încheiat și către Curtea de Conturi a României până la sfârșitul trimestrului I pentru anul precedent.

În anul de raportare, structura de audit public intern a raportat activitatea pentru anul anterior, respectiv anul 2022, prin Raportul privind activitatea de audit public intern aferentă anului 2022 desfășurată la nivelul Institutului Cultural Român nr. 54/BAPI/06.02.2023 aprobat de președintele Institutului și transmis către Unitatea Centrală de Armonizare a Auditului Public Intern și către Curtea de Conturi a României la data de 13.02.2023. Raportul privind activitatea de audit public intern aferentă anului 2022 desfășurată la nivelul Institutului Cultural Român a fost revizuit la solicitarea UCAAPI și retransmis sub nr. 70/BAPI/24.04.2023 atât UCAAPI cât și Curții de Conturi a României. La data întocmirii prezentei sinteze, Raportul privind activitatea de audit public intern aferentă anului 2023, desfășurată la nivelul Institutului Cultural Român, este în curs de elaborare.

Activitate independentă și obiectivă, cu rol consultativ, auditul intern a fost și este instrument funcțional al conducerii Institutului, prin care aceasta primește o asigurare rezonabilă din surse interne asupra controlului intern, ceea ce constituie un exercițiu de ridicare a gradului de conștientizare la toate nivelurile.

RAPORT PRIVIND EXECUȚIA CHELTUIELILOR BUGETARE ANGAJATE PENTRU PERIOADA 01.01.2023 - 31.12.2023

Potrivit Legii nr. 356 din 11 iulie 2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Cultural Român*) - republicată, bugetul Institutului se elaborează pe bază de programe. Cheltuielile curente și de capital ale Institutului se finanțează integral de la bugetul de stat.

Conform prevederilor din Legea contabilității nr. 82/1991 și din Legea privind finanțele publice, nr. 500/2002, republicate, cu modificările și completările ulterioare, Institutul Cultural Român întocmește situații financiare anuale, însoțite de Declarația de conformitate, ce se depun la Ministerul Finanțelor, în termen de 50 zile de la închiderea exercițiului financiar.

Creditele de angajament și creditele bugetare aprobate inițial, în anul 2023, pentru Institutul Cultural Român, prin Legea bugetului de stat pe anul 2023, nr. 368/2022, **pe surse de finanțare**, au fost în valoare totală de:

<i>credite de angajament</i>	43.994 mii lei
<i>creditele bugetare</i>	43.994 mii lei

Creditele de angajament și creditele bugetare aprobate inițial, de la bugetul de stat, au fost în valoare de:

<i>credite de angajament</i>	43.744 mii lei
<i>creditele bugetare</i>	43.744 mii lei

Creditele de angajament și creditele bugetare aprobate inițial, pentru activități finanțate integral din venituri proprii, au fost în valoare de:

<i>credite de angajament</i>	250 mii lei
<i>creditele bugetare</i>	250 mii lei

În luna mai, ca urmare a adoptării O.U.G. Nr. 34 / 12.05.2023 (care prevede, printre altele, „obligăția de a dispune măsurile necesare în vederea reducerii cu 10% a cheltuielilor aprobate pe anul 2023 la titlul „Bunuri și servicii”, (...)” și „creditele de angajament și creditele bugetare reținute, în proporție de 10% în bugetul de stat (...) se anulează cu ocazia primei rectificări bugetare”), aproximativ 20% din buget a fost indisponibilizat.

Instituția noastră a disponibilizat la **Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului** suma de **2.759 mii lei**, sumă reținută în proporție de 10%, conform art. 21, alin.(5) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice.

Prin **Hotărârea Guvernului nr.1138/23.11.2023 privind suplimentarea bugetului Institutului Cultural Român pe anul 2023 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului**, au fost majorate **creditele de angajament și creditele bugetare** cu sumă de **2.263 mii lei**.

În conformitate cu prevederile art.54 din Legea nr.500/2002 cu modificările și completările ulterioare, instituția noastră a dispus disponibilizarea la **Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului** a sumei de **3.480 mii lei**, urmare a analizei contului de execuție la data de 10.12.2023. Din totalul sumei, **1.820 mii lei** reprezintă reținerea de 10% conform art. II, alin. (1) din OUG nr. 34 din 12 mai 2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. Restul de **1.660 mii lei** reprezintă o parte din suma de **2.263 mii lei**, primită prin *HG nr.1138 din 23.11.2023 privind suplimentarea bugetului Institutului Cultural Român pe anul 2023 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului*, avizată de Ministerul Finanțelor în data de 08.12.2023, dată la care instituția noastră nu mai avea posibilitatea de a efectua angajamente bugetare, legale și plăți.

Astfel, **creditele de angajament** și **creditele bugetare** aprobate la finele perioadei de raportare au fost de **39.768 mii lei, după cum urmează:**

mii lei

2023	CREDITE DE ANGAJAMENT	CREDITE BUGETARE
Buget inițial	43.744	43.744
Disponibilizare – Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului octombrie 2023	-2.759	-2.759
Hotărârea Guvernului nr.1138 din 23.11.2023 privind suplimentarea bugetului Institutului Cultural Român pe anul 2023 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului	2.263	2.263
Disponibilizare – Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului decembrie 2023	-3.480	-3.480
Buget final 2023	39.768	39.768

Din creditele bugetare anuale aprobate la finele perioadei de raportare, în valoare de **39.768 mii lei**, plățile efective realizate prin trezorerie la data de 31.12.2023 au fost în sumă de **38.437 mii lei**, reprezentând **96,65%** din valoarea totală a creditelor bugetare definitive aprobate pentru anul 2023.

La Titlul I „Cheltuieli de personal”, cod indicator 6701 10, creditele bugetare definitive aprobate cu această destinație pentru anul 2023 au fost de **15.128 mii lei**, iar plățile efectuate au fost de **15.060 mii lei**, reprezentând o execuție de **99,55%**.

Titlul I „Cheltuieli de personal” cuprinde următoarele articole bugetare:

Cheltuieli salariale în bani:

- salarii de bază
- sporuri pentru condiții de muncă
- drepturi de delegare (cheltuieli cazare și diurnă)
- alocații pentru locuință
- indemnizații de hrană

Cheltuieli salariale în natură:

- vouchere de vacanță

Contribuții:

- contribuția asiguratorie pentru muncă

La Titlul II „Bunuri și servicii”, cod indicator 6701 20, din valoarea creditelor bugetare definitive aprobate cu această destinație pentru anul 2023 de **18.718 mii lei**, plățile efectuate au fost de **18.068 mii lei**, reprezentând o execuție de **96,53%**.

Titlul II „Bunuri și servicii”, cod indicator 6701 20 cuprinde următoarele articole bugetare:

- cheltuieli administrative (materiale curățenie, apă, energie, carburanți, piese de schimb, poștă, internet, furnituri de birou);
- obiecte de inventar;
- cheltuieli deplasări interne (bilete avion, combustibil, bilete tren, etc.)
- cheltuieli deplasări externe (bilete avion, combustibil, bilete tren, etc.)
- cheltuieli pregătire profesională;
- consultanță;
- protecția muncii;
- protocol;
- chirii (sediul str. Biserica Amzei);
- cheltuieli proiecte (taxe, chirii, onorarii, traduceri, subtitrări, etc.);
- alte cheltuieli cu bunuri și servicii.

În cadrul acestui titlu, la articolul bugetar 20.30.30 „Alte cheltuieli cu bunuri și servicii”, din valoarea creditelor bugetare definitive în valoare

de **14.591 mii lei**, plățile efectuate au fost în suma de **14.215 mii lei**, reprezentând o execuție de **97,42%**. Din acest articol bugetar se finanțează proiectele culturale.

La Titlul XI „Alte cheltuieli”, cod indicator 6701 59, din valoarea creditelor bugetare definitive aprobate cu această destinație pentru anul 2023 de **5.536 mii lei**, plățile efectuate au fost de **5.119 mii lei**, reprezentând o execuție de **92,47%**. Din acest titlu se finanțează proiectele cu caracter științific și social cultural (TPS și PUBLISHING ROMÂNIA), bursele și Programul Cantemir.

Titlul XI „Alte cheltuieli” cod indicator 6701 59 cuprinde următoarele articole bugetare:

59.01 - burse

59.17 - despăgubiri civile

59.22.01 - TPS și PUBLISHING ROMANIA

59.22.03 - Programul CANTEMIR

59.40 - sume aferente persoanelor cu handicap neincadrate

La Titlul XIII „Active nefinanciare”, cod indicator 6701 70, din valoarea creditelor bugetare definitive aprobate cu această destinație pentru anul 2023 de **386 mii lei**, plățile efectuate au fost de **374 mii lei**, reprezentând o execuție de **96,77%**.

Titlul XIII „Active nefinanciare” cod indicator 6701 70 cuprinde următoarele articole bugetare:

- Mașini, echipamente și mijloace de transport.

Institutul Cultural Român este principala instituție publică din România care promovează cultura și civilizația națională în țară și în afara ei. Creșterea vizibilității valorilor culturale românești în lume constituie scopul principal al activităților desfășurate de Institutul Cultural Român. Strategia ICR 2022-2026 reliefează, în această perspectivă, rolul asumat de interfață între cultura română și străinătate. Activitatea desfășurată de Institutul Cultural Român devine astfel o modalitate complementară de atingere a obiectivelor strategice ale României, alături de inițiativele externe de factură politică și economică. Institutul Cultural Român se află în permanent dialog cu Ministerul

Afacerilor Externe al României și cu misiunile diplomatice ale României în străinătate, în scopul armonizării programelor Institutelor Culturale Românești din Străinătate cu direcțiile de politică externă a României, cât și pentru coagularea eforturilor și resurselor în scopul promovării culturii românești în străinătate.

Toate acestea se desfășoară prin cele patru programe ale Institutului Cultural Român pentru care creditul bugetare inițiale totale - **BUGET DE STAT** au fost de **43.744.000 lei**, și creditul bugetare definitive totale de **39.768.000 lei**, iar **VENITURILE PROPRII** - inițiale au fost de **250.000 lei**, ajungând la credite bugetare definitive de **250.000 lei**, după cum urmează:

- **Programul 423 - „Educație-învățământ; Acordarea de burse pentru studii în țară și străinătate, de premii și diplome”** se desfășoară în parteneriat cu instituții de învățământ din țară și din străinătate, având ca obiectiv acordarea de burse, introducerea artiștilor români în circuitul valorilor europene, ocazia de a lucra într-un mediu artistic internațional, burse pentru perfecționarea traducătorilor nativi în vederea editării și difuzării în limbi străine a autorilor români. Creditele bugetare inițiale ale acestui program au fost de **752.000 lei**, ajungând la credite bugetare definitive de **642.000 lei**, iar plățile efective efectuate au fost în valoare de **605.534 lei**, ceea ce reprezintă o realizare de **94,32%**.

- **Programul 424 - „Acțiuni de promovare a culturii, științei și civilizației românești; Activitate editorială”** se desfășoară în parteneriat cu instituții publice și organizații neguvernamentale, asociații profesionale, etnice sau religioase, persoane fizice din țară și străinătate, având ca obiectiv promovarea și protejarea culturii și civilizației naționale în țară și străinătate, editarea unor lucrări de referință în domeniile literaturii, artei, istoriei ale autorilor români și din diaspora, editarea unor reviste și publicații în limba română sau în limbi străine, și organizarea de tâguri și expoziții de carte. Acest program conține și programul-suport „Managementul și administrația”. Creditele bugetare inițiale ale acestui program au fost de **37.277.000 lei - BUGET DE STAT**, ajungând la credite bugetare definitive de **34.605.000 lei**, iar **VENITURILE PROPRII** - inițiale au fost de **250.000 lei**, ajungând la credite bugetare definitive de **250.000 lei**. Plățile efective efectuate au fost în valoare de **33.686.670 lei**, ceea ce reprezintă o realizare de **97,35%**, din care:

CHELTUIELI DE PERSONAL - Creditele bugetare inițiale au fost de **15.408.000 lei**, ajungând la credite bugetare definitive de **15.128.000 lei**, iar plățile efective efectuate au fost în valoare de **15.059.859 lei**, ceea ce reprezintă o realizare de **99,55%**.

BUNURI SI SERVICII - Creditele bugetare inițiale au fost de **20.467.000 lei**, ajungând la credite bugetare definitive de **18.718.000 lei**, iar plățile efective efectuate au fost în valoare de **18.068.410 lei**, ceea ce reprezintă o realizare de **96,53%**.

ALTE CHELTUIELI - Creditele bugetare inițiale au fost de **520.000 lei**, ajungând la credite bugetare definitive de **373.000 lei**, iar plățile efective efectuate au fost în valoare de **367.843 lei**, ceea ce reprezintă o realizare de **98,62%**.

ACTIVE NEFINANCIARE - Creditele bugetare inițiale au fost de **882.000 lei**, ajungând la credite bugetare definitive de **386.000 lei**, iar plățile efective efectuate au fost în valoare de **373.513 lei**, ceea ce reprezintă o realizare de **96,76%**.

PLĂȚI EFECTUATE ÎN ANII PRECEDENȚI ȘI RECUPERATE în valoare de **-182.955 lei**.

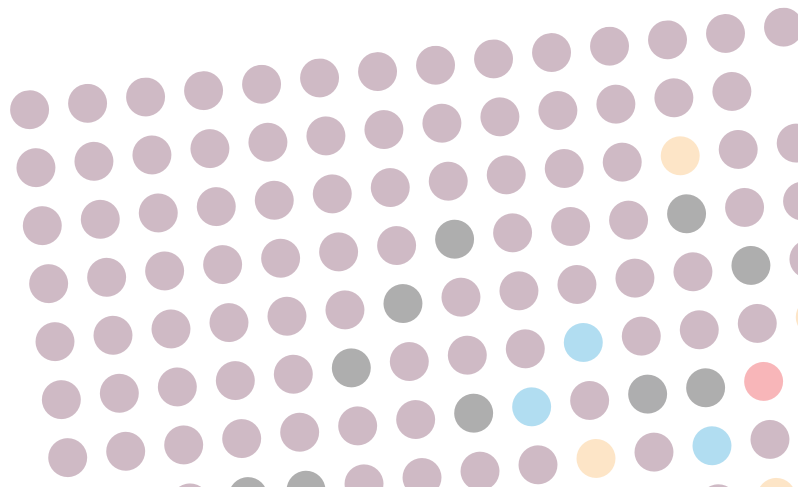
VENITURI PROPRII - Creditele bugetare inițiale au fost de **250.000 lei**, ajungând la credite bugetare definitive de **250.000 lei**, iar plățile efective efectuate au fost în valoare de **0 lei**.

• **Programul 587 „Promovarea culturii scrise”** se desfășoară în parteneriat cu editori din țară și străinătate, instituții de cultură din țară și străinătate, traducători având ca obiectiv traducerea și editarea autorilor români pe piața internațională de carte, publicarea și difuzarea în lume a operelor relevante pentru cultura românească, de larg interes pentru publicul din străinătate. Creditele bugetare inițiale ale acestui program au fost de **2.715.000 lei**, ajungând la credite bugetare definitive de **2.066.000 lei**, iar plățile efective efectuate au fost în valoare de **1.722.254 lei**, ceea ce reprezintă o realizare de **83,36%**.

• **Programul 2350 „CANTEMIR – program de promovare a produselor și serviciilor culturale românești în mediul internațional și promovarea cooperării culturale”** este constituit ca un program pilot de finanțare al ICR pentru proiecte culturale derulate în mediul internațional, cu impact pe piețele de profil din străinătate. Creditele bugetare inițiale ale acestui program au fost de **3.000.000 lei**, ajungând la credite bugetare definitive de **2.455.000 lei**, iar plățile efective efectuate au fost în valoare de **2.423.340 lei**, ceea ce reprezintă o realizare de **98,71%**. Astfel, sintetizând, din creditele bugetare inițiale care au fost în valoare totală de **43.744.000 lei** – **BUGET DE STAT**, creditele bugetare definitive au ajuns la o valoare totală de **39.768.000 lei**, plățile totale efectuate la **31 decembrie 2023** au fost de **38.437.798 lei**, ceea ce reprezintă un grad de realizare din totalul programelor de **96,66%**.

Informații privind politicile contabile adoptate în Institutul Cultural Român

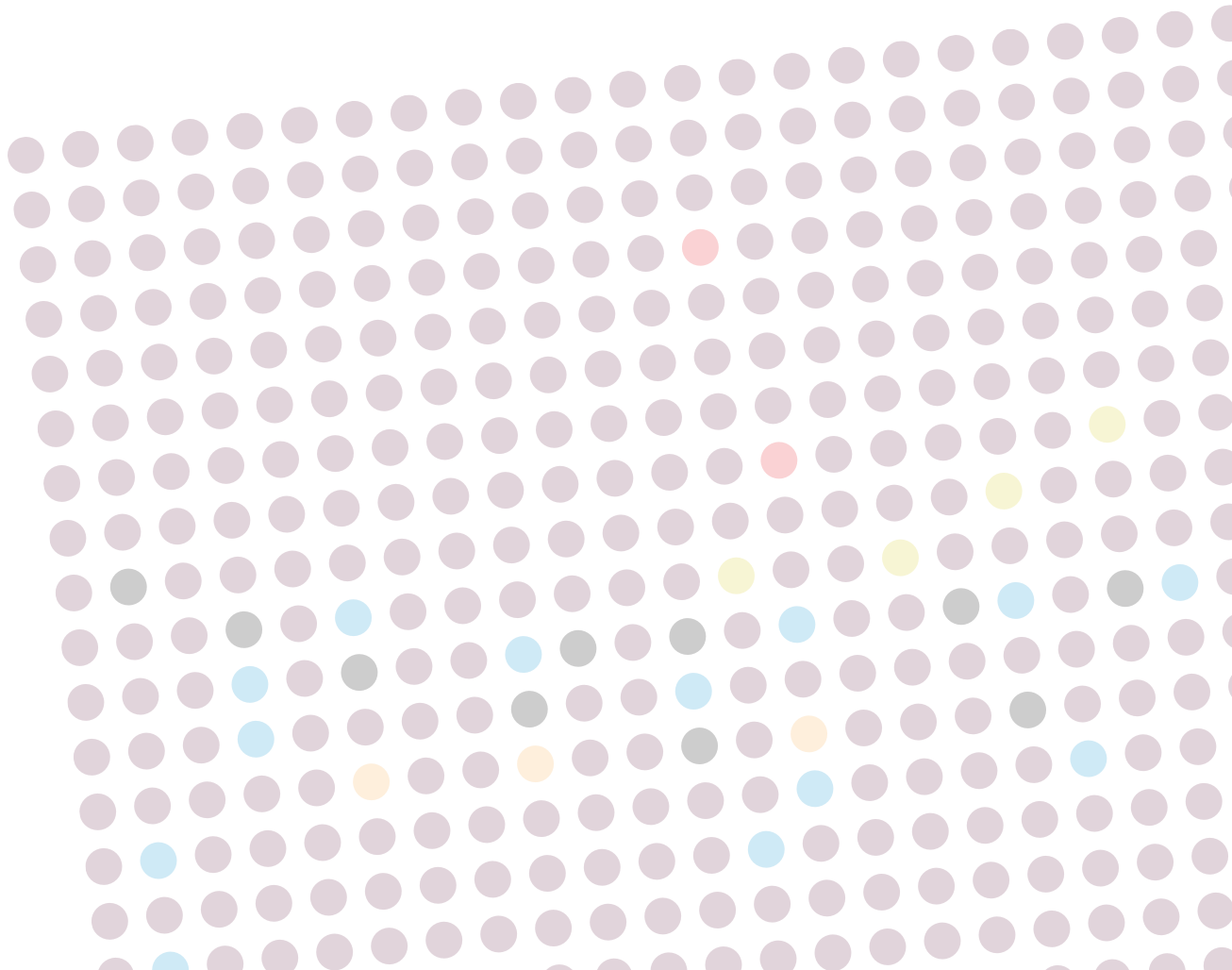
Contabilitatea Institutului Cultural Român este organizată și condusă în conformitate cu prevederile Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordinului nr.596/2023 privind transmiterea situațiilor financiare anuale centralizate întocmite de instituțiile publice la 31 decembrie 2023 și pentru modificarea și completarea unor ordine ale ministrului finanțelor publice în domeniul contabilității instituțiilor publice.

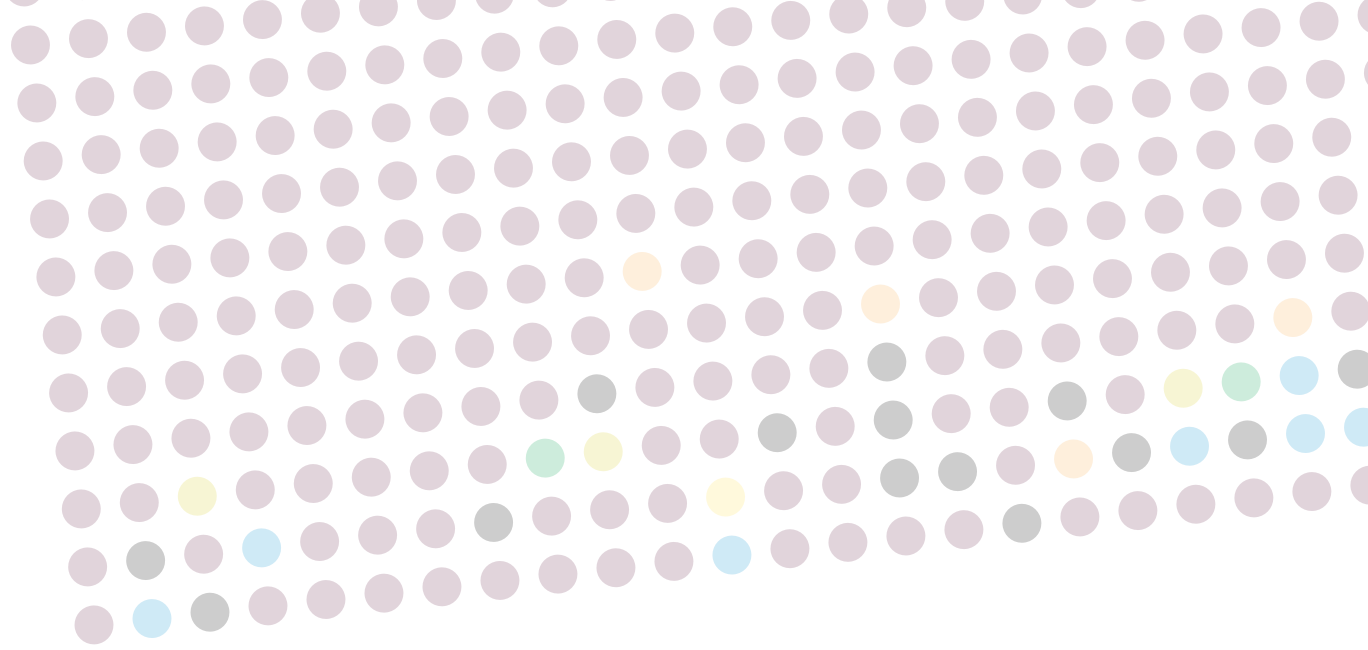

466 CONTUL DE EXECUȚIE A BUGETULUI INSTITUȚIILOR PUBLICE - CHELTUIELI 31.12.2023 (ANEXA 7)

Denumire indicator	Cod indicator	Credite de angajament		Credite bugetare		Angajamente bugetare	Angajamente legale	Plăți efectuate	Angajamente legale de plătit	Cheltuieli efective	
		inițiale	definitive	inițiale	definitive						
		B	1	2	3						4
TOTAL CHELTUIELI (01+70+79+82+85)		1	43.744.000	39.768.000	43.744.000	39.768.000	39.324.194	39.015.998	38.437.798	578.200	39.444.875
CHELTUIELI CURENTE (10+20+30+40+50+51+55+56+57+59+65)		01	42.862.000	39.382.000	42.862.000	39.382.000	39.121.236	38.825.440	38.247.240	578.200	39.273.813
TITLUL I CHELTUIELI DE PERSONAL (cod 10.01+10.02+10.03)		10	15.408.000	15.128.000	15.408.000	15.128.000	15.078.447	15.067.076	15.059.859	7.217	14.933.570
Cheltuieli salariale în bani (cod 10.01.01 la 10.01.17+10.01.30)		10.01	14.898.000	14.619.000	14.898.000	14.619.000	14.571.083	14.559.712	14.552.495	7.217	14.425.633
	Salarii de bază	10.01.01	12.623.000	12.641.000	12.623.000	12.641.000	12.595.152	12.595.152	12.595.152	0	12.465.336
	Sporuri pentru condiții de muncă	10.01.05	1.350.000	1.067.000	1.350.000	1.067.000	1.065.675	1.065.675	1.065.675	0	1.063.050
	Indemnizații de delegare	10.01.13	432.000	453.000	432.000	453.000	453.000	441.820	434.620	7.200	440.305
	Alocații pentru transportul la și de la locul de muncă	10.01.15	3.000	0	3.000	0	0	0	0	0	0
	Alocații pentru locuințe	10.01.16	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	39.809	39.792	17	39.792
	Indemnizații de hrană	10.01.17	450.000	418.000	450.000	418.000	417.256	417.256	417.256	0	417.150
Cheltuieli salariale în natură (cod 10.02.01 la 10.02.06+10.02.30)		10.02	185.000	195.000	185.000	195.000	194.287	194.287	194.287	0	194.287
	Vouchere de vacanță	10.02.06	185.000	195.000	185.000	195.000	194.287	194.287	194.287	0	194.287
Contribuții (cod 10.03.01 la 10.03.08)		10.03	325.000	314.000	325.000	314.000	313.077	313.077	313.077	0	313.650
	Contribuția asiguratorie pentru muncă	10.03.07	325.000	314.000	325.000	314.000	313.077	313.077	313.077	0	313.650
TITLUL II BUNURI ȘI SERVICII (cod 20.01 la 20.30)		20	20.467.000	18.718.000	20.467.000	18.718.000	18.540.392	18.266.442	18.068.410	198.032	19.282.096
Bunuri și servicii (cod 20.01.01 la 20.01.08+20.01.30)		20.01	2.179.000	1.771.000	2.179.000	1.771.000	1.630.839	1.586.287	1.527.597	58.690	1.659.914
	Furnituri de birou	20.01.01	106.000	44.000	106.000	44.000	42.831	42.831	42.831	0	75.502
	Materiale pentru curățenie	20.01.02	3.000	0	3.000	0	0	0	0	0	279
	Încalzit, iluminat și forța motrică	20.01.03	510.000	359.000	510.000	359.000	314.741	298.986	298.986	0	278.656
	Apa, canal și salubritate	20.01.04	43.000	61.000	43.000	61.000	38.072	38.072	30.668	7.404	30.224
	Carburanți și lubrifianți	20.01.05	48.000	32.000	48.000	32.000	31.843	31.843	26.561	5.282	33.888
	Piese de schimb	20.01.06	15.000	3.000	15.000	3.000	2.707	2.707	2.707	0	3.558
	Poșta, telecomunicații, radio, tv, internet	20.01.08	104.000	122.000	104.000	122.000	119.062	118.925	112.292	6.633	111.326
	Materiale și prestări servicii cu caracter funcțional	20.01.09	55.000	87.000	55.000	87.000	46.551	43.889	43.842	47	43.406
	Alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare	20.01.30	1.295.000	1.063.000	1.295.000	1.063.000	1.035.032	1.009.034	969.710	39.324	1.083.075
Reparații curente		20.02	1.425.000	1.294.000	1.425.000	1.294.000	1.288.970	1.288.970	1.288.970	0	1.283.166
Bunuri de natura obiectelor de inventar (cod 20.05.01+20.05.03+20.05.30)		20.05	42.000	10.000	42.000	10.000	8.901	8.760	8.760	0	269.472
	Alte obiecte de inventar	20.05.30	42.000	10.000	42.000	10.000	8.901	8.760	8.760	0	269.472
Deplasări, detașări, transferări (cod 20.06.01+20.06.02)		20.06	271.000	245.000	271.000	245.000	244.985	212.264	199.142	13.122	189.568
	Deplasări interne, detașări, transferări	20.06.01	71.000	24.000	71.000	24.000	23.985	21.795	21.795	0	18.614
	Deplasări în străinătate	20.06.02	200.000	221.000	200.000	221.000	221.000	190.469	177.347	13.122	170.954

Carti, publicatii si materiale documentare		20.11	26.000	22.000	26.000	22.000	21.341	21.052	17.453	3.599	20.212
Consultanță și expertiză		20.12	300.000	25.000	300.000	25.000	24.395	24.395	24.395	0	24.395
Pregătire profesională		20.13	276.000	11.000	276.000	11.000	7.705	7.705	7.705	0	6.655
Protecția muncii		20.14	38.000	57.000	38.000	57.000	52.247	50.927	46.689	4.238	47.024
Alte cheltuieli (cod 20.30.01 la 20.30.04+20.30.06 la 20.30.09+20.30.30)		20.30	15.910.000	15.283.000	15.910.000	15.283.000	15.261.009	15.066.082	14.947.699	118.383	15.781.690
	Protocol și reprezentare	20.30.02	21.000	14.000	21.000	14.000	13.012	11.761	11.759	2	14.873
	Prime de asigurare non-viață	20.30.03	23.000	20.000	23.000	20.000	19.465	19.284	19.284	0	15.207
	Chirii	20.30.04	651.000	651.000	651.000	651.000	650.324	650.324	646.503	3.821	646.824
	Fondul Presedintelui/Fondul conducătorului instituției publice	20.30.07	10.000	7.000	10.000	7.000	6.001	5.676	5.669	7	2.555
	Alte cheltuieli cu bunuri și servicii	20.30.30	15.205.000	14.591.000	15.205.000	14.591.000	14.572.207	14.379.037	14.264.484	114.553	15.102.231
TITLUL X ALTE CHELTUIELI (cod 59.01 la 59.31)		59	6.987.000	5.536.000	6.987.000	5.536.000	5.502.396	5.491.922	5.118.971	372.951	5.058.147
Burse		59.01	752.000	642.000	752.000	642.000	613.450	612.263	605.534	6.729	595.075
Despagubiri civile		59.17	350.000	186.000	350.000	186.000	184.118	184.015	184.015	0	188.587
Actiuni cu caracter stiintific si social-cultural		59.22	5.715.000	4.521.000	5.715.000	4.521.000	4.521.000	4.511.816	4.145.594	366.222	4.087.525
Sume aferente persoanelor cu handicap neincadrate		59.40	170.000	187.000	170.000	187.000	183.828	183.828	183.828	0	186.960
CHELTUIELI DE CAPITAL (cod 71+72+75)		70	882.000	386.000	882.000	386.000	385.913	373.513	373.513	0	171.062
TITLUL XIII ACTIVE NEFINANCIARE (cod 71.01 la 71.03)		71	882.000	386.000	882.000	386.000	385.913	373.513	373.513	0	171.062
Active fixe (cod 71.01.01 la 71.01.04+71.01.30)		71.01	882.000	386.000	882.000	386.000	385.913	373.513	373.513	0	171.062
	Masini, echipamente si mijloace de transport	71.01.02	762.000	386.000	762.000	386.000	385.913	373.513	373.513	0	159.517
	Mobilier, aparatura birotica si alte active corporale	71.01.03				0	0	0		0	11.545
	Alte active fixe	71.01.30	120.000	0	120.000	0	0	0		0	0
	Reparatii capitale aferente activelor fixe	71.03	0	0	0	0	0	0	0	0	
TITLUL XIX PLATI EFECTUATE IN ANII PRECEDENTI SI RECUPERATE IN ANUL CURENT (cod 85.01)		85	0	0	0	0	-182.955	-182.955	-182.955	0	0
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent (cod 85.01.03+85.01.04+85.01.05)		85.01	0	0	0	0	-182.955	-182.955	-182.955	0	0
	Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent aferente cheltuielilor curente și operațiunilor financiare ale altor instituții publice	85.01.03	0	0	0	0	-182.955	-182.955	-182.955	0	0
	NOTA: Sumele înscrise în col. 7 "Plăți efectuate" cu semnul minus la Titlul 85, art. 85.01 "Plăți efectuate din anii precedenți și recuperate în anul curent", se înscriu și pe col. 5 "Angajamente bugetare" și col. 6 "Angajamente legale" la același cod tot cu semnul minus, astfel încât în col. 8 "Angajamente legale de plătit" sa nu fie raportate sume.										
	*) Se înscriu denumirea și simbolul capitolului din bugetul aprobat, detaliate pe titluri, articole, alineate, pe structura clasificăției economice: bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru somaj, bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sanătate, bugetul Fondului pentru mediu, bugetul activității de privatizare, bugetul trezoreriei statului, bugetul creditelor externe, bugetul creditelor interne, bugetul fondurilor externe nerambursabile - sursa D, venituri proprii/ venituri proprii și subvenții.										

Institutul Cultural Român 2024

Corectură Roxana Frandoș, ICR

Layout & DTP Atelierul de grafică, București
Tipografia Master Print

ISSN 2066-5539

BUCUREȘTI 2024 ISSN 2066-5539